

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\G\Garth. N\Garth Nix - Staré království 2 - Lirael.pdb

PDB Name: Garth Nix - Staré království...
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 30.9.1937
Modification Date: 30.9.1937
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Garth Nix
Lirael

TRITON

Copyright (c) Garth Nix, 2001
Translation (c) Milan Žáček, 2005
Illustrations (c) Marta Macková, 2005
Cover design (c) HarperCollins Publishers. Background
design by Larry Rostant.

(c) TRITON, 2005

ISBN 80-7254-660-0
Nakladatelství Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.triton-books.cz

Poděkování

Mnohokrát děkuji Ginee Seové, mé redaktorce v nakladatelství HarperCollins, za redakční pomoc a obzvláště za to, že mi dodala odvahy, abych se vrátil a vylíčil víc z Liraelina příběhu.

Věnováno Anně, mé rodině a přátelům
a památce Bytenix (1986 - 1999), rozené Nezbedné Fenky.

Prolog

Bylo horké parné léto a všude se rojili komáři, od líhnišť na zahnívajících, rákosím porostlých březích Rudého jezera až po úpatí hory Abed. V mračnech hmyzu se míhali ptáci s rozzářenýma očkama a dosyta se krmili. Nad nimi kroužili dravci, kteří požírali zase je.

U Rudého jezera však bylo místo, kam nezaletěl ani jeden komár či pták a kde nerostla žádná tráva ani rostlina. Nízký kopec, něco přes dvě míle od jeho východního břehu. Pahorek udusané hlíny a kamení, pustý a podivný bod mezi okolními nehostinnými lučinami a zeleným lesem, který se šplhal po nedalekých svazích.

Pahorek neměl jméno. Pokud se někdy objevilo na mapě Starého království, tato mapa byla dávno ztracena. Kdysi v okolí stály i statky, ale nikdy ne blíže než na vzdálenost jedné míle. I když tu ještě sem tam lidé bydleli, nikdy se na zvláštní kopec nedívali ani o něm nemluvíli. Nejbližší město byl Okraj, pochybné sídlo, které se nikdy nedočkal rozkvětu, ale pořád se nevzdávalo naděje, že někdy přijde. Obyvatelé Okraje věděli, že nejmoudřejší je se východnímu břehu Rudého jezera vyhýbat. Oblasti kolem kopce se stranila i lesní a luční zvířata, stejně jako se instinktivně nepřibližovala k nikomu, kdo se vydával tímto směrem.

Jako třeba k muži, který stanul na okraji lesa, kde se kopce rozplývaly do pobřežní roviny. Vyzábělu plešaticímu muži oděnému do kožené zbroje, která jej halila od kotníků po zápěstí, u krku a každého kloubu byla vyztužena pláty rudě pomalovaného kovu. V levé ruce držel obnažený meč, jehož čepel měl opřenou o rameno. Pravou ruku položil na kožený bandalír, který měl přepásaný přes hrud'. Z bandalíru viselo sedm zvonců; nejmenší se podobal krabičce na léky, největší svou velikostí připomínal zaťatou pěst. Z pouzdra visely k zemi dřevěné rukojeti. Černé ebenové rukojeti, po nichž muž klouzal prsty jako pavouk po stěně.

Kdyby ho někdo viděl, poznal by, že ebenové rukojeti patří zvoncům a že ty určují totožnost muže, ne-li jménem, tak alespoň příslušností. Byl to nekromant a nesl si sedm zvonců svého temného umění.

Muž nějakou dobu shlížel na pahorek a docházelo mu, že dnes nebude jeho prvním návštěvníkem. Na holém kopci stáli přinejmenším dva lidé a tetelení vzduchu naznačovalo, že se zde nacházejí i další, méně viditelné bytosti.

Muž zvažoval, zda má vyčkat do soumraku, věděl však, že nemá na vybranou. Nepřicházel na pahorek poprvé. Hluboko pod jeho vrcholem se skrývala moc, uvězněná v hlíně. Ta ho přivábila přes celé království, přivolala ho do své blízkosti, dnes, v den letního slunovratu. Volala ho i teď a on nemohl jejímu hlasu odolat.

Přesto si uchovával dost hrdosti a vůle, aby poslední půl míle k pahorku neběžel. Přemohl se jen s vypětím sil, ale když se botami dotkl pusté země na úpatí kopce, učinil tak rozvážlivě a bez náznaku spěchu.

Jednoho z lidí na vrcholu znal a očekával. Starce, posledního z rodu, který sloužil bytosti přebývající pod kopcem a fungoval jako vodič síly, skrývající ji před pohledem čarodějů, kteří vidí všechno v ledové jeskyni. Skutečnost, že stařec je poslední a nemá po boku usmrkaného učedníka, ho naplňovala uspokojením. Blížila se doba, kdy už se ten pod zemí nebude muset skrývat.

Druhá osoba mu známá nebyla. Byla to žena, či něco, co ženou kdysi bylo. Na obličeji měla masku ze zašlého bronzu a tělo ji halily těžké kožešiny severních barbarů. V tomto počasí byly zbytečné a nepohodlné... pokud ovšem kůži nevnímala něco jiného než slunce. Na prstech v hedvábných rukavicích měla několik kostěných prstenů.

"Ty jsi Hráz," pronesla cizinka.

Muž překvapilo, jak jejími slovy prochvívá síla. Byla to volnomagická čarodějka, to už vytušil, ale mocnější, než se domníval. Zнала jeho jméno, či jedno z nich - to nejméně důležité, to, které v poslední době používal nejčastěji. I on byl volnomagický čaroděj, tak jako všichni nekromanti.

"Služebníkú Kerrigora," pokračovala žena. "Vidím na tvém čele jeho znamení, byť se ti je s jistou obratností daří skrývat."

Hráz pokrčil rameny a dotkl se na čele toho, co se zdálo být Výsadním symbolem. Znak pukl na dvě části a odpadl jako rozbitý strup, pod ním se objevila ošklivá jizva, která se mu plazila a svíjela na kůži. "Nesu znamení Kerrigorovo," odpověděl nevzrušeně. "Leč Kerrigor zmizel. Spoutala ho Abhorsenka a posledních čtrnáct let je uvězněný."

"Budeš mi nyní sloužit," pravila žena hlasem, který nepřipouštěl námitky. "Pověz mi, jak mohu navázat kontakt se silou, jež dřímá pod tímto kopcem. I ta se podrobí mé vůli."

Hráz se poklonil a potají se pousmál. Nepřipomínala mu tato situace dobu, kdy sám přišel k pahorku, za dnů po Kerrigorově pádu?

"Na západní straně stojí kámen," řekl a ukázal mečem. "Odval ho a spatříš úzkou chodbu, která ubíhá ostře dolů. Jdi tou chodbou, až ti cestu zatarasí kamenná deska. Na úpatí kamene uvidíš louži prosakující vody. Ochutnej ji a zakusíš sílu, o níž mluvíš."

Nezmínil se o tom, že chodba je jeho práce, výsledek pětiletého úsilí, ani že prosakující voda je první viditelný důkaz boje za svobodu, který trvá už více než dva tisíce let.

Žena přikývla. V úzkém pásu bledé kůže kolem masky nebyl patrný žádný výraz, tvář za ní byla chladná jako kov. Potom se žena otočila a pronesla zařikadlo, s jehož každým slovem se jí z otvoru masky vyvalil bílý kouř. Když byla hotova, vedle nohou se jí zhmotnili dva tvorové a spočinuli tam, takřka k nerozeznání od povrchu kopce. Dvě neskutečně tenké, neurčitě lidské bytosti, jejich těla tvořila rychle se převalující mlha a jejich kosti planuly modrobílým ohněm. Volnomagičtí elementálové, druh, kterému lidé říkají hiš.

Hráz si je bedlivě prohlédl a olízl si rty. S jedním by si poradil, ale dva by ho mohli donutit ukázat síly, které by bylo v této chvíli nejlepší nepředvádět. Stařec by mu nijak nepomohl. Celou dobu jen tak seděl a mumlal si; živý vodič pro nějakou část síly skryté v kopci.

"Pokud se nevrátím do setmění," podotkla žena, "a ty vyhledáš úkryt ve Smrti, mí sluhové tě roztrhají na kusy, tělo i duši."

"Počkám tady," opáčil Hráz a usadil se na drsnou hlínu. Když znal pokyny hišů, nepředstavovali pro něho žádné nebezpečí. Položil meč na zem, přiblížil se jedním uchem k pahorku a přitiskl je k půdě. Slyšel neutuchající šepot síly pod povrchem, prostupující všemi vrstvami hlíny a hornin, ačkoli jeho vlastní myšlenky a slova vězením proniknout nedokázaly. Pokud bude třeba, posléze se vydá do chodby, napije se vody a obnaží svou mysl. Vyšle myšlenky zpátky po uzoulinkém pramínku, který se prodral všemi sedmi třikrát zakletými ochrannými vrstvami. Stříbrem, zlatem a olovem;

jeřábem, jasanem a dubem; a sedmou vrstvou z kostí.

Nedíval se, když žena odešla, ani se nepohnul, když zaslechl, jak odvaluje velký kámen, třebaže to byl výkon přesahující schopnosti běžného člověka či jakkoli početné skupiny lidí.

* * *

Když se žena vrátila, Hráz stál přímo uprostřed pahorku a upíral zrak k jihu. Hišové stáli vedle něho, ale dokud se jejich paní šplhala vzhůru, ani se nepohnuli. Stařec seděl, kde se zdržoval celou dobu, a pořád si drmolil, ačkoli Hráz nedokázal určit, zda pronáší zaklínadla, nebo nesmysly. Nebyla to kouzla, která by mu byla povědomá, třebaže v mužově hlase cítil moc kopce.

"Budu sloužit," řekla žena.

Povýšenost, ale ne síla, z jejího hlasu zcela vymizela. Hráz si všiml, jak se jí při pronesení těchto slov zaškubaly krční svaly. Pousmál se a zvedl ruku. "Příliš blízko kopce byly vztyčeny Výsadní kameny. Zničíš je."

"Zničím," souhlasila žena a sklopila hlavu.

"Byla jsi nekromantka," pokračoval Hráz. V minulosti si k sobě Kerrigor připoutal všechny nekromanty z království, aby mu sloužili jako drobní poddaní. Většina jich zahynula, buď při Kerrigorově pádu, nebo v následujících letech rukou Abhorsenky. Někteří přesto přežili, ale tato žena služebnicí Kerrigora nikdy nebyla.

"Kdysi dávno," odpověděla žena.

Hráz v ní vycítil slabý záblesk života, skrytý hluboko pod očarovanými kožešinami a bronzovou maskou. Tato čarodějka je stará, velmi, velmi stará - to je pro nekromantku, která musí kráčet Smrtí, velká nevýhoda. Studená řeka má zvláštní zájem o ty, kdo unikají jejím spárům mimo jim určený věk.

"Znovu se chopíš zvonců, pro práci, která tě čeká, budeš totiž potřebovat mnoho Mrtvých." Hráz si odepjal vlastní bandalír a opatrně jí jej předal; dával si pozor, aby nemotorným pohybem zvonce nerozezněl. Pro svou potřebu si ponechal další sadu sedmi zvonců, kterou sebral menšímu nekromantovi během zmatků, následujících po Kerrigorově porážce. S jejich znovunabytím se bude pojit určité riziko, neboť se nacházejí v hlavní části království a to už dlouhou dobu spravuje král s královnou Abhorsenkou. Pro své bezprostřední plány však zvonce nepotřebuje a ani je nemůže vzít na místo, kam se nyní hodlá vydat.

Žena zvonce převzala, ale bandalír si nenasadila. Místo toho napřáhla pravou ruku dlaní nahoru. Zablyštěla se v ní drobounká jiskřička, kovová střešina zářící vlastním jasným, bílým ohněm. Hráz nastrčil ruku a střešina vyskočila a zabořila se mu pod kůži, aniž mu vytekla jediná kapka krve. Potom si dlaň přitáhl ke tváři a ucítil sílu ukrývající se v kovu. Pomalu sevřel prsty a usmál se.

Tento úlomek tajuplného kovu nebyl pro něho. Bylo to semínko, semínko, které lze zasadit do mnoha půd. Hráz pro něj měl konkrétní upotřebení, mimořádně úrodný záhon, kde vyroste do plné plodnosti. Ale nejspíše uplyne ještě řada let, než je bude moci zasadit tam, kde napáchá nejvíce škod.

"A ty?" zeptala se žena. "Co uděláš ty?"

"Já půjdu na jih, Chlorr s Maskou," pravil a prozradil tím, že zná její jméno - a kromě něj ještě mnoho jiného. "Na jih do Ancelstierre, za Zed'. Do své vlasti, ačkoli duší nejsem dítětem její bezmocné půdy. Mám tam spoustu práce, tam a ještě mnohem dál. Ale uslyšíš o mě, až budu potřebovat. Nebo pokud se ke mně donesou zprávy, které mi nebudou po chuti."

Pak se otočil a bez dalšího slova odešel. Neboť pán se nemusí loučit se žádným ze svých sluhů.

Část první

Staré království

Čtrnáctý rok po restauraci krále Prubíře I.

Kapitola 1.

Nepovedené narozeniny

Hluboko ve snu Lirael ucítila, jak ji někdo hladí po čele. Jemný, vláčný pohyb, chladivá ruka na její rozpálené kůži. Dívka cítila, jak se usmívá a z dotyku se těší. Potom se sen proměnil a čelo se jí zakabonilo. Dotyk už nebyl něžný a láskyplný, nýbrž hrubý a drásavý. Už ji nechladil, nýbrž žhnul, spaloval ji...

Probudila se. Chvilku jí trvalo, než si uvědomila, že ze sebe strhla pokrývku a leží tváří na hrubě utkaném povlaku slavníku. Byl vlněný a velmi škrábal. Polštář ležel na podlaze. Jeho povlak strhla v průběhu nějaké noční můry a teď visel přehozený přes židli.

Lirael se rozhlédla po malém pokojíku, ale nevšimla si žádných dalších známek nočního blesnění. Jednoduchá skřín z ohoblovaného borovicového dřeva pořád stála na místě a matný plechový zámek byl pořád zavřený. Stůl a židle pořád stály v protilehlém koutě. Cvičný meč pořád visel v pochvě na desce dveří.

Musela to být poměrně klidná noc. Někdy ve spánku hemžícím se nočními můrami chodila, mluvila a zanechávala po sobě spoušť. Vždycky však jen ve svém pokoji. Ve svém milovaném pokoji. Nedokázala snést pomýšlení, jak by se jí žilo, kdyby byla nucena vrátit se do rodinných komnat.

Opět zavřela oči a poslouchala. Všude panovalo ticho, což znamenalo, že než zazní Zvon probuzení, uplyne ještě dlouhá doba. Zvon se každý den rozezníval ve stejnou dobu a volal Clayry z postelí, aby přivítali nové ráno.

Lirael ještě pevněji zavřela oči a snažila se znovu usnout. Chtěla znovu pocítit ruku na svém čele. Ten dotyk byl jedinou vzpomínkou, kterou měla na svou matku. Nepamatovala se na její tvář ani na hlas - pouze na dotyk chladivé ruky.

Dnes tento dotyk zoufale potřebovala. Ale po její matce už nebylo dávno ani stopy. Odesla si s sebou i odpověď na tajemství Liraelina původu. Odešla, když bylo dívce pět let, bez jediného slova, bez vysvětlení. Vysvětlení se Lirael nikdy nedočkala. Jen zprávy o její smrti, zkomoleného vzkazu ze vzdáleného severu, který dorazil tři dny před Liraelinými desátými narozeninami.

Když o tom začala přemýšlet, neměla šanci usnout. A jako každé druhé ráno se přestala pokoušet udržet oči zavřené. Prudce je otevřela a několik minut civěla do stropu. Ale kámen se přes noc neproměnil. Byl pořád šedý a studený, posetý drobnými růžovými tečkami.

Žhnul na něm Výsadní symbol světla, na pozadí kamene teplý a zlatavý. Jakmile se Lirael probudila, zazářil jasněji, a když se posadila a začala prsty šmátrat po bačkorách, rozhořel se ještě prudčeji. Clayrské síně byly vyhřívané kouzly a párou z horkých pramenů, ale kamenná podlaha byla vždycky studená.

"Dneska je mi čtrnáct," zašeptala Lirael. Bačkory už měla na nohou, ale pořád se neměla ke vstávání. Od zprávy o matčině smrti, která přišla těsně před jejími desátými narozeninami, byly všechny další narozeniny předzvěstmi pohrom.

"Čtrnáct!" zvolala Lirael ještě jednou. Ve slově zaznívala úzkost. Bylo jí čtrnáct a podle měřítek světa za hranicemi Clayrského ledovce z ní byla žena. Ale zde musí stále nosit modrou dětskou blůzu, neboť Clayrové vstup do dospělosti posuzují nikoli věkem, nýbrž darem Zraku.

Opět zavřela oči, prudce stiskla víčka a silou vůle se snažila uzří budoucnost. Všichni v jejím věku už Zrak měli. Řada mladších dětí už chodila v bílých rízách a nosila čelenku z měsíčních kamenů. Bylo neslýchané, aby někdo ve čtrnácti letech Zrak ještě neměl.

Lirael otevřela oči, ale nic nespatriila. Jen svůj prostý pokojík, mírně rozmazaný slzami. Otřela si je a vstala.

"Nemám matku, nemám otce, nemám Zrak," povzddechla si, když otevřela skříň a vytáhla z ní ručník. Byla to zaběhnutá litanie. Odřikávala si ji často, ačkoli ji při ní vždycky prudce píchlo u srdce žalem. Jako by jazykem dráždila bolavý zub. Bolelo to, ale nemohla se tomu ubránit. Rána už byla její součástí.

Ale možná už brzy bude přivolána Hlasem Devítidenní hlídky. Potom se probudí a řekne si: "Nemám matku, nemám otce, ale mám Zrak."

"Zrak mít budu!" šeptala si sama pro sebe, když opatrně otevřela dveře a po špičkách se vydala chodbou k lázním. Procházela pod postupně se rozsvěčujícími Výsadními symboly, které ze šera povolávaly den. Další dveře ložnic mladých však zůstávaly zavřené. Kdysi by na ně Lirael zabušila, smála by se a volala by na ostatní sirotky, kteří za nimi žili, aby se přidali k časně ranní koupeli.

Ale to bylo před několika lety. Předtím, než všichni do jednoho získali Zrak.

Tehdy byla opatrovníci mladých Merell, žena, která vedla děti lehkou rukou. Teď se opatrovníci stala Liraelina vlastní teta Kirrith. Kdyby se ozval rámus, vyšla by ze svého pokoje v hnědobíle proužkovaném županu a nakázala by jí, ať je zticha a respektuje spící starší osoby. Na Lirael nebrala žádné zvláštní ohledy. Právě naopak. Kirrith byla přesným protikladem Liraeliny matky Arielle. Vždycky jí šlo jen o pravidla a omezení, tradice a přizpůsobení se.

Kirrith by nikdy neopustila Ledovec, aby se vydala kdovíkam a po sedmi měsících se vrátila s dítětem. Lirael se ušklíbala na Kirrithiny dveře. Ne že by jí to Kirrith někdy řekla. O své mladší sestře nikdy nemluvila. To málo, co Lirael věděla o své matce, získala odposloucháváním rozhovorů svých sester. Hovorů, při nichž se bavily, jak naložit s dívkou, která sem tak okatě nepatří.

Lirael se při této myšlence znovu ušklíbala. Úšklebek ji neopustil, ani když si v horké lázni drhla obličej pemzou. Tvář jí vyhladil až šok ze skoku do ledové vody v dlouhém jezírku.

Kabonit se však znovu začala, když se česala před společným zrcadlem v šatně vedle studeného jezírka. Zrcadlo tvořil obdélník z postříbřené oceli, osm stop vysoký a dvanáct stop široký, po okrajích už docela zašlý. O něco později je bude sdílet až osm ze čtrnácti sirotek, kteří v současnosti žijí v ložnicích mladých.

Lirael zrcadlo jen velice nerada s někým sdílela, protože v něm byl patrnější ještě další rozdíl. Většina Clayr měla hnědou pokožku, která na slunci opírajícím se do svahů ledovce rychle přešla do tmavě kaštanového odstínu, a také jasně plavé vlasy a světlé oči. Ve srovnání s nimi Lirael působila jako bledý plevel mezi zdravými květinami. Bílá kůže se jí na slunci spálila, k tomu měla tmavé oči a ještě tmavší vlasy.

Věděla, že je nejspíš zdědila po otci, ať už to byl kdokoliv. Arielle nikdy neudala jeho totožnost, to byla další hanba, s níž se musela potýkat její trpící dcera. Clayrák se často rodily děti, jejichž otcí byli návštěvníci zvenku, ale obvykle neodcházel z Ledovce, aby si je našly, a s otcí nedělaly takové tajnosti. A z nějakého důvodu měly skoro vždycky holčičky. Plavovlasé holčičky s bleděmodrým či zeleným očima.

Kromě Lirael.

Když stála sama před zrcadlem, na toto všechno dokázala zapomenout. Soustředila se na česání: čtyřicet devět tahů hřebenem po obou stranách. Cítila větší naději. Možná dnes. Čtrnácté narozeniny, kdy se dočká toho nejlepšího možného daru. Daru Zraku.

Přesto vůbec netoužila posnídat ve střední jídelně. Stravovala se v ní většina Clayr a ona bude muset sedět u stolu s dívkami o tři, nebo dokonce čtyři roky mladšími a vyčínat mezi nimi jako bodlák v záhonu pečlivě opečovávaných květin. Bodlák v modrém. Všechny ostatní dívky jejího věku budou oblečeny v bílém a budou sedět u stolů korunovaných a zasloužilých Clayr.

Lirael místo toho prošla dvěma ztichlými chodbami a sešla po dvou proti sobě se stácejících schodištích do dolní jídelny. Zde jedli kupci a prosebníci, kteří přišli požádat Clayry, aby se jim podívali do budoucnosti. Jediní přítomní Clayrové budou mít službu v kuchyni nebo při roznášení jídla.

Nebo skoro jediní. Lirael doufala, že jeden další přijde. Hlas Devítidenní hlídky. Zatímco scházela poslední schody, celou scénu si představovala. Hlas kráčí po hlavním schodišti dolů, udeří do gongu, potom se zastaví, aby oznámil, že Devítidenní hlídka užřela Lirael, jak je korunována čelenkou z měsíčních kamenů, užřela, jak konečně získává Zrak.

V dolní jídelně nebylo toho rána příliš rušno. Obsazeny byly pouze tři stoly ze šedesáti. Lirael došla ke čtvrtému, co možná nejdále od ostatních, a vytáhla si lavici. Sedávala nejradši o samotě, i když nebyla mezi Clayry.

Dva stoly obsadili kupci, pravděpodobně z Belisaere, hlasitě se bavili o pepři, zázvoru, muškátovém oříšku a skořici. Koření dováželi ze severu a doufali, že je prodají Clayrům. Svými rozhovory o kvalitě a síle koření měli evidentně v úmyslu upoutat pozornost Clayrů pracujících v kuchyni.

Lirael nasála vzduch. Jejich tvrzení se mohla dokonce zakládat na pravdě. Vůně hřebíčku a muškátového oříšku v taškách kupců byla sice velmi silná, ale příjemná. Lirael to přijala jako další dobré znamení.

Kolem třetího stolu seděli jejich strážci. I tady, uvnitř Clayrského ledovce, byli oděni v šupinovou zbroj a pod lavicemi měli na dosah ruky meče zasunuté v pochvách. Zjevně se domnívali, že po úzké stezce podél říční strže sem snadno mohou vyběhnout loupežníci či horší živly a poté vyrazit bránu vedoucí do ohromného clayrského komplexu.

Samozřejmě že nemohli vidět většinu obranných zařízení. Říční stezka se hemžila Výsadními znaky skrývání a oslepení a pod plochými dlažebními kameny se skrývali vyslanci šelem a válečníků, kteří by povstali při sebemenší hrozbě napadení. Stezka také přetínala řeku na sedmi místech, na úzkých lávkách starobylé konstrukce, zjevně uhnětených z kamene. Snadno střežených lávkách - pod nimi se navíc hnala řeka Ratterlin, dostatečně hluboká a rychlá na to, aby odradila od přechodu všechny Mrtvé.

Výsadní znaky dřímaly i tady ve stěnách dolní jídelny a vyslanci spali v hrubě otesané kamenné podlaze a ve stropě. Výsadní znaky Lirael viděla, byť byly sotva patrné, a poznávala i kouzla, která vytvářely. S vyslanci to bylo horší, neboť vidět byly pouze znaky, které je probouzely. Přirozeně tu byly i jasné viditelné symboly, z těch se tady i všude jinde v clayrském podzemním panství rozlévalo světlo, symboly vtlačené do skály hory vedle studené masy ledovce.

Lirael si prohlížela tváře návštěvníků. Poněvadž si odložili prilby, bylo jasné vidět, že jejich nakrátko zastřížené vlasy neskrývají žádné Výsadní symboly. Takřka určitě proto nemohli vnímat kouzla, jimiž zde byli obklopeni. Lirael si instinktivně odhrnula své poněkud přerostlé vlasy na čele a dotkla se svého znaku. Ten pod jejími prsty lehce pulzoval. Vnímala jim pocit propojení, pocit přináležitosti k velké Výsadě, která popisuje svět. Přinejmenším je někým na způsob Výsadního mága, i když nemá Zrak.

Kupečtí strážci by clayrské obraně mohli přece jen víc důvěřovat, pomyslela si Lirael, když se rozhlédla po ozbrojených mužích a ženách. Jeden z nich si všiml jejího pohledu a na okamžik se jí zadíval do očí, až je Lirael musela odvrátit. V té prchavé chvíli uviděla mladého muže s hlavou ještě hladčeji vyholenou, než ji měli ostatní, takže se mu ve světle stropních Výsadních znaků zabyřklo temeno.

I když se ho Lirael snažila nevnímat, spatřila, jak vstává a přechází jídelnu. Kabátec šupinové zbroje měl příliš velký, jako někdo, komu chybí do plné velikosti ještě několik let. Zatímco se blížil, Lirael se uškříbla a ještě více odvrátila hlavu. Protože si Clayry občas vybíraly mezi návštěvníky milence, někteří lidé si mysleli, že každá Clayra, která jde navštívit dolní jídelnu, se vydává lovit muže. Tato představa se zdála být pevně zakořeněná mezi mladíky ve věku přibližně šestnácti let.

"Promiň," řekl strážný. "Můžu si sem přisednout?"

Lirael neochotně přikývla a mladík se posadil. Na hrudi se mu v pomalé kovové záplavě snesl řinčivý vodopád plíšků.

"Jmenuju se Barra," řekl zvesela. "Jsi tady dnes poprvé?"

"Cože?" vyjekla Lirael zmateně a nesměle. "V jídelně?"

"Ne," pravil Barra, zasmál se a rozpažil, jako by chtěl obsáhnout mnohem větší prostor. "Tady. V Clayrském ledovci. Já tu jsem podruhé, takže kdybys potřebovala někoho, aby ti to tu ukázal... i když si myslím, že tvoji rodiče tady budou nejspíš obchodovat dost často..."

Lirael znovu odvrátila zrak. Cítila, jak se jí do lícních kostí vypalují jasné skvrny. Snažila se něco vymyslet. Nějakou pádnou odpověď, ale napadalo ji jen to, že i lidé zvenku vědí, že ve skutečnosti není žádná Clayra. Ví to i tento hloupý, zakrslý, chřestící pitomec.

"Jak se jmenuješ?" zeptal se Barra, aniž si všiml jejího ruměnce a strašlivé prázdnoty, která se v ní otevřela.

Lirael polkla a olízla si rty, ale neodpověděla mu. Měla pocit, jako by žádné jméno, žádnou totožnost ani neměla. Na Barra se nemohla ani podívat, protože se jí oči zalily slzami, takže jen civěla na nakousnutou hrušku na talíři.

"Jen jsem tě chtěl pozdravit," vysvětloval Barra rozpačitě, když se mezi nimi prohloubilo ticho.

Lirael přikývla a na hrušku dopadly dvě slzy. Nevzhlédla ani se nepokusila otřít si oči. Ruce jí připadaly slabé a zbytečné jako její hlas.

"Promiň," dodal Barra, když se ztěžka zvedl na nohy. Lirael se s očima částečně zakrytými ochrannou clonou vlasů dívala, jak se vrací ke stolu. Když ušel několik kroků, jeden z mužů cosi poznamenal, něco, co nebylo slyšet. Barra pokrčil rameny a muži - i některé ženy - vyprskli smíchy.

"Dnes mám narozeniny," zašeptala Lirael nad svým talířem hlasem zalitým slzami ještě více, než byly její oči. "Na narozeniny nesmím brečet." Vstala, nemotorně překročila lavici, odnesla talíř a vidličku ke kuchyňskému okénku a dávala si pozor, aby si jí nevšimla sestřenice z prvního, druhého či třetího kolena, která tam pracovala.

Dosud držela talíř v ruce, když tu po schodišti sešla Clayra a udeřila hůlkou s kovovým zakončením do prvního ze sedmi gongů, které stály na dolních sedmi schodech. Lirael strnula. Všichni v jídelně rázem zmlkli, zatímco Clayra sestupovala a postupně rozeznávala jeden gong za druhým. Odlišné tóny gongů se slévaly do jednoho, až se v ozvěnách rozplynuly do ticha.

Na posledním schodu se Clayra zastavila a pozvedla hůlku. Lirael v hrudi poskočilo srdce a úzkostí se jí sevřel žaludek. Bylo to přesně, jak si to představovala. Tak přesně, že si byla jistá, že to žádná představa nebyla, že to byly první záblesky Zraku.

Sohrae, jak prohlašovala její hůlka, je v současnosti Hlasem Devítidenní hlídky, Hlasem, jež oznamuje, že Hlídka užřela událost, která má veřejnou důležitost pro Clayry i pro království. Co však bylo nejdůležitější, Hlas rovněž oznamoval, že

Hlídka užřela dívku, která záhy získá Zrak.

"Poznej jednu, poznej všechny," hlásila Sohrae a její jasný hlas se nesl do každého kouta jídelny a kuchyní a umývárny za nimi. "Devítidenní hlídka s velkou radostí oznamuje, že Dar Zraku se probudil v naší sestře..."

Sohrae se nadechla, aby mohla pokračovat, a Lirael zavřela oči, neboť věděla, že Sohrae vyřkne její jméno. Musím, musím, musím to být já, říkala si v duchu. O dva roky později než všichni ostatní, a dnes mám narozeniny. Musím...

"Annisele," zapěla Sohrae. Potom se otočila a opět vystoupala po schodech nahoru, přičemž zlehka rozeznávala Gongy a jejich zvuk se rozléhal jako jemné pozadí hovoru, jenž se opět rozproudil mezi hosty.

Lirael otevřela oči. Svět se nezměnil. Zrak neměla. Všechno bude pokračovat jako předtím. Bidně.

"Můžu vám vzít talíř, prosím?" zeptala se nespátná sestřenice za okýnkem. "Ach, Lirael! Já jsem si myslela, že jsi host. Měla by sis pospíšet nahoru, drahoušku. Anniselino Probuzení začne za necelou hodinu. Víš, že tady se Hlas zastavuje naposledy. Proč ses vůbec šla najíst sem dolů?"

Lirael neodpověděla. Pustila talíř a přešla jídelnu jako náměsíčník. Za chůze se lhostejně dotýkala hran stolů. Myslela pouze na Sohrae a její hlas, který se jí neustále přehrával v mysli.

"Dar Zraku se probudil v naší sestře Annisele."

Annisele. Annisele měla být tou, která bude chodit v bílé říze, která bude korunována stříbrem a měsíčními kameny, zatímco ona si bude muset oblékat svou nejlepší modrou blůzu, uniformu dítěte. Blůza už neměla ani lem, tolikrát už byla popuštěna. Blůza jí byla vždycky příliš krátká.

Annisele bylo před deseti dny teprve jedenáct. Ale s dneškem, se dnem Probuzení, se nedají narozeniny vůbec srovnat.

Narozeniny nejsou ničím, pomyslela si Lirael, když mechanicky pokládala jednu nohu před druhou na šesti stěch schodech, které vedly z dolní jídelny k Západnímu chodníku, při dvou stěch krocích po pěšině a pak na sto dvou schodech k zadnímu vchodu do ložnic mladých. Odpočítala každý schod a nikomu se nepodívala do očí. Viděla jen ladné pohyby bílých říz a záblesky černých střečů Clayr, které pospíchaly do Velké síně, aby uctily novou dívku, která se přidá k těm, kdo zří budoucnost.

Když Lirael došla do svého pokojíku, uvědomovala si, že ji opustila i ta nejmenší radost, kterou mohla načerpat z narozenin. Byla zadušena, zhasla jako svíčka. Dnes je Anniselin den, napadalo Lirael. Musím se snažit být veselá kvůli Annisele. Musím se snažit nevěnovat pozornost žalu, který se mi rozlévá v srdci.

Kapitola 2.

Ztracená budoucnost

Lirael padla na postel a snažila se přemoci zoufalství. Měla by se obléct na Anniselino Probuzení. Ale pokaždé, když začala vstávat, nebyla schopna pokračovat a zase se posadila. Pro tuto chvíli to nebylo možné. Zmohla se jedině na neustálé přehrávání strašlivého okamžiku v dolní jídelně, kdy neuslyšela své jméno. Ale přesto se jí podařilo chmurné myšlenky odvrátit a soustředit je na bezprostřední budoucnost, nikoli na minulost. Došla k rozhodnutí. Na Anniselino Probuzení nepůjde.

Nebylo pravděpodobné, že by někomu chyběla, ale nedalo se vyloučit, že pro ni někdo přijde. Tato představa jí dodala dostatek síly na to, aby konečně slezla z postele a popřemýšlela nad skrýšemi. Zalézt pod postel bylo tradiční řešení, ale v prostoru pod jednoduchou postelí bylo jednak těsně a jednak tam byla spousta prachu, protože už několik týdnů nedodržovala pravidelný uklížečský pořádek.

Chvilku se zamýšlela nad skříní. Při pohledu na její úzký, krabíkovitý tvar a stěny s borovicových desek jí však na mysli vytanula představa rakve. To pro ni nebylo nic neobvyklého, její sestřenice tomu říkaly morbidní představivost. Jako malá holčička ráda sehrávala dramatické smrtelné scény ze známých příběhů. S jejich předváděním skončila už před lety, ale o smrti nepřestala přemýšlet nikdy. Obzvláště o své vlastní.

"Smrt," zašeptala a zachvěla se, když slovo uslyšela nahlas. Zopakovala je trochu hlasitěji. Jednoduché slovo, jednoduchý způsob, jak se vyhnout všemu, co ji trápí. Mohla by se vyhnout Anniselinu Probuzení, ale nejspíš se nevyhne všem ostatním, která budou následovat.

Kdybych se zabila, uvažovala Lirael, nemusela bych se dívat, jak získávají Zrak dívky stále mladší než já. Nemusela bych stávat v chumlu dětí v modrých blůzách. Tyhle děti na mě během obřadu Probuzení hledí úkosem. Zná ten pohled a poznává strach, který se v něm zračí. Bojí se, že dopadnou jako ona, zůstanou odsouzeny nezískat jedinou věc, na které opravdu záleží.

A nemusela by snášet soucitné pohledy. Vždycky se zastaví a zeptají se jí, jak se má. Jako by pouhá slova dokázala popsat, jak se cítí. I kdyby taková slova znala, jak by jim mohla říct, jaké to je být čtrnáctiletá dívka a nemít Zrak.

"Smrt," zašeptala Lirael znovu a ochutnávala slovo na jazyku. Jakou má jinou možnost? Vždycky doufala, že jednoho dne Zrak získá. Ale dnes je jí čtrnáct. Kdo kdy slyšel o Clayře, která by ve čtrnácti neměla Zrak? Nikdy jí situace nepřípadala tak bezvýchodná jako dnes.

"Je to nejlepší varianta," prohlásila Lirael, jako by sdělovala kamarádce životně důležité rozhodnutí. Slova zněla sebejistě, ale uvnitř si už tak jistá nebyla. Clayrové se k sebevraždě neuchylují. Pokud si sáhne na život, definitivně, hrůzně stvrdí, že mezi ně nepatří. Nejspíš je to nejlepší varianta. Jak by to jen provedla? Zabloudila pohledem ke dveřím, kde v pochvě visel její cvičný meč. Byla to tupá, měkká ocel. Mohla by padnout na jeho hrot, ale to by vedlo jen k velice pomalé a bolestivé smrti. Mimoto by někdo skoro určitě uslyšel, jak křičí, a zavolal by pomoc.

Pravděpodobně existuje kouzlo, které by jí zastavilo dech, vysušilo plíce a sevřelo hrdlo. Ale to nenajde ve školních materiálech, ve cvičebnici Výsadní magie ani v Rejstříku Výsadních symbolů, které ležely na stole jen několik kroků od ní. Kvůli takovému kouzlu by musela propátrat Velkou knihovnu a podobný magický úkon by byl nejspíš střežen

zaklínadlem a zámekem.

Takže jí zbývají jen dva přiměřeně přístupné způsoby, jak se vším skoncovat: zima a výška. "Ledovec," zašeptala Lirael. Udělám to takto, rozhodla se. Zatímco budou všichni na Anniselině Probuzení, vyšplhá na Hvězdné schodiště a pak se vrhne na led. Nakonec, pokud se někdo uráčí ji hledat, naleznou její zmrzlé, polámané tělo - a potom si všichni uvědomí, jak obtížné je být Clayrou bez Zraku.

Oči se jí zalily při představě, jak zástup Clayrů tiše sleduje její tělo nesené Velkou síní, jak se modř dětské blůzy promění pod vrstvou ledu a sněhu na bílou.

Z morbidního zasnění ji vytrhlo zaklepání na dveře a Lirael s úlevou vyskočila. Devítidenní hlídka mě musela konečně užít, vůbec poprvé. Užili mě, jak šplhám na ledovec a řítím se do hlubin, takže poslali někoho, aby této budoucnosti zabránil, aby mi řekl, že jednoho dne Zrak přece jen získám a že všechno bude v pořádku.

Potom se dveře otevřely, dříve než se zmohla říct "dále". To stačilo, aby si uvědomila, že nepřichází Devítidenní hlídka, která si dělá starosti o její bezpečnost. Byla to teta Kirrith, opatrovnice mladých. Spíše opatrovnice než teta, neboť k Lirael nikdy nepřistupovala jinak než k ostatním a rozhodně jí neprokazovala náklonnost, jaká by se od tety dala očekávat.

"Tady tě máme!" zahřímala Kirrith zbytečně svým protivným, falešně bodrým hlasem. "Sháněla jsem tě u snídaně, ale byla tam taková mela, že jsem tě nemohla najít. Všechno nejlepší, Lirael!"

Lirael civěla na tetu i na dárek, který jí podávala. Velký hranatý balík zabalený v červenomodrém papíru posypaném zlatým prachem. Moc pěkném papíru. Teta Kirrith jí nikdy žádný dárek nedala. Vysvětlovala to tak, že ona sama dárky nepřijímá, ale Lirael připadalo, že to s tím nijak nesouvisí. Důležité je dávat, nikoli přijímat.

"No tak, otevři ho," vyhrkla Kirrith. "Do Probuzení nám moc času nezbývá. Představ si, že je to ta malá Annisele!"

Lirael si vzala balík. Byl měkký, ale dost těžký. Na okamžik ji veškeré myšlenky na sebevraždu přešly. Zapudila je zvědavost. Co to může být za dárek?

Potom, když balík znovu prohmatala, ji zasáhla strašlivá předtucha. Rychle udělala díru v rohu papíru a spatřila všeřikající modrou barvu. "Je to blůza," řekla Lirael. Slova jako by vycházela z někoho jiného, odněkud z veliké dálky. "Dětská blůza."

"Ano," přitakala Kirrith ve své oslnivě bílé říze, se stříbrnou čelenkou osázenou měsíčními kameny na sněhobílých vlasech. "Všimla jsem si, že ta stará je už příliš krátká, a když už jsi tak vyrostla, nevypadá nejlíp..."

Mluvila dál, ale Lirael už neslyšela ani slovo. Nic jí už nepřipadalo skutečné. Nová blůza v náručí ani teta Kirrith, která si pořád vedla svou. Nic.

"Tak do toho, oblékni se!" ponoukala ji Kirrith a uhlašovala si záhyby vlastní řízy. Byla to velká a vysoká žena, jedna z nejvyšších mezi Clayrami. Lirael si před ní připadala malá a v porovnání s rozsáhlou plochou bílé barvy i jaksi špinavá. Dívala se do bílého prostoru a zase začala přemýšlet o ledu a sněhu.

Byla ztracena v myšlenkách, když ji Kirrith poklepala na rameno.

"Co je?" zeptala se Lirael a uvědomila si, že jí unikla většina Kirrithiných slov.

"Oblékni se!" zopakovala teta Kirrith. Mírně se jí zakabonilo čelo, sjela jí po něm čelenka a zastínila jí oči. "Bylo by od tebe nesmírně hulvátské, kdybys přišla pozdě."

Lirael si mechanicky vysvlékla starou blůzu a vklouzla do nové. Byla z velmi těžkého lnu, ztuhlá novotou, takže s ní chvílku zápasila, než ji teta Kirrith prudce stáhla dolů. Když protáhla ruce rukávy a blůza jí dosedla na ramena, dosahovala jí až ke kotníkům.

"Můžeš ještě klidně vyrůst," podotkla teta Kirrith s uspokojením. "A teď už opravdu musíme jít."

Lirael shlédla na moře modré látky, které halilo celé její tělo, a pomyslela si, že je v něm víc místa, než kolik ho může kdy vyplnit. Teta Kirrith musí očekávat, že si bílou řízu Probuzení nikdy neoblékne, neboť tato tunika by jí byla dost, i kdyby rostla do pětaticeti let.

"Jen běž, za minutku tě doběhnu," zalhala s myšlenkami soustředěnými na Hvězdné schodiště, na útesy za ním a čekající led. "Musím si odskočit na záchod."

"Dobře," odpověděla Kirrith, když vyběhla zpátky do chodby. "Ale pospěš si, Lirael! Mysli na to, co by řekla tvoje matka!"

Lirael ji následovala a zabočila doleva k nejbližšímu záchodu. Kirrith zatočila doprava a zatleskala, aby popohnala trojici osmiletých dívek, které se teprve za chůze oblékaly, tuniky měly zpola přetažené přes hlavy a dusily v sobě smích.

Lirael netušila, co by její matka mohla říct. Kvůli Arielle ji ostatní hodně popichovali, když byla mladší, předtím, než se jim na popichování příliš odcizila. Obvykle si Clayry nacházely milence z řad návštěvníků Ledovce, stávalo se také, že si ho našly venku. Ale bylo neslýchané, aby nezaznamenaly původ dítěte.

Její matka svou podivnost posílila i tím, že ledovec - a pětiletou Lirael - opustila, protože ji přivolal nějaký výjev, s nímž se nesvěřila ostatním Clayrům. O několik let později teta Kirrith Lirael řekla, že Arielle zemřela, ale nikdo neprozradil žádné podrobnosti. Lirael zaslechla nejrůznější teorie, mezi nimi i tu, že Arielle otrávil žárliví sokové na dvoře nějakého barbarského princátka ve zmrzlých pustinách severu nebo že ji roztrhaly šelmy. Podle všeho působila jako věštkyně, to bylo zaměstnání, které by nikdo z Clayrů nepovažoval za činnost vhodnou pro lidi jejich krve.

Bolest ze ztráty matky měla Lirael pevně zamčenou v srdci, ačkoli ne tak hluboko, aby ji nebylo možné obnažit. Teta Kirrith byla na jítření této rány přímo odbornice.

Jakmile Kirrith a tři náhle vyplísňené dívky zmizely, Lirael zamířila zpátky do svého pokoje a přichystala si výstroj na ven: kabát z těžké vlny, umaštěný lanolínem; ušanku ze dvou vrstev plsti; nepromokavé boty; rukavice s kožesinou a kožené brýle s čočkami ze zeleného kouřového skla. V duchu slyšela jeden hlas, namítal, že je hloupé, aby si brala všechny tyto věci, poněvadž se jde stejně odevzdat do náruče smrti, ale jiný slabý hlásek říkal, že rozhodně může jít

řádně oblečená.

Jelikož všechny obývané části clayrského panství vyhřívala pára přiváděná z podzemních zříd, Lirael si výbavu na ven nesla v rukou, přičemž si menší věci zabalila do kabátu. Šplháním na Hvězdné schodiště se zahřeje, aniž by musela být navlečená do vši té vlny. Na poslední chvíli si ve vzdorném gestu svlékla novou tuniku a zahodila ji na podlahu. Místo ní si oblékla neutrální oděv, ve kterém Clayry chodily, když měly službu v kuchyni nebo při umývání nádobí v dolní jídelně: dlouhou šedou bavlněnou košili, která jí sahala až po kolena, a pod ní tenké modré vlněné kamaše. Komplet doplňovala plátěná zástěra, ale tu Lirael nechala na polici.

Bylo zvláštní krást se po Severním chodníku, když nebyl nikdo na dohled. Za normálních okolností by po této rušné komunikaci přecházely desítky Clayrů věnujících se svým povinnostem, ubírajících se do Devítidenní hlídky nebo z ní nebo vykonávajících bezpočet dalších běžných činností společenství. Clayrský ledovec byl ve skutečnosti malé městečko, byť velice podivuhodné, neboť jeho hlavní náplní bylo nahlížet do budoucnosti. Nebo, jak museli Clayrové neustále vysvětlovat návštěvníkům, do četných možných budoucností.

V místě, kde se Severní chodník setkával s Cikcakem, se Lirael ubezpečila, že ji nikdo nesleduje. Potom ušla několik kroků po prvním ciku z Cikcaku a začala hledat malý tmavý otvor ve výši pasu. Když jej našla, uchopila klíč, který měla připevněný na řetízku kolem krku. Takové klíče měli všichni Clayrové a otevírali s nimi většinu běžných dveří. Hvězdné dveře sice nebyly používány příliš často, ale Lirael nepředpokládala, že k nim bude zapotřebí zvláštního klíče.

Kolemklíčové dírky nebyly patrné žádné dveře, dokud do ní Lirael nevstrčila klíč a dvakrát jej neotočila. Potom se od podlahy rozlila slabá stříbrná linka a v nažloutlém kameni pomalu vykreslila dveřní rám.

Lirael na dveře zatlačila. Dovnitř se vedral studený vzduch, a tak se jimi rychle prosmekla. Pokud by v okolí byl někdo jiný, nejspíš by nejdříve zaregistroval studený vítr. Clayrové sice žili v hoře, jež byla z poloviny zadušená ledovcem, ale v zimě si nijak nelibovali.

Dveře se za Lirael zavřely a stříbrné linky označující jejich obrys pomalu vymizely. Před dívkou se zvedala rovná řada schodů. Výsadní symboly nad nimi je ozařovaly světlem, bylo však kalnější než v hlavních síních. Jednotlivé stupně byly vyšší než obvykle. Z exkurze před několika lety, kdy jí připadaly vysoké všechny schody, si na ně už nevzpomínala. Ušklíbala se, když se do nich pustila, protože věděla, že lýtkové svaly začnou proti šesti palcům výšky navíc brzy protestovat.

Prvních zhruba sto schodů, které se táhly naprosto rovně vzhůru, bylo lemováno mosazným zábradlím. Lirael je sevřela. Studený kov jí příjemně chladil kůži. Jak měla ve zvyku, začala schody počítat a pravidelný rytmus jí dočasně vypudil z mysli obrazy, jak se řítí po nekonečném ledovém svahu.

Málem si nevšimla, že zábradlí skončilo a schody se začaly stáčet dokola, do dlouhé spirály, která ji měla dovést až na vrchol Hvězdné hory. Její dvojče se jmenovalo Sluneční pád a obě hory mezi sebou svíraly ledovec. Ledovec měl kdysi vlastní jméno, ale to už bylo dávno zapomenuto. Už tisíce let se nazýval podle Clayrů, kteří žili nad ním, vedle něj a někdy i pod ním. Postupem času se jméno rozšířilo i na clayrské panství, takže jak rozlehlá masa ledu, tak kamenné síně byly známy jako Clayrský ledovec, jako by byly jedno.

Clayrové si rozhodně nevybírali místnosti příliš blízko ledovce. V hoře už žili celá tisíciletí a sledovali trasy vyhloubené razíci červy, nyní už skoro vyhynulými, nebo prováděli svá vlastní magická či fyzická hloubení. Ledovec zároveň pokračoval ve svém neúnavném sestupu do údolí a do hor, které svíraly jeho boky. Led se tlačil dolů a probíjel se skálou a nezáleželo mu na tom, zda to rovněž znamená, že se probourá clayrskými chodbami.

Samozřejmě že Clayrové zřeli, kam ledovec soustředí svůj samovolný postup, ale ani to v dávných dobách neodradilo některé ambiciózní stavitele. Podle všeho si mysleli, že jejich vrty vydrží tak dlouho jako oni, a pravděpodobně i alespoň tři či čtyři generace po nich - což byla dostatečně dlouhá doba na to, aby se jejich práce vyplatila.

Lirael uvažovala o všech těchto stavitelích a přemýšlela, proč bylo schodiště vystavěno s tak nepohodlně vysokými stupni. Ale po chvíli už neudržela svou představivost na uzdě, ani když mechanicky počítala jednotlivé schody. Začala si představovat, jak v tomto okamžiku nejspíš vypadá Annisele. Možná stojí na dětském konci Velké síně, osamělá postavička v bílém na modrém pozadí. Bezesporu se bude dívat na druhý konec, sotva si vědoma dlouhých řad bíle oděných Clayrů usazených v lavicích, které vroubí obě strany síně na délku několika set yardů, dvacet jedna řad za sebou. V lavicích vyrobených ze starobylého tmavého mahagonu s hedvábnými polštáři, které se s velkou obřadností mění každých dvacet pět let.

Na druhém konci síně bude stát Hlas Devítidenní hlídky a možná i někteří z Hlídkujících, pokud jim to dovolí práce. Budou rozestaveni kolem Výsadního kamene, jenž se tyčí uprostřed podlahy, menhiru, hemžícího se žhnoucími, měnicími se symboly Výsady, která popisuje všechno na světě, viditelné či neviditelné. A na Výsadním kameni, mimo dosah všech s výjimkou Hlasu s jeho okovanou hůlkou, bude ležet členka nové Clayry a její stříbro a měsíční kameny budou odrážet Výsadní symboly kamene.

Lirael přinutila unavené nohy, aby vyšly do dalšího schodu. Anniselina chůze nebude vyčerpávající ani v nejmenším. Jen několik set kroků, s usmívajícími se tvářemi po všech stranách. Potom, až jí na hlavě konečně spočine členka, nastane rámus, když povstanou všechny Clayry, a v síni i mimo ni se rozlehne mohutný jásot. Probuzení Annisele, skutečné Clayry, paní Zraku. Velebené všemi přítomnými.

Na rozdíl od Lirael, která byla jako obvykle sama a přehlížená. Cítila, že se rozbřečí, ale rychle si utřela slzy. Zbývalo jí jen posledních sto schodů a ocitne se u Hvězdné brány. Jakmile do ní vstoupí a přejde širokou terasu, která se před ní táhne, stane na okraji ledovce a shlédne do ledové smrti.

Na vrcholku Hvězdného schodiště si Lirael chvilku odpočinula, dokud ji nezačal příliš studit chlad procházející kamenem. Potom si oblékla zimní výstroj a zbarvila si svět na zeleno, když si nasadila brýle. Nakonec si z kapsy kabátu vytáhla hedvábný šátek, uvázala si ho přes nos a ústa a stáhla si klapky ušanky.

V tomto oblečení mohla být jednou z Clayr. Nikdo jí neviděl do tváře ani na vlasy či oči. Vypadala přesně jako kterákoli jiná Clayra. Až najdou její tělo, nebudou vědět, o koho jde, dokud jí nesundají ušanku, šátek a brýle.

Lirael tak bude vypadat jako jedna z Clayr úplně naposledy.

Přesto přede dvěma vedoucími od schodiště do hangáru Papírových křídel a k Hvězdné bráně zaváhala. Nejspíš ještě měla čas vrátit se, říct, že snědla něco, co jí neudělalo dobře na žaludek, takže musela zůstat v pokoji. Kdyby si pospíšila, skoro určitě by se vrátila dříve, než všichni ostatní přijdou z Probuzení.

Ale nic by se nezměnilo. Došla k závěru, že dole se není na co těšit, takže může klidně jít dál a podívat se na útesy. K definitivnímu rozhodnutí může dojít tam.

Znovu popadla klíč a nemotornou rukou v rukavici s ním odemkla dveře. Ty byly tentokrát viditelné, ale zároveň strážné kouzly. Cítila, jak z nich klíčem protéká Výsadní magie, jak jí vniká do kožešiny rukavic a dál do rukou. Na okamžik strnula, ale potom se uvolnila, když kouzla odplynula. Ať už vstup chránila před čímkoliv, o ni zájem neměla.

Za dveřmi bylo ještě chladněji, ačkoli Lirael pořád setrvala uvnitř hory. Rozlehlou síň, do níž vstoupila, tvořil hangár pro Papírová křídla, tady Clayry přechovávaly své magické letouny. Tři z nich spaly hned opodál. Vypadaly jako úzké kánoe s jestřábními křídly a ocasy. Lirael pocítila nutkání jednoho se dotknout, ověřit si, zda je na omak opravdu z papíru, ale věděla své. Z fyzikálního hlediska byla Papírová křídla zhotovena z tisíců archů laminovaného papíru. Ale byla zhotovena s využitím značné dávky magie a to mělo za následek, že disponovala do určité míry vlastním vnímáním. Malované oči v přední části nejbližšího zelenostříbrného křídla teď mohly být pohaslé, ale kdyby se ho dotkla, hned by se rozzářily. Netušila, k čemu by pak mohlo dojít. Věděla, že letoun ovládají hvízdané Výsadní znaky, a ona sice hvízdát uměla, ale konkrétní znaky neznala a neznala ani žádnou speciální techniku, které by bylo nejspíš zapotřebí.

Proplížila se tedy kolem křídel k Hvězdné bráně. Byla obrovitá - že by jí vedle sebe snadno prošlo třicet lidí nebo dvě Papírová křídla - a byla čtyřikrát vyšší než Lirael. Naštěstí se ji nemusela pokoušet otevřít, protože do levého boku brány byla vytesána menší branka. Stačila chvilka manipulace s klíčem, dotyk ochranného kouzla a dveře se otevřely a Lirael vykročila ven.

Zároveň se do ní opřely chlad a sluneční světlo. Zima byla natolik kousavá, že jí pronikla i silnou vrstvou oblečení, a slunce natolik prudké, že před ním musela přivřít oči, i když je chránily brýle.

Byl nádherný letní den. O něco níže v údolí, za ledovcem, bude teplo. Tady byla zima. Chlad přicházel s větrem, který vanul podél ledovce a pak se stáčet vzhůru, přes horu a kolem ní.

Před Lirael byla do horského svahu vyhloubena široká, nepřírozeně plochá terasa. Měla asi sto yardů na délku a padesát yardů na šířku a všude kolem ní se ve vysokých závěších kupil sníh a kusy ledu. Přímo na terase však ležel jen slabý sněhový poprašek. Lirael věděla, že ji v tomto stavu udržují Výsadní vyslanci - magicky stvoření sloužící, kteří ji po celý rok zametají, hrabou a opravují, bez ohledu na počasí. Nyní nebyl žádný na dohled, ale Výsadní magie, která je vysílala do práce, číhala přímo pod dlažbou terasy.

Na opačném konci terasy se do údolí řítí strmý horský sráz. Lirael se k němu zadívala, ale neviděla nic než modrou oblohu a několik nízkých visících obláčků. Aby spatřila hlavní masu ledovce tisíc stop pod sebou, musela celou terasu přejít a shlédnout dolů. Ale neučinila tak. Místo toho si představila, co by se mohlo stát, kdyby skočila. Kdyby se vrhla dostatečně daleko, řítila by se volným pádem k studenému ledu a rychlému konci. Kdyby jen přepadla, možná už po třiceti či čtyřiceti stopách by narazila do skalnatého výběžku a potom by se už jen klouzala a koulela a při každém novém nárazu by si zlomila další kost.

Zachvěla se a odvrátila zrak. Teď, když byla skutečně na místě, jen několik minut spěšné chůze od strže, nebyla si jistá, zda je sebevražda opravdu tak dobrý nápad. Ale pokaždé, když se pokusila zamyslet se nad svou další budoucností, cítila se slabá a zahnaná do slepé uličky, jako by všechny cesty kupředu zatarasily příliš vysoké zdi.

Prozatím se přinutila, aby se pohnula a udělala několik kroků přes terasu, aby se alespoň podívala ze svahu. Ale zdálo se jí, jako by si její nohy žily vlastním životem, a místo cesty dopředu s ní zamířily podél stěny terasy, aniž ji přiblížily ke srázu.

Za půl hodiny zamířila zpátky k Hvězdné bráně, poté, co se čtyřikrát prošla podél terasy, aniž se byt' jedinkrát odvážíla přiblížit k útesu na jejím druhém konci. Nejbližší se mu ocitla u straně na konci terasy, odkud startovala Papírová křídla. Ale tam se terasa svažovala jen několik set stop, po mnohem méně strmém horském svahu, a neústila na ledovec. Ani tady se však k okraji nepřiblížila na víc než na dvacet stop.

Přemýšlela, jak z tohoto místa odlétají Papírová křídla. Nikdy žádné neviděla, jak odlétá nebo přilétá, a několik minut strávila představami, jak asi musí vypadat. Podle všeho se kloužou po ledu a potom se v určitém bodu vznesou do vzduchu, ale kde přesně? Potřebují dlouhý rozběh jako modří pelikáni, které viděla na Ratterlinu, nebo dokážou vystřelit vzhůru jako sokolí?

Všechny tyto otázky v ní probudily zvědavost, jak Papírová křídla vlastně fungují. Uvažovala, že se v zadní části hangáru odváží na jedno podívat zblízka, když tu si uvědomila, že černá tečka, které si všimla vysoko nad svou hlavou, není výplodem její představivosti ani titěrným bouřkovým mrakem. Je to opravdové Papírové křídlo a zjevně se blíží k přistání.

Ve stejném okamžiku zaslechla dunivý rachot, právě se začala otevírat Hvězdná brána. Otočila se na ni a potom zase na Papírové křídlo. Horečnatě trhala hlavou. Co si počne?

Může přeběhnout terasu a vrhnout se z ní, ale na to teď chuť příliš neměla. Okamžik nejhlubšího zoufalství minul, alespoň pro tuto chvíli.

Může jednoduše zůstat stát na okraji terasy a sledovat, jak křídlo přistává, ale pak by zcela určitě dostala pořádně vyhubováno od tety Kirriith a vysloužila by si několik měsíců práce v kuchyni navíc. Nebo nějaký ještě horší trest, o kterém ani nevěděla.

Nebo se může schovat a dívat se. Nakonec přistání křídla chtěla vždycky vidět.

Hlavou se jí prohnaly všechny tyto možnosti a trvalo jí jen okamžik, než si zvolila tu poslední. Vběhla do závěje, posadila se do ní a začala na sebe kupit sněh. Brzy z ní nebylo vidět skoro nic kromě řady stop, které se táhly sněhem k jejímu úkrytu.

Rychle si představila Výsadu, potom zapátrala v jejím věčném proudu a vytáhla tři symboly, které potřebovala. Všechny tři se jí postupně rozzářily v mysl, vyplnily ji, až nedokázala myslet na nic jiného. Stáhla si je do úst a potom je vyfoukla směrem ke stopám ve sněhu.

Kouzlo z ní vyklouzlo jako vířící koule zmrzlého dechu, koule se zvětšovala, až její průměr dosáhl délky natažené paže. Vznášela se nad pěšinkou a stopy zametla. Když úkol splnila, nechala se strhnout větrem a dech a Výsadní symboly se rozplynuly do nicoty.

Lirael vzhledla a zadoufala, že pilot Papírového křídla onen podivný obláček nezaregistroval. Letoun se přiblížil a nad terasou se přehnal stín jeho křídel, když se nad ní zatočil. S každým náletem ztrácel výšku.

Lirael mhouřila oči, zacloněné brýlemi, a snih jí zakrýval skoro celý obličej. Neviděla, kdo v křídle sedí. Mělo jinou barvu než křídla, která používaly Clayry. Bylo rudozlaté, to byly barvy královského dvora. Že by posel? Mezi králem v Belisaere a Clayrami existovala pravidelná komunikace a Lirael posly často vidávala v dolní jídelně. Obvykle však nepřilétali v Papírovém křídle.

Sneslo se k ní několik hvízdáných tónů prodchnutých mocí a pak se jí zvedl žaludek, když na okamžik ucítila, jako by se sama vznášela, a musela se natočit do větru. Potom uviděla, jak Papírové křídlo znovu nalétává k zemi, stáčí se po větru a klouzavě přistává na terase v mračnu sněhu - až příliš blízko její skrýše, aby se v ní cítila bezpečná.

Z kokpitu se unaveně vysoukali dva lidé a protáhli si ruce a nohy. Oba byli tak mohutně zachumlaní do kožešin, že Lirael nedokázala poznat, zda jsou to muži, nebo ženy. Byla si však jistá, že v takovémto ošacení to rozhodně nemohou být Clayrové. Jedna postava na sobě měla kožich z černostříbrné kuny a druhá kabát z jakési červenohnědé kožešiny, která Lirael nebyla nijak povědomá. A brýle měly modré čočky, nikoli zelené.

Postava v červenohnědém kožichu se natáhla do kokpitu a vytáhla dva meče. Lirael si myslela, že muž - byla si poměrně jistá, že je to muž - jeden meč předá, ale oba si připjal k širokému koženému pásu, každý na jeden bok.

Lirael došla k závěru, že druhá osoba - černostříbrná - je žena. Na způsobu, jak si stáhla rukavici a položila dlaň na čumák Papírového křídla, bylo něco mateřského, jako by zkoušela čelo dítěte, zda nemá horečku.

Potom se do kokpitu nahnula i žena a vytáhla kožený bandalír. Lirael natáhla krk, aby lépe viděla, nevěnovala pozornost sněhu, který jí zapadal za límec. Potom málem zalapala po dechu a prozradila se, když si všimla, co se ukrývá v pouzdech bandalíru. V sedmi pouzdech, do nejmenšího z nich by se vešla sotva krabička na léky, největší bylo dlouhé jako Liraelina pěst. Z každého pouzdra vyčnívala mahagonová rukojeť. Násady zvonců, zvonců, jejichž hlasy tlumila kůže. Ať už byla tato žena kdokoliv, měla sedm zvonků nekromantky!

Žena si bandalír nasadila a natáhla se pro svůj vlastní meč. Byl delší než ty, které používali Clayrové, a také starší. Lirael v něm cítila jakousi moc, i z místa, kde se ukrývala. Výsadní magii, v meči a v obou lidech.

A také ve zvoncích, uvědomila si, a najednou pochopila, kdo tato paní je. Nekromancie je Volnou magií a v království je zapovězená, stejně jako zvonce, které nekromanti používají. S výjimkou zvonců jedné ženy. Ženy, která má za úkol napravovat zlo páchané nekromanty. Žena, která ukládá ke spánku Mrtvé. Žena, která jako jediná spojuje Volnou magii s Výsadou.

Lirael se zachvěla, ale nikoli chladem, když si uvědomila, že je jen asi dvacet yardů od Abhorsenky. Před lety legendární Sabriel zachránila zakletého prince Prubíře a společně s ním porazila Kerrigora, netvora z řádu vyšších Mrtvých, který málem zničil království. A za prince, když se stal králem, se provdala a spolu pak...

Lirael se ještě jednou podívala na muže, všimla si jeho dvou mečů a způsobu, jak stojí těsně vedle Sabriel. Musí to být král, napadlo ji, a skoro se jí udělalo špatně. Je tady král Prubíř a Abhorsenka Sabriel! Jsou tak blízko, že by si s nimi mohla jít popovídat - kdyby měla dost odvahy.

A tu neměla. Zatlačila se dál do sněhu. Nedbala vlhkosti a chladu a čekala, co se stane. Nevěděla, jak by měla dělat úklony, pukrlata nebo jak se tomu říká či jak se asi král a Abhorsenka mají oslovovat. Ale hlavně nevěděla, jak by vysvětlila, co tady dělá.

Když se Sabriel a Prubíř vyzbrojili, přistoupili k sobě a tiše si něco říkali, že se málem dotýkali tvářemi. Lirael napínala uši, ale nic neslyšela. Vítr strhával slova opačným směrem. Nicméně bylo jasné, že na něco - či na někoho - čekají.

A čekat dlouho nemuseli. Lirael pomalu otočila hlavu k Hvězděné bráně, opatrně, tak, aby nenarušila vrstvu sněhu, pod níž se skrývala. Z brány vystupovala nepočetná skupinka Clayr a rychle pospíchala přes terasu. Očividně přicházely přímo z Probuzení, protože většina z nich si přes bílé řízy jen přehodila pláště či kabáty a skoro všechny měly pořád na hlavě čelenky.

Lirael poznala dvě Clayry v jejich čele - dvojčata Sanar a Ryelle - bezchybná ztělesnění dokonalých Clayr. Zrak měly natolik silný, že byly skoro pořád na Devítidenní hlídce, a Lirael s nimi tudíž skoro nikdy nepřišla do styku. Obě byly vysoké a mimořádně krásné. Dlouhé světlé vlasy jim ve slunečních paprscích zářily jasněji než stříbrné čelenky.

Za nimi přicházela pětice dalších Clayr. Lirael je všechny mlhavě znala, a kdyby musela, vzpomněla by si i na jejich jména a v jakém jsou s ní příbuzenském poměru. Žádná z nich nebyla bližší než sestřenice z třetího kolena, ale poznala, že všechny se vyznačují mimořádně silným Zrakem. Pokud nebyly právě teď součástí Devítidenní hlídky, stanou se jí zítra a se vši pravděpodobností jí byly minulý týden.

Krátce řečeno, bylo to sedm nejvýznačnějších Clayr na celém Ledovci. Vedle činností spjatých se zřením zastávaly i

důležité administrativní pozice. Například malá Jasell, která šla poslední, byla první kvestorkou, v Clayrském ledovci měla na starost správu financí a jeho obchodní banku.

Byly to také ty úplně poslední osoby, se kterými se Lirael chtěla setkat na místě, kde neměla co pohledávat.

Kapitola 4.

Záblesk ve sněhu

Zatímco Sanar a Ryelle vedly ostatní kupředu, Lirael napadlo, že asi uvidí, co se běžně dělává, když se člověk setká s králem a královnou, proslulou navíc jako Abhorsenka.

Ale Sabriel a Prubíř na nic takového nečekali. Sanar a Ryelle uvítali objetím a poté, co si zvedli brýle a odvázáli šátky, polibky na obě tváře. Lirael se znovu naklonila, jestli neuslyší, co si říkají. Vítr sice pořád vanul nesprávným směrem, ale už se zmínil, takže konverzaci zaslechla.

"Vítejte, sestřenky," řekli Sabriel a král zároveň. Oba se usmívali. Když jim teď Lirael viděla do tváře, připadali jí velice unavení.

"Zřely jsme vás včera večer," pravila Sanar - nebo Ryelle, Lirael si nebyla jistá, která z nich. "Ale čas jsme musely odhadnout podle slunce. Doufám, že jste nečekali dlouho."

"Jen pár minut," odpověděl Prubíř. "Dostatečně dlouho, abychom se protáhli."

"Jemu se létání moc nezamlouvá," podotkla Sabriel a na manžela se usmála. "Nedůvěřuje pilotovi."

Prubíř pokrčil rameny a zasmál se. "Jde ti to čím dál líp," řekl.

Lirael vycítila, že nemluví jen o létání v Papírových křídlech. Zdálo se jí, jako by mezi Prubířem a Sabrielem probíhala nějaká zpola utajovaná výměna energie a pocitů. Sdíleli něco neviditelného, něco, co Sabriel rozesmálo a rozjasnilo jí oči.

"Neuzfeli jsme, že byste se zdrželi," pokračovala Sanar. "Je to tak?"

"Ano," opáčila Sabriel a úsměv jí z tváře rázem vyprchal. "Na západě dochází k nepokojům a my nemůžeme otálet. Zdržíme se, jen abychom si vyslechli rady. Máte-li pro nás nějaké..."

"Zase na západě?" zeptala se Sanar a vyměnila si s Ryelle utrápený pohled, jak to mezi sebou udělaly i další Clayry za nimi. "V příliš velké oblasti na západě nic nezříme. Působí tam nějaká síla, která tlumí vše s výjimkou těch nejletmějších pohledů. Přesto víme, že právě ze západu se rozšíří potíže. Útržky z nich ukazují mnoho budoucností, ale nikdy jich není dost, aby nám byly nějak užitečné."

"Spousta potíží je tam už teď," ozval se král a povzdychl si. "Kolem Okraje a Rudého jezera jsem za posledních deset let vystavěl šest Výsadních kamenů. Po letech tam zůstávají jenom dva a už si nemůžu vyšetřit čas, abych opravil ty zbývající. Ted' tam máme zaměřeno, abychom potlačili nepravosti, které se tam odehrávají, a pokusili se najít jejich zdroj, ale nejsem si jistý, jestli se nám to podaří. Zvlášť když je natolik silný, aby se skrýval před clayrským Zrakem."

"Náš Zrak nemusí oslepit vždy jen síla," poznamenala jedna z Clayr, nejstarší z přítomných. "A to ani síla zla. Existují jemné energie, které odklánějí náš Zrak z důvodů, které si můžeme jen domýšlet, a pořád musíme mít na paměti skutečnost, že vidíme příliš mnoho budoucností na příliš krátkou dobu. Možná že u Rudého jezera nás oslepuje jen toto."

"Pokud ano, pak to taky rozbíjí Výsadní kameny krví Výsadních mágů," dodal Prubíř. "A přitahuje k sobě Mrtvé a Volnou magii víc než kdekoli jinde. Z celého království se právě oblast kolem Rudého jezera a úpatí hory Abed nejvíce vzpírá naší vládě. Před čtrnácti lety jsme se Sabrielem slíbili, že Výsadní kameny budou znovu postaveny, vesnice budou obnoveny a lidé budou mít zase možnost žít své životy a hledět si práce beze strachu z Mrtvých a Volné magie. Tak jsme to učinili na území ode Zdi k Severní poušti. Ale nemůžeme porazit to, co se nám staví na západě. Kromě Okraje je ta oblast západu pořád pustinou, tak jako ji z ní udělal Kerrigor před více než dvěma sty lety."

"To úsilí vás unavuje," řekla najednou stará Clayra a Prubíř i Sabriel přikývli. Drželi se však zpříma, a třebaže se přiznávali k vyčerpání, nedávali ani v nejmenším najevo, že svůj úkol odmítají.

"Nezažijeme klidu," vysvětloval Prubíř. "Pořád dochází k nějakým obtížím, pořád čelíme nebezpečí, se kterým se může vypořádat jen král nebo Abhorsenka. Sabriel to má horší, protože na svobodě je pořád příliš mnoho Mrtvých a pořád se najde příliš mnoho hlupáků, otevírajících další dveře do Smrti."

"Jako třeba ten, co pustoší okolí Okraje," přidala se Sabriel. "Takové máme alespoň zprávy. O nekromantce nebo volnomagické čarodějce - neboť jde údajně o ženu - s bronzovou maskou. Tu prý doprovázejí jak Mrtví, tak živí muži a všichni přepadávají statky a usedlosti od Okraje směrem na východ, skoro až po Roblov. Od vás jsme však nic neslyšeli. Copak jste nic z toho neuzřely?"

"V okolí Rudého jezera něco zříme jen málokdy," odpověděla Ryelle a ustaraně svažila čelo. "Ve větší vzdálenosti však nemíváme žádné potíže. V tomto případě lituji, že jsme vás nevarovaly před tím, co se stalo, a že vám nemůžeme poskytnout žádné vodítko ohledně toho, k čemu dojde."

"Jednotka gardy se blíží z Qyrre," řekl Prubíř. "Ale ještě nejméně tři dny bude na cestě. My sami hodláme být v Roblově už ráno."

"Doufejme, že to bude jasné ráno," dodala Sabriel. "Pokud jsou hlášení pravdivá, tato nekromantka ovládá spoustu Mrtvých pomocníků. Možná je jich dokonce tolik, aby s nimi v noci nebo za ošklivého počasí zaútočila na nějaké město."

"Myslím, že útok na Roblov bychom určitě uzřely," opáčila Ryelle. "A nic takového jsme nezaznamenaly."

"To se mi ulevilo," řekl Prubíř, ale Lirael viděla, že jim tak úplně nevěří. Sama užasla, protože nikdy neslyšela o tom, že by něco dokázalo tlumit Zrak nebo že je místo, kam Clayry nedohlédnou. Samozřejmě s výjimkou Ancelstierre za Zdí, ale to je něco jiného. V Ancelstierre nefunguje žádná magie, alespoň pokud se člověk vzdálí dostatečně na jih ode Zdi.

Nebo tak se to aspoň říkalo. Lirael neznala nikoho, kdo by navštívil Ancelstierre, i když se říkalo, že Sabriel tam vyrostla.

Když Lirael přemítala nad tím, co právě zaslechla, zesílil vítr, takže další část konverzace se k ní už nedonesla. Viděla však, jak se Clayry poklonily a jak jim Sabriel s Prubířem pokynuli, aby zase vstaly.

"Nezačínajte s formalitami!" zvolal Prubíř. "Všechno užít nemůžete, stejně jako my nemůžeme všechno udělat. Nějak to zatím zvládáme a budeme v tom pokračovat."

"Pokračovat" je heslo pro tento rok a pro všechny roky následující," podotkla Sabriel s povzděchem. "Když už jsme u toho, měli bychom nejspíš obrátit křídlo a znovu se vydat na cestu. Cestou do Roblova chci ještě navštívit Dům."

"Aby ses poradila s...?" zeptala se Ryelle, ale zbytek jejích slov k Lirael už nedolehl, protože je strhl poryv větru. Ještě více se naklonila a pořád se snažila, aby si neseťřásla sních z ušanky.

Sabriel něco odpověděla, ale Lirael rozuměla jen poslední části, "...pořád většinu roku spí, pod Ranniným..."

Potom pronášeli další nesrozumitelné věty, zatímco všichni obstoupili Papírové křídlo a otočili je na druhou stranu. Lirael natahovala krk, co nejvíc se odvažila, až jí z obličeje klouzal sníh. Dohánělo ji k zuřivosti, že na ně vidí, ale třebaže zaslechne nějaké to slůvko, není jim schopna porozumět. Chvilku dokonce horečnatě zvažovala, že přivolá kouzla, aby si vylepšila sluch. Zmínky o takovém kouzle už zaslechla, ale neznala všechny symboly. Navíc Sabriel a ostatní by přítomnost Výsadní magie skoro určitě zaregistrovali.

Pak se zničehonic vítr zase utišil a Lirael opět jasně slyšela.

"Jsou pořád ve škole v Ancelstierre," říkala Sabriel, zjevně v odpověď na otázku, kterou jí položila Sanar. "Budou tady na prázdninách za tři... ne, za čtyři týdny. Jestli se vypořádáme se současnou naléhavou situací, mohli bychom se dostat ke Zdi právě tak, abychom se s nimi setkali, a plánovali jsme, že společně strávíme několik týdnů v Belisaere. Ale počítám, že se objeví nějaká nová obtíž, která si až do jejich odjezdu vyžádá nepřítomnost alespoň jednoho z nás."

Lirael připadalo, že Sabrielina slova zněla sklíčeně. Musel si to myslet i Prubíř, protože ji vzal za ruku, aby jí poskytl oporu.

"Alespoň jsou tam v bezpečí," prohlásil a Sabriel přikývla a opět na ní byla patrná dřívější únava.

"Užřeli jsme je, jak přecházejí Zed', i když to může být až při další příležitosti nebo ještě později," přitakala Ryelle.

"Ellimere vypadá... bude vypadat... hodně jako ty, Sabriel."

"Naštěstí," poznamenal Prubíř se smíchem. "I když v jiných ohledech je spíš po mně."

Lirael si uvědomila, že se baví o jejich dětech. Věděla, že mají dvě. Princeznu, která je přibližně stejně stará jako ona, a prince, který je mladší, ale nevěděla o kolik. Sabriel a Prubíř je měli očividně velice rádi a stýskalo se jim po nich. To Lirael přivedlo k myšlenkám na její vlastní rodiče, kteří ji neměli rádi nejspíš vůbec. Znovu si vzpomněla na dotyk té jemné, chladivé ruky. Ale matka ji i přesto opustila a kdo ví, zda se její otec vůbec dozvěděl, že se narodila.

"Bude z ní královna," ozval se silný hlas a přitáhl Liraelinu pozornost zpátky.

"Možná z ní bude královna."

Promluvila jedna z dalších Clayr, starší žena hovořící jazykem věštby, její oči zřely něco jiného než kus ledu, na který byly upřené. Potom zalapala po dechu a zapotácela se kupředu s napřaženými rukama, aby zmírnila pád do sněhu.

Prubíř vyskočil a zachytil ji dříve, než stačila dopadnout na zem. Zase ji postavil na nohy. Žena se pořád nejistě kolébala, s vytřeštěným a zasněným výrazem.

"Vzdálená budoucnost," řekla hlasem, z něhož se už vytratil podivný prorocký tón. "Budoucnost, kde tvá dcera Ellimere byla starší, než jsi teď ty, a vládla jako královna. Ale užřela jsem také řadu dalších možných budoucností, jednu vedle druhé, kde je jen kouř a popel, celý svět spálený a zničený."

Lirael ucítila, jak jí při slovech staré Clayry tělem projel mráz. Její hlas zněl tak přesvědčivě, že Lirael viděla pusté rozvaliny skoro přímo před očima. Ale může být celý svět spálený a zničený?

"Možné budoucnosti," poznamenala Sanar a snažila se, aby to znělo klidně. "Často zahlédneme budoucnosti, k nimž nikdy nedojde. Je to část břemene spjatého se Zrakem."

"Tak pokud jde o mě, jsem rád, že ho nemám," odpověděl Prubíř, když předal stále rozechvělou Clayru do náručí ochotné Sanar a Ryelle. Podíval se na slunce a potom na Sabriel, ta přikývla. "Velice se omlouváme, ale víc času už nemáme."

Se Sabriel se na sebe usmáli, jaký se mu to povedl bezděčný rým, otočili však k sobě hlavy, takže si toho všimli jen oni a Lirael. Prubíř si odepjal meče a uložil je do kokpitu, potom převzal meč od Sabriel a odložil i ten. Sabriel si sňala kožený bandalír a opatrně jej položila, aby nerozezněla zvonce. Lirael uvažovala, proč je na tak krátkou chvíli vůbec vytahovali. Potom si uvědomila, že žijí v neustálém nebezpečí, a tak je pro ně samozřejmě mít své zbraně neustále u sebe. Jako pro kupecké strážce v jídelně dnes ráno. Abhorsenka a král tedy nedůvěřují clayrské ochraně. Najednou si uvědomila, že je vlastně sama neozbrojená. Co by dělala, kdyby ji tady někdo napadl, až všichni odejdou? Nebyla si jistá, zda svým klíčem otevře branku i zvenku. Cestou nahoru ji něco takového vůbec nenapadlo.

Odvrátila oči od Papírového křídla, aby dala průchod panice, a už si představovala, jak stráví noc venku a jak ji ze sněhu vytáhne nějaký obludný pařát. Představa nedobrovolné smrti se jí vůbec nelíbila. Potom zaregistrovala nějaký náhlý pohyb. Sabriel, už usazená v Papírovém křídle, napřáhla ruku. Napřáhla ruku a mířila prstem přímo na Liraelinu skryš ve sněhu!

"Podívejte se! Co se to tam blyští ve sněhu?" zvolala Sabriel, najednou zase dobře slyšitelným hlasem. "Myslím, ať je to cokoli, je to neškodné, ale člověk nikdy neví. Sbohem, sestřenky Clayry. Doufám, že se zase brzy setkáme a zdržíme se déle."

"A my doufáme, že vám lépe posloužíme," odpověděla Sanar a podívala se směrem, kam ukázala Sabriel. "A užijme si to, co se děje na západě i na našem vlastním prahu."

"Na shledanou," dodal Prubíř a zamával ze zadní části Papírového křídla. Sabriel zahvízdala jasným tónem

prodchnutým magií. Hvízd se vznesl do vzduchu, stočil se a vrátil se k zemi, aby nadzvedl křídlo a roztančil je na terase. Sabriel a Prubíř zamávali; potom se rudozlatý letoun snesl nad propast a zmizel Clayrák z očí.

Lirael tajila dech, potom s úlevou nasála vzduch, když se Papírové křídlo opět vzneslo nad terasu. Ve spirálách vyletělo výše, pak se stočilo k jihu a chvatně odlétalo, stále rychleji, zatímco za ním Sabriel přivolávala vítr.

Lirael se chvilku dívala, jak se vzdaluje, a pokusila se zavrtat hlouběji do sněhu. Možná si budou myslet, že je sněhová vydra. Ale když mizela do závěje, věděla, že to nemá cenu. K její skryši se blížilo všech sedm Clayr a nevypadaly vůbec přívětivě.

Kapitola 5.

Nečekaná příležitost

Lirael si nebyla úplně jistá, jak se tak rychle dostaly zpátky do hangáru Papírových křídel. Věděla, že ji popadlo víc párů rukou, než se zdálo být možné pro sedm osob, a odtáhly ji po sněhu mnohem hruběji, než kdyby šla sama. Několik vteřin si myslela, že jsou na ni hodně a hodně rozčilené. Pak jí došlo, že je jim prostě jen zima a chtějí se dostat zpátky dovnitř.

Ocitly se za branou. Clayry nebyly přímo rozezlené, ale moc příjemně se nechovaly. Ruce jí strhly ušanku, brýle a šátek, aniž braly ohled na vlasy, které se jí do nich zamotaly, a pak na ni shlédlo sedm promrzlých tváří.

"Ariellina dcera," řekla Sanar, jako by určovala nějakou květinu nebo rostlinu a četla její jméno ze seznamu. "Lirael. Nefiguruje na soupisu Hlídky. Proto ještě není obdařena Zrakem. Je to tak?"

"A-ano," zakoktala Lirael. Dosud se na ni nikdo v životě nedíval tak soustředěně a obvykle se vyhýbala hovorům s jinými lidmi, obzvláště s plnoprávnými Clayry. Významné Clayry ji přiváděly do rozpaků, i když se chovala vzorně. Teď jich tu stálo sedm a všechny na ni upíraly soustředěnou pozornost. Přála si, aby se dokázala propadnout podlahou a zhmotnit se ve svém pokoji.

"Proč ses tam ukrývala?" zeptala se stará Clayra, která se jmenovala - jak si Lirael najednou vzpomněla - Mirelle.

"Proč nejsi na Probuzení?"

V jejím hlase nezaznívala vůbec žádná vlídnost, pouze ledová autorita. Lirael si až teď vzpomněla, že tato šedovlasá žena se svraštělou tváří je také velitelkou clayrských Strážkyň, které loví a hlídají v oblasti Hvězdné hory a Slunečního pádu, ledovce a údolí řeky. Potýkají se s kdekým od ztracených poutníků po bláhové loupežníky nebo loupeživé šelmy a není možno je brát na lehkou váhu.

Mirelle se zeptala ještě jednou, ale Lirael jí odpovědět nedokázala. Do očí se jí nahrnuly slzy, i když se jí je dařilo potlačovat. Potom, když se jí zdálo, že Mirelle z ní odpoví, i slzy vytřeše, řekla první věc, která ji napadla.

"Mám narozeniny. Je mi čtrnáct."

Ukázalo se, že nemohla říct nic lepšího. Všechny Clayry se uvolnily a Mirelle jí pustila ramena. Lirael sebou cukla. Žena ji svírala dostatečně pevně, aby jí na kůži zůstaly modřiny.

"Takže tobě je čtrnáct," zopakovala Sanar mnohem vlídnějším hlasem než Mirelle. "A jsi celá nesvá, protože se v tobě neprobudil Zrak."

Lirael přikývla. Neodvažovala se nic říkat.

"V některých z nás se probudí se zpožděním," pokračovala Sanar a dívala se na ni konejšivě a chápavě očima. "A často platí, že čím později k tomu dojde, tím silnější bývá. Ve mně a Ryelle se Zrak probudil, až když nám bylo šestnáct. To ti nikdo neřekl?"

Lirael vzhledla a vůbec poprvé se Clayře podívala zpřímá do očí. Sama je měla rozšířené údivem. Šestnáct! To není možné!

"Ne," vyhrkla a v hlase jí jasně zaznívalo překvapení a úleva. "V šestnácti přece ne!"

"Ale ano," řekla Ryelle, usmála se a navázala, kde Sanar skončila. "No vlastně v šestnácti a půl. Myslely jsme, že to nikdy nepříjde. Ale přišlo. Domnívám se, že jsi už další Probuzení nemohla snést. Proto jsi sem přišla?"

"Ano," odpověděla Lirael a ve tváři se jí začal rozlévat slabý úsměv. Šestnáct! To znamená, že má ještě naději. Měla chuť vyskočit a všechny obejmout, i Mirelle, a seběhnout po Hvězdném schodišti a křičet radostí. Zničeníhoj jí sebevražda připadala nesmírně hloupá a zdálo se jí, že se jí v hlavě zrodila kdesi dávno a daleko.

"Naše trápení zhoršovalo i to, že jsme měly příliš mnoho času, abychom o absenci Zraku přemýšlely," řekla Sanar, která si dobře všimla příznaků úlevy v Liraelině tváři i postoji, "protože jsme nebyly součástí Hlídky a nebyly jsme v zacházení se Zrakem vycvičené. Samozřejmě že jsme ani nechtěly vykonávat služby navíc ze soupisu povinností."

"Ne," souhlasila Lirael rychle. Kdo by chtěl čistit záchody nebo umývat nádoby víc, než musí?

"Nebylo obvyklé, aby nám bylo před osmnáctými narozeninami přiděleno nějaké rozumné zaměstnání," pokračovala Ryelle. "Ale zeptaly jsme se a Hlídka souhlasila, abychom dostaly pořádnou práci. Takže jsme vstoupily do Letky Papírových křídel a naučily jsme se létat. Bylo to za časů před návratem krále, kdy bylo všechno mnohem nebezpečnější a neklidnější, takže jsme létaly na mnohem víc průzkumů a mnohem dál než teď."

Zrak se v nás probudil až po roce létání. Mohl to být strašný rok, jako byl ten předcházející, kdy jsme jen doufaly a čekaly na dar. Ale byly jsme příliš zaneprázdněné, abychom na něco takového vůbec pomyslely. Myslíš, že by pořádná práce pomohla i tobě?"

"Ano!" odpověděla Lirael nadšeně. Zaměstnání by jí svléklo z dětské tuniky a umožnilo by jí nosit oděv pracující Clayry. Také by měla kam chodit a nebyla by pořád s mladšími dětmi a tetou Kirrith. V závislosti na práci, kterou by vykonávala, by se třeba nemusela ani účastnit Probouzení.

"Otázka je, jaká práce by se ti hodila nejvíc," uvažovala Sanar. "Myslím, že jsme tě nikdy neuzřely, takže to nám nepomůže. Víš o nějakém zaměstnání, které by se ti obzvláště líbilo? Strážkyň? Letka Papírových křídel? Obchodní

kancelář? Banka? Stavitelství? Nemocnice? Parní provoz?"

"Nevím," řekla Lirael a snažila se uvažovat nad všemi početnými a různorodými činnostmi, kterým se Clayry věnovaly vedle soupisu povinností pro společenství.

"V čem jsi dobrá?" zeptala se Mirelle. Prohlédla si Lirael od hlavy k patě, očividně si ji měřila jako budoucí možnou posilu Strážkyň. Když zlehka nadzvedla nos, dala najevo, že si o Liraelině potenciálu velké iluze nedělá. "Jak ti jde práce s mečem a lukostřelbou?"

"Moc ne," odpověděla Lirael provinile a pomyslela na všechna cvičení, kterých se v poslední době nezúčastnila, protože dávala přednost apatickému vysedávání v pokoji. "Myslím, že nejvíc mi jde Výsadní magie. A hudba."

"Takže možná Papírová křídla," napadlo Sanar. Potom se zamračila a podívala se na ostatní. "I když čtrnáct let je možná přece jenom trochu brzo. Můžou mít špatný vliv."

Lirael se podívala na Papírová křídla a nedokázala potlačit slabé zachvění. Představa létání se jí zamlouvala, ale křídla ji trochu děsila. Nahánělo jí strach, že jsou živá a mají vlastní osobnost. Co by se stalo, kdyby s některým z nich musela neustále hovořit? S lidmi mluvila jen velmi nerada, a co potom s Papírovými křídly?

"Prosím," řekla Lirael, když tuto myšlenku sledovala na to nejlogičtější místo, kde by se lidem mohla vyhýbat nejvíce. "Myslím, že bych chtěla pracovat v knihovně."

"V knihovně," zopakovala po ní Sanar a zachmuřila se. "Ta může být pro čtrnáctiletou dívku nebezpečná. Jakož i pro čtyřicetiletou ženu, když na to přijde."

"Jenom určité části," podotkla Ryelle. "Staré vrstvy."

"V knihovně nemůžeš pracovat, aniž bys šla i do Starých vrstev," poznamenala Mirelle zasmušile. "Alespoň někdy. Já sama bych do určitých částí knihovny nijak horlivě nechodila."

Lirael poslouchala a přemýšlela, o čem se to baví. Velká clayrská knihovna je sice rozlehlá, ale o žádných Starých vrstvách nikdy neslyšela.

Základní uspořádání znala dobře. Knihovna byla vymodelována jako schránka loděnký, jako nekonečná chodba, která se stáčela do nitra hory ve stále se zužující spirále. Tuto hlavní spirálu tvořila nesmírně dlouhá, točitá rampa, po níž se scházelo z nejvyšších partií hory až pod úroveň údolního dna o několik tisíc stop níže.

Z hlavní spirály vyběhal bezpočet chodeb, místností a podivných síní. Mnoho jich bylo plných clayrských písemných záznamů, které dokumentovaly především prorockví a vize několika generací věštkyň. Obsahovaly však rovněž knihy a listiny z celého království. Knihy o magii a tajemstvích, poznatky starodávne i zcela nové. Svitky, mapy, zaklínadla, recepty, soupisy inventáře, pravdivé příběhy a Výsada ví, co ještě kromě toho.

Vedle všech těchto písemností se ve Velké knihovně přechovávaly i další věci. Byly v ní staré zbrojnice obsahující brnění a zbraně, které nikdo nepoužíval celá staletí, ale které se pořád blyštěly a byly jako nové. Byly v ní místnosti plné nejroztodivnější výstroje, kterou nyní nikdo nedokázal používat. Byly v ní komnaty, kde stály oblečené krejčovské panny a předváděly módní kreace dávných Clayr nebo naprosto odlišné oděvy z barbarského severu. Byly v ní skleníky, o něž se starali vyslanci a v nichž zářily Výsadní symboly jasné jako slunce. Byly v ní místnosti tonoucí v naprosté tmě, které pohlcují světlo a všechny návštěvníky dostatečně pošetili na to, aby do nich vstoupili nepřipraveni.

Lirael část knihovny viděla při obezřele vedených exkurzích, spolu se zbytkem svého ročníku. Vždycky toužila nahlédnout do dveří, které míjeli, a vkročit za bariéry červených provazů, označujících chodby či tunely, kam mohly vstupovat pouze zplnomocněné knihovnice.

"Proč tam chceš pracovat?" zeptala se Sanar.

"Je to... je to zajímavé," koktala Lirael, nevěda, jak by měla odpovědět. Nechtěla přiznat, že knihovna by byla nejlepší místo k úkrytu před Clayrami. A kdesi hluboko v mysli nezapomněla, že v knihovně by mohla najít kouzlo, jak bezbolestně skoncovat se svým životem. Samozřejmě že ne teď, když věděla, že Zraku se ještě může dočkat. Ale později, kdyby stárla a stárla a Zrak nepřicházel a v ní by opět vzkypělo bezmocné zoufalství, jako tomu bylo dnes ráno.

"Zajímavé to je," odpověděla Sanar. "Ale v knihovně se taky ukrývají nebezpečné věci a vědomosti. Netrápí tě to?"

"Nevím," řekla Lirael upřímně. "Záleželo by na tom, co to je. Ale opravdu bych tam ráda pracovala." Odmlčela se a pak velmi potichu dodala: "Vážně chci mít hodně práce, jak jste samy řekly, abych zapomněla, že nemám Zrak."

Clayry se pak k Lirael otočily zády a shromáždily se v úzkém kroužku, kam neměla přístup a kde si potichu šeptaly. Lirael je úzkostlivě sledovala, neboť si byla vědoma, že se v jejím životě odehraje něco závažného. Celý den byl příšerný, ale teď jí opět svítla naděje.

Clayry si přestaly šeptat. Lirael se na ně dívala přes vodopád svých vlasů, ráda, že jí skrývají tvář. Nechtěla dát najevo, jak hodně stojí o to, aby ji nechaly pracovat.

"Jelikož máš narozeniny," začala Sanar, "a jelikož si myslíme, že to bude nejlepší, rozhodly jsme se, že tě zaměstnáme, jak si přeješ, ve Velké knihovně. Zítra ráno se tam budeš hlásit Vancelli, vrchní knihovnici. Pokud tě z nějakého důvodu neshledá nepřijatelnou, staneš se třetí pomocnou knihovnicí."

"Děkuji vám," vydechla Lirael. Slova zazněla jako zaskřehotání, a tak je ještě jednou zopakovala. "Děkuji vám."

"Ještě jednu věc," pokračovala Sanar, popošla dopředu a postavila se tak blízko, že Lirael musela vzhlednout a zadívat se jí do očí. "Dnes jsi zaslechla řeči, které jsi zaslechnout neměla. Vlastně jsi spatřila návštěvu, k níž vůbec nedošlo. Stabilita království je křehká záležitost, Lirael, a snadno se naruší. Sabriel a Prubíř by nikde jinde a před jinými posluchači tak otevřeně nemluvili."

"Nikomu nic neřeknu," odpovídala Lirael. "Nic neříkám, vážně."

"Nebudeš si to ani pamatovat," dodala Ryelle, která se přesunula za ni. Zvolna vypustila kouzlo, připravené v sevřených prstech. Než Lirael vůbec napadlo, že by se mu mohla postavit, přes hlavu se jí sesypal řetězec jasných

Výsadních symbolů a sevřel jí spánky.

"Alespoň do doby, než si to pamatovat budeš muset," pokračovala Ryelle. "Budeš si vzpomínat na všechno, co jsi dnes udělala, kromě návštěvy Sabriel a Prubíře. Ta vzpomínka zmizí a nahradí ji procházka po terase a náhodné setkání s námi. Vypadala jsi rozrušeně, takže jsme s tebou hovořily o práci a získání Zraku. Tak jsi přišla ke svému novému zaměstnání, Lirael. Budeš si pamatovat na toto a na nic víc."

"Ano," odpověděla Lirael a slova jí ze rtů splynula tak pomalu, že vypadala, jako by byla opilá nebo nevýslovně unavená. "Knihovna. Zítra se budu hlásit u Vancelle."

Kapitola 6.

Třetí pomocná knihovnice

Vrchní knihovnice měla prostornou, dubem obloženou kancelář s velmi dlouhým stolem, který zakrývaly knihy, papíry a velký mosazný podnos s nedojedenou snídaní. Na stole poblíž ruky knihovnice ležel dlouhý obnažený meč se stříbrnou čepelí a s jílcem.

Lirael stála před stolem se skloněnou hlavou, zatímco si Vancelle četla vzkaz, který dívka přinesla od Sanar a Ryelle.

"Takže," pravila knihovnice, a když Lirael zaslechla její hluboký, pánovitý hlas, mimoděk sebou trhla. "Ty chceš být knihovnicí?"

"A-ano," vysoukala ze sebe Lirael.

"A hodiš se vůbec na takovou práci?" zeptala se knihovnice. Dotkla se jílice meče a Lirael si na okamžik pomyslela, že jej Vancelle zvedne a zamáchá jím, aby se přesvědčila, jestli ji vyděsí.

Lirael už vyděšená byla. Knihovnice jí naháněla hrůzu i bez meče. Ve tváři se jí nezračily žádné emoce a při pohybu se tak ovládala, jako by měla každou chvíli strhnout náramný povyk.

"Hodiš se na ni?" zopakovala knihovnice.

"No, já... já nevím," zašeptala Lirael.

Knihovnice se vysmekla zpoza stolu, a to tak rychle, že si Lirael nebyla jistá, zda právě nezamrkala a pohyb jí neunikl.

Vancelle byla jen o něco málo vyšší než ona, ale přitom se zdálo, jako by nad ní zlověstně čněla. Oči měla jasně modré a vlasy hebké a zářivě šedé jako ten nejjemnější prach, který zůstane po vyhasínajícím ohni. Na prstech nosila spoustu prstenů a na levém zápěstí se jí skvěl stříbrný náramek se sedmi zářivými smaragdy a devíti rubíny. Odhadnout její věk nebylo možné.

Lirael se zachvěla, když knihovnice napřáhla ruku a dotkla se Výsadního symbolu na jejím čele. Dívka vnímala, jak vzplál, jak se jí na kůži zahřál, a všimla si, jak jeho světlo odráží drahokamy v prstenech a náramku.

At už knihovnice ucítila v Liraelině Výsadním symbolu cokoliv, nedala to na své tváři nijak znát. Ruku odtáhla a vrátila se zpátky za stůl. Opět se dotkla jílice meče.

"Nikdy jsme nepřijaly knihovnici, kterou jsme jako knihovnici předtím neuzřely," řekla a naklonila hlavu jako někdo, kdo přemýšlí, jak správně pověsit obraz. "A tebe zatím nikdo neuzřel, je to tak?"

Lirael cítila, jak jí vyschlo v krku. Neschopna slova přikývla. Věděla, že jí nečekaná příležitost, které se jí dostalo, uniká mezi prsty. Záchrana na poslední chvíli, příležitost pracovat, být někým...

"Takže zůstáváš záhadou," pokračovala knihovnice. "Ale pro záhady je Velká clayrská knihovna tím nejlepším místem - a je lepší být knihovnicí než součástí sbírek."

Lirael chvilku nechápala, co má na mysli. Potom v ní znovu vyklíčila naděje a zmohla se hlesnout: "Chcete říct... že se na ni hodím?"

"Ano," opáčila Vancelle, vrchní knihovnice Velké clayrské knihovny. "Hodiš se a můžeš okamžitě začít. Zástupkyně Ness ti už řekne, co a jak."

Lirael odešla poblouzněná štěstím. Přežila tvrdou zkoušku. Byla přijata. Bude z ní knihovnice!

* * *

Zástupkyně Ness si před Lirael jen odfrkla a poslala ji za první pomocnou knihovnicí Roslin, ta ji roztržitě políbila na tvář a poslala ji za druhou pomocnou knihovnicí Imši. Bylo jí pouhých dvacet let a teprve nedávno mohla vyměnit žlutou hedvábnou vestu třetí pomocnice za rudou vestu druhé pomocnice.

Imši vzala Lirael do oblékárny, rozlehlé místnosti plné nejrůznějšího vybavení, zbraní a všemožných předmětů - od horolezeckých lan po lodní háky -, které knihovnice potřebují ke své práci. A k desítkám a desítkám speciálních knihovnických vest nejroztodivnějších velikostí a barev.

"Třetí pomocnice nosí žlutou, druhá pomocnice rudou, první pomocnice modrou, zástupkyně bílou a vrchní knihovnice černou," vysvětlovala Imši, zatímco Lirael pomáhala obléci přes pracovní úbor zbrusu novou žlutou vestu. "Je těžší, než vypadá, co? To je proto, že je to ve skutečnosti plátno potažené hedvábím. A tak je mnohem odolnější. Tahle pišťalka se připevňuje na poutka v klopě, abys mohla sklonit hlavu a zapískat na ni, i kdyby ti něco drželo ruce. Ale zapískej na ni, jen když budou opravdu potřebovat pomoc. Když uslyšíš hvízdání, běž za zvukem a všemožně se snaž pomoci."

Lirael si pišťalku ve tvaru jednoduché mosazné trubičky vzala a podle instrukcí si ji provlékla zvláštními poutky na klopě. Jak podotkla Imši, foukat se do ní dalo prostě jen tak, že sklonila hlavu. Ale co tím chtěla Imši říct? Co jí mohlo držet ruce?

"Samozřejmě že ti pišťalka pomůže, jenom když ji někdo zaslechne," pokračovala Imši a podala Lirael něco, co na první pohled vypadalo jako stříbrná kulička. Ukázala jí, aby si ji vložila do levé přední kapsy nové vesty. "Proto máš i myš. Je částečně mechanická, takže si budeš muset pamatovat, abys ji jednou za měsíc natáhla, a kouzlo je pak třeba obnovit každý rok za letního slunovratu."

Lirael se podívala na malý stříbrný předmět. Byla to myška s drobnými mechanickými nožičkami, dvěma jasnými rubínovými úlomky na místě očí a malým klíčkem v hřbetu. Cítila teplo Výsadního kouzla, které v ní dřímalo. Domnívala se, že právě ono ve správné chvíli mechanismus aktivuje a vyšle myš tam, kam má jít.

"Co má za úkol?" zeptala se Lirael, a Imši trochu překvapila. Mladší dívka za celou dobu od uvítání nepromluvila a jen nehybně stála s tvář ukrytou za záplavou vlasů. Imši už ji jako novou posilu stačila odepsat. Že zde Lirael zaměstnali, považovala za další z řady výstředních rozhodnutí vrchní knihovnice, ale možná to s ní nebude tak marné. Rozhodně se zdá, že má zájem.

"Shání pomoc," odpověděla Imši. "Když budeš ve Starých vrstvách nebo někde, kde si budeš myslet, že nikdo neuslyší tvoje pískání, polož myš na zem a vyslov nebo vykresli spouštěcí symbol, který ti za chvíli ukáži. Jakmile se probudí, odcupitá do čítárny a rozezná poplašné zařízení."

Lirael přikývla a odhrnula si vlasy, aby si myšku lépe prohlédla. Přejela jí prstem přes stříbrný hřbet. Když Imši začala listovat rejstříkem Výsadních symbolů, Lirael zakroutila hlavou a vložila si myšku do speciální kapsy.

"Ten symbol znám, díky," řekla potichu. "Ucítila jsem ho v tom kouzlu."

"Vážně?" zeptala se Imši opět nevěřicně. "To musíš být dobrá. Já si sotva zapálím svíčku nebo zahřeju nohy na ledovci."

Ale ty máš Zrak, pomyslela si Lirael. Jsi skutečná Clayra.

"Takže máš píšťalku i myš," zopakovala Imši a vrátila se k práci. "Tady je opasek a pouzdro a já se teď podívám, která dýka je nejostřejší. Au! Myslím, že tahle bude stačit. Teď do knihy musíme zapsat číslo a všechno to budeš muset podepsat."

Lirael si připjala široký kožený opasek a posunula si pouzdro pohodlně na bok a stehno. Dýka, která se do něj zasouvala, byla dlouhá jako její předloktí a měla úzkou ostrou čepel. Byla ocelová, ale smočená ve stříbře a na čepeli se skvěly Výsadní znaky. Lirael se jich zlehka dotkla prstem, aby se přesvědčila, jakou mají funkci. Při dotyku se rozehrály a poznala v nich symboly lámání a rozplétání, které jsou obzvláště užitečné proti volnomagickým stvůrám. Byly do čepele vloženy asi před dvaceti lety a nahradily starší sadu, odřenou časem. I tyto vydrží už jen asi deset let, neboť nebyly položeny nijak silně či dovedně. Lirael napadlo, že by se jí to povedlo možná lépe, i když nebyla v umísťování kouzel na neživé předměty nikterak zblhlá.

Zvedla oči od dýky a všimla si, že Imši netrpělivě čeká s brkem v ruce nad ohromnou knihou vázanou v kůži, připoutanou řetězem ke stolu v přední části oblékárny.

"Číslo," vyzvala ji Imši. "Na čepeli."

"Aha," vydechla Lirael. Naklonila dýku, až se vytratily Výsadní symboly a byl vidět jen holý kov s písmenem a číslem, vyraženým tradiční metodou.

"L2713," zavolala Lirael; potom dýku zasunula do pouzdra. Imši číslo napsala, smočila brk a podala jej Lirael, aby se podepsala.

V knize, mezi červeně nalinkovanými řádky, bylo Imšiným úhledným rukopisem uvedeno Liraelino jméno, datum, její pozice - třetí pomocná knihovnice - a soupis všech věcí, které dostala. Lirael si soupis prohlédla, ale nepodepsala se.

"Je tady napsáno klíč," řekla opatrně a naklonila brk tak, aby na papír nedopadla nalévající se kapka inkoustu.

"Aha, klíč!" zvolala Imši. "Napsala jsem ho a pak jsem zapomněla."

Přešla k jedné skříňce na stěně, otevřela ji a chvíli v ní šátrala. Nakonec vytáhla široký stříbrný náramek posázený smaragdy, přesně takový, jaký měla sama na zápěstí. Rozepjala jej a sepjala Lirael kolem pravého zápěstí.

"Budeš se muset vrátit za vrchní knihovnicí, aby probudila kouzlo, co v něm dřímá," vysvětlovala Imši a ukázala Lirael, jak se dva ze sedmi smaragdů v jejím náramku hemží jasnými Výsadními symboly. "Podle tvé práce a pozice bude otevírat všechny patričné dveře."

"Děkuji," řekla Lirael krátce. Cítila kouzlo ukrývající se ve stříbře, Výsadní symboly, které tonuly hluboko v kovu a čekaly, až vplynou do smaragdů. Vnímala sedm kouzel, jedno pro každý smaragd. Ale nevěděla, jak je lze přitáhnout na povrch a aktivovat. Tento druh magie byl nad její síly.

O nic moudřejší nebyla ani po dalších deseti minutách, kdy ji za zápěstí uchopila Vancelle a rychle zakouzila, aniž promluvila či se uchýlila k nějaké zřejmé symbolice. Ať udělala cokoliv, kouzlo rozzářilo pouze jeden smaragd. Šest ostatních zůstalo potemnělých. Vancelle podotkla, že to bude stačit k otevírání běžných dveří, což je pro čerstvou třetí pomocnou knihovnici azaž.

* * *

Tři měsíce Lirael trvalo, než pochopila, jak probudit další čtyři kouzla v náramku, ale tajemství šestého a sedmého bylo nad její schopnosti. Nicméně nová kouzla neprobudila okamžitě. Další měsíc jí trvalo, než vytvořila iluzi, aby skryla zář nově probuzených smaragdů a náramek vypadal jako předtím.

Do práce nad odhalením hlavních kouzel ji vehnala především zvědavost. Původně je probouzet nechtěla, měla v úmyslu přistupovat ke svému objevu čistě jako k výsledku cvičení svých rozumových schopností. Ale v cestě jí stálo tolik zajímavých dvířek, padacích dveří, bran, mříží a zámků, že se musela mermomocí tázat, co se za nimi skrývá. Jakmile kouzla v náramku probudila, začala zápasit s myšlenkou, že je použije.

V pokusení ji uváděla i její každodenní činnost. Zatímco většinu manuální práce odváděli Výsadní vyslanci, kteří přenášeli materiály mezi hlavní čítárnou a jednotlivými pracovnami učenkyň, veškeré kontroly, záznamy a registraci prováděli lidé. Zpravidla mladší zaměstnankyně. Osobně a někdy i v početných skupinkách ozbrojených knihovnic se musely přinášet velmi speciální či nebezpečné položky. Lirael se zatím na žádnou z těchto vzrušujících výprav do Starých vrstev vydávat nemusela. Měla čas do doby, než získá rudou vestu druhé pomocnice, což obvykle trvalo přinejmenším tři roky.

Ale v průběhu svých běžných povinností častokrát mívala zajímavě vyhlížející chodby opatřené červenými provazy

nebo dveře, které jí kynuly a skoro ji vyzývaly: "Jak kolem nás můžeš každý den procházet a nechtít do nás vstoupit?"

Každý neurčitě zajímavý portál býval bez výjimky zamčený a nepůsobilo na něj ani původní klíční kouzlo, ani onen jediný zářící smaragd na Liraelině náramku.

Kromě nepřístupnosti zajímavých prostor splnila Velká knihovna většinu Liraeliných nadějí. Dokonce dostala vlastní malou pracovnu. Na šířku sice měla sotva víc než Liraeliny rozpažené ruce a zařízení byla jen úzkým stolkem, židlí a několika policiemi. Ale bylo to útočiště, místo, kde ji nikdo nevyrušoval, kde byla v bezpečí před dotěrností tety Kirrith. Bylo určeno pro začínající knihovnice k tichému studiu předepsaných textů: Knihovnických pravidel, Základní bibliografie a Velké žluté knihy: jednoduchých kouzel pro třetí pomocné knihovnice. Naučit se všemu potřebnému z těchto svazků jí trvalo jen jeden měsíc.

Takže si potichu 'vypůjčovala' všechny knihy, které se jí dostaly do rukou, jako byla například Černá kniha věštění z písmen, kterou zástupkyně knihovnice lehkomyšlně zapomněla mezi vrácenými svazky. A strávila dlouhou dobu rozebíráním kouzel v náramku, pomalu si razila cestu složitými řetězci Výsadních symbolů, aby odhalila spouštěcí symboly.

Zpočátku ji hnala zvědavost a pocit uspokojení získávala z dešifrování kouzel, jež měla být nad její síly. Ale někdy v průběhu bádání si uvědomila, že se jí studium Výsadní magie líbí samo o sobě. A když se učila znakům a způsobům, jak je sestavovat do zaklínadel, úplně zapomínala na své potíže i na to, že nemá Zrak.

Nejenže se učila, jak se stát skutečným Výsadním mágem, ale měla se také čím bavit, když se všechny další knihovnice nebo její kamarádky z ložnic mladých věnovaly společnějším aktivitám.

Ostatní knihovnice, obzvláště přibližně desítky dalších třetích pomocnic, se zpočátku snažily chovat přátelsky. Ale všechny byly starší než Lirael a všechny byly obdařeny Zrakem. Lirael měla dojem, že se s nimi nemůže o ničem bavit nebo s nimi nic sdílet, takže zůstávala potichu a skrývala se za svými vlasy. Zanedlouho ji přestaly zvát při obědě ke stolu i k odpoledním zápasům v táboře nebo k večernímu klábosení o starších Clayrách při skleničce sladkého vína.

Lirael tudíž opět zůstala sama mezi lidmi. Říkala si, že to tak má radši, ale přesto se neubráníla, aby ji občas píchlo u srdce, když viděla smějící se skupinky mladých Clayr, jak se nenuceně baví a těší se ze vzájemného přátelství.

Ještě horší to bývalo, když byly celé skupinky zvány, aby se připojily k Devítidenní hlídce. Během prvních měsíců se to stávalo stále častěji. Obvykle rovnala knihy v čítárně nebo zapisovala údaje do některého z katalogů, když se objevoval posel Hlídky a přinášel slonovinové známky, které povolávaly příjemce na observatoř. Někdy v obrovské klenuté čítárně dostávaly vlastní známku hned desítky Clayr. Usmívaly se, klely, ušklibaly se nebo známku přijímaly se stoickým klidem; potom začala horečnatá aktivita, všechny zanechaly práce, odtáhly židle, uzamkly knihy a papíry do přihrádek ve stolech nebo je vrátily na police a odkládací stolky a hromadně vypochoďovaly ze dveří.

Lirael zpočátku překvapovalo, že je jich povoláváno tolik, a ještě více se divila, když se některé vracely po pár hodinách či několika málo dnech, namísto devíti dnů, podle nichž Hlídka dostala své jméno. Přemýšlela, proč jsou povolávány v tak četných skupinách a nikoli na celou dobu. Napřed se domnívala, že to nějak souvisí s povoláním knihovnic. Ale neměla chuť se na to někoho ptát, takže jakési odpovědi se dočkala, až když zaslechla dvě druhé pomocné knihovnice v knihvazárně.

"Když je nás devadesát osm, je to v pořádku. Ale zvyšovat počet na sto devadesát šest a dál až na včerejších sedm set osmdesát čtyři je už směšné," říkala jedna z druhých pomocnic. "Ano, do observatoře jsme se všechny vešly. Ale teď se už mluví o patnácti stech šedesáti osmi! A to už budou skoro všechny - ale nevypadá to, že když je Hlídka větší, pracuje líp, než když ji tvoří obvyklých čtyřicet devět Clayr. Já sama žádný rozdíl nepoznávám."

"Mně osobně to nevadí," odpověděla její kolegyně, zatímco opatrně natírala lepidlem vazbu polámané knihy.

"Nemusíme být pořád tady, a když je větší Hlídka, alespoň je rychleji za námi. Ale je docela otrava, když se musíme soustředit do míst, kde nic nevidíme. Proč někdo z výše postavených prostě nepřizná, že nikdo v okolí toho pitomého jezera nic neuzří, a nenechají to být?"

"Protože to není tak jednoduché," přerušil ji strohý hlas zástupkyně. Blížila se k nim jako obrovská bílá kočka, která má spadeno na dvojici vypasených myšek. "Všechny možné budoucnosti jsou vzájemně propojené. Neschopnost užít, kde budoucnosti začínají, představuje významnou obtíž. Měly byste to vědět a měly byste taky vědět, že o fungování Hlídky se nemluví!"

Poslední větu vyřkla s povšechným pohledem po místnosti. Ale Lirael, i když se částečně skrývala za obrovským lisem, cítila, že byl namířen na ni. Koneckonců kromě ní byly v místnosti samé plnohodnotné Clayry, které mohly být vybrány za členky Devítidenní hlídky.

Tváře jí hořely rozpaky a hanbou, když napjala veškeré síly, aby otočila velkými bronzovými držadly šroubovice, která utahovala lis. Opět se kolem ní rozproudil hovor, ale nevěnovala mu pozornost a soustředila se na svůj úkol.

Byl to však okamžik, kdy se rozhodla probudit kouzlo dřímající v náramku a použít své vlastní zaklínadlo, aby skryla zář dalších smaragdů.

Sice se ještě nepřipojí k Hlídce na observatoři, ale prozkoumá knihovnu.

Kapitola 7.

Za dveřmi slunce a měsíce

Ani poté, co Lirael probudila v náramku další zaklínadla, potíže s prozkoumáváním zapovězených oblastí nevymizely. Pořád měla příliš mnoho práce nebo kolem ní bylo příliš mnoho dalších knihovnic. Po prvních dvou úzkostných situacích, kdy byla před zakázanými dveřmi málem přistižena, se rozhodla, že průzkumy nechá na dobu, až kolem ní

bude méně lidí nebo až bude moci snáze utéct z práce.

První skutečná příležitost se jí naskytla skoro pět měsíců od chvíle, kdy si oblékla žlutou vestu třetí pomocnice. Byla v čítárně a třídila knihy, které měli vrátit vyslanci. Těsně kolem ní se shromáždily jejich přízračné, Výsadou zvyrazněné ruce, ty jediné byly viditelnou součástí jejich zahalených těl. Vyslanci byli naprosto jednoduší, bez jakýchkoli vyšších funkcí, ale svou práci milovali. Lirael je měla ráda, protože ji nenutili mluvit ani se jí na nic nevyptávali. Vždycky jen předala knihy určitému vyslanci a ten je odnesl do příslušného sektoru a na patřičnou polici nebo do patřičného skladu.

Lirael byla obzvlášť dobrá v určování, co je který vyslanec zač, což byla cenná dovednost s ohledem na to, že vyšívané znaky na jejich hábitech s kapucemi byly častokrát zaprášené nebo přestávaly být zřetelné a rozluštitelné. Neměli oficiální jména, byly popsány jen jejich povinnostmi. Ale většina měla přezdívku, jako například Kluk, který měl na starost Báchorky cestovatelů od A do D, nebo Kamínek, který dohlížel na geologickou sbírku.

Lirael právě předávala Klukovi mimořádně velkou a neforemnou knihu svázanou v kůži a potištěnou motivem tříhrbého velblouda, když tu přišel posel Hlídky. Lirael dříve zprvu nevěnovala přílišnou pozornost, protože věděla, že pro ni žádnou slonovinovou známku nemá. Pak si všimla, že se zastavuje u každého stolu, mluví úplně se všemi a že za ní slyší šum šeptaných rozhovorů. Lirael si pokradmu uhladila vlasy za uši a snažila se poslouchat. Zpočátku byl šepot nezřetelný, ale když se posel přiblížil, Lirael zaslechla, jak se neustále opakuji slova "patnáct set šedesát osm".

Chvilku byla na rozpacích; potom jí došlo, že právě o tomto musela mluvit druhá pomocnice. Přivolání tisíce pěti set šedesát osmi Clayr na Hlídku - za účelem dosud nevídaného soustředění Zraku.

Lirael si odvodila, že toto poselství z knihovny odvede skoro všechny knihovnice a ona tím získá skvělou příležitost vyrazit na tajný průzkum. Vůbec poprvé tak sledovala rozdávání známek spíše se vzrušením než s obvyklou sklíčeností a sebelitostí. Teď si přála, aby byl na Hlídku povolán úplně každý. Ve snaze nevypadat příliš nápadně přešla na opačný konec stolu, aby se podívala, jestli posel přehlédl ještě někoho kromě ní.

Nepřehlédl. Zatímco čekala, jestli si někdo vzpomene a řekne jí, co má dělat - nebo nedělat -, zjistila, že se jí těžko dýchá. Nevšimla si kolem sebe žádné z knihovnic, se kterými obvykle pracovala. Neviděla ani Inši. Domnívala se, že ji posel potkal cestou a už jí stačil dát i známku.

V duchu nutila všechny Clayry, aby odešly, a začala třídít knihy se soustředěnou horečnatostí, jako by jí vůbec nezáleželo na tom, co se kolem ní děje. Vyslanci jí její zaujetí schvalovali a sami se pohybovali rychleji: jeden uchopil sloupec knih a druhý se posunul na jeho místo.

Nakonec se ve dveřích mihla poslední jasná vesta a zmizela. V průběhu necelých pěti minut se Lirael zbavila více než padesáti knihovnic. Usmála se a zbývající knihu odložila s rozhodným žuchnutím na hromádku v rukou posledního vyslance čekajícího na plný náklad.

O deset minut později, aby dala šanci odejít všem opozdilcům, zamířila dolů po hlavní spirále. Asi o půl míle níže, už v oblasti Starých vrstev, stály dveře, které chovala v obzvláštní oblibě a které chtěla prozkoumat úplně ze všeho nejdříve. Na obyčejném dřevěném povrchu se skvěl jasný sluneční znak, zlatý kotouč s paprsky směřujícími odshora dolů. Samozřejmě že se přes dveře táhl červený provaz, zabezpečený na obou koncích voskovou pečeti s otisky knihy a meče, symboly vrchní knihovnice.

Lirael už dávno přišla na to, jak naložit s touto obtíží. Z kapsy vesty vytáhla krátký drát se dvěma dřevěnými rukojetěmi a podržela si jej před ústy. Potom pronesla tři Výsadní symboly, jednoduché kouzlo, kterým se zahřival kov. Jakmile se drát na chvilku rozžhavil do rudá, rychle odřezala pečeti a spolu s provazem je ukryla v nedalekém otvoru ve stěně chodby, kam nedopadalo světlo.

Potom přišla skutečná zkouška. Otevrou se dveře před náramkem, jak je, nebo bude potřeba posledních dvou kouzel, na které nedokázala přijít?

Nastavila zápěstí a zakomíhala náramkem přede dveřmi. Smaragdy se zablyštěly a pronikly halícím kouzlem, pod nimž je Lirael skryla - a dveře se neslyšně otevřely.

Vstoupila dovnitř a dveře se za ní zvolna zavřely. Ocitla se v krátké chodbě a nakrátko ji zmátl jasné světlo na druhém konci. Tento průchod přece nemůže ústít ven. Nacházela se v útrokách hory, tisíce stop pod povrchem. Ve světle zamrkala a vydala se kupředu s jednou rukou na jílcí dýky, s druhou na mechanické pohotovostní myši.

Chodba nevedla ven a Lirael záhy spatřila, jak byla oklamána. Ústila do ohromné síně, větší než byla Velká síň. Na vzdáleném stropě ve výšce stovek stop zářily Výsadní symboly jasné jako slunce. Střed místnosti vyplňoval mohutný dub zelenající se letním listím, jehož rozložitě větve stínily hadovitě se táhnoucí jezírko. A všude po jeskyni rostly kvítky. Rudé kvítky. Lirael se předklonila a jeden utrhl, neboť si nebyla jistá, zda se nestala obětí nějakého preludu. Ale kvítek byl zcela skutečný. Necítila v prstech žádná kouzla, pouze křehký stonek. Rudou sedmikrásku v plném květu.

Lirael k ní přivoněla a kýchlá, protože jí do nosu vnikl pyl. Teprve nyní si uvědomila, jaké je v obrovské jeskyni ticho. Mohla sice napodobovat svět venku, ale ovzduší v ní bylo příliš nehybné. Nevanul tady žádný větřík a nebylo slyšet žádné zvuky. Nepoletovali tu žádní ptáci, nečinily se v ní žádné včelky. U jezírka nepila žádná zvířata. Kromě květin a stromu v ní nebylo nic živého. A světla u stropu na rozdíl od slunce nevydávala žádné teplo.

Místo mělo stejnou teplotu jako zbytek clayrské obydlené říše a byla v něm patrná stejná mírná vlhkost pocházející z vlhkého tepla, které rozváděla rozsáhlá soustava trubek, čerpající přehřátou vodu z gejzírů a oblaků páry hluboko, hluboko pod povrchem.

I když to byla nádherná podívaná, působila trochu skličujícím dojmem. Lirael uvažovala, jestli při své první výpravě

najde jen toto. Potom si všimla, že na opačném konci síně stojí další dveře, či spíše mřížovaná brána.

Cesta napříč jeskyní jí trvala deset minut, déle, než by si bývala myslela. Ale snažila se nešlápnout na příliš mnoho kvítků a strom a jezírko obešla velkým obloukem. Pro jistotu.

Brána blokovala přístup do další chodby, která nevedla ke světlu, nýbrž do tmy. Brána, jednoduchá kovová mříž, byla opatřena znakem stříbrného měsíce, nikoli slunce. Měsíční srpek měl mnohem ostřejší a delší hroty, než se dalo považovat za obvyklé či esteticky příjemné.

Lirael se branou zadívala do chodby za ní. Na mysli jí vytanul obraz píšťalky na vestě a představa bytostí, které se jí sápadají po ruku. Najednou si uvědomila, že píšťalka by jí tu stejně nebyla nic platná - podobně jako myš -, protože v čítárně teď není nikdo, kdo by uslyšel její kvílivé volání o pomoc.

Ale kromě neznámého nebezpečí si nebyla vědoma žádného zjevného důvodu, proč by bránu neměla přinejmenším vyzkoušet. Zakomíhala rukou, smaragdy se opět rozzářily, ale brána se neotevřela. Ruku zase spustila, odhrnula si vlasy z očí a zamračila se. Stála zjevně před branou, která reaguje jen na vyšší zaklínadla.

Potom zaslechla cvaknutí a pravé křídlo brány se pomalu otevřelo - jen tolik, aby se mohla prosmeknout dovnitř. Aby to nebylo tak snadné, srpek měsíce vyčníval do volného prostoru a jeho ostré hroty mířily do míst, kde měla mít krk a slabiny.

Podívala se na těsný průchod a zamyslela se. Co když za branou číhá něco příšerného? Ale potom ji napadlo, že nemá co ztratit. Strach a zvědavost se v ní chvílku přetlačovaly. Až vyhrála zvědavost.

Poddala se zvědavosti, vytáhla z kapsy myšku a položila ji mezi kvítky. Kdyby se za branou semlelo něco zlého, vykřikne spouštěcí Výsadní symbol, myš se ihned vydá na cestu a po svých křivolakých myších cestíčkách odcupitá do čítárny. I kdyby bylo příliš pozdě na její vlastní záchranu, mohlo by to být užitečné varování pro ostatní. Podle Liraeliných nadřazených a spolupracovníků není neobvyklé, že knihovnice pokládají životy pro dobro Clayr jako celku, buď při nebezpečných výzkumech, z prostého přepracování nebo při opatřeních proti doposud neznámým nebezpečím objeveným v knihovních sbírkách. Lirael věřila, že tento princip sebeobětování se mimořádně hodí na její osobu, poněvadž ostatní Clayry měly Zrak, a tak potřebovaly být naživu mnohem víc než ona.

Když položila myšku na zem, vytáhla dýku a proklouzla pootvřenou branou. Místo bylo široké tak akorát a měsíční hroty byly ostré jako břitva, ale dostala se na druhou stranu, aniž došla újmy ona sama nebo její šaty. Nenapadlo ji, že dospělý muž nebo žena by se za bránu neprotáhli.

V chodbě byla tma jako v pytli, takže vyslovila jednoduché Výsadní kouzlo, kterým se přivolávalo světlo, a to nechala vklouznout do dýky. Potom před sebou držela čepel jako lucernu, byť nevydávala tolik světla. Buď zaklínadlo trochu popletla, nebo je něco tlumilo.

Kromě toho, že byla za branou tma, v chodbě, zjevně nepřipojené na clayrské geotermální rozvody, byla i zima. Lirael při chůzi vířila prach a ten se kolem ní svíjel v prapodivných obrazcích, připadaly jí jako neznámé Výsadní symboly.

Za chodbou se otevírala malá obdélníková místnost. Lirael pozvedla dýku a zahlédla její stinné kouty, které se hemžily slabými Výsadními znaky, tak starobylými, že skoro ztratily svou zář.

Celou místností kolovala magie - podivná, starodávná Výsadní magie, Lirael jí nerozuměla a skoro se jí bála. Znaky představovaly pozůstatky po nějakém neuvěřitelně letitém kouzlu, nyní už sešlém věkem a polámaném. Ať kouzlo kdysi představovalo cokoliv, nyní z něj zbývaly jen stovky nespočetných znaků, drolicích se na prach.

Přesto z kouzla přetrvalo tolik, aby Lirael pocítila ještě větší obavy. Vznášely se tu symboly spoutávání a uvěznění, ochrany a výstrahy. I ve svém nespočetném stavu se kouzlo pokoušelo splnit svůj účel.

A co bylo horší, Lirael si uvědomila, že ačkoli jsou symboly velmi staré, kouzlo jednoduše nevyvanulo, jak si zprvu myslela. Bylo zlomeno teprve nedávno, před několika týdny či nanejvýš měsíci.

Uprostřed místnosti stál nízký stůl z jediného kusu černého lesklého kamene, trochu připomínal oltář. I ten halily pozůstatky po nějakém mocném kouzlu či zaklínadle. Po jeho hladkém povrchu se přelézaly Výsadní symboly a neustále hledaly spojení s nějakým hlavním Výsadním znakem, který by je všechny spoutal. Tento znak tu však už nebyl.

Na stole bylo v řadě rozestaveno sedm malých podstavců. Byly vyřezané z nějaké zářivé bílé kosti a kromě jednoho byly všechny prázdné. Na třetím zleva stál malý idol či soška.

Lirael zaváhala. Nedokázala určit, co je zač, ale zároveň se k ní nechtěla přibližovat, dokud se nedozví víc o kouzlech, která zde byla rozptýlena.

Chvilí zůstávala nehnutě stát, sledovala symboly a poslouchala. Ale nic se neměnilo a místnost se dále topila v naprostém tichu.

Jeden krok kupředu nepřivodí žádnou změnu, uvažovala Lirael. Podívám se, co stojí na třetím podstavci, a odstoupím. Přiblížila se a pozvedla světlo.

Jakmile položila nohu na zem, poznala, že udělala chybu. Podlaha pod ní byla divná, nejistá. Ozvalo se strašlivé zaprašštění a obě nohy jí zničehonic vklouzly do desky z tmavého skla, kterou si spletla s podlahou.

Přepadla dopředu a jen taktak že udržela v ruce dýku. Levou rukou dopadla na stůl a instinktivně zachytila sošku. Koleny narazila do hrany, kde se sklo setkávalo s kamenem, a až do hlavy jí vystřelila pronikavá bolest. Pálila ji chodidla, rozdrásaná sklem.

Shlédla dolů a všimla si něčeho horšího než rozbitého skla a pořezaných nohou, něčeho, co ji okamžitě přinutilo k pohybu bez ohledu na další újmu, kterou jí mohly způsobit střepy.

Sklo totiž tvořilo kryt dlouhé jámy podobající se rakvi, v níž něco leželo. Něco, co zpočátku vypadalo jako spící nahá žena. V dalším úžasném okamžiku si Lirael všimla, že postava má ruce stejně dlouhé jako nohy, zahnuté dozadu a zakončené velkými pařáty, jaké má kudlanka nábožná. Stvoření otevřelo oči, v nichž se zableskly stříbrné ohně, jasnější a strašlivější než všechno, co Lirael doposud spatřila.

Ale nejhorší byl puch. Výmluvný kovový zápach Volné magie zanechával Lirael v ústech a hrdle trpkou pachutí a obracel se jí při něm žaludek.

Stvůra i Lirael se pohnuly ve stejném okamžiku. Lirael se vrhla zpátky do chodby, zatímco postava sekla svými příšernými prodlouženými pařáty. Minuly cíl. Obluda nelidsky zavřeštěla a Lirael se rozběhla rychle, jak ještě nikdy v životě, bez ohledu na pořezaná chodidla.

Než vřískot odezněl, prosmekla se Lirael branou a nadechla se. Mezi ní a okrajem brány zbylo několik centimetrů. Za mříží se otočila, zamávala náramkem a vykřikla: "Zavři se! Zavři se!"

Ale brána se nezavřela a stvůra byla najednou u ní. Jednu nohu a šerednou paži už protahovala štěrbinou. Lirael na okamžik napadlo, že se nedostane za ostré měsíční hroty, ale paže se zničehonic zúžila a zvýšila a celé tělo bylo pojednou tvárné jako měkká hlína. Nestvůra bleskla stříbrnými očima a otevřela tlamu plnou stříbřitých jehlovitých zubů, aby si olizla rty. Po jejím šedém jazyku se táhly žluté pásy podobné pijavicím.

Lirael se nezastavovala, aby si ji prohlížela. Zapomněla na pohotovostní myš. Zapomněla, že by se měla držet dál od jezírka a stromu. Uháněla přímo za nosem, hnala se hlava nehlava sedmikráskami, až za ní vybuchovala oblaka okvětních lístků.

Běžela pořád dál a očekávala, že každým okamžikem ji strhne k zemi zahnutý pařát. Ve vnější chodbě nezpomalila, pak se ale sklouzla a zastavila, aby nenarazila do dveří. U nich zamávala náramkem a protáhla se jimi, sotva se v nich otevřela úzká štěrbina. Přitom si na vestě utrhla všechny knoflíky.

Na druhé straně opět zamávala náramkem a pozorovala otevřený průchod vytřeštěnými očima vyděšeného telátka hledícího na blížícího se vlka.

Dveře se přestaly otvírat a znovu se pozvolna zavíraly. Lirael si povzdechla, padla na kolena a ucítila, že se pozvrací. Na okamžik zavřela oči - a zaslechla zaskřípění, vůbec to však neznělo jako cvaknutí dveří.

Oči prudce otevřela a potom spatřila zahnutý hmyzí dráp dlouhý jako její ruka, jak se prodral otvorem o šířce lidského palce. Následoval další - a dveře se začaly otvírat.

Ústa přitiskla k pišťalce a její pronikavý vřískot se v ozvěnách rozezněl po celé délce točité chodby. Nikdo jej však neslyšel, a když rukou sklouzla ke kapse s myškou, dotkla se podivné sošky z měkkého kamene a nikoli dobře známého myšího tělíčka.

Dveře se otlásky a štěrbina se rozšířila. Stvůra jasně vítězila nad kouzlem, které je drželo zavřené. Lirael na ně civěla, neschopná přemýšlet, jaký podnikne další krok. Horečnatě se rozhlížela po chodbě, jako by se měla objevit nějaká neočekávaná pomoc.

Nikdo však nepřicházel a v myšlenkách se dokázala soustředit pouze na to, že ať už má tu čest s čímkoliv, nesmí stvůru vypustit do hlavní chodby. Vybavila se jí slova knihovnic o sebeobětování a poté i zádumčivá cesta po Hvězdném schodišti, od které uplynulo teprve několik měsíců. Teď, když se ocitla tak blízko smrti, si uvědomila, jak hodně chce zůstat naživu.

Přesto věděla, co musí udělat. Vzp chopila se a zapátrala ve Výsadě. Z jejího nekonečného proudění vytáhla všechny ji známé symboly pro ničení a trhání, pro oheň a zkázu, pro uzavírání a uzamykání. Znaky se jí v mysli zjevily v prudké záplavě, jasnější a ostřejší než jakékoli světlo, natolik silné, že je jen stěží dokázala splést do zaklínadla. Ale nakonec je uspořádala, jak si přála, a spojila je jedním hlavním symbolem, symbolem nesmírné síly, který se dosud nikdy neodvážila použít.

Jakmile bylo zaklínadlo hotové a nahromadilo se v ní pouze vlivem její vůle, udělala Lirael tu nejodvážnější věc v životě. Jednou rukou se dotkla dveří, druhou pařátu stvůry a pronesla hlavní zaklínadlo.

Kapitola 8.

Dolů po pátém zadním schodišti

Když promluvila, hrdlem se jí prohnalo horko. Pravou rukou z ní do stvůry vyšlehl bílý oheň a z levé se uvolnila mohutná síla, která prudce praskla dveřmi. Lirael to odmrštilo, udělala několik přemetů, až s příšerným třesnutím narazila hlavou do kamenné podlahy. Její vědomí okamžitě odvířilo do tmy.

Když přišla k sobě, netušila, kde je. Měla pocit, jako by jí hlavu propíchl žhavý drát, zároveň jí ale připadala jaksi mokrá a bolelo ji v krku, jako by jí zmítala opravdu prudká chřipka. Na okamžik ji napadlo, že leží nemocná v posteli a za chvíli uvidí, jak se nad ní nakloní teta Kirrith nebo některá z dalších dívek se lžičkou posilujícího bylinného lektvaru. Potom jí došlo, že pod sebou místo matrace cítí studený kámen a že je oblečená.

Váhavě se dotkla hlavy, a když spatřila prsty, došlo jí, co znamenal onen pocit vlkosti. Dívala se na jasně červenou krev, tu ji zaplavila vlna chladu a závrať. Pokusila se zavolat o pomoc, ale hrdlo měla příliš rozbolavělé. Nic se z něj nevydrálo, jen jakési dýchavičné zašeptání.

Vtom si vzpomněla, co se snažila udělat, a mráčky rozptýlil záblesk čiré paniky. Pokusila se zvednout hlavu, ale pohyb jí způsobil tak silnou bolest, že se jen překulila na bok a podívala se na dveře.

Byly zavřené a po stvůře nikde ani stopy. Lirael na dveře hleděla, dokud se jí před očima nezačala rozpíjet struktura dřeva. Nebyla si jistá, zda jsou opravdu zavřené a zda je nestvůra opravdu pryč. Když se přesvědčila, že zavřené skutečně jsou, odvrátila hlavu a vrhla. Kyselé zvratky jí ještě víc rozdráždily bolavé hrdlo.

Potom zůstala nehybně ležet, snažila se zklidnit dech a překotně bušící srdce. Při dalším opatrném zkoumání hlavy zjistila, že krev se už sráží, zranění tudíž pravděpodobně nebylo vážné. Připadalo jí, že s krkem je to horší, neboť jej poškodilo hlavní Výsadní znamení, na jehož správné vyslovení neměla dostatečně velkou sílu nebo zkušenosti. Pokusila se říct několik slov, ale ozval se jen chraptavý šepot.

Potom si prohlédla nohy, ty byly nakonec víc poškrábané než pořezané, ačkoli v botách měla už tolik dřer, že

vypadaly spíše jako sandály. V porovnání s hlavou byly nohy v pořádku, takže se rozhodla vstát.

To jí trvalo několik minut, i když se snažila opírat o stěnu. Dalších pět minut se pak pokoušela sehnout, aby zvedla dýku a zasunula si ji do pouzdra.

Poté chvíli jen tak stála, dokud neucítila, že nabyla dostatečné rovnováhy, aby mohla prozkoumat dveře. Zavřely se, jak měly, nezůstala v nich ani škvírka a Lirael cítila, jak je drží její vlastní kouzlo spolu s jejich magickým zámek. Dokonce i hlavní knihovnice ji bude muset přivolat, aby je zrušila nebo zničila.

Když ji v mysli vytanula představa nadřizené, jala se sbírat utržené knoflíky a vrátila přede dveře červený provaz s pečetěmi - ačkoli vyvolání kouzla k zahřátí vosku už bylo nad její síly. Když skončila, vyšla několik kroků po hlavní točité chodbě, ale musela se posadit, byla příliš zesláblá, aby dokázala pokračovat.

Jen co se schoulila na schodu, upadla do mráкотné otupělosti, nebyla schopna na nic myslet ani zhodnotit situaci. Seděla tak dlouhou dobu, možná celou hodinu. Potom se v ní rozproudila nějaká vrozená houževnatost a znovu si uvědomila, kde je a v jakém je stavu. Zakrvácená, dotlučená, v otrhané vestě bez knoflíků, bez pohotovostní myšky. Všechno bude muset vysvětlit.

Ztráta myšky jí připomněla sošku. Ruce měla nemotornější než obvykle, což jí na optimismu nepřidalo, ale přesto se jí podařilo vytáhnout sošku z kapsy a položit si ji do klína.

Zjistila, že je to psík vyřezaný z měkkého šedomodrého mastku příjemného na dotek. Pes vypadal, jako by toho už kdovíkolik prožil, měl špičaté uši a ostrý čumák. Přátelsky se usmíval a v koutku tlamy mu byl vidět kousek jazyka.

"Ahoj, pejsku," zašeptala Lirael hlasem tak slabým a chraplavým, že se skoro neslyšela. Psy měla ráda, i když ve vyšších oblastech Ledovce žádní nepřebývali. Strážkyně měly kotec pro své pracovní psy poblíž Velké brány, do pokojů pro hosty a do dolní jídelny občas přivedli psy návštěvníci zvenčí. Lirael cizí psy vždycky zdravila, i když to byli mohutní strakatí vlčáci s okovanými obojkami. Psi se k ní chovali kamarádsky, častokrát lépe než jejich majitelé, které vyvádělo z míry, že Lirael mluvila jen s jejich psy a nikoli s nimi.

Lirael svírala sošku psíka a uvažovala, co podnikne. Má o stvůře, která se volně pohybuje po květinové síni, říct Imši nebo někomu ještě výše postavenému? A přiznat, že probudila další důležitá kouzla v náramku?

Zůstávala dlouho sedět, zvažovala možnosti a drbala kamennou hlavu psíka, jako by to bylo skutečné miniaturní zvířátko. Došla k závěru, že nejlepší nejspíš bude říct pravdu, ale potom skoro určitě přijde o práci - a představa, že se vrátí do vyučování za dětmi a do nenáviděné modré tuniky, byla nesnesitelná. Ještě jednou si pohrávala s myšlenkou, že únik by mohla představovat smrt, ale reálný zážitek, kdy ji málem zabily pařáty stvůry, jí sebevraždu znechutil více než cokoliv předtím.

Ne, rozhodla se. Dostala se do šlamastyky a taky se z ní vyliže. Zjistí, co je stvůra zač, naučí se, jak ji porazit, a potom půjde a udělá to. Do té doby se ven nedostane, nebo v to Lirael alespoň doufala. A dovnitř se také nikdo nedostane, takže nebude znamenat nebezpečí pro další knihovnice.

Zbývalo tudíž vymyslet, jak vysvětlí šrám na hlavě, poškrábané nohy, modřiny, ztracenou myšku a hlas a vůbec celý svůj neutěšený stav. Což by se pravděpodobně dalo zvládnout v rámci jediného vynikajícího plánu. Který však neměla.

"Mohla bych taky popřemýšlet za chůze," zašeptala sošce psíka. Mluvit s ním a držet ho v ruce ji naplňovalo zvláštní útěchou. Prohlédla si ho, jak sedí, s ocasem obtočeným kolem zadních tlapek, s hlavou vztyčenou a s napjatými předními nohami, jako by čekal na svou paní.

"Kdybych tak měla vlastního psa," dodala Lirael a zaúpěla, když se postavila a začala pomalu stoupat po točité chodbě. Potom se zarazila a podívala se na sošku. V hlavě se jí znenadání rozhořela divoká představa. Mohla by stvořit Výsadního psího vyslance, komplexní bytost, která by uměla štěkat a chovala by se jako pes. Potřebovala by pouze knihu O vytváření vyslanců a možná i Vytváření a ovládání magických bytostí. Obě byly přirozené pod zámek, ale Lirael věděla kde. Dokonce by dokázala stvořit vyslance, který by vypadal jako tato nádherná psí soška.

Při představě, že by měla vlastního psa, se usmála.

Měla by opravdového přítele, někoho, s kým by se mohla bavit, kdo by se jí na nic neptal a kdo by neodmlouval. Milujícího a milovaného společníka. Vrátila sošku zpátky do kapsy na vestě a kulhala chodbou dál.

Asi po sto krocích najednou přestala uvažovat, jak stvoří vyslance, a začala si dělat starosti, co je zač stvůra v sedmikráskové síni. Věděla, že v knihovně jsou uloženy bestiáře, ale nalézt je a získat k nim přístup bude komplikované.

Uvažovala o tom dalších asi sto kroků, až si uvědomila, že se musí vypořádat s mnohem naléhavějším problémem. Musí vymyslet vysvětlení pro svá zranění a ztracenou myšku, ale lhát se jí moc nechtělo. Měla pocit, že knihovně vděčí za mnohé, a nechtěla přijít s bezostyšným výmyslem. Navíc si myslela, že pokud ji vrchní knihovnice nebo někdo podobný podrobí pořádnému výslechu, věrohodně lhát ani nedokáže.

Starosti si dělala hlavně s myškou. Zastavila se, aby se pokusila přemýšlet soustředěněji, a překvapilo ji, jak hodně její tělo potřebuje odpočívat. Obvykle celý den běhala po knihovně, nahoru a dolů po rampě, po žebřících, přebíhala mezi místnostmi. Teď se na sebemenší pohyb zmohla jen s vypětím vůle.

Zranění hlavy by mohla vysvětlit pádem, pomyslela si, když se opět dotkla rány. Už přestala krváčet, ale vlasy měla spleené krví a cítila, jak se jí dělá boule.

Dlouhý pád za vyděšeného vřeštění by mohl objasnit i rozbolavělé hrdlo. Knoflíky by se při podobném pádu daly rovněž odřít a myška by jí klidně mohla vypadnout z kapsy.

Schodiště, rozhodla se Lirael. Všechno nejlépe vysvětlí pád ze schodiště. Obzvláště kdyby ji někdo našel na úpatí schodů, takže by nemusela nic líčit.

Jen chvíli jí trvalo, než vymyslela, že nejpravděpodobnějším místem, kde mohla dojít úrazu, bude páté zadní schodiště mezi hlavní točitou chodbou a ložnicemi mladých. Cestou mohla dokonce vzít sklenici vody ze Zallyny pamětní fontány. Sklenice se samozřejmě odnášet nesměly, ale to by byla nejspíš prémie. Poskytla by všem - obzvláště

tetě Kirrith - důvod, aby jí mohly vyhubovat, aniž by pátraly po vážnějších proviněních. A rozbitá sklenice by mohla vysvětlit poškrábané nohy.

Nyní stačilo dojít na místo a nikoho cestou nepotkat. Pokud se mohla řídit posledními masovými shromážděními Hlídky, shromáždění patnácti set osmdesáti šesti Clayr už nebude dlouho trvat. Existovala jednoznačná souvztažnost mezi velikostí Hlídky a délkou jejího trvání. Běžná Hlídka čtyřiceti devíti Clayr trvá devět dní, podle ní ostatně dostala své jméno. Ale když se jí účastnilo více osob, Clayry se vracely mnohem dříve. Zatím poslední Hlídka odvedla účastnice na necelý jeden den.

Čím víc se přiblíží k ložnicím mladých, tím větší bude riziko, že potká mladé dívky nebo někoho, kdo se Hlídky neúčastní. Lirael došla k závěru, že kdyby se s někým setkala, prostě by upadla, ztratila vědomí a doufala, že dotyčný nebude projevoval přílišnou zvědavost.

Ale než odbočila ze spirály, vzala u Zallyiny fontány sklenici s vodou, prošla neustále otevřenými kamennými dveřmi na pátém odpočívadle knihovny a došla na páté zadní schodiště, nikoho nepotkala. Páté schodiště bylo úzké a kruhové a příliš se nepoužívalo, neboť pouze spojovalo knihovnu se západní stranou ložnic mladých.

Lirael se vyčerpaně vyšplhala do prvních šesti schodů, k místu, kde se začínaly zatáčet. Potom shodila sklenici a cukla sebou, když se rozbila. Teď musela vymyslet, kam si lehne, aby to vypadalo, že opravdu spadla ze schodů. Přitom se jí ale zatočila hlava, takže se musela posadit. A jakmile si sedla, připadlo jí jen přirozené, aby na horní schod a na nataženou ruku složila hlavu.

Věděla, že by se měla pečlivě a s rozmyslem položit na odpočívadlo, aby vypadala jako nezpochybnitelná oběť pádu, ale připadalo jí to tak těžké. Síla, která ji až doposud držela na nohou, byla pryč. Nedokázala vstát. Bylo o tolik snadnější usnout. Nádherným spánkem, v němž ji nebudou mučit žádné strasti...

Probudil ji hlas naléhavě volající její jméno a dvojice prstů, která jí zkoušela tep na krku. Tentokrát se vzpamatovala poměrně rychle a zkrivila tvář, když opět pocítila bolest.

"Lirael! Můžeš mluvit?"

"Ano," zašeptala Lirael hlasem, který byl pořád velmi slabý a zastřený. Byla dezorientovaná. Poslední věc, na niž si vzpomínala, bylo, jak leží na schodech, a teď ležela jak široká tak dlouhá na zemi. Uvědomila si, že je na odpočívadle a připomíná oběť pádu mnohem více, než kdyby se sebelíp naaranžovala. Poté, co omdlela, musela sklouznout dolů.

Skláněla se nad ní první pomocná knihovnice v modré vestě a dívala se jí zblízka do tváře. Lirael zamrkala a přemýšlela, proč jí tato cizí žena komíhá rukou před očima. Ale vždyť to žádná cizí žena není. Je to Amerane, s níž minulý měsíc několik dní pracovala.

"Co se stalo?" zeptala se Amerane se znepokojením v hlase. "Cítíš, že máš něco zlomené?"

"Bouchla jsem se do hlavy," zašeptala Lirael a cítila, jak se jí oči zalévají slzami. Předtím neplakala, ale teď se nemohla ovládnout a tělo se jí roztrásl bez ohledu na to, jak usilovně se snažila nehnoutě ležet.

"Cítíš, že máš něco zlomené?" zopakovala Amerane. "Bolí tě ještě něco kromě hlavy?"

"N-ne," zavzlykala Lirael. "Nic jsem si nezlomila."

Zdálo se, že Amerane Liraelinu mínění nevěří, protože jí zlehka ohmatala celé paže a nohy a opatrně jí zatlačila na prsty a chodidla. Poněvadž Lirael nevykřikla a nebylo patrné žádné skřípění kostí či nezvyklé vybouléniny a opuchliny, Amerane jí pomohla na nohy.

"Pojď," řekla laskavě. "Pomůžu ti do nemocnice."

"Díky," zašeptala Lirael, objala Amerane kolem ramen a přenesla na ni většinu své váhy. Druhou rukou zabloudila ke kapse, a zatímco ji Amerane odváděla pryč, prsty sevřela malého kamenného psíka, jehož hladký povrch jí poskytoval nemalou útěchu.

Kapitola 9.

Nagyho bytosti

Lirael si zpočátku myslela, že nemocnici opustí hned první den. Ale ani tři dny po svém "pádu" skoro nebyla schopna mluvit, ztratila veškerou energii a nechtěla ani vstávat. Zatímco se jí mírnila bolest v hlavě a krku, všude jinde v ní narůstal strach a vysával jí síly. Strach ze stvůry se stříbrnými očima a pařáty, kterou jako by měla každou chvíli zahlédnout, jak na ni čeká mezi rudými sedmikráskami. Strach, že se přijde na její provinění a že kvůli tomu přijde o zaměstnání. Strach ze strachu, začarovaný kruh, který ji vyčerpával a naplňoval nočními můrami i těch pár minut spánku, kterým se neubráníla.

Ráno čtvrtého dne cvakla vrchní léčitelka zuby a nad pacientčinými chabými pokroky jen svažila čelo. K Lirael trpělivě snášející svůj úděl přivolala další léčitelku. Obě se ještě Lirael na doslech rozhodly, že budou muset povolat Filris z její snící komnaty.

Lirael sebou při tomto oznámení úzkostlivě trhla. Filris byla, mimo jiné, ošetřovatelka a nejstarší žijící Clayra. Po celý Liraelin život Filris trávila většinu času ve své snící komnatě a údajně pracovala i v nemocnici, i když ji Lirael nespátřila ani jednou, co tady ležela s dětskými nemocemi.

Nikdy nespátřila žádnou z opravdu starých Clayr, těch, co byly natolik staré, aby se mohly stáhnout do svých vlastních snících komnat. Tyto pokoje potřebovaly proto, že Zření bylo s narůstajícím věkem stále obtížnější a stále častěji vyvolávalo výjevy, které nebylo možné ovládat ani s využitím ostřící schopnosti ledu a Devítidenní hlídky, ač se zjevovaly jen v menších útržcích. U některých starších Clayr bylo běžné, že vnímaly jen tyto útržkovité budoucnosti a nebyly schopny navazovat kontakt se současností.

Filris přišla o hodinu později, dostavila se sama a při kontaktu s okolním světem zjevně nepotřebovala žádnou pomoc. Lirael si ji podezíravě prohlížela. Viděla malou, drobnou ženu s vlasy bílými jako sníh na vrcholu Hvězdné hory a kůži

jako starobylý pergamen. Žilky jí ve tváři vykreslovaly jemnou pavučinu a zvýrazňovaly vrásky nesmírného stáří.

Beze slova si Lirael prohlédla od hlavy k patě a vysušenými rukama ji jemně dloubala do těla, aby se natáčelo do směrů, v nichž si je chtěla prohlédnout. Nakonec se podívala Lirael do krku a nějakou dobu do něj upírala oči, zatímco se Lirael kousíček od tuhnoucí čelisti vznášelo drobné světélko Výsadní magie. Poté Filris poslala léčitelku pryč z pokoje a posadila se vedle Liraeliny postele. Zahalilo je ticho, neboť pokoj teď zůstal zcela prázdný. Na zbývajících sedmi lůžkách nikdo neležel.

Lirael se nakonec z hrdla vydral zvuk, cosi mezi odkašláním a vzlykem. Odhrnula si vlasy z tváře, úzkostlivě na Filris upřela zrak - a nechala se polapit soustředěným pohledem bleděmodrých očí.

"Takže ty jsi Lirael," pravila Filris. "A léčitelka mi řekla, že jsi spadla ze schodů. Nemyslím si, že by sis hrdlo poškodila křikem. Mám-li být upřímná, překvapuje mě, že jsi pořád naživu. Neznám žádnou další Clayru tvého věku - a jen velmi málo Clayr vůbec -, která by dokázala vyslovit takový symbol a nenechala se jím pohltnout."

"Jak to?" zaskuhrala Lirael. "Jak to poznáte?"

"Zkušenosti," odpověděla Filris suše. "V této nemocnici jsem pracovala více než sto let. Nejsem první Clayra, kterou vidím trpět důsledky příliš citlivých snah vyzkoušet si magii. Tak by mě zajímalo, jak jsi přišla k těm dalším zraněním, zvláště když sklo, které ti vytáhly z chodidel, je čistý křišťál a rozhodně se nepodobá materiálu, z něhož jsou sklenice ze Zallyiny fontány."

Lirael polkla, ale nic neřekla. Zase se rozhostilo ticho. Filris trpělivě čekala.

"Přijdu o práci," zašeptala Lirael nakonec. "Pošlou mě zpátky mezi děti."

"Ale kdepak," odpověděla Filris a vzala ji za ruku. "To, co si tu řekneme, zůstane jen mezi námi dvěma."

"Jsem pitomá," řekla Lirael chrtivě. "Něco jsem vypustila. Něco nebezpečného - nebezpečného všem Clayrům."

"Pche!" odfrkla si Filris. "To nebude tak žhavé, když to za uplynulé čtyři dny nic neudělalo. Navíc, všichni Clayrové se o svoje kolektivní já docela dobře postarají. Já si dělám starosti o tebe. Dovoluješ svému strachu, aby vstoupil mezi tebe a uzdravení. Takže začni od začátku a všechno mi řekni."

"Neřeknete to Kirrith? Nebo vrchní knihovnici?" zeptala se zoufale. Kdyby se Filris někomu svěřila, vzali by Lirael z knihovny a pak by jí už nezbylo nic. Vůbec nic.

"Jestli myslíš Vancelle, ne, neřeknu," odpověděla Filris. Poplácala Lirael po ruce a dodala: "Neřeknu to nikomu. Zvláště když docházím k závěru, že jsem se na tebe měla přijít podívat už dávno, Lirael. Vůbec jsem netušila, že už nejsi dítě... ale řekni mi. Co se stalo?"

Pomalu, hlasem tak slabým, že se Filris musela naklánět, Lirael vyličila celé své dobrodružství. Jak měla narozeniny, jak vyšplhala nahoru na terasu, jak se setkala se Sanar a Rylle, jak dostala práci a jak moc jí to pomohlo. Vyprávěla Filris o tom, jak probudila v náramku kouzla, o dveřích se sluncem a srpkem měsíce. Hlas jí ještě zeslábl, když mluvila o hrůze v rakvi se skleněným víkem. O sošce psíka. O ploužení po točité chodbě a plánech, které vymýšlela, když blouznila. O fingovaném pádu.

Hovořily spolu více než hodinu, Filris se ptala a odhalovala všechny Liraeliny obavy, naděje a sny. Na konci toho všeho cítila Lirael klid a už se nebála, zbavila se veškeré zauzlené bolesti a úzkosti, která ji naplňovala.

Když domluvila, Filris ji požádala, aby jí ukázala psí sošku. Lirael malého kamenného psíka vytáhla zpod polštáře a neochotně ji ho podala. Velmi k němu přilnula, neboť to byla jediná věc, která jí přinášela útěchu, a bála se, že ho Filris sebere nebo jí řekne, že ho musí vrátit zpátky do knihovny.

Stará žena uchopila sošku do obou rukou, sevřela ji mezi svraštělými prsty, až z ní byl vidět jen vyčnívající čumák. Dlouho se na ni dívala, potom si zhluboka povzdechla a vrátila ji Lirael. Ta si ji vzala, překvapená teplem, které figurka získala ze stařenčina sevření. Filris se pořád nehýbala ani nic neříkala, dokud se Lirael v posteli zpráva neposadila a nepřitáhla její pozornost.

"Promiň, Lirael. Děkuji ti, žeš mi řekla pravdu. A žeš mi ukázala tu sošku. Přicházelo to tak dlouho, tak dlouho, že jsem si myslela, že se ztratím v budoucnosti a budu příliš bláznivá, abych spatřila, jak se to stane."

"Co tím myslíte?" zeptala se Lirael úzkostlivě.

"Tvého psíčka jsem kdysi dávno viděla," vysvětlovala Filris. "Když jsem ještě měla ostrý Zrak. Byl to poslední výjev, který jsem měla celý a neporušený. Zřela jsem starou, velmi starou ženu, jak zblízka upírá pohled na malého kamenného psíka, sevřeného v prstech. Mnoho let mi trvalo, než jsem si uvědomila, že ta stará žena jsem já."

"Zřela jste i mě?" zeptala se Lirael.

"Zřela jsem jen sebe," odpověděla Filris potichu. "Obávám se, že to znamená, že se už nikdy nesetkáme. Ráda bych ti pomohla porazit stvůru, kterou jsi vypustila, radou, když už ne skutkem, protože si myslím, že se s ní musíš vypořádat co možná nejdříve. Bytosti tohoto druhu se neprobouzejí bez důvodu či bez něčí pomoci. Také bych ráda viděla toho tvého psiho vyslance. Je mi líto, že k tomu nedojde. Nejvíce lituji toho, že jsem za těchto posledních patnáct let nestrávila dostatek času v přítomnosti. Měla jsem se s tebou setkat dříve, Lirael. My Clayry máme tu chybu, že někdy zapomínáme na jednotlivce, nevěnujeme pozornost jejich potížím, neboť víme, že takové věci přejdou."

"Co tím myslíte?" zeptala se Lirael. Poprvé v životě se cítila dobře, když s někým mluvila o sobě, o svém životě. Teď jí připadalo, že vnímá jen dráždivý doušek důvěrnosti, které se těší druzí lidé, jako by byla předurčena k tomu, aby nikdy neměla to, co ostatní Clayry považují za samozřejmé.

"Každá Clayra dostane dar zřít předzvěst své smrti, ale nikoli smrt samu, protože žádná lidská bytost by takovou tíhu neunesla. Skoro před dvaceti lety jsem zřela sebe a tvého psíka a časem jsem si uvědomila, že je to výjev, který předpovídá mé poslední dny."

"Ale já vás potřebuju," hlesla Lirael, rozplakala se a objala drobnou postavu. "Já někoho potřebuju! Nemůžu tu dál být sama!"

"Ale můžeš a budeš," odpověděla Filris zprudka. "Udělej si společníka ze psa, aby ti byl přítelem, kterého potřebuješ."

Musíš se dozvědět co nejvíc o té stvůře a musíš ji zneškodnit! Prozkoumej knihovnu. Pamatuj si, že třebaže Clayry zří budoucnost, vytvářejí ji jiní. Já cítím, že ty ji budeš vytvářet, nikoli prorokovat. Musíš mi slíbit, že to tak bude. Slíb mi, že se nevzdáš. Slíb mi, že se nikdy nevzdáš naděje. Stvoř si svou budoucnost, Lirael!"

"Pokusím se," zašeptala Lirael a cítila, jak do ní vniká Filrisina prudká energie.

Filris jí stiskla ruku, pevněji, než by si Lirael myslela, že jsou toho ty úzké, letité prsty schopné. Potom Lirael políbila na čelo a do Výsadního znaku jí vyslala záchvěv energie, ten Lirael projel tělem a rozptýlil se z ní chodily u nohou.

"Nikdy jsem nebyla blízká Arielle ani její matce," dodala Filris potichu. "Myslím, že jsem byla příliš velká Clayra, příliš ztracená v budoucnosti. Jsem ráda, že jsem si s tebou stihla popovídat. Na shledanou, moje praprapravnučko. Nezapomeň na svůj slib!"

S těmito slovy odešla z pokoje, vzpřímená a hrdá, takže by někoho, kdo nezná její věk, nikdy nenapadlo, že v těchto místnostech pracovala více než sto let a žila ještě o polovinu té doby déle.

* * *

Lirael už nikdy víckrát Filris nespátřila. Při Rozloučení v síni plakala s mnoha dalšími. Zapomněla na svůj odpor k nové modré tunice a stěží si všimla, že je o celou hlavu vyšší než všechny ostatní děti a spousta bíle oděných Clayr, které nedávno získaly Zrak.

Nebyla si jistá, jestli spíš oplakávala Filris, nebo sebe, že zůstala opět sama. Vypadalo to, že jejím osudem je nemít nikdy žádné blízké přátele. Jen bezpočet sestřenic a jednu tetu.

Ale na Filrisina slova nezapomněla a hned následujícího dne byla zpátky v práci, ačkoli hlas měla pořád slabý a trochu kulhala. Za týden se jí podařilo potají získat výtisky knih O vytváření vyslanců a Výteční vyslanci za sedmdesát dní, poněvadž zjistila, že uzamout Vytváření a ovládání magických bytostí z uzamknuté skříňky je nad její síly. I s bestiáři byly potíže, neboť všechny, které našla, byly k policím přivázány řetězy. Nahlížela do nich, když nebyl nikdo nablízku, ale bez okamžitého úspěchu. Bylo jasné, že nějakou dobu potrvá, než zjistí, o jakou stvůru jde.

Vždy, kdy to bylo možné, procházela kolem slunečních dveří a ověřovala si své kouzlo, kontrolovala, zda magie stále působí a připoutává dveře, závěsy a zámek k okolnímu kameni. Pokaždé se v ní probudil strach a někdy měla dojem, že cítí žravý zápach Volné magie, jako by obluda stála na druhé straně dveří a dělila je pouze úzká bariéra dřeva a kouzel.

Potom si vzpomínala na Filrisina slova a spěchala zpátky do studovny, aby pracovala na svém psím vyslanci; nebo k poslednímu bestiáři, který našla, aby se podívala, jestli v něm nebude popsána ženská bytost s očima planoucím stříbrným ohněm a s pařáty kudlanky nábožné, bytost Volné magie, zášti a příšerného hladu.

Někdy se v noci probouzela, a zatímco se pokoušela vymanit ze spánku, před očima jí pohasínal přízrak otevírajících se dveří. Dveře by kontrolovala častěji, ale po dni Hlídky patnácti set šedesáti osmi Clayr vrchní knihovnice nařídila, že všechny knihovnice musí chodit do Starých vrstev pouze ve dvojicích, takže bylo obtížnější pokradmu se k nim připlížit. Lirael se doslechla, že Hlídka neuzřela nic jednoznačného, ale na Clayrách bylo vidět, že si dělají starosti s něčím nedaleko jejich domova. Knihovna nebyla jediným oddělením, které podniklo preventivní opatření: Ledovec a mosty hlídal zvýšený počet strážkyň, ve dvojicích pracovala i obsluha parovodního vedení a poprvé od restaurace panovníka byla uzavřena a uzamčena řada vnitřních dveří a chodeb.

V průběhu sedmdesáti tří dnů Lirael zkontrolovala dveře vedoucí na sedmíkráskové pole celkem dvačtyřicetkrát, než našla bestiář, který jí sdělil, co je ona stvůra zač. Během těch deseti týdnů úzkosti, studia a příprav prolisovala jedenáct bestiářů a uskutečnila většinu přípravných prací potřebných k vytvoření psiho vyslance.

A psímu vyslanci věnovala většinu myšlenek i v okamžiku, kdy konečně našla zmínku o nestvůře. Přemýšlela, kdy by měla vyslovit další zaklínadla, když tu její ruce otevřely malou knihu svázanou v rudé kůži, opatřenou jednoduchým názvem Nagyho stvoření. Bez většího očekávání začala listovat stránkami a pak očima sklouzla na rytinu, která zobrazovala přesně to, co hledala. Z doprovodného textu jasně vyplynulo, že ať už je nebo byl Nagy kdokoliv, setkal se se stejným netvorem, jakého Lirael vypustila ze skleněné rakve.

Je vyšší než vysoký muž, zpravidla na sebe bere podobu půvabné ženy, ačkoli jeho podoba je proměnlivá. Stilken mívá často místo předloktí velké pařáty nebo klepeta, která dovedně používá k chytání kořisti. Ústa se obvykle jeví jako ústa lidská, dokud je neotevře a neodhalí dvě řady zubů, úzkých a ostrých jako jehly. Tyto zuby mohou být z jasněho stříbra nebo černé jako noc. Oči má stilken také stříbrné a planou zvláštním ohněm.

Lirael se při četbě tohoto popisu zachvěla, až rozřinčela řetěz, kterým byla kniha přivázána k polici. Chvatně se rozhlédla, zda ji někdo nezaslechl a nejde se na ni mezi policemi podívat. Neslyšela však nic kromě vlastního dechu. Místnost byla navštěvována jen zřídka, neboť se v ní přechovávala sbírka obskurních soukromých pamětí. Lirael sem přišla pouze proto, že na Nagyho stvoření byl v čítárně odkaz jako na bestiář.

Když se jí zklidnily ruce, četla dál, třebaže jí slova vnikala jen do části mysli. Zbytek jejího vědomí zápolil s myšlenkou, že teď, když získala informace, po nichž pátrala, musí se se stilkenem utkat a přemoci ho.

Stilken je volnomagický elementál, a proto mu nemohou ublížit běžné pozemské materiály, jako je například obyčejná ocel. Nemůže se ho dotknout ani lidská kůže, neboť jeho hmota působí nepřátelsky vůči životu. Stilkena lze zničit pouze za použití Volné magie, a to rukou čaroděje silnějšího, než je on.

Lirael dočetla, nervózně polkla a poslední řádek si přečetla ještě jednou, "...lze zničit pouze za použití Volné magie," opakovala si pořád dokola. Ale ona žádnou Volnou magii neumí. Není to dovolené. Volná magie je příliš nebezpečná.

Poněvadž ji nenapadlo, co by mohla udělat, četla dál - a dlouze si oddechla, když kniha pokračovala:

Nicméně ačkoli zničení spadá výlučně do sféry Volné magie, stilkena lze spoutat Výsadní magií a uvěznit v nádobě nebo struktuře, jako je třeba láhev z kovu nebo opracovaného skla (u jednoduchého skla si vzhledem k jeho křehkosti nemůžeme být jisti) nebo v suché studni zakryté kamenem.

Sám jsem se o tento krok pokoušel za využití kouzel, jež uvádím níže. Upozorňuji však, že tato spoutání jsou strašlivě silná, neboť čerpají hned ze tří hlavních Výsadních symbolů. Pouze veliký mistr - kterým nejsem - by se je odvážil použít bez pomoci očarovaného meče nebo hůlky z jeřábu prostoupených prvním okruhem sedmi znaků pro spoutávání elementů, v případě ohně a vzduchu rovněž druhým okruhem. Přitom by všechny propojil hlavním znakem...

Lirael opět polkla. Cítila, jak má zničehonic zase rozbolavělé hrdlo. Zápis, který Nagy uváděl, se vztahoval ke stejnému hlavnímu symbolu, který ji popálil. Horší však bylo, že nezná druhý okruh znaků pro spoutávání ohně a vzduchu a netuší, jak je lze vložit do meče či hůlky z jeřábu. Ostatně ani nevěděla, kde by mohla jeřáb najít.

Pomalu knihu zavřela a vrátila ji zpátky na polici, opatrně, aby nezatřásla řetězem. Na jedné straně cítila bezradnost. I když konečně zjistila, co je stvůra zač, pořád toho musí zjistit ještě víc. Na druhé straně cítila úlevu, že se nebude muset stilkenu postavit. Prozatím.

Bude mít čas, aby napřed vytvořila svého psiho vyslance. Alespoň bude něco mít... někoho, s kým si o tom všem bude moci popovídat. I když se od něho nedočká odpovědi ani pomoci.

Kapitola 10.

Den pro psa

Uskutečnit poslední kouzlo k vytvoření psiho vyslance vyžadovalo čtyři hodiny úsilí, a Lirael tudíž musela čekat na další příležitost, kdy bude pryč většina knihovnic. Kdyby byla vyrušena během kouzlení, veškerá práce předešlých měsíců by přišla vniveč, jenně pospojovaná síť Výsadních symbolů by nevyvolala poslední kouzlo, ale naopak by se rozpadla na jednotlivé složky.

Příležitost se naskytla dříve, než Lirael očekávala, neboť to, co se Clayry pokoušely užít, jim zjevně stále unikalo. Zaslechla, jak si další knihovnice šeptají o požadavcích observatoře, a bylo jasné, že Devítidenní hlídka se opět rozrůstá a začíná u počtu devadesát devět. Tentokrát, když byly svolávány nové a stále početnější Hlídky, si Lirael pečlivě zaznamenávala dobu předvolání a sledovala, kdy se Clayry vracejí. Když byla svolána Hlídka patnácti set šedesáti osmi Clayr - za značného mručení v čítárně -, odhadla, že má přinejmenším šest hodin. Dostatek času, aby dokončila svého vyslance.

Soška psíka seděla vlídně v pracovně a ze stolu sledovala přípravy. Lirael k ní promluvila, jakmile pomocí kouzla zamkla dveře, protože nezastávala dostatečně vysokou funkci, aby měla nárok na klíč či závoru.

"Tak to bychom měli, pejsánku," zvolala zvesela, když se natáhla, aby prstem pohládila kamenný psí čumák. Zvuk jejího vlastního hlasu ji překvapil, nikoli kvůli chraplavosti, ještě stále zřetelné po poškození hrdla, nýbrž proto, že zněl zvláště a cize. Uvědomila si, že celé dva dny nic nefkla. Ostatní knihovnice se už dávno smířily s její mlčenlivostí a v poslední době ji nikdo nenutil do žádné konverzace, která by z její strany vyžadovala něco víc než přikývnutí, zavrtění hlavou nebo okamžité vyplnění zadaného úkolu.

Počátek psiho vyslance byl pod stolem, skrytý pod hadrem. Napřáhla ruku, hadr stáhla a jenně model vysunula z konstrukce, kterou zhotovila, aby spustila kouzlo. Pohládila ho a ucítila teplo Výsadních znaků, pomalu pluly v pokroucených stříbrných drátech, vykreslujících psí tvar. Byl to malý pes, asi stopu vysoký; jeho velikost omezovalo množství stříbrného drátu, které si mohla Lirael bez potíží obstarat. Navíc měla za to, že menší psík je praktičtější než velké psisko. Toužila po příjemném kamarádovi, nikoli po psu velkém natolik, aby jí sloužil jako ochranný vyslanec.

Mimo konstrukci ze stříbrného drátu tvořily psí podobu dvě oči vyrobené z gagátových knoflíků a čumák z černé plsti; všechny tyto prvky byly prostoupené Výsadními znaky. Měl také ocas ze spletených psích chlupů, které Lirael pokradmu ustříhla několika cizím psům v dolní jídelně. I ocas byl vylepšen Výsadními znaky, které do jisté míry určovaly, v čem spočívá podstata psa.

Poslední část kouzla vyžadovala, aby Lirael zapátrala ve Výsadě, vybrala z ní několik tisíc Výsadních znaků a umožnila jim, aby jí protékaly a pronikly do stříbrné struktury. Znaky, které plně popisují psa, znaky, které vyvolají dojem života, byť ne jeho skutečnou podstatu.

Když bylo kouzlo hotové, stříbrné dráty, gagátové knoflíky i spletené chlupy měly být odstraněny a nahradit je měl pes velikosti štěněte, utvořený z přízračné tkáně. Měl vypadat jako pes, dokud se k němu člověk nepřiblíží a nespátrá Výsadní symboly, z nichž je sestaven, a navíc se ho nesměla dotýkat. Dotknout se většiny vyslanců bylo jako dotknout se vody: jejich kůže se poddá a potom se přeskupí kolem cizorodého prvku. Zvědavec ucítí jen hemžení a teplo Výsadních znaků.

Lirael se se zkříženými nohama posadila ke stříbrnému modelu, vyprázdnila si mysl, pomalu se nadechovala a dech zatlačela tak nízko, že když vzduch dospěl na dno plic, tlačil jí na žaludek.

Už se chystala vnořit do Výsady a začít, když tu si všimla malého kamenného psíka na stole. Vypadal tam tak osaměle, jako by cítil, že už se s ním nepočítá. Lirael bezmyšlenkovitě natáhla ruku, a když se posadila, položila si ho do klína. Drobná soška se lehce naklonila, ale zůstala sedět vzpřímeně a dívala se na vlastní kopii ze stříbrných drátů.

Lirael se ještě několikrát nadechla a opět začala. Potřebné znaky si vypsala bezpečným těsnopisem, který používají všichni mágové k zaznamenávání Výsadních symbolů. Ale papíry zůstaly ležet vedle ní, netknuté, v úhledné hromádce.

Zjistila, že první znaky plynou snadno a ty následující jako by se samy vybíraly. Z proudu Výsady vyskakoval jeden symbol za druhým, vnikaly jí do mysli, odkud zase rychle vyplouvaly a v oblouku zlatavých blesků se přenášely do drátěného psíka.

Jakmile jí začaly proudit další a další znaky, Lirael upadala do stále hlubšího transu, kde si byla vědoma sotva něčeho jiného než Výsady a znaků, které ji naplňovaly. Ze zlatých blesků se stal pevný světelný most, táhnoucí se z jejích natažených dlaní do stříbrných drátů a každou vteřinou jasněl. Lirael před září zavřela oči a ucítila, jak klouže k okraji snu, kde byla její vědomá mysl stěží vzhůru. Mezi znaky v hlavě se jí neklidně hemžily obrazy. Obrazy psů, mnoha psů všemožných tvarů, barev a velikostí. Štěkajících psů. Psů běhajících za hrozenými klacíky. Psů odmítajících běhat. Štěňat potácejících se na nejistých tlapkách. Starých psů vstávajících roztřeseně na všechny čtyři. Šťastných psů. Smutných psů. Hladových psů. Vypasených, ospalých psů.

V mysli jí pableskovala spousta a spousta dalších obrazů, až měla pocit, že zahlédla každého psa, který kdy žil. A Výsadní symboly se jí pořád zběsile hnaly hlavou. Už dávno ztratila ponětí, v jaké fázi je, které znaky mají následovat - a zlaté světlo bylo příliš jasné na to, aby viděla, jak velká část vyslance je hotova.

A přesto znaky proudily dále. Uvědomila si, že nejenže neví, který znak je na řadě - neznala dokonce ani znaky, které jí procházely hlavou! Do vyslance se z ní linuly podivné, neznámé symboly. Mocné znaky, které jí lomcovaly tělem a prudkostí svého pohybu jí vytlačely z hlavy všechno ostatní.

Zoufale se snažila otevřít oči, podívat se, co znaky dělají - ale zář jí nyní oslepovala a spalovala. Pokusila se vstát, nasměrovat proud znaků do stěny nebo na strop. Ale připadalo jí, že se jí tělo odpojilo od mozku. Všechno sice cítila, ale nohy a ruce se jí nechtěly pohnout, jako by se snažila probudit z poslední fáze snu.

A znaky dále tekly a potom jí do nosu vnikl strašlivý, nezaměnitelný zápach Volné magie a tu pochopila, že se něco příšerně, úděsně nepovedlo.

Pokusila se vykřiknout, ale z úst jí nevyšla ani hláška, linuly se z ní Výsadní symboly, vyskakovaly jí ze rtů ke zlatavé záři. Výsadní symboly jí dále vylétávaly i z prstů a vznášely se jí v očích, rozlévaly se jí v slzách, které se při pádu k zemi měnily na páru.

Tělem, slzami a tichým křikem jí proudilo stále více znaků. Rojily se v ní jako nekonečné hejno jasných motýlů, vehnané do zahradní branky. Ale zatímco se tisícovky znaků vrhaly do jasu, silil i zápach Volné magie a uprostřed zlaté záře se slilo praskající bílé světlo, tak jasné, že Lirael prozářilo zavřenými víčky a oslepilo i její slzící oči.

Světlo jasně a tlumilo sytou zlatou zář vířících znaků a Lirael zůstávala znehybněná proudem Výsadní magie, neschopna jediného pohybu. Věděla, že toto je konec. Ať nyní udělá cokoliv, bude to mnohem, mnohem horší než osvobození stilkenu; o tolik horší, že to nedokázala ani pochopit. Věděla pouze to, že symboly, které jí teď proudily, jsou starobylejší a mocnější než cokoli, co kdy spatřila. I kdyby jí Volná magie, která před ní sílila, nezabila, Výsadní znaky ji spálí, až z ní zbude jen prázdná schránka.

Najednou si uvědomila, že jí nezpůsobují bolest. Buď je v šoku a už umírá, nebo jí symboly neublíží. Každý z nich by ji zabil, kdyby jej používala běžným způsobem. Ale teď už se jí prohnalo několik set znaků a ona pořád dýchá? Je to tak?

Vyděšená představou, že by třeba nedýchala, soustředila veškerou zbývající energii na nadechování - zrovna v okamžiku, kdy ohromný proud symbolů náhle ustal. Ucítila, jak se její spojení s Výsadou přerušilo, když poslední symbol přiskočil do kolotající masy zlatavého a bílého světla, do jejího psíka ze stříbrných drátů. Dech se v ní rozproudil s nesmírnou silou, zapotácela se a už se kácela dozadu. V poslední chvíli se zachytila okraje police a málem ji na sebe převrátila. Ale police se nakonec nepřevrhla a Lirael se znovu posadila a připravila se použít své čerstvě naplněné plíce k výkřiku.

Ten jí však zůstal vězet v hrdle. V místě, kde se před chvilkou Volná magie a Výsadní znaky přebíjely v oblaku jiskřivé, vířící záře, vznášela se nyní koule černočerné tmy, která zaujímala místo drátěného psíka a stolu. Obludný zápach Volné magie vyprchal a nahradil jej vlhký zvířecí pach, který Lirael nedokázala nikam zařadit.

Na černém povrchu koule se objevila titěrná hvězdička a pak další a další, až plocha nebyla tmavá, nýbrž posetá hvězdami jako jasná noční obloha. Lirael se na ni dívala, uhranutá množstvím hvězd. Ty stále jasněly, až byla nucena zamrkat.

V okamžiku mrknutí koule zmizela a zanechala po sobě psa. Nikoli Výsadního vyslance v podobě roztomilého, sladkého štěňátka, nýbrž černoohnědého křížence, který Lirael sahal po pás a i díky obrovským zubům vypadal naprosto skutečně. Nevyznačoval se žádnými typickými rysy vyslance. Jedinou známkou jeho magického původu byl silný obojek kolem krku, hemžící se ještě větším počtem Výsadních znaků, jaké Lirael nikdy předtím nespátřila.

Pes vypadal přesně jako dýchající kopie kamenné sošky v životní velikosti. Lirael hleděla na oživeného psa a pak shlédla do svého klína.

Soška byla pryč.

Opět vzhlédla. Pes nezmizel, zadní tlapou si škrábal ucho a přivíral oči soustředěním. Byl celý promáčený, jako by si šel zaplavat někam k řece.

Najednou se škrábat přestal, vstal, otřepal se a kapkami špinavé vody postříkal Lirael i celou její pracovnu. Potom popošel dopředu a omráčené dívce olízl obličej jazykem, který bez sebemenších pochyb patřil skutečnému psovi a nikoli napodobenině stvořené Výsadní magií.

Když se nedočkal odpovědi, zazubil se a oznámil: "Já jsem Nezbedný Pes. Nebo spíš Nezbedná Fenka, mám-li užít odborného označení. Kdy se půjdeme vyvenčit?"

Hledání vhodného meče

Procházka, na kterou se toho dne vydaly Lirael a Nezbedná Fenka, byla první z mnoha, ačkoli Lirael si nikdy nedokázala přesně vybavit, kam šly, co řekla nebo co jí Fenka odpovídala. Vzpomínala si pouze na to, že se pohybovala ve stejné omráčenosti jako tehdy, když se uhodila do hlavy - jenže tentokrát ji nic nebolelo.

Ne že by na tom nějak záleželo, poněvadž Nezbedná Fenka jí vlastně nikdy neodpověděla. Lirael později opakovala stejné otázky a dostávala odlišné, vyhýbavé odpovědi. Na nejdůležitější otázky - "Co jsi zač? Odkud jsi přišla?" - existovala celá škála odpovědí, které začínaly u tvrzení "jsem Nezbedná Fenka" a "odněkud jinud", občas ale byly vysloveně vyhýbavé jako třeba, že "jsem tvoje Fenka" a "to mi řekni ty - bylo to tvoje kouzlo".

Fenka také odmítala nebo neuměla odpovědět na otázky ohledně své povahy. Ve většině ohledů působila jako skutečný pes, byť mluvící. Alespoň zpočátku.

První dva týdny byly spolu. Fenka spala v Liraelině pracovně, pod náhradním stolem, který byla Lirael nucena uloupit z nedaleké prázdné pracovny. Neměla ponětí, co se stalo s jejím vlastním stolem, neboť po Fenčině náhlém zjevení po něm nezůstala ani stopa.

Fenka žrala jídlo, které pro ni Lirael kradla z jídelny nebo z kuchyní. Čtyřikrát denně se s ní šla Lirael projít do těch nejméně používaných chodeb a místností, byly to nervy drásající zážitky, i když Fence se vždycky v posledním okamžiku podařilo nějak záhadně skrýt před blížícími se Clayrami. I v dalších ohledech byla uvážlivá. Vybírala si temné a nepoužívané kouty, kde vykonávala potřebu - ačkoli Fenka na tuto skutečnost Lirael ráda upozorňovala, její lidská kamarádka odmítala očichávat výsledek.

Ostatně s výjimkou obojku s Výsadními symboly a faktu, že umí mluvit, Nezbedná Fenka opravdu vypadala jako každý jiný větší pes neurčitého rodokmenu a nejistého původu.

Ale samozřejmě taková nebyla. Lirael jednoho večera po jídle vklouzla do své pracovny a uviděla Fenku, jak si čte na podlaze. Jednou tlapou - tlapou, která se protáhla a rozdělila na tři mimořádně ohebné prsty - otáčela stránky velké šedé knihy, knihu ale Lirael nepoznávala.

Fenka od knihy vzhledla a její domnělá paní ztuhla ve dveřích. Jediné, co Lirael vytanulo na mysl, byla Nagyho kniha, kde se psalo, že stilken má proměnlivou podobu - a způsob, jak se mu natáhla a zúžila ruka s pařátem, aby se prosmekla branou střeženou srpkem měsíce.

"Ty jsi volnomagický výtvar," vyhrkla, sáhla do kapsy na vestě pro mechanickou myšku a rty začala hledat pišťalku na klopě. Tentokrát žádnou chybu neudělá. Pomoc přivolá okamžitě.

"Ne, nejsem," ohradila se Fenka a uši se jí postavily vztekem, zatímco tlapa se jí zmenšila na normální velikost.

"Rozhodně nejsem žádný výtvar! Jsem součást Výsady stejně jako ty, i když mám podivné vlastnosti. Podívej se na můj obojek! A rozhodně nejsem žádný stilken ani žádná z jeho několika set obměn."

"Co víš o stilkenech?" zeptala se Lirael. Pořád nevstoupila do pracovny a mechanickou myšku měla pořád připravenou v ruce. "Proč se zmiňuješ zrovna o nich?"

"Hodně čtu," odpověděla Fenka a zívla. Potom začlenichala a oči se jí rozzářily očekáváním. "To tam máš šunkovou kost?"

Lirael neodpověděla, jen věc zabalenou v papíru, kterou svírala v levé ruce, zastrčila za záda. "Jak jsi poznala, že právě myslím na stilkenu? A vůbec, pořád nevím, jestli nejsi jedním z nich, nebo ještě něco horšího."

"Dotkni se mého obojku!" namítla Fenka, přišla blíž a jazykem si olizovala tlamu. Bylo na ní patrné, že tato konverzace není tak zajímavá jako vidina jídla.

"Jak jsi věděla, že myslím na stilkenu?" zopakovala Lirael a na každé slovo kladla pomalý a rozvázný důraz. Zatímco mluvila, držela kost nad hlavou a pozorovala Fenku, jak zaklání hlavu, aby sledovala její každíčký pohyb. Volnomagický výtvar by se určitě takto nezajímal o šunkovou kost.

"Uhádla jsem to, protože mi připadá, že se o stilkenech dost napřemýšlíš," opáčila Fenka a ukázala tlapou na knihy na stole. "Studuješ všechno, co je třeba ke spoutání stilkenu. Navíc jsi včera napsala čtrnáctkrát slovo 'stilken' na ten papír, cos spálila. Přečetla jsem ho pozpátku na pijáku. A ucítila jsem tvoje kouzlo na dveřích dole a taky stilkenu, co za nimi číhá."

"Ty jsi byla sama venku?!" vykřikla Lirael. Zapomněla, že se bojí, co může být Fenka vlastně zač, vtrhla dovnitř a zabouchla za sebou dveře. Přitom upustila mechanickou myšku, ale ne šunkovou kost.

Myška dvakrát poskočila a přistála Fence u tlap. Lirael zatajila dech, protože si palčivě uvědomovala, že má za zády zavřené dveře, které by myšku velice zdržely v případě, že by potřebovala pomoc. Ale Fenka nevypadala nebezpečně a dalo se s ní bavit mnohem snadněji než s lidmi... s výjimkou Filris, která byla pryč.

Nezbedná Fenka myšku chvilku dychtivě očichávala, potom ji čumákem odtlačila stranou a pozornost opět upřela na šunkovou kost.

Lirael si povzdechla, zvedla myšku a vrátila ji zpátky do kapsy. Kost vybalila z papíru a podala ji Fence, ta po ní okamžitě rafla a odnesla si ji do vzdáleného kouta pod stolem.

"To je tvoje večere," poznamenala Lirael a pokrčila nos. "Měla bys ji sníst, než začne smrdět."

"Pak si ji odnesu ven a zahrabu ji do ledu," odpověděla Fenka. Zaváhala, zlehka svěsila hlavu a dodala: "Navíc já vlastně jíst ani nepotřebuju. Jídlo mi jen chutná."

"Cože?" zvolala Lirael a zase se nasupila. "To chceš říct, že kradu jídlo jen tak pro nic za nic? Kdyby mě někdo chytil, byla bych..."

"To není jen tak pro nic za nic!" přerušila ji Fenka a posunula se, aby hlavou šfouchla Lirael do boku a mohla se na ni zadívat velkýma prosebnýma očima. "Děláš to pro mě. A já si toho taky moc vážím. A opravdu by sis měla osahat můj obojek. Zjistíš, že vážně nejsem stilken, Margue ani hiš. Zároveň mě můžeš podrbat na krku."

Lirael zaváhala, ale Fenka jí tak silně připomínala přátelské psy, které drbala v jídelně, že jí ruka skoro mimovolně sjela

k jejímu hřbetu. Ucítila teplou psí kůži a hedvábnou krátkou srst a začala ji drbat podél páteře směrem ke krku. Fenka se zachvěla a zamumlala: "Trošku nahoru. Víc nalevo. Ne, zpátky. Ááách!"

Potom se Lirael dotkla obojku, jen dvěma prsty - a na okamžik zcela opustila svět. Všude kolem sebe viděla, slyšela a cítila jen Výsadní znaky, jako by spadla do Výsady. Pod prsty necítila kožený obojek, necítila Fenku, nevnímala pracovnu. Kolem ní nebylo nic než Výsada.

Potom se znenadání ocitla zpátky ve svém těle, rozkolísaná a omámená. Oběma rukama drbala Fenku pod bradou, ani nevěděla, jak jí tam sklouzly.

"Ten tvůj obojek," řekla Lirael, když opět nabyla rovnováhy. "Ten tvůj obojek je jako Výsadní kámen - vchod do Výsady. Ale přesto jsem při tvém stvoření spatřila Volnou magii. Musí tady někde být... ne?"

Zmlkla, ale Fenka neodpovídala, dokud ji nepřestala drbat. Potom otočila hlavu, vyskočila a olízla Lirael otevřenou pusou.

"Potřebovalas kamarádku," řekla Fenka, když Lirael vyprskla a oběma rukávy si otřela rty. "Tak jsem přišla. To ti nestačí? Víš, že můj obojek pochází z Výsady, a i kdybych byla kdovíco, bude mě omezovat i v případě, že bych ti hodlala nějak ublížit. A pořád se musíme vypořádat se stilkenem, ne?"

"Ano," odpověděla Lirael. Pak se z něčeho nic sklonila a Fenku objala kolem krku, ucítila teplé psí tělo i hebký bzukot Výsadních znaků ve Fenčině obojku, jak jí proniká tenkou látkou košile.

Nezbedná Fenka to chvíli trpělivě snášela, potom zasípala a zahrabala tlapkami. Lirael tento pohyb znala od psů návštěvníků a pustila ji.

"No tak," pronesla Fenka. "Se stilkenem se musíme vypořádat co nejdřív, než se vysvobodí a najde ještě horší stvůry, které by mohl vypustit na svobodu nebo přivolat zvenku. Obstarala jsi potřebné věci, abychom ho spoutaly?"

"Ne," opáčila Lirael. "Pokud tedy máš na mysli věci, o kterých se zmiňuje Nagy: hůlku z jeřábu nebo meč prochnutý Výsadními symboly..."

"Ano, ano," přitakala Fenka chvatně, než Lirael stačila odrecitovat celý seznam. "Já vím. Proč sis nějaký nesehnala?"

"Prostě se tady jen tak nepovaluji," uvedla Lirael na svou obranu. "Myslela jsem, že si seženu obyčejný meč a uvidím, jestli..."

"To by trvalo strašně dlouho. Celé měsíce!" přerušila ji Fenka a začala zamyšleně přecházet tam a zpátky po místnosti. "Řekla bych, že stilken přemůže tvoje dveřní kouzlo už za několik dní."

"Cože?" vykřikla Lirael. Potom dodala tišším hlasem. "Cože? To chceš říct, že se chystá utéct?"

"Brzy k tomu dojde," potvrdila Fenka. "Domnívala jsem se, že to víš. Volná magie dokáže rozežít Výsadní symboly stejně jako kůži. Myslím, že bys měla kouzlo obnovit."

Lirael zavrtěla hlavou. Hrdlo se jí ještě nezahojilo po hlavním kouzlu, které použila naposledy. Bylo by příliš riskantní pokoušet se vyslovit je, než zase bude zcela v pořádku. Určitě ne, dokud se nebude moci opřít o sílu Výsadou očarovaného meče - což ji dovedlo opět zpátky k původní potíži.

"Takže si meč budeš muset vypůjčit," konstatovala Fenka a upřela na Lirael vážný pohled. "Myslím, že nikdo nebude mít ani správnou hůlku. Jeřáb není úplně ta nejtypičtější clayrská věc."

"Řekla bych, že tu nejsou ani meče načichlé kouzly spoutání," namítla Lirael a zhroutila se do křesla. "Proč nemůžu být obyčejná Clayra? Kdybych měla Zrak, netoula bych se po knihovně a nestrkala nos, kam nemám! Jestli někdy Zrak získám, přísahám na Výsadu, že se nikdy nebudu vydávat na průzkumy, už nikdy víc!"

"Hmmm," pronesla Fenka s výrazem, kterému Lirael nedokázala přijít na kloub, byť se zdálo, že je přímo prostoupený skrytými významy. "Tak už to prostě je. Pokud jde o meče, jsi na omylu. V těchto síních je celá řada mocných mečů. Jeden má kapitánka strážkyň, hlídka observatoře má tři - no, jeden z nich je sice sekera, ale ta ve své oceli přechovává stejná kouzla. Když půjdeme blíž, jeden má i vrchní knihovnice. Je to velice starý a známý meč, ostatně se nanejvýš příhodně jmenuje Spoutávač. Ten se bude hodit úplně skvěle."

Lirael na Fenku upřela tak nechápavý pohled, že se zvíře zastavilo, odkašlalo si a řeklo: "Dávej pozor, Lirael. Řekla jsem ti, že pokud jde o meče, jsi na omylu..."

"Slyšela jsem tě," vyštěkla Lirael. "Ty ses asi úplně zbláznila! Vrchní knihovnici meč sebrat nemůžu! Má ho pořád u sebe! Nejspíš s nimi spí!"

"To je pravda," odpověděla Fenka samolibě. "Ověřila jsem si to."

"Fenko!" záupěla Lirael a navzdory rozrušení se pokoušela nedýchat víckrát než jednou za vteřinu. "Prosím, prosím, nechod' se dívat do komnat vrchní knihovnice! Ani nikam jinam! Co kdyby tě někdo uviděl?"

"Ještě se to nestalo," odpověděla Fenka radostně. "A stejně, vrchní knihovnice má sice meč v ložnici, ale nespí s ním v posteli. Ukládá ho do stojánku vedle. Takže až bude spát, můžeš si ho vypůjčit."

"Ne," Lirael zavrtěla hlavou. "Já se k ní krást nebudu. To se radši budu bít se stilkenem bez meče."

"Tak to tedy umřeš," podotkla Nezbedná Fenka a najednou mluvila naprosto vážně. "Stilken ti vypije krev a získá z ní sílu. Potom se vyplíží do dolních částí knihovny, občas vyjde ven, aby zajal knihovnice, aby je jednu po druhé likvidoval a pochutnával si na jejich mase v nějakém tmavém koutě, kde se nikdy nenajdou jejich kosti. Poohlédne se po spojencích, nestvůrách spoutaných ještě hlouběji v knihovně, a otevře dveře zlu, které číhá venku. Musíš ho spoutat, ale bez meče se ti to nepodaří."

"Co kdybys mi pomohla ty?" zeptala se Lirael. Musí přece existovat způsob, jak z toho všeho vrchní knihovnici vynechat, způsob, jak se vyhnout mečům. A získat Mirellin meč nebo meče z observatoře bude stejně těžké jako získat meč její nadřízené. A to ani přesně neví, kde observatoř je.

"Ráda bych," odpověděla Fenka. "Ale je to tvůj stilken. Ty jsi ho vypustila. Musíš se poprat s důsledky."

"Takže mi nepomůžeš," pronesla Lirael smutně. Na krátkou chvíli zadoufala, že Nezbedná Fenka zasáhne a všechno za ni vyřeší. Koneckonců je to magické stvoření a možná vládne nějakou mocí. Ale zdá se, že nestačí na to, aby si to

rozdala se stilkenem.

"Budu ti radit," řekla Fenka. "Jak se to patří. Ale meč si budeš muset vypůjčit sama a sama provedeš i spoutání. Dnes v noci je k tomu pravděpodobně velice příhodná doba."

"Dnes v noci?" vydechla Lirael vyděšeně.

"Dnes v noci," přitakala Fenka. "Úderem půlnoci, kdy by měla všechna taková dobrodružství začínat, vstoupíš do pokoje vrchní knihovnice. Meč je nalevo, vedle skříně, která je kupodivu plná černých vest. Pokud půjde všechno, jak má, ještě před úsvitem ho budeš moci vrátit zpátky."

"Pokud půjde všechno, jak má," zopakovala po ní Lirael chmurně, když si vzpomněla na stříbrné plameny v očích stilkeny a na jeho strašlivé drápy. "Myslíš... myslíš, že bych tu měla nechat dopis na rozloučenou, pro případ, že by... že by to nešlo, jak má?"

"Ano," odpověděla Fenka a vzala Lirael poslední špetku sebevědomí. "Ano. To by byl velmi dobrý nápad."

Kapitola 12.

V doupěti vrchní knihovnice

Když velké, vodou poháněné hodiny v prostřední jídelně ukázaly tři čtvrtě na dvanáct, Lirael se vykradla z úkrytu v přípravné snídani a vyšplhala se vzduchovodem na Úzký chodník, který ji měl dovést k Jihodchodu a komnatám vrchní knihovnice Vancelle.

Pro případ, že by někoho potkala, oblékla se do knihovnické uniformy a nesla dopis adresovaný své nadřízené. V noci sice pracoval minimální počet knihovnic, ale ty obvykle nezaměstnávaly třetí pomocnice, mezi něž Lirael patřila. Kdyby ji někdo zastavil, tvrdila by, že jde doručit naléhavý vzkaz. Ve skutečnosti obálka obsahovala hlášení ,pro případ nouze', kde vedoucí upozorňovala na přítomnost stilkeny.

Nikoho však nepotkala. Nikdo nescházel po Úzkém chodníku, který si vysloužil své jméno kvůli tomu, že byl příliš úzký na to, aby se na něm vyhnuli dva lidé. Používal se jen zřídka, protože pokud by se na něm někdo střetl, níže postavená Clayra by musela vycouvat - někdy po celé jeho délce, to znamenalo více než půl míle.

Jihodchod byl širší a pro Lirael mnohem nebezpečnější, protože po stranách tohoto rozlehlého prostoru mělo pokoje mnoho starších Clayr. Naštěstí znaky, které jej tak jasně ozařovaly během dne, v noci jen matně pableskovaly a vytvářely husté stíny, v nichž se mohla skrývat.

Dveře do komnat vrchní knihovnice však byly jasně osvětlené kruhem Výsadních symbolů seskupených kolem znaku knihy a meče, který byl vytesán do kamene vedle dveřního rámu.

Lirael se na světla sklíčeně zadívala. Už poněkolkáté zauvažovala, do čeho se to vlastně pouští. Nejspíš by bylo lepší, kdyby se přiznala už před několika měsíci, když se dostala do potíží. To by se stilkenovi mohl postavit někdo jiný...

Pak se jí cosi dotklo nohy. Vyskočila a skoro zavřískla. Výkřik zadusila, když poznala, že je to Nezbedná Fenka.

"Myslela jsem, že mi nepomůžeš," zašeptala, když Fenka vyskočila a pokusila se olíznout jí tvář. "K noze, zbláznila ses?"

"Nepomáhám ti," odpověděla Fenka zvesela. "Přišla jsem se podívat."

"Skvělé," opáčila Lirael a snažila se, aby to znělo sarkasticky. V duchu však byla ráda. Doupě vrchní knihovnice jí s Fenkou po boku už nepřipadalo tak hrozné.

"Kdy se bude něco dít?" zeptala se Fenka za chvíli, když Lirael stála nehnutě ve stínech a upírala oči na dveře.

"Teď," odpověděla Lirael s nadějí, že když to slovo vyřkne, získá odvahu začít. "Teď!"

Deseti dlouhými kroky přešla chodbu, sevřela bronzovou kulatou kliku a zatlačila. Žádná Clayra si nemusela zamykat dveře, takže Lirael neočekávala odpor. Dveře se otevřely a Lirael vstoupila dovnitř, zatímco Fenka se jí rychle prosmekla kolem nohou.

Dveře za sebou potichu zavřela a otočila se, aby si prohlédla místnost. Sloužila především jako obytná část. Na třech stěnách ji lemovaly police s knihami, několik pohodlných židlí a vysoká úzká plastika zmáčknutého koně, vytesaná z průsvitného kamene.

Lirael však upoutala čtvrtá stěna. Tvořilo ji jediné obrovské okno táhnoucí se od podlahy ke stropu, vyrobené z toho nejprůzračnějšího, nejčistšího skla, které kdy spatřila.

Oknem uviděla, jak se na jih táhne údolí Ratterlinu. Řeka se hluboko pod ní vinula jako široká stříbrná stuha, rozzářená v měsíčním světle. Venku lehce sněžilo a vločky při pádu po horských svazích vířily v divokých tancích. Žádná se nepřichytila na okno ani na něm nezanechala jedinou stopu.

Lirael ucukla a ustoupila, když se za oknem prohnal padajícím sněhem temný tvar. Pak si uvědomila, že to byla jen sova, která míří do údolí na půlnoční svačinu.

"Do úsvitu tě ještě čeká hodně práce," zašeptala Fenka lehkavým tónem, když Lirael nepřestávala hledět z okna, jakoby uhranutá stříbrným pásem, klikacím se ke vzdálenému obzoru, a podivuhodným měsíčním panoramatem, které se táhlo, kam oko dohlédlo. Za obzorem leželo vlastní království: velkolepé Belisaere se všemi svými divy, otevřené obloze a obklopené mořem. Ležel tam celý svět - svět, který ostatní Clayry zřely v ledu observatoře, ale o němž ona sama věděla pouze to, co se dočetla v knihách nebo co se dozvěděla z vyprávění cestovatelů, jež zaslechla v dolní jídelně.

Poprvé se zamyslela, co se Clayry pokouší užít v rámci tak znatelně rozšířených Hlídek. Kde leží místo, které odolává Zraku? Jaká je budoucnost, která tam začíná, možná dokonce teď, když se tím směrem dívá?

Něco se jí pohnulo hluboko v mysli, pocit děja vu nebo prchavá vzpomínka. Ale ničeho se nedočkala, zůstávala stát omráčená, se zrakem upřeným na svět venku.

"Hodně práce!" zopakovala Fenka trochu hlasitěji.

Lirael se jen neochotně odvrátila od okna a soustředila se na bezprostřední úkol. Ložnice vrchní knihovnice musí ležet za touto místností. Ale kde jsou dveře? Bylo tu jen okno, dveře vedoucí ven a police s knihami...

Lirael se usmála, když spatřila, že konec jedné knihovny nevyplňují těsně naskládané knihy, nýbrž kliky. To je celá vrchní knihovnice: má dveře, které slouží zároveň jako knihovna.

"Meč stojí ve stojanu hned nalevo," zašeptala Fenka. Zničehonic začala působit poněkud úzkostlivě. "Ty dveře moc neotvírej."

"Díky," odpověděla Lirael a opatrně zkusila kliku, aby se ujistila, zda má zatlačit, zatáhnout nebo ji otočit. "Ale myslela jsem si, že mi nepomáháš."

Fenka neodpověděla, protože jakmile se Lirael dotkla kliky, celá knihovna se začala rázem otevírat. Lirael stihla kliku dostatečně pevně sevřít, aby se celý mechanismus neotevřel dokořán, a musela si ji přitáhnout, aby si ponechala skulinu, kterou by mohla proklouznout dovnitř.

Vložnici byla tma. Prozářil ji pouze měsíční přísvit z vnějšího pokoje. Lirael velice pomalu nakoukla dovnitř, počkala, až se oči přizpůsobí okolí, a napínala uši, zda neuslyší nějaký pohyb nebo zvuk náhlého probuzení.

Asi po minutě zaregistrovala slabý tmavý obrys postele a pravidelný dech spící postavy - třebaže si nebyla jistá, zda jej slyší nebo si jej jenom představuje.

Jak řekla Fenka, vedle dveří byl stojan. Jakýsi válcovitý kovový koš otevřený jen v horní části. Ve slabém přísvitě si Lirael všimla, že je v něm odložený Spoutávač, zasunutý v pochvě. Hruška jíle byla jen několik palců pod horním okrajem stojanu, snadno na dosah. Ale aby meč nadzvedla dostatečně vysoko a hladce jej vysunula z koše, musela by se postavit těsně vedle stojanu.

Vklouzla zase zpátky a zhluboka se nadechla. Připadalo jí, že v ložnici je dusnější ovzduší. Temnější a lepkavější, jako by potají působilo proti zlodějům, jako je Lirael.

Fenka k ní vzhledla a povzbudivě na ni zamrkala. Lirael však i přesto stále rychleji bilo srdce, když se pomaloučku sunula zpátky do dveří, a najednou jí začala být podivná zima.

Několika krátkými, obezřetnými kroky se dostala ke stojanu. Dotkla se jej oběma rukama, potom se opatrně pohnula, aby sevřela rukojeť meče a pochvu těsně pod jílcem.

Sotva se prsty dotkla kovu, z meče se ozvalo slabé zahvízdání a na jílci se prudce rozzářily Výsadní znaky. Lirael meč okamžitě pustila a předklonila se, aby se vlastním tělem pokusila světlo i zvuk zakrýt. Neodvažovala se otočit. Nechtěla vidět, jak se vrchní knihovnice probudí a rozzuří.

Ale neozval se žádný nečekaný vztekly výkřik, žádný přísný hlas, který by se jí ptal, co tady pohledává. Rudá šmouha před očima se rozptýlila zároveň s tím, jak se jí vrátilo noční vidění. Naklonila ucho, jestli neuslyší něco kromě pravidelného tlukotu vlastního srdce.

Uvědomila si, že hvízdot ani světlo nevydržely déle než vteřinu. I tak bylo jasné, že Spoutávač si vybírá, kdo jej může - či nemůže - třímat.

Chvilku nad tím uvažovala, potom se nahnula a zašeptala tak tiše, že se sama stěží slyšela.

"Spoutávači, chci si tě vypůjčit na dnešní noc, protože potřebuji tvou pomoc při spoutání stilkenu, jednoho volnomagického stvoření. Slibuji, že před úsvitem budeš zpátky na svém místě. Tak přísahám při Výsadě, jejíž znak nosím."

Dotkla se Výsadního symbolu na čele a ucukla, když stojan ozářil nenadálý záblesk. Potom se stejnými dvěma prsty dotkla jíle Spoutávače.

Meč už nezahvízdal a symboly v jeho rukojeti se sotva rozsvítily. Lirael si skoro oddychla, ale povzdech spolkla dřív, než na ni stačil upozornit.

Meč bez jediného zvuku vyklouzl z koše, ačkoli jej Lirael musela zvednout vysoko nad hlavu, aby se ze stojanu dostal i jeho hrot. Byl patřičně těžký. Vůbec si neuvědomila, jak těžký bude nebo jak dlouhý. Připadalo jí, že váží dvakrát tolik, co její malý cvičný meč, a byl nejméně o třetinu delší. Byl příliš dlouhý na to, aby si pochvu připjala k opasku, pokud by si opasek nepřipoutala do podpaží nebo se nerozhodla tahat hrot po zemi.

Když se proplížila zpátky a opatrně za sebou zavřela dveře, došla k závěru, že meč nebyl zhotoven pro čtrnáctileté dívky. Na jakékoli další věci si myslet zakázala.

Po Nezbedné Fence nebylo ani stopy. Lirael se rozhledla, ale neviděla nic dostatečně velkého, kam by se Fenka mohla ukrýt - pokud se nějak nezmenšila a nevlezla si pod některou ze židlí.

"Fenko! Mám ho! Jdeme!" sykla Lirael.

Nedočkala se žádné odpovědi. Čekala ještě přinejmenším minutu, i když se jí ta doba zdála mnohem delší. Potom zašla k vnějším dveřím, opřela o ně hlavu a poslouchala, zda na chodbě neuslyší kroky. Vrátit se do knihovny s mečem bude nejsložitější část celého podniku. Nevysvětlila by to žádné Clayře, kdyby nějakou potkala.

Nic nezaslechla, a tak vyklouzla ven. Jakmile za ní zaklaply dveře, uviděla, jak se z tmavého okraje na druhé straně znenadání natáhl stín. Tělem jí projela vlna strachu. Ale opět to byla jen Nezbedná Fenka.

"Vylekalas mě!" zašeptala Lirael, když sama přeběhla do stínů a pospíchala po druhém zadním schodišti, které ji mělo zavést přímo do knihovny. "Proč jsi nepočkala?"

"Nerada čekám," odpověděla Fenka, zatímco jí klusala v patách. "Navíc jsem se chtěla porozhlédnout po Mirelliných

komnatách."

"Ne!" zvolala Lirael hlasitěji, než měla v úmyslu. Rychle poklekla, posunula si meč do podpaží a sevřela Fence dolní čelist. "Řekla jsem ti, abys nechodila k lidem do pokojů! Co kdyby někoho napadlo, že představuješ hrozbu?"

"Já jsem hrozba," zamumlala Fenka. "Když chceš být. Navíc jsem věděla, že tam nebude. Cítila jsem, že tam nebude."

"Prosím, prosím, nechod' se dívat nikam, kde by tě mohl někdo vidět," žadonila Lirael. "Slib mi, že to nebudeš dělat."

Fenka se pokusila odvrátit hlavu, ale Lirael ji pevně svírala čelist. Nakonec zadrmolila něco, co asi obsahovalo slovo "slibuju". Lirael pochopila, že za daných okolností to bude muset stačit.

O několik minut později, když se ploužila po druhém zadním schodišti, si Lirael vzpomněla na slib, který dala Spoutávači. Přisahal, že ho před úsvitem vrátí do Vancellina pokoje. Ale kdyby to nedokázala?

Opustily schodiště a ubíraly se po hlavní spirále, až se přiblížily ke dveřím do sedmikráskové síně. Když je spatřily, Lirael se najednou zastavila. Fenka, která šla několik kroků za ní, rychle přiklusala a tázavě se na ni zadívala.

"Fenko," promluvila Lirael pomalu. "Já vím, že mi nepomůžeš v boji proti stilkenovi. Ale jestli se mi ho nepodaří spoutat, chci, abys vzala Spoutávače a odnesla ho zpátky k Vancelli. Před úsvitem."

"Ty sama ho doneseš zpátky, paní," odpověděla Fenka sebejistě hlasem, který skoro přecházel do vrčení. Potom zaváhala a dodala mírněji: "Ale udělám, co si přeješ, bude-li to nutné. To ti slibuji."

Lirael vděčně přikývla, neschopna slova. Urazila posledních třicet stop ke dveřím. Tam si ověřila, že v pravé kapse vesty pořád nese mechanickou myšku a v levé malou stříbrnou lahvičku. Potom vytáhla z pochvy Spoutávače a poprvé jej uchopila jako zbraň, připravenou k útoku. Výsadní znaky na čepeli se rozhořely oslňující září, když vycítily nepřítele, a Lirael ucítila skrytou sílu kouzel, kterými byl prostoupen. Spoutávač porazil mnoho podivných bytostí a toto vědomí jí vlilo novou naději do žil - dokud si nevzpomněla, že teď jej nejspíš vůbec poprvé drží dívka, která vlastně neví, co dělá.

Než ji tato myšlenka stačila ochromit, natáhla ruku a zrušila uzamykací kouzlo na dveřích. Jak už řekla Fenka, zaklínadla nahlodala Volná magie tak prudkou žiravinou, že se kouzlo rozpadlo, jen co se jej dotkla a zašeptala pokyn.

Potom zakomíhala zápěstím. Na náramku se rozzářily smaragdy a dveře se s vrzáním otevřely. Lirael se připravila na náhlý výpad stilkeny - ale nic se nestalo.

Váhavě překročila práh. Krčila nosem a pátrala po jakékoli stopě volnomagického zápachu, s očima rozšířenými, aby ji neunikl ani ten nejmenší náznak přítomnosti netvora.

Na rozdíl od předchozí návštěvy za chodbou nezářilo žádné jasné světlo - rozléval se tu pouze přízračný přísvit, imitace měsíčního svitu, která měnila všechny barvy na odstíny šedi. Někde v tomto pološeru pořád číhal stilken. Lirael pozvedla meč a vstoupila do síně, kde jí pod nohama zaševlily květiny.

Nezbedná Fenka šla deset kroků za ní. Na hřbetě jí ve vlně stály všechny chlupy, z hrudi se jí linulo temné mručení. Stilken tu zanechal stopy, nikoli však aktivní zápach. Skrýval se a čekal v záloze. Chvilku se zdálo, že Fenka něco řekne. Potom si ale připomněla, že Lirael musí stilkeny porazit sama. Lehla si na břicho a dívala se, jak se její paní prochází květinami a míří ke stromu a jezírku - jinde stilken určitě číhat nemůže.

Kapitola 13.

O stilkenech a podivné magii

Lirael opět ohromilo ticho, panující v obrovské sedmikráskové siní. Kromě slabého ševlení, které způsoboval její pohyb drobnými kvítky, nebylo vůbec nic slyšet.

Pomalou přešla jeskyni, měnila každých pár kroků směr, aby se ubezpečila, že ji nikdo nesleduje, a stanula přímo přede dveřmi se srpkem měsíce. Byly pořád pootevřené, ale dovnitř se neodvážila, neboť si myslela, že stilken, pokud se stále ukrývá někde na louce, by ji byl schopen nějak zamknout uvnitř.

Pomyslela si, že nejpravděpodobnějším útočištěm netvora bude strom, představovala si, jak se ovíjí kolem jeho větve jako had. Číhá za hustým zeleným listovím a stříbrnými očima sleduje každý její pohyb...

V podivném světle byl dub jen nezřetelnou šmouhou. Stilken se mohl skrývat i za kmenem a teď ho pomalu obchází, aby měl strom pořád mezi sebou a Lirael. Dívka z dubu nespouštěla oči, otvírala je, co nejvíc to bylo možné, jako by do nich díky tomu mohlo vniknout více světla. Přesto se nic nehýbalo. Vyšla tedy ke stromu, stále kratšími kroky a se stále sevřenějším žaludkem, stahujícím se hrůzou.

Tak upřeně se soustředila na strom, že než si to stačila uvědomit, šlápla do jezírka. Chvilku se kolem ní šířily jasné vlnky, pableskující v umělém měsíčním přísvitě, a pak se kolem ní voda opět zklidnila a ztmavla.

Ustoupila zpátky, otřepala si chodidla a vydala se kolem břehu. Na dubu už rozlišovala určité jasné rysy, jednotlivé shluky listů a větve. Viděla také chuchvalce stínů, mohly být čímkoliv. Pokaždé, když pohnula očima, napadlo ji, že ve tmě zahlédla pohyb.

Rozhodla se, že je načase si posvítit, i kdyby to mělo znamenat, že prozradí svou polohu. Zapátrala ve Výsadě a do mysli jí začaly proudit potřebné znaky - ale hned se rozptýlily, když z jezírka vedle ní vyskočil stilken a napadl ji svými hroznými pařáty.

Spoutávač se jim postavil do cesty ve spršce bílých jisker a páry, s nárazem, který Lirael málem vykloubil rameno. Zapotácela se, zaječela bojovným výkřikem mísícím se s panikou a instinktivně zaujala obrannou pozici. Opět vylétly jiskry a zasyčela voda, když stilken zopakoval svůj výpad, a Lirael se Spoutávačem jen taktak odrazila divoce se blížící pařáty.

Lirael bezmyšlenkovitě couvala směrem k dubu. Z hlavy se jí vypářily veškeré vědomosti o spoutávacích symbolech, jakož i celé napojení na Výsadu. Teď bylo důležité jen přežít a vrátit meč do správné polohy, aby odvrátil vražedný útok stvůry.

Stilken se znovu ohnal, tentokrát níže, šel dříve po nohou. Lirael se kryla a sama sebe překvapila, když se jí napjalo nedostatečně cvičené svalstvo. Stvůře útok oplátila přímo na hrud'. Hrot Spoutávače našel cíl a sklouzl stilkenovi po břiše v záplavě jisker, které zanechaly na Liraelině vestě množství malých dírek.

Nezdálo se však, že by stilken utrpěl zranění, byl jen podrážděný. Znovu zaútočil. Každé švihnutí jeho drápů přinutilo Lirael ustoupit o několik kroků dozadu. Zoufale se oháněla Spoutávačem a cítila, jak se jí po každém odraženém úderu třesou kosti. Už jí vysilovala tíha meče. Nikdy nebyla žádná velká šermířka a nikdy toho nelitovala - až do teď.

Znovu ustoupila, ucítila před nohou slabý odpor, potom couvla mnohem víc, než měla, a vklouzla do jakési díry. Ztratila rovnováhu a převalila se dozadu v okamžiku, kdy vzduch před jejím hrdlem proťal ostrý hák.

Při pádu měla pocit, jako by strnul čas. Viděla, jak protiúderem daleko mívá cíl, zamáchala rukama ve snaze znovu nabýt rovnováhu. Viděla, jak se k ní v oblouku snáší pařáty, jak jim chybí jen kousíček, aby ji popadly kolem pasu.

Ztěžka dopadla na zem, ale neucítila žádnou bolest. Skutálela se na bok. Matně si uvědomovala, že se jí noha zachytila v dutině mezi dvěma kořeny a že jí tělo otloukají další kořeny, přes které se převaluje.

Hlína - sedmikrásky - vzdálený strop s Výsadními světly podobajícími se dalekým hvězdám - hlína - sedmikrásky - umělá obloha - s každým otočením Lirael očekávala, že zahlédne stilkenův stříbrný pohled a ucítí spalující bolest způsobenou jeho pařáty. Ale nezahlédla je a nepřišel ani smrtící úder. Při šestém převalení se zastavila a vrhla se dopředu. Bolestivě ji píchlo v břišních svalech, jakmile vyskočila zpátky na nohy.

V ruce pořád držela Spoutávače. Stilken se snažil vyprostit levý dráp ze spleti hlavních kořenů. Lirael si okamžitě uvědomila, že ji musel při pádu minout - a místo ní udeřil do kořenů.

Stilken se na ni podíval žhnoucím stříbrným očima a odkudsi z hloubi hrdla se mu vydral úděsný bublavý zvuk. Tělo se dalo do pohybu, netvor přesouval váhu z uvězněné levé paže na pravou stranu trupu. Přikrčil se a pod zdánlivě lidskou kůži znehybněné paže se mu začaly pohybovat svaly, připomínající ploužící se slimáky pod listem. Než pohyb ustal, netvor se vzepjal, pokusil se vymanit z pasti a vrhnout se opět na Lirael.

Dívka věděla, že je to její poslední příležitost - těchto pár vteřin. Na čepeli Spoutávače se rozzářily Výsadní symboly, sáhla po nich a přidala je k dalším znakům, které vytáhla přímo z Výsady. Ke čtyřem hlavním potřebným znakům, ale aby je mohla použít, musela se nejdříve ochránit slabšími symboly.

Spoutávač jí pomohl a v mysli se jí pomalu, pomaloučku vytvářel řetěz symbolů, zatímco stilken chroptěl, vzpínal se a píd' po pídí vytahoval svůj dráp. Lirael si kdesi v malém zákoutí mysli, které úpěnlivě nesoustředila na Výsadní zaklínadlo, uvědomila, že sám dub jí pomáhá přidržet netvora. Slyšela, jak ševlí a vrže, jako by se pokoušel nadále svírat skulinu mezi kořeny a v ní i vražedný pařát.

Objevil se poslední symbol a ladně do ní vplynul. Lirael hned nato celé zaklínadlo uvolnila, ucítila, jak se jí jeho energie žene krví a všemi kostmi a posiluje ji proti čtyřem hlavním znakům, které potřebovala přivolat.

První z nich jí rozkvetl v mysli, zrovna když stilken za nesmírného záupnění dubu a ve sprše bílozelené mízy konečně vyprostil svůj dráp. Ani pod ochranou zaklínadla si Lirael hlavní znak nepodržela v mysli. Odmrštila jej pryč, vyslala jej do Spoutávačovy čepele, kde se roztěkal jako zářivý olej, až najednou prudce vzplanul a zahálil meč zlatými plameny.

Stilken, který se opět hnál do útoku, se pokusil odvrátit. Ale už bylo příliš pozdě. Lirael vykročila dopředu, Spoutávač vyrazil v dokonalém výpadu a projel stilkenovi hrdlem. Zlaté plameny se zběsile rozhořely, bílé jiskry opsaly oblouk jako ohon rakety a netvor strnul pouhé dva kroky od Lirael. Chybělo málo a na obou stranách by se jí dotkl pařát.

Lirael přivolala druhý hlavní znak a i ten proběhl čepelí. Když se však dotkl stilkenova krku, zmizel. Za okamžik netvorovi popraskala a seschla kůže, rozzářila se bílým světlem a to se rozptýlovalo do okolí, zatímco se mu svařetělá kůže odlupovala na zem. Neuplynula ani minuta a stilken přišel o svou pololidskou podobu. Teď byl jen jednoduchým sloupcem prudkého bílého světla ochromeného mečem.

Ze Spoutávače se uvolnil třetí hlavní znak a vnikl do sloupce. Pozůstatek po stilkenovi se začal okamžitě sevrkávat a mizet, až z něj zbyla šmouha světla o průměru jedné pídě, na níž nyní spočíval hrot meče.

Lirael z kapsy vesty vytáhla kovovou nádobku, položila ji na zem a s pomocí meče do ní dokutálela zářící zbytek stilkeny. Teprve poté zbraň odtáhla, upustila ji na zem a lahvičku uzavřela zátkou. Za okamžik ji zapečetila čtvrtým hlavním znakem, který se v záblesku světla obalil kolem korku i kolem lahvičky.

Nádobka chvilku poskakovala a svíjela se jí v ruce, potom se zklidnila. Lirael si ji vložila zpátky do kapsy a prudce oddechujíc se posadila vedle Spoutávače. Bylo opravdu po všem. Podařilo se jí stilkeny spoutat. Vlastními silami.

Opřela se a hned sebou cukla, do zad a paží jí vystřelila bolest. Kousek nad stromem si všimla prchavého záblesku světla. Ihned byla opět ve střehu, už natahovala ruku po Spoutávači, jako by žádná bolest ani neexistovala. Zvedla meč a vydala se na průzkum. Nenarazí náhodou na dalšího stilkeny? Nebo se jí v posledním okamžiku nějak vysmekl? Zkontrolovala lahvičku, ta však zůstává pevně zapečetěná. Nemrkla třeba na kratičký okamžik, zrovna když se zjevil poslední znak?

Zatímco kráčela, světlo znovu slabě a zlatavě zablesklo, ale to už si úlevně oddechovala. Musela to být Výsadní magie, takže nakonec je přece jen v bezpečí. Zář vycházela z otvoru, o který zaškobrtla.

Opatrně do skuliny dloubla Spoutávačem a odhrnula z ní hlínu. Všimla si, že záře vychází z knihy, svázané v čemsi, co se podobalo srsti nebo nějaké chlupaté kožešině. Použila meč jako páku a knihu vyhodila ven. Viděla, jak se strom pokouší spoutat stilkeny - nechtěla, aby se zmocnil i jí.

Jakmile byla kniha mimo dosah kořenů, zvedla ji. Výsadní symboly na deskách jí byly povědomé: tvořily kouzlo, které mělo knihu chránit, aby se nezašpinila a aby na ni nemohli karasi a mŕty. Lirael si mohutný svazek vložila do podpaží a najednou si uvědomila, že je zalitá potem, obalená hlínou a okvětními lístky a zcela vyčerpaná, nemluví o modřinách. Ale trvalé následky si odnesla pouze její vesta, na stovce míst byla provrtána jiskrami, jako by na ni zaútočily zápalné mušky.

Cestou k východu jí vyšla ze sedmikrásek naproti Fenka. V tlamě nesla pochvu Spoutávače, nepustila ji, ani když do

ní Lirael zasunula meč.

"Zvládla jsem to," řekla Lirael. "Spoutala jsem stilkenu."

"Hmmm, hmmm, hmmm," odpovídala Fenka a vyskakovala na zadní. Potom meč opatrně položila a dodala: "Ano, paní. Věděla jsem, že to zvládneš. Poměrně jistě."

"Opravdu?" Lirael se podívala, jak se jí začínají chvět ruce. Potom se jí roztrásl celé tělo, až se musela posadit a počkat, dokud třas nepřejde. Sotva si všimla teplého těla Fenky, které ji podpíralo zezadu, nebo povzbuzujícího lízání, s nímž se věnovala jejímu uchu.

"Zanesu ten meč zpátky," nabídla se Fenka, když se Lirael dotřásla. "Než se vrátím, odpočivej. Nezdržím se. Budeš tady v bezpečí."

Lirael se nezmohla na slovo a jen přikývla. Poplácala Fenku po hlavě a lehla si do květin. Nechala se ovívat jejich vůní a hladit jejich hebkými okvětními lístky. Dýchala pomaleji a pravidelněji, ještě jednou, dvakrát zvolna mrkla - a potom oči zavřela.

Fenka počkala, dokud si nebyla jistá, že Lirael tvrdě spí. Potom jedenkrát krátce štěkla. Se zvukem se jí z hrdla vydral Výsadní znak a zůstal viset ve vzduchu nad spící dívkou. Fenka naklonila hlavu a zkušeným okem se na něj podívala. Poté, co se přesvědčila, že je v pořádku, popadla meč do silných čelistí a odklusal pryč k hlavní točité chodbě.

Když se Lirael probudila, bylo ráno, nebo se alespoň v jeskyni opět rozlévalo jasné světlo. Na okamžik měla pocit, že se jí nad hlavou vznáší Výsadní znak, ale zjevně to byl jen pozůstatek snu, protože když se vzpamatovala a posadila se, nic nad ní nebylo.

Byla celá strnulá a rozbolavělá, ale necítila se o nic hůř než po některé z každoročních zkoušek v zacházení s mečem a lukem. Vesta byla nenapravitelně zničená, ale měla náhradní a kromě ní si nebyla vědoma žádných dalších viditelných následků potyčky se stilkemem. Ničeho, proč by musela jít vyhledat pomoc do nemocnice. Do nemocnice... Za Filris. Lirael na chvíli zaplavil smutek, že nemůže sdělit své praprababičce, jak nakonec stilkenu porazila.

Filris by se líbila i Nezbedná Fenka, napadlo Lirael, když se podívala, jak spí nedaleko od ní. Byla stočená do klubíčka, ocas měla pevně omotaný kolem zadních nohou a dosahoval jí skoro až k čumáku. Zlehka pochruchovala a občas sebou zaškubala, jako by se jí zdálo, že chytá zajíce.

Lirael se Fenku už chystala probudit, tu ucítila, jak ji tlačí kniha. Na světle si uvědomila, že není svázána v srsti ani kůži, ale že má tvrdé desky zabalené do jakéhosi hustě pleteného obalu, což bylo opravdu velice podivné.

Knihu zvedla a otevřela ji na titulní stránce, ale než stačila přečíst první slovo, poznala, že jde o velmi mocný předmět. Každá jeho část byla prostoupena Výsadní magií. Znaky byly v papíru, znaky byly v tiskařské barvě, znaky byly v nitích hřbetu.

Na titulní stránce stálo pouze V kůži lva. Lirael list obrátila, doufajíc, že spatří obsah, ale následovala hned první kapitola. Začala číst text za slovy První kapitola, ale najednou se jí před očima rozpila a roztančila písmena. Zamrkala, promnula si oči, a když opět shlédla, na stránce stál nadpis Předmluva; ačkoli si byla jistá, že ji nemohla otočit. Obrátila list a opět se objevila titulní stránka.

Lirael se zamračila a zalistovala zpátky dopředu. Na stránce stálo pořád Předmluva. Než se stačila proměnit, pustila se do čtení.

Vytváření Výsadních podob, četla,

umožňuje Mágovi nabývat více než jen podoby či zdání zvířete či rostliny. Správně spletená Výsadní podoba, nošená předepsaným způsobem, poskytne Mágovi skutečnou požadovanou formu se všemi charakteristickými rysy, vjemy, omezeními a výhodami takové formy.

Tato kniha je teoretickým rozbořem umění vytváření Výsadních podob; praktickým úvodem pro začínající nositele forem; a přehledem veškerých Výsadních podob včetně podob lva, koně, skákající žáby, šedé holubice, stříbrného jasanu a nejrůznějších dalších užitečných podob.

Studijní materiál obsažený na těchto stránkách poskytne svědomitému Mágovi, bude-li pracovat směle a ukázněně, znalosti nutné k tomu, aby si během tří či čtyř let vytvořil svou první Výsadní podobu.

"Tohle je užitečná kniha," řekla čerstvě probuzená Fenka, když strčila čumák mezi stránky, čímž vyrušila Lirael ze čtení, a jasně se dožadovala ranního podrbání mezi ušima.

"Moc užitečná," souhlasila Lirael, zatímco se neúspěšně snažila číst dál přes Fenčinu hlavu. "Zdá se, že když zvládnu materiál, o kterém se v ní píše, za tři nebo za čtyři roky budu umět přijmout jinou podobu."

"Za osmáct měsíců," zívla si Fenka ospale. "Za dva roky, když budeš líná. I když Výsadní podobu už nosíš - neměníš vlastní tvar jako takový. Dej si pozor, aby ses pustila do tvorby Výsadní podoby, která bude užitečná pro průzkumy. Víš, na to, abys prolezla malými otvory a tak."

"Proč?" zeptala se Lirael.

"Proč?" zopakovala Fenka nevěřičně a vytáhla hlavu zpod Liraeliny ruky. "Vždyť je toho tady tolik k vidění a očíhávání! Celé vrstvy knihovny, kde nikdo nebyl stovky, tisíce let! Zamčené místnosti plné starodávných tajemství. Poklady! Vědomosti! Zábava! To chceš být celý život jenom třetí pomocnou knihovnicí?"

"Ne tak docela," odpověděla Lirael odměřeně. "Chci být pořádná Clayra. Chci mít Zrak."

"No, možná najdeme něco, co ho v tobě probudí," prohlásila Fenka. "Vím, že musíš pracovat, ale máš ještě tolik času, který bys neměla promrhávat. Co může být lepší než se procházet po místech, kam nikdo nevkročil tisíc let?"

"Myslím, že projít bych se mohla," přitakala Lirael, při Fenčiných slovech ji prudce vzplála představivost. Věděla o spoustě dveří, které by ráda otevřela. Věděla třeba o té zvláštní skulině ve skále, dole, kde tak náhle končí točitá chodba...

"Kromě toho," dodala Fenka a přerušila tok jejích představ, "tu působí síly, které chtějí, abys tu knihu použila. Něco osvobodilo stilkenu a přítomnost stvůry probudila i další kouzla. Ten strom by tu knihu nevydal, kdyby se neočekávalo, že ji získáš právě ty."

"Tak si myslím," hlesla Lirael. Představa, že stilkenu někdo pomohl z vězení, se jí vůbec nezamlouvala. To by znamenalo, že ve Starých vrstvách působí ještě mocnější síla zla nebo že do Clayrského ledovce dosáhne nějaká síla zvenčí, a to navzdory veškeré ochraně a bezpečnostním opatřením.

Jestliže je v knihovně něco podobného stilkenu - nějaká mocná volnomagická bytost -, Lirael cítila, že má za povinnost ji najít. Měla pocit, že poražením stilkenu udělala podvědomě první krok k převzetí zodpovědnosti za zneškodnění čehokoli jiného podobajícího se tomuto netvorovi, co by mohlo ohrožovat Clayry.

Průzkumy by jí také pomohly vyplnit čas a poskytnout trochu rozptýlení. Uvědomila si, že za poslední měsíce skoro vůbec nemyslela na Probuzení či Zrak. Stvoření Fenky a zjišťování, jak porazit stilkenu, věnovala skoro veškeré své bdělé myšlenky.

"Naučím se používat Výsadní podoby," prohlásila. "A vydáme se na výzkumy, Fenko!"

"Výborně!" zvolala Fenka a její štěkot se v ozvěnách rozlehl po celé jeskyni. "Teď by sis měla pospíšet, jít se umýt a převléct, než začne Imši přemýšlet, kde bys mohla být."

"Kolik je hodin?" zeptala se Lirael polekaně. Jelikož neslyšela kategorické pískání Kirrith v ložnicích mladých nebo odbíjení hodin v čítárně, neměla představu, která část dne vlastně je. Napadlo ji, že bude přibližně ráno, protože měla pocit, že toho příliš mnoho nenaspala.

"Půl... sedmé ráno," odpověděla Fenka, když nastražila ucho, jako by poslouchala nějaké vzdálené odbíjení. "Plus minus..."

Ale pak se odmlčela, protože Lirael se už poněkud kulhavým poklusem stačila vzdálit. Fenka si povzddechla a mohutným tryskem vyrazila za dívkou. Dostihla ji ještě předtím, než za sebou stačila zavřít dveře.

Část druhá

Ancelstierre; 1928

Staré království

Osmnáctý rok po restauraci krále Prubíře I.

Kapitola 14.

Princ Sameth válí

Sedm set mil na jih od Clayrského ledovce hrálo dvacet dva chlapců kriket. Ve Starém království, za Zdi, která ležela třicet mil severně, končil podzim. Tady v Ancelstierre se ukázalo, že i poslední letní dny mohou být teplé a jasné, jako stvořené pro závěrečný zápas v nelitostné sérii o Štít starších žáků, na který se soustředila veškerá pozornost sportujících žáků šestých ročníků z osmnácti škol.

Hrála se poslední směna zápasu. Zbývalo hodit jediný míč a k vítězství ve hře, v zápase a celé sérii bylo třeba proběhnout tři mety.

Pálkaři, který čekal na poslední míč, chyběl měsíc do sedmnáctých narozenin a přebývalo půl pídě nad šest stop výšky. Měl hustě zvlněné tmavohnědé vlasy a výrazné černé obočí. Nebyl vyloženě hezký, ale na pohled působil příjemně a v bílém flanelovém kriketovém úboru jen zářil. Dres už však neměl tak čistý a naškrobený jako na začátku, protože ho promáčel pot sedmdesáti čtyř společných běhů, z nichž sedesát vedl.

Z tribun Bainského kriketového areálu sledovalo zápas velké množství lidí - mnohem početnější publikum, než bylo běžné při zápasech žákovských týmů, i když jeden z týmů pocházel z nedaleké Dormalanské akademie. Většina diváků si přišla prohlédnout vysokého mladého pálkaře, a to nikoli proto, že by byl talentovanější než kdokoli jiný z družstva, ale proto, že to byl princ. Navíc to byl princ ze Starého království. Bain nebyl pouze nejbližším městem ode Zdi, jež oddělovala Ancelstierre od této země kouzel a tajemství, před devatenácti lety musel také čelit invazi Mrtvých bytostí, které byly poraženy jen s pomocí pálkařových rodičů, obzvláště pak jeho matky.

Princ si byl dobře vědomý zvědavosti, kterou vzbuzuje u obyvatel Bainu, ale nenechával se jí rozptylovat. Veškerou pozornost soustředil na nadhazovače na druhém konci hřiště, divokého ryšavého chlapce, jehož dábelky rychlé nadhozy už vyřadily tři pálkaře. Zdálo se však, že podléhá únavě, jeho poslední směna se vyznačovala jistou nevyvážeností, a tak umožnil Samethovi a jeho spoluhráči na pálce Tedu Hopkisovi několikrát odpálit míček na druhý konec hrací plochy a získat klíčové doběhy. "Pokud nadhazovač opět nezíská sílu a původní přesnost," uvažoval Sameth, "mám šanci." Ale nadhazovač si dával na čas, pomalu ohýbal ruku s míčkem a díval se na blížící se mračna.

Počasí působilo trochu rušivě, byť jen na Sametha. Před několika minutami se zvedl vítr. Vanul přímo ze severu a přinášel s sebou kouzla, posbíraná ve Starém království a u Zdi. Pod jejich vlivem se Samethovi na čele rozpaloval Výsadní znak a sílilo jeho vědomí Smrti. Ne že by toto působení bylo na místě, kde nyní stál, příliš silné. Velice málo lidí zemřelo na kriketovém hřišti, alespoň v posledních letech.

Nakonec se nadhazovač rozběhl, jasně červený míč se svištěním proletěl hřištěm, Sameth vykročil kupředu a odrazil jej pálkou. Vrbové dřevo se za prudkého třesnutí střetlo s kůží a míč vyletěl vysoko nad Samethovo levé rameno. Stoupal stále výš a výš, míjel běžící hráče v poli, až skončil na tribuně, kde jej zachytil muž ve středních letech, který vyskočil ze sedadla, aby předvedl své dlouho nepoužívané kriketové umění.

Čistá hra! Samethovi se po tváři rozlil úsměv, zatímco na tribunách vybuchl potlesk. Rukou mu přiběhl potrást Ted, začal mu cosi blábolit, potom si podávali ruce se soupeři a cestou do šaten v hlavní budově ještě s nejrůznějšími dalšími lidmi. Mezi gratulacemi se díval do míst, kde se měnily údaje na výsledkové tabuli. Zahrál šedesát šest, což byl jeho nejlepší výsledek a příhodný závěr školní kriketové kariéry. A napadlo ho, že nejspíš i celoživotní kriketové kariéry, protože musel myslet na návrat do Starého království, plánovaný už za dva měsíce. Na sever od Zdi se kriket nehrál.

V šatně mu jako první poblahopřál kamarád Nicholas. Nick byl vynikající nadhazovač, ale hra na pálce mu už tak dobře nešla, nemluvě o hře v poli. Častokrát se zdálo, jako by se zasní, a začal si prohlížet brouka na zemi nebo nějakou zvláštní siluetu na obloze.

"Skvělá práce, Same!" zlaholil Nick a prudce mu třásl rukou. "Další trofej pro staré dobré Somersby."

"Zanedlouho to opravdu bude staré dobré Somersby," odpověděl Sam, když se usadil na lavici a začal si odvazovat chrániče. "Je to zvláštní, co? Deset let si stěžujeme, ale když přijde čas odejít..."

"Já vím, já vím," souhlasil Nick. "Proto bys měl se mnou pokračovat na Corvere, Same. Na univerzitě to bude prakticky stejné. Oddálíš strach z budoucnosti..."

Jeho další slova smetla vlna dalších spoluhráčů, nahrnuli se k nim, aby potřásli Samethovi rukou. Dokonce i pan Cochrane, trenér a učitel tělocviku proslavený po celém Somersby svou popudlivostí, se ho uráčil poplácat po rameni a prohlásil: "Vynikající výkon, Samethe."

O hodinu později už všichni seděli ve školním autobusu, provlhlí po náhlé přehánce, která se přihnala se severním větrem. Nad hlavami se jim v několikaminutových intervalech střídaly slunce a dešťová mračna. Bohužel poslední sprška přišla, právě když přebíhali silnici k autobusu.

Cesta do Somersby, skoro přímo na jih, trvala po hlavní bainské silnici tři hodiny. Osazenstvo autobusu tedy náramně překvapilo, když řidič hned za Bainem sjel z hlavní silnice a zamířil na úzkou jednoproudovou venkovskou cestu.

"Počkejte, pane řidiči!" zvolal pan Cochrane. "Kam to proboha jedete?"

"Objížďka," odpověděl řidič stroze a skoro nepohnul rty. Řídil místo Freda, školního řidiče, protože ten si předchozího dne zlomil ruku při rvačce po turnaji v šipkách. "U Beardsley je zatopená silnice. Řekl mi to pošťák U Hráče."

"No dobře," opáčil Cochrane, ale podmračený výraz prozrazoval, že na řidičovo vysvětlení přistupuje s nelibostí. "To je opravdu zvláštní. Nikdy by mě nenapadlo, že přšelo tolik. Jste si jistý, že se tu vyznáte?"

"Bez obav, vašnosti," přitakal řidič a protáhlým obličejem se mu mihlo něco na způsob úsměvu. "Pojedeme přes Becktonský most."

"O tom jsem nikdy neslyšel," poznamenal Cochrane nechápavě. "Ale myslím, že musíme dát na vás."

Chlapci věnovali rozhovoru nebo cestě pramalou pozornost. Byli vzhůru od čtyř hodin ráno, aby se dostali do Bainu včas, a celý den hráli kriket. Většina z nich, včetně Nicka, usnula. Sameth zůstal vzhůru, protože se pořád nechával unášet vzrušením vítězné série. Sledoval dešť na oknech a v okolní krajině. Měli obydlená hospodářství a teplou zář elektrických světel v jejich oknech. Podél silnice se míhaly telegrafní sloupy a potom i jedna červená telefonní budka, když projeli vesnicí.

Toto všechno zanedlouho opustí. Moderní technické vymoženosti jako telefon nebo elektřina na druhé straně Zdi jednoduše nefungovaly.

O deset minut později minuli další pozoruhodnost, kterou Sameth neměl za Zdi nikdy spatřit. Rozlehlé pole s několika stovkami stanů, kde na každém volném provaze viselo mokré prádlo a kde panovalo ovzduší všeobecného zmatku. Autobus u pole zpomalil a Sameth si všiml, že ve dveřích většiny stanů stojí ženy a děti a skličeně vyhlížejí do deště. Skoro všichni měli na hlavách modré šátky nebo klobouky, jež je pasovaly na jižanské uprchlíky. Více než deset tisíc těchto lidí získalo dočasné přístřeší v této, jak napsal Corverský hlasatel "vzdálené severní oblasti země", což jasně znamenalo v oblasti poblíž Zdi.

Když Sameth zahlédl, že pole je obehnané třemi řadami rozkládacích drátěných zátarasů a že u brány stojí několik policistů - kterým teď crčela z přileb a tmavomodrých gumových plášťů voda -, uvědomil si, že musí jít o jeden z uprchlických táborů, které tu vyrostly v průběhu posledních tří let.

Jižané prchali před válkou, boje zuřily mezi čtyřmi státy na dalekém jihu pod Ancelstierre, za Dílným mořem. Válka propukla před třemi lety, po nečekaném úspěchu zdánlivě nevýznamného povstání v Iskerijské autarchii. Povstání se rozrostlo na občanskou válku, v níž se proti sobě postavily sousedící Kalarime, Iznenia a Korrovia. Sameth věděl přinejmenším o šesti znepřátelených frakcích, jež zahrnovaly síly iskerijského autarcha a původních anarchistických povstalců i skupiny tradicionalistů, podporovaných Kalarime, a korrovijské imperialisty.

Ancelstierre už tradičně do válek na jižním kontinentu nijak nezasahovalo a věřilo, že jeho námořnictvo a letectvo udrží podobné nepokoje na opačné straně Dílného moře. Ale jelikož se válka nyní rozšířila po valné většině kontinentu, jediným bezpečným místem pro civilisty zůstalo právě Ancelstierre.

Uprchlíci si ho tudíž vybrali jako útočiště. Mnoho z nich bylo posláno zpátky už na moři nebo ve větších přístavech, ale na každou větší vrácenou loď připadalo menší plavidlo, které přistálo někde na ancels tierském pobřeží a vychrlilo dvě stě nebo tři sta uprchlíků, namačkaných na palubě jako sardinky.

Spousta dalších se utopila nebo umřela hladu, to však ostatní neodrazovalo.

Nakonec byli nahnáni dohromady a umístěni v dočasných táborech. Teoreticky mohli poté očekávat, že budou mít možnost stát se v Ancels tierském společenství řádnými přistěhovanci, ale praxe byla taková, že občanství získávali pouze lidé s penězi, kontakty nebo užitečnými dovednostmi. Zbytek zůstával v uprchlických táborech, zatímco se ancels tierská vláda pokoušela přijít na způsob, jak je poslat zpátky do země, odkud přišli. Poněvadž se však válečný

konflikt každým dnem zhoršoval a komplikoval, nikdo z uprchlíků se nechtěl dobrovolně vracet. Každý pokus o masovou deportaci skončil hladovkou, nepokoji a všemožnými formami protestů.

"Strýc Edward říká, že Corolini chce Jižany poslat k vám do lesů," poznamenal Nicholas ospale, když ho probudilo zpomalení autobusu. "Za Zed". Říká, že tady pro ně není místo, kdežto ve Starém království je ho habaděj."

"Corolini je populistický demagog," odpověděl Sameth citátem z novin. Jeho matka - která vedla většinu diplomatických jednání mezi Starým královstvím a Ancelstierre - měla na tohoto politika, jenž se na začátku Jižní války značně zviditelnil, ještě vyhraněnější názor. Měla za to, že je to nebezpečný egoista a že udělá všechno pro to, aby získal moc. "Neví, o čem mluví. V pohraničí by všichni umřeli. Není tam bezpečno."

"V čem je potíže?" zeptal se Nick. Věděl, že jeho kamarád se o Starém království nebaví rád. Sam vždycky říkal, že vůbec není jako Ancelstierre a že Nick to nemůže pochopit. Nikdo jiný o něm příliš mnoho nevěděl a ve všech knihovnách, které Nick navštívil, se dalo najít velice málo podstatných informací. Armáda přes hranici nikoho nepouštěla a to bylo vše.

"Jsou tam nebezpečná... nebezpečná zvířata a... ehm... tvorové," odpověděl Sameth. "Je to, jak jsem ti říkal už předtím. Zbraně, elektřina a podobné věci tam nefungují. Není to jako..."

"Ancelstierre," přerušil ho Nicholas a usmál se. "Víš, mám sto chutí přijet za tebou na prázdniny a přesvědčit se na vlastní oči."

"Kdyby to tak šlo," povzdychl si Sameth. "Po šesti měsících ve společnosti Ellimere rád uvidím přátelskou tvář."

"Jak víš, že nechci navštívit tvoji sestru?" zeptal se Nicholas s přehnaným úšklebkem. Sam o své starší sestře neříkal nikdy nic hezkého. Nick se už chystal něco dodat, ale slova mu uvízla v krku, když vyhlédl z okna. Podíval se i Sam.

Uprchlíky tábor zůstal daleko za nimi a teď jej nahradil poměrně hustý les. Těsně nad stromy visel vzdálený, deštěm rozmazaný sluneční kotouč. Zarážející bylo, že se oba dívali z levé strany autobusu a slunce mělo být na pravé. Jeli na sever a museli tak jet už delší dobu. Na sever, směrem ke Zdi.

"Měl bych to asi jít říct Kokrovi," rozhodl se Sameth, který seděl u uličky. Vstal a začal si razit cestu do přední části autobusu, když tu najednou zahrčel motor, autobus sebou trhl a Sam málem sletěl na podlahu. Řidič zaklel a vztekle přeřadil, ale motor nepřestával hrčet. Řidič opět zaklel a motor začal zběsile túrovat, až probudil všechny spáče. Pak hluk najednou utichl. Vnitřní osvětlení i venkovní reflektory zhasly a kola autobusu se po několika tichých otočeních zastavila.

"Pane!" zavolal Sam na pana Cochranu přes povyk probouzejících se chlapců. "Jedeme na sever! Myslím, že jsme blízko Zdi!"

Cochrane, který vyhlížel z okna, se při Samových slovech otočil a postavil se do uličky. Pohled na jeho impozantní postavu stačil utišit nejbližší posazené hochy.

"Posaďte se!" poručil jim. "Děkuji ti, Samethe. Zůstaňte všichni na svých místech a já už to nějak..."

Vysvětlení, co hodlá učinit, přerušilo bouchnutí dveří na řidičově straně. Všichni chlapci se i navzdory Cochranovým důrazným pokynům přitiskli k oknům a spatřili, jak řidič přeskočil zídku u silnice a odpelášil mezi stromy, jako by ho pronásledoval nějaký strašlivý nepřítel.

"Co se děje, krucinál?" zvolal Cochrane, když se podíval předním sklem. To, co vyděsilo řidiče, jemu osobně tak úděsně nejspíš nepřipadalo, protože otevřel dveře pro cestující, vyšel ven a před deštěm si roztáhl deštník.

Jakmile opustil autobus, všichni přispěchali dopředu. Sam, usazený u uličky, se tam dostal nejdřív. Když vyhlédl ven, uviděl zátaras postavený přes cestu a vedle něj velkou červenou ceduli. Kvůli dešti se mu ji nedařilo přečíst, ale i tak věděl, co na ní stojí. Stejně cedule vídával každé prázdniny, když se vracel domů do Starého království. Červené nápisy označovaly začátek hranice, vojenské zóny, kterou Ancelstierská armáda ustanovila v bezprostřední blízkosti Zdi. Za cedulí po obou stranách silnice měl zakrátko zmizet les, který nahradí půl míle široká oblast opěrných bodů, zákopů a nekonečných kotoučů ostnatého drátu, táhnoucí se od východního pobřeží až k západnímu.

Sam si přesně vybavoval, co stojí na ceduli. Předstíráje, že vládne zázračnou schopností číst zamlženými okny, odrecitoval ostatním dobře známé varování. Bylo důležité, aby s ním byli seznámeni.

Hraniční velitelství
severního vojenského sboru

Nedovolené opuštění hraniční zóny je přísně zakázáno.

Kazdý, kdo se pokusí projít hraniční zónou,
bude bez varování zastřelen.

Cestovatelé s povolením se musí hlásit
na štábu hraničního velitelství.

Mějte na paměti:
nebudete varováni

Po přednesu se na chvilku rozhostilo ticho, během něho si každý uvědomoval závažnost sdělení. Potom se ozvala změť otázek, na které však Sam neodpovídal. Myslel si, že řidič utekl, protože ho vyděsila blízkost Zdi. Ale co když je sem dovezl úmyslně? A proč utekl před dvěma vojenskými policisty v rudých čepicích, kteří se právě blížili z hlídkového stanoviště?

Samethova rodina měla ve Starém království spoustu nepřátel. Někteří byli lidského původu a ti by mohli neškodně proniknout do Ancelstierre. Někteří lidského původu nebyli, ale ti mohli být natolik mocní, aby dokázali přejít Zeď a urazit tuto krátkou vzdálenost na jih.

Sam se neobtěžoval sháněním pláštěnky, vyskočil z autobusu a pospíchal ke dvěma vojenským policistům, jež se právě setkali s panem Cochranem. Či spíše k seržantovi vojenské policie, jenž se na Cochranu rozeřval.

"Vyžeňte všechny z toho autobusu a pošlete je co nejrychleji zpátky," křičel seržant. "Utíkejte co nejdál, potom přejděte do chůze. Rozumíte?"

"Proč?" zeptal se pan Cochran, začínal v něm kypět vztek. Jako většina učitelů a zaměstnanců školy v Somersby nepocházel ze severu a nevěděl nic o Zdi, hranici či Starém království. K Samethovi přistupoval jako k jinému princovi ve škole, albínovi z dalekého Karšmelu: jako k adoptovanému synovi, který nebyl tak úplně rodinným příslušníkem.

"Tak do toho!" poručil mu seržant. Sameth si všiml, že vypadá nervózně. Měl otevřené pouzdro s revolverem a neustále se ohlížel po stromech. Jako většina vojáků na hranici - ale na rozdíl od dalších jednotek Ancelstierské armády měl u levého boku připjatý také dlouhý mečovitý bodák a přes vojenskou uniformu měl přetaženou drátěnou košili, ačkoli si ponechal rudou seržantskou čepici místo obvyklé přilby s krčím a nosním chránítkem, typickými pro hraniční posádku. Sam si všiml, že žádný z vojáků nemá na čele Výsadní symbol.

"To mi nestačí," protestoval Cochran. "Trvám na tom, abych si mohl promluvit s důstojníkem. Nemůžu své chlapce nechat pobíhat jen tak v dešti!"

"Měli bychom udělat, co říká tady seržant," ozval se Sam, když k němu došel. "Je tu něco v lese - a blíží se to."

"Kdo jste?" ptal se seržant a tasil meč. Svobodník vedle něho okamžitě následoval jeho příkladu a začal se opatrně sunout dozadu. Oba dva se dívali na Samovo čelo a Výsadní znak, vykukující mu pod kriketovou čepici.

"Princ Sameth ze Starého království," odpověděl Sam. "Navrhuji vám, abyste zavolal majora Dwyera od zvěďů nebo na štáb generála Tindalla a informoval je, že mě tady máte - a že tamhle v lese jsou nejméně tři Mrtví pomocníci."

"To je vrchol!" zvolal seržant. "Věděli jsme, že tenhle vítr není jen tak. Jak se sem... No, na tom nezáleží. Harris, vraťte se na stanoviště a zalarmujte štáb. Řekněte, že je tu princ Sameth, skupina školáků a nejméně tři vetřelci třídy A. Použijte holuba a světlici. Telefony určitě nepůjdou. Hněte sebou!"

Svobodník byl pryč ještě předtím, než seržant domluvil a než Cochran spustil:

"Samethe! O čem to mluvíš?"

"Není čas na vysvětlování," odpověděl Sam naléhavě. Cítil, jak se lesem, rovnoběžně se silnicí, pohybují Mrtví pomocníci - těla oživená dušemi přivolanými ze Smrti. Zdálo se, že si ještě neuvědomili přítomnost živých, ale jakmile k tomu dojde, během několik minut přispěchají. "Musíme odsud všechny dostat - musíme se dostat co možná nejdál ode Zdi."

"Ale... ale," koktal Cochran, brunátný a užaslý drzostí, s níž mu rozkazoval jeden z jeho žáků. Byl by ještě něco dodal, kdyby seržant nevytáhl revolver a potichu neřekl: "Popožeňte je, pane, nebo vás na místě zastřelím."

Kapitola 15.

Tolik Mrtvých

O pět minut později už bylo celé mužstvo v dešti na silnici a klusalo na jih. Na Samethův popud se chlapci vyzbrojili kriketovými páčkami, pokovanými špalíky z branek a kriketovými míči. Seržant vojenské policie běžel s nimi a pomocí revolveru nepřestával tišit Cochranovy protesty.

Chlapci zpočátku všechno brali jako nějaký žert, předváděli, jak jsou neohrožení a stateční. Ale když se setmělo a spustil se hustší liják, umlkli. S vtipkováním byl rázem konec, když za sebou uslyšeli čtyři rychlé výstřely a potom vzdálený zmučený výkřik.

Sameth a seržant si vyměnili pohled, mísil se v něm strach a děsivé pochopení. Výstřely a výkřik musely pocházet od svobodníka Harris, který se vrátil na své stanoviště.

"Je tu nějaký potok nebo jiný vodní tok?" zasípal Sameth, neztrácej ze zřetele varovnou říkanku, kterou o Mrtvých znal od útlého dětství. Seržant zavrtěl hlavou, ale neodpověděl. Neustále se ohlížel přes rameno a za běhu málem ztratil rovnováhu. Za chvíli po výkřiku zahlédl to, po čem se díval, a upozornil Sametha: několik mil na sever se k zemi snášely tři červené padákové světlice.

"Harrisovi se muselo podařit vyslat aspoň holuba," hekal. "Nebo možná fungoval telefon, když mu vystřelila pistole. Brzy sem pošlou záložní sbor a čtu zvěďů, pane."

"To doufám," odpověděl Sameth. Na cestě za sebou už cítil rychle se blížící Mrtvé. Zdálo se, že nablízku není žádné útočiště. Žádný bytelný statek či stodola, ani bystřina, jejíž rychle tekoucí vodu Mrtví nedokážou překročit. Silnice naopak přešla do úzkého úvozu - ještě temnějšího a uzavřenějšího, než byla sama -, ten skýtal ideální místo k přepadení.

Když na to Sam pomyslel, najednou začal okolní Mrtvé vnímat jinak. Ten pocit ho nejdřív dezorientoval, potom si uvědomil, co mu sděluje. Před nimi, někde ve tmě kolem brázdy chodníku, se právě objevila Mrtvá duše. Co bylo horší, byla čerstvá a právě přišla ze Smrti. Sam necítil přítomnost Mrtvých duší, jež by se sem dostaly přes hranici. Pohybovali se tu Mrtví pomocníci probuzení nekromantem na ancelsierské straně Zdi, kteří, ovládnuti myslí nekromanta, představují mnohem větší nebezpečí než toulavé duše.

"Zastavte!" Samův výkřik pronikl bubnováním deště i dusotem bot na asfaltu. "Jsou před námi. Musíme pryč z cesty!"

"Kdo je před námi, chlapče?" zahulákal opět Cochran vztekle. "To už překonává všechny meze..."

Ale hlas se mu zlomil, když se ze stínů před skupinou vypotácela doprostřed stezky postava. Byla lidská, nebo kdysi

lidská bývala, ale nyní jí místo paží visely cary masa a z hlavy jí zbyla jen z větší části holá lebka, které dominovaly hluboké oční důlky a třpytící se zuby. Byla bezpochyby mrtvá. Na pozadí vlahé vůně deště se z ní linul puch rozkladu. Při pohybu z ní odpadávaly kusy hlíny, z toho se dalo usuzovat, že se právě vyhrabala ze země.

"Doleva!" zavelel Sam a máchl rukou. "Všichni doleva!" Jeho výkřik uvedl tento strnulý živý obraz do pohybu a chlapi se vrhali přes kamennou zídku lemující stezku. Cochrane ji překonal mezi prvními, jen co odhodil deštník.

Pohnul se i Mrtvý tvor. Jakmile vycítil Život, po němž prahl, vyrazil do šouravého běhu. Seržant se opřel o zídku a čekal, až se k němu přiblíží na vzdálenost deseti stop. Potom netvorovi vyprázdnil do hrudi dávku ze svého těžkého revolveru ráže .455, pět rychlých ran doprovodil úlevným vydechnutím, že zbraň vůbec funguje.

Netvor se zapotácel dozadu a nakonec se skácel k zemi, ale seržant nečekal. Strávil na hranici dostatečně dlouhou dobu, aby věděl, že ještě vstane. Kulky Mrtvé pomocníky zastaví, ale jen tehdy, když je roztrhají na kusy. Bílé fosforové granáty účinkují lépe, protože je spálí na popel - když fungují. Pušky, granáty a veškeré další standardní zbraně ancelstierského vojska mají tendenci selhávat, čím blíže jsou Zdi a Starému království.

"Do kopce!" zařval Sam a ukázal na svah před sebou, kde řídil les. Pokud by se tam dostali, alespoň by viděli, co se k nim blíží, a měli by lehkou výhodu vyvýšeného terénu.

Za běhu se za nimi ozval drsný, nelidský řev, zvuk, jako by někdo šlápl na rozbité měchy, připomínající spíše jekot než křik. Sam věděl, že vychází z vyschlých plic dalšího Mrtvého pomocníka. Tento byl víc napravo než pomocník, kterého střelil seržant. Princ zároveň vycítil, jak se další šikují napravo i nalevo a začínají obkličovat kopec.

"Je tam někde nekromant," zavolal za běhu. "A musí tu být spousta mrtvých těl, která se ještě nestačila rozpadnout."

"Před šesti týdny... nedaleko odsud... sjel z cesty nákladák plný těch Jižanů," vysvětloval seržant rychle mezi nádechy. "Devatenáct jich umřelo. Je trochu záhada... kam měli namířeno... no a... přijmout je nechťel ani... kostel v Archellu... ani vojenské krematorium... takže byli pohřbeni vedle cesty."

"Chyba!" vykřikl Sameth. "Je to příliš blízko Zdi! Měli být spáleni!"

"Úřednický šiml," hekal seržant, přičemž se mrštně prosmekl pod větví. "Podle předpisů se v oblasti hranice pohřbívá... nesmí. Ale tady jsme už mimo ni, rozumíte?"

Sameth nic neřikal. Už šplhali do kopce a nesměl plýtvat dechem. Cítil, že je za nimi už nejméně dvanáct Mrtvých pomocníků a tři nebo čtyři je v širokém oblouku obkličují po obou stranách. A v místech, kde byla pohřbena těla, cosi vnímal, nějakou sílu, která vycházela nejspíše z nekromanta.

Na vrcholu kopce s výjimkou několika větrem ošlehaných stromků nerostl žádný porost. Než doběhli nahoru, seržant těsně pod temenem všechny zastavil.

"Pánové! Více k sobě. Chybí někdo? Kolik..."

"Šestnáct včetně pana Cochрана," odpověděl Nick, bleskový počtář. Cochrane na něho vrhl zlostný pohled, ale nic neřekl a jen sklonil hlavu, když se pokoušel znovu popadnout dech. "Všichni jsou tady."

"Kolik času nám zbývá, pane?" zeptal se seržant Sama, když se oba současně zadívali mezi stromy. Nebylo skoro nic vidět. Viditelnost zmenšoval neustále sílící déšť a přicházející soumrak.

"První dva nebo tři k nám doběhnou za pár minut," odpověděl Sameth zachmuřeně. "Déšť je trochu zpomalí. Budeme je muset pobít a probodat špalíky, pokusíme se je znehybnit. Nicku, rozděl všechny do skupinek po třech. Dva pálkaře a někoho, kdo jim bude držet špalík. Ne, Hoode, běž s Asmerem. Až přijdou, odpoutám jejich pozornost tím, že... Prostě odpoutám jejich pozornost. Pálkaři se pak musí ohánět hlava nehlava, bít je do nohou a pak jim zatlouct kolík do každé ruky a nohy."

Sameth se odmlčel, když si všiml, jak si jeden z hochů prohlíží dva a půl stopy dlouhý dřevěný kriketový špalík zakončený kovovým hrotem. Z výrazu na chlapcově tváři bylo zřejmé, že si nedovede představit, jak by jej do někoho mohl zatlouct.

"To nejsou lidi!" zařval Sam. "Jsou už Mrtví. Jestli se jim nepostavíte, zabijí nás. Považujte je za divoká zvířata a pamatujte si, že bojujeme o holý život!"

Jeden z chlapců se potichu rozbřečel a po tváři se mu začaly řínout slzy. Sama nejprve napadlo, že to jsou kapky deště, pak si ale všiml zoufalého pohledu, v němž se zračila naprostá a čirá hrůza.

Už se mu chystal dodat odvahy několika povzbudivými slovy, když tu Nick ukázal ze stráně a vykřikl: "Už přicházejí!"

Z okraje porostu se vynořili tři Mrtví pomocníci. Šourali se jako opilci a bylo jasné, že ruce ani nohy nemají plně pod kontrolou. Sama napadlo, když odhadoval jejich sílu, že při nehodě podlehl až příliš těžkým zraněním. To bylo dobré. Tím se zpomalí a budou hůř koordinovat své pohyby.

"Nicku, tvoje skupinka si může vzít toho nalevo," rozhodl rychle. "Tede, tvoje toho uprostřed a Jacku, tvoje toho vpravo. Soustředte se na kolena a hned, jak budou na zemi, vražte do nich ty špalíky. A pozor, ať vás nechytní - jsou mnohem silnější, než jak vypadají. Vy všichni ostatní - včetně vás, budete-li tak laskaví, pane seržante a pane Cochране - se držte vzadu a pomáhajte skupinkám, které se dostanou do potíží."

"Rozkaz, pane!" odpověděl seržant. Cochrane jen tupě přikývl a zíral na blížící se Mrtvé pomocníky. Poprvé, co si Sam pamatoval, neměl brunátný obličej. Byl bílý, skoro stejně bílý jako ohavně bledá kůže přicházejících Mrtvých.

"Počkejte na mé rozkazy," zakřičel Sam. Ve stejném okamžiku zapátral ve Výsadě. Na většině území Ancelestierre to bylo zohla nemožné, ale takto blízko Zdi to bylo pouze obtížné; jako by se pokoušel plavat u dna hluboké řeky.

Sameth našel Výsadu a chvíli čerpal útěchu z jejího dobře známého dotyku, z její stálosti a její celistvosti, která ho poutala ke všemu, co existuje. Potom přivolal potřebné znaky a podržel si je v mysli, zatímco v hrdle vytvářel jejich jména. Když měl všechno připravené, vymrštil pravou ruku se třemi roztaženými prsty a ukázal jimi na každého z blížících se Mrtvých netvorů.

"Anet! Calew! Ferhan!" vychrlil ze sebe a symboly z něho vyletěly jako zářivé stříbrné čepele a prohnaly se vzduchem rychleji, než dokázal okem postřehnout. Každý z nich zasáhl Mrtvého pomocníka a v hničícím mase mu

vyrazil otvor o velikosti lidské pěsti. Všichni tři pomocníci se zapotáceli a jeden se skácel k zemi, kde máchal rukama i nohama jako brouk, který dopadl na hřbet.

"Zatraceně!" vykřikl jeden z chlapců poblíž Sama.

"Ted!" zařval Sam a školáci se s ryčáním vrhli kupředu s provizorními zbraněmi v rukou. Sam a seržant vyrazili s nimi, ale Cochrane vyběhl na vlastní pěst a pustil se z kopce v pravém úhlu ke všem ostatním.

Potom se ozvala změť výkřiků, zvedajících se a dopadajících pálek, tupé bušení, při němž do Mrtvého masa a promáčené hlíny zajížděly kriketové špalíky.

Sam všechno vnímal jako natolik podivné třeštění, zamotanou spleť zvuků, obrazů a pocitů, že si nebyl vůbec jistý, co se vlastně děje. Jaksi se z tohoto soustředěného běsnění vymanil a zjistil, že pomáhá Druittovi mladšímu zatlouct kolík do předloktí jedné svíjející se zrůdy. I když měla špalíky zaražené ve všech končetinách, nepřestávala sebou škubát, jeden kolík přelomila a málem by se jim vysmekla, kdyby jí na uvolněnou ruku několik chlapců ze zálohy nepřevalilo balvan.

Když Sam poodstoupil a otřel si dešť ze tváře, uvědomil si, že všichni jásají. Všichni kromě něho, protože cítil, jak se od stezky a po druhé straně kopce blíží další Mrtví. Rychlým pohledem se přesvědčil, že jim zbyly jen tři špalíky a že zpřelámali dvě páčky z pěti.

"Vraťte se," zavelel a jásot rázem ochladí. "Blíží se sem další!"

Když se stáhli, přistoupil k němu Nick se seržantem. Nick promluvil první. Potichu se zeptal: "Co teď uděláme, Same? Ty stvůry se pořád hýbou! Do půl hodiny se vysvobodí."

"Vojáci z hranice tady do té doby budou," zamumlal Sam a vrhl pohled na seržanta, ten souhlasně přikývl. "Dělám si spíš starosti s těmi, co sem teprve přicházejí. Jediné, co mě napadá..."

"Co je to?" vyhrkl Nick, když se Sam zarazil uprostřed věty.

"Jsou to všechno Mrtví pomocníci, ne Mrtví s vlastní vůlí," odpověděl Sam. "Jsou čerstvě vytvoření. Duše v nich jsou jen narychlo shromážděné kusy, takže nejsou ani silní, ani chytří. Kdybych se dostal k nekromantovi, který je řídí, nejspíš by zaútočili na sebe navzájem a nebo by se začali motat v kruhu. Hodně z nich by mohlo vklouznout zase zpátky do Smrti."

"Tak toho nekromanta najdeme!" prohlásil Nick mužně. Hlas se mu sice nezachvěl, ale nedokázal zabránit, aby se úzkostlivě nepodíval ze svahu.

"Tak snadné to zas není," opáčil Sam roztržitě. Pozornost upíral především na Mrtvé pomocníky, které cítil všude kolem sebe. Dole u stezky jich bylo deset a šest jich šplhalo někde na opačné straně kopce. Obě skupiny se šikovaly do nepravidelných linií. Nekromant měl zjevně v úmyslu vehnat je do útoku z obou stran najednou.

"Není to tak snadné," zopakoval Sam. "Nekromant je sice někde tam dole, alespoň fyzicky. Ale skoro určitě působí ze Smrti a nechává si tělo chránit kouzlem nebo nějakým tělesným strážcem. Abych se k němu dostal, musel bych se do Smrti sám vydat - ale na to nemám meč ani zvonce, vůbec nic."

"Vydat se do Smrti?" Nick nevěřil svým ušima a hlas mu poskočil o půl oktávy výš. Zjevně se chystal něco dodat, ale podíval se na znehybněné Mrtvé pomocníky a zmlkl.

"Nemám ani čas, abych si vytvořil ochranný kosočtverec," šeptal si dál Sam pro sebe. Ve skutečnosti zatím ve Smrti nikdy sám nebyl. Vydat se tam pouze se svou matkou, Abhorsenkou. Ted' si zoufale přál, aby byla u něho. Ale nebyla a jeho nenapadlo nic jiného, co by mohl udělat. Jemu samému by se skoro určitě podařilo uprchnout, ale nemohl opustit ostatní.

"Nicku," řekl, když došel k rozhodnutí. "Jdu do Smrti. Dokud se nevrátím, nebudu tady nic vidět ani vnímat. Moje tělo bude jakoby strnulé, takže budu potřebovat, abys mě - spolu s vámi, seržante - co možná nejlépe chránil. Mám v plánu vrátit se dřív, než sem dorazí Mrtví, ale když se mi to nepodaří, pokuste se je zpomalit. Házejte po nich kriketové míče, kamení, všechno, co vám přijde pod ruku. Jestliže je nezastavíte, popadněte mě za rameno, ale jinak se mě nedotýkejte."

"Jasná zpráva," odpověděl Nick. Byl očividně zmatený a vyděšený, ale podal mu ruku. Sam ji sevřel a potřásl ji, zatímco ostatní chlapci se na ně vyjeveně dívali nebo upírali oči do deště. Pohnul se pouze seržant, jílcem napřed podal Samovi svůj meč.

"Budete ho potřebovat víc než já, pane," řekl. Potom, jako by četl Samovi myšlenky, dodal: "Kéž by tady byla vaše matka. Hodně štěstí, pane."

"Díky," opáčil Sam, ale meč mu podal zpátky. "Obávám se, že by mi pomohl jenom meč s kouzly. Nechejte si ho."

Seržant přikývl a meč si vzal. Sam poklekl do obranného boxerského postoje a zavřel oči. Zapátral po hranici mezi Životem a Smrtí, kterou snadno našel. Chvilí zakoušel podivný stav - do týla mu dopadal déšť, zatímco tvář mu halil strašlivý chlad Smrti, kde nikdy nepršelo.

S vypětím veškeré vůle se začal tlačit do zimy, až duši bez varování přešel do Smrti. Chlad obklopil celé jeho tělo. Prudce otevřel oči, spatřil matné Šedé světlo Smrti a ucítil, jak mu nohama clouná říční proud. V dálce zaslechl hukot První brány a zachvěl se.

Nick se seržantem spatřili, jak Sam náhle celý strnul. Odnikud se připlížila mlha a jako popínavá rostlina se mu ovíjela kolem nohou. Přímo před jejich očima mu pak obličej a ruce potáhla jinovatka - ledový povlak, který nesmyly ani dešťové kapky.

"Nejsem si jistý, jestli teď věřím svým očím," zašeptal Nick, když zvedl zrak od Sama a podíval se na blížící se Mrtvé.

"Radši jim věřte," podotkl seržant ledově. "Protože ti Mrtví vás zabijí, ať v ně věříte, nebo ne."

Do Smrti

Mimo vzdáleného hučení vodopádu, který označoval První bránu, panovalo ve Smrti naprosté ticho. Sam se ani nehnul. Zůstával blízko hranice se Životem, poslouchal a rozhlížel se. Ale v podivném šedém světle, které všechno jakoby zplošťovalo a deformovalo perspektivu, příliš daleko neviděl. Viděl jen řeku kolem sebe. Voda byla zcela tmavá s výjimkou míst, kde se mu hnala kolem kolen v prudkých peřejích.

Sam se opatrně vydal po samém okraji Smrti, bojuje s proudem, který se ho pokoušel stáhnout pod hladinu a odnést pryč. Měl tušení, že nedaleko hranice se Životem bude stát nekromant, ačkoli neměl žádnou záruku, zda se vydal správným směrem. Neměl dostatek zkušeností, aby poznal, kde se sám ve Smrti nachází. Výjimkou byl jen bod, kde se měl vrátit do vlastního těla.

Pohyboval se mnohem ostražitěji, než když byl ve Smrti naposledy. To bylo minulý rok, s matkou Abhorsenkou po boku. Ted', když šel sám a neozbrojen, cítil se úplně jinak. Byla sice pravda, že Mrtvé mohl do jisté míry ovládnout hvízdáním nebo zatleskáním, ale bez zvonců by jim nemohl poroučet ani je zapudit. A třebaže byl více než zdatný Výsadní mág, tento nekromant mohl být docela dobře volnomagickým mistrem, na zcela jiné úrovni než on.

Jedinou reálnou šancí bude mít, když se k nekromantovi připlíží a překvapí ho ze zálohy a to by bylo možné pouze tehdy, kdyby se nekromant absolutně soustředil na vyhledávání a spoutávání Mrtvých duší. Sam si uvědomil, že dělá zbytečně velký hluk, jak se brodí kolmo vůči proudu řeky. I když se brodil s největší obezřelostí, bylo to slyšet. Řeka jím neustále cloumala a naplňovala ho myšlenkami na únavu a porážku, vyčerpávala ho tělesně i duševně. Bylo by snazší lehnout si a nechat řeku, aby si ho vzala; rozhodně tu nemůže vyhrát...

Zamračil se, přinutil se k další chůzi a vypudil morbidní představy z hlavy. Po nekromantovi pořád nebylo ani stopy a Sam propadl obavám, že jeho nepřítel ve Smrti třeba vůbec není. Možná je právě teď někde v Životě a žene své Mrtvé do útoku. Věděl, že Nick a seržant se ze všech sil pokusí ochránit jeho tělo, ale proti Volné magii nekromanta budou bezmocní.

Na okamžik si pomyslel, že by se vrátil - potom uslyšel jediný slaboučký zvuk a opět soustředil veškerou pozornost na Smrt. Zaslechl vzdálený čistý tón, zprvu mu připadalo, že zaznívá z velké dálky, ale potom se začal rychle přibližovat. Záhy spatřil vlnky, které zvuk doprovázely, vlnky, ubíhající kolmo k toku řeky - přímo k němu!

Přitiskl si ruce k uším a zatlačil si dlaněmi silně na hlavu. Toto dlouhé jasné volání dobře znal. Vydával ho Kibet, třetí ze sedmi zvonců. Kibet, společník na cestě.

Táhlý tón však proklouzl Samovi mezi prsty, vnikl mu do uší a naplnil mu hlavu svou silou a čistotou. Potom se tón proměnil a stal se z něj celý sled zvuků, takřka totožných, ne však úplně. Dohromady vytvářely rytmus, který Samovi prochvíval končetinami, tu a tam mu škubl svalem a ať se mu to líbilo, či nikoli, zvolna ho rozhoupal.

Princ se zoufale pokoušel vyšpulit rty a zahvízdat obranné kouzlo nebo vydat vůbec jakýkoli zvuk, který by mohl narušit vábení zvonku. Ale nedokázal pohnout tvářemi, nohy už ho sunuly vodou a rychle ho odnášely ke zdroji zvuku, k majiteli zvonce.

Až příliš rychle, neboť řeka pohotově využila Samovy nemotornosti. Proud zesílil a zapletl se Samovi mezi chodidla. Popadl ho za jednu nohu a chlapec se chvíli potácel, potom se skácel jako kuželka a dopadl do vody. Chlad ho bodal po celém těle jako tisíce tenkých nožiček.

Volání Kibetu se v tom okamžiku přerušilo, ale pořád ho drželo, jako by byl ryba na udici. Kibet se ho pokoušel odvést zpátky navzdory tomu, že ho ve svém sevření držel i proud. Sam usiloval pouze o to, aby vystrčil hlavu nad hladinu a nadechl se vzduchu, než bude nucen nadechnout se vody. Ale účinky zvonce a proudění byly nad jeho síly. Ujařmily ho v zápase, už nemohl ovládat své tělo. A třebaže Kibet už neslyšel, třásl se mu celé tělo a zmítala jím nesmírná moc První brány, vodopádu, který ho každou vteřinou vtahoval stále hlouběji do Smrti.

Sam s krajním zoufalstvím vyrazil hlavou k hladině. Na okamžik ji prorazil a dokázal se nadechnout. V té chvíli však uslyšel, jak burácení brány stoupá do ohlušujícího jekotu. Poznal, že je příliš blízko a každou vteřinou se má prohnat branou. Bez zvonců by byl pro všechny obyvatele Druhé oblasti snadnou kořistí. I kdyby jim utekl, už je nejspíš příliš zesláblý, aby odolal přitažlivosti řeky. Ta ho strhne a odnese ho až k Deváté bráně, k definitivní smrti, která se nachází za ní.

Potom ho cosi popadlo za pravé zápěstí a prudce ho zastavilo, i když kolem něho stále marně běsnila a pěníla řeka. Sam se se svým zachráncem málem pustil do křížku z obavy, kdo to může být, ale strach z řeky převážil a on potřeboval dýchat tak zoufale, že nedokázal myslet na nic jiného. Takže se jen pokusil najít pevné dno pod nohama a vykašlat alespoň část vody, která mu natekla do krku a plic.

Potom si uvědomil, že se mu z rukávu line pára a že ho pálí zápěstí. Vykřikl. Opět se v něm rozhořel strach z nenadálého zachránce a skoro se bál podívat, kdo - nebo co - je zač.

Pomalů zvedl hlavu. Držel ho nekromant, kterého měl v plánu překvapit. Vyzáblý připešatělý muž oblečený v kožené zbroji vyztužené rudě pomalovanými pláty - as bandalírem se zvonci přetaženým přes hruď.

Volná magie tady ve Smrti zvýrazňovala jeho výšku a halila ho do rozlehlého stínu ohně a tmy. Stín se přesouval s každým jeho pohybem a dodával jeho vzezření cosi vskutku strašlivého a krutého. Dotykem ruky popálil Samovi kůži, v místě, kde měl mít bělma očí, mu žhnuly plameny.

V levé ruce držel ve výšce Samova krku meč, jehož ostří se chvělo jen několik palců od chlapcova hrdla. Po čepeli jako rtuť pomalu ubíhaly tmavé plameny a dopadaly na hladinu řeky, stále hořely, i když je proud odnášel pryč.

Sam opět zakašlal, ne proto, že ho něco dráždilo, ale aby zastřel svou snahu nalézt pomoc ve Výsadě. Sotva začal, když tu se meč ještě více přiblížil k jeho tělu a štiplavé plameny očarováné čepelí ho rozkašlaly doopravdy.

"Ne," řekl nekromant hlasem prostoupeným Volnou magií a s jeho dechem se línul zápach vysychající krve. Sam zoufale uvažoval, co má udělat. Nedokázal dosáhnout do Výsady a proti meči se nemohl postavit s holýma rukama. Nemohl se nakonec ani hýbat, protože ruka s mečem mu pořád pevně vězela ve spalujícím sevření nekromantovy ruky.

"Vrátíš se do Života a vyhledáš mě," poručil mu nekromant tichým, nesmlouvavým a nadmíru sebejistým tónem. Sam si uvědomil, že nevnímá pouze slova. Cítil nutkání udělat přesně to, co mu nekromant říká. Působilo na něho volnomagické kouzlo - věděl však, že nebude úplně, dokud ho nezpečetí moc Saranetu, šestého zvonce. A tady se mu otevírala příležitost, protože aby nekromant uchopil zvonec, bude muset pustit jeho ruku nebo zasunout meč do pochvy.

Pust' mě, přál si Sam horečně v duchu a snažil se příliš nezatinat svaly, aby jimi nedal najevo své úmysly. Pust' mě. Ale nekromant se rozhodl, že raději zasune meč a svůj druhý největší zvonec vytáhne pravou rukou. Saranet, Spoutávač. S jeho pomocí připoutá Sama ke své vůli, ačkoli bylo zvláštní, že chce, aby se vrátil do Života. Nekromantům obvykle na živých sloužících nezáleží.

V sevření Samova zápěstí nepolevoval. Princ cítil tak prudkou, tak palčivou bolest, že ji už nedokázal snášet a rozhodl se proto, že ji přestane vnímat. Kdyby pořád neviděl své prsty, byl by uvěřil, že mu nekromant ruku v zápěstí upálil.

Nekromant opatrně otevřel pouzdro, v němž se skrýval Saranet. Ale než stačil přesunout prsty, aby sevřel srdce zvonku a vytáhl jej ven, Sam se vymrštil dozadu a jako v nůžkách sevřel nekromanta nohama kolem pasu.

Oba se zřítili do ledové vody. Nekromant při dopadu vyslal do výšky obrovský oblak páry. Sam se ocitl pod ním, voda mu okamžitě naplnila ústa a nos a vytlačela mu poslední dech z plic. I navzdory chladu vnímal, jak se mu spaluje kůže na stehnech, ale nepřítele nepustil. Cítil, jak se nekromant svíjí a otáčí, aby se mu vysmekl, a přivřenými očima zahlédl, že pod hladinou je z nekromanta patrná jen ohnivá a tmavá silueta, obldnější a mnohem méně lidská, než jak se jevil před chvílí.

Sam volnou rukou zoufale zašmátral po nekromantově bandalíru a pokusil se sevřít jeden z jeho zvonců. Ale připadaly mu zvláštní, ebenové rukojeti se vzpíraly jeho dotyku a vůbec se nepodobaly hladkému, Výsadou prodchnutému mahagonu zvonců jeho matky. Nedokázal prsty sevřít žádnou z rukojetí. Nekromant nelidskou silou pomalu uvolňoval sevření Samových nohou a zápěstí mu svíral ve stejně nepolevujícím stisku. Samovi skoro docházel dech.

Potom se zrychlil proud a oba je strhl do závratného víru, až Sam nebyl schopen rozpoznat, kterým směrem by se měl natahovat, aby se mohl nadechnout. A potom už se řítili dolů - dolů vodopádem První brány.

Vodopád je prudce roztočil a tu se ocitli ve Druhé oblasti, Sam už nedokázal nekromanta dále držet. Muž se vysmekl z jeho sevření a uštědřil mu tvrdý úder do břicha, vyrazil mu tím z plic v jediné dáivé explozi bublin poslední žalostný zbytek vzduchu.

Sam se pokusil mu ránu vrátit, ale to už místo vzduchu nasával vodu a cítil, že je na pokraji sil. Vnímal, jak mu nekromant vykluzuje a vzdaluje se mu, jak se pohybuje vodou jako had, a přestal myslet na všechno kromě křečovitě snahy zachránit si holý život.

O vteřinu později prorazil hladinu a s divokým kašláním spolykal stejné množství vody jako vzduchu. Zároveň se zběsile snažil udržet v proudu rovnováhu a vypátrat svého nepřítele. Když nekromanta nikde nespátlil, rozhořela se v něm jiskřička naděje. A připadalo mu, že je blízko První brány. Ačkoli ve Druhé oblasti se vzdálenosti určovaly jen obtížně, protože jakási vlastnost světla zde znemožňovala vidět dál, než kam se dalo dosáhnout.

Sam však viděl pěnu vodopádu, a když klopýtavě popošel dopředu, dotkl se proudící vody První brány, kde si musel pouze vzpomenout na kouzlo, jež by ho vpustilo dále. Pocházelo z Knihy mrtvých, kterou začal studovat minulý rok. Jakmile na ni pomyslel, v mysli se mu zjevily její stránky a před očima se mu rozzářila slova volnomagického zaklínadla, která stačilo vyslovit.

Otevřel ústa - a tu mu na ramena dopadly dvě žhavé ruce a strhly ho tváří napřed pod vodu. Tentokrát neměl možnost zadržet dech a z jeho výkřiku zbyly jen bubliny a pěna, ty mohly jen stěží narušit proud řeky.

* * *

Zpátky k vědomí Sama přivedla bolest. Bolest v kotnících a podivný pocit v hlavě. Chvilí mu trvalo, než si uvědomil, že je pořád ve Smrti - ale zpátky u hranice se Životem. A že ho nekromant drží za kotníky a z uší a nosu mu pořád teče voda.

Nekromant opět promluvil, jeho mocná slova se kolem Sama zvedala jako ocelové obruče. Cítil, jak ho tlačí, jak ho vězní, a pochopil, že by se jim měl pokusit vzdorovat. Ale nedokázal to. Stěží dokázal udržet oči otevřené. Dokonce i tato drobnost mu odčerpávala veškerou sílu vůle a energii, která v něm ještě přetrvala.

A nekromant přesto dál mluvil a slova Sama obmotávala v dalších a dalších vrstvách, až konečně pochopil to nejdůležitější: nekromant ho posílal zpátky do Života a toto spoutání mělo zajistit, aby udělal to, co mu přikáže.

Ale na spoutání nezáleželo. Nezáleželo na ničem kromě toho, že se vrací zpátky do Života. Bylo mu jedno, že v Životě bude muset plnit jakýsi strašlivý čarodějův úkol. Bude zpátky v Životě...

Nekromant mu pustil jeden kotník a Sam se rozhoupal jako kyvadlo, hlavou se lehce otíral o hladinu. Zdálo se, že nekromant musel pořádně vyrůst, protože nedržel ruku příliš vysoko. Nebo, pomyslel si Sam omráčeně v bolesti a šoku, jsem se zmenšil já sám.

"Přiďtež za mnou v Životě, poblíž místa, kde klesá cesta a kde se otevírají hroby," poručil mu nekromant nakonec, když kouzlo spoutalo Sama tak silně, že se cítil jako moucha pevně obalená pavoučími vlákny. Musí je však zpečetít Saranet. Najednou uviděl, jak nekromant vytahuje zvonec. Sam se snažil zalomcovat tělem, ale to ho neposlouchalo. Pokusil se sáhnout do Výsady, ale místo chladivé útěchy nekonečného proudění symbolů pocítil prudké víření živoucího ohně, malstrom hrozil, že mu zmrazí mysl stejně, jako už měl popálené tělo.

Saranet se hluboce a tiše rozezněl a Sam vykřikl. Nějaký instinkt mu pomohl vyloudit jediný tón, který nejvíce neladil se zvoncem. Výkřik se zařízl do Saranetova pánovitého zvuku, zvonec v nekromantově ruce zaskřípěl a najednou se z něj začaly linout ostré a vřeštivé tóny. Nekromant okamžitě Sama pustil a volnou rukou utiřil srdce zvonce, poněvadž nevyzpytatelně se chovající nástroj mohl mít pro svého pána katastrofální následky.

Když zvonec konečně umlkl, nekromant opět soustředil pozornost na chlapce. Ale po tom nebylo ani stopy, a přitom nebylo možné, aby ho proud tak rychle skryl jeho očím.

Kapitola 17.

Nicholas a nekromant

Sam se vrátil do Života, zaslechl pronikavý štěkot kulometné palby a spatřil krajinu černobíle osvětlovanou ostrou září padákových světlic, které se pomalu snášely z nebe spolu s deštěm.

Při pohybu na něm praskal led, námraza na oblečení se rozbíjela do podivných a nesmyslných obrazců. Udělal půl kroku dopředu, zhroutil se na kolena a rozvzlykal se bolestí a šokem. Prsty hrabal v rozblácené hlíně a hledal útěchu v dotyku Života.

Pomalu si uvědomil, že se kolem něho hýbou ruce a hovoří lidé. Ale pořádně je neslyšel, protože mu v hlavě stále zaznívala nekromantova slova, opakovala mu, co musí udělat. Pokusil se promluvit, procedit něco mezi zuby jektajícími zimou, nevědomě napodobujíc rytmus střelby.

"Nekromant... cesta v úvozu... u hrobů," vyrazil ze sebe přerývaně, aniž věděl, co říká nebo ke komu promlouvá. Někdo se ho dotkl na zápěstí, až zaječel a bolest ho oslepila více než světlice, které neustále rozkvétaly na obloze nad jeho hlavou. Po jasném světle přišla náhle tma. Omdlel.

"Je zraněný," řekl Nick, zatímco civěl na puchýře po otiscích prstů na Samově zápěstí. "Něco ho popálilo."

"Co?" zeptal se seržant. Upíral zrak ze straně a sledoval, jak ze sousedního kopce v plochých obloucích vylétávají na stezku a podél ní rudé svítící střely. Občas některou z nich nečekaně doprovodilo zadunění, zasyčení a oslepující exploze bílého fosforu. Bylo zřejmé, že vojáci z hranice se probíjejí do míst, kde se ocitl seržant s chlapci. Seržanta však znepokojoval způsob, jak kulometčíci směřují palbu nalevo a napravo od silničky.

"Sam je celý popálený," odpověděl Nick, aniž dokázal odtrhnout oči od rudých otisků na kamarádově zápěstí.

"Musíme něco udělat."

"Ovšem," opáčil seržant, a když se zasyčením zhasla poslední světlice, zničehonic jeho tvář zase pozbyla výrazu.

"Kluci tam dole k nám nahánějí Mrtvé - a musí si myslet, že už je po nás, protože si nedávají moc pozor. Jestli nezmizíme, každou chvíli do nás začnou pálit."

Jakoby na zdůraznění této poznámky jim nad hlavami zasvítl další světlice a nebe s praskáním a štěkáním pokropila nečekaná dávka svítících střel. Všichni se přikřčili a seržant zařval: "K zemi! Všichni k zemi!"

Ve světle nové rakety Nick zahlédl, jak z okraje porostu vycházejí tmavé postavy a pouštějí se vzhůru do svahu. Jejich výmluvný šouravý pohyb jasně sděloval, co jsou zač. Ve stejném okamžiku vykřikl jeden z chlapců výš na kopci: "Přicházejí zezadu! Spousta..."

Jeho slova zanikla v další spršce kulometné palby, dlouhých salvách střel, vykreslujících čáry rudého světla napříč těly Mrtvých, která zjevně už mnohokrát zasáhly. Mrtví sebou v záplavě ran trhali a klopýtali, ale pořád postupovali dopředu.

"Naši je z boku ostřelovali z toho kopce," řekl seržant. "Mrtví se sem ale dostanou dřív, než je kulomety roztrhají na kusy. Už jsem to viděl. A nás střely rozškubají taky."

Mluvil pomalu, skoro otupěle a Nick si uvědomil, že není schopen uvažovat - že se mu mozek zahltl nebezpečím a že se nedokáže potýkat s nastalou situací.

"Nemůžeme vojákům vyslat nějaký signál?" zařval na pozadí další kulometné palby. Tmavé siluety Mrtvých i pableskující čáry svítících střel se k nim sunuly neúprosným tempem jako něco sice pomalého, ale nezadržitelného, jako hypnotický nástroj osudu.

Pak se k nim zcela náhle stočila jedna linie střel a kulky se začaly odrážet od kamenů a hlíny a Nickovi se rozsvítlily kolem hlavy. Chlapec se přitiskl ještě více do bahna a přitáhl si k sobě i Sama. Přitele v bezvědomí zakryl vlastním tělem.

"Nemůžeme jim vyslat signál?" zopakoval zoufale svou otázku přidušeným hlasem, ústa plná pachuti hlíny.

Seržant neodpověděl. Nick se ohlédl a všiml si, že voják leží bez hnutí na zemi. Svezla se mu čepice s rudou páskou a hlava mu spočívala v kaluži krve, černě se rozlévajíc v záři světlic. Nick nedokázal odhadnout, zda ještě dýchá.

Váhavě k seržantovi natahoval ruku bahnem, zatímco ho příšerné představy kulek tříštících mu kosti nutily tlačit ji co možná nejvíce k zemi. Prsty se dotkl kovu, jílce seržantova meče. Byl by ucukl a ruku odtáhl, ale v tom okamžiku se za ním ozval křik prostoupený takovou hrůzou, že prsty zbraň křečovitě stiskl.

Když se otočil, uviděl siluetu jednoho z chlapců, jak se potýká s nějakou mohutnější postavou. Ta ho sevřela pod krkem a teď s ním třásla jako s pytle.

Vyskočil, aby mu přispěchal na pomoc, ani ho nenapadlo, že by mohl být zastřelen. Ve stejném okamžiku vyrazili i další chlapci a pustili se do Mrtvého pomocníka pálkami, špalíky a kamením.

Během několika vteřin ho svalili na zemi a prokláli kolíkem, ale nebyli natolik rychlí, aby zachránili jeho oběť. Harry Benlet měl zlomený vaz a už nikdy neměl za jedno odpoledne vyřadit tři pálkaře nebo jen tak z legrace přeskočit všechny lavice v aule v Somersby.

Souboj s pomocníkem je dovedl až na vrchol kopce, tady Nick spatřil, že Mrtví se už pohybují po obou jeho stranách. Ty na předním svahu však zpomalovala kulometná palba. Viděl, odkud pálí vojáci, a dokonce rozeznával jejich skupinky. Na protilehlém kopci měli několik kulometů a nejméně sto vojáků postupovalo mezi stromy po obou stranách silničky.

Nick zpozoroval, jak se k nim nečekaně stočila jedna série svítících střel. Přiblížila se na třicet yardů od nich a pak náhle ustala. V dešti bylo obtížné dohlédnout na takovou vzdálenost, ale Nickovi došlo, že kulomet se odmlčel jen proto, aby jej mohli vojáci nabít nebo přesunout na trojnožce. Zjevně spatřili nadějný cíl: siluety postav na vrcholu

kopce.

"Pryč!" zařval Nick a v předklonu se rozběhl po svahu. Ostatní ho následovali šíleným klouzavým úprkem. Několik chlapců do sebe narazilo a popadalo na zem.

Za okamžik jim nad hlavami vybuchla svítilí střela a vrchol kopce explodoval ve spršce vody, bahna a odražených kulek.

Nick se instinktivně schoulil, ačkoli už stačil seběhnout daleko ze svahu. Během chvilky si uvědomil tři strašlivé skutečnosti: kdesi uprostřed kopce zanechal Sama; musí rozhodně dát signál vojákům, aby jej nezastřelili; a i kdyby se dali znovu na útěk, Mrtví je pochytají dřív, než je vojáci stačí vyřadit.

Ale s těmito úděsnými prozřeními ho zasáhla i náhlá vlna dosud netušené energie, odhodlanosti a zjištěného racionálního uvažování.

"Tede, vytáhni sirky," rozkázal kamarádovi, o kterém věděl, že si rád vykouří dýmku, třebaže v tom není žádný expert. "A vy všichni ostatní, vytáhněte všechno, co máte a co je suché a bude hořet. Papír, cokoliv!"

Při těchto slovech se všichni semkli a strachem zkřivené tváře prozradily dychtivost konečně něco podniknout. Objevily se dopisy, karty s ohnutými růžky a po chvilkovém váhání i stránky vytržené z deníku, jehož obsah majitel až doposud považoval za svou nesmrtelnou prózu. Potom dorazila největší trofej: placatka brandy, kterou překvapivě poskytl pravidel velice dbalý Cooke mladší.

První tři zápalky jen zasyčely v dešti a prohloubily všeobecnou úzkost. Čtvrtou zakryl Ted svou čepicí. Zápalka krásně plála, stejně jako papír pocákaný brandy. Jasný oranžový oheň s nádechem modři z brandy znovu zbarvil pustou krajinu, osvětlovanou zdánlivě nekonečným sledem padákových světlíc.

"Výborně," zvolal Nick. "Tede, budeš tak hodný a odplazíš se s Mikem pro Sama? Držte se dál od vrcholu. A dávejte pozor na jeho zápěstí - je popálený."

"Co chceš udělat?" zeptal se Ted a zaváhal, když nad kopec vylétly další svítilí střely a v dálce explodovaly bílé fosforové granáty. Očividně se bál odejít, ale nechtěl to přiznat.

"Pokusím se najít nekromanta, člověka, který řídí všechny tyhle věci," odpověděl Nick a potřásl meč. "Navrhuju, abyste vy všichni ostatní začali zpívat, armáda tak pozná, že jsou tady u ohně opravdoví lidé. Budete si taky muset držet od těla ty stvůry, i když se ty nejbližší z nich pokusím přilákat k sobě."

"Zpívat?" zeptal se Cooke mladší. Vypadal docela klidně, nejspíš proto, že stačil vypít polovinu obsahu své láhve, ještě než ji odevzdal ostatním. "Zpívat, a co?"

"Školní píseň," opáčil Nick přes rameno, zatímco sbíhal z kopce. "Je to nejspíš jediná písnička, kterou všichni umíme."

Aby zůstal mimo dostřel kulometů, Nick vyrazil kolem kopce a pak zamířil k Mrtvým, kteří se nyní ocitli za jejich původním postavením. Za běhu máchal nad hlavou mečem a křičel nesmysly, které se částečně ztrácely v neutuchajícím štěkotu kulometů.

Urazil polovinu cesty k nejbližším pomocníkům, když tu se ozval zpěv, dostatečně hlasitě na to, aby jej bylo možné zaslechnout i přes rachocení zbraní. Chlapci zpívali s nasazením, které by od nich sbormistr ze Somersby nikdy neočekával.

Nicka pronásledovaly útržky nápěvu, zatímco se snažil ošálit své pronásledovatele. Před pomocníky naznačil pohyb doleva, a potom vyrazil napravo, načež zamířil zpátky ke stromům a k silnici.

"Zvol si vždycky cestu cti..."

Zpomalil, aby se vyhnul kmenu. Mezi stromy byla mnohem větší tma, poněvadž klenba listů tlumila zář světlíc. Nick se odvážil podívat dozadu. Potěšilo ho, a zároveň vyděsilo, že alespoň někteří z Mrtvých se obrátili a vydali se za ním. Děs byl z obou emocí silnější a přinutil ho uhánět mezi stromy rychleji, než jak ho nabádal zdravý rozum.

"Ve hře hledej radosti..."

Školní píseň se rázem přerušila. Když vyběhl z lesíka, narazil do kamenné zídky, převalil se přes ni a skutálel se šest nebo sedm stop do úvozu silničky. Z ruky se mu vysmekl meč, dlaněmi se sklouzl po asfaltu a odřel si většinu kůže.

Chvilí ležel na zemi, pomalu přicházel k sobě a pak se začal zvedat. Už byl na všech čtyřech, když tu si uvědomil, že přímo před ním někdo stojí. Kožené boty s kovovými pláty u kolen zařinčely, když dotyčný vykročil kupředu.

"Takže jsi přišel, jak ti bylo nakázáno, byť nezazněl Saranet, který by zpečetil tvůj slib," pravil muž a jeho hlas zapudil veškeré další zvuky, naplňující Nickovy uši. Střelba, výbuchy granátů, zpěv - všechno zmizelo. Slyšel pouze tento strašlivý hlas, hlas, který ho přemohl nepopsatelnou hrůzou.

Nick při mužových slovech sice začal zvedat hlavu, ale teď už se bál podívat. Podvědomě poznal, že k němu mluví nekromant, kterého tak bláhově hledal. Teď mu nezbývalo, než svést hlavu a skrýt tvář pod štítkem kriketové čepice, bránící mu v bezpochyby úděsném pohledu.

"Zvedni ruku," poručil nekromant a jeho slova pronikla Nickovi mozkiem jako žhavé dráty. Chlapec pomalu poklekl jako při modlitbě, s hlavou stále skloněnou - a natáhl pravou ruku, celou zakrvácenou.

Nekromant se k ní zvolna přiblížil vlastní napřaženou dlaní. Nicka na okamžik napadlo, že si spolu potřesou rukama a v mžiku si vzpomněl na obrazec příšerných popálenin na Samových zápěstích. Na obrazec otištěných prstů! Ale nedokázal se pohnout. Tělo mu znehybnila moc nekromantových slov.

Nekromant ruku zastavil několik palců od něho. Pak se mu něco zachvělo pod kůží dlaně, jako by pod ní měl cizopasnika, který se pokouší prodrat na povrch. A zničehonic byla venku stříbrná střepina, pomalu se natočila k Nickově otevřené dlaní. Ještě vteřinu nad ní zůstala viset a potom znenadání překonala prostor, jenž je dělil.

Nick ucítil, jak ho zasáhla do ruky, ucítil, jak mu pronikla kůží a vklouzla do krevního řečiště. Vykřikl, tělo se mu křečovitě vypjalo a nekromant mu poprvé pohlédl do obličeje.

"Ty nejsi princ!" zařval nekromant. Ve vzduchu se mu zableskl meč a zamířil přímo na Nickovo zápěstí. Ale najednou se zastavil, na vzdálenost necelé šířky prstu, když chlapcovy křeče ustaly a hoch na něho klidně upřel zrak a přiložil si

ruku k hrudi.

V ruce mu plavala střepina záhadného kovu a razila si cestu složitou spleť jeho žil. Tady, na opačné straně Zdi, byla slabá, avšak ne natolik, aby nedospěla do svého cíle.

Za minutu zasáhla srdce Nicholase Sayra a usadila se v něm. Za další minutu se mu z úst vyvalila oblaka hustého bílého kouře.

Hráz čekal a sledoval kouř. Ale bílý oblak se najednou rozplynul a nekromant ucítil, jak se vítr stočil na východ a jak mu ubývají síly. Na silnici uslyšel klapot mnoha okovaných bot a nad hlavou mu vystřelila světlice.

Na okamžik zaváhal, potom se s nelidskou obratností pustil přiskoky vzhůru po úbočí a zmizel mezi stromy. Z jejich hradby se pokradmu díval, jak se k chlapci v bezvědomí opatrně blíží vojáci. Někteří z nich nesli pušky s nasazenými bajonety a dva byli vyzbrojeni lehkými kulomety. Ti pro Hráze nepředstavovali žádné nebezpečí, ale byli mezi nimi další, kteří třímali opravdové meče se žhnoucími Výsadními znaky a štíty zdobené symbolem hraničních zvězdů. Tito muži měli na čelech Výsadní znak a byli to vycvičení Výsadní mágové, třebaže armáda popírala, že by někdo takový vůbec existoval.

Hráz věděl, že jich je dost na to, aby ho dokázali odrazit. Nemohl už počítat skoro s žádným Mrtvým pomocníkem. Ti byli buď zneškodnění jakýmsi nepochopitelným způsobem, nebo byli zahrnutí do Smrti, když jejich nově obsazená těla utrpěla příliš velké újmy, aby je mohla nadále hostit.

Hráz zamrkal a celou vteřinu měl oči pevně zavřené - jediné tak přiznal, že mu tento plán nevyšel. V Ancelstierre však pobýval už čtyři roky a jeho další plány běžely na plné obrátky. Pro chlapce se ještě vrátí.

Zatímco prchal do tmy, Nicka pokládali ošetřovatelé na nosítka; mladý důstojník na kopci přesvědčoval chlapce, že by přece jen měli přestat zpívat, a Ted s Mikem se pokoušeli vyličit omráčenému Samovi, co se stalo. Armádní lékař mu přitom prohlížel popáleniny za zápěstí a nohou a chystal si stříkačku s morfiem.

Kapitola 18.

Otcova hojivá ruka

Nemocnice v Bainu byla poměrně nová, postavili ji před šesti lety, kdy se z jihu přihnala vlna zdravotnických reforem. Avšak i během šesti let v ní zemřela spousta lidí a navíc byla dost blízko Zdi, aby v ní Sam i nadále vnímal pocit Smrti. Jelikož byl oslabený bolestí a předepisovaným morfiem, tento pocit nebyl schopen zapudit. Ustavičně na něho dotíral, prostupoval mu kosti kousavým chladem, neustále ho rozechvíval a lékařům nezbývalo, než mu zvyšovat dávky.

Zdalo se mu o nehmotných bytostech, které k němu přijdou ze Smrti a dokončí to, co započal nekromant, a z těchto snů se nedokázal probudit. Když se přesto probíral, často vídal, jak se k němu nekromant zvolna plíží, a to pak řval a řval, dokud mu sestra, kterou za něj v poblouznění považoval, píchla další injekci a rozpoutala nový cyklus nočních můr.

Čtyři dny je musel takto snášet, upadal do bezvědomí a zase se z něj vynořoval, aniž se doopravdy probudil a zbavil se palčivého vnímání Smrti a strachu, který je doprovázel. Někdy byl natolik při smyslech, aby si uvědomil, že je s ním i Nick, že leží na vedlejší posteli a má obvázané ruce. Někdy spolu krátce pohovořili, ale nebyla to opravdová konverzace, protože Sam nedokázal odpovídat na otázky ani pokračovat v tématu, které Nick nakousl.

Pátého dne se všechno změnilo. Sam se opět ocitl ve spárech noční můry, opět byl ve Smrti a stanul tváří v tvář nekromantovi, který byl mnoha věcmi najednou, zároveň byl ve vodě, pod ní i nad ní. Sam utíkal a padal a topil se, jak se to stalo i ve skutečnosti, a potom ucítil stisk na paži... Ale tentokrát to nebylo na zápěstí, nýbrž na rameni, a dotek to byl chladivý a konejšivý. Stisk, který ho jakýmsi způsobem ze snu vyvedl a protáhl oblohou, kde se rozlévaly pouze Výsadní symboly a sluneční zář.

Když otevřel oči, vůbec poprvé uviděl jasně: pohled mu nekalilo morfiové opojení ani závrať. Cítil, jak mu na krku, na tepu, lehce spočívají prsty, a než vzlédl, poznal prsty svého otce. Prubíř stál těsně vedle něho, se zavřenými očima vysílal do synova těla hojivé kouzlo, z prstů mu s pableskáváním vytékaly znaky a vnikaly do Sama.

Sam se podíval na Prubíře a byl rád, že má otec zavřené oči a nevidí dojemnou úlevu v jeho tváři ani slzy, které si spěšně otřel z očí. Výsadní magie ho zahřívala poprvé za několik dní. Cítil, jak mu znaky vyplavují drogu z krevního řečiště a přejímají jejich roli při tišení bolestí z popálenin. Pouhá přítomnost jeho otce zahнала strach ze Smrti. Pořád ji sice vnímal, ale byla utlumená a vzdálená a už se jí neděsil.

Král Prubíř I. dokončil zaklínadlo a otevřel oči. Byly šedé jako oči jeho syna, ale nyní se v nich zračilo větší znepokojení a také větší únava. Pomalu odtáhl ruku od Samova krku.

Skoro by se objali, kdyby si Sam nevšiml, že v pokoji jsou s nimi dva lékaři, čtyři Prubířovi gardisté a dva důstojníci Ancelstierské armády, a navíc se na chodbě tlačí a nahlíží k nim celý zástup anceltierských policistů, vojáků a úředníků. Takže si s otcem jen stiskli předloktí a Sam se posadil na posteli. Pouze pevností stisku a neochotou pustit otcovu ruku dal Sam najevo, jak rád ho vidí.

Oba lékaře ohromilo zjištění, že Sam je vůbec při vědomí, a jeden z nich se podíval na záznam v nohách postele, aby potvrdil, že pacient opravdu už několik dní dostává nitrožilně dávky morfia.

"Ale vždyť to není možné!" začal lékař, až ho ledový pohled jednoho z Prubířových gardistů přesvědčil, že tato konverzace není v dané chvíli zapotřebí. Další slabé pokynutí mu navíc sdělilo, že zapotřebí není ani jeho přítomnost, takže odcouval ke dveřím. Podobně jako král i gardisté byli oblečeni do třídičných obleků ze střízlivě tmavošedé látky, aby se nedotkli vytříbeného anceltierského útlocitu. Účinek jen lehce kazily meče, neuměle skryté ve srolovaných nepromokavých pláštích.

"Moje svita," poznamenal Prubíř suše, když si všiml, jak Sam nakukuje na všechny lidi na chodbě. "Řekl jsem jim, že tu jsem jen jako soukromá osoba, která jde navštívit svého syna, ale zdá se, že i k tomu je třeba oficiálního doprovodu.

Doufám, že zvládneš jet na koni. Jestli tu zůstaneme o něco déle, určitě si na mě posvítí nějaký výbor nebo politik."

"Na koni?" zopakoval po něm Sam. Otázku musel vyslovit dvakrát, protože krk měl zpočátku příliš zesláblý, aby mohl vůbec promluvit. "To mám odjet ze školy ještě před koncem pololetí?"

"Ano," odpověděl Prubíř potichu. "Chci tě mít doma. Ancelstierre už není bezpečné útočiště. Policisté chytili toho vašeho řidiče. Byl podplacený, a to starokrálovskými stříbrnými denáry. To znamená, že se někomu z našich nepřátel podařilo najít způsob, jak působit na obou stranách Zdi. Nebo aspoň zjistil, jak utrácet v Ancelstierre peníze."

"Myslím, že jízdu na koni zvládnou," řekl Sam a zamračil se. "Nevím teda, jestli jsem nějak doopravdy zraněný. Pobolívá mě zápěstí..."

Odmčel se a podíval se na obvaz na zápěstí. Kolem okraje obvazu se pořád pohybovaly Výsadní symboly a řinuly se mu z pórů kůže jako zlatavý pot. Léčí mě, pomyslel si Sam, protože zápěstí ho teď opravdu už jen pobolívalo a nespalovala je nesnesitelná bolest jako dříve. Bolest z menších popálenin na stehnech a kotnících vymizela úplně.

"Obvaz si už můžeš sundat," podotkl Prubíř a začal jej odvazovat. Když skončil, sklonil hlavu ještě blíže k Samovi a zašeptal: "Na těle jsi neutrpěl žádné vážné zranění, Same. Ale cítím, že jsi byl zraněný na duši. Ta se bude uzdravovat déle, protože její zhojení není v mých silách."

"Co tím chceš říct?" zeptal se Sam úzkostlivě. Najednou se cítil hrozně malý, vůbec ne jako skoro dospělý princ, kterým měl být. "Nemůže to uvést do pořádku matka?"

"Myslím, že ne," odpověděl Prubíř a položil Samovi na rameno ruku, na jejíchž prstech byly v nemocničním světle patrné drobné bílé jizvy po dlouhých letech tréninku s mečem i skutečných bojů. "Ale nemůžu říct, jaké je zranění povahy, jen to, že k němu došlo. Řekl bych, že v důsledku toho, že vstoupil do Smrti nepřipravený a bez ochrany, odsál se ti kousíček duše. Nebyl velký, ale stačilo to, aby ses cítil slabší nebo zpomalený... aby ses v jádru cítil mňí sám sebou. Ale časem se vrátí."

"Neměl jsem to dělat, co?" zašeptal Sam, vzhledl do otcovy tváře a pátral v ní po příkrostiti nebo náznaku nesouhlasu. "Zlobí se na mě matka?"

"Ale vůbec ne," zvolal Prubíř překvapeně. "Udělal jsi to, cos považoval za nutné pro záchranu ostatních, což bylo jednak odvážné, jednak to odpovídá nejlepším tradicím na obou stranách rodiny. Tvoje matka si dělá především starost o tebe."

"A kde teda je?" zeptal se Sam, než se stačil ovládnout. Byla to nedůtklivá otázka, a jakmile zavřel ústa, přál si, aby ji vůbec nevyslovil.

"Vypadá to, že v Oldmondu souží jednoho převozníka Mordaut," vysvětloval mu trpělivě Prubíř, stejně jako mu v příběhu dětství vysvětloval řadu Sabrieliných naléhavých absencí. "Dozvěděli jsme se o tom, když jsme dorazili ke Zdi. Nasedla do Papirového křídla a odletěla se s ním vypořádat. Setká se s námi v Belisaere."

"Jestli zas nebude muset někam odejít," poznamenal Sam, i když věděl, že mluví uštěpačně a dětinsky. Mohl však umřít a zdálo se, že ani to nebylo pro jeho matku dostatečným důvodem, aby ho přišla navštívit.

"Pokud zas nebude muset někam odejít," přitakal Prubíř stejně klidně jako vždycky. Sam věděl, že se jeho otec usilovně snaží zachovat klidnou hlavu, protože v něm pořád koluje stará dobrá zběsilecká krev a Prubíř se bojí, aby se v něm neprobudila. Sam jeho zuřivost zažil jen jedenkrát, a to když se falešný velvyslanec z jednoho severského klanu při slavnostní večeři v paláci pokusil bodnout Sabriel vidličkou. Prubíř zařval jako tur, šest stop vysokého barbara popadl a mrštil s ním na druhý konec stolu na pečenou labuť. Jeho reakce vydělala všechny mnohem více než pokus o vraždu, zvláště když se potom Prubíř pokusil zvednout dvojité trůn a hodit jej na útočníka. Naštěstí se mu to nepodařilo a nakonec ho Sabriel uklidnila, hladila ho po čele, zatímco on slepě škubal za mramorovou nohu trůnu.

Sam si na to vzpomněl, když uviděl, jak otec sotva postřehnutelně přivřel víčka a na čele se mu objevila vráska.

"Promiň," zamumlal. "Vím, že to musí dělat. Když je Abhorsenka a vůbec."

"Ano," souhlasil Prubíř a Sam trochu lépe pochopil, jak jeho otec v hloubi duše smýšlí o časté Sabrielině nepřítomnosti, k níž ji nutí souboje s Mrtvými.

"Tak to abych se oblékl," utrousil Sam a přehodil nohy přes okraj postele. Až tehdy si uvědomil, že sousední postel je prázdná a ustlaná.

"Kde je Nick?" zeptal se. "Byl tady, ne? Nebo se mi to jenom zdálo?"

"Nevím," odpověděl Prubíř, při předcházejících návštěvách se se Samovým kamarádem nesetkal. "Když jsme přišli, nebyl tady. Pane doktore! Ležel na této posteli Nicholas Sayre?"

Lékař k nim přispěchal. Poněvadž armáda trvala na utajení, nevěděl, kdo je tento neznámý, ale zjevně významný návštěvník, ani kdo je jeho pacient. Teď si přál, aby nezaslechl příjmení druhého pacienta, protože jméno Sayre mu nebylo neznámé. Ale vrchní ministr neměl syna tohoto věku, takže mladík mohl být pouze jeho synovec nebo někdo takový a to ho poněkud uklidnilo.

"Pacient Nicholas X," řekl s důrazem na "X", "byl už včera předán důvěrníkovi jeho rodičů. Utrpěl pouze menší šok a několik oděrek."

"Zanechal nějaký vzkaz?" zeptal se Sam, překvapený, že by se s ním jeho kamarád nepokusil navázat kontakt.

"Myslím, že ne..." spustil lékař, když tu se protlačila masou modrých, khaki a šedých uniforem na chodbě sestra a přerušila ho. Byla mladá a velice hezká a pod naškrobeným čepcem se jí draly ven nápadné zrzavé vlasy.

"Nechal tu dopis, Vaše Veličenstvo," řekla s typickým severským přízvukem. Zjevně pocházela z Bainu a k lékařově velké nelibosti věděla přesně, kdo je Sam i Prubíř. Lékař s odfrknutím převzal dopis z její napřážené ruky a podal jej Samovi. Sam jej okamžitě roztrhl.

Nejprve písmo vůbec nepoznával; potom si uvědomil, že to skutečně je Nickův rukopis, ale jednotlivá písmena jsou mnohem větší a tahy méně pravidelné. Teprve po chvíli mu došlo, že Nick psal se silně ovázanýma rukama.

Milý Same,

doufám, že Ti bude brzy tak dobře, aby sis mohl přečíst tento dopis. Mně samému připadá, že jsem se už zcela zotavil, ačkoli přiznávám, že v událostech našeho neobvyklého večera nemám pořád příliš jasno. Asi by Tě nenapadlo, že jsem se rozhodl pronásledovat toho nekromanta, za kterým ses kdovíkam vydal. Uvážím-li, že byla tma, přšelo a já se zu Tebou vydal až s příliš velkou vervou, musím bohužel konstatovat, že jediné, co se mi podařilo, bylo spadnout do úvozu a ztratit vědomí. Doktoři říkají, že jsem měl štěstí, když jsem si nezlomil žádné kosti, ačkoli mám pár zajímavých modřin. Myslím ale, že debutantky v Corvere se na ně nebudou dívat s takovou samozřejmostí jako sestra Moulinová!

Armáda prý zkontaktovala Tvého tatíka a ten má přijet, aby si Tě odvezl domů, takže nejspíš nedokončíš pololetí. Myslím, že to taky nechám plavat, protože už mám jisté místo na Sunbere. Bez Tebe nebo chudáka Harryho Benleta, nebo dokonce Cochрана už to nebude takové jako předtím. Cochрана podle všeho našli druhý den ráno pět mil od bojiště, jenom cosi s pěnou u úst drmolil a teď je myslím zavřený ve Smithwenském sanatoriu. To měli samozřejmě udělat už dávno.

Vlastně mě napadlo, že než budu muset odjet příští jaro na univerzitu, mohl bych Tě přijet navštívit do toho Tvého tajuplného Starého království. Přiznám se, že můj vědecký zájem podnítily ty zjevně oživlé mrtvoly a předvedení Tvých zvláštních schopností. Nepochybuji, že Ty to považuješ za kouzla, ale já se domnívám, že všechno lze vysvětlit náležitou aplikací vědeckých metod. Doufám, že se to podaří právě mně. Sayrova teorie surrealitu. Nebo Sayrův zákon magického vysvětlení.

V nemocnici je velká nuda, zvláště když člověk s Tebou na pokoji nedokáže vést rozhovor. Takže mi budeš muset prominout, když si tady ještě chvíli budu jen tak psát. Kde jsem to skončil? Aha, u experimentů ve Starém království. Podle mě je vina armády, že dosud nikdo neprovedl patřičná vědecká bádání. Věřil bys tomu, že tu včera nebyl nikdo jiný než jeden plukovník a dva kapitáni, kteří chtěli, abych podepsal Oficiální listinu o tajemstvích a prohlášení, že nikdy nebudu mluvit ani psát o nedávných podivných událostech u hranice? Zapomněli na znakovou řeč, takže počítám, že až se vrátím domů, poinformuji nějakého hluchého novináře.

Jasně že to neudělám. Alespoň do doby, než budu moct sdělit světu něco lepšího - nějaký opravdu úžasný objev.

Důstojníci chtěli, abys to podepsal i Ty, ale jelikož jsi neměl na podepisování náladu, čekali a začali se na sebe vztekat. Já jsem jim pak řekl, že nejsi ani ancelstierský občan, a to se zamysleli a pustili se venku do složité debaty s plukovníkem, který má na starosti stráž. Něco mi říká, že pravá ruka tady neví, co dělá levá, protože byli z Corverského odboru právních záležitostí, zatímco stráž venku patří k hraničním zvědům. Se zaujetím jsem si povšiml, že právě zvědové vyznávají Tvé zvláštní náboženství a mají na čele kastovní znak, nebo co už to tam nosíte. Musím ale hned dodat, že sociologie není rozhodně obor mého zájmu.

Už musím jít. Věkem sešli rodičové sem pro mě poslali nějakého paňácu, který by mohl vykonávat funkci soukromého podtajemníka vrchního komořího palácového záchodku a s kterým se mám vrátit do Amberne. Zdá se, že otec má plné ruce práce s jižanskými uprchlíky, s interpelacemi ve sněmovně a podobnými věcmi a strýček Edward potřebuje jeho podporu a tak dále a tak dále, vždyť víš. Matka nejspíš pořádala nějakou dobročinnou večeři nebo něco podobně úchvatného. Napišu brzy, abychom mohli domluvit mou návštěvu. Počítám, že budu mít všechno připravené tak za dva měsíce, přinejhorším za tři.

Hlavu vzhůru!

Nick, tajemný pacient X

Sam s úsměvem dopis poskládal. Alespoň že Nick přestál tu strašnou noc bez vážnější újmy a uchoval si svůj smysl pro humor. Bylo pro něho typické, že Mrtví v něm probudili spíše vědecký zájem než mnohem logičtější strach.

"Všechno v pořádku?" zeptal se Prubíř, který celou dobu na Sama trpělivě čekal. Sam si všiml, že přinejmenším polovina přihlížejících ztratila zájem a stáhla se na chodbu, mimo dohled jejich očí, kde cítili, že si budou moci nerušené povídat.

"Tátí, přinesl jsi mi nějaké oblečení?" zeptal se Sam. "Věci ze školy musí být úplně zničené."

"Damede, podej mi kufr, prosím tě," řekl Prubíř. "Vy všichni ostatní, běžte laskavě ven."

Jako dvě stáda ovcí, která se obtížně míchají, se lidé v pokoji pokoušeli dostat ven, zatímco lidé na chodbě se snažili pomoci a celou situaci ještě komplikovali. Nakonec se dostali ven všichni, s výjimkou Dameda, Prubířova hlavního tělesného strážce, drobného útlého mužíčka, pohybujícího se se zarážející rychlostí. Damed před odchodem podal Prubířovi napěchovaný kufřík a zavřel za sebou dveře.

V zavazadle byl ancelstierský oděv, obstaraný - podobně jako šaty Prubíře a jeho strážců - z bainského konzulátu Starého království.

"Prozatím si obleč toto," ukázal Prubíř. "Převlečeme se na hranici. Do něčeho rozumnějšího."

"Brnění a přilby, vysokých bot a připneme si meč," podotkl Sameth, zatímco si přes hlavu přetahoval nemocniční pyžamo.

"Ano," odpověděl Prubíř. Zaváhal a potom dodal: "Vadí ti to? Myslím, že bys mohl jet stejně tak na jih. Já se do království vrátit musím. Ty bys ale mohl být v bezpečí v Corvere..."

"Ne!" zvolal Sam. Chtěl zůstat s otcem. Chtěl cítit tíhu brnění a jilec meče v dlani. Ale především chtěl být s matkou v Belisaere. Protože jediné tehdy bude opravdu v bezpečí před Smrtí... a nekromantem, který určitě ještě teď čeká v té studené řece, čeká, až se vrátí.

Ellimeřiny názory
na výchovu princů

Po dvou týdnech klopotné jízdy, nepříznivého počasí, neslaného nemastného jídla a rozbolavělých svalů, které se jen pomalu přizpůsobovaly koňskému hřbetu, dorazil Sam do velkého Belisaere, aby zjistil, že matka se zde právě nezdržuje. Sabriel se už stačila vrátit a zase odjet, neboť byla povolána, aby se vypořádala s volnomagickým kouzelníkem, velitelem loupežnické bandy, která přepadávala poutníky v severní oblasti Cvočkové cesty.

Neuplynul ani den a rozloučil se i Prubíř, jel se zúčastnit zasedání nejvyššího soudu v Estwaelu, kde doutnající spory mezi dvěma šlechtickými rody přerostly do vraždění a únosů.

Za Prubířovy nepřítomnosti byla jmenována spoluvladařkou Samova o čtrnáct měsíců starší sestra Ellimere. Žezla se ujala společně s kancléřem Jallem Orenem. Byla to vlastně jen formalita, protože Prubíř se jen zřídka kdy vzdaloval na déle než několik dnů, ale formalita, která se Sama citelně dotýkala. Ellimere totiž brala svou zodpovědnost velice vážně. A měla za to, že jednou z jejích spoluvladařských povinností je vyjadřovat se k nedostatkům svého mladšího bratra.

Od Prubířova odjezdu uplynula teprve hodina a Ellimere se už jala hledat Sama. Jelikož se Prubíř vydal na cestu za úsvitu, Sam ještě spal. Zotavil se z tělesných zranění, ale ještě se pořád necítil ve své kůži. Snadněji podléhal únavě a chtěl být více o samotě. Nutnost vstávat čtrnáct dní před úsvitem a trmácet se celý den na koni za bodrého vtipkování strážců mu určitě nedopomohla k menší únavě nebo větší družnosti.

Proto ho vůbec nepobavilo, když se ho Ellimere rozhodla vzbudit hned prvního rána, které trávil ve své posteli. Prudce rozhrnula závěsy, otevřela dokořán okno a strhla z něho pokrývky. Ve Starém království už několik dní panovala zima a venku bylo citelné chladno. Dokonce i mořský vítr, který s burácením vnikl do pokoje, mohl být bez přehánění označen za ledový a chabé sluneční světlo Samovi jen podráždilo oči.

"Vstávej! Vstávej! Vstávej!" povykovala Ellimere, která měla na ženu překvapivě hluboký zpěvný hlas.

"Vypadni!" zamručel Sam, když se pokoušel vytrhnout ji přikrývky. Následovalo krátké přetahování. Sam to vzdal, když se jedna z pokrývek přetrhla v půli.

"Podívej, cos udělala," odekl Sam trpce. Ellimere jen pokrčila rameny. Prý byla hezká - někteří ji dokonce považovali za krásnou -, ale Sam ji takovou neviděl. Pokud šlo o něho, Ellimere byla nebezpečný škůdce. Když z ní rodiče udělali spoluvladařku, povýšili ji do role monstra.

"Přišla jsem se pobavit o tvém programu," řekla Ellimere. Posadila se do noh postele a se vzpřímenými zády složila ruce elegantně do klína. Sam si všiml, že má přes obyčejné lněné šaty přetaženou nádhernou kytlici vyšívanou rudou a zlatou nití a s volně se rozšiřujícími rukávy. Dlouhé a dokonale učesané černé vlasy jí přidržovala čelenka princezny. Poněvadž obvykle chodila ve starých jezdeckých kalhotách, s vlasy ledabyly sepnatými, aby jí nepadaly do očí, její současný úbor nevěstil pro Samovu touhu po neformálnosti nic dobrého.

"O mém čem?" zeptal se Sam.

"O tvém programu," zopakovala Ellimere. "Nepochybuj o tom, že jsi hodlal trávit většinu času dráteníčením v té tvé zapáchající dílně, ale obávám se, že tvé závazky vůči království jsou přednější."

"Cože?" vyhrkl Sam. Padal únavou a rozhodně neměl chuť na podobný rozhovor. Zvláště proto, že se opravdu chystal strávit většinu času ve své hradní dílně. Několik posledních dnů, zatímco se blížili k Belisaere, se těšil, jak bude o samotě a v klidu sedět u ponku, s veškerými nástroji úhledně rozvěšenými nad skříňkou s malými zásuvkami, v nichž se skrývají neobyčejně užitečné materiály jako stříbrné drátky nebo měsíční kameny. Poslední úsek cesty se mu podařilo přežít díky vynýšlení nových hraček a zařízení, které bude sestrojovat ve svém hájemství léčivého ticha.

"Království ti musí být přednější," opakovala Ellimere. "Je velice důležité, jaká vládne mezi lidmi morálka, a každý člen rodiny musí při jejím udržování sehrát svou roli. Jakožto jediný princ, kterého máme, budeš muset..."

"Ne!" vykřikl Sam, když mu najednou došlo, kam míří. Vyskočil z postele, až se mu kolem nohou rozevlála noční košile, a upřel na sestru zakaboněný pohled. Dívka vstala a přísně si ho změřila. Byla nejen vyšší, ale měla také výhodu, že byla obutá.

"Ale ano," opáčila Ellimere ostře. "Jde o oslavy letního slunovratu. Je potřeba, abys sehrál roli Jitřního ptáka. Zkoušky začínají zítra."

"Ale vždyť je to až za pět měsíců!" namítal Sam. "Navíc já žádného ztraceného Jitřního ptáka hrát nechci. Ten oblek musí vážit nejmíň tunu a já ho budu muset nosit celý týden! To ti táta neřekl, že jsem marod?"

"Řekl mi, že se potřebuješ něčím zaměstnat," odpověděla Ellimere. "A protože jsi Ptáka ještě netančil, budeš potřebovat pětiměsíční trénink. Navíc tě čeká vystoupení na konci oslav zimního slunovratu - a k tomu dojde už za šest týdnů."

"Nemám na to nohy," zamumlal Sam a pomyslel na žluté punčochy s podvazky, které by si měl jako Jitřní pták navléct pod zlaté peří. "Sežeň někoho, kdo má nohy jako polena."

"Samethe! Ptáka odtančíš, ať se ti to líbí, nebo ne," prohlásila Ellimere. "Je načase, abys udělal taky něco užitečného. Kromě toho jsem tě určila, abys každé dopoledne mezi desátou a jedenáctou seděl s Jallem u rozhodčího soudu. A dvakrát denně se budeš samozřejmě cvičit s gardou v zacházení s mečem a musíš přicházet na večere - zapomeň, že by sis nechal posílat jídlo do té tvé umouněné dílny. A v rámci Obzorů jsem tě přidělila každou druhou středu jako pomocníka do kuchyně."

Sam záupně a dosedl zpátky na postel. Obzory byly Sabrielin nápad. Jeden den za dva týdny měli Ellimere se Samem pracovat někde v paláci, a to jako obyčejní lidé. Přirozeně že i když umývali nádobí nebo vytírali podlahy, sloužící mohli jen stěží zapomenout, že na druhý den z nich budou zase princezna a princ. Většina služebnictva v dané situaci předstírala, že Sams Ellimere vedle nich vůbec nejsou. Jednou z několika čestných výjimek byla sokolnice paní Finneyová, která na ně křičela jako na kohokoli jiného. Obzory tedy byly obvykle dnem plným dřiny odehrávající se v tichu a osamění.

"Co děláš během Obzorů ty?" zeptal se Sam, když pojal podezření, že Ellimere je v roli spoluvladařky vynechá.

"Já jsem ve stáji."

Sam zamručel. Ve stájích se člověk pěkně nadře, obzvlášť proto, že nyní bude nejspíš třeba vyvážet hnůj. Ale Ellimere koně milovala, jakož i veškerou práci kolem nich, takže jí to pravděpodobně nebude vadit.

"Matka taky říkala, že bys měl prostudovat tohle," a vytáhla ze svého prostorného rukávu balíček. Nedalo se ihned určit, co se v něm skrývá, protože byl zabalený do plátna a převázaný silným vlasatým motouzem.

Sam natáhl ruku, ale když se prsty dotkl obalu, pocítil strašlivý chlad a náhlou přítomnost Smrti i navzdory kouzlům a čarovným prostředkům, které měly zabránit jakémukoli kontaktu s její studenou říší a jež byly vetkány do samé struktury okolního zdiva.

Škubl rukou, s bušícím srdcem a s krůpějí potu na tvářích a pažích ustoupil ke druhému konci postele.

Poznal, co se v tomto zdánlivě neškodném balíčku ukrývá. Je to Kniha mrtvých. Malá knížka svázaná v zelené kůži se zašlými stříbrnými přezkami. Kůže a stříbro byly prostoupené ochrannými kouzly. Symboly spoutávání a oslepečování, uzavírání a uvěznování. Knihu může otevřít jen člověk s vrozeným nadáním pro Volnou magii a nekromantii a zavřít ji může pouze nezkažený Výsadní mág. Obsahuje veškeré znalosti o nekromantii a její neutralizaci, které nashromáždilo padesát tři Abhorsenů v průběhu tisíce let - či ještě delší doby -, neboť její obsah nezůstává nikdy stejný a patrně se mění z rozmaru samotné knihy. Sam si z ní kdysi kousek přečetl, s matkou po boku.

"Co je s tebou?" zeptala se Ellimere překvapeně, zatímco Sam neustále bledl a rozdrkotaly se mu zuby. Položila balíček na okraj postele, přešla k němu a hřbetem ruky se dotkla jeho čela.

"Jsi studený," vyjekla překvapeně. "Opravdu studený!"

"Není mi dobře," zadrmolil Sam. Mohl sotva mluvit. Strach mu svíral hrdlo. Strach, že ho kniha nějakým způsobem stáhne do Smrti, že se opět ponoří pod hladinu ledové řeky a vřítí se do První brány...

"Vrať se do postele," poručila mu Ellimere najednou celá starostlivá. "Přivedu doktora Šemblise."

"Ne!" vykřikl Sam, když si vzpomněl na dvorního lékaře a jeho zvláštní způsoby vyšetřování. "To přejde. Jenom mě nechej chvíli na pokoji."

"Dobře," odpověděla Ellimere, když zavřela okno, a pomohla mu ustlat zbytky pokrývek. "Ale nemysli si, že se tím vyhneš zpodobnění Jitřního ptáka. To by musel doktor Šemblis potvrdit, že jsi opravdu, opravdu nemocný."

"To nejsem," Sam na to. "Za pár hodin budu v pořádku."

"Co se ti vlastně stalo?" zeptala se Ellimere. "Táta se nevyjadřoval moc přesně a neměli jsme čas promluvit si. Jen žeš zašel do Smrti a dostal se do pěkné kaše."

"Něco na ten způsob," zašeptal Sam.

"Předběhl jsi mě."

Ellimere vzala knihu a nevěřícně ji potěžkala. Potom ji pohodila vedle Sama. "Jsem ráda, že jsem na to neměla buňky. Představ si, že ty bys měl být král a já Abhorsenka! Přesto jsem docela ráda, žeš už začal navštěvovat Smrt, protože máti zrovna teď rozhodně potřebuje pomoc a budeš mnohem platnější takhle, než kdybys ztrácel čas vyráběním hraček. I když jsem tě chtěla požádat, jestli bys mi neudělal dvě tenisové rakety... takže bych si asi neměla ani stěžovat. Nikomu tady nedokážu vysvětlit, co chci, a poslední zápas jsem hrála ještě na Wyverley. Nemohl bys něco vymyslet?"

"Ale ano," odpověděl Sam. O tenise však nepřemýšlel. Přemýšlel o knize vedle sebe a o skutečnosti, že je nástupcem Abhorsenky. Všichni očekávají, že půjde v Sabrieliných stopách. Bude muset nastudovat Knihu mrtvých. Bude se muset zase vydat do Smrti a střetnout se s nekromantem - nebo ještě s něčím horším. Je-li to vůbec možné.

"Jsi si jistý, že nemám zavolat Šemblise?" zeptala se Ellimere. "Vážně jsi dost bledý. Pošlu sem někoho s heřmánkovým čajem a myslím, že se svým programem můžeš ještě do zítřka počkat. Zítřka ti už bude líp, co?"

"Myslím, že ano," opáčil Sam. Kniha ležící v bezprostřední blízkosti ho paralyzovala.

Ellimere na něho upřela poslední pohled, v němž se ve stejné míře zračily starosti, vztek a podrážděnost. Potom se otočila na patě, proletěla pokojem jako vítr a praskla za sebou dveřmi.

Sam ležel v posteli a pokoušel se pomalu, pravidelně dýchat. Cítil vedle sebe knihu, skoro jako by to byla živá věc. Svinutý had, který čeká, aby ho při sebemenším pohybu napadl.

Zůstal tak ležet dlouho a poslouchal, jak do jeho hradní komnaty i přes zavřené okno doléhají zvuky paláce. Pravidelně se opakující hesla stráží na hradbách; nenadálé rozhovory lidí dole na nádvoří, kde se setkávali v rámci pracovních povinností; řinkot mečů ze cvičiště, které se táhlo za vnitřní zdí. Za tím vším se rozléhalo neutuchající burácení moře. Belisaere tvořilo skoro samostatný ostrov a palác byl postaven na jednom z jeho čtyř kopců, v severovýchodním rohu. Samova ložnice se nacházela v Útesové věži, přibližně v její polovině. Během těch nejběsílejších zimních bouří mu občas omyla okno vodní tříšť i navzdory vzdálenosti, která dělila věž od pobřeží. Sluha mu donesl heřmánkový čaj a oba spolu zapředli krátký rozhovor, ačkoli Sam vůbec netušil, co vlastně řekl. Čaj stýdl a slunce stoupalo stále výš, až se dostalo mimo zorné pole okna a ovzduší zase ochladlo.

Nakonec se Sam přece jen pohnul. Roztřesenýma rukama se donutil zvednout balíček s knihou. Nožem, který ležel v pouzdře u čela postele, přetřel provázek a rychle rozbalil plátno. Věděl, že kdyby se zastavil, nedokázal by pokračovat.

Opravdu to byla Kniha mrtvých, jejíž zelená kůže se blyštěla, jako by byla zalitá potem. Stříbrné přezky, kterými byla zavřena, byly matné, nehnula se z nich žádná zář. Když na ně Sam pohlédl, pročistily se, ale potom se zase potáhly jiním, ačkoli na ně nedýchl.

Našel také dopis, jedinou stránku s nerovnými okraji, a na ní se skvěl Výsadní znak a jeho vlastní jméno napsané Sabrieliným pevným, charakteristickým rukopisem.

Vzkaz uchopil a potom použil plátěný obal jako rukavici, aby s její pomocí zasunul knihu pod postel. Nedokázal se na ni podívat. Zatím.

Potom se dotkl Výsadního znaku na papíře a v hlavě se mu rozezněl Sabrielin hlas. Hovořila rychle a podle dalších

zvuků v pozadí Sam vytušil, že vzkaz namluvila těsně před tím, než odletěla v Papírovém křídle. Než se odletěla utkat s Mrtvými.

Same,

doufám, že jsi v pořádku a odpustíš mi, že se Ti nyní nemohu věnovat. Od otcova posledního poštovního sokola jsem se dozvěděla, že jsi na tom natolik dohře, abys zvládl cestu domů, ale že jsi při souboji ve Smrti prošel nesmírně těžkou zkouškou. Vím, jaké to může být - a jsem ráda, že ses odvážil vstoupit do Smrti, abys zachránil své přátele. Sama nevím, jestli bych se dokázala osmělit, abych se do Smrti vydala bez svých zvonců. Mohu Tě ujistit, že veškeré újmy, které utrpěla Tvoje duše, se časem zhojí. Povahou Smrti je brát, avšak povahou Života je dávat.

Tvůj odvážný čin mi také dokázal, že jsi připraven, abys formálně započal výcvik jako můj nástupce. To ve mně vyvolává hrdost a zároveň i trochu smutku, protože je patrné, že jsi dospěl. Abhorsen nese řadu břemen a jedním z nejhorších je skutečnost, že je odsouzen promeškat obrovskou část života svých dětí - že já promeškám tolik z Tvého života, Same.

Do jisté míry jsem oddalovala Tvoji výuku, protože jsem chtěla, abys zůstal tím roztomilým chlapečkem, kterého si tak snadno vybavuji. Ale Ty už samozřejmě chlapeček mnoho let nejsi, stal se z Tebe mladý muž a jako k mladému muži k Tobě musím přistupovat. To souvisí i s tím, že si uvědomíš, jaké je Tvé dědictví a jakou klíčovou roli budeš sehrávat v budoucnosti našeho království.

Velká část tohoto dědictví se skrývá v Knize mrtvých, kterou nyní vlastníš. Už ses z ní se mnou něčemu naučil, ale nyní přišel čas, aby sis do nejvyšší možné míry osvojil její obsah. Je jisté, že budu potřebovat Tvou pomoc, neboť Mrtví i ti, kdo se vydali cestou Volné magie, vyvolávají stále více nepokojů a já nemohu najít příčinu toho všeho.

Více si o tom promluvíme po mém návratu, ale prozatím chci, abys věděl, Samethe, že jsem na Tebe pyšná. Stejně jako Tvůj otec. Vítej doma, synu.

Miluji Tě,

Tvá matka

Sam upustil papír z ruky a dopadl zpátky na polštář. Budoucnost, tak jasnou ve chvíli, kdy se kriketový míč snášel vítězně nad tribunou, nyní zahalily ty nejčernější mraky.

Kapitola 20.

Dveře tři znaků

Při příležitosti oslav devatenáctých narozenin se Lirael s Fenkou rozhodly prozkoumat jedno neobvyklé místo: vydaly se do zubaté díry ve světlezelené skále, kde náhle končila hlavní točitá chodba Velké knihovny.

Otvor byl na Lirael příliš malý, a tak si musela na výpravu vytvořit Výsadní podobu. Během let po nalezení knihy V kůži lva se naučila vytvářet tři různé Výsadní podoby. Všechny tři si pečlivě zvolila pro jejich přirozené výhody. Lední vydra byla malá a mrštná a dovozovala jí snadný pohyb v úzkých chodbách a na ledu nebo sněhu. Sivorudý medvěd byl větší a mnohem silnější než její skutečná podoba a jeho hustá kožešina jí poskytovala ochranu jak před chladem, tak před zraněními. Puštík jí umožňoval létat a usnadňoval jí pohyb ve tmě, ačkoli výlet z velkých síní knihovny, kde skutečná tma nikdy nepanovala, ji teprve čekal.

Avšak Výsadní podoby měly i své nevýhody. Vydra viděla v odstínech šedi, vnímala okolí pouze těsně u země a vyvolávala v Lirael slabost pro ryby. Zmíněné chutě však Lirael přepadávaly i několik dní poté, co se vrátila do vlastní kůže. Medvěd také viděl poměrně špatně, a navíc i mrzutost a žravost ji dál po nějakou dobu trápila i v lidské podobě. Puštík jí nebyl za plného denního světla skoro k ničemu, a když se vrátila do své podoby, v jasném světle čitelný ji pálily oči. Ale celkem vzato byla s Výsadními podobami i se zvolenými druhy spokojená a byla hrdá, že se naučila vytvářet tři Výsadní podoby v kratší době, než vůbec kniha považovala za možné.

Největším nedostatkem byla časová náročnost přípravy kouzla. Příprava jedné Výsadní podoby Lirael obvykle trvala pět či více hodin, další hodinu jí zabralo pečlivé složení podoby, aby vydržela jeden dva dny ve váčku či ranci, a další nejméně půlhodinu si ji oblékala. Někdy jí vše trvalo ještě déle, obzvláště podoba lední vydry, protože byla mnohem menší než její lidská podoba. Připadala si, jako by se pokoušela vsunout nohu do ponožky, do níž se jí měl vejít jen palec. Ponožka se natahovala, zatímco noha se zmenšovala. Vyvážit celý proces nebylo vůbec snadné a Lirael se vždycky točila hlava a zvedal žaludek, když cítila, jak se zároveň mění a scvrkává.

V den jejích narozenin, poněvadž otvor ve skále nebyl velký ani dvě stopy, jí nezbývalo než se uchýlit k podobě lední vydry. Začala se tedy měnit, zatímco Nezbedná Fenka hrabala u díry. Fenka se během hrabání protáhla a zúžila, až vypadala jako jeden z jezevčků, které kolem krku nosily rasseliské pastevecké královny z ilustrací v Liraelině oblíbené cestopisné knize.

Po několika minutách horečnatého hrabání Fenka zmizela. Lirael si povzddechla a dál se soukala do Výsadní podoby. Už si zvykla, že Fenka nerada čeká, Lirael však trochu zarmoutilo, že zvíře nemohlo počkat ani při jejích narozeninách, natož ji nechat jít jako první.

Ale vlastně to ani nečekala. Narozeniny nesnášela nejvíce z celého roku, byl to den, kdy byla nucena vzpomínat na všechno špatné ve svém životě.

I letos, stejně jako při všech předcházejících narozeninách, se opět probudila bez Zraku. Byla to už stará rána, zjizvená a uzamčená hluboko v jejím srdci. Naučila se nedávat najevo bolest, kterou cítila, ani před Nezbednou Fenkou, přestože s ní jinak sdílela všechny myšlenky a sny.

Už ani nepomýšlela na sebevraždu jako při čtrnáctých a krátce i při sedmnáctých narozeninách. Dokázala si zařídit život sice ne ideální, ale v mnoha ohledech uspokojující. Pořád žila v ložnicích mladých a měla v nich vydržet až do svých jedenadvacátých narozenin, kdy jí měla být přidělena vlastní komnata, ale jelikož trávila veškerý čas v knihovně, do značné míry se vyhýbala Kirrithinu vměšování. Už dávno taky přestala docházet na oslavy Probuzení či další obřadná setkání, kde byla nucena oblékat se do modré tuniky, toho nenáviděného důkazu, že není skutečnou Clayrou.

Místo toho chodila v knihovnické uniformě, a to i na snídani, a zvykla si kolem hlavy uvazovat bílý šátek, jak to dělaly některé starší Clayry. Šátek jí skrýval černé vlasy, a pokud se objevila v uniformě, nebylo nejmenších pochyb, kým je, dokonce ani mezi návštěvníky dolní jídelny.

Týden před narozeninami tento její pracovní oděv doznal náramného vylepšení, neboť její žlutou vestu nahradila červená, coby hrdý symbol povýšení na druhou pomocnou knihovnici. Povýšení ji velmi potěšilo, ale neobešlo se bez potíží, oficiální dopis, kde o něm byla informována, přišel totiž zcela neočekávaně jednoho pozdního odpoledne. V listu jí poblahopřála Vancelle, vrchní knihovnice, a podotkla, že se následujícího rána bude konat krátká slavnost - během níž bude v Liraelině náramku probuzeno nové hlavní kouzlo a během níž bude seznámena s jistými zaklínadly, "jak přináleží odpovědnosti a úřadu druhé pomocné knihovnice ve Velké clayrské knihovně".

Lirael proto zůstala celou noc vzhůru ve své pracovně a ukládala ke spánku všechna dodatečná hlavní kouzla, která už v náramku stačila probudit, aby nevyšly najevo její nepovolené toulky. Nicméně ukládání ke spánku bylo nakonec těžší než probouzení. O mnoho hodin později, těsně nad ránem a stále bez jakéhokoli úspěchu, svým zoufalým úpěním probudila Fenku. Fenka na náramek dýchla, dodatečná kouzla navrátila do stavu nečinnosti a uspala Lirael spánkem tak hlubokým, že málem propásla i slavnost.

Předčasné narozeninové dárky, rudou vestu, následovaly v patřičný den další. Imši a ostatní mladé knihovnice, které s Lirael úzce spolupracovaly, jí darovaly nové pero: tenkou stříbrnou hůlku ozdobenou rytinami sovích tváří a opatřenou dvěma drobnými drápky, dala se do ní zašroubovat celá řada ocelových špiček. Dárek byl uložen v sametem vykládané krabičce z voňavého santalového dřeva a náležel k němu ještě starobylý kalamář z kalného zeleného skla. V jeho zlaceném okraji byly vyryté runy, které nedokázal nikdo přečíst.

Pero i kalamář mlčky poukazovaly na Liraelin dávno zakořeněný zvyk co možná nejméně mluvit. Kdykoli to bylo alespoň trochu možné, psala vzkazy. Za několik posledních let jen zřídka kdy řekla více než deset slov za sebou a často s dalšími lidmi nepromluvila celé dny.

Ostatní Clayry samozřejmě nevěděly, že Lirael si mlčení více než vynahrazuje konverzací s Fenkou a že se dokáže bavit celé hodiny. Někdy se její nadřizené ptaly, proč tak nerada mluví, ale Lirael jim neuměla odpovědět. Věděla pouze to, že hovory s Clayrami jí připomínají všechno, o čem mluvit nemůže. Rozhovory mezi Clayrami se vždycky stáčely ke Zraku, ohnisku jejich existencí. Tím, že Lirael nemluvila, se chránila před bolestí, i když si tohoto důvodu nebyla vědoma.

U narozeninového dýchánku ve společenské místnosti mladších knihovnic, neformální síni, kde se většinou Clayry hodně bavily a smály, byla Lirael schopna říkat jen "děkuji" a usmívat se, ačkoli to byl úsměv doprovázený slzami v očích. Její kolegyně byly velmi vlídny. Ale přesto to byly v prvé řadě Clayry a až potom knihovnice.

Poslední dárek dostala Lirael od Fenky. Velkou pusou. Poněvadž jí ale připadalo, že psí polibky znamenají jen vášnivě olizování tváře, Lirael ráda blahopřání zkrátila a Fence rychle dala zbytek dortu z oslavy.

"To je všechno, co mi dá, psí pusou," zamumlala si Lirael. Už více než z poloviny přijala podobu lední vydry, ale pořád jí zbývalo deset minut, než se bude moci vydat za svou kamarádkou.

Lirael to sice nevěděla, ale našla by se celá řada dalších lidí, kteří by jí rádi dali narozeninový polibek. Poměrně velký počet mladíků z řad strážců a kupců, jež pravidelně navštěvovali Clayry, na ni v průběhu let pohlížel se stále rostoucím zájmem. Dávala jim však najevo, že ji nikdo z nich ani v nejmenším nezajímá. Mladíci si rovněž všimli, že nemluví, a to dokonce ani s Clayrami konajícími službu v kuchyni. Takže ji pouze pozorovali a ti romantičtější z nich snili o dni, kdy k nim zničehonic přistoupí a pozve je nahoru. Ostatní Clayry to občas dělávaly, Lirael však nikoliv. Stále jídala o samotě a snílci se stále kojili svými sny.

Lirael sama jen zřídka kdy přemýšlela o tom, že v devatenácti letech ještě nebyla políbena. Teoreticky o sexu věděla všechno, z povinných přednášek v ložnicích mladých a z knih v knihovně. Ale na to, aby oslovila některého z návštěvníků, dokonce i z těch, které pravidelně vídávala v dolní jídelně, byla příliš nesmělá, a Clayrů bylo jen poskrovnu.

Častokrát zaslechla, jak se další mladé knihovnice baví nevázaně o mužích a někdy se pouštějí i do podrobností. Ale tyto vztahy nebyly pro Clayry zjevně tak důležité jako Zrak a práce v observatoři a Lirael vše posuzovala podle jejich měřítek: Zrak je nejdůležitější a všemu předchází. Jakmile bude mít Zrak, možná bude uvažovat jako ostatní Clayry a dovede si muže do horní jídelny na večeri a vezme ho na procházku do Provoněné zahrady a možná potom... i do postele.

Srovnávala-li se s opravdovými Clayrami, nedokázala si ani představit, že by se o ni nějaký muž mohl vůbec zajímat. Jako ve všech zbývajících situacích i tady si Lirael myslela, že opravdová Clayra bude působit vždycky zajímavěji a přitažlivěji než ona.

I mimo práci se Lirael ubírala jinou cestou než další mladé Clayry. Když ve čtyři odpoledne skončily všechny s prací, většina se ubírala do ložnic mladých, do svých komnat nebo do jedné z jídelen, případně na další místa, kde se Clayry setkávají za účelem odpočinku, jako je například Provoněná zahrada nebo Sluneční schodiště.

Lirael vždycky odcházela jiným směrem. Z čítárny šla do své pracovny, aby probudila Nezbednou Fenku. Při povýšení dostala novou pracovnu a nyní měla větší místnost, k níž příslušela i malinká koupelna, vybavená záchodem a umyvadlem s teplou a studenou vodou.

Jakmile se Fenka probudila a na místo se vrátily všemožné věci, které popadaly při jejich nevázaném setkání, Lirael s

Fenkou obvykle čekaly na začátek schůzky nočních hlídek, kdy se v hlavní čítárně shromáždily všechny Clayry ve službě a dostaly úkoly. Lirael a Fenka, mimo dosah jejich očí, se vyplížily po hlavní točité chodbě a odešly do Starých vrstev, kam další knihovnice přicházely jen vzácně.

Lirael v průběhu let Staré vrstvy už dobře poznala a odhalila i řadu jejich tajemství a nebezpečí. Dokonce potají pomohla dalším knihovnicím, aniž se o tom dozvěděly. Nejméně tři by zemřely, kdyby se Lirael s Fenkou nevypořádaly s několika nepříjemnými bytostmi, kterým se podařilo dostat do knihovny.

"Tak pojd' už!" zavolala Fenka, když vystrčila hlavu z díry. Lirael už byla celá ve vydří kožešině, ale ještě jí něco vadilo na břiše. Vypadalo jinak, nedokázala však určit, co za to může. Obrátila se, aby si je prohlédla, a překulila se na podlaže.

"Jsi pyšná na svou novou vestu, co?" zeptala se Fenka a začenicchala.

"Cože?" vyhrkla Lirael. Posadila se a sklonila hlavu, aby se podívala na své huňaté břicho. Mělo jiný odstín šedi než normálně, ale nevzpomínala si, že by provedla nějaké změny.

"Lední vydry obvykle nemívají červená břicha, slečno druhá pomocná knihovnice," řekla Fenka. "No tak pojd' už!"

"Ach tak," zvolala Lirael. Nikdy předtím si barvu srsti neměnila. Přesto na ní bylo patrné alespoň nevědomé mistrovství při vytváření Výsadní podoby. Usmála se a odsákala za Fenkou. Vždycky měly v úmyslu zjistit, co leží v této konkrétní chodbě, ale vždycky je také něco vyrušilo. Ted' zjistí, co se nachází za hlavní točitou chodbou.

* * *

"Tunel se propadl," řekla Nezbedná Fenka a přitom vrtěla rozpustile ocasem a tím znevažovala zjevnou závažnost tohoto zjištění.

"No to vidím!" odsekla Lirael. Cítila podráždění, mohlo za ně především to, že poslední dvě hodiny strávila v podobě lední vydry. Začala jí připadat nesmírně nepohodlná, jako by na sobě měla zpoceně oblečení, které se jí na všech nevhodných místech neustále lepí k tělu. Z nepohodlí jí ani nemělo co rozptýlit, protože tunel na konci hlavní točité chodby se nakonec ukázal jako zoufale nezáživný. Chvíli se sice rozšiřoval, ale jinak jen kličkoval tam a zpátky, aniž dospěl k nějakým zajímavým křižovatkám, sáním nebo dveřím. Nyní končil stěnou z popadaného ledu. To jim znemožňovalo jakýkoli další postup.

"Nemusíš se hned vztekat, paní," opáčila Fenka. "Kromě toho tu vede cesta. Ledovec se tu sice propadl, ale kdysi tu nahoře vrtal červovrt. Jestli se nám podaří vyšplhat nahoru, nejspíš budeme moci použít vrt, abychom se dostaly na druhou stranu."

"Promiň," řekla Lirael, povzddechla si a pokrčila svá vydří ramena, až jí pohyb provinil celým dlouhým vydřím tělem.

"Na co tedy čekáme?"

"Je skoro čas jít na večeři," podotkla Fenka škrobeně. "Budou se po tobě shánět."

"Chceš říct, že ti bude chybět, co se mi pro tebe podaří ukrást," zamručela Lirael. "Nikdo se po mně nebude shánět. Navíc ty jíst nepotřebuješ."

"Ale já jím ráda," namítla Fenka, přecházela tam a zpátky a mrště se vyhýbala kusům ledu, které popadaly z výběžku ledovce a teď jim bránily v další cestě tunelem.

"Jen tě prosím, abys našla cestu," nařídila jí Lirael. "Použij ten svůj slavný čenich."

"Rozkaz, paní kapitánko," odpověděla Fenka odevzdaně. Vydala se vzhůru po popadaném ledu a drápy v něm vyřývala hluboké tající rýhy. "Otvor po červovrtovi je přímo nahoře."

Lirael za ní skákala a užívala si takřka tekutého pocitu, že je v kůži lední vydry. Samozřejmě že až se zbaví této Výsadní podoby, při vzpomínce na vláčný pohyb bude několik minut zakopávat a škubat sebou, dokud jejímu mozku nedojde, že je propojený s odlišným svalstvem.

Nezbedná Fenka se už drala do otvoru po červovrtovi - dokonale válcovité díry o průměru přibližně tří stop, táhnoucí se rovně ledovou hradbou. A to byl otvor pouze po středně velkém červovrtovi. Ti velcí mají na šířku více než deset stop. Nicméně v současnosti se tito červi, ať už jakékoli velikosti, vyskytují jen velice zřídka. Lirael je pravděpodobně jednou z mála obyvatel Clayrského ledovce, která kdy nějakého spatřila.

Ve skutečnosti viděla dva, několik let po sobě. V obou případech je napřed ucítila Fenka, takže měly dostatek času klidit se z cesty. Červi nejsou nebezpeční, alespoň ne vědomě, ale reagují velice pomalu a svými četnými otáčejícími se čelistmi požírají všechno, co jim leží v cestě: led, kamení nebo pomalu se pohybujícího člověka.

Fenka uklouzla, ale nesvezla se dolů, jak by to nejspíš udělal skutečný pes. Lirael si všimla, že aby si její psi kamarádka poradila s ledem, dvojnásobně se jí prodloužily drápy. To by běžný pes rozhodně nezvládl, ale Lirael se už dávno vyrovnala se skutečností, že vlastně netuší, co je Fenka zač. Nebylo pochyb, že se zrodila z kombinace Výsadní a Volné magie, ale dál se tím Lirael zabývat nechtěla. Ať byla Fenka cokoliv, byla Liraelinou jedinou opravdovou kamarádkou a v uplynulých čtyřech a půl letech jí už více než stokrát prokázala svou oddanost.

Lirael si pomyslela, že navzdory svému magickému původu je Fenka cítit úplně jako skutečný pes, obzvláště když je mokrá. Jako teď, když Lirael cestou ledovým tunelem tiskla svůj vrtící se vydří čumák k Fenčiným zadním nohám a ocasu. Vrt našťěstí nebyl dlouhý a Lirael zapomněla na psí zápach hned, jak spatřila, že na jeho druhé straně už tunel nepokračuje. Zahlédla zářící strop prostoupený Výsadní magií a jakousi stěnou z kachlíček.

"Tahle místnost je pěkně stará," oznámila jí Fenka, když z díry vyklouzly a doběhly k bleděmodrým a žlutým kachličkám na podlaže síně. Obě ze sebe setřásly led, přičemž Lirael napodobila působivé Fenčino zavrtění od plecí k ocasu.

"Ano," přitakala Lirael a potlačila nutkání mocně se poškrábat za krkem. Výsadní podoba se už odírala a ještě ji bude potřebovat na cestu zpátky. Přinutila přední packy s drápy, aby se ani nehuly, a pokusila se soustředit na místnost, ale v tom ji omezovalo vydří vidění s odlišným zorným polem a nepřítomností barev.

Místnost ozařovaly běžné Výsadní symboly osvětlení žhnoucí ve stropě, ačkoli si Lirael okamžitě všimla, že jsou

slabé a svítí už mnohem déle, než je běžná svítivost většiny těchto znaků. V jednom koutě stál stůl z tmavorudého dřeva, u něhož však nebyla žádná židle. Jednu stěnu lemovaly prázdné knihovny se zavřenými skleněnými výplněmi. Bez ustání se přes ně míhaly Výsadní symboly pro odpuzování prachu, připomínající vrstvu oleje na vodě.

V protilehlé stěně stály dveře ze stejného narudlého dřeva, pobité drobnými zlatými hvězdičkami, zlatými věžemi a stříbrnými klíčky. Zlaté hvězdy měly sedm cípů, představovaly symbol Clayrů, a zlatou věž mělo ve štítu celé království. Stříbrný klíček Lirael neznala, třebaže to nebyl nikterak neznámý znak. Stříbrné klíče používala v erbech řada měst.

Ve dveřích cítila přítomnost značného množství magie. Ve vláknech dřeva proudily symboly uzamykání a střežení a vedle nich zde byly patrné i další znaky, které popisovaly něco, co Lirael nedokázala tak úplně pochopit.

Zapomněla na veškeré podráždění a vydala se k nim, aby se na ně podívala zblízka, ale Fenka se jí vrhla do cesty, jako by chtěla zastavit dovádivé štěně.

"To ne!" vykřikla. "Je v nich strážný vyslanec, který místo tebe uvidí jen vydru - a zabije tě. Musíš k nim přistoupit ve své běžné podobě a nechat ho, aby vycítil tvou ničím nezkalenou krev."

"Aha," polkla Lirael, opřela si protáhlou hlavu o přední packy a na dveře upřela blyštivá očka. "Ale jestli se vrátím do lidské kůže, nejmíň polovinu noci mi pak zabere tvorba nové Výsadní podoby. Propásneme večeri a - i půlnoční obchůzku."

"Pro některé věci má cenu propásnout večeri," pravila Fenka významně.

"A ta obchůzka?" zeptala se Lirael. "Tento týden to bude podruhé. I když mám narozeniny, bude to znamenat práci navíc v kuchyni..."

"Mně se líbí, když máš v kuchyni práci navíc," odpověděla Fenka a olízla si zuby, jako přivažek olízla i Liraelinu tvář.

"Blééé!" vyprskla Lirael. Pořád váhala. Uvažovala nejen nad povinnostmi v kuchyni, nýbrž i nad kázáním, které k němu přidá teta Kirrith.

Ale tady jí kynou dveře s hvězdami, věžemi a klíčky...

Zavřela oči a začala přemýšlet nad sledem Výsadních znaků, jež ji zbaví vydří kožešiny. Mysl se vnořila do nekonečného proudění Výsady, tu a tam sáhla po nějakém symbolu a vetkala jej do zaklínadla. Za několik minut z ní bude opět stará známá Lirael, s dlouhými nepoddajnými černými vlasy, kterými se tak liší od svých světlovlasých a hnědovlasých sester; s ostrou bradou, která je o tolik výraznější než jejich kulaté tváře; s bledou pokožkou, která se nikdy neopálí ani na prudkém slunci, odrážejícím se od okolního ledu; a s hnědýma očima, které mají všechny ostatní Clayry modré nebo zelené...

Nezbedná Fenka sledovala, jak se mění, jak srst lední vydry žhne hemžícími se Výsadními znaky, které se otáčejí a prolínají, až se proměnily na tornádo světla, neustále jasněly a jasněly a kroužily stále větší rychlostí, až zmizely. Stanula tu drobná podmrčená mladá žena s pevně zavřenýma očima. Než je otevřela, rukama si přejela tělo a ověřila si, zda je na svém místě rudá vesta a s ní i dýka, píšťalka a mechanická myška. U některých Liraeliných předešlých Výsadních podob se stalo, že poté, co se podoby zbavila, veškeré šatstvo z ní spadlo v kusech a přitom se jí rozpadly všechny švy.

"Výborně," řekla Nezbedná Fenka. "Teď můžeme vyzkoušet ty dveře."

Kapitola 21.

Za dveřmi ze dřeva a kamene

Lirael vyšla dva schody k rudým dřevěným dveřím a zastavila se, když se před ní zažehla a zavířila Výsadní magie a z dveřního rámu zazářilo tak prudké žluté světlo, až trhla hlavou a zamrkala.

Když opět vzhledla, stanul přede dveřmi Výsadní vyslanec - bytost z přízračného masa a kouzelných kostí, přivolaná za nějakým konkrétním účelem. Nebyl to žádný pasivní knihovnický pomocník, ale strážce lidského tvaru, byť mnohem vyšší a rozložitější než jakýkoli živý člověk, byl oděný do stříbrné zbroje, uzavřená ocelová přilba ukrývala kdovíjakou přízračnou tvář. V napřažené ruce třímal nehnutě jako socha meč, jehož hrot čněl několik palců od Liraelina obnaženého hrdla. Na rozdíl od přízračných těl vyslanců byly jejich zbraně vždycky naprosto hmotné. Občas bývaly dokonce tvrdší, ostřejší a nebezpečnější, než kdyby byly místo z kouzel ukuty z oceli. Lirael se domnívala, že to platí i teď.

Vyslanec držel meč několik vteřin bez hnutí. Potom se hrot mihl Lirael před hrdlem - tak rychle, že ani nezaznamenala jeho pohyb -, natrhl jí kůži a zachytil na špičce čepele jedinou kapku krve.

Lirael polkla poděšené vyjeknutí, ale zůstala strnule stát, protože se bála, že kdyby ucukla, vyslanec by ji opět zasáhl. O zvyklostech vyslanců toho věděla hodně, protože pokračovala ve studiu i poté, co "vytvořila" Fenku. Nedokázala však posoudit, jaký je opravdový účel tohoto exempláře. Poprvé od doby, kdy se vydala na střet se stilkem, pocítila strach a v kostech se jí začal rozlévat studený děs z nepatřičně užitých Výsadních magie.

Vyslanec opět pozvedl meč a Lirael tentokrát ucukla, neboť nebyla schopna ovládnout bezděčné poděšené trhavé pohyby. Ale strážce jen v pomalém, majestátním pohybu spouštěl kapku krve drážkou na čepeli, jako by to byla krůpěje oleje, která po sobě na Výsadou prodchnuté oceli nezanechává jedinou stopu. Musela uplynout skoro celá věčnost, než kapka dospěla k jílcí a vstřebala se do záštitě jako máslo do chleba.

Fenka za Liraelinými zády se z hrdla vydralo dlouhé, polovrčivé záupění a zároveň s ním je vyslanec mečem pozdravil - a rozpadl se. Výsadní symboly, které mu propůjčovaly zdání skutečnosti, se rozvířily ve vzduchu a vytratily se do nicoty. Za několik vteřin nezůstala po vyslanci ani stopa.

Lirael si uvědomila, že celou dobu zadržovala dech, a až teď jej s úlevným zasyčením vypustila z plic. Dotkla se krku, očekávala, že ucítí nepříjemnou vlhkost krve. Ale s ničím se nesetkala, s žádnou rankou, dokonce ani s tou nejmenší nerovností na kůži.

Fenka ji čumákem šťouchla zezadu pod koleno. Potom poodběhla a zazubila se na ni.

"No vida, prošla jsi zkouškou," řekla. "Teď můžeš otevřít ty dveře."

"Nejsem si jistá, jestli o to stojím," odpověděla Lirael zamyšleně a pořád si ohmatávala krk. "Možná bychom se měly vrátit."

"Cože?!" vyštěkla Fenka a nevěřícně vztyčila uši. "Že bychom se tam nepodívaly? Odkdy je z tebe slečna Opatrná?"

"Mohl mi useknout hlavu," namítla Lirael rozechvělým hlasem. "Málem to udělal."

Nezbedná Fenka zakoulela očima a vztekla dopadla na přední tlapy. "Jen tě zkoušel, aby se přesvědčil, že máš Krev. Jsi dcera Clayrů - neublížila by ti žádná bytost Výsadní magie. Ale třebaže je okolní svět plný nebezpečí, měla by sis začít zvykat na představu, že se nemůžeš vzdát před první věcí, která ti nažene strach!"

"Já jsem dcera Clayrů?" zašeptala Lirael a oči se jí zalily slzami. Celý rok v sobě zadržovaly smutek, ale v den narozenin to bylo vždycky nejhorší. Teď už jej nemohla dál dusit. Dřepala si a objala Fenku, aniž si všimla vlhkého psiho pachu. "Je mi devatenáct a pořád nemám Zrak. Nevypadám jako ostatní. Když ten vyslanec napřáhl meč, najednou mě napadlo, že to ví. Ví, že nejsem Clayra, a chce mě zabít."

"Ale to právě neudělal, protože ty Clayra jsi, ty jedna hloupá," pronesla Fenka mírněji. "Viděla jsi lovecké psy, kterým se občas narodí štěně se schliplýma ušima nebo které má hnědý hřbet místo zlatavého. Pořád jsou součástí smečky. Ty jsi takové stvoření se schliplýma ušima."

"Ale já nezím budoucnost!" zvolala Lirael. "Přijala by smečka psa, který nic necítí?"

"Ale ty cítíš," odpověděla Fenka poněkud nelogicky. Olízla Lirael tvář. "Mimoto jsi obdařená jinými věcmi. Nikdo z ostatních Clayrů není ani z poloviny tak velký Výsadní mág jako ty, není to tak?"

"Možná," zašeptala Lirael. "Ale Výsadní magie se nepočítá. Clayrové jsou tím, čím jsou, díky Zraku. Bez něho nejsem nic."

"No, třeba existují jiné věci, které by ses mohla naučit," pobídla ji Fenka. "Mohla bys objevit něco jiného..."

"Co například? Zájem o vyšívání?" posteskla si Lirael sklíčeným bezbarvým hlasem. A položila si hlavu na slzami smáčená předloktí. "Nebo si myslíš, že bych se měla pustit spíš do práce s kůží?"

"Teď propadáš sebelítosti," podotkla Fenka a z jejího hlasu vyprchal veškerý soucit, "a s tou si poradíš jen jedním způsobem."

"Jak?" zeptala se Lirael nevrle.

"Takto," opáčila Fenka, vyrazila kupředu a dosti ostře ji kousla do nohy.

"Au!" vyjekla Lirael, vyskočila a doklopýtala ke dveřím. "Proč jsi to udělala?"

"Chováš se litostivě," řekla Fenka, zatímco si Lirael třela místo na lýtku, kde se jí do hebkých vlněných kamaší zařezaly jasně viditelné otisky zubů. "Ale teď jsi jenom vztekla, což je pokrok."

Lirael si Fenku změnila zlostným pohledem, ale neodpověděla, protože ji nenapadlo nic, co by se - jak zcela správně podotkla - nedalo považovat za mrzuté nebo trucovité. Navíc si vzpomněla na jedno psí kousnutí, utržené během oslavy sedmnáctých narozenin, a netoužila k němu přidat další jizvu v den devatenáctin.

Fenka jí pohled opětovala s nakloněnou hlavou a s nastraženými ušima čekala na odpověď. Lirael ze zkušenosti věděla, že bude-li třeba, Fenka takto vydrží sedět celé hodiny, a tak úsilí uchovat si svou sebelítost vzdala. Fenka očividně nechápala, jak důležité je mít Zrak.

"Takže - jak je teda otevřu?" zeptala se Lirael.

Aniž si to uvědomila, už se o dveře opírala. Chytila se jich, když ztratila rovnováhu po Fenčině dravém výpadu. Cítila v nich Výsadní magii, jak se jí teple a rytmicky rozlévá pod dlaní a pohybuje se v pomalém protikladu k pulzování krve v jejím zápěstí a krku.

"Zatlač na ně," ponoukla ji Fenka, přiblížila se a začenicchala u spáry, kde se dveře setkávaly s podlahou. "Vyslanec ti je nejspíš otevřel."

Lirael pokrčila rameny a položila obě dlaně na dveře. S úžasem si všimla, že zatímco se nedívala, přeskupily se na nich kovové hroty. Původně byly rozmístěny náhodně, ale nyní se utřídily do tří zřetelných vzorců, které však Lirael nedávaly žádný smysl. Nebyla si jistá, které konkrétní symboly se nacházely pod jejími dlaněmi, třebaže vnímala, jak jí zanechávají otisky na kůži.

Cítila, že Výsadní magií jsou prostoupené i kovové hroty. Netušila, co jsou přesně zač, ale bylo jasné, že dveře jsou významným magickým výtvozem, výsledkem mnohaměsíčního prvotřídního zaklínání a stejně mistrovské práce s kovem a se dřevem.

Jednou na ně zatlačila a dveře zavržaly. Opřela se větší silou. Dveře se najednou roztáhly jako harmonika a rozdělily se na sedm panelů. Lirael si nevšimla, že jen co k tomu došlo, jeden ze tří symbolů úplně zmizel a zůstaly vidět jen dva druhy hrotů. Zalila ji prudká vlna Výsadní magie, která se vyhnala ze dveří a vnikla jí přímo do těla. Ucítla, jak v ní koluje a naplňuje ji opojným štěstím, jaké nepocítila od chvíle, kdy se poprvé objevila Nezbedná Fenka, aby ji zbavila samoty. Plula jí v krvi, jiskřila jí v dechu - potom zmizela a Lirael přede dveřmi zavravorala. Zároveň jí na dlaních zmizely otisky hrotů ještě předtím, než si všimla, co vlastně znamenají.

"Ouha!" zvolala, zatřásla hlavou a jednou rukou nevědomky zašmátrala po konejšivém těle Fenky po svém boku. "Co to bylo?"

"Dveře tě pozdravily," Fenka na to. Vyklouzla z Liraelina sevření a už klusala dopředu. Vydala se po prvních schodech stáječících se dolů do nitra hory, odkud se za ní rozléhalo jen ťapkání tlapek.

"Co tím myslíš?" zeptala se Lirael. Fenčin vztyčený ocas se míhal kolem zákřutu točitého schodiště. "Jak mě můžou dveře zdravít? Počkej! Počkej na mě!"

Věděla, že poslouchání rozkazů, žádostí či dokonce úpěnlivých proseb není Fenčinou silnou stránkou, ta na ni přesto čekala asi o dvacet schodů níže. Světlo se zde rozlévalo z menšího počtu Výsadních znaků a schody pokrýval tmavý

mech. Bylo patrné, že se tudy nikdo neubíral už velice dlouhou dobu.

Fenka vzhledla, když k ní Lirael přišla, potom se bez meškání zase vydala dolů, opět si snadno vytvořila náskok dvaceti schodů a zase Lirael zmizela z očí, ačkoli ta ji slyšela, jak nepřestává drápy cvakat o kámen.

Lirael si povzddechla a následovala ji o něco pomaleji, neboť mechem zarostlému schodišti nedůvěřovala. Kdesi dole přebývalo něco, co se jí příliš nezamlouvalo, a někde v podvědomí ji svíral pocit neklidu. Jakýsi nezřetelný nepříjemný tlak, který narůstal s každým krokem do nitra skály.

Než dospěly na úpatí hlubokého schodiště, Fenka na ni, alespoň nakrátko, počkala ještě osmkrát. Lirael předpokládala, že jsou nyní o více než čtyři sta yardů hlouběji pod horou, než se kdy v minulosti ocitla. Nebyly tu také žádné ledové výstupky, což v ní jen prohlubovalo pocit odcizení. Vůbec se to tu nepodobalo jiným oblastem clayrského panství.

Čím hlouběji scházely, tím větší tma se kolem nich rozlévala. Staré Výsadní znaky osvětlení slábly, až jich tu a tam blikotala jen hrstka. Lirael si při pohledu na znaky uvědomila, že tvůrce tohoto schodiště se musel do své práce pustit odzola. Niže položené znaky byly starší a celá staletí nebyly nahrazeny.

Za normálních okolností jí tma nevadila, ale tady, v nitru hory, tomu bylo jinak. Nakonec si sama světlo přivolala: dva jasné Výsadní symboly osvětlení, které si vpletla do vlasů, aby před ní při sestupu vysílaly poskakující záplavu světla.

Na úpatí schodiště si Fenka škrábala ucho před dalšími Výsadou spoutanými dveřmi. Tyto byly z kamene a bylo do nich vyryto několik písmen, velkých, hluboko vtesaných znaků ze střední abecedy, jakož i Výsadních symbolů, které dokáže rozpoznat pouze Výsadní mág.

Lirael se předklonila, aby si je přečetla, potom ucukla, obrátila se ke schodišti a rozběhla se zpět. Fenka se jí však připletla mezi nohy a podrazila ji. Lirael spadla na zem, ztratila moc nad osvětlovacím kouzlem, jasné symboly pohasly a s vířením se vrátily do nekonečného proudu Výsady.

Několik vteřin v zoufalé panice šmátrala ve tmě a mířila do míst, kde tušila schodiště. Potom prsty narazila na měkký, vlhký čumák Fenky a všimla si, že siluetu její psí společnice obklopuje slabý přízračný přísvit.

"To byl nápad," poznamenala Fenka ve tmě a připlížila se, aby Lirael vlhce zamručela do ucha. "Nevzpomněla sis náhodou, žeš nechala hrnec na plotně?"

"Ty dveře," zašeptala Lirael, aniž se pokusila vstát. "Jsou to dveře do hrobu. Do krypty."

"Vážně?"

"Je na nich moje jméno," zamumlala Lirael.

Nastalo dlouhé ticho. Potom Fenka řekla: "To si jako myslíš, že se tu někdo obtěžoval postavit ti před tisíce lety hrobku pro případ, že by ses tu jednoho dne náhodou objevila, vešla dovnitř a velice příhodně bys dostala infarkt?"

"Ne..."

Nastala další dlouhá pauza a potom Fenka dodala: "Budeme-li předpokládat, že jde opravdu o dveře do hrobky, mohou se tě zeptat, jak neobvyklé je Lirael jméno?"

"No, myslím, že jsem měla pratetu, po které jsem pojmenovaná, a před ní žila ještě jedna..."

"Takže jestli je to hrobka, pravděpodobně patří nějaké dávné Lirael," upozornila ji vlídně Fenka. "Ale stejně, proč si myslíš, že jsou to dveře do krypty? Matně si vybavuju, že na dveřích byla dvě slova. A to druhé nevypadalo jako ,hrobka' nebo ,krypta'."

"Co na nich tedy stálo?" zeptala se Lirael a vysíleně vstala. V duchu už pátrala po Výsadních symbolech, které jí měly poskytnout světlo, a ruce měla připravené, aby je vykreslila ve vzduchu. Nevzpomínala si, že by druhé slovo vůbec četla, ale nechtěla před Fenkou přiznat, že ji prostě zaplavil drásavý pocit, že stanuly před kryptou. Ten pocit, v kombinaci s tím, že spatřila své vlastní jméno, v ní vyvolal vlnu naprosté paniky, kdy veškeré myšlenky soustředila na útěk a na návrat do bezpečí knihovny.

"Něco úplně jiného," odpověděla jí Fenka s uspokojením, Lirael se přitom z konečků prstů vyšlo světlo a dopadlo přímo na dveře.

Tentokrát se dívala na vytesaná písmena déle a rukama se dotýkala hluboko rozrytého kamene. Když si slova opět několikrát přečetla, zakabonilo se jí čelo, jako by písmena nedokázala poskládat do žádného smysluplného slova.

"Nerozumím tomu," řekla nakonec. "To druhé slovo je ,stezka'. Stojí tu ,Liraelina stezka!'"

"Myslím tedy, že bys ji měla projít," podotkla Fenka, kterou znak vůbec nevyvedl z míry. "I kdybys nebyla ta Lirael, jejíž stezka tu začíná, Lirael určitě jsi, což je podle mého názoru docela dobrá omluva..."

"Fenko. Mlč už," odsekla Lirael v zamyšlení. Kdyby tato brána byla začátkem stezky určené jmenovitě jí, byla vytvořena nejméně před tisícovkou let. Což nebylo zhora nemožné, neboť Clayry občas mívají vize i tak vzdálených budoucností. Nebo možných budoucností, jak jim říkaly, vždyť budoucnost se zjevně podobá rozvětvenému proudu, který se rozděluje, setkává a opět rozděluje. Většina clayrských cvičení, alespoň pokud Lirael věděla, spočívá ve zjišťování, která budoucnost je nejpravděpodobnější - nebo nejvíce žádoucí.

Ale představa, že ji Clayry v dávné minulosti spatřily, měla jeden velký háček, protože současné Clayry její budoucnost nedokázaly uzrít vůbec nikdy. Sanar s Ryelle jí řekly, že i když se ji pokoušela uzrít Devítidenní hlídka, nic se nestalo. Její budoucnost je neproniknutelná, jako je neproniknutelná i její přítomnost. Neužřela ji nikdy žádná Clayra, a to ani v nahodilé minutce, kdy by se jí zjevila v knihovně nebo při spánku třeba někdy za měsíc od současnosti. Zase se odlišuje, neumí zřít a zůstává rovněž neužřená.

A pokud mě neužřela Devítidenní hlídka, pomyslela si Lirael, jak mohly vědět, že sem přijdu, Clayry před tisícem let? A proč by stavěly nejen tyto dveře, nýbrž celé schodiště? Je mnohem pravděpodobnější, že tato stezka byla pojmenována po některé z mých předchůdkyň, nějaké jiné dávné Lirael.

Proto už před otevřením dveří necítila takové rozpaky. Předklonila se a oběma rukama zatlačila na kámen. I v těchto dveřích proudila Výsadní magie, ale nepřeskočila do ní, naopak jí jen zlehka pulzovala pod kůží. Chovala se jako starý

pes před ohništěm, nechá se rád pohladit a ví, že nemusí dávat najevo potěšení.

Dveře se pomalu otáčely dovnitř, vzpírajíce se jejímu tlaku, s protahovaným skřípěním kamene o kámen. Z jejich druhé strany vyvanul poněkud chladnější vzduch, počechral Lirael vlasy a roztančil v nich Výsadní světla. Byl cítit i zápach vlhkosti a podivný tísnivý pocit, který Lirael zakusila na schodišti, ještě zesílil, stejně jako pobolívání rozcitlivělého zubu je předzvěstí budoucí bolesti.

Za dveřmi, za kaluží světla kolem Lirael, se táhla rozlehlá síň, prostor rozprostírající se kamsi nahoru a do dále, zdánlivě do nekonečna. Jeskyně, v temnotě bezbřehá, jež možná postupuje věčně dál.

Lirael vstoupila dovnitř a vzhledla vysoko do tmy, až ji začalo bolet za krkem, a oči se postupně přizpůsobily stínům. Na několika místech se objevilo zvláštní světélkování, které rozhodně nemělo původ ve Výsadní magii a které stoupalo tak vysoko, že ta nejvzdálenější světelná šmouha připomínala daleký pás hvězd na noční obloze. S očima stále upřenými vzhůru si Lirael uvědomila, že stojí na dně hluboké průrvy, táhnoucí se až k samému vrcholu Hvězdné hory. Podívala se před sebe a spatřila, že stojí na široké skalní římsě a průrva pokračuje podél ní do stále hlubší tmy, možná až přímo ke kořeni světa. S tímto pohledem se dostavilo i pochopení, neboť znala jen jednu tak úzkou a tak hlubokou propast. Mnohem výše se přes ní klenuly uzavřené mosty. Lirael ji častokrát skoro nevědomky přešla, nikdy však nezahledla její děsivou hlubinu.

"Já toto místo znám," odrážel se v ozvěnách její tichý hlas. "Jsme na dně Průrvy, je to tak?"

Zaváhala a pak dodala: "Na clayrském pohřebišti."

Nezbedná Fenka přikývla, ale nic neřekla.

"Tys to věděla, co?" pokračovala Lirael a pořád upírala oči vzhůru. Neviděla tam, ale věděla, že horní partie Průrvy jsou poseté malými jeskyněmi a každá přechovává tělesné ostatky nějakého bývalého Clayra. Generace mrtvých, pečlivě uložené na tomto vertikálním pohřebišti. Jakýmsi podivným způsobem cítila blízkost hrobů nebo mrtvých v nich... nebo čehosi jiného.

Její matka tam není, protože umřela osamělá v cizí zemi, daleko od Clayrů, příliš daleko na to, aby se její tělo mohlo vrátit. Ale odpočívá tu Filris, jakož i další Clayry, které Lirael znala.

"Je to krypta," řekla a přikře se zadívala na Fenku. "Věděla jsem to."

"Spíš je to kostnice," začala Fenka. "Mám za to, že když Clayra uzří svou smrt, je spuštěna na provaze na vhodnou římsu, kde si vykope vlastní..."

"Ale to ne!" přerušila ji Lirael celá vyděšená. "Termín znají jen do určité míry. A jeskyně obvykle připravují Pallimor a zahradnice. Teta Kirrith říká, že je velice nezpůsobné hloubit si vlastní jeskyni..."

Najednou se odmlčela a zašeptala: "Fenko? Nejsem tady proto, že mě uzřely, jak umírám, a já si teď musím vyhloubit vlastní jeskyni, protože jsem nezpůsobná?"

"Jestli budeš pokračovat v těchto nesmyslech, budu tě muset kousnout pořádně," zavrčela Fenka. "Proč si najednou děláš takovou hlavu s umíráním?"

"Protože to cítím, cítím to všude kolem sebe," zamumlala Lirael. "Obzvláště tady."

"Je to proto, že na místech, kde zemřela spousta lidí nebo kde je jich spousta pohřbena, jsou pootevřená dvířka do Smrti," poznamenala Fenka roztržitě. "Krev se trochu mísí, takže vždycky najdeš Clayry, které jsou citlivé na Smrt. Právě to cítíš. Neměla by ses toho bát."

"Vlastně se toho nebojím," odpověděla Lirael rozpačitě. "Připadá mi to, jako by mě něco bolelo nebo svědilo. Jako bych s tím měla něco udělat. Poškrábat to. Zapudit to."

"Ty neznáš nic z nekromantie, že ne?"

"Ovšem! To je Volná magie. Ta je zapovězená."

"Ne tak docela. Clayrové už s Volnou magií experimentovali a někteří v tom pokračují," dodala Fenka nesoustředěně. Zaregistrovala nějakou vůni a teď mocně čenichala Lirael kolem nohou.

"Kdo experimentuje s Volnou magií?" zeptala se Lirael. Fenka neodpověděla, ale nadále čenichala kolem Lirael. "Co cítíš?"

"Magii," odpověděla Fenka, na vteřinku vzhledla, ale hned se zase vrátila ke čmouchání a pobíhání ve stále se zvětšujícím kruhu. "Starou, prastarou magií. Co se tady skrývá, v hlubinách světa. Jak je velmi, velmi... au!"

Její poslední slova přešla do vyjeknutí, když z průrvy vyšlehla nečekaná hradba plamenů a všude vybuchlo horko a světlo. Lirael, zcela nepřipravená, se zapotácěla dozadu a propadla do otevřeného dveřního otvoru. O vteřinu později se s ní srazila Fenka, z níž se linul výrazný zápach spáleniny.

Uvnitř ohnivé stěny se začaly formovat tvary, humanoidní postavy, které v plamenech ohýbaly ruce a nohy. Ve žlutomodrorudém pekle hučely a pluly Výsadní znaky a pohybovaly se příliš rychle na to, aby Lirael spatřila, co jsou zač.

Potom z plamenů vystoupily postavy, válečníci složení výhradně z ohně, s meči do běla žhnoucími a zářivými.

"Udělej něco!" vyštěkla Fenka.

Ale Lirael jen civěla na blížící se válečníky, uhranutá plameny, které se mihotaly jejich těly. Viděla, že všichni tvoří součást jediného Výsadního kouzla, jsou jedním nesmírně mocným vyslancem složeným z řady částí. Strážným vyslancem, jako byl ten, který střežil dveře z rudého dřeva...

Lirael vstala, poplácala Fenku po hlavě a vykročila kupředu, přímo proti zběsilému ohni a strážcům s plamennými meči.

"Jsem Lirael," zvolala a prodchla svou řeč Výsadními symboly pravdy a jasnosti. "Dcera Clayrů."

Slova chvíli visela ve vzduchu a zařezávala se do hučení a praskání ohnivých bytostí. Potom strážci pozvedli meče jakoby na pozdrav - a dopředu se vyvalila vlna ještě intenzivnějšího horka, která sebrala Lirael vzduch z plic. Začala se dusit, kašlat, ustoupila o krok dozadu... a omdlela.

* * *

Když zase přišla k sobě, Fenka se jí právě chystala jazykem olíznout tvář. Už asi po desáté, soudě dle husté vrstvy slin na její bradě.

"Co se stalo?" zeptala se a rychle se rozhlédla. Nevšimla si už žádných ohňů, žádných planoucích strážců, ale všude kolem ní jako hvězdičky blikotaly drobné Výsadní symboly osvětlení.

"Když tě pozdravili, spálili ti vzduch. Myslím, že ten, kdo tyto vyslance stvořil, očekával, že se lidé budou identifikovat ode dveří," řekla Fenka a pokusila se o další olíznutí, ale Lirael ji odehnala. "Nebo to možná byli mimořádně hloupí vyslanci. Přesto alespoň jeden z nich byl tak laskavý a hodil ti hrst těchto světýlek. Mimochodem, trochu ti ohořely vlasy."

"Zatraceně!" zvolala Lirael, zatímco si prohlížela sežehlé konečky vlasů vyčnívající zpod okraje šátku. "Toho si teta Kirrith určitě všimne! Budu jí muset říct, že jsem se naklonila nad svíčku nebo něco podobného. Když je zmínka o Kirrith, měli bychom se vydat na cestu zpátky."

"Ještě ne!" protestovala Fenka. "Po všem tom úsilí rozhodně ne. Kromě toho ta světýlka označují stezku. Podívej! To musí být ona! Liraelina stezka!"

Lirael se posadila a podívala se, kam Fenka ukazuje - v typickém postoji, s jednou tlapkou a čumákem dychtivě nataženými dopředu. A opravdu, po římse se táhla pěšina z drobných mihotajících se Výsadních světél a mířila do míst, kde se Průrva zužovala do ještě zlověstnější temnoty.

"Opravdu bychom se měly vrátit," poznamenala Lirael vlažně. Byla tu stezka a lákala ji. Vyslanci ji pustili dovnitř. Na druhém konci musí být něco, za co se stojí dostat. Možná dokonce něco, díky čemu bych získala dar Zraku, pomyslela si a cítila se vůči oné touze bezradná, v jejím srdci stále přežívala drobná naděje. Léta strávená bádáním v knihovně jí nijak nepomohla. Možná to tady, ve starobylém srdci Clayrské říše, bude jinak.

"No tak teda pojď," řekla a s heknutím se zvedla. Spálené vlasy a modřiny - to bylo vše, co zatím našla. "Na co čekáš?"

"Běž napřed," opáčila Fenka. "Bolí mě pořád čumák od těch hořících dveříků tvých pitomých příbuzných."

Stezka světél vedla dále po římse. Průrva se zužovala, skalní stěny se těsněji přimykaly, až Lirael mohla napráhnout ruce a na obou stranách přejet prsty po studené, mokré skále. Hned s tím však přestala, zjistila totiž, že přísvit vychází z vlhkých hub, od nichž jí září konečky prstů a páchnou po shnilém zelí.

Zužující se stezka zabíhala také hlouběji do skály, kde chladná vlhkost setřela z Liraelina spáleného obličeje poslední zbytky tepla. Bylo slyšet i zvuk, hluboké burácení jim prochvívalo nohama a postupně sílilo. Lirael si zpočátku myslela, že si je jen představuje, že tvoří součást toho, co Fenka nazvala jejím smyslem pro Smrt. Potom jí došlo, co slyší: hlasité burácení valící se vody.

"Musíme být poblíž nějaké podzemní řeky," zvolala a rozpačitě zvýšila hlas, aby překřičela sílicí hukot vody. Jako většina Clayrů ani ona skoro neuměla plavat a zkušenosti s řekami se u ní omezovaly na bystřiny tajícího sněhu, které každé jaro běsnily na ledovci.

"Jsme skoro u ní," odpověděla Fenka, dokázala totiž lépe proniknout přísvitem stezky lemované hvězdami. "Jak to říkal ten básník:

Rychlá řeka pramenící v hloubi noci
Uhání vstříc světlu pevné moci.
Hustou tmou a sáhy ledu odkojená
Nepřátele země hněvem ztrestá.
Pak mocný Ratterlin uvízne sám v síti
V deltě na konci své dlouhé pouti."

"Hmm... možná jsem zapomněla jeden verš. Tak schválně: Rychlá řeka..."

"Tady je pramen Ratterlinu?" přerušila ji Lirael a ukázala před sebe. "Myslela jsem, že je to jen voda z tajícího ledovce. Nevěděla jsem, že má pramen."

"Má pramen," odvětila Fenka po krátké odmlce. "Velice starý pramen. V nitru hory, v nejtemnější temnotě. Zastav!"

Lirael uposlechl a jednou rukou instinktivně sevřela záhyb kůže na Fenčině krku, těsně za obojkem.

Napřed nechápala, proč ji Fenka přiměla zastavit. Porozuměla, až ji zvíře zavedlo o několik obezřelých kroků dál. Po těchto krocích se burácení řeky zničehonic změnilo na ohlušující rachot a do tváře jí vletěla studená sprška vodní tříště.

Došly k řece. Stezku před nimi tvořila úzká, kluzká lávka z mokrého kamene, která se táhla ještě dalších asi dvacet kroků a končila u dalších dveří. Lávka nebyla opatřena zábradlím a nebyla širší než dvě stopy. Šířka přechodu a voda valící se v hloubce jasně naznačovaly, že má sloužit jako hradba proti Mrtvým. Na druhou stranu by tu nepřešel nikdo z jejich rasy.

Lirael se podívala na lávku, na dveře, pak shlédla na tmavou, rychle tekoucí vodu a pocítila strach a zároveň strašlivý úžas. Neustálé proudění vody a neutuchající rachot ji hypnotizovaly, nakonec se jí však přece jen podařilo oči odtrhnout. Pohlédla na Fenku, a třebaže se její slova ztrácela v burácení řeky, vykřikla: "Tu lávku nepřejdu!"

Fenka jí nevěnovala pozornost a Lirael už chtěla svou větu zopakovat. Slova jí však uvázla v hrdle, když spatřila, jak se Fence dvakrát zvětšily tlapky a zploštily se. Zároveň se zatvářila dosti samolibě.

"Vsadím se, že ti taky narostly přísavky," zakřičela Lirael a při této představě se zachvěla odporem. "Jako chobotnici."

"Jistě že ano," odpověděla jí Fenka a zvedla jednu tlapku s vlhkým mlasknutím, Lirael je uslyšela i přes burácení řeky. "Ta lávka vypadá dost zrádně."

"Ano, to vypadá," zahulákala Lirael a opět se na ni zadívala. Fenka měla očividně v úmyslu přejít na druhou stranu a Lirael napadlo, že s pomocí jejích přísavek by přechod nebyl nemožný, ale pouze nebezpečný. Povzddechla si, předklonila se a zula si boty, musela pořád mrkat, aby jí do očí nestříkaly další a další přivaly tříště. Poté, co si opaskem provlékla tkaničky svých měkkých kožených kotníkových bot, pohnula prsty na kameni. Byl velmi studený, ale Lirael s úlevou ucítila jemné drážkování, kterého si v kalném světle nevšimla. Mělo jí poskytnout určitou oporu.

"Ráda bych věděla, co nesměla tahle lávka vpustit dovnitř," řekla a opatrně zasunula prsty Fence pod obojek, ucítila konejšivé hučení Výsadní magie a ještě konejšivější tělo vyváženého psa.

Udělalby teprve první krok, když Lirael pronesla svou druhou myšlenku, ačkoli ta zanikla v okolním rachotu. "Nebo co nesměla vypustit ven."

Kapitola 22.

Mocná trojice

Dveře na druhém konci lávky se otevřely, jen co se jich Lirael dotkla. Opět ucítila, jak do ní proudí Výsadní magie, ale nepodobala se přátelskému dotyku horních dveří ani klidnému zkoušení kamenného portálu u vchodu do Průrvy. Tento dotyk jí připadal spíše jako obezřelé zkoumání, po něm následovalo okamžité, ale ne tak úplně přátelské poznání.

Když se dveře otevřely, pod dlaní se jí zachvěla Fenka. Lirael pohyb zaregistrovala a zamyslela se nad jeho příčinou, až zachytila ostrý, sřízavý zápach Volné magie. Vycházel odněkud zepředu a byl podivně obklopen Výsadní magií, spoutávala jej a pohlcovala.

"Volná magie," zašeptala Lirael a zaváhala. Ale Fenka postupovala dál dopředu a vlekla ji s sebou. Lirael ji do dveří neochotně následovala. Jakmile prošla přes práh, dveře se za ní prudce zabouchly. Burácení řeky rázem umlklo. Zmizelo i světlo Výsadou ozářené stezky. Nastala tma, temnější než jakákoli tma, kterou kdy Lirael poznala, opravdová tma, v níž bylo najednou obtížné představit si světlo. Tma na Lirael dolehla tak mocně, až zapochybovala, zda se může spolehnout na své smysly. Pouze dotyk teplé Fenčiny kůže pod dlaní jí sděloval, že pořád stojí, že místnost se nezměnila a že podlaha se nenaklonila.

"Nehýbej se," zašeptala Fenka a Lirael ucítila, jak se jí nakrátko přitiskl k noze psí čumák, jako by vyslovené varování nestačilo.

Zápach Volné magie zesílil. Lirael si jednou rukou stiskla nos, aby nic nevdechla, a druhou rukou přitom zajela do kapsy u vesty k myšce. Nebylo pravděpodobné, že by si toto chytré zařízení dokázalo najít cestu zpátky do knihovny.

Cítila také, jak se kolem ní hromadí Výsadní magie, jak se ve vzduchu jako pyl vznášejí mocné znaky, jejichž obvyklé vnitřní světlo bylo nyní otupeno. Vnímala, jak Výsadní a Volná magie spolupůsobí, jak se kolem ní stáčí a proplétají, jak vytvářejí kouzlo, které nedokázala ani v nejmenším rozpoznat.

Břicho jí začal stahovat strach a pomalu se rozšiřoval, aby ji paralyzoval plíce. Chtěla dýchat, pomalu vytlačet a nasávat vzduch, aby se uklidnila pravidelností svého dechu. Ale vzduch byl prostoupený podivnými kouzly, kouzly, která nemohla - nechtěla - vdechovat.

Potom se ve vzduchu rozzářila světla; drobkové, křehké kuličky světla vytvořené ze stovek tenkých bodlin podobných zářivému pampeliškovému chmýří, které se vznášely kolem dokola ve vánku, ten ale Lirael necítila. Se světly nákaza Volné magie zeslábla, Výsadní magie zesílila a Lirael se odvažila zlehka a opatrně nadechnout.

V onom podivně kropenatém, neustále se měnícím světle si všimla, že stanula v osmiúhelníkové síni. Rozlehlé místnosti - nikoli však ze studeného, tesaného kamene, jak očekávala - v nitru hory. Stěny byly osázeny dlaždicemi s jemným vzorkem zlatých hvězd, věží a stříbrných klíčků. Strop byl omítnut a byla na něm namalována noční obloha plná černých, naducaných mračen, ženoucích se k sedmi jasným a zářícím hvězdám. A uvědomila si, že pod nohama má koberec. Tmavomodrý koberec jí laskal a zahříval prsty po studeném a mokrém kameni lávky.

Uprostřed místnosti stál v osamělé nádhře stůl z rudého dřeva a jeho úzké nohy končily stříbrnými tlapkami se třemi prsty. Na sytém, vyleštěném povrchu byly v řadě urovnány tři předměty: malá kovová schránka o velikosti její dlaně, sada čehosi podobného kovovým pišťálám a kniha svázaná v tmavomodré kůži se stříbrnými přezkami. Stůl, či předměty na něm, byly zjevně ohniskem magie, neboť pampelišková světélka kolem nich kroužila nejhustěji a vytvářela dojem zářivé mlhy.

"Tak jen běž," řekla Fenka a posadila se na zadní. "Vypadá to, že jsme sem přišly kvůli tomuto."

"Co tím myslíš?" zeptala se Lirael podezíravě a několikrát se zhluboka nadechla. Cítila se poměrně v bezpečí, ale v místnosti byla spousta magie, kterou nepoznávala, a ani zdaleka netušila, k čemu slouží či odkud se tu bere. A na patře a na jazyku pořád cítila Volnou magii, té studené kovové pachuti se nedokázala zbavit.

"Dveře se před tebou otevřely; stezka se prozářila; místní strážci tě nezabili," vypočítávala Fenka, zatímco strkala Lirael do otevřené ruky studený a vlhký čumák. Významně se na Lirael podívala a dodala: "To, co je na tom stole, tam musí čekat na tebe. Což stejně tak dobře znamená, že to nečeká na mě. Takže já si sednu tady na zem. Nebo si lehnu. Probud' mě, až bude čas jít."

S těmito slovy se rozkošnický protáhla, zívla a položila se na koberec. Když se uvelebila na boku, několikrát švihla ocasem a potom podle všeho tvrdě usnula.

"Ale Fenko!" zvolala Lirael. "Přece teď nebudeš spát! Co si počnu, když se něco stane?"

Fenka otevřela oko a skoro bez pohnutí čelistí řekla: "To mě samozřejmě probudíš."

Lirael se podívala na spící Fenku a potom upřela oči na stůl. Nejhorší tvor, s nímž se setkala v knihovně, byl stilken. Ale za posledních několik let se setkala s dalšími nebezpečnými věcmi - vražednými stvůrami, starými Výsadními

kouzly, která se rozpletla nebo přestala být vypočitatelná, mechanickými pastmi, dokonce s otrávenými knižními vazbami. Všechny představovaly běžná rizika knihovnické profese, ale nijak se nepodobaly tomu, s čím se musí střetnout nyní. Ať jsou tyto předměty čímkoliv, jsou střezeny obezřetněji, podivnější a mocnější magií, než jakou kdy zažila.

Uvědomila si, že magie, která se tu soustředí, je taky nesmírně stará. Stěny, podlaha, strop, koberec, stůl - dokonce vzduch v místnosti - byly prostoupeny řadou vrstev Výsadních symbolů, z nichž některé byly nejméně tisíc let staré. Když na okamžik zavřela oči, místnost jí připadala skoro jako Výsadní kámen, zdroj Výsadní magie, spíše než jen jako místo, kde se hodně kouzlo.

Ale pokud věděla, nebylo to možné...

Při této představě dostala náhle závrať, a tak opět otevřela oči. Přes kůži, dechem, krví jí pluly Výsadní symboly. A mezi nimi se vznášela Volná magie. Pampeliškové světlo se k ní natahovalo jako chapadla, obklopovalo ji zlehka boky a pomalu ji směřovalo ke stolu.

Z kouzel a světél se jí najednou zatočila hlava a zůstala omráčená, jako by se probudila z poslední fáze spánku. Chvilí s tímto pocitem bojovala, ale byl příjemný a vůbec ne hrozivý. Nechala spící Fenku ležet a v oblaku světla vykročila pomalu kupředu.

Potom se rázem ocitla u stolu, aniž si vzpomínala, že přešla prostor, který ji od něj dělil. Rukama spočívala na jeho chladném, vyleštěném povrchu. Jak se dalo očekávat od druhé pomocné knihovnice, nejprve se natáhla po knize a prsty se dotkla stříbrné přezky, která ji zavírala, zatímco si četla název vyražený stříbrným písmem na hřbetu: Kniha vzpomínek a zapomnění.

Otevřela přezku, v níž také ucítila Výsadní magii, a všimla si symbolů, které se hemžily po jejím stříbrném povrchu i hluboko v kovu. Symbolů spoutávání a uzavírání, spalování a ničení.

Ale než si uvědomila, co symboly znamenají, měla přezku otevřenou a pořád neutrpěla žádnou újmu. Opatrně otočila přední desku a titulní list; křehký, tenoučký papír se obracel skoro sám. Ve stránkách byly další Výsadní znaky, které do nich byly vloženy v čase jejich zhotovení. A byla v nich zalitá a uvězněná i Volná magie. Oba druhy magie spočívaly v deskách a jejich kůži, a dokonce i v klišu a nitích vazby.

Magie a moc byly patrné především v textu. Lirael v minulosti viděla podobné, třebaže méně mocné knihy, jako třeba V kůži lva. Taková kniha se nedala doopravdy nikdy dočíst, protože její obsah se měnil podle potřeby, z rozmaru původního tvůrce nebo aby vyhovoval měsíčním fázím či struktuře počasí. Obsah některých knih si nebylo možné ani zapamatovat, dokud se neuskutečnily některé události. Bez výjimky šlo ze strany autora o laskavost, neboť takový obsah pojednával o věcech, jejichž každodenní připomínání by pro čtenáře představovalo nesmírné břemeno.

Když se Lirael pustila do čtení, kolem hlavy se jí roztančila světla, s nimiž se jí po stránce rozkomiňaly stíny vrhané z vlasů. Přečetla si první stránku, potom druhou a další. Každých pár minut natáhla ruku a otočila stránku a brzy dočetla první kapitolu. Zdálo se jí, jako by těžké, ospalé oddychování Fenky za jejími zády odpovídalo pomalému rytmu otáčejících se stran.

O několik hodin, či dokonce dnů, později - poněvadž ztratila ponětí o čase - otočila patrně poslední stránku a knihu zavřela. Stříbrná přezka cvakla a sama od sebe se na ní zavřela západka.

Lirael se při cvaknutí odtáhla, ale od stolu neodešla. Místo toho uchopila píšťaly, sedm malých stříbrných trubiček, přecházejících co do velikosti od délky jejího malíčku až takřka po délku její dlaně s nataženými prsty. Přidržela si píšťaly u rtů, ale nefoukla do nich. Byly něčím mnohem větším, než čím se zdály. Kniha jí sdělila, jak byly zhotoveny a jak by se měly použít, a Lirael už věděla, že Výsadní symboly hemžící se ve stříbře tvoří pouze svrchní slupku Volné magie, číhající uvnitř.

Postupně se dotkla všech píšťal, od té nejmenší po tu největší, a než nástroj položila na stůl, zašeptala si v duchu jejich jména. Potom zvedla poslední předmět: malou kovovou schránku. I ta byla stříbrná a vedle Výsadních symbolů ji zdobily půvabné rytiny. Symboly se podobaly těm na knize a všechny hrozily odplatou, pokud schránku otevře někdo, kdo není skutečně Krve. Neuváděla, které konkrétní krve, ale Lirael si pomyslela, že pokud dokázala otevřít knihu, otevře se jí i schránka.

Zlehka se dotkla háčku a trochu ucukla, když pocítila horko Volné magie, žhnoucí uvnitř. Krabička zůstala zavřená. Na okamžik ji napadlo, že se kniha mohla mýlit nebo že symboly špatně přečetla nebo že v ní nekoluje patřičná krev. Zavřela oči a na zámek pevně zatlačila.

Nestalo se nic děsivého, ale schránka se jí zachvěla v ruce. Podívala se na ni. Schránka se otevřela na dvě poloviny s pantem uprostřed. Vypadala jako zrcátko, jež mohla postavit na polici nebo na stůl.

Rozevřela ji úplně a položila ji na stůl. Jednu stranu měla stříbrnou, ale druhou tvořilo něco, co nedokázala popsat. Tam, kde měl být jasný reflexní povrch zrcadla, se otevíral nereflexivní obdélník... nicoty. Část naprosté tmy, tvar čehosi vytvořeného z naprosté nepřítomnosti světla.

Kniha vzpomínek a zapomnění věc nazývala Temným zrcadlem a Lirael si přečetla, alespoň částečně, jak by se dalo použít. Ale Temné zrcadlo nebude fungovat v této místnosti ani v žádné části světa živých. Mohlo být použito jen ve Smrti a tam Lirael neměla rozhodně v úmyslu zavítat, i když kniha tvrdila, že jí ukáže, jak se z ní vrátit. Smrt byla sférou působení Abhorsenů, nikoli Clayrů, ačkoli podivuhodné používání Temného zrcadla mohlo mít souvislost s clayrským darem Zraku.

Lirael Temné zrcadlo zase zavřela a položila je na stůl. Ale prsty na něm pořád spočívala. Zůstala tak v zamyšlení stát celou minutu. Potom je zvedla a vsunula si je do levé kapsy na vestě, kde už nosila špičku pera, kousek voskovaného provázku a povážlivě krátkou tužku. Po dalším chvilkovém zaváhání vzala píšťaly a vložila si je do pravé kapsy za mechanickou myš. Nakonec popadla i Knihu vzpomínek a zapomnění a zasunula si ji za vestu.

Přistoupila k Nezbedné Fence. Nastal čas, aby si zcela vážně popovídaly o tom, co se to děje. Kniha, Temné zrcadlo a

píšťaly zde ležely možná více než tisíc let a ve tmě čekaly, až přijde někdo, o kom věděli dávní Clayrové.
Čekaly ve tmě na ženu jménem Lirael.
Čekaly na ni.

Kapitola 23.

Obtížné období

Princ Sameth se třásl na úzkém hlídkovém ochozu druhé nejvyšší věže paláce. Měl na sobě svůj nejteplejší kožich, vítr jej však pořád profukoval. Nechtěl se ale vzrušovat přivoláváním Výsadního kouzla tepla. Ani by mu nevadilo, kdyby se nachladil, podařilo by se mu tak uniknout výcviku, který mu vnutila Ellimere.

Na ochozu stál ze dvou důvodů. Jednak se chtěl rozhlédnout, jestli snad nespátří vracejícího se otce či matku, a potom se snažil vyhnout Ellimere a všem ostatním lidem, kteří mu chtěli organizovat život.

Samovi se po rodičích stýskalo, a to nejen proto, že by ho snad mohli vysvobodit z Ellimeřiny tyranské nadvlády. Sabriel však byla pořád žádána mimo Belisaere a přelétávala ve svém rudozlatém Papírovém křídle z jednoho ohniska nepokojů na druhé. Lidé kolem Sama si opakovaně stýskali na zlou zimu způsobenou zvýšenou činností Mrtvých a volnomagických bytostí. Sam se při jejich slovech vždycky zachvěl, protože věděl, že k němu vzhlíží a že by měl studovat Knihu mrtvých a připravovat se, aby mohl pomáhat své matce.

Zrovna teď bych měl studovat, pomyslel si zasmušile, ale dál upíral oči na zamrzlé střechy města a do kouře stoupajícího z tisícovek útulných příbytků.

Od chvíle, kdy mu Ellimere knihu dala, ji ani jednou neotevřel. Zelenostříbný svazek zůstával bezpečně uzamčený ve skříni v jeho dílně. Myslel na ni každý den a díval se na ni, ale nemohl se přinutit, aby si ji přečetl. Hodiny, během nichž ji měl studovat, trávil přemýšlením, jak říct své matce, že ji číst nemůže. Knihu číst nedokázal a nemohl snést představu, že by se znovu ocitl ve Smrti.

Ellimere mu na studium knihy, či na "abhorsenskou přípravku", jak tomu říkala, vyčlenila dvě hodiny denně, ale Sam nic nečetl. Místo toho psal. Vyjádření za vyjádřením, v nichž se pokoušel vysvětlit své pocity a obavy. Dopisy Sabriel. Dopisy Prubířovi. Dopisy oběma rodičům. Všechny skončily v plamenech.

"Prostě jí to řeknu," oznámil Sam větru. Nepromluvil však příliš hlasitě, aby ho nezaslechla hlídka na opačné straně věže. Strážci už došli k názoru, že mladík je jen ubohá napodobenina prince. Nechtěl, aby si mysleli, že je k tomu ještě šilený.

"Ne, řeknu to tátovi a potom jí to může říct on," dodal po krátkém zamyšlení. Ale Prubíř se sotva stačil vrátit z Estwaelu, když zase musel odjet na jih do pevnosti na Barhedrinském kopci, kousek na sever ode Zdi. Kolovaly zvěsti, že obyvatelé Ancelstierre dovolují skupinkám jižanských uprchlíků přecházet za Zed' a usazovat se ve Starém království - ve skutečnosti je vlastně nechávají zabíjet stvůrami či divochy, kteří se potloukají v pohraničí. Prubíř odjel zjistit, co je na těchto zvěstech pravdy a co mají Ancelstierané za lubem, a zachránit ty Jižany, kteří snad přežili.

"Pitomí Ancelstierané," zamumlal Sam a kopl do zídky. Naneštěstí mu na zledovatělém kamenném povrchu druhá noha podklouzla a on do zídky narazil a udeřil se do brňavky.

"Au!" vykřikl a chytil se za loket. "K čertu s tím!"

"Jste v pořádku, pane?" zeptal se strážce, který se na něho přispěchal podívat a jemuž okované boty poskytovaly mnohem lepší stabilitu než Samovy pantofle z králičiny. "Přece si nechcete zlomit nohu?"

Sam se zamračil. Věděl, že představa, jak bude tančit Jitního ptáka, byla pro strážce nekonečným zdrojem zábavy. Jeho sebejistotě nepomáhalo jejich špatně skrývané pochechtávání ani suverenita, s níž Ellimere působila ve své budoucí roli, neboť jako spoluvladařka vystupovala s elegancí a potřebnou autoritou - pro všechny kromě Sama.

Jeho krkolomné zkoušky na roli Jitního ptáka při oslavách zimního a letního slunovratu byly jen jednou z oblastí, v níž vystupoval jako slabší královský materiál než jeho sestra. Nedokázal předstírat nadšení pro tance, často usínal u rozhodčího soudu, a třebaže věděl, že je velice zdatný šermíř, neměl pocit, že by měl předvádět své schopnosti tréninkem s gardisty.

Podobně zle dopadal v Obzorech. Ellimere se vždycky vrhala do každé aktivity a usilovně pracovala. Sam dělal přesný opak; hleděl do prázdna a dělal si starosti se svou nejasnou budoucností; mnohdy se jimi nechal tak strhnout, že přestal dělat to, co měl právě za úkol.

"Pane, jste v pořádku?" zopakoval gardista.

Sam zamrkal. A zase to udělal. Hleděl do prázdna, zatímco uvažoval o hledění do prázdna.

"Ano, děkuji," odpověděl a pokrčil prsty v rukavicích. "Uklouzl jsem. Praštil jsem se do brňavky."

"Viděl jste tam něco zajímavého?" zeptal se strážce. Sam si vzpomněl, že se jmenuje Brel. Byl to docela přátelský chlapík. Nepatřil k těm, kdo v sobě dusí smích pokaždé, když Sam projde okolo v kostýmu Jitního ptáka.

"Ne," zavrtěl Sam hlavou. Znovu se podíval ven, tentokrát dolů do středu města. Oslavy zimního slunovratu měly začít za několik dní. Stavba Ledové pouti byla v plném proudu. Ledová pouť, velké hemžící se stanové městečko na zmrzlé hladině Loesarského jezera, se mohlo pyšnit alegorickými vozy a herci, kejklíři a žongléry, hudebníky a kouzelníky, výstavami a přehlídkami a všemožnými hrami, nemluvě o pochoutkách ze všech koutů Starého království i oblastí mimo ně. Loesarské jezero pokrývalo devadesát akrů ústředního belisaerského údolí, ale Ledová pouť se vylévala z jeho břehů a šířila se do parků lemujících břehy.

Samovi se Ledová pouť vždycky líbila, ale nyní na ni pohlížel bez zájmu. Cítil pouze studenou a černou sklíčenost.

"Kolik si člověk na pouti užije legrace," poznamenal Brel a promnul si ruce. "Vypadá to, že letos to budou dobré oslavy."

"Vážně?" zadrmlil Sam mrzutě. V poslední den slavností bude muset tančit jako Jitní pták. Jeho úkolem bude nést

zelenou snítku jara na konci zimního procesí, za Sněhem, Kroupami, Plískanicí, Mlhou, Boufkami a Mrazem. Všechno to byli profesionální tanečníci na chůdách, takže se nad Ptákem nejen hrozivě tyčili, ale poukazovali taky na Samovo neumětelství.

Zimní tanec byl dlouhý a složitý, proplétal se dvěma mílemi klikatých uliček pouti. Byl však ještě mnohem delší, protože se tanečníci museli častokrát vracet, když se Šestice duchů ochomýtala kolem Ptáka a pokoušela se prodloužit své roční období tak, že zpod Samova zlatého křídla buď ukradla snítku Jara, nebo ho podrážděla chůdami.

Dosud se uskutečnily dvě zkoušky. Duchům zimy se nemělo podařit Ptáka podrazit, ale prozatím ani dovednosti ostatních tanečníků nezabránily Ptákovi, aby se podrážel sám. Než skončila první zkouška, Pták se třikrát skácel k zemi, dvakrát si zlomil zobák a náramně si pocuchal peří. Druhá zkouška byla ještě horší, neboť Pták vrazil do Plískanice a srazil ji z chůd. Nová Plískanice s ním ještě nechtěla mluvit.

"Prý že těžko na cvičišti, lehký na bojišti," poznamenal Brel.

Sam přikývl a od gardisty se odvrátil. Po Papírovém křídle vnášejícím se ve větru nebo družině jezdců klusajících po jižní silnici s královskou standartou nebylo ani vidu ani slechu. Pátrat po rodičích je jen ztráta času.

Brel si odkašlal do rukavice. Pokynul Samovi hlavou a vydal se znovu na pomalou obchůzku hlídkového ochozu, do zad mu přitom jemně narážela trubka na popruhu.

Sam se otočil zpátky a sešel dolů. Už měl stejně zpoždění na další zkoušku.

* * *

Brel se mýlil, pokud tvrdil, že těžko na cvičišti, lehký na bojišti. Sam se zkouškou prokoktal a propotácel a taneční číslo před pohromou zachránily pouze profesionalita a energičnost Šestice duchů.

Podle tradice všichni tanečníci po slavnostním tanci pojedli v paláci se členy královské rodiny, ale Sam se rozhodl banketu neúčastnit. Dali mu do těla a on už měl dost, což dokládaly i utržené modřiny. Byl si jistý, že Plískanice ho ke konci úmyslně přetáhla chůdou. Byla to sestra té původní, kterou srazil z chůd při první zkoušce.

Místo účasti na hostině se odebral do dílny a pokusil se zapomenout na své potíže při sestrojování mimořádně složitě a zajímavě magicko-mechanické hračky. Ellimere pro něho poslala páže, ale pokud nechtěla uvést všechny do rozpaků, víc nezmohla, a nechala ho tedy na pokoji - alespoň pro tento večer.

Ale ne pro den či dny následující. Ellimere nedokázala - nebo nechtěla - pochopit, že Samova rozmrzelost vychází z opravdového soužení. Jen mu vymýšlela další věci na práci. Nejhorší bylo, že mu začala předhazovat i mladší sestry svých kamarádek, neboť si zjevně myslela, že dobrá žena rozptýlí veškeré jeho chmury. Samovi se přirozeně okamžitě zhnusila každá dívka, kterou vedle něho Ellimere tak okázale posadila při večeři nebo která se "náhodou" objevila přede dvěma jeho dílny s rozbitým zámekem na náramku. Neustálá úzkost vyvolávaná knihou či matčiným návratem mu nechávala jen pramálo energie, aby dokázal navazovat přátelství, natožpak ta milostného charakteru. Vysloužil si tedy pověst upjatého a odtazitého mladíka, a to nejen mezi dívkami, které mu představovala Ellimere, nýbrž i mezi všemi lidmi jeho věku v paláci. Dokonce i lidé, s nimiž se přátelil v minulých letech, když byl doma na prázdninách, zjišťovali, že se už netěší z jejich společnosti. Sam, usouzený svými starostmi a zaneprázdněný oficiálními povinnostmi, si sotva uvědomoval, že se ho jeho vrstevníci začínají stranit.

Trochu se bavil s Brelem, protože oba ve stejné době bývali na druhé nejvyšší věži. Naštěstí gardista nebyl od přírody příliš silný a také mu nevadilo Samovo mlčení nebo jeho tíhnutí k prázdnému civění na město a moře.

"Dnes máte narozeniny," řekl Brel jednoho jasného a velmi studeného rána. Pořád byl vidět měsíc a kolem něj kolo, což se stávalo jen za nejmehlejších zimních nocí.

Sam přikývl. Poněvadž měl narozeniny dva týdny po oslavách zimního slunovratu, vždycky zůstávaly do jisté míry ve stínu oné velkolepější události. Letos byly ještě méně okázalé vinou přetrvávající nepřítomnosti Sabriel a Prubíře. Mohli mu poslat pouze dopisy a dárky, které, byť zjevně pečlivě vybrané, Sama nerozradostnily. Obzvláště proto, že jedním z nich byl plášť se stříbrnými klíčky Abhorsena v tmavomodrém poli naproti rudému poli se symbolem zlatého hradu královského rodu a druhým pak kniha nazvaná Merchanovo poučení ve věci spoutávání volnomagických elementálů.

"Dostal jste nějaké hezké dárky?" zeptal se ho Brel.

"Plášť," odpověděl Sam. "A knihu."

"Ach tak," Brel na to. Promnul si ruce, aby si rozproudil krev v těle. "Takže žádný meč? Nebo psa?"

Sam zavrtěl hlavou. Psa ani meč nechtěl, ale kteroukoli z obou možností by uvítal víc než to, co dostal.

"Uvidíte, že princezna Ellimere vám dá něco opravdu hezkého," dodal Brel po dlouhém zamyšlení.

"To pochybuju," Sam na to. "Nejspíš zorganizuje zase nějakou lekci."

Brel si opět promnul ruce, zastavil se a pomalu se od jihu k severu rozhlížel po obzoru.

"Všechno nejlepší," řekl, když jeho hlava dokončila tento pomalý pohyb. "Kolikáté jsou? Osmnácté?"

"Sedmnácté," opáčil Sam.

"Ach tak," odpověděl Brel a odešel na druhou stranu věže, aby se opět rozhlédl po obzoru.

Sam sešel dolů.

Ellimere v Hlavní síni opravdu uspořádala narozeninovou oslavu, ta však především kvůli Samově deprimující přítomnosti neměla žádný brínk. Odmítal tancovat, protože to byl jediný den, kdy odmítnout mohl, a poněvadž to byly jeho narozeniny, znamenalo to, že nemohl tančit ani nikdo jiný. Odmítal před ostatními otevírat dárky, protože na to neměl chuť, a jenom se ponímal v opékaném mečounovi s limetkou a topince s máslem, což bylo kdysi jeho oblíbené jídlo. Vlastně se choval spíš jako rozmazlený a mrzoutský sedmiletý fracek než jako sedmnáctiletý mladík. Sám to věděl, ale nedokázal tomu zabránit. Bylo to poprvé v průběhu několika týdnů, kdy se byl schopen postavit Ellimeřiným rozkazům, či, jak jim říkala, "pádným doporučením".

Oslava skončila brzy a všichni byli vztekli a podráždění. Sam odešel rovnou do své komnaty, šeptaným poznámkám

nebo kradmým pohledům, které ho doprovázely, nevěnoval při odchodu žádnou pozornost. Nezáleželo mu na tom, co si myslí ostatní, ačkoli si byl palčivě vědomý, jak ho přivřenýma očima sleduje Jall Oren. Jall Samovy nedostatky určitě nahlásí při příjezdu jeho rodičů, nerozhodne-li se jim doručit ještě předtím jeden ze svých obávaných výčtů všeho, co se mu nezamlouvá na Samově chování.

Ale dokonce i Jallovo líčení bude bezvýznamné, až pravdu o svém synovi pozná matka. Co přijde pak, se Sam neodvažoval hádat. Nedokázal si představit, co se stane nebo jaká bude jeho budoucnost. Království musí mít budoucího Abhorsena a dědice. Ellimere je očividně dokonalou dědičkou trůnu, Sam tudíž musí být budoucím Abhorsenem. Jenže to on nezvládne. Ne že to zvládnout nebude chtít, jak si musí všichni myslet. On to zvládnout nebude moci.

Té noci, jak to učinil už snad stokrát, odemkl skříň vedle ponku a sebral síly k pohledu na Knihu mrtvých. Ležela na polici a zářila vlastním zlověstným zeleným světlem, které zastíňovalo měkký přísvit Výsadních světél ve stropě.

Natáhl k ní ruku jako lovec, který se pokouší poplácat vlka v marné naději, že to bude jen přátelský pes. Prsty se dotkl stříbrné přezky a Výsadních znaků na ní, ale než mohl učinit něco jiného, zmocnilo se ho prudké chvění a kůže mu ochladla jako led. Pokusil se třas utiřit a chlad ignorovat, ale nedokázal to. Odtrhl ruku zpátky a stáhl se před krb, nešťastně se schoulil a objal si kolena.

* * *

Týden po narozeninách dostal dopis od Nicka. Či spíše pozůstatky dopisu, byl totiž napsán na průmyslově zhotoveném papíru. Jako většina výtisků ancelstierské techniky se papír hned po překonání Zdi začal rozpadat a nyní se drotil na jednotlivá vlákna. Sam Nickovi v minulosti častokrát říkal, aby používal ruční papír, ale ten to nikdy neudělal.

Přesto z dopisu zůstal dost velký kus na to, aby si Sam vyvodil, že Nick ho žádá o udělení starokrálovských viz pro sebe a svého sluhu. Měl v úmyslu přejít Zeď o zimním slunovratu a byl by Samovi vděčný, kdyby se s ním setkal na hraničním přechodu.

Sam se rozzářil. Nick mu dovedl vždycky zvednout náladu. Okamžitě se podíval do svého almanachu, čemu bude ancelstierský zimní slunovrat odpovídat ve Starém království. To mělo zpravidla před Ancelstierre náskok celého jednoho ročního období, ale docházelo i k podivným výkyvům, které si bylo nutné v almanachu ověřit, a to obzvláště v období kolem slunovratů a střídání ročních období.

Almanachy korespondencí mezi Starým královstvím a Ancelstierre, jaký měl nyní Sam, se kdysi skoro nedaly sehnat, ale Sabriel před deseti lety půjčila svůj výtisk královskému tiskaři, který jej nově vysázel a zahrnul do něj všechny ručně psané komentáře a poznámky Sabriel i předchozích Abhorsenů. To byl dlouhý a pracný proces. Výsledek byl esteticky velmi zdařilý - vyvedený jasným, lehce vytlačeným písmem na křehkém lněném papíru -, byl však velice drahý. Sabriel a Prubř pečlivě vybírali, komu se tyto almanachy dostanou do rukou. Sameth byl velmi hrdý, že mu jeden světili v den jeho dvanáctých narozenin.

Naštěstí almanach pro zimní slunovrat uváděl přesný údaj a nikoli rovnici, kterou by musel Sam vypočítat a kvůli níž by musel sledovat měsíc a další jevy. Na tento den připadá ve Starém království Den lodí ve třetím jarním týdnu. Pořád zbývala spousta času, ale Sam se alespoň mohl těšit na něco pozitivního.

Po obdržení Nickova dopisu se Samovi trochu zlepšila nálada a s výjimkou Ellimere začal v paláci hned se všemi lépe vycházet. Zbytek zimy uplynul, aniž se vrátil jeho rodiče a aniž se přivalila některá z mimořádně prudkých bouří nebo drásavá, otupující vlna mrazivého počasí. Občas se přihnaly ze severovýchodu a doprovázela je hejna ztracených velryb, které se jinak do Saerského moře nikdy nevydávaly.

Co do počasí to byla mimořádně mírná zima, ale na královském dvoře a ve městě o ní lidé pořád mluvili jako o jedné z nejhorších. Po celém království docházelo během tohoto ročního období k více potížím než za kteroukoli jinou zimu během posledních deseti let, k potížím, které země nezažila od prvních dnů Prubřova panování. Ze Stájové věže neustále vylétávali poštovní jestřábi a paní Finneyová měla čím dál zarudlejší oči a byla čím dál podrážděnější, kolik se toho její děti, jestřábi, musí nalétat, aby vyhověli požadavkům na doručování vzkazů. Řada vzkazů, které jestřábi přenášeli, obsahovala hlášení o Mrtvých a volnomagických bytostech. Velká část se nakonec ukázala jako planá, ale příliš velké množství jich bylo pravdivých a vyžadovalo Sabrielinu pozornost.

Sama znepokojila i další novina. Jeden dopis od otce mu silně připomněl strašlivý den na hranici, kdy mrtví Jižané napadli jeho kriketové mužstvo a on se musel ve Smrti utkat s nekromantem.

Dopis si vzal na druhou nejvyšší věž, aby si jej přečetl a promyslel, zatímco kolem něho přecházel Brel. Jednu jeho část si přečetl hned třikrát:

Ancelstierská armáda, pravděpodobně na základě pokynů od vlády, dovolila skupině jižanských "dobrovolníků" vstoupit na jednom ze starých hraničních přechodů ve Zdi do Starého království, což učinila v rozporu se všemi minulými dohodami a zdravým rozumem. Carolini evidentně získal další podporu a nyní se pokouší realizovat svůj plán poslat všechny Jižany do království.

Další přechody jsem co nejrázněji zatrl a posílil jsem hlídky v Barhedrinu. Nemám ale žádnou záruku, že Ancelstierané k nám nebudou posílat další Jižany, ačkoli generál Tindall mě ujistil, že plnění jakéhokoli takového pokynu pozdrží, a bude-li to v jeho silách, bude mě informovat.

Hranici však už každopádně překročila více než tisícovka Jižanů a mají před námi náskok nejméně čtyř dnů. Podle všeho se s nimi setkali "místní průvodci", ale jelikož uprchlíky nemohli doprovázet žádní pohraniční zvědové, nevím, zda šlo vůbec o skutečné lidi.

Budeme samozřejmě i nadále pokračovat ve svých snahách, ale na celé věci se mi něco nezdá. Jsem si jistý, že je do ní zapleten nejméně jeden volnomagický čaroděj z naší strany Zdi, a navíc Jižané použili nejbližší přechod od místa, kde

jste byli napadeni.

Je to ten nekromant, pomyslel si Sam, když složil dopis. Byl rád, že svítí slunce a že je v královském paláci, chráněn gardisty a tekoucí vodou.

"Špatné zprávy?" zeptal se Brel.

"Prostě jen zprávy," odpověděl Sam, ale nedokázal potlačit zachvění. "Nic, s čím by si král a Abhorsenka nedokázali poradit," zašeptal. Strčil si dopis do kabátu a vydal se dolů do své dílny, aby se pohroužil do sestrojování mechanismů, do drobných detailů, které vyžadovaly veškerou jeho pozornost a naprostou zručnost jeho rukou.

S každým krokem věděl, že by měl jít otevřít Knihu mrtvých.

* * *

Jak se už stalo pravidlem, Samovi rodiče se vrátili jednoho krásného jarního večera, dlouho poté, co Sam slezl z věže a Brelovi skončila hlídka. Vítr se stočil na východ, Saerské moře měnilo barvu ze zimní černé na letní tyrkysovou, slunce bylo pořád teplé, i když klesalo za západní obzor, a vlaštovky, které žily v útesech, kradly ze Samovy roztrhané pokrývky vlnu, aby ji použily pro stavbu hnízd.

Sabriel přiletěla první; její Papírové křídlo se sklouzlo nízko nad cvičištem, kde se Sam usilovně prokousával čtyřiceti osmi druhy útoků a obran s Cynel, jednou z lepších gardistek. Stín Papírového křídla je oba polekal a umožnil Cynel získat poslední bod, neboť se stačila vzpamatovat, dokud byl Sam dočasně paralyzovaný.

Jeho den zkázy konečně nastal a všechny přichystané promluvy a dopisy se mu vypařily z hlavy, jako by ho jeho protivnice nepraštila vítězoslavně dřevěným mečem do silně vycpané přilby, ale doslova mu proklála mozek.

Pospíchal do paláce, aby si svlékl cvičební zbroj, když tu nad Jižní branou zazněly trubky. Zpočátku si myslel, že vítají jeho matku, potom ale uslyšel další trubky, o něco dál, někde u Západního nádvoří, kde mělo přistát její Papírové křídlo. Trubky u Jižní brány tedy musely ohlašovat příjezd krále. Nikomu jinému se fanfáry netroubily.

Opravdu to byl Prubíř. Sam se s ním setkal o dvacet minut později v soukromé podkrovní komnatě královské rodiny - rozlehlé místnosti tři patra nad Velkou síní s jediným dlouhým oknem, které shlíželo spíše do města než na moře. Prubíř se při Samově příchodu díval na své hlavní město a sledoval, jak se v něm začínají světla. Jasná Výsadní světla a tlumená světla petrolejek, mihotající se svíčky a ohně. Byl to snad ten nejlepší čas pro pobyt v Belisaere, tato chvíle rozsvěcování za vlahého jarního večera.

Prubíř jako obvykle vypadal unaveně, ačkoli se stihl umýt a odložit zbroj a jezdeckou výstroj. Měl na sobě župan ancelstierského střihu; kučeravé vlasy po spěšné koupeli ještě mokré. Když spatřil Sama, usmál se a oba si potřásli rukama.

"Vypadáš líp, Same," řekl Prubíř, když si na synově tváři všiml ruměnce po šermířském tréninku. "I když jsem doufal, že se z tebe letos v zimě stane i pisatel dopisů."

"No víš..." zakoktal Sam. Za celou zimu poslal otcí pouze dvě psaní a několik poznámek u spodního okraje Ellimeřiny mnohem častější korespondence. Ani dopisy, ani poznámky neobsahovaly nic mimořádně zajímavého a vůbec nic osobního. Sam několik dopisů napsal nanečisto, ale ty podobně jako v případě dopisů matce skončily v plamenech.

"Táti, já..." spustil Sam váhavě a pocítil vlnu úlevy, že se konečně pouští do tématu, které ho dusilo celou zimu. "Táti, já nemůžu..."

Než mohl pokračovat, dveře se prudce otevřely a dovnitř se jako vítr přihnala Ellimere. Sam sklapl ústa a vrhl na ni nevráživý pohled, ale jeho sestra mu nevěnovala pozornost a pospíchala přímo k Prubířovi, objala ho se zjevnou úlevou.

"Tati! Já jsem tak ráda, že jsi doma," zvolala. "A matka taky!"

"Jedna velká šťastná rodinka," zamumlal si Sam pro sebe.

"Cos říkal?" zeptal se Prubíř a v hlase mu zazněl náznak strohosti.

"To nic," Sam na to. "Kde je matka?"

"Dole v jezeře," odpověděl Prubíř pomalu. Jednou rukou objímal Ellimere a druhou si přitáhl Sama. "Víte, nechci, abyste si dělali příliš velké starosti, ale musela zajít k Velkým kamenům, protože byla zraněna..."

"Zraněna!" vykřikli Ellimere a Sam dohromady a otočili se, takže všichni proti sobě stáli v sevřeném kruhu.

"Není to nic vážného," dodal Prubíř rychle. "Jakási Mrtvá bytost ji kousla do nohy, nemohla se tomu však hned věnovat, a tak se to zanítilo."

"Je... bude..." ptala se Ellimere úzkostlivě a vyděšeně se dívala na vlastní nohu. Z výrazu v její tváři bylo zřejmé, že si jen stěží dokáže představit, že je Sabriel zraněná a nemá plně pod kontrolou sebe a všechno kolem.

"Ne, o nohu nepříjde," pravil Prubíř přesvědčivě. "Zašla k Velkým Výsadním kamenům proto, že jsme oba byli prostě příliš unavení, abychom vyřkli náležitá hojivá kouzla. Dole se nám to však podaří. Je to také to nejlepší místo, kde se budeme moci my všichni sejít k soukromému rozhovoru. Takové rodinné poradě."

Jezero, kde stála šestice Velkých Výsadních kamenů, bylo v mnoha ohledech srdcem Starého království. Do Výsady, samého zdroje magie, se bylo možné vnořit v království kdekoli, ale přítomnost obyčejných Výsadních kamenů přístup značně usnadňovala, zdálo se, že působily jako vodiče Výsady. Nicméně Velké Výsadní kameny se zdály být Výsadou přímo tvořeny, nejen na ni napojeny. Třebaže Výsada obsahovala a popisovala všechny živé tvory a všechny možnosti a existovala všude, specificky se soustředila ve Velkých kamenech, ve Zdi a v pokrevních liniích královské rodiny, jakož i v Abhorsenech a Clayrech. Když Kerrigor zničil dva z Velkých kamenů a královský rod zdánlivě prohrál, Výsada sama jako by zeslábla a umožnila větší svobodu Volné magii a Mrtvým.

"Nebylo by lepší uspořádat tu poradě tady nahoře, až matka dokouzlí?" zeptal se Sam.

Navzdory jeho důležitosti pro království nebylo jezero nikdy jeho oblíbeným místem, a to ani předtím, než se začal tak silně bát Smrti. Kameny samy o sobě působily konejšivým dojmem, dokonce kolem sebe zahřívaly vodu, ale zbytek

jezera byl studený a přízračný. Kerrigor v něm zabil Prubiřovu matku a sestry a mnohem později tam zemřel i Sabrielin otec. Sam nechtěl uvažovat, jaké to muselo být, když tam stály dva rozbité Výsadní kameny a Kerrigor číhal ve tmě se svými nekromantickými stvůrami a Mrtvými služebníky.

"Ne," odpověděl Prubiř, který mívá ke strachu z onoho místa mnohem větší důvod než jeho syn. Ale tohoto strachu se zbavil před dávnými lety, kdy dlouhé dny opravoval rozbité Kameny s pomocí vlastní krve a útržků stěží zapamatovaných kouzel. "Je to jediné místo, kde nás určitě nikdo nezaslechne, a oba se musíte dozvědět příliš mnoho věcí, které by ostatním měly zůstat utajené. Vezmi víno, Samethe. Budeme ho potřebovat."

"Půjdeš tak, jak jsi?" zeptala se Ellimere, když Prubiř přešel ke krbu a vstoupil do levého výklenku. Při její otázce se otočil, podíval se na svůj župan a dvojici mečů, které přes něj měl přepásané, pokrčil rameny a pokračoval v cestě. Ellimere si povzddechla, vydala se za ním a oba zmizeli ve tmě za ohništěm.

Sam se zamračil a zvedl hliněný džbán s kořeněným svařeným vínem, bylo umístěno vedle ohně, aby zůstalo teplé. Potom je následoval. Položil dlaň na zadní stěnu výklenku, Výsadní symboly se rozhořely a strážné kouzlo mu dovolilo otevřít tajné dveře. Za nimi už slyšel, jak jeho otec a sestra s klapotem sestupují po sto padesáti šesti schodech, vedoucích k jezeru, Velkým Výsadním kamenům a k Sabriel.

Kapitola 24.

Chladná voda, starý kámen

Jezero bylo ohromnou síní ticha, chladného kamene a ještě chladnější vody. Velké kameny stály v temnotě v jeho středu, aniž byly vidět z plošiny, kde se palácové schody nořily do vody. Kolem okraje jezera se ze zamřížovaných otvorů vysoko nad hladinou snášely kužely slunečního světla a na zrcadlově hladké hladině vody vytvářely šrafované světelné vlnky. Mezi kalužemi světla se jako němé hlídky tyčily vysoké sloupy z bílého mramoru, podpírající šedesát stop vzdálený strop.

Voda byla, jako obvykle, mimořádně průzračná. Sam do ní vnořil ruku, když pomáhal otci odvázat bárku, která čekala na konci palácového schodiště. Voda mu protékala mezi prsty a tu spatřil, jak se v ní zableskly Výsadní znaky. Veškerá voda v jezeře pohlcovala magii z Velkých Výsadních kamenů. Blíže ke středu byla skoro magičtější než cokoli jiného a už nebyla chladná - či dokonce mokrá.

Bárka nebyla o mnoho větší než vor se zlacenými koulemi v každém rohu. Na jezeře se plavily dvě, ale první si zjevně vzala Sabriel. Teď na ní musela být uprostřed vodní plochy, kam nedopadalo sluneční světlo. Výsadní kameny žhnuly všemi těmi miliony Výsadních znaků. Symboly se hemžily uvnitř nich a na nich, ale většinu času vydávaly jen slabý přisvit, který se nemohl srovnávat s filtrovaným slunečním světlem. Přisvit uvidí, až se přiblíží a odplují od skvrnitého okraje za třetí řadu sloupů.

Prubiř odvázal lano na své straně, potom položil ruku na fošny a zašeptal jediné slovo. Po klidné hladině se rozběhly vlnky a bárka se pomalu odpoutala od břehu. V jezeře nebyl žádný proud, ale bárka se pohybovala, jako by ji vodou tlačily neviditelné ruce. Prubiř, Sam a Ellimere stáli těsně u sebe v jejím středu a občas se posunuli, když se plavidlo zakolébalo a zhouplo.

Sama napadlo, že právě takto se jeho dávno zesnulé tety a jeho babička plavily vstříc své smrti. Nic netušíce stály na báře - možná přímo na této, předtím než byla vylovena ze dna, opravena a znovu pozlacená -, až je přepadl Kerrigor. Podřezal jim hrdla. Zachytil jejich krev do zlatého poháru. Královskou krev. Krev potřebnou ke zničení Velkých Výsadních kamenů.

Krev k ničení, krev ke tvoření. Kameny byly zničeny pomocí královské krve a přetvořeny královskou krví - krví jeho otce. Sam se podíval na Prubiře a uvažoval, jak to asi udělal. Týdny, které tu strávil osamělou prací, kdy každé ráno uchopil do ruky stříbrný, Výsadou prostoupený nůž a vědomě si na dlaních otevíral rány z předcházejícího dne. Rány mu mezi malíčkem a bříškem palce zanechaly bílé čáry jizev. Řezal si ruce a vyslovoval kouzla, jimiž si nebyl jistý, kouzla, která pro něho byla strašlivě nebezpečná i bez dodatečného rizika a břemene, které představovaly poničené Kameny.

Ale ještě víc Sam uvažoval nad použitím krve, stejné krve, jaká mu koluje v žilách. Připadalo mu zvláštní, že jeho tlukoucí srdce je svým způsobem podobné Velkým kamenům vpředu. Jak málo toho ví, obzvláště o hlubších tajemstvích Výsady. Proč je krev králů, Abhorsenů a Clayrů jiná než krev běžných lidí - dokonce i dalších Výsadních mágů, jejichž krev postačí na zacelování či ničení pouze menších kamenů? Tři pokrevní linie jsou známy jako Velké Výsady, podobně jako Velké kameny před nimi a Zed'. Ale proč? Proč jejich krev obsahuje Výsadní magii, magii, kterou nelze zmnožit symboly získanými ze všeobecně přístupné Výsady?

Výsadní magie sama vždycky fascinovala, obzvláště všechno to, co se z ní dá vyrobit, ale čím více ji používal, tím více si uvědomoval, jak málo toho ví. Kolik toho bylo ztraceno během dvou set let mezivlád. Prubiř svému synovi předal co možná nejvíce, ale jeho vlastní specializací byla bitevní magie, nikoli vytváření nebo jakákoli další hlubší tajemství. V době královny smrti byl královským gardistou, princ levoboček, nikoli mág. Poté strávil dvě stě let uvězněn ve tvaru dřevěné figuríny na přídi lodi, zatímco království upadalo stále hlouběji do chaosu.

Prubiř říkal, že uměl opravit Velké kameny, protože zničené Kameny chtěly být přetvořeny. Zpočátku se dopustil řady chyb a přežil jen díky podpoře a síle Kamenů, kvůli ničemu jinému. Ale i tak mu práce vzala mnoho měsíců a roků života. Před opravami se Prubiřovi neskvěly ve vlasech žádné šediny.

Bárka projela mezi dvěma sloupy a Samovy oči se pomalu přizpůsobily podivnému šeru. Už před sebou viděl šestici Výsadních kamenů, vysoké tmavošedé monolity, jejichž nepravidelné tvary byly zcela odlišné od hladkého zdíva sloupů a dosahovaly jen jedné třetiny jejich výšky. A uprostřed kruhu Kamenů plula i další bárka. Ale kde je Sabriel?

Srdce mu najednou prudce sevřel strach. Matku nikde neviděl a jediné, co ho napadlo, bylo, jak Mrtvý Kerrigor nabyt

své dřívější lidské podoby a přilákal královnu, Samovu babičku, k temné a krvavé smrti. Možná že Prubíř není ve skutečnosti žádný Prubíř, nýbrž něco jiného, co získalo jeho podobu...

Na loďce před nimi se něco pohnulo. Sam, který nevědomky zatajoval dech, se nadechl a zakuckal, neboť si myslel, že se staly skutečností všechny jeho obavy. Ať už to bylo cokoli, nemělo to lidský tvar, dosahovalo to pouze do výšky jeho pasu, nemělo to ruce ani hlavu ani žádný rozeznatelný tvar. Byl to chuchvalec svíjející se tmy, na místě, kde měla být jeho matka...

Potom ho Prubíř bouchl do zad. Rychle se nadechl a z tvora na bárce vyšlehlo drobné Výsadní světlo, zablyštělo se ve vzduchu nad jeho hlavou jako hvězdička - a ukázalo se, že nakonec to Sabriel přece jen je. Ležela na dně, zahalená ve svém tmavomodrém plášti a právě vstala. Světlo se jí rozzářilo ve tváři a přivítal je dobře známý úsměv. Nebyl to však plný, bezstarostný úsměv naprostého štěstí, Sabriel vypadala unavenější a usouzenější, než ji kdy Sam spatřil. Byť byla vždycky bledá, její kůže se zdála být ve Výsadním světle skoro průsvitná a leskla se potem bolesti a utrpení. Sam si v jejích vlasech poprvé povšiml bílých pramínků a zůstal jako opařený, když mu došlo, že nebude věčně mladá, ale jednou zestárne. Neměla na sobě zvonce, nicméně bandalír ležel kousek od ní, mahagonové rukojeti měla snadno na dosah, stejně jako meč a tlumok.

Samova bárka vklouzla mezi dva sloupy a vnikla do kruhu. Všichni tři cestující sebou při průjezdu trhli, neboť z Velkých kamenů ucítili náhlý příval energie a síly. Zbavili se části své únavy, i když ne celé. V Samově případě se zmírnily strach a pocity viny, jež v sobě nosil celou zimu. Cítil se sebevědomější, více ve své kůži. Ten pocit nezažil od chvíle, kdy vyšel na kriketové hřiště k poslednímu zápasu v žákovském poháru.

Obě bárky se setkaly. Sabriel nevstala, ale natáhla k nim ruce. O vteřinu později už objímala Ellimere i Sama a bárky se při jejich vřelém a nadšeném vítání nebezpečně rozhoupaly.

"Ellimere! Samethe! Jak ráda vás vidím a jak moc mě mrzí, že jsem byla tak dlouho pryč," řekla Sabriel, jakmile polevilo úvodní pevné objetí.

"To nevadí, mami," odpověděla Ellimere. Znělo to, jako by spíše ona byla matka a Sabriel její dcera. "Děláme si o tebe starosti. Ukaž nám tu nohu."

Začala Sabriel nadzvedávat plášť, ale ta ji zarazila, zrovna když Sam ucítil slabý úděsný zápach hniječihó masa.

"Pořád to není hezký pohled," dodala Sabriel spěšně. "Obávám se, že rána způsobená Mrtvým rychle zahnívá. Ale s pomocí Velkých kamenů jsem ji opředla hojivými kouzly a zabalila jsem ji i do obkladu z feliaku. Zanedlouho to bude dobré."

"Pro tentokrát," poznamenal Prubíř. Stál mimo ostatní a shlížel na svou manželku.

"Váš otec se na mě zlobí, protože si myslí, že jsem se málem nechala zabít," řekla Sabriel s lehkým úsměškem. "Sama tomu nerozumím, myslím si, že by měl být rád, že k tomu nedošlo."

Po této poznámce nastalo ticho, dokud se Sam váhavě nezeptal: "Jak moc tě zranili?"

"Moc," odpověděla Sabriel a sykla, když pohnula nohou. Pod pláštěm se jí rozhořely Výsadní symboly, byly na okamžik vidět i přes hustě spředenou vlnu. Zaváhala a potom potichu dodala: "Kdybych se cestou zpátky nesetkala s vaším otcem, možná bych se sem nedostala."

Sama Ellimere si vyměnili vyděšené pohledy. Celý život slýchávali historky o Sabrieliných bojích a těžce vydřených vítězstvích. Už dříve utrpěla zranění, ale nikdy neslyšeli, aby připouštěla, že mohla zemřít, a nikdy se sami nad takovou možností nezamýšleli. Je to Abhorsenka, která vstupuje do Smrti pouze o své vlastní vůli!

"Ale zvládla jsem to a budu naprosto v pořádku," dodala rozhodně. "Takže není nutné, aby si někdo dělal zbytečné starosti!"

"Tím máš na mysli mě, jestli se nepletu," řekl Prubíř. S povzdechnutím se posadil, potom podrážděně vstal, upravil si meče a župan a opět usedl.

"Není to jen tak," začal, "celou letošní zimu někdo, nebo něco, úmyslně a chytře připravuje situace, které tě mají dostat do co největšího ohrožení. Podívej se, kam jsi byla všude povolována a jak je tam vždycky víc Mrtvých, než kolik jich bylo hlášeno, a další nebezpečné nestvůry..."

"Prubíři," přerušila ho Sabriel a natáhla se, aby ho vzala za ruku. "Uklidni se. Já s tebou souhlasím. Víš, že s tebou souhlasím."

"Hm," zamručel Prubíř, ale už nic neřekl.

"Máš pravdu," odpověděla Sabriel a podívala se zpřímá na Sama s Ellimere. "Je v tom jasný úmysl a nejen v případě Mrtvých, kteří byli vzkříšeni pouze proto, aby na mě útočili. Myslím, že s tím souvisí i rostoucí počet volnomagických elementálů a taky potíže, které má váš otec s jižanskými uprchlíky."

"To skoro určitě," povzdechl si Prubíř. "Generál Tindall věří, že Corolini a jeho strana Naše země jsou financovány starokrálovským zlatem, ačkoli to nedokáže jednoznačně potvrdit. Poněvadž Corolini a jeho strana nyní udržují rovnováhu sil v ancelstierském shromáždění, jsou schopni posílat Jižany stále víc na sever. Dali také najevo, že jejich cílem je dostat všechny jižanské uprchlíky za Zeď a dál do našeho království."

"Proč?" zeptal se Sam. "Teda za jakým účelem? Severní Ancestierre přece není vůbec přelidněná oblast."

"Nejsem si jistý," odpověděl Prubíř. "Důvody, které nabízejí veřejnosti v Ancestierre, jsou populistické žvásty a využívají obav venkovanů. Ale musí existovat příčina, proč je někdo odsud zásobuje zlatem - dostatkem zlata na to, aby si koupili dvanáct křesel, jež si vybrali ve shromáždění. Obávám se, že tento důvod bude mít něco společného se skutečností, že jsme nenašli víc než dvě desítky lidí z tisícovky, která byla před měsícem poslána přes hranici, a z těchto dvou desítek nebyl ani jeden člověk naživu. Zbytek jednoduše zmizel..."

"Jak mohlo tolik lidí zmizet? Museli po sobě přece zanechat nějaké stopy," přerušila ho Ellimere. "Možná bych se měla..."

"Ne." Prubíř se usmál přesvědčení své dcery, že pokud jde o hledání čehosi, bude se jí určitě vést lépe. S dalšími slovy mu úsměv z tváře vymizel. "Není to tak snadné, jak si myslíš, Ellimere. Působí tu kouzla. Tvoje matka má za to, že je najdeme, když o to budeme nejmíň stát, a že až k tomu dojde, nebudou mezi živými."

"Toto je jádro celé věci," podotkla Sabriel vážně. "Než se o tom budeme bavit dále, myslím, že bychom měli podniknout další opatření, aby nás nikdo neuslyšel. Prubíři?"

Prubíř přikývl a vstal. Vytáhl jeden z mečů a chvíli se soustředil. Výsadní symboly na meči začaly žhnout a hemžit se, až celou čepel zaplavilo zlaté světlo. Prubíř trhl mečem vzhůru a Výsadní symboly přeskočily na nejbližší Výsadní kámen, kde se rozšplíchly jako tekutý oheň.

Chvilí se nic nedělo. Potom světlo zachytily i další symboly, zlaté plameny se rozšířily po celém Kameni a s hukotem jej pohltily jako lesní požár. Další znaky přeskočily na vedlejší Kámen, až plameny zahořel i on, a pak na další, až oheň straval všechny Velké kameny a proudy jasných Výsadních symbolů stoupaly vzhůru a do stran, kde nad oběma bárkami splétaly síť světla ve tvaru kupole.

Když se Sam podíval přes hrazení, všiml si, že zlatý oheň se šíří i pod vodou a vytváří hustou spleť znaků, které pokrývají celé jezerní dno. Královskou čtveřici nyní zcela obklopovala magická hradba, spoléhající se na moc Velkých kamenů. Chtěl se zeptat, jak byla vytvořena a jaké povahy je to kouzlo, ale to už mluvila jeho matka.

"Teď můžeme mluvit bez obav, že nás uslyší uši nebo cokoli jiného," řekla Sabriel. Vzala Sama i Ellimere za ruce a sevřela je tak pevně, že ucítili mozoly na jejich prstech a dlaních, důsledek všech těch let, kdy v nich třímala meč a zvonce.

"Váš otec a já jsme si jisti, že Jižané byli převedeni za Zeď, aby byli povražděni - aby je zabil nekromant a umístil do nich Mrtvé duše, které mu jsou zavázány věrností. Pouze Volná magie může vysvětlit způsob, jak zmizela těla a všechny další stopy, aniž je zahlédly naše hlidky nebo clayrský Zrak."

"Ale já jsem si myslela, že Clayrové zří všechno," ozvala se Ellimere. "Chci říct, že častokrát se spletou v načasování, ale pořád mají schopnost zřít. Není to tak?"

"V průběhu posledních čtyř nebo pěti let si Clayrové uvědomili, že jejich Zrak je zastřený, a možná byl zastřený vždycky, v oblasti kolem východních břehů Rudého jezera a hory Abed," vysvětloval Prubíř pochmurně. "Je to rozlehlá oblast, která ne náhodou také odpovídá území, kde neplatí naše královské výnosy. Existuje tam nějaká moc, vzpírající se jak Clayrům, tak naší autoritě, odráží jejich Zrak a ničí Výsadní kameny, které jsem tam postavil."

"No a neměli bychom povolat vycvičené družiny a vzít je tam spolu s gardou, abychom to tam jednou provždy vyřešili?" namítala Ellimere stejným tónem, který si Sam představoval, že používala, když ještě v Ancelstierre vedla na Wyverleyské akademii hokejový tým.

"Nevíme, kde - nebo co - to je," odpověděla Sabriel. "Vždycky, když se v té oblasti rozhodneme vypátrat zdroj nepokojů, stane se něco někde jinde. Mysleli jsme si, že jsme kořen toho všeho odhalili před pěti lety při bitvě u Roblova..."

"To byla ta nekromantka," přerušil ji Sam, na ten příběh se dobře pamatoval. Za poslední měsíce o nekromantech velice často uvažoval. "Ta s tou bronzovou maskou."

"Ano. Chlora z Maskou," přitakala Sabriel, zadívala se na zlatou hradbu a zjevně si vybavovala nějaké nepříjemné vzpomínky. "Byla velice stará a mocná, takže jsem se domnívala, že byla v dané oblasti strůjcem našich potíží. Ale teď už si nejsem tak jistá. Je jasné, že poplést Clayry a vyvolat nepokoje po celém království chce ještě někdo jiný. Někdo stojí taky za Corolinim v Ancelstierre a možná taky za jižanskou válkou. Možná je to muž, s nímž ses setkal ve Smrti, Same."

"Ten... ten nekromant?" zeptal se Sam. Hlas se mu z hrdla vydral v dojemném vyjeknutí a podvědomě si promnul zápěstí, na chvíli se mu svezly rukávy a ostatní pod nimi spatřili kůži stále zjizvenou po popáleninách.

"Musí mít obrovskou moc, když na druhé straně Zdi vzkřísí tolik Mrtvých pomocníků," poznamenala Sabriel. "A pokud ji má, musela bych o něm už dávno slyšet, ale neznám ho. Jak se mohl všechny ty roky skrývat? Jak se ukrývala Chlora, když jsme prohledávali království po Kerrigorově pádu, a proč se odhalila, aby zaútočila na Roblova? Teď se sama sebe ptám, jestli jsem ji třeba nepodcenila. Možná mi nakonec přece jenom utekla. Poslala jsem ji za Šestou bránu, ale byla jsem nesmírně vysílená a nenásledovala jsem ji až k Deváté. Bylo na ní něco divného, něco víc než obvyklá pachut' Volné magie či nekromancie..."

Odmělně se a nepřítomným pohledem se zahleděla do prázdna. Potom zamrkala a pokračovala. "Chlora byla stará, dost stará na to, aby se s ní jiní Abhorsenové setkali v minulosti, a předpokládám, že tento nekromant je také starý. Ale v Domě jsem nenašla záznam ani o jednom z nich. Když shořel palác, zničilo se příliš mnoho informací a ještě více jich podlehl prostému zubu času. A Clayrové, ačkoli uchovávají všechno v té své Velké knihovně, v ní jen zřídka najdou něco užitečného. Své myšlenky až příliš soustředí na budoucnost. Sama bych se tam ráda podívala, ale je to úkol, který by zabral měsíce, pokud ne roky práce. Myslím, že Chlora a tento další nekromant byli ve spojení a možná jsou pořád, pakliže Chlora přežila. Ale kdo velí a kdo poslouchá, mi není jasné. Obávám se taky zjištění, že nejsou sami. Ale ať už proti nám postupuje kdokoli či cokoli, musíme se postarat, aby jejich plány přišly vniveč."

Při Sabrieliných slovech jako by potemněla světla a voda se zčeřila, jako by ochranným valem zlatého světla kolem Kamenů proklouzl nevitáný vánek.

"Jaké plány?" zeptala se Ellimere. "Co hodlají... ti dva... oni... to cosi... udělat?"

Sabriel pohlédla na Prubíře, a než pokračovala, proběhl mezi nimi krátký záblesk nejistoty.

"Myslíme si, že mají v plánu dovést všech dvě stě tisíc jižanských uprchlíků do Starého království - a zabít je," zašeptala Sabriel, jako by je nakonec přece jen někdo mohl zaslechnout. "Spáchat dvě stě tisíc vražd během jediné

otrávené minuty, aby vytvořili cestu ze Smrti pro každou duši, která tam přetrvává, a to od První oblasti až k samému okraji Deváté brány. Aby přivolali početnější zástup Mrtvých, než kolik jich kdy kráčelo Životem. Zástup, který bychom nemohli porazit, ani kdyby se jim nějakým způsobem postavili všichni Abhorseni, kteří kdy žili."

Kapitola 25.

Rodinná porada

Po Sabrieliných slovech následovalo mlčení. Všichni si představovali zástup dvou set tisíc Mrtvých a Sam se této představě bránil. Horda Mrtvých, nesmírné moře klopýtajících, po Životě hladovějících mrtvol, které se rozprostírá od obzoru k obzoru a nezadržitelně se k nim blíží...

"K tomu samozřejmě nedojde," podotkl Prubíř a vtrhl tak do Samových děsivých obrazů. "Postaráme se, aby k tomu nedošlo, aby uprchlíci ani nepřekročili Zeď. Na naší straně už je však nezastavíme. Zeď je příliš dlouhá, na druhé straně je v ní příliš mnoho rozbitých bran a příliš mnoho starých přechodů. Takže musíme zajistit, aby je k nám Ancelstierané v prvé řadě vůbec neposílali. Proto jsme se vaše matka a já rozhodli, že se sami vydáme do Ancelstierre - potají, abychom nevzbudili pozdvižení nebo podezření. Odletíme do Corvere a budeme jednat s jejich vládou, což bezpochyby bude trvat několik měsíců. To znamená, že při správě království se budeme muset spolehnout na vás dva."

Po tomto odhalení se rozhostilo další ticho. Ellimere vypadala, že upadla do hlubokého zamyšlení, jinak však byla klidná. Sam několikrát polkl a pak pravil: "Co, cože, co tím chceš vlastně říct?"

"Co se týče informování našich přátel i nepřátel, budu na diplomatické misi k barbarským náčelníkům na jejich Jižní stanici a Sabriel se bude starat o své záležitosti stejně tajuplně, jak to dělá vždycky," odpověděl Prubíř. "Během naší nepřítomnosti bude Ellimere i nadále vládnout společně s Jallem Orenem - zdá se, že si na to už všichni zvykli. Samethe, ty jí budeš pomáhat. Nejdůležitější však je, že budeš pokračovat ve studiu Knihy mrtvých."

"A když už o tom mluvíme, něco pro tebe mám," dodala Sabriel, než se mohl do hovoru vmísit Sam. Se zjevnými potížemi k nim přistrčila tlumok. "Podívej se nahoru."

Sam pomalu odvázal řemínky. Najednou se mu udělalo zle, protože si uvědomil, že musí s pravdou ven teď, nebo už to nedokáže. Nikdy.

V tlumoku byl balíček zamotaný v nepromokavém plátně. Sameth ho studenými a nemotornými prsty pomalu vytáhl. Připadalo mu, že se mu podivně zakalil zrak, a Sabriel jako by hovořila z jiné místnosti.

"Našla jsem je v Domě - nebo je tam spíš přichystali vyslanci. Nevím, kde je našli nebo proč je vytáhli. Jsou velice, velice staré. Tak staré, že nemám jediný záznam, kdo je nosil první. Zeptala bych se Macka, ale ten pořád spí..."

"A navíc, když jsem loni chytil toho lososa," přerušil ji Prubíř nevrle. Macka, Abhorsenčina fámula v podobě kočky, spoutávala Ranna, Uspávačka, první ze sedmi zvonců. Za bezmála dvacet let se probudil jen pětkrát nebo šestkrát a při třech těchto příležitostech ukradl a snědl ryby, jež nachytal Prubíř.

"Macek se neprobudí," pokračovala Sabriel. "Ale jelikož mám svoje vlastní, tyto jsou evidentně určeny budoucímu Abhorsenovi. Blahopřeji, Same."

Sam tupě přikývl, i když mu v klíně pořád spočíval neotevřený balíček. Nemusel se dívat, aby pochopil, že pod sraštělým nepromokavým plátnem se skrývá sedm Výsadou prostoupených zvonců Abhorsena.

"To ho ani neotevřeš?" zeptala se Ellimere.

"Později," zaskuhral Sam. Pokusil se o úsměv, ale dokázal jen zkřivit rty. Věděl, že se na něho Sabriel dívá, ale nemohl se jí podívat do očí.

"Jsem ráda, že se ty zvonce objevily," dodala Sabriel. "Většina Abhorsenů přede mnou pracovala se svými předchůdci, někdy i řadu let, a já doufám, že spolupracovat budeme i my dva. Podle Macka se můj otec cvičil u své tety skoro deset let. Často jsem si přála, abych měla stejnou příležitost."

Opět zaváhala a pak rychle dodala: "Abych řekla pravdu, budu potřebovat tvoji pomoc, Same."

Sam přikývl, neschopen slova, neboť mu přiznání vyschlo v krku. Má dědické právo, má knihu, má zvonce. Říkal si, že se musí jen usilovněji snažit začíst do knihy, musí překonat panickou hrůzu a svírání žaludku. Stane se opravdovým nástupcem Abhorsenky, kterého všichni očekávají a potřebují. Musí se jím stát.

"Udělám, co je v mých silách," řekl a konečně se podíval Sabriel do očí. Usmála se a celá tvář se jí projasnila. Objala ho.

"Musím odjet do Ancelstierre, protože pořád znám místní způsoby mnohem lépe než tvůj otec," vysvětlovala. "A hodně mých kamarádek ze školy získalo vlivné posty nebo se provdalo. Ale nechtěla jsem odjet, aniž bych věděla, že tu máme Abhorsena, který uchrání lidi před Mrtvými. Děkuji ti, Same."

"Ale já nejsem..." vykřikl Sam, než se stačil ovládnout. "Nejsem připravený. Tu knihu jsem ještě nedočetl, teda chci říct, že..."

"Jsem si jistá, že víš víc, než si myslíš," řekla Sabriel. "V každém případě teď, když je jaro v plném proudu, by nemělo docházet k žádným potížím. Každá bystřina a řeka je plná vody z tajícího sněhu a jarních srážek. Dny se prodlužují. Teď ke konci jara i po celé léto, nečelíme ze strany Mrtvých žádným větším hrozbám. Nanejvýš se budeš muset vypořádat se zatoulaným pomocníkem nebo možná s Mordautem. Jsem si naprosto jistá, že to zvládneš."

"A co ti pohřešování Jižané?" zeptala se Ellimere s výrazem, dávajícím jasně najevo, jaké se u ní Sam těší důvěře. "Devět set Mrtvých představuje vážnou hrozbu."

"Museli zmizet v oblasti kolem Rudého jezera, jinak by je užřeli Clayrové," podotkla Sabriel. "Tam by je taky měly uvěznit jamí záplavy. Nejraději bych se s nimi letěla vypořádat hned, ale větší nebezpečí hrozí od houfů Jižanů v Ancelstierre. Budeme se muset spolehnout na rozvodněné řeky a taky na tebe, Same."

"Ale..." začal Sam.

"Upozorňuji tě, že s nekromantem nebo nekromanty, kteří stojí proti nám, si není radno zahrávat," pokračovala Sabriel. "Pokud se tě odváží napadnout, musíš s nimi bojovat v Životě. Už se s nimi nepouštěj do souboje ve Smrti. Byl jsi odvážný, když ses k tomu tehdy odhodlal, ale taky jsi měl štěstí. Musíš si dávat velký pozor na zvonce. Jak víš, můžou tě vtlačit do Smrti nebo tě do ní vlákat. Používej je, jen až si budeš jistý, že ses naučil to, co se píše v knize. Slibuješ mi to?"

"Ano," odpověděl Sam. Dech mu vystačil jen na toto jediné slovo. Ale zaznívala v něm i úleva, protože byl dočasně zachráněn. S většinou z nižších Mrtvých si nejspíše poradí jen s pomocí Výsadní magie. Jeho předsevzetí stát se skutečným Abhorsenem nezapudilo strach, jenž se mu pořád skrýval v srdci, a když se dotkl zabalených zvonců, měl studené prsty.

"A teď bych rád věděl," ozval se Prubíř, "jestli vy dva nemáte nějaké návrhy, jak jednat s Ancelstierany, když jste tam chodili do školy. Třeba ten Corolini, předseda strany Naše země. Mohl by pocházet ze Starého království? Co myslíte?"

"Objevil se, až co jsem odjela," opáčila Ellimere; byla už celý rok doma ze školy a podle všeho považovala dny strávené v Ancelstierre za dávnou historii.

"Já nevím," odpověděl Sam. "Než jsem odjel, byl pořád v novinách, nikdy se ale nepsalo, odkud pochází. Mohl by to vědět můj kamarád Nicholas a myslím, že ten by mi mohl pomoci. Víte, jeho strýc je vrchní ministr, Edward Sayre. Nick mě přijede navštívit příští měsíc, ale než odjede, mohl bys ho ještě stihnout."

"On přijede sem?" zeptal se Prubíř. "Překvapuje mě, že ho nechají. Myslím, že armáda už celé roky nevydala nikomu povolení, s výjimkou toho davu uprchlíků - a to bylo politické představení. Armáda neměla na výběr."

"Nick dokáže být hodně přesvědčivý," podotkl Sam, když si vzpomněl na řadu malérů, k nimž ho Nick přemluvil ve škole - a z nichž ho, už méně často, pomohl vysekat. "Požádal jsem Ellimere, aby mu stvrdila vízum pro vstup na naše území."

"Poslala jsem ho už před drahnou dobou," utrousila Ellimere a věnovala Samovi posměšný pohled. "Víš, někteří z nás dokonce i pracují."

"Dobrá," řekl Prubíř. "Bude to užitečný kontakt a pro jednu z vládnoucích ancels tierských rodin bude důležité vidět, že si nevymýšlíme příběhy, které slyší o našem království. Postarám se taky o to, aby mu Barhedrinská posádka poskytla od Zdi doprovod. Jednáním by nijak neprosperlo, kdybychom ztratili synovce vrchního ministra."

"S čím vlastně jednáme?" zeptala se Ellimere. "Vždyť dole v Corvere rádi předstírají, že vůbec neexistujeme. Vždycky jsem musela přesvědčovat nafoukané holky z města, že si celé království nevymýšlím."

"S dvěma věcmi," odpověděla Sabriel. "Se zlatem a strachem. Máme sice jen skromnou zásobu zlata, ale jestliže se dostane do správných kapes, mohlo by stačit, abychom zvrátili rovnováhu sil. A ještě se najde spousta Seveřanů, kteří si pamatují dobu, kdy přešel hranici Kerrigor. Pokusíme se je přesvědčit, že pokud pošlou jižanské uprchlíky na sever, dojde k tomu znovu."

"Nemůže to být Kerrigor, co?" zeptal se Sam. "Myslím, ten kdo stojí za všemi těmi potížemi."

"Ne," řekli Sabriel a Prubíř dohromady. Vyměnili si pohled, oba si zjevně vzpomněli na strašlivou minulost a na to, čeho se Kerrigor pokoušel dosáhnout, jak ve Starém království, tak v Ancelstierre.

"Ne," zopakovala Sabriel. "Na Kerrigora jsem se podívala, když jsem navštívila Dům. Jednou provždy spí spoután Ranniným zaklínadlem, uzamčený v tom nejhlubším sklepení, střežený všemi symboly ochrany a hlídání, které jsme s vaším otcem kdy znali. Není to Kerrigor."

"Ať už je to kdokoliv nebo cokoliv, musíme se s tím vypořádat," řekl Prubíř mocným a vznešeným hlasem. "My čtyři se o to postaráme. Ale teď navrhuji, abychom se všichni napili trochu svařeného vína a popovídali si o příjemnějších věcech. Jaká byla slavnost zimního slunovratu? Řekl jsem ti, Same, že jsem v tvém věku tančil Jitřního ptáka? Jak se ti dařilo?"

"Zapomněl jsem na pohárky," omlouval se Sam, když podával stále teplý džbán.

"Můžeme se napít ze džbánu," navrhla Sabriel po chvíli, když nikdo neodpovídal na Prubířovu otázku. Vzala džbán a zkušeně si nalila do úst pramínek vína. "Hm, to je dobré. A teď mi, Same, řekni, jaké byly narozeniny. Byl to hezký den?"

Sam odpovídal mechanicky, stěžl si všimaje Ellimereých poněkud kousavých poznámek. Bylo vidět, že jeho rodiče ještě nemluvili s Jalem, jinak by mu kladli jiná otázky. Ulevilo se mu, až se začali vyptávat Ellimere a jemně ji popichovali, jak jde tenis a co všichni ti mladíci, kteří se snaží naučit tomuto novému sportu. Historky o jeho sestře se evidentně šířily rychleji než zprávy o jeho potížích. Nakrátko se vrátil do konverzace, když ho Ellimere obvinila, že odmítá vyrábět další rakety, což je prý škoda, protože je nikdo neumí dělat tak dobře jako on, ale jakmile rychle slíbil, že vyrobí další tisíc, hovor se zase stočil mimo něho.

Ostatní se ještě chvíli bavili, ale všechny tížil stín temné budoucnosti. Sameth nedokázal přestat myslet na knihu a zvonce. Co si počne, až bude doopravdy povolán odvrátit útok Mrtvých? Co si počne, když půjde o nekromanta, který ho mučil ve Smrti? A úplně v tom nejhorším případě, co kdyby se objevil ještě mocnější nepřítel, jak se obává Sabriel?

Najednou vyhrkl: "Co když... tento nepřítel... za Corolinim nestojí? Co když udělá něco jiného, zatímco tu vy dva nebudete?"

Ostatní, zaujatí rozhovorem o Herii, která při odpolední oslavě na počest starosty Sindle zakopla o vlastní šaty a vletěla do Jalla Orena, polekaně vzhledli.

"Jestli se to stane, budeme jen týden cesty odsud, nanejvýš deset dnů," řekla Sabriel. "Poštovní jestřáb do Barhedrinu, jezdec na hranici, telegram odtamtud nebo z Bainu do Corvere, vlakem zpátky do Bainu - možná míň než týden. Ale myslíme si, že ať už tento nepřítel plánuje cokoliv, musí počítat se značným počtem Mrtvých. Clayrové uželi mnoho možných budoucností, kde se celé naše království změnilo na poušť obývanou pouze Mrtvými. Co

jiného by to mohlo způsobit než koncentrace Mrtvých, které se obáváme? A k té by mohlo dojít jen při povraždění všech těch ubohých nestřežených uprchlíků. Naši lidé jsou příliš dobře chráněni. V každém případě s výjimkou Belisaere nenajdeš v celém království dvě stě tisíc lidí na jednom místě. A rozhodně ne dvě stě tisíc bez jediného Výsadního symbolu."

"Nevím, co jiného by to mohlo být," povzdechl si Sam zhluboka. "Prostě bych byl radši, kdybyste nikam nejezdili."

"Být Abhorsen znamená velkou zodpovědnost," upozornila ho Sabriel tiše. "Zodpovědnost, kterou bys měl na svá bedra přijímat s velkou opatrností, i když ji sdílíš se mnou. Ale takový je tvůj osud. Samé. Volí si stezku chodec, nebo stezka chodce? Nepochybují, že se ti povede dobře a zanedlouho budeme zase spolu a budeme se bavit o radostnějších věcech."

"Kdy odjíte?" zeptal se Sam neschopen skrýt v hlase naději na oddálení svého úkolu. Možná bude mít zítra možnost promluvit si se Sabriel, přesvědčí ji, aby mu pomohla s Knihou mrtvých, přemůže svou panickou hrůzu.

"Zítra, za úsvitu," odpověděla Sabriel rozpačitě. "Za předpokladu, že se mi dostatečně zhojí noha. Tvůj otec pojede na skutečnou misi k severním barbarům a já poletím na západ. Ale otočím se, abych se s ním zítra večer setkala a potom poletíme na jih do Domu, abychom se ještě jednou pokusili získat rady od Macka, potom budeme pokračovat do Barhedrinu a ke Zdi. Doufejme, že to znáte všechny špehy, kteří nás mohou sledovat."

"Zůstali bychom déle," dodal Prubíř posmutněle, když se podíval na svou nepočetnou rodinu, která se tak zřídka kdy scházela na jednom místě. "Ale jako obvykle, volá nás povinnost - a my její volání musíme uposlechnout."

Kapitola 26.

Dopis od Nicholase

Sam toho večera opustil jezero s prázdným džbánem od vína, bandalírem se zvonci, těžkým srdcem a hlavou plnou myšlenek. Ellimere odešla s ním, ale Sabriel zůstala dole, neboť potřebovala strávit noc uvnitř Velkých Výsadních kamenů, aby urychlily její uzdravení. Prubíř zůstal s ní a oběma dětem bylo jasné, že jejich rodiče chtějí pobýt o samotě. Nejspíš proto, aby se pobavili o potížích svého syna, pomyslel si Sam, když se unaveně šplhal do schodů se zvonci v ruce.

Ellimere mu přede dveřmi do svých komnat skoro přátelsky popřála dobrou noc, ale Sam se do postele neodebral. Naopak vyšel po dalším točitém schodišti do své dílny ve věži a vyřkl slovo, které oživovalo Výsadní světla. Potom vložil zvonce do jiné skříně, než kde přechovával knihu, a zapudil je z očí, pokud ne z mysli. Poté se vlažně pokusil vrátit k práci na mechanickém hráči kriketu prodchnutém Výsadní magií, na šest stop vysokém pálkaři. Pohrával si s představou vytvořit dvě družstva a postavit je proti sobě, ale ani mechanismy, ani magie zatím nefungovaly, jak by chtěl.

Někdo zaklepal na dveře. Sam tomu nevěnoval pozornost. Kdyby to byl sluha, buď by zavolal, nebo odešel. Kdyby to byla Ellimere, tak by vtrhla dovnitř.

Zaklepání se opakovalo, potom se ozvalo jakési přidušené zavolání a Sam zaslechl, jak cosi proklouzlo pod dveřmi a zvuk následovaly kroky vzdalující se po schodišti. Na podlaze se objevil stříbrný podnos s velice otrhaným psaním. Soudě podle jeho stavu, musel pocházet z Ancelstierre a to znamenalo, že ho napsal Nicholas.

Sam si povzdechl, nasadil si bílé bavlněné rukavice a vzal si pinzetu. Převzetí Nickova dopisu vždycky připomínalo spíše soudní ohledávání než četbu. Zvedl podnos, přenesl jej k ponku, kde zářily Výsadní symboly nejjasněji, a začal papír rozbalovat a skládat k sobě zpuchřelé kousky.

O půl hodiny později, kdy hodiny na Šedé věži odbily dvanáct úderů půlnoci, byl dopis dostatečně jasně rozložen, aby byl čitelný. Sam se nad ním sehnul a čím více četl, tím více se chmuřil.

Milý Samé,

děkuji, že jsi mi zařídil starokrálovské vízum. Nevím, proč Váš konzul v Bainu dělal s jeho vydáním takové drahoty. Myslím, že máš štěstí, že jsi princ a můžeš na takové věci dohlédnout. Na naší straně jsem neměl žádné problémy. Otec zavolal strýci Edwardovi, který zatahal za patřičné nitky. Prakticky nikdo v Corvere ani nevěděl, že lze získat povolení k překročení hranice. Myslím, že to dokazuje, že Ancelstierre a Staré království nejsou až tak rozdílné. Vždycky záleží na tom, koho znáš.

Každopádně mám v úmyslu odjet zítra z Awengate, a jestli všechny vlakové spoje budou navazovat, jak mají, v sobotu budu v Bainu a patnáctého překročím Zed'. Víím, že je to dřív, než jsme se dohodli, takže nebudeš mít možnost se se mnou setkat, ale nepospíchám sám. Najal jsem si průvodce - bývalého hraničního zvěda, s nímž jsem se střetl v Bainu. A byl to opravdový střet. Přecházel ulici, aby se vyhnul demonstraci lidí ze strany Naše země, zakopl a skoro mě svalil na zem. Bylo to však šťastné setkání, protože zná dohře Staré království. Potvrdil mi taky něco, co jsem četl o jednom podivném jevu zvaném Lapač blesků. Viděl ho a určitě by stál za prozkoumání.

Takže si myslím, že se na tento Lapač blesků zajdeme podívat cestou do Vašeho bezpochyby kouzelného hlavního města Belisaere. Mimochodem, mého průvodce jako by vůbec nepřekvapilo, že Tě znám. Možná ho královský majestát nechává stejně chladným jako některé naše bývalé spolužáky!

Lapač blesků je prý poblíž města zvaného Okraj, které údajně neleží příliš daleko od přímé cesty na sever k Tobě do Belisaere. Kdybyste jenom věřili normálním mapám a ne polomystickému zapamatování, při němž Vám pomáhají prázdné kusy papíru!

Těším se, až se s Tebou setkám v Tvém přirozeném prostředí - skoro stejně, jako se těším, až budu prozkoumávat podivné anomálie toho Tvého Starého království. Kupodivu o něm existuje jen velice málo psaných záznamů. Univerzitní knihovna má jen několik starých a silně pověřivých textů a Radford na tom není o nic lépe. Nepíše se o

něm nikdy ani v novinách s výjimkou nepřímých zmínek, když Corolini ve shromáždění hřmí o vysílání "nežádoucích osob a Jižanů" na "Dálný sever", jak mu říká. Očekávám, že podle jeho slov budu předvojem takových "nežádoucích lidí"!

Jako by všechno související se Starým královstvím halilo nějaké zaryté mlčení, takže nepochybuji, že se setkám se spoustou věcí, které budu moci jako ctizádostivý mladý vědec objevit a odhalit světu.

Doufám mimochodem, že už jsi se zotavil. Já sám teď občas polehávám s bolestmi na hrudi, připadají mi jako nějaký zánět průdušek. Je zvláštní, že se zhoršují, čím víc jedu na jih, a v Corvere byly skoro nesnesitelné, nejspíš proto, že vzduch je tam naprosto špinavý. Poslední měsíc jsem strávil v Bainu a nepocíťoval jsem skoro žádné potíže. Myslím, že ve Starém království, kde bude vzduch přímo panensky čistý, mi bude ještě líp.

Rozhodně se ale těším, až Tě zase brzy uvidím, a zůstávám Tvým věrným přítelem,

Nicholas Sayre

P. S. Nevěřím, že Ellimere má opravdu šest stop a šest palců a váží dvě stě osmdesát liber. O tom by ses zmínil už dřív.

Sameth dopis opatrně odložil, aby nezničil to, co z něj zbývalo.

Když skončil, přečetl si jej ještě jednou s nadějí, že se slova nějak změní. Nick přece nevstoupí do Starého království jen s jedním - a možná ještě nedůvěryhodným - průvodcem? Copak si neuvědomuje, jak je pohraničí v okolí Zdi nebezpečné? Zvlášť pro obyvatele Ancelstierre, který nemá Výsadní znak a žádný čich na magii. Nick nebude ani schopen posoudit, zda je jeho průvodce skutečný člověk, zkorumpovaný nositel Výsady, nebo dokonce volnomagický výtvar dostatečně mocný na to, aby nepozorovaně přešel hranici.

Sam si při této představě skousl ret, v nevědomém znepokojení si zuby rozdráždil kůži a podíval se do almanachu. Podle něj bylo patnáctého už před třemi dny, takže Nick se už musel dostat za Zed. Bylo tedy příliš pozdě, aby se k ní vydával, třeba i v Papírovém křídle, nebo aby našel některého z palácových poštovních jestřábů a vyslal ho s patřičnými pokyny ke strážím. Nick měl vízum pro sebe a pro sluhu, takže barhedrinská posádka ho nezastaví. Nyní už bude v pohraničí, na cestě k Okraji.

K Okraji! Sam si ret skousl ještě silněji. To je až příliš blízko Rudého jezera a oblasti, kde nekromantka Chlorr zničila Kameny, kde se nyní skrývá nepřítel a spřádá plány proti království. Je to nejhorší místo, kam může Nick vůbec zamířit!

Ze zamyšlení ho vyrušilo zaklepání na dveře, stisknul zuby ještě pevněji, až ochutnal vlastní krev. Podrážděně zavolal: "Ano?! Kdo je to?"

"Já!" odpověděla Ellimere a vtrhla dovnitř. "Doufám, že nenarušuju proces tvoření nebo něco takového."

"Ne," odpověděl Sameth ostražitě. Letmým posunkem ruky a pokrčením ramen ukázal na ponk, čímž naznačil, že se mu v práci příliš nedaří.

Ellimere se se zájmem rozhlédla, protože pokaždé, když přišla, ji Sam vystrkoval ven. Malou věžní komůrku dostal při svých šestnáctých narozeninách a od té doby ji hojně využíval. V současné době byly oba ponky posety klenotnickými nástroji a řadou náčiní a zařízení, které nedokázala určit. V místnůstce si všimla také malých postavíček hráčů kriketu, tenkých zlatých a stříbrných prutů, cívek bronzového drátu, hrstky safíru a malé, leč pořád doutnající výhně zasazené na místě někdejšího krbu.

A všude byla patrná Výsadní magie. Pohaslé odlesky Výsadních symbolů zářily ve vzduchu, líně se ploužily po stěnách a stropě a tetelily se kolem komína. Bylo jasné, že Sameth nezhotovuje jen bižuterii nebo další slíbené tenisové rakety.

"Co to děláš?" zeptala se Ellimere zvědavě. Některé Výsadní symboly, nebo spíše jejich pohasínající odrazy, byly mimořádně mocné. Byly to znaky, které by se ona sama zdráhala použít.

"Jen takové prkotiny," odpověděl Sameth. "Nic, co by tě mohlo zajímat."

"Jak to můžeš vědět?" opáčila Ellimere. A opět se mezi nimi zvedala dobře známá vlna nevraživosti.

"Hračky," odsekl Sam a zvedl malého pálkaře, který zničehonic máchl titěrnou pálkou a opět strnul. "Vyrábím hračky. Víš, že to není vhodná zábava pro prince a že bych měl spát a připravovat se na úchvatný nový den s tanečními lekcemi a rozhodčím soudem, ale já... nemůžu spát," dodal vyčerpaně.

"Já taky ne," utrousila Ellimere smířlivým tónem. Posadila se na jedinou další volnou židli a posteskla si: "Dělám si starosti. S matkou."

"Říkala, že bude v pořádku. Velké kameny ji vyléčí."

"Pro tentokrát. Potřebuje pomoc se svou prací, Same, a ty jsi jediný člověk, který to dokáže."

"Já vím," Sam na to. Zadíval se pryč, na Nickův dopis. "Já vím."

"No," pokračovala Ellimere rozpačitě, "jen jsem chtěla říct, Same, že nejdůležitější teď je, aby ses učil na Abhorsena. Jestli potřebuješ víc času, stačí říct a já ti upravím program."

Sam se na ni překvapeně podíval. "Chceš říct, že mi zkrátíš čas, který mám vyhrazený na Jitního ptáka nebo na ty odpolední dýchánky s pitomými sestrami tvých kamarádek?"

"Nejsou to žádné..." spustila Ellimere, pak se ale zhluboka nadechla a řekla: "Ano. Věci se teď mají jinak. Teď víme, co se děje. Já sama budu trávit víc času s gardou. Budu se připravovat."

"Připravovat?" zeptal se Sam nervózně. "Tak brzo?"

"Ano," vedla si svou Ellimere. "I kdyby byli rodiče v Ancelstierre úspěšní, nastanou potíže. To, co za tím vším stojí, nebude v klidu, dokud mu budeme křížit plány. Jestliže se něco stane, my musíme být připraveni. I ty musíš být připravený, Same. Chtěla jsem říct jenom tohle."

Vstala a odešla. Sam zíral do prázdna. Nemůže se nikam uchýlit. Musí se stát skutečným nástupcem Abhorsenky.

Musí pomoci v boji proti nepříteli, ať už je to cokoliv. Lidé to očekávají. Všichni na něho spoléhají.

A najednou si uvědomil, že na něho spoléhá i Nicholas. Musí se ho vydat najít, musí ho zachránit předtím, než se dostane do nesnázi, protože nikdo jiný to neudělá.

Náhle ho prostoupila cílevědomost, rozhodnost, nad kterou se příliš nezamýšlel. Jeho kamarád je v nebezpečí a on ho musí jít zachránit. Od Knihy mrtvých a svých královských povinností se vzdálí jen na několik týdnů. Nicka nejspíš najde a dovede do bezpečí poměrně rychle, obzvláště kdyby si s sebou mohl vzít polovinu královské gardy. Jak už řekla Sabriel, v době jarních záplav je jen málo pravděpodobné, že by se Mrtví do něčeho pouštěli.

Někde hluboko v nitru mu slabý hlásek našeptával, že jeho počínání se nedá nazvat ničím jiným než útekem. Ale hlásek zaplašil důležitějšími myšlenkami a ani se nepodíval na skříň, kde se skrývaly kniha a zvonce.

Jakmile došel k rozhodnutí, uvažoval nad tím, jak celou věc uskuteční. Věděl, že Ellimere ho v žádném případě nepustí. Musí se zeptat otce a to znamená, že musí vstát před úsvitem, aby Prubíře zastihl v jeho garderobě.

Kapitola 27.

Sam se rozhoduje

Navzdory svým nejlepším úmyslům Sam zaspal a nestihl Prubířův odjezd z paláce. Když ho napadlo, že by ho mohl chytit u Jižní brány, seběhl z Palácového kopce a pádl po široké, stromy lemované Hvězdné aleji, pojmenované po drobných kovových sluncích zasazených v jejím dláždění. Doprovázeli ho dva gardisté, snadno s ním drželi krok i navzdory váze svých drátěných košil, přileb a těžkých bot.

Sam právě zahlédl zadní voj otcovy eskorty, když uslyšel jásot davu a troubení polnic. Vyskočil na vůz, který se zastavil uprostřed dalších dopravních prostředků, a zadíval se nad hlavy shromážděných lidí. Díval se, jak jeho otec vyjíždí vysokou belisaerskou branou, jak se nad zadkem jeho koně třepotá rudozlatý plášť, jak se mu od koruny nasazené na přilbě odrazily paprsky ranního slunce; potom vjel do stínu brány.

Za králem i před ním jeli královští gardisté, čtyřicítka vysokých mužů a žen, jejichž jasná zbroj se blyštěla ve svislých výstřizích rudozlatých přehozů. Věděl, že gardisté budou pokračovat zítra dál na sever a někdo v jejich středu bude oděn jako Prubíř. Král naopak poletí se Sabriel na jih do Ancelstierre, aby zabránil masakru dvou set tisíc nevinných lidí.

Sameth upřeně hleděl na bránu i poté, co jí prošli poslední gardisté a opět se rozproudil obvyklý provoz; lidé, koně, vozy, osli, ruční vozíky, žebráci... všichni ho míjeli, ale on si jich nevšiml.

Prubíře nestihl a teď se bude muset rozhodnout sám.

V očích se mu zračil prázdný pohled, i když přešel doprostřed silnice a otočil se proti vlně vylévající se z města. Pouze vakuum, které kolem něho vytvářela dvojice statných gardistů, zabránilo vzniku několika nehod mezi chodci.

Zjistil, že od chvíle, kdy začal přemýšlet, že se vydá nalézt Nicholase, nedokáže se těchto myšlenek zbavit. Ani v nejmenším nepochyboval, že dopis je pravý. Je jediný člověk, který zná Nicka natolik dobře, aby ho vystopoval, jediný člověk s poutem přátelství, skrze něž může protékat vyhledávací kouzlo.

Jediný člověk, který ho může zachránit před strážněmi, hrozcími všem v okolí Rudého jezera.

Ale to znamená, že bude muset opustit Belisaere a zanedbat své povinnosti. Věděl, že Ellimere k tomu nikdy nesvolí.

Tyto myšlenky a spousta variací na ně mu vířily hlavou, když společně se svými strážci prošel pod jedním z obrovských akvaduktů, jež napájely město čistou vodou z tajícího sněhu. Akvadukty dokazovaly svou užitečnost i jinými způsoby. Jejich rychle tekoucí voda tvořila ochranu před Mrtvými, obzvláště během dvou staletí mezivládí.

I o tomto Sameth přemýšlel, když poslouchal temné hučení akvaduktů nad svou hlavou. Na okamžik ho zahryzalo svědomí. On sám má představovat ochranu před Mrtvými.

Opustil chladivé stíny pod akvaduktem a pustil se Hvězdnou alejí, pak přešel do únavného stoupání po klikaté Královské cestě vedoucí k Palácovému kopci. Ellimere na něho v paláci už pravděpodobně čeká, protože oba mají toho rána sedět u rozhodčího soudu. Bude odtážita a vyrovnaná ve svém černobílém soudcovském hábitu, bude držet slonovinovou a gagátovou hůlku, které se používají při kouzlu zjišťování pravdy. Rozčílí se, že je zpocený, špinavý, nevhodně oblečený a bez svého náčiní - hůlky se mu ztratily, i když měl mlhavé tušení, že se mu patrně zakutálely pod postel.

Rozhodčí soud. Povinnosti spjaté s belisaerskými oslavami. Tenisové rakety. Kniha mrtvých. Všechno se to vzedmulo jako velká temná vlna, která hrozila, že ho pohltí.

"Ne," zašeptal a zastavil se tak nečekaně, že oba jeho strážci do něho málem narazili. "Odjedu. Odjedu dnes večer."

"Co se stalo, pane?" zeptala se Tonin, mladší z dvojice gardistů. Byla stejně stará jako Ellimere a obě spolu kamarádily od té doby, co si hrávaly jako malé holčičky. Skoro vždycky Sama doprovázela při jeho zřídkaých návštěvách města a Sam si byl jistý, že každý jeho pohyb hlásí princezně.

"Ehm, nic, Tonin," odpověděl Sameth a zavrtěl hlavou. "Jen jsem nahlas uvažoval. Myslím, že nejsem zvyklý na tak časně vstávání."

Tonin a druhý gardista si za jeho zády při další chůzi vyměnili poloshovívavé pohledy. Oba dva každý den vstávali před svítáním.

Když se vyšplhali do kopce a vstoupili na chladné nádvoří s fontánou, z něhož se vcházelo do západního křídla paláce, Sameth pořád nevěděl, co si jeho strážci vlastně myslí. Viděl však, jak si vyměnili pohledy, a vytušil, že ho nepovažují za dokonalý předobraz prince. Předpokládal, že jejich názor sdílí i většina lidí z města. Jako někomu, kdo patřil mezi přední kapacity na škole v Ancelstierre, mu to pěkně hýbalo žlučí. Na škole vynikal ve všem důležitém. V

kriketu v létě a v ragby v zimě. A byl nejlepší na hodinách chemie a zaujímal přední místa ve všem ostatním. Tady se mu zdálo, že mu nic pořádně nejde.

Strážci ho zanechali před jeho komnatou, ale Sam se hned nepřevlékl do soudcovského taláru ani se neměl k tomu použít umyvadlo a džber s vodou, které stály ve vykachlikovaném výklenku sloužícím jako koupelna. Palác byl po požáru úsporně přebudován, nedisponoval parovodem ani rozvodem teplé vody, jaké bylo možné nalézt v Abhorsenově domě nebo v Clayrském ledovci. Sam nosil plány na podobné rozvody v hlavě, ostatně části původního zařízení zůstávaly hluboko pod Palácovým kopcem, ale neměl čas zkoumat potřebnou magii a techniku, aby mohl takový projekt uskutečnit.

"Odjedu," znovu prohlásil před obrazem na stěně, který znázorňoval příjemný žňový výjev. Ani ženci, ani chlapci s vidlemi však nereagovali, když dodal: "Jediná otázka je - jak?"

Procházel se po komnatě. Nebyla velká, takže než dospěl k rozhodnutí, stačil ji dvacetkrát obejít. Stanul před stříbrným zrcadlem, visícím na stěně napravo od jeho prosté železné postele.

"Budu někým jiným," řekl. "Princ Sameth může zůstat v pozadí. Bude ze mě Sam, Poutník, který se jde připojit ke své skupince poté, co musel vyhledat ošetření v Belisaere."

Při těchto slovech se usmál a podíval se na sebe do zrcadla. Pohled mu opětoval princ Sameth, skvoucí se v rudozlaté kazajce, poněkud propocené bílé lněné košili, světlehnědých krátkých kalhotách ze srnčiny a vysokých botách se zlaceným okrajem. A nad touto dvorní nádherou se na něho dívala příjemná tvář, která se jednoho dne mohla stát okouzující, ačkoli si toho Sam nebyl vědomý. Došel k závěru, že je příliš mladická a otevřená. Jeho tváři chybí vyhraněnost zkušenosti. Potřebuje jizvu nebo zlomený nos nebo něco podobného.

Při pohledu do zrcadla také zapátral v nekonečném proudu Výsady, tady z ní vybral jeden znak, tam zase druhý a v mysli si je spojil do řetězce. Nakonec je přidržel, ukazováčkem si před oči přitáhl poslední Výsadní znak a poté se všechny znaky rozletěly a zůstaly viset ve vzduchu jako žhnoucí souhvězdí magických symbolů.

Sameth se na ně pečlivě zadíval, ověřil si zaklínadlo a pak vstoupil přímo do zářícího obrazce. Znaky se při kontaktu s jeho kůží rozjasnily, zajiskřily, jak se dotkly Výsadního symbolu na čele a rozproudily se mu po tváři v pramenech zlatého ohně.

Zavřel oči, když k nim dospěl oheň, a nevnímal si bodání pod víčky a náhlého nutkání rozkýchat se. Několik minut tak zůstal stát, až štipání přešlo. Pak mohutně kýchl, stejně prudce se nadechl - a otevřel oči.

V zrcadle byly vidět pořád stejné šaty a v nich stálo pořád stejné urostlé mužské tělo. Ale tvář se změnila. Hleděl z něj Poutník Sam, muž připomínající prince Sametha, ale očividně o několik let starší, s pečlivě zastříženým knírkem a bradkou. I vlasy měly odlišnou barvu, byly světlejší a rovnější a vřadu mnohem delší.

Tak je to lepší. Mnohem lepší. Sameth - ne, Sam - na odraz mrkl a začal se svlékat. Nejlepší budou jeho staré kožené lovecké kalhoty, nějaká nenápadná košile a spodky. Ve městě si může koupit kabátec. A koně. A meč, protože by si nemohl vzít Výsadní meč, jenž mu darovala matka k šestnáctým narozeninám. Nenechal by se začarovat a byl snadno rozpoznatelný.

Můžu si však vzít některé věci, které jsem sám zhotovil, uvědomil si, když odkopl boty a vyhrabal jiné, sice obnošené, ale odolné vysoké boty z černé teletiny.

Myšlenky na dílnu ve věži ho nevyhnutelně přivedly ke Knize mrtvých. Tu si rozhodně brát nebude! Rychle vyběhne po schodišti, posbírá pár věcí, včetně zásoby zlatých noblů a stříbrných denárů, a hned se vydá na cestu!

Jenže ve své současné podobě do dílny jít nemůže. A taky musí udělat něco, čím by zmínil Ellimeřino podezření - jinak by se po něm strhlo pátrání a byl by předveden zpátky do paláce. Násilím, uvědomil si, protože stráže by snadno uposlechly spíše Ellimeřiny rozkazy než ty jeho.

Povzdech si a s botami v ruce se posadil na postel. Tento únik - či spíše záchranná výprava - bude zjevně vyžadovat více přípravy, než se domníval. Bude muset vytvořit dočasný Výsadní vyslanec, který bude vystupovat jako jeho přiměřený dvojník, a vymyslet situaci, aby si ho Ellimere nemohla příliš zevrubně prohlédnout.

Mohl by říci, že musí udělat něco z Knihy mrtvých, co vyžaduje, aby se asi tři dny zdržel v dílně, a získal tak náskok před případnou pátrací výpravou. Není pravda, že by úplně zanechával abhorsenského studia. Říkal si, že jen potřebuje pauzu, a tři týdny věnované záchraně Nicholase musí být důležitější než tři týdny studia, které snadno dožene, jakmile se vrátí.

I kdyby Ellimere požádala Clayry, aby zjistili, kde se zdržuje, třídenní náskok by mohl stačit. Za předpokladu, že by po třetím dnu zjistila, co se stalo, a poslala by Clayrům poštovního jestřába, než by odpověděli, uplynuly by další dva dny. Což je celkem pět dnů.

To už bude mít za sebou polovinu cesty do Okraje. Nebo čtvrtinu cesty, pomyslel si, zatímco se snažil rozpomenout, jak daleko vlastně to městečko na Rudém jezeře leží. Bude si muset obstarat mapu a podívat se do posledního Velice užitečného průvodce, aby si poznamenal, kde se může cestou zastavit.

Napadlo ho, že před útekem musí vyřešit nejméně deset různých věcí. Upustil boty a opět se postavil před zrcadlo. Pokud nechce, aby ho zajaly jeho vlastní stráže, pro začátek se bude muset ještě zbavit kouzla.

Koho by napadlo, že pustit se do dobrodružství může být tak složité?

Rozmrzele začal rušit Výsadní kouzlo, které ho skrývalo. Umožňoval jednotlivým znakům, aby od něho odvířily a vrátily se zpátky do Výsady. Jakmile bude hotov, zajde do dílny ve věži a pustí se do příprav. Samozřejmě za předpokladu, že ho nezastaví Ellimere a neodvede ho k rozhodčímu soudu.

Ellimere Sama zastavila, takže zbytek dne se musel věnovat rozhodčímu soudu: odsouzení zloděje, který se pokoušel lhát i navzdory tomu, že se mu díky kouzlu zjišťování pravdy při každé lži žlutě rozzářila tvář; rozhodování ve věci majetkové pře, která nepřipouštěla žádné jasné a jednoznačně pravdivé řešení, neboť všechny původní strany byly po smrti; rychlému řízení s několika drobnými zločinci, kteří se ihned doznali ke svým proviněním, doufajíce, že když soudu ušetří čas, bude k nim shovívavější; a dlouhému a nudnému proslovu advokáta, jenž se nakonec ukázal jako zcela bezvýznamný, neboť vycházel ze zákonného ustanovení, které už před více než deseti lety smetly Prubířovy reformy.

Večer se však oficiálním povinností už věnovat nemusel, třebaže se Ellimere postarala, aby vedle něho u večeře opět seděla mladší sestra jedné z tisícovek jejích kamarádek. K jejímu údivu byl Sam poměrně hovorný a přátelský a pak ho celé dny bránila, když dívky líčily historky o jeho odtazitosti.

Po večeři Sam Ellimere řekl, že příští tři dny zasvětil studiu a pohrouží se do kouzla, které bude vyžadovat naprosté soustředění. Obstará si jídlo a vodu z kuchyní a potom se odebere do své komnaty, kde ho nesmí nikdo vyrušovat. Ellimere tuto zprávu přijala kupodivu klidně, z čehož měl Sam nepříjemný pocit. Ale ani to nedokázalo potlačit jeho rostoucí vzrušení a jeho očekávání nezadusily ani dlouhé hodiny strávené vytvářením primitivního dvojníka. Když ho chvíli po půlnoci dokončil, vyslanec ode dveří vypadal docela jako on, ačkoli z jiného úhlu neměl žádnou hloubku. A když na něho promluvil, dokázal poměrně zdařilým napodobením jeho hlasu vykřiknout: "Běž pryč!" a "Mám hodně práce!"

Když měl vyslanec hotového, zasedl do dílny, posbíral si peníze a několik vlastnoručně zhotovených věcí, které se mu mohly hodit na cestě. Skříně stály v koutech místnosti jako nevraživí strážci. Nevěnoval jim ani jediný pohled.

Nicméně se mu o nich zdálo, když konečně uleh do postele. Zdálo se mu, že opět vyšel po schodech a otevřel skříně a nasadil si bandalír se zvonci a otevřel knihu a četl slova, která vyšlehla jako plameny a popadla ho a strhla ho do Smrti, kde s ním smýkla do studené vody, a pak nemohl dýchat...

Probudil se, jak sebou hází v posteli, pokrývky těsně omotané kolem krku. Svedl s nimi vystrašený boj, než si uvědomil, kde je, a srdce mu pomalu přestávalo zběsile pumpovat. Kdesi v dáli hodiny odbily celou a jejich zvuk následovaly výkřiky hlídek oznamující, že všechno je v pořádku. Byly čtyři ráno. Zbývaly mu tři hodiny spánku, ale věděl, že už neusne. Nastal čas, aby se opředl kouzlem. Nastal čas, aby se jako Poutník Sam vydal na cestu.

Z paláce vyklouzl za předjitního chladu. Zahalen ve Výsadních kouzlech ticha a zneviditelnění seběhl pokradmu ze schodů, minul stanoviště gardy na Jihozápadním nádvoří a prohnal se strmou chodbou vedoucí dolů do zahrad. Vyhnul se hlídkám, krácejícím mezi růžemi na nejnižší terase, a vyplížil se ven únikovou branou uzamčenou ocelí a kouzly. Naštěstí ukradl klíče od zámku a dveře ho poznaly podle jeho Výsadního znaku.

Venku na pěšině ústící na Královskou cestu si hodil na rameno své překvapivě těžké jezdecké brašny a zauvažoval, jestli je nemá ještě prohrabat a vytáhnout z nich některé věci, protože praskaly ve švech. Ale nenapadlo ho nic, co by mohl postrádat, a to si bral jen tu nejzákladnější výbavu: plášť; náhradní košile, kalhoty a spodní prádlo; šitíčko; balíček mýdel a toaletních potřeb včetně břitvy, kterou nemusel vůbec používat; výtisk Velice užitečného průvodce; několik třecích zápalek; pantofle; dva zlaté pruty; čtverec nepromokavého plátna, který bylo možné použít jako provizorní stan; láhev brandy; kus soleného hovězího; bochník chleba; tři zázvorové koláče a několik vlastnoručně vyrobených zařízení. Kromě toho, co si nesl v jezdeckých brašnách, byl vybaven kloboukem se širokou střechem, kapsou na opasku a poněkud těžko popsatelnou dýkou. Jako první zastávku si určil hlavní tržiště, chtěl si koupit meč a potom se chtěl vydat na koňský trh na Anstyrově poli.

Když sešel ze stezky a vstoupil na Královskou cestu, vmísil se do rychle se rozrůstajícího zástupu mužů, žen, dětí, psů, koní, mul, vozíků, žebráků a kdovíčeho dalšího náležejícího ulici a ucítil nesmírné povznesení. Byl to pocit, který nezakusil už celá léta, stejná směsice radosti a očekávání, jakou cítil coby dítě, když nečekaně dostal prázdniny. Byl zbaven zodpovědnosti a najednou dostal povolení užívat si, utíkat, křičet a smát se.

Sam se opravdu smál a zkoušel si hlubší potlačovaný chechot, který by se hodil k jeho osobnosti. Linul se z něho poněkud nepřírozeně, skoro jako chropot, ale to mu nevadilo. Zakroutil si svůj nový, Výsadou vykouzlený knír a přidal do kroku. Vzhůru za dobrodružstvím - a samozřejmě zachránit Nicholase.

O tři hodiny později většina jeho předjitní nevázanosti vyprchala. Jeho poutnický převlek mu výtečně sloužil v tom, že ho nikdo nepoznával, ale neponáhal mu upoutat pozornost kupců a obchodníků s koňmi. O Poutnicích se vědělo, že nejsou dobří zákazníci, neboť u sebe mají jen zřídka kdy nějaké mince a raději nabízejí výměnou své služby nebo zboží.

Bylo taky netypicky horko, i na pozdní jaro, a nákup meče na přečpaném tržišti se změnil na upocený a nepříjemný zážitek, zdálo se, že každá vteřina trvá celou věčnost.

Obstarat si koně bylo ještě horší, protože na oči a ústa zvířat i lidí dosedala ohromná hejna much. Není divu, napadlo Sama, že král Anstyr už před tolika staletími nakázal, aby se koňský trh otevřel tři míle od města. Trh přestal fungovat během mezivládí, ale po nástupu Prubíře na trůn se začal opět rozrůstat. V současnosti stále maštale, ohrady a aukční arény zaujímaly plochu více než jedné čtvereční míle a další řady koní byly vždycky vidět i kolem trhu. Samozřejmě že nákup požadovaného koně zabral v takovém množství nabízeného zboží značný čas a o lepší zvířata se vždycky strhl boj. Na trh obzvláště v této části roku přijížděli nakupovat lidé z celého království, a dokonce i barbaři ze severu.

Navzdory zástupům lidí, mouchám a dohadování vyšel Sameth ze svých dvou perných nákupních dobrodružství poměrně spokojený. U pasu mu visel prostý, leč upotřebitelný dlouhý meč, jeho drsný jílec ze žraloci kůže zkoušel opakovanými doteky prstu. V závěsu za ním kráčela poněkud úzkostlivá hnědá klisna, tah oprati jí však bránil, aby podlehla nervozitě. Přesto vypadala docela zdravě a nebyla ani příliš nápadná, ani drahá. Sam si pohrával s myšlenkou, že jí dá jméno Tonin po své nejméně oblíbené gardistce, ale uvědomil si, že by to bylo dětinské a pomstychtivé rozhodnutí. Její bývalý majitel jí říkal - poněkud záhadně - Ratolest a s takovým jménem si bude muset vystačit.

Jakmile se vymotal ze zápachu a tlačenice koňského trhu, vsedl na klisnu a začal se s Ratolestí proplétat neutuchajícím provozem,razil si cestu kolem vozíků a kramářů, oslů s prázdnými proutěnými koši, kteří opouštěli město,

a oslů s plnými koši, kteří do něj přicházeli, kolem čet dělníků vyměňujících kamenné dláždění cesty a všech ostatních neurčitých chodců a jezdců mezi nimi. Nedaleko za městem ho předjel královský posel v úprku na krásném černém plnokrevníkovi a o něco později pak čtveřice gardistů, uhánějících o sto šest. Takovou rychlost mohli udržet jen s vědomím, že je na každé přepřahací stanici na cestě budou čekat čerství koně. Sam se pokaždé přikrčil v sedle a stáhl si klobouk, aby si zakryl tvář, ačkoli krycí kouzlo stále působilo.

S pomocí Velice užitečného průvodce si už určil, kde udělá první zastávku. Vydá se po Úzké cestě podél šíje spojující Belisaere s pevninou, protože jinudy se ani vydat nemůže. Potom pojedje po silnici na jih do Orchyre. Uvažoval, zda nemá zamířit na západ do Sindle a potom k Ratterlinu, odkud by se mohl svést lodí až do Qyrre. Ale Velice užitečný průvodce se zmiňoval o neobyčejně výtečném hostinci v Orchyre, kde dělají slavného úhoře v aspiku. Sam si na úhoře v aspiku potrpěl a neviděl důvod, proč by se neměl do Okraje vydat tou nejpohodlnější cestou.

Ne že by si byl úplně jistý, jaká bude nejpohodlnější cesta za Orchyre. Velká jižní cesta většinou sleduje východní pobřeží, ale Okraj leží úplně na druhé straně, na západním pobřeží. Takže dříve nebo později bude muset na západ zamířit. Možná by dokonce mohl královské silnice, jak se jim říkalo, opustit, vydat se z Orchyre napříč pevninou a věřit, že se mu podaří najít venkovské cesty, které ho povedou správným směrem. Úskalí takového rozhodnutí spočívá v nebezpečí jamích záplav. Královské silnice většinou vedou po slušných mostech, avšak venkovské cesty nikoliv a jejich obvyklé brody mohou být nyní neprostopné.

Každopádně podobné úvahy patří budoucnosti a před odjezdem z Orchyre se jimi není třeba zabývat. Město leží dva dny nepolevující jízdy od Belisaere a Sam může o dalším postupu popřemýšlet cestou nebo večer, kdy se má v úmyslu ubytovat v nějakém hostinci.

* * *

Ale když konečně dorazil do vesnice se zájezdním hostincem, který bylo možné považovat za dostatečně vzdálený od Belisaere, na plánování dalšího postupu myslel ze všeho nejméně. Ujel pouze sedm mil, ale slunce už zapadalo a byl vysílený. Předcházející noci toho mnoho nenaspal a zadek a stehna mu důrazně připomínaly, že za celou zimu skoro nevsedl na koně.

Pohupující se vývěsní štít oznamoval, že hostinec se jmenuje U Rozesmátého psa. Jakmile ho spatřil, dokázal jen dát spropitné podkonímu, aby se postaral o Ratolest, a zhroutit se na postel v nejlepším pokoji podniku.

V noci se několikrát probudil; poprvé, aby ze sebe skopal boty, podruhé, aby si ulevil. Ještěže hostinec velice uvážlivě poskytl svým hostům nočník, třebaže s rozbitým poklopem. Potřetí ho probudilo naléhavé klepání na dveře, to se už okenicemi dovnitř draly první sluneční paprsky.

"Kdo je to?" zasténal Sameth, vyklouzl z postele a obul si boty. Měl ztuhlé klouby a cítil se oťesně. Šaty, v nichž se vyspal, úděsně páchly koněm. "Nesete mi snídaní?"

Nedočkal se odpovědi, jen dalšího klepání. S mručením přešel ke dveřím, očekával, že ho zpoza podnosu se snídaní oblaží úsměvem nějaký přihlouplý sluha nebo vesnický blázen. Místo toho ho však uvítali dva rozložití muži s rudozlatými šerpami Venkovského strážného sboru v kožených zbrojích.

Z jednoho z nich číselo autorita. Měl zjevně vyšší hodnost, jeho strohou tvář lemovaly šedé, nakrátko ostříhané vlasy. Na čele měl Výsadní symbol, i ten jeho mladší společník postrádal.

"Seržant Kuke a strážník Tep," oznámil šedovlasý muž a poněkud drsně se prosmekl kolem Sametha. Do místnosti se protlačil také jeho pomocník, zavřel za sebou a opatřil dveře závorou.

"Co chcete?" zeptal se Sam se zívnutím. Nechtěl se chovat neurvale, ale nevěděl, zda o něho mají zájem a zaklepali na dveře úmyslně, nebo náhodou. Dosud se s příslušníky Venkovského strážného sboru setkal jen na přehlídce nebo když se s otcem vydal na inspekci některého z jejich stanovišť.

"Chceme si promluvit," odpověděl seržant Kuke a stanul vedle Sama tak blízko, že cítil, jak mu dech páchne česnekem, a všiml si na jeho bradě škrábanců po nedávném holení. "Začneme u vašeho jména a postavení."

"Jmenuji se Sam a jsem Poutník," opáčil Sameth a koutkem oka sledoval strážníka, jenž se přesunul do kouta místnosti a jal se prohlížet meč, opřený o jezdecké brašny. Poprvé jím prochvěla vlna obav. Tito strážníci nemusí být žádní balíci, za které je považoval. Dokonce by mohli přijít na to, kdo je zač.

"Není zvykem, aby Poutník přebýval v zájezdním hostinci, natožpak v jeho nejlepším pokoji," podotkl strážník, když se odvrátil od meče a brašen. "Není zvykem, aby dával podkonímu stříbrný denár."

"Není zvykem, aby Poutníkův kůň nebyl oceňován nebo neměl ve hřívě známku klanu," namítl seržant, hovořil, jako by Sam nebyl vůbec přítomen. "Bylo by hodně zvláštní najít Poutníka bez tetování svého klanu. Docela by mě zajímalo, jestli bychom na tomto mladíčkovi nějaké našli, kdybychom se podívali. Ale možná bychom se měli podívat do těch brašen, Tepe. Jestli náhodou nenajdeme něco, co by nám prozradilo, s kým máme tu čest."

"To nemůžete!" zvolal Sam rozhořčeně. Vykročil směrem ke strážníkovi, ale najednou se zarazil, lněnou košilí mu těsně nad břichem projelo ocelové ostří. Když shlédl, uviděl, jak seržant Kuke drží v nehybné ruce tenkou dýku.

"Mohli byste nám říct, kdo opravdu jste a co máte za lubem?" pronesl seržant.

"Do toho vám nic není!" zakřičel Sam a opovržlivě pohodil hlavou. Při tomto pohybu se mu posunuly rozčuchané vlasy a pod nimi se mu na čele objevil Výsadní symbol.

Kuke okamžitě varovně vykřikl, dýka spočinula Samovi na krku a pravou ruku měl rázem zkroucenou za zády. Ze všech tvorů, kterých se strážníci obávali, byl nositel nepravého nebo pošpiněného Výsadního znamení jeden z nejhorších, poněvadž jím mohl být pouze volnomagický čaroděj, nekromant nebo bytost, která nabyla lidské podoby.

Skoro ve stejném okamžiku Tep otevřel jezdeckou brašnu a vytáhl tmavý kožený bandalír se sedmi trubkovitými váčky, seřazenými podle velikosti. Z váček vyčnívaly rukojeti z tmavého mahagonu a díky nim bylo zcela jasné, co se v bandalíru skrývá. Zvonce, které Sabriel předala Samovi. Zvonce, které zamkl ve své dílně a které si rozhodně nezabálil.

"Zvonce!" zvolal Tep, polekaně je upustil a uskočil, skoro jako by vytáhl hnízdo svíjejících se hadů. Ani si nevšiml

Výsadních symbolů, jemiž se bandalír a rukojeti jen hemžily.

"Nekromant," zašeptal Kuke. Sam v jeho hlase najednou zaslechl strach a ucítil, jak polevil seržantovo sevření a jak se mu od hrdla odtáhla dýka, neboť ruku, která ji držela, zachvátil nečekaný třas.

V tom okamžiku si Sam v mysli představil dva Výsadní znaky a vytáhl je z nekonečného proudu jako zručný rybář, který si z pableskujícího hejna vybírá svůj úlovek. Vyslal znaky, aby se smísily s jeho zadržovaným dechem - a pak je vypustil a zároveň s tím se vrhl k zemi.

Jeden znak zasáhl cíl, náhle Tepa oslepil. Ale Kuke musel být malý Výsadní mág, protože se kouzlu postavil všeobecným ochranným zaklínadlem. Když se oba znaky setkaly, ve vzduchu to zájiskřilo a zablesklo se.

Potom, dříve než se Sam stačil vůbec narovnat, zajela Kukova dýka Samovi hluboko do nohy těsně nad kolenem.

Samovo zavřeštění se smísilo se zoufalým řevem strážníka Tepa, slepě se potácejícího po místnosti, a s ještě hlasitějšími výkřiky seržanta Kuka "nekromant!" a "pomoc!". Ty by mohly přivolat každého strážníka v okolí několika mil a všechny gardisty, kteří se nyní pohybovali po silnici. Mohli by se dostavit také zneklidnění občané, ale byli by to nejspíše jen ti odvážní, protože zaznělo slovo "nekromant".

Po prvním zlomku vteřiny, prostoupeném přivalem bolesti, Samovi připadalo, že se mu rozskočí hlava, udělal instinktivně to, co se naučil, aby si v případě pokusu o vraždu zachránil život. Vybavil si v mysli několik Výsadních symbolů, nechal si je narůst v hrdle a zachroptěl zaklínadlo Smrti, které mělo zasáhnout všechny nechráněné osoby v místnosti.

Znaky ho opustily jako rozžhavené jiskry a se strašlivou silou přeskočily na oba strážníky. Za okamžik se v místnosti rozhostilo ticho; Kuke a Tep se skáceli k zemi jako loutky s přervanými nitěmi.

Sam se ztěžka postavil, zatímco se přes bolest přelévalo poznání, co právě udělal. Zabil dva podřízené svého otce... dva své podřízené. Vykonávali jen svou práci. Práci, kterou se on sám vykonávat obával. Chránili lidi před nekromanty a Volnou magií a vším ostatním...

Nezdržoval se dalším uvažováním. Bolest se vracela, věděl, že musí pryč. V panice popadl svá zavazadla, vecpal do nich prokleté zvonce, připjal si meč kolem pasu a odešel.

Netušil, jak se mu podařilo sejít ze schodů, ale za okamžik už stál v salonu, kde na něho zírali lidé a ustupovali před ním ke stěnám. Pohledy jim opětoval divokýma, vytřeštěnýma očima, prokulhal mezi nimi a zanechal za sebou jen krvavé otisky na podlaze.

Potom už sedlal ve stáji Ratolest, chřípí se jí rozšířilo a oči zbělely strachem z pachu lidské krve. Sam ji ukonejšil mechanickými, bezmyšlenkovitými tahy rukou.

O rok později, nebo hned za chvíli, nebo někdy mezi tím, už seděl v sedle, patami popoháněl Ratolest do klusu a potom do cvalu a přitom neustále cítil, jak mu krev stéká po noze jako teplá voda, jak mu naplňuje botu, až přetéká přes její zahnutý okraj. Kdesi v hlavě slyšel hlas, který na něho řve, aby zastavil a ránu si ovázal, ale ještě silnější hlas tyto námitky přehlušil, protože chtěl prchnout, zmizet ze scény svého zločinu.

Instinktivně zamířil na západ a vycházející slunce se mu opřelo do zad. Chvilí kličkoval, aby vytvořil falešnou stopu, potom vyrazil přímo napříč poli k nepříliš vzdálenému lesu. Stačí, aby k němu dojel, a bude se moci skrýt, skrýt a ošetřit si ránu.

Konečně vjel do konejšivého lesního přití. Jel, co nejdál mohl, a spadl z koně. Nohou se mu vzhůru drala bolest a všude ho bodala. Točila se mu hlava, závrtný a trhaný rej stromů se před ním odmítal zastavit. Ranní světlo přešlo od žluté k šedé, jako převařené vejce. Nedokázal se soustředit na hojivé kouzlo. Výsadní znaky mu unikaly, vyklouzávaly mu z mysli. Nechtěly se srovnat, jak měly.

Všechno to bylo příliš obtížné. Snazší bylo uvolnit se. Usnout, odplout do Smrti.

Jenže Smrt znal, znal její chlad. Už padal do studeného toku řeky. Kdyby si mohl být jistý, že ho proud strhne, že ho prožene vodopádem První brány a ponese ho dál, možná by se mu poddal. Ale věděl, že na něho ve Smrti čeká nekromant, který ho popálil, čeká na nástupce Abhorsenky, příliš neschopného na to, aby zvládl způsob svého odchodu ze světa. Nekromant ho chytí, sebere mu duši a připoutá ji ke své vůli, použije ho proti jeho rodině, proti jeho království...

V Samovi zesílil strach, byl ostřejší než bolest. Ještě jednou zašmátral po Výsadních znacích hojení - a nalezl je. Ve slabě gestikulujících rukou zesílilo zlaté teplo a černou, promáčenou nohavicí mu vteklo do nohy. Cítil, jak jím teplo prudce protéká, blíží se ke kosti, cítil, jak se splétá kůže s cévami, jak magie uvádí všechno do patřičného stavu.

Ale ztratil rychle příliš mnoho krve, aby ho kouzlo dokázalo uvést zcela do pořádku. Pokusil se vstát, ale nemohl. Spadla mu hlava, pro niž mu vrstva listů poskytla polštář. Pokusil se silou vůle otevřít dokořán oči, ale nemohl. Les se opět točil, stále rychleji, a pak všechno pohltila tma.

Kapitola 29.

Clayrská observatoř

Nezbedná Fenka se probudila jen velmi neochotně, dlouhé minuty se protahovala na napřímených nohách, zívala a koulela očima. Nakonec se otřepala a zamířila ke dveřím. Lirael stála nehnutě na místě s rukama stroze zkříženými na hrudi.

"Fenko! Já s tebou musím mluvit!"

Fenka hrála překvapenou a prudce trhla ušima. "Neměly bychom pospíchat domů? Viš, že už je po půlnoci. Odbila třetí hodina ranní."

"To ne!" zvolala Lirael a všechny myšlenky na rozhovor byly rázem zapomenuty. "To není možné! Musíme si pospíšet!"

"Ale jestli si přesto chceš popovídat," řekla Fenka, posadila se na zadní a předpisově naklonila hlavu, aby jí popřála sluchu, "co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek, jak vždycky říkám."

Lirael neodpověděla. Vyrasila ke dveřím, cestou popadla Fenku za obojek a prudce ji vytáhla na všechny čtyři.

"Au!" zaúpěla Fenka. "To byla jen legrace! Pospíším si!"

"No tak pojď, pojď!" naléhala Lirael, zatlačila dlaněmi na dveře a potom se za ně pokusila zatahat, což bylo obtížné, poněvadž na nich nebyla ani klika, ani knoflík. "Ouha, jak se otvírají?"

"Zeptej se jich," opáčila Fenka klidně. "Nemá cenu tlačit."

Lirael si rozmrzele odfrkla, zhluboka se nadechla a potom se přinutila říci: "Dveře, prosím vás, otevřete se."

Dveře jako by nad její žádosti chvilku přemýšlely, potom se pozvolna otevřely do místnosti, a tak daly Lirael dostatek času, aby před nimi ustoupila. Dveřním otvorem se přihnalo burácení řeky a s ním dovnitř vtrhl i chladivý větřík, který Lirael načechrál spálené vlasy. Vítr s sebou přinesl i něco jiného, něco, co přivábilo Fenčinu pozornost, ačkoli Lirael nedokázala určit, co to je.

"Hmmm," zakňučela Fenka, natočila ucho ke dveřím a Výsadou osvětlenému můstku za ním. "Lidi. Clayry. Možná dokonce nějaká ta teta."

"Teta Kirrith!" vyjekla Lirael a polekaně poskočila. Zběsile se rozhlédla kolem dokola a pátrala po další únikové cestě. Nenabízelo se jí však nic než kluzká, řekou smáčená lávka. A to už v Průrvě spatřila jasná Výsadní světla, světla rozostřená mlžným oparem a vodní tříští z řeky.

"Co uděláme?" zeptala se, ale otázka se v místnosti jen odrážela v ozvěnách a zabírala prostor, který měla vyplnit odpověď. Lirael se rychle ohlédla, ale po Nezbedné Fence už nebylo ani stopy. Prostě zmizela.

"Fenko?" zašeptala Lirael a očima pátrala po místnosti, zatímco se jí zrak začínal kalit slzami. "Fenko? Neopouštěj mě teď."

Fenka mizela i dříve, když ji mohli spatřit lidé, a kdykoli se to stalo, Lirael zaplavila tajná obava, že se její jediná kamarádka už nikdy nevrátí. Ucítila, jak se jí stahuje břicho. Strach dobře známý se smísl se strachem z toho, co se právě dozvěděla. Strachem z tajných vědomostí. Cítila, jak kypí a vřou v knize, již držela v podpaží. Byly to vědomosti, o něž nestála, neboť nenáležely Clayrům.

Po tváři jí sklouzla slza, ale honem ji otřela. Rozhodla se, že tetě Kirrith nedopřeje potěšení vidět ji, jak pláče, a tak hlavu naklonila, aby udržela další slzy v patřičných mezích. Teta Kirrith od ní vždycky očekávala jen to nejhorší, jako by si myslela, že bude páchat strašlivé zločiny a nikdy z ní nevyroste nic kloudného. Lirael hledala hlavní příčinu v tom, že z ní není správná Clayra, i když v duchu musela uznat, že stejným způsobem teta Kirrith jedná s každým, kdo se vzdálí od jejich hloupých měřitek.

Lirael vydržela s hlavou hrdě zakloněnou, dokud nevstoupila na lávku, protože pak musela shlédnout dolů, dolů do vířící mlhy a rychle tekoucí vody. V nepřítomnosti Fenčina pevného těla a tlapek s přísavkami zjistila, že lávka působí mnohem, mnohem děsivěji. Udělala jeden krok, zaváhala, pak se začala kolébat. Na okamžik měla pocit, že spadne, a v panické hrůze se přikrčila na všechny čtyři. Při tomto pohybu se posunula i Kniha vzpomínek a zapomnění a málem jí vypadla zpod košile. Ale Lirael si ji zasunula zpátky a začala se plazit po úzké lávce.

Dokonce i plazení si vyžádalo veškeré její soustředění, takže opět vzhlédla až skoro na druhé straně. Nyní si také palčivě uvědomovala spálené vlasy a promáčené oblečení, přes lávku se neustále přelévávala vodní tříšť. A byla bosá.

Když nakonec přece jen vzhlédla, z hrdla se jí vydralo přidušené zaúpění a bezděčně poskočila jako vyděšený králík. Pouze rychlé ruce nejbližších dvou Clayr ji zachránily před patrně smrtelným pádem do dravých a studených vod Ratterlinu.

Byly to osoby, které ji tak polekaly, poslední dvě ženy, od nichž by čekala, že se ji vydají hledat: Sanar a Ryelle. Jako vždycky i nyní vypadaly klidně, krásně a světzna. Stály zde ve stejnokroji Devítidenní hlídky; dlouhé světlé vlasy měly elegantně zakryté sítkami s drahokamy a dlouhé bílé šaty měly poseté drobnými zlatými hvězdami. Držely rovněž hůlky z oceli a slonoviny, které dosvědčovaly, že společně tvoří Hlas Hlídky. Žádná z nich nevypadala ani o den starší než tehdy, kdy se s nimi Lirael poprvé setkala na skalní terase v den svých čtrnáctých narozenin. Pořád ztělesňovaly vše, co Lirael považovala za clayrský ideál.

Všechno, co ona sama nebyla.

Navíc za nimi stál celý clayrský zástup. Další z nejvýše postavených Clayr včetně Vancelle, vrchní knihovnice, a patrně i další představitelky Devítidenní hlídky. Lirael si na základě rychlého propočtu uvědomila, že se tu shromáždila nejspíše celá současná Devítidenní hlídka. Čtyřicet sedm osob seřazených za Sanar a Ryelle, bílé tvary v temnotě Průrvy.

Ale nepřítomnost tety Kirrith byla nejhorším znamením. Věstila, že potrestání za přečin, kterého se dopustila, zdaleka překoná pouhé navýšení kuchyňských povinností. Lirael si vůbec nedokázala představit, jaký druh trestu vyžaduje přítomnost celé Hlídky. Nikdy neslyšela, že by vůbec opustila observatoř, natož v plném počtu.

"Vstaň, Lirael," pravilo první z dvojčat. Lirael došlo, že se krčí u země a obě Clayry ji pořád přidržují. Opatrně povstala a snažila se vyhnout pohledu jejich očí, nemluvě o všech dalších modrých a zelených zrácích, které si musely bezpochyby všimnout, jak hnědé a zkalené oči na ně upírá.

Vmysli se jí vynořila slova, ale když se je pokusila vyslovit, hrdlo se jí stáhlo. Zakašlala a cosi zakoktala, potom se jí podařilo zašeptat: "Já... jsem sem nechtěla jít. Prostě se to tak... semlelo. A vím, že jsem propásla večeri... a půlnoční občůzku. Nějak se to pokusím vynahradiť..."

Odmlčela se, když se Sanar s Ryelle na sebe zadívaly a rozesmály se. Byl to však laskavý, překvapený smích, nikoli pohrdavý posměch, kterého se obávala.

"Zdá se, že se z našeho setkávání na podivných místech v den tvých narozenin stává nová tradice," řekla Ryelle - nebo to snad byla Sanar - a zadívala se na knihu, vykukující Lirael z košile, a na stříbrné pišťaly, jež se jí blyštěly v

kapse u vesty. "S obchůzkou a večerí si nemusíš dělat starosti. Zdá se, že jsi dnes v noci stvrdila jedno své dědičné právo, právo, které už dlouho čekalo na tvůj příchod. Všechno ostatní není důležité."

"Co myslíte tím dědičným právem?" zeptala se Lirael. Dědičným právem Clayrů je Zrak, nikoli trojice podivných kouzelných předmětů.

"Víš, že jsi jako jediná mezi Clayry nebyla uzřena ve výjevech," pokračovalo druhé dvojče. "Ani v jediném letném záblesku, přinejmenším doposud. Ale před hodinou jsme uzřely - tedy naše Devítidenní hlídka -, že tu budeš, a také na jednom dalším místě. Žádná z nás ani netušila, že tato lávka existuje, natožpak místnost za ní. Ale je jasné, že třebaže tě ve svých výjevech neuzřely dnešní Clayry, Clayry před dávnými časy uzřely dost na to, aby připravily toto místo i věci, které máš u sebe. Aby vlastně připravily tebe."

"Aby mě připravily na co?" zeptala se Lirael a náhlá pozornost ostatních v ní probudila paniku. "Já nic nechci! Já chci být prostě... normální. Mít Zrak."

Sanar - protože právě Sanar promluvila naposledy - se na mladou ženu zadívala a vycítila její strach. Od prvního setkání před pěti lety spolu se svou sestrou na Lirael bedlivě dohlížela a o jejím životě věděla více, než jejich mladší sestřenice vůbec tušila.

Pečlivě vybírala slova.

"Lirael, Zrak můžeš časem ještě získat a možná o to silnější. Ale nyní jsi dostala jiné dary, dary, které budou království velice třeba. A poněvadž dary dostáváme my všichni, kterým v žilách koluje Krev, přebíráme rovněž odpovědnost za to, že s nimi budeme moudře a dobře nakládat. Máš potenciál k velké moci, Lirael, obávám se však, že budeš muset také čelit těžkým zkouškám."

Odmělně se, zadívala se do vířící mlhy za Liraelinými zády a jako by se jí zamžily oči. Hlas jí zhrubnul, vyprchala z něho přátelskost, zněl odtazité a zvláštně.

"Na neviditelné stezce se setkáš s mnoha těžkostmi, nikdy však nezapomeneš, že jsi dcera Clayrů. Třeba nebudeš zřít, ale budeš si pamatovat. A při pamatování budeš vidět skrytou minulost, jež v sobě skrývá tajemství budoucnosti."

Lirael se při těchto slovech zachvěla, neboť Sanar promluvila pravdou prorocství a oči jí zajiskřily podivným ledovým světlem.

"Co máte na mysli těmi těžkými zkouškami?" otázala se Lirael, když se v burácení řeky vytratila poslední slabá ozvěna Sanařiných slov.

Sanar zavrtěla hlavou a usmála se, okamžik vize byl ten tam. Neschopna slova, obrátila se na svou sestru a ta pokračovala.

"Když jsme tě tu dnes večer zřely, uzřely jsme tě také někde jinde, na místě, které jsme se usilovně, a neúspěšně, pokoušely užít už celé roky," řekla Ryelle. "Na Rudém jezeře, ve člunu ze spleteného rákosí. Slunce stálo vysoko a jasně svítilo, takže víme, že to bude v létě. Vypadala jsi velmi podobně jako nyní, takže víme, že se tam ocitneš nadcházejícího léta."

"Bude s tebou jeden mladík," navázala Sanar. "Nemocný či zraněný muž, muž, kterého jsme byly požádány vyhledat pro krále. Nevíme přesně, kde je teď ani jak nebo kdy dorazí k Rudému jezeru. Obklopují ho síly, které nám zastírají pohled, a jeho budoucnost je temná. Ale víme, že spočívá ve středu nějakého velkého a strašlivého nebezpečí. Nebezpečí hrozí nejen jemu, nýbrž nám všem, celému království. A bude tam s tebou, na rákosovém člunu, uprostřed léta."

"Já tomu nerozumím," zašeptala Lirael. "Co to má se mnou společného? Jaké Rudé jezero, jaký mladík, co to ostatní? Jsem jen druhá pomocná knihovnice! Co s tím mám společného?"

"To nevíme," odpověděla Sanar. "Výjevy jsou útržkovité a stránky možných budoucností halí temné mračno podobající se rozlitému inkoustu. Víme jen to, že tento muž je důležitý, v dobrém či zlém smyslu, a my jsme tě s ním uzřely. Myslíme si, že musíš opustit ledovec. Musíš se vydat na jih, musíš vyhledat rákosový člun na Rudém jezeře a vyhledat jeho."

Lirael se dívala na Sanařiny stále se pohybující rty, ale neslyšela nic kromě rámusení řeky. Burácení vody, která spěchá ven z hory, odtéká pryč, pryč do nějaké vzdálené a neznámé země.

Vyhazuji mě, pomyslela si. Nemám Zrak, jsem příliš stará a teď mě vyhazují...

"Měly jsme ještě jednu vizi tohoto muže," říkala Sanar, když se Lirael vracel sluch. "Pojď, ukážeme ti ji, abys ho v patřičné době poznala a dozvěděla se něco o nebezpečí, v němž se nachází. Ale tady ne - musíme jít nahoru na observatoř."

"Na observatoř!" vyhrkla Lirael. "Ale já nejsem... ještě jsem se neprobudila..."

"Já vím," odpověděla Ryelle a vzala ji za ruku, aby ji odvedla. "Je pro tebe těžké popatřit na své toužebné přání, když ho třeba ani nezískáš. Kdyby nebylo nebezpečí tak bezprostřední nebo by břímě mohl na sebe vzít někdo jiný, nenaléhaly bychom tak na tebe. Kdyby se vize netýkala místa, které nám odolává, mohly bychom ti je nejspíš ukázat i někde jinde. Ale nyní potřebujeme moc observatoře a plnou sílu Hlídky."

Vydaly se zpátky podél Průrvy: Sanar a Ryelle a mezi nimi odevzdaná Lirael. Lirael nakrátko ucítila, co Fenka nazvala vědomím Smrti, neurčitý tlak všech mrtvých Clayrů pohřbených po celé Průrvě, nevěnovala mu však pozornost. Jako by někdo z velké dálky volal jméno nějakého cizího člověka. Dokázala myslet jen na to, že ji nutí odejít. Bude zase sama, protože Nezbedná Fenka ji asi nedoprovodí. Fenka možná ani nebude moci existovat mimo hranice Clayrského ledovce, jako vyslanec, který nemůže opustit svůj vymezený prostor.

Na půli cesty Průrvou zpátky ke dveřím, kudy sem vstoupila, Lirael s překvapením spatřila, že se nad hlubinou klene dlouhý ledový most. Clayry přes něj přecházely a nořily se do hlubokého ústí jeskyně na druhé straně Průrvy. Ryelle si všimla Liraelina pohledu a vysvětlila jí: "Když je třeba, do observatoře i z ní vede spousta cest. Až tento most přejdeme, rozpustí se."

Lirael tupě přikývla. Vždycky uvažovala, kde observatoř vlastně stojí, a už nejednou se ji pokoušela najít. Častokrát se zasnila, jak do ní nachází cestu a nachází v ní Zrak. Ale všechny tyto představy se nyní rozplynuly.

Ústí za mostem vedlo do zběžně vykopaného tunelu, strmě ubíhajícího vzhůru. Cesta byla namáhavá, a když se štolu vyrovnala, Lirael bylo horko a nemohla popadnout dech. Ryelle a Sanar se pak zastavily, Lirael si otfela pot z očí a rozhlédla se. Skalní masiv nechaly někde za sebou. Kolem se rozkládal pouze led, modrý led, od něhož se odrážela Výsadní světla nesená Clayrami. Došli do nitra ledovce.

V ledu byla vytesána brána, kterou po stranách střežila dvojice strážkyň, byly oděny v plné zbroji a třímaly štíty se zlatou clayrskou hvězdou. Jejich tváře pod otevřenými přílbami měly strohý výraz. Jedna strážkyně třímala sekeru třpytící se Výsadními znaky, druhá meč, který zářil jasněji než světla a vrhal na led tisíce drobných odlesků. Lirael na strážkyně nechápavě zírala, neboť to byly očividně Clayry, které jí však nebyly nijak povědomé, což považovala za nemožné. V ledovci nežilo ani tři tisíce Clayrů a strávila v něm celý život.

"Zřím tě, Hlase Devítidenní hlídky," pravila žena se sekerou zvláštním obřadným hlasem. "Můžete projít. Ale ta, co vás doprovází, se ještě neprobudila. Podle starobylých zákonů jí nesmí být dovoleno zřít tajné cesty."

"Nebud' hloupá, Erimael," řekla Sanar a zadívala se na strohou tvář, ostře vykreslenou okrajem přílby. Erimael se před šesti lety přidala ke Strážkyním a od té doby ji nikdo neviděl. Lirael si myslela, že musela zahynout při nějakém neštěstí a že propásla její Rozloučení, jako propásla tolik událostí, kdy bylo třeba, aby si oblékla modrou tuniku.

"Zákony jsou jasné," odpověděla Erimael pořád stejným příkrým hlasem, ačkoli Lirael si všimla, jak nervózně polkla. "Jsem Sekernice. Přejete-li si, aby vstoupila dovnitř, musí mít zavázané oči."

Sanar si odfrkla a otočila se ke druhé strážkyni. "A co říká Šermířka? Neříkej mi, že s tím souhlasíš?"

"Ano, bohužel," opáčila druhá žena a Lirael si uvědomila, že je mnohem starší. "Litera zákona je nesmlouvavá. Hosté musí mít zavázané oči. Každý, kdo nepatří mezi Probuzené Clayry, je zde hostem."

Sanar si povzddechla a obrátila se k Lirael. Ale ta už sklonila hlavu, aby skryla své ponížení. Pomalu si odvázála šátek, složila jej do úzkého pásu a omotala si jej kolem hlavy, aby jí překryl oči. Za hebkou tmou látky se tiše rozplakala; slzy jí hned vsakovaly do smotaného šátku.

Sanar a Ryelle ji hned vzaly za ruce a Lirael v jejich dotyku ucítila náklonnost. Na tom však nezáleželo. Bylo to ještě horší, než když jí bylo čtrnáct, stála sama v modré tunice a snažela veřejné zostuzení za to, že není Clayra. Nyní byla nezvratně prohlášena za cizinku. Není žádná Clayra, žádného druhu. Je jen hostem.

Zatímco ji Ryelle se Sanar prováděly čímsi, co jí připadalo jako spletitá chodba, položila jim pouze dvě otázky.

"Kdy budu muset odejít?"

"Dnes," odpověděla Ryelle, když Lirael zastavila a jemně jí zatlačila na loket, aby ji připravila na další ostrý zákrut.

"To jest, co nejdříve. Právě se pro tebe chystá loďka. Pomocí kouzla tě zaveze po Ratterlinu do Qyrru. Tam bys měla najít nějakého strážníka, nebo dokonce někoho z gardy, kdo tě doprovodí do Okraje přímo u Rudého jezera. Měla by to být rychlá a klidná cesta, třebaže bychom byly raději, kdybychom alespoň část mohly zřít dopředu."

"Odejdu sama?"

Lirael nic neviděla, ale cítila, jak si Sanar a Ryelle vyměnily pohledy a potichu se domlouvaly, která z nich promluví. Nakonec Sanar řekla: "Tak jsme tě užřely, takže se obávám, že takto budeš muset odejít. Pála bych si, aby tomu bylo jinak. Odvezly bychom tě v Papírovém křídle, ale všechna křídla byla uzřena jinde, takže se musíme spokojit s řekou."

Sama. Dokonce bez její jedině kamarádky, Nezbedné Fenky. Teď už opravdu nezáleželo, co se s ní stane.

"Vede tu dolů několik schodů," podotkla Ryelle a opět Lirael zastavila. "Řekla bych, že asi třicet. Potom se ocitneme v observatoři a ty si budeš moci sundat šátek."

Lirael spolu s dvojčaty mechanicky sešla po schodech. Nedělalo jí dobře, že nevidí, kam pokládá nohy, a některé schody jí připadaly nižší než ostatní. Aby to bylo ještě horší, všude kolem se rozléhalo podivné šustění a občas bylo slyšet náznaky šepotu či přidušených rozhovorů.

Nakonec dospěly na rovnou zem a ušly šest kroků dopředu. Sanar jí pomohla odvázat šátek.

První věcí, kterou Lirael zaregistrovala, bylo světlo a pak prostor a jeden zástup Clayr za druhým, stály tu ve svých bílých šustících řízách. Stanula uprostřed obrovské síně vytesané pouze z ledu, rozlehlostí se jeskyně mohla snadno srovnávat s Velkou síní, kterou znala a tolik nenáviděla. Všude zářila Výsadní světla a odrážela se od řady ledových plošek, takže nikde nebyl patrný ani náznak tmy.

Lirael při pohledu na všechny ostatní Clayry instinktivně sklopila oči, aby se nemohla nikomu podívat do očí. Jakmile se však obežele zadívala zpod ochranné kaskády svých popálených vlasů, všimla si, že se na ni nikdo nedívá. Všichni vzhlíželi vzhůru. Sledovala jejich pohled a uviděla, že svažující se strop je dokonale hladký a plochý a tvoří jej jediný obrovitý plát průzračného ledu, podobající se gigantickému zamženému oknu.

"Ano," řekla Sanar, když spatřila Liraelin pohled. "Právě sem zaměřujeme svůj Zrak, aby se všechny útržky výjevu slily v jeden a všichni jej zřeli."

"Myslím, že můžeme začít," oznámila Ryelle a rozhlédla se po ztichlých řadách Clayr. Byly tu skoro všechny probuzené Clayry, které se měly spojit v Hlídce čítající patnáct set šedesát osm Zřících. Byly rozestaveny ve sledu neustále se zvětšujících kruhů kolem nevelké ústřední plochy, kde stály Lirael, Sanar a Ryelle. Celek se podobal podivnému soustřednému sadu bílých stromů, který rodí plody ze stříbra a měsíčního kamene.

"Začněme!" zvolaly Sanar s Ryelle, pozvedly hůlky a třeskly jimi do sebe jako meči. Lirael poskočila. Kostmi jí projel mohutný ryk, to Clayry odpovídaly:

"Začněme!"

* * *

Clayry v nejmenším kruhu se jako jeden člověk chytily za ruce a ostře se seřadily jako na vojenské přehlídce. Potom se za ruce chytily Clayry v dalším kruhu a pak v dalším a od středu se k nejbližšímu kruhu v observatoři prohnala

vlna pohybu, po níž se všechno zase uklidnilo.

"Budeme žít!" vykřikly Sanar s Ryelle a opět třesly svými hůlkami. Lirael tentokrát už byla připravena na ryk, který se ozval v odpověď, nebyla však připravena na kouzlo, jež následovalo. Z ledové podlahy jako by vytryskly Výsadní symboly a protékaly Clayrami prvního kruhu, až jich bylo tolik, že přetekly a přelily se do dalšího kruhu a potom do kruhu za ním. Výsadní symboly tekly jako hustá zlatavá mlha po tělech a po rukou Clayr.

Lirael sledovala, jak kouzlo s průnikem každým kruhem narůstá, dívala se, jak obaluje těla jejich sestřenic. Viděla Výsadní znaky, cítila kouzlo ve svém bušícím srdci, prahla po něm. To jí však zůstávalo cizí, jakoby mimo její dosah, na rozdíl od všech Výsadních kouzel, s nimiž se kdy setkala.

Potom se pustily Clayry v nejzazším kruhu a natáhly paže ke vzdálenému ledovému stropu. Do vzduchu z nich vytryskly znaky a roztékaly se vzhůru jako zlatý prach hemžící se v paprscích slunečního světla. Když se znaky dotkly ledu, rozstříkly se po něm, jako by byly nádhernou barvou a led prázdným plátnem, které čeká, až obživne.

Následovaly je postupně všechny kruhy, až přivolané kouzlo zastřešlo celý obrovský ledový strop vířícími Výsadními znaky. Clayry na něj uhranutě upíraly zrak a Lirael si všimla, jak pohybují očima, jako by tam všechny něco pozorovaly. Nic však neviděla, nic kromě hemžení kouzla, kterému nemohla rozumět.

"Pohled," pravila Ryelle vlídně a její hůlka se rázem proměnila na láhev z jasně zeleného skla.

"Pouč se," dodala Sanar a přímo nad Liraelinou hlavou zamávala v jakémsi obrazci hůlkou.

Potom Ryelle jakoby vyšpláchla obsah láhve na Lirael. Když se jí však tekutina snášela přes hlavu, Sanařina hůlka ji proměnila na led. Tabulka čistého, průsvitného ledu zůstala Lirael viset vodorovně přímo nad hlavou.

Sanar na tabulku poklepala hůlkou a ta se rozzářila sytou konejšivou modrou barvou. Poklepala na ni ještě jednou a modrá barva se stáhla k okrajům. Lirael na led upírala oči, potom se zadívala do něj a při pohledu si uvědomila, že tato zvláštní, ve vzduchu visící tabulka jí pomáhá vidět to, co užely Clayry. Nesmyslné obrazce na ledovém stropě se začínaly projasňovat. Stovky, možná dokonce tisícovky drobných obrázků se spojovaly, aby vytvořily větší obraz, podobně jako tomu bylo u skládačky, se kterou si hrála jako malé děvčátko.

Uvědomila si, že hledí na obraz muže stojícího s jednou nohou opřenou o skalisko. Shlížel na něco pod sebou.

Lirael zvědavě zaklonila hlavu, aby na něho lépe viděla. Na okamžik se jí zatočila hlava a potom měla dojem, jako by se řítila ke stropu, pronikla modrou tabulkou a padala nahoru, padala doprostřed výjevu. Zablesklo se cosi modrého a dotklo se jí něco, co ji rozechvělo - a byla tam!

Stála vedle muže. Slyšela jeho hrčivý, nezdravě znějící dech, cítila slaboučký náznak potu, vnímala horko a vlhkost letního dne.

A cítila obludnou pachut' Volné magie, silnější a odpornější, než si kdy dokázala představit, silnější, než byla její vzpomínka na stilkenu. Byla tak silná, že se jí do krku nahrnuly žaludeční šťávy, musela je polknout zpátky a před očima se jí roztančily mžítiky.

Kapitola 30.

Nicholas a jáma

Lirael spatřila, že je mladý, přibližně v jejím věku. Devatenáct nebo dvacet. A očividně nemocný. Je vysoký, ale shrbený, jako by mu oblast břicha zasáhla svíravá bolest. Světlé rozcuchané vlasy má čisté, ale visí mu jako vlhké šňůrky. Kůži na lících má příliš růžovou a kolem rtů a očí šedou. Oči modré, ale pohaslé. V jedné ruce volně drží tmavé brýle: nožičky jsou vyspraveny provázkem a jedno zelené sklo je popraskané.

Stojí na nějaké umělé vyvýšenině z drsné sypké zeminy a upírá krátkozraké oči do hlubokého jícnu, díry zející v zemi. Jáma - nebo co to bylo - je zdrojem Volné magie, při níž se Lirael zvedal žaludek i prostřednictvím výjevu. Cítila, jak z rozbrázděné země prochvívají její vlny, studené a strašlivé, jak se jí zažirají do kostí a hryžou ji hluboko uvnitř zubů.

Jáma byla zjevně čerstvě vykopaná. Na šířku měla přinejmenším tolik, co dolní jídelna, do níž se vešlo čtyři sta lidí. Kolem okrajů se vinula točitá pěšina a mizela v temných hlubinách. Lidé po ní vynášeli vzhůru kyblíky s hlínou a kamením a dolů je snášeli prázdné. Pomalí, unavení lidé, Lirael připadali naprosto cizí. Šaty měli špinavé a roztrhané, ale i přesto si všimla, že jejich střih a barva se nepodobá ničemu, co kdy viděla. A skoro všichni měli na hlavách modré klobouky nebo zauzlované pozůstatky modrých šátků.

Lirael uvažovala, jak u všech všudy mohou pracovat obklopeni ničivým oblakem Volné magie, a zadívala se na ně pozorněji. Potom zalapala po dechu a pokusila se ucuknout, ale výjev ji držel jako přikovanou.

To nejsou lidé. Jsou to Mrtví. Už je cítila, cítila poblíž chlad Smrti. Tito dělníci jsou Mrtví pomocníci zotročení vůli nějakého nekromanta. Modré klobouky stíní prázdné oční důlky, modré šátky drží pohromadě hnijící hlavy.

Lirael potlačila nutkání zvracet a rychle se zadívala na mladíka vedle sebe, byť s obavou, že by to mohl být nekromant a mohl si jí všimnout. Ale neměl na čele žádný Výsadní symbol, ani celý, ani zaprodaný Volné magii. Čelo měl čisté s výjimkou špinavých krupějí potu, které zachytily prach z okolního vzduchu, a nebyla kolem něho ani stopa po zvoncích.

Teď vzlhl, zadíval se na oblohu a zatřásl na zápěstí jakýmsi předmětem. Možná nějaký rituál, pomyslela si Lirael. Najednou jí ho bylo líto a pocítila podivné nutkání dotknout se konečky prstů jeho krku. Dokonce natáhla ruku a tu si připomněla, kde - a co - je. Mladík náhle promluvil.

"Zatraceně!" zamumlal. "Proč nic nefunguje?"

Ruku spustil, ale nespouštěl oči z oblohy. Podívala se na ni i Lirael a všimla si, jak nízko u země víří tmavá bouřková mračna. Míhl se mezi nimi blesk, ale nebyl cítit žádný chladivý větřík, nebyl cítit déšť. Jen horko a záblesky.

Potom, bez jakéhokoli varování, udeřil do jámy oslepující blesk a prozářil černé hlubiny jasným bílým zářem. V tom okamžiku Lirael zahlédla stovky kutajících Mrtvých, hrabali s pomocí nástrojů, pakliže je měli, a vlastníma uhnívajícíma

rukama, pakliže je neměli. Blesku, který spálil a sežehl několik dělníků z jejich středu, nevěnovali žádnou pozornost, stejně ignorovali ohlušující hromobití, jež se ozvalo skoro ve stejné chvíli.

Za několik vteřin oblohu prořízl další blesk a podle všeho zasáhl přesně stejné místo. Potom se objevil další a další a neustávající hromobití rozechvívalo zem pod Liraelinými nohama.

"Čtyři za přibližně padesát vteřin," poznamenal si mladík potichu. "Frekvence se zvyšuje. Hrázi!"

Lirael poslednímu zvolání neporozuměla, dokud z jámy nevyšel další muž a na mladíka nezačal. Vyzáběl plešatící muž oděný do kožené zbroje se zlatorudými ocelovými pláty u krku, na loktech a kolenou. U boku mu visel meč - a kolem hrudi měl opásaný bandalír se zvonci, z jejichž rudých kožených pouzder vyčnívaly ebenové rukojeti. Přes dřevo a kůži se mihaly zkomoleniny Výsadních znaků a zanechávaly za sebou ohnivé obrazy.

I na takovou vzdálenost byl cítit krví a rozzhaveným kovem. Musel to být nekromant, jemuž slouží Mrtví pomocníci - nebo jeden z nekromantů, protože Mrtvých tu byly spousty. Ale nebyl zdrojem Volné magie, která žhnula Lirael u rtů a jazyka. V hlubinách jámy spočívalo něco mnohem horšího, než byl on.

"Ano, pane Nicholasi?" zavolal muž. Lirael si povšimla, že zamával na dva Mrtvé pomocníky, kteří ho následovali, aby se stáhli zpátky do stínů. Jako by nechtěl, aby byli jasně vidět.

"Blesky se objevují rychleji," řekl mladík, jak se právě dozvěděla, Nicholas. Ale jakéhopak muže - muže bez Výsadního znaku - by mohl nekromant nazývat pánem?

"Musíme být blízko," dodal hlasem přecházejícím do chrapotu. "Zeptej se mužů, jestli si dneska v noci odpracují jednu směnu navíc."

"Ale ano, odpracují!" zařval nekromant a zasmál se nějakému soukromému vtipu. "Chcete sejít dolů?"

Nicholas zavrtěl hlavou. Několikrát si musel odkašlat, než dokázal zakřičet odpověď: "Necítím se... necítím se zase moc dobře, Hrázi. Jdu si lehnout do stanu. Podívám se později. Ale kdybys něco našel, musíš mě zavolat. Myslím, že budou z kovu. Ano, z lesklého kovu," pokračoval a oči se mu rozšířily, jako by předměty, o nichž byla řeč, spatřil přímo před sebou. "Dvě lesklé kovové polokoule, obě vyšší než člověk. Musíme je rychle najít. Rychle!"

Hráz se uklonil, ale neodpověděl. Vylezl z jámy a vydal se z ní na cestu po hromadě hlušiny, kde stál Nicholas.

"Kdo je to s vámi?" zakřičel Hráz a ukázal rukou.

Nicholas se podíval na místo, kam mířil, ale neviděl nic kromě pohasínajícího záblesku a obrazu zářivých polokoulí - obrazu, který v bdělém stavu spatřoval neustále, jako by jej měl vypálen do mozku.

"Nic," zamumlal a zadíval se zpřímá na Lirael. "Nikdo. Jsem strašně unavený. Bude to však velký objev..."

"Vyzvědači! Shoříš u nohou mého pána!"

Nekromantovi z rukou vyšlehly plameny a rozlily se po zemi; rudé plameny zahalené v černém, dusivém kouři. Hnaly se po svahu jako lesní požár, přímo k Lirael.

V téže okamžiku se na ni zaostřily Nicholasovy oči. Na uvítanou k ní napřáhl ruku a řekl: "Zdravím tě! Že jsi jen další přelud!"

Potom jí něčí ruce sevřely ramena a byla stržena zpátky do observatoře. Ve stejném okamžiku, kdy rudý oheň dorazil k ní a vyšlehl do úzkého sloupce divoké zkázy a toho nejčernějšího kouře.

Led se roztříštil a Lirael zamrkala. Když otevřela oči, stála opět mezi Ryelle a Sanar, v záplavě úlomků, s hlavou a rameny posetými kousky modrého ledu.

"Zřela jsi to," pravila Ryelle. Nebyla to otázka.

"Ano," odpověděla Lirael silně zneklidněná jak zážitkem vize, tak tím, co během ní užívala. "Takové je to tedy mít Zrak?"

"Ne tak úplně," opáčila Sanar. "Většinou zříme jen v krátkých záblescích, útržcích z mnoha různých částí budoucnosti, kde je všechno smíchané. Jenom společně, na Hlídce, tady v observatoři, dokážeme vizi sjednotit. Ale i tak uvidíme všechno jen člověk, který stojí na tomto místě."

Lirael se nad tím zamyslela a potom opět zaklonila hlavu, po krku jí stékaly pod košili kousky ledu. Vzdálený strop byl zase jen ledovou plochou. Rozhlédla se kolem dokola a všimla si, že všechny Clayry odcházejí bez jediného slova nebo ohlédnutí. Vnější kruh se rozešel ještě předtím, než rozchod zpozorovala, a teď se do jedné řady scházely Clayry z kruhu předcházejícího a odcházely jinými dveřmi. Napadlo ji, že z observatoře povede celá řada východů. Sama se jedním z nich zanedlouho vydá a nikdy se sem nevrátí.

"Co," začala, když se přinutila pomyslet na právě uzřenou vizi, "co mám udělat?"

"To nevíme," řekla Ryelle. "Okolí Rudého jezera jsme se pokoušely užít už několik let, a bez úspěchu. Potom jsme zničehonic užily tebe v místnosti v nitru hory, výjev, který jsme ti ukázaly, a nakonec jsme zahlédly tebe a toho mladíka na člunu na jezeře. Všechno spolu zjevně nějak souvisí, ale víc jsme užít nemohly."

"Ten mladík Nicholas představuje klíč," podotkla Sanar. "Jakmile ho najdeš, myslíme, že pochopíš, co máš udělat."

"Ale vždyť ho doprovází nekromant!" zvolala Lirael. "Vykopávají něco strašlivého! Neměli bychom to říct Abhorsence?"

"Poslaly jsme vzkazy, ale Abhorsenka a král jsou v Ancelstierre a doufají, že se jim podaří odvrátit potíže, které se také nejspíš pojí s tím, co je v té jámě. Varovaly jsme také Ellimere a jejího spoluvladaře a je možné, že i oni podniknou určité kroky, patrně spolu s princem Samethem, budoucím Abhorsenem. Ale ať udělají cokoli, my víme, že Nicholase musíš najít právě ty. Vím, že to vypadá jako hračka, setkání dvou lidí na jezeře. Ale je to jediná budoucnost, kterou nyní zříme - všechno ostatní nám zůstává skryto -, a skýtá nám jedinou naději k odvrácení pohromy."

Lirael se sinalou tváří přikývla. Odehrává se tu příliš mnoho věcí a ona je příliš unavená a citově vyčerpaná, aby si s nimi mohla poradit. Ale přesto měla pocit, že ji Clayry jen tak nevyhazují. Opravdu musí splnit důležitý úkol, nikoli jen pro Clayry, nýbrž pro celé království.

"Teď tě musíme připravit na cestu," dodala Sanar, když si všimla Liraelina vyčerpání. "Chceš si s sebou vzít něco

osobního nebo víš o něčem zvláštním, co bychom ti mohly poskytnout?"

Lirael zavrtěla hlavou. Chtěla s sebou Nezbednou Fenku, ale to jí nepřipadalo možné, když ji Clayry nikdy neviděly. Možná její kamarádka už jednou provždy zmizela, protože kouzlo, které ji stvořilo, narazilo na nějakou překážku a ta přivodila její zánik.

"Řekla bych, že vybavení na ven," zašeptala nakonec. "A několik knížek. Myslím, že bych si měla vzít i ty věci, co jsem našla."

"To bys měla," odpověděla Sanar a bylo jasné, že by ráda věděla, co přesně jsou zač. Ale nezeptala se a Lirael se o nich mluvit nechtělo. Představovaly jen další komplikace. Proč byly pro ni přichystány? K čemu jí ve světě budou?

"Musíme tě taky vybavit lukem a mečem," poznamenala Ryelle. "Jak se sluší na dceru Clayrů, která se vydává na cestu."

"S mečem moc zacházet neumím," přiznala se Lirael potichu, trochu se jí stáhlo hrdlo při zmínce, že je dcerou Clayrů. Slova, po nichž tak dlouho toužila, jí nyní zněla prázdně. "S lukem si vystačím."

Už nevysvětlila, že s laminovaným krátkým lukem, jaký používají Clayrové, umí zacházet jen proto, že v knihovně střídala krysy, přičemž používala tupé šípky, aby nepoškodila knihy. Fenka jí šípky ráda nosila zpátky, ale krysy by ji bavilo požírat jen tehdy, kdyby jí je Lirael pekla s bylinkami a omáčkou, což samozřejmě dělat odmítala.

"Doufám, že ani jednu zbraň potřebovat nebudeš," řekla Sanar. Hlasitá slova se v ozvěnách rozléhala po obrovské ledové jeskyni. Lirael se zachvěla. Tato naděje jí připadala s největší pravděpodobností marná. Najednou se ochladilo. Skoro všechny Clayry, všech patnáct stovek, během několika minut už stačily odejít, jako by v síni nikdy nebyly. Z opačného konce observatoře přihlížely jen dvě ozbrojené strážkyně. Jedna třímala kopí a druhá luk. Lirael se k nim nemusela přibližovat, aby poznala, že to jsou mocné zbraně prostoupené Výsadní magií.

Věděla, že zůstaly proto, aby dohlédly, zda odejde se zavázanými očima. Odvrátila se, stáhla si šátek a pomalými, rozvážnými pohyby jej poskládala. Potom si jej uvázala přes oči a zůstala strnule stát, aby ji Sanar a Ryelle mohly uchopit za ruce.

"Omlouvám se," pravily obě dvě zároveň a jejich hlasy se slily do jednoho. Lirael se zdálo, jako by se omlouvaly nejen za zavázané oči, ale za celý její život.

* * *

Když došly do Liraeliny komůrky nedaleko ložnic mladých, Lirael si uvědomila, že nejedla ani nespala už více než osmáct hodin. Potácela se únavou, a Sanar a Ryelle ji tudíž nepřestávaly přidržovat. Byla tak unavená, že si ani nevšimla přítomnosti tety Kirrith, na niž ji upozornilo až její náhlé, nevídané a mimořádně pevné objetí.

"Lirael! Cos to zas provedla?!" zvolala teta Kirrith a její hlas se rozburácel kdesi nad Liraelinou hlavou; ta zůstala pevně přitisknutá k tetině krku. "Vždyť na cestu do světa jsi ještě příliš mladá!"

"Ale teto!" protestovala Lirael a pokoušela se ze sevření vymanit, neboť ji tetino objetí před Sanar a Ryelle přivádělo do rozpaků. Pro tetu Kirrith bylo typické, že se jí snaží objímat, když nechce, a neobjímá ji, když o to stojí.

"Dopadne to přesně jako s tvou matkou," posteskla si Kirrith zdánlivě stejně dvojčatům jako Lirael. "Odejdeš kdovíkam a zapleteš se do kdovíčeho s kdovíkým. Vždyť by ses mohla vrátit..."

"Kirrith! To stačí!" vyštěkla Sanar a Lirael sebou překvapeně cukla. Nikdy neslyšela, že by s Kirrith někdo takto mluvil. I Kirrith samotnou to zaskočilo, protože Lirael pustila a zhluboka a důstojně se nadechla.

"Tak se mnou mluvit nemůžeš, San... Ry... nebo která z vás to vlastně byla," řekla nakonec teta Kirrith po několika hlubokých nadechnutích. "Jsem opatrovnice mladých a tady rozhoduji já!"

"Ale my jsme pro tuto chvíli Clayrským Hlasem," opáčily Sanar s Ryelle jednohlasně a pozvedly hůlky, které pořád držely v rukou. "Byla nám udělena moc Devítidenní hlídky. Máš námítky vůči našemu právu, Kirrith?"

Kirrith se na ně podívala, pokusila se nadechnout ještě více zhluboka, ale nepodařilo se jí to; dech z ní vyšel jako ze zašlápnuté ropuchy. Jasně, třebaže nepříliš důstojně, tak dala najevo, že uznává jejich autoritu.

"Dones si věci, které si chceš vzít, Lirael," pravila Sanar a dotkla se jí na rameni. "Musíme se brzy odebrat na loďku. Kirrith, promluvíme si venku?"

Lirael unaveně přitakala a přešla ke skřini, kde měla své oblečení, zatímco ostatní vyšli ven a zavřeli za sebou dveře. Poslepu zašmátřala uvnitř. Rukou narazila do něčeho tvrdého a prsty to sevřela dříve, než se stačila podívat a zlehka překvapeně vyjeknout. Uchopila starou maskovou figurku nezdolné fenky, tu, kterou našla ve stilkenově síni, tu, která zmizela, když se objevila Nezbedná Fenka.

Chvíli si ji tiskla k hrudi a vysílením prosvítla slabá naděje. Nebyla to sice Fenka, ale byla to známka, že ji lze opět přivolat. S úsměvem si sošku vložila do kapsy čisté vesty a ověřila si, že její maskový čumáček nebude vyčnívat ven. Do stejné kapsy si zasunula i Temné zrcadlo, do druhé si dala píšťaly a Knihu vzpomínek a zapomnění uložila do malé mošny, která jako by byla ušita na její velikost. Mechanickou pohotovostní myš vrátila do kouta skříně a hned za ní uložila i píšťalku. Tam, kam má namířeno, jí nebude ani jedno příliš platné.

Když se svlékla a rychle umyla, vděčná za větší místnost s jednoduchou koupelnou, do níž se nastěhovala v den svých osmnáctých narozenin, napadlo ji, že by se mohla převléct úplně, do něčeho, v čem by nevypadala jako Clayra. Ale když došlo na převlékání, opět se oděla do pracovního úboru druhé pomocné knihovnice. Tou přece jsem, řekla si. Vysloužila jsem si právo nosit rudou vestu. Tu mi nikdo nevezme, ani kdybych nebyla opravdová Clayra.

Zrovna si do pláště srolovala několik náhradních kusů oblečení a přemýšlela o těžkém vlněném kabátě a jeho užitečnosti na konci jara a v létě, když se ozvalo zaklepání na dveře a dovnitř vstoupila Kirrith.

"Nechtěla jsem říkat nic podlého o tvé matce," oznámila Kirrith ode dveří poněkud zkroušeným hlasem. "Arielle byla moje mladší sestra a já jsem ji měla moc ráda. Ale byla divná, jestli chápeš, co tím chci říct, a koledovala si o potíže. Neustále se do něčeho namáčela a... no... nebylo to lehké, když jsem byla opatrovnice a musela jsem všechny udržet na uzdě. Možná jsem ti to nedávala najevo... víš, je to těžké, když nemůžeš zít, co k tobě cítí nebo budou cítit ostatní. Chci

prostě říct, že jsem tvou matku milovala - a miluji i tebe."

"Já vím, tetičko," odpověděla Lirael, aniž se ohlédla, a hodila kabát zpátky do skříně. Ještě před rokem by dala kdovíco, aby si vyslechla tato slova, aby ucítila, že někam patří. Teď bylo příliš pozdě. Odcházela z Ledovce, odcházela stejně jako její matka před mnoha lety, když zdánlivě lhostejně opustila svou dceru.

Ale to všechno už je minulost, napadlo Lirael. Můžu to nechat být, svůj příběh můžu začít odznova. Nepotřebuju vědět, proč odešla má matka nebo kdo byl můj otec. Nepotřebuju to vědět, opakovala si neustále.

Nepotřebuju to vědět.

Ale zatímco si potichu mumlala tato slova, v myšlenkách se pořád vracela ke Knize vzpomínek a zapomnění ukryté v mošně na svém boku, a k píš'alám a Temnému zrcadlu v kapsách vesty.

Nepotřebovala vědět, co se stalo v minulosti. A ačkoli vinou slepoty vůči budoucnosti byla mezi Clayrami vždycky osamělá, nyní byla osamělá i v jiném smyslu. Ve zvráceném obrácení veškerých svých nadějí a snů se jí splnil přesný opak její nejvroucenější touhy.

Neboť s pomocí Temného zrcadla a nově nabytých vědomostí byla schopna do minulosti nahlížet.

Kapitola 31.

Hlas mezi stromy

Princ Sameth, skrytý pouhých sto yardů od okraje lesa, zůstával ležet jako mrtvola, natažený na místě, kam dopadl. Jednu nohu mu obalovala vrstva zasychající krve a zelené listí křovin, které se třepotalo všude kolem něho ve vánku, pokrývaly černorudé cákance. Jen při bližším pohledu by bylo vidět, že pořád ještě dýchá.

Ratolest, nakonec méně úzkostlivá, než se dalo očekávat, se tiše pásla kousek opodál. Občas zastříhala ušima a zvedla hlavu, ale celý den ji nic nevytrhlo ze spokojeného přežvykování.

Pozdě odpoledne, kdy zpoza stromů začaly pomalu vylézat stíny, aby se natáhly a pospojovaly, větřík zesílil a zmínil vedro jednoho z posledních jarních dnů. Foukal nad Samem a částečně ho pokrýval listím, větvičkami, útržky pavučin, mrtvými brouky a lehoučkými travinami.

Jedno stéblo se mu zachytilo u nosu a lechtalo mu nosní díрку. Chvilí ho šimralo z jedné strany, chvíli z druhé, ale neposunulo se. Sameth pokrčil nos, potom ještě jednou a nakonec se rozkýchal.

Probudil se. Napřed si myslel, že je opilý, má kocovinu a je mu hrozně. V ústech měl sucho a cítil zápach vlastního dechu. Hlava mu třesla prudkou bolestí a nohy ho bolely ještě víc. Musel omdlít u někoho na zahradě, což je neuvěřitelně trapně. Takto opilý byl zatím jenom jednou a zážitek už nechtěl nikdy opakovat.

Chtěl vykřiknout, ale když se mu ze rtů vydralo suché, ubohé zachroptění, vzpomněl si, co se vlastně stalo.

Zabil dva strážníky. Muže, kteří se snažili vykonávat svou funkci. Muže, kteří měli manželky, rodinu. Rodiče, bratry, sestry, děti. Ráno odcházeli z domova, aniž tušili, že náhle zemřou. Možná na ně manželky ještě čekají, až se vrátí k večeru.

Ne, pomyslel si Sameth a nadzvedl se, aby se zadíval, jak se mezi stromy rozpíjí rudá zář zapadajícího slunce. Utkali se brzy ráno. Manželky už musí vědět, že se jejich manželé domů nikdy nevrátí.

Pomalu se posadil a smetl si z oblečení lesní nános. Smetl ze sebe i pocit viny, alespoň pro tuto chvíli. Žádalo si to samo přežití.

Nejdříve si musí utrhnout nohavici a podívat se na ránu. Matně si vybavoval kouzlo, které mu bezpochyby zachránilo život, ale rána nebude určitě ještě zacelená a může očekávat, že se znovu otevře. Musí ji obvázat, protože je příliš slabý, aby vyvolal další hojivé zaklínadlo.

Potom se nějak postaví. Postaví se, odchytí věrnou Ratolest a odjede hlouběji do lesa. Poněkud ho překvapovalo, že ho ještě nenalezli místní strážníci. Pokud je tedy nezmátl rafinovanější stopou, než si myslel, nebo pokud nečekají na příjezd posil, aby se společně s nimi vydali pátrat po člověku, o němž se domnívají, že je zabijácky nekromant.

Došel k závěru, že kdyby ho strážníci - nebo v horším případě gardisté - našli teď, musel by jim říci, kdo je. A to by znamenalo ostudný návrat do Belisaere, kde by ho musela soudit Ellimere s Jallem Orenem. Poté by určitě následovalo veřejné zostuzení a ztracení. Jedinou další možností by bylo potupné zapření jeho odporného skutku.

Obě situace by byly nemyslitelné. Zklamání, které si už dokázal představit na tvářích svých rodičů, by bylo nesnesitelné. Bezesporu by vyšla najevo také jeho neschopnost stát se následovníkem Abhorsenky, a to by nad ním zlomili hůl už úplně.

Lepší bude, když zmizí. Než se dá dohromady, zajede hlouběji do lesa a bude se ukrývat, potom bude pokračovat do Okraje s nově vytvořenou podobou, neboť si byl pořád jistý, že Nick potřebuje pomoc. Alespoň toto zvládne. Ani Nick by se nedokázal dostat do horší šlamastyky, než se podařilo jemu.

Rozhodování bylo jednodušší než jeho uskutečňování. Když se pokoušel chytit Ratolest, ustupovala před ním s rozšířeným chřípím. Nezamlouval se jí pach krve ani občasné heknutí, jak náhodou došlápl na poraněnou nohu.

Nakonec se mu ji podařilo zahnat do jakési přirozené slepé uličky, kde jí třemi kroky znemožnil další ústup. Dalším oříškem bylo vylézt jí na hřbet. Když přehodil nohu přes sedlo, tělem mu projela bolest, až zaúpěl.

A nyní musel čelit další potíži. Rychle se stmívalo a on netušil, kam se má vydat. Civilizace a všechny její výtobytky ležely na východ, na sever a na jih, ale tam se neodvažoval vydat, dokud se neuchýlí k dalšímu kouzlu, kterým změní podobu svou a Ratolesti. Na západ ubíhala řada lesních stezek pochybného ražení a směru. Někde v hloubi lesa snad stojí osady nebo samoty, ale ani ty nemůže bez obav navštívit.

Horší bylo, že má jen jedinou láhev se včerejší vodou, kus oschlého chleba a plátek soleného hovězího,

pohotovostní zásobu pro případ, že by se chtěl posilnit při putování mezi hostinci. Zázvorové koláče už dávno snědl cestou.

Začalo pršet z mraků privátých od moře. Byl to sice jen lehký jarní deštík, ale stačil na to, aby Sam začal klít a zápasit s jezdeckými brašňami, jak si chtěl vytáhnout plášť. Kdyby se kromě stávajících zranění ještě nachladil, kdoví, kde by nakonec skončil. Nejspíš v lesním hrobě, nevyhloubeném ani lidskýma rukama, pomyslel si hořce. Pod hromadou větrem navátých úlomků větvíček a listů, spletených trávou, která by vyrostla kolem jeho ubohých ostatků.

Právě uvažoval nad svou bezútěšnou budoucností, když tu prsty, jimiž šmátral po plášti, místo vlny nahmatal kůži a studený kov. Ruku okamžitě odtáhl; konečky prstů mu zmrzly a už začínaly modrat. Jakmile si uvědomil, čeho se právě dotkl, zlomil se v pase nad hruškou sedla a ze rtů se mu vydralo mohutné zaúpění plné zoufalství a hrůzy.

Kniha mrtvých. Nechal ji v dílně, ale ona tam zůstat nechtěla. Stejně jako zvonce. Nikdy se jich nezbaví, ani když leží zraněný a sám v tomto temném lese. Budou ho věčně pronásledovat, dokonce i do Smrti.

Každým okamžikem se měl zhroutit, tu se ze tmy mezi stromy ozval hlas.

"Vida, ztracené princátko nám nařiká v lese? Myslel bych si, že máš víc sil, principi Samethe. Já se ale často mýlím."

Hlas měl na Sametha a Ratolest přímo elektrizující účinek. Princ se prudce napřimil v sedle, hekl bolesti a pokusil se tasit meč. Ratolest, stejně překvapená, okamžitě vyrazila do poklusu a kličkovala mezi stromy, aniž věnovala pozornost jezdcům či nízko visícím větvím.

Kůň a jezdec uháněli za halasu lámajících se větví, křiku a ržání. Urazili tak asi padesát yardů, než se Samethovi podařilo zvíře ovládnout a obrátit ho směrem, odkud se ozval hlas.

Také konečně tasil meč. Už se částečně setmělo a kmeny stromů se v houstnoucím soumraku proměnily v bledě popelavé šmouhy, z nich se táhly větve obtěžkané listím připomínajícím těžké chuchvalce tmy. Tvor... přízrak, který na něho promluvil, se k němu mohl nyní snadno přiblížit, ale bylo lepší se mu postavit tváří v tvář, než se nechat při panickém úprku srazit větví.

Hlas mu připadal nepřírozený. Vycítil z něj Volnou magii a ještě cosi jiného. Byla to Mrtvá stvůra - ne, nic takového. Ale mohl to být stílen nebo Margue, volnomagičtí elementálové, kteří občas chtěli okusit Život. Teď si přál, aby si přečetl knihu, kterou dostal k narozeninám, knihu o spoutávání od Merchana.

Něco zašustilo v listí nejbližšího stromu, Sam sebou opět trhl a pozvedl meč do obranné pozice. Ratolest sebou cukala a na místě ji držel jen tlak jeho kolen. Do boku mu vystřelovala bolest, ale nepolevoval.

Opravdu se tam něco hýbalo, vylézalo to po kmenu - tam - ne, tam. Skákalo to z větve na větev, plížilo se mu to za zády. Možná jich bylo víc...

Sam se zoufale snažil proniknout do Výsady, aby vytáhl symboly potřebné pro magickou zteč. Ale byl slabý; bolest v noze byla příliš silná, příliš čerstvá. Nedokázal symboly udržet v mysli. Nedokázal si vzpomenout, jaké kouzlo chce vytvořit.

Co takhle ty zvonce, pomyslel si v zoufalství, když se záhadný tvor opět pohnul. Nevěděl však, jak zvonce použít proti Mrtvým, natožpak proti volnomagickým bytostem. Při představě, že by měl se zvonce manipulovat, se mu roztřásla ruka a v mysli mu vytanula vzpomínka na Smrt. Zároveň se v něm vzedmulo prudké odhodlání. I když se mu lepí smůla na paty, nelehne si a neumře. Může se bát, ale je princem z královské krve, syn Prubíře a Sabriel, a svůj život prodá tak draze, jak mu to jen dovolí síly.

"Kdo volá prince Sametha?" vykřikl a slova se ostře rozlehla temnějším lesem. "Ukaž se, než na tebe pošlu strašlivě pustošivé kouzlo!"

"Ušetři si to divadýlko pro ty, na koho udělá dojem," odpověděl hlas a tentokrát jej doprovodil záblesk dvou pronikavých zelených očí, v nichž se na větví vysoko nad Samovou hlavou odrazily poslední sluneční paprsky. "A buď rád, že jsem to jenom já. Všude kolem jsi po sobě nechal tolik krve, že by přivábila hordu hormagantů."

Po těchto slovech seskočila ze stromu malá bílá kočka, odrazila se od jedné nižší větve a přistála v bezpečné vzdálenosti od Ratolestiných nohou.

"Macku!" vykřikl Sam a zadíval se na kocoura, až se mu hlava zatočila údivem. "Co ty tady děláš?"

"Hledám tě," odpověděl kocour. "Což by mělo být jasné jakacka i tomu nejzabedenějšimu principi. Jsem oddaný sluha Abhorsenů. V každém okamžiku připravený poskytnout své opatrovnické služby. Kdekoli. Bez okolků. No a teď seskoč z koně a rozdělej oheň pro případ, že by se tu opravdu potulovali nějakí hormaganti. Myslím, že ani nemáš tolik rozumu, aby sis s sebou vzal i něco k jídlu, co?"

Sameth zavrtěl hlavou a cítil, jak mu tělem prochvělo něco ne tak docela příjemného jako úleva. Macek sice je sluha Abhorsenů, ale je to taky volnomagický tvor prostoupený starobyrou mocí. Rudý obojek s Výsadními znaky a na něm pověšený miniaturní zvonek dávaly jasně najevo, jaká moc ho spoutává. Kdysi se mu na obojku houpal Saranet, Spoutávač. Od vítězství nad Kerrigorem Macka spoutávala drobounká Ranna. Ranna Uspávačka, první ze sedmi zvonceů.

Sameth s Mackem skoro nikdy nepromluvil, protože toto podivné kočící stvoření bylo vzhůru pouze jednou, když byl Sam na návštěvě v Abhorsenově domě, a od té doby uplynulo deset let. Když se probral naposled, trvalo to jen tak dlouho, aby stačil Prubířovi ukrást čerstvé chyceného lososa a věnovat několik málo slov sedmiletému chlapci, který nevěřicně zíral, jak "věčně spící" kocour odtáhl z talíře rybu tak velkou, jako byl on sám.

"Opravdu tomu nerozumím," zamumlal Sam, když se opatrně spustil z Ratolestina hřbetu. "To tě poslala matka, abys na mě dal pozor? Jak tě probudila?"

"Abhorsenka," opáčil Macek mezitím, co si dosti vznešeně olizoval tlapku, "s tím přímo nemá nic společného. Jelikož jsem s rodinou už tak dlouho svázán, jednoduše vím, kdy je třeba mých služeb. Například když se objeví nová sada zvonceů, což svědčí o tom, že se o své dědictví hodlá přihlásit budoucí Abhorsen. Když jsem se probudil, prostě jsem se za zvonce vydal.

Ale návrat Cassieliných zvonců mě neprobudil," pokračoval Macek a začal se věnovat druhé tlapce. "Byl jsem už vzhůru. V království se něco děje. Probouzí se, nebo jsou probouzeny, bytosti, které dlouho spaly, a vlny jejich nově nabytého vědomí dorazily do Abhorsenova domu, neboť to, co se probudí, ohrozí Abhorsena..."

"Víš, o co přesně jde?" přerušil ho Sam úzkostlivě. "Matka říkala, že se bojí, že nějaké starobylé zlo spřádá strašlivé plány. Napadlo mě, že by to mohl být Kerrigor."

"Tvůj strýc Rogir?" opáčil Macek, jako by odpovídal na otázku týkající se nějakého lehce výstředního příbuzného, a nikoli hrozného mistra z řad vyšších Mrtvých, kterým se Kerrigor nakonec stal. "Ranna ho spoutává silněji než mě. Spí v nejhlubším sklepě Abhorsenova domu. A tam bude spát do skonání věků."

"Úf," povzdechl si Sam s úlevou.

"Pokud ho taky neprobudí to, co se vrací k životu," dodal zamyšleně Macek. "A teď mi vysvětli, proč moji poklidnou cestu do Belisaere a na její právem proslavený rybí trh znenadání přerušila tato odbočka do lesa. Kam si myslíš, že jedeš, a proč tam jedeš?"

"Jedu najít svého kamaráda Nicholase," vysvětloval Sam, ačkoli cítil, jak se do něho zavrtávají Mackovy zelené oči a pátrají po hlubších důvodech, které před sebou pořád ještě skrýval. Aby se pohledu vyhnul, postavil malou hranici z větviček a sušeného listí a škrkl sirkou o podrážku své boty.

"A kdo je to ten Nicholas?" zeptal se Macek.

"Člověk z Ancelstierre, můj přítel ze školy. Dělán si starosti, protože vůbec netuší, jaké to tady opravdu je. Dokonce nevěří ani na Výsadní magii - nebo vlastně na magii vůbec," řekl Sam, když do ohně přidal několik silnějších větví.

"Myslí si, že všechno se dá vysvětlit vědecky, stejně jak fungují věci v Ancelstierre. Ani potom, co nás napadli u hranice Mrtvých, nechtěl přistoupit na to, že neexistuje žádné jiné vysvětlení než magie. Je velice tvrdohlavý. Jakmile dojde k závěru, že něco nějak funguje, nezmění svůj názor, pokud mu to nedokážeš matematicky nebo nějakým způsobem, který přijímá. A v Ancelstierre je důležitý, protože je to synovec vrchního ministra. Nejspíš už víš, že matka s otcem se chystají vyjednat..."

"Kde je ten Nicholas?" přerušil ho Macek a přivřel oči. Než se zavřely, Sameth v nich na okamžik spatřil odraz plamenů a zachvěl se. V očích některých Mrtvých tvorů by tyto plameny nebyly odrazem.

"Měl na mě počkat, až pro něho přijdu ke Zdi, ale už se dostal za ni. To mi alespoň napsal v dopise. Najal si průvodce a cestou do Belisaere jde prozkoumat jakýsi Lapač blesků," pokračoval Sameth a do ohně přidal ještě větší větev.

"Nevím, co to je ani jak se o tom dozvěděl, ale podle všeho je to někde poblíž Okraje. A to je samozřejmě oblast, kde si rodiče myslí, že se zdržuje nepřítel."

Odmlčel se, když si uvědomil, že Macek ho nejspíš přestal poslouchat.

"Lapač blesků nedaleko Rudého jezera," zamručel Macek s očima přivřenými na úzké štěrbinu plné tmy. "Král a Abhorsenka v Ancelstierre, snaží se zastavit početný zástup ubírající se vstříc smrti. Přítel nástupce Abhorsenky, sám vlastně princ, na druhé straně Zdi. Clayrové nic neví, kromě výjevů naprosté zkázy... To nevěstí nic dobrého a souvislosti nemůžou být pouhou náhodou. Lapač blesků. Přesně toto jméno jsem ještě neslyšel, ale něco se probouzí... spánek svírá a otupuje mou paměť..."

Mackův hlas při těchto slovech utíchal a přešel do něčeho na způsob vrčení. Sam čekal, až kocour řekne něco dalšího, když si uvědomil, že vrčení přešlo do chrápání. Macek usnul.

Sam s rozechvěním - které nemělo nic společného s chladem - přiložil do ohně další větev a našel útěchu v mihotání přátelských plamenů. Přestalo pršet, nebo ani pořádně nezačalo. Spadlo několik kapek a mírně klesla teplota. Ale to Sama příliš nepotěšilo, protože by radši snášel prudký déšť. Posledních několik dnů bylo na tuto roční dobu nezvykle teplo; koncem jara panovaly letní teploty a déšť jen vábil, nikdy se nezměnil na opravdovou bouřku. To znamenalo, že jarní záplavy brzy odezní. A Mrtví se vydají do větší vzdálenosti a nebudou uvězněni tekoucí vodou.

Opět se podíval na Macka a s úlekem zjistil, že ho sleduje jedno jasné oko, Mystici se ve světle plamenů, zatímco druhé zůstává pevně zavřené.

"Jak jsi došel k tomu zranění?" zavrnil kocour potichu, slova odpovídala praskání ohně. Znělo to, jako by už znal odpověď, ale chtěl se v něčem utvrdit.

Sam se začervenal, svěsil hlavu a ruce si bezděčně propletl jako při modlitbě.

"Popral jsem se se dvěma strážníky. Mysleli si, že jsem nekromant. Ty zvonce..." Hlas mu zeslábl a polkl. Macek se na něho nepřestával dívat jedním sardonickým okem a zjevně čekal, co ještě uslyší.

"Zabil jsem je," zašeptal Sam. "Kouzlem Smrti."

Nastalo dlouhé ticho. Macek otevřel i druhé oko a zív; v růžové tlamičce se zaleskly ostré běloskvoucí zuby.

"Pitomče. Jsi horší než tvůj otec. Cítíš vinu, vinu a jenom vinu," řekl uprostřed zívnutí. "Nezabil jsi je."

"Cože!" zvolal Sam.

"Nemohl jsi je zabít," zopakoval Macek a několikrát se otočil, aby udusal listí do pohodlnějšího lože. "Jsou to královští sloužící, přísahali věrnost králi. Těší se jeho ochraně, dokonce i před jeho vzpurnými dětmi. Ale pozor, všichni další nevinní lidé v okolí by byli zabiti. Jsi pěkný nemotora, žeš to kouzlo použít."

"Ani jsem nemyslel," odpověděl Sam toporně. Obrovsky se mu ulevilo, že není vrah. Teď se mohl zlobit na Macka, že z něho dělá natvrdlého žáčka.

"Ovšem," souhlasil Macek. "Myšlení je ti úplně cizí. Kdyby umřeli, ucítil bys to. Jsi budoucí Abhorsen. Výsada ať je s námi."

Sam spolkl vzteklou odpověď, když mu došlo, že kocour má pravdu. Opravdu necítil, že by strážníci zemřeli. Macek se na něho pořád díval, oči měl přimhouřené a zjevně si Sama prohlížel s hlubokou podezíravostí.

"Tak už to chodí," zamumlal kocour. "Blechy po blechách, pitomci plodí pitomce..."

"Cože?"

"Ale nic, jen tak uvažuju," zašeptal Macek. "Někdy bys to měl vyzkoušet. Probud' mě ráno. Možná to nebude tak lehké."

"Ano, pane," opáčil Sam a do slov vložil tolik sarkasmu, kolik se jej do nich vešlo. Na Macka to nijak nezapůsobilo; zdálo se, že už doopravdy spí.

"Nikdy jsem nevěděl, proč táta říká, že si vykračuješ jako páv," dodal Sam a natáhl před sebe nohu, aby si prohlédl obvazy. Nedodal, že když mu bylo sedm let a začal chodit na školu v Ancelstierre, ukázal na ilustraci z Kocoura v botách a nahlas zopakoval něco, co jeho otec kdysi řekl Sabriel: "Ten tvůj zasraný kocour si vykračuje jako páv."

Tehdy mu také poprvé nasadili oslovskou čepici a postavili ho do kouta. Slovo "zasraný" nepatřilo na Thornské přípravné škole mezi slova, která by se slušela pro mladé pány.

Macek neodpověděl. Sam na něho vyplázl jazyk, potom s přískoky na zdravé noze přitáhl do ohně nahnílý pařez. Pařez měl hořet až do rána, ale pro případ potřeby nalámal ještě několik suchých větví a položil je kousek od ohně.

Potom se sám natáhl; meč si dal pod ruku a Ratolestino sedlo pod hlavu. Byla teplá noc, takže nepotřeboval ani plášť, ani Ratolestinu aromatickou pokrývku. Klisna sama dřímala opodál se svázanými předními nohama, aby se v noci nevydala na nějaké své ustrašené dobrodružství. Macek spal Samovi po boku, spíše jako lovecký pes než jako kocour.

Sam si chvilku myslel, že zůstane vzhůru a bude držet hlídku, ale neměl sílu udržet oči otevřené. Navíc byli v srdci království, nedaleko Belisaere. Už nejméně posledních deset let tu bylo bezpečno. Co by je tak mohlo obtěžovat?

Spousta věcí, napadlo Sama, zatímco spánek zápasil s vnímáním všech sotva patrných zvuků nočního lesa. Mackova záhadná slova ho hluboce znepokojila a pořád si v duchu vypočítával všemožné hrůzy a přiřazoval je k jednotlivým zvukům, než ho přemohlo vyčerpání a usnul.

Probudil ho až dotyk slunečních paprsků na tváři, pronikaly k němu klenbou stromů. Oheň ještě doutnal, kouř se klikatil všude kolem, a když se posadil, sloup dýmu změnil směr a zamířil mu přímo do tváře.

Macek ještě spal, nyní stočený do bílého klubíčka, skoro ztracený v listí. Sam zív a pokusil se vstát. Zapomněl na nohu, ztuhla mu tak, že se okamžitě skácel k zemi a bolestí vyjel. Zvuk poplašil Ratolest, odsákala, jak jí to jen dovolily svázané nohy, a zakoulela očima. Sam ji konejšil alespoň slovy, zatímco se s pomocí pevného mladého stromku zvedl na nohy.

Macek se neprobudil ani tehdy, ani později; spal, zatímco si Sam převázal ránu a vyvolal drobné Výsadní kouzlo k otupení bolesti a ochraně před zánětem. Neprobudil se ani tehdy, když Sam vytáhl kus chleba a hovězího, aby si dopřál nepřiliš vydatnou snídani.

Když dojedl, okartáčoval Ratolest a potom ji osedlal. Pak už mu nezbývalo nic jiného, než zakrýt zbytky ohně, a tak se rozhodl, že je čas, aby začal snášet další Mackovy urážky.

"Macku! Vstávej!"

Kocour se ani nepohnul. Sam se předklonil a zařval: "Probud' se!", ale kocour ani netrhl uchem.

Nakonec natáhl ruku a jemně zatřásl kocourem za obojek. Ucítil hučení a vzájemné působení Volné a Výsadní magie, ale kromě toho se nic nestalo. Macek spal dál.

"Co si mám s tebou počít?" zeptal se Sam a podíval se na kocoura. Celé dobrodružství spjaté se záchranou Nicka se mu vymykalo z rukou. Z Belisaere je pryč teprve třetí den a už sešel z hlavní cesty, je zraněný a společnost mu dělá podivný a možná krajně nebezpečný volnomagický výtvar. S touto potíží vyplula na světlo další otázka, které se snažil vyhýbat: co si teď počne on sám?

Odpověď na žádnou z otázek neočekával, ale za chvilíčku se od zdánlivě spícího kocoura dočkal přidušeného pokynu:

"Vlož mě do jezdecké brašny. Probud' mě, až najdeš nějaké slušné jídlo. Nejlip rybu."

"Dobrá," odpověděl Sam a pokrčil rameny. Zvednout kocoura, aniž by pohnul zraněnou nohou, nebylo vůbec snadné, ale nakonec to zvládl. Podržel si Macka na předloktí a opatrně ho přesunul do levé brašny, jen co si ověřil, že v ní nejsou zvonce a Kniha mrtvých. Nezamlouvala se mu představa, že by byli všichni tři pohromadě, ačkoli nevěděl, proč by tomu tak nemělo být.

Nakonec Macek pohodlně spočinul v brašně a ven mu vyčuhovala jen hlava.

"Pojedu na západ dál tímto lesíkem, potom se vydám přes pole do Sindleského lesa," vysvětloval Sam, otočil si těmen, vložil do něj botu a byl připraven vsednout na koně. "Sindleským lesem projedeme k Ratterlinu, potom kolem něho zamíříme na jih, dokud nenajdeme člun, který by nás odvezl do Qyrre. Odtamtud už nebude do Okraje daleko, a když budeme mít štěstí, okamžitě najdeme Nicka. Není to dobrý plán?"

Macek neodpovídal.

"Takže v tomhle lese strávíme asi tak den," pokračoval Sam a sbíral dostatek sil, aby se vyšvihl vzhůru a přehodil nohu přes Ratolestin hřbet. O svých plánech mluvil rád nahlas - připadaly mu tak skutečnější a rozumnější. Obzvlášť když Macek spal a nemohl je kritizovat. "Až vyjedeme ven, musíme najít nějakou vesnici nebo uhlířskou osadu. Než se pustíme do Sindleského lesa, nakoupíme všechno potřebné. I tam budou nejspíš dřevorubci nebo někdo takový."

Jakmile vylezl na koně, odmíchl se a potlačil výkřik bolesti. Zraněná noha už nebolela jako předešlého dne, ale bolest se zmírnila jen o trochu. A taky se mu točila hlava, skoro jako by měl závrat'. Bude si muset dávat pozor.

"Mimochodem," poznamenal, když pobídl Ratolest do kroku, "včera večer ses tvářil, že víš něco o tom Lapači blesků, který šel hledat Nick. Nějak jsi z něj nebyl nadšený, ale než jsi stačil něco říct, usnul jsi. Tak mě napadlo, jestli snad nemá něco společného s tím nekromantem..."

"Nekromantem?" ozvala se okamžitě ječivá odpověď. Macek vyskočil z brašny, přikrčil se před Samem a s naježenými chlupy se hned rozhlížel na všechny strany.

"No, tady zrovna není. Jen jsem chtěl říct, že jsi začal mluvit o tom Lapači blesků a že mě napadlo, jestli třeba nemá

něco společného s Chlorr s Maskou nebo tím druhým nekromantem, s tím, co... jsem se s ním utkal."

"Hm," odfrkl si Macek zlověstně a zase sklouzl do brašny.

"Tak řekni mi něco!" dožadoval se Sam odpovědi. "Přece nemůžeš celý den spát!"

"Nemůžu?" zeptal se Macek. "Mohl bych spát celý rok. Zvlášť když jsi mi, jak se tak dívám, žádnou rybu neobstaral."

"Tak co je zač ten Lapač blesků?" ponoukal ho Sam a zatáhl jemně za otěže, aby nasměroval Ratolest k proslapanější stezce táhnoucí se více na západ.

"Nevím," řekl Macek potichu. "Ale nelíbí se mi to jméno. Lapač blesků. Shromažďují se tam blesky? Určitě to nebude..."

"Co?" zeptal se Sam.

"Nejspíš je to jen shoda náhod," opáčil Macek ztěžka a zase se mu zavřely oči. "Možná se tvůj kamarád jen vydal prozkoumat místo, kam dopadají blesky častěji než jinde. Ale působí tam určité síly, síly, které nenávidí Výsadu, Krev a Kameny. Cítím tu intriky a dlouho spřádané plány, Samethe. Vůbec se mi to nelíbí."

"Tak co uděláme?" zeptal se Sam s obavami.

"Musíme najít tvého kamaráda Nicka," zašeptal Macek, zatímco znovu upadal do spánku. "Než najde... to, co hledá."

Kapitola 32.

"Hbitě najdi vodu rychlou,

Mrtví k tobě když míří"

Sam, kterého popohánělo Mackovo znepokojivé tušení, nutil k pohybu sebe i Ratolest, takže z bezejmenného lesíka vyjeli dříve, než čekal - hned večer prvního dne -, a vjeli mezi povlovné zelené kopce obdělávané krajiny. Ty tvořily součást Středozeří Starého království, širokého pásu vesniček, zemědělských usedlostí a stád ovcí, který se táhl zemí na západ až skoro k Estwaelu a Olmondu. S výjimkou Sindle na severu tu nebyla žádná města až k Yanilu, vzdálenému dvacet mil od západního břehu Ratterlinu. Oblast, značně vylidněná během mezivládí, se za Prubířova králování rychle vzpamatovala, přesto zde pořád žilo mnohem méně lidí než v době největšího rozkvětu království.

Poněvadž dřívější přestrojení bylo Samovi nyní na přítěž, odvolal Výsadní kouzlo, které ho maskovalo jako Poutníka, a nabyl své původní podoby. Ratolest už byla maskována bahnem na nohou a svým naprosto nenápadným vzezřením. O Samovi, v jeho propoceném a špinavém oblečení, bylo i tak těžké říci, jak vůbec vypadá. Kdyby se ho někdo vyptával, měl připravenou historku. Chtěl říci, že je mladším synem kapitána stráží jednoho belisaerského kupce a cestuje ze severu za bratrancem žijícím nedaleko Chaselu, který ho chce zaměstnat jako člena své družiny.

Převázal si ránu a nasoukal se do náhradních kalhot, aby nestavěl na odív zjevně zraněnou a zakrvácenou nohu. Pouze kulhání nemohl zamaskovat, na rozdíl od klobouku, jehož střeška byla nedůstojně rozseknuta napůl a nyní propouštěla více světla a přitahovala méně pozornosti.

Brzy poté, co opustili les, vjeli do vesnice, či spíše osady, neboť se mohla pochlubit pouze sedmi domky. Opodál však stál Výsadní kámen. Sam jej ucítil někde za domy. Měl sto chutí jej najít a použít jej k vyvolání dalšího, silnějšího hojivého kouzla, ale vesničané by si ho určitě všimli.

V osadě nebyl hostinec. Třebaže nemohl doufat, že ulehne do pohodlné postele, od ženy, která si vezla domů na statek vozík plný nákupů z tržiště, se mu podařilo koupit skoro čerstvý chléb, čerstvě upečeného králíka a několik malých sladkých jablek.

Macek celou obchodní výměnu prospal ukrytý pod volně přivázanou chlopní jezdecké brašny, což určitě nebylo ničemu na škodu. Sam netušil, jak by mohl místním vysvětlit, proč s sebou veze bílého kocoura. Bylo lepší nepoutat k sobě žádnou pozornost.

Jeli dál, dokud nebyla na další putování příliš velká tma a Ratolest nescházela do bahna podél toho, co mělo být polní cestou. Sam vyvolal malé Výsadní světlo a našel otevřený seník, kde se mohli ukrýt na noc. Macek stále spal a vůbec si nevšiml, že Sam sundal brašny a oškrábal ze sebe a z klisny alespoň část nahromaděného bahna.

Sam se kocoura pokusil probudit, aby se dozvěděl něco víc o Lapači blesků. Avšak zvonek poutající Macka působil příliš dobře a jeho ospalý cinkot se ozval pokaždé, kdy se kocour pohnul, jako by se chtěl probudit. Drobná Ranna odčerpala sílu i ze Sama, když se naklonil příliš blízko, takže usnul vedle kocoura v krajně nepohodlné poloze.

Následující den byl takřka stejný jako ten předchozí. S ohledem na chabé lože ze zbytků slámy nebylo divu, že Sam neměl potíže vstát ještě před úsvitem, a opět pobídl Ratolest do klusu. Té se to ale vůbec nezamlouvalo.

Na cestě - sotva víc než pěšinou - potkal jen pramálo lidí a ze strachu z prozrazení si s nimi vyměnil jen několik zdvořilostních frází. Tolik, aby nevzbuzoval pozornost, když nakupoval jídlo nebo se ptal na nejlepší cestu Sindelským lesem k Ratterlinu.

Když se v jedné vesnici zastavil nakoupit zrní pro Ratolest a pytlík cibule a pastináků pro sebe, řádně se vylekal. Přímě proti němu přijížděli dva strážníci, ale nezpomalili, jen mu pokynuli a pokračovali dál na východ. Podle všeho se sem ještě nedostaly řeči o nebezpečném potulném nekromantovi nebo nezvěstném princovi a možná nevypadal, že by mohl některým z nich vůbec být. Ať to bylo jakkoliv, byl tomu rád.

Celkem vzato to bylo jednotvárné, byť únavné putování. Většinu času trávil pohroužen v myšlenkách na Nicka, své rodiče a své vlastní nedostatky. Toto uvažování ho vždycky přivedlo zpátky k nepříteli. Čím víc přemýšlel, tím víc si byl jistější, že nekromant, který ho popálil, musí být strůjcem všech současných potíží. Má moc a své karty odkryl, když se Sama pokusil zajmout a ovládnout.

Většinu času ho mučilo přemýšlení, co by měl udělat a co by se mohlo stát. V hlavě si vytvářel řadu naprosto

děsivých scénářů a zpravidla nedokázal vymyslet, jaký by byl nejlepší postup, kdyby se některý z nich uskutečnil. Na konci každého dne si představoval stále úděsnější možnosti. Stále palčivěji cítil, že Nicholas v Lapači blesků už našel něco nepřátelského. Možná svou zkázu.

Za čtyři dny po setkání se strážníky stanul na travnatém kopci a shlížel na stinný okraj starobylého lesa známého pod jménem Sindelský. Vypadal mnohem větší, temnější a zarostlejší než lesík, kde se setkal s Mackem. I stromy v něm byly vyšší, alespoň ty, které viděl na okraji, a nevedla přes něj žádná zřetelná stezka.

I když shlížel na les, v myšlenkách byl stále kdesi daleko. Trápil ho Nickův osud, jakož i přítomnost Knihy mrtvých a zvonců. Všechny tyto věci se teď těsně proplétaly, neboť se mu zdálo, že největší naděje na záchranu Nicka - pokud mu hrozí nějaké nebezpečí - spočívá v získání schopností Abhorsena. Pokud Nicka zabil nepřítel, nejspíš ho využije k tomu, aby vydíral vrchního ministra v Ancelstierre a zhatil Sabrieliny a Prubířovy plány na odvrácení masakru Jižanů, což by naopak vedlo k invazi Mrtvých a konci Starého království a...

Sam si povzdechl a podíval se na jezdecké tašky. Ztrácel kontrolu nad svými představami. Ať už se děje cokoli, bude muset vynaložit krajní úsilí na přečtení knihy, aby se stal zachráncem a nesetrvával v roli pitomce, který se žene do záhuby a nechá se pro nic za nic zabít nebo zotročit.

Pořád samozřejmě existovala možnost, že Macek lže. Sam choval k Mackovi jistou nedůvěru, neboť si matně vzpomínal, že kocour nikdy neopouštěl Abhorsenův dům bez Abhorsena. Ano, Sabriel ho nemohla vzít do Ancelstierre na diplomatickou misi a bylo možné, že mu dovolila Dům opustit. Ale Sabriel měla také prsten, který by mohl ovládnout volnomagického tvora, jenž by se objevil, kdyby se Macek vymanil ze svého spoutání. Kdyby se osvobodila stvůra uvězněná v Mackovi, zabila by všechny Abhorseny, které by mohla. Což by v tomto případě znamenalo Sama. Sabriel by tudíž určitě kocoura nevypouštěla, aniž by se postarala, že Samovi doručí také prsten.

Třeba si mohl Macek dělat, co chce, právě kvůli její přítomnosti v Ancelstierre, na opačné straně Zdi.

Nebo Macka dokonce ponouká nepřítel, aby Sametha přivedl k záhubě...

Sam, zaneprázdněn nepříjemnými myšlenkami a úsilím nasměrovat Ratolest po té nejlepší cestě dolů z kopce, nebyl vůbec připraven na nával chladu, jenž mu znenadání prochvěl páteří. Zároveň si uvědomil, že ho něco sleduje. Že ho sleduje cosi Mrtvého.

Na mysl mu vytanula stará říkanka, kterou mu vtloukali do hlavy od útlého dětství:

Hbitě najdi vodu rychlou, Mrtví když k tobě míří,
Neboť k té se nikdo z nich nepřiblíží.
Bystrá voda nebo rybník, co daleko břehy má,
Zapudí Mrtvé, spása tvá je jediná.
Pokud voda nepomůže, naděj hledej v plamenech,
Neochráni-li tě nic, konec přijde hned.

Zatímco se mu v hlavě odvíjela tato slova, pohlédl na slunce. Do soumraku zbývalo ještě něco přes hodinu. Rozhlédl se po tekoucí vodě - bystrině či řece - a poblíž lesa spatřil ve stínech její stříbřitý odraz. Dál, než by mu bývalo bylo milé.

Nasměroval k němu Ratolest a ucítil, jak ho zaplavuje strach, jak se mu rozlézá svalstvem. Mrtvého tvora sice neviděl, ale nebyl daleko. Cítil jeho duši jako lepkavý dotyk na své kůži. Musí být silný, jinak by se nevystavoval paprskům zapadajícího slunce.

Samovi zacukala kolena palčivým nutkáním popohnat Ratolest do cvalu. Ale pořád scházeli ze svahu a pohybovali se po nerovné půdě. Kdyby na něho Ratolest spadla, zůstal by uvězněn a byl by pro Mrtvého snadnou kořistí...

Ne. Na to nesmí myslet. Znovu se rozhlédl a přimhouřil oči před žltorudým sluncem visícím nízko na obloze. Stvůra stojí někde za ním... ne... napravo.

Popadla ho ještě větší hrůza, když si uvědomil, že stvůra možná není sama. Musí to být stínoví pomocníci, plouží se ze stínu jednoho skaliska ke druhému a pořádně budou vidět, až vyrazí do útoku.

Ustrašeně za sebou zašmátral rukou a otevřel brašnu. Kdyby nedorazil včas k tekoucí vodě, jeho jedinou ochranou před stínovými pomocníky by byly zvonce: poněkud ubohá obrana, když neví, jak s nimi náležitě zacházet, a když mohou snadno působit i proti němu.

Ucítil, jak se jeden z Mrtvých opět pohnul, a srdce se mu rozbušilo při pomyšlení, s jakou rychlostí to udělal. Stojí přímo vedle něho a on ho přesto nevidí, ani v jasném slunečním světle!

Potom vzhlédl. Na obloze nad ním se vznášela černá tečka, těsně mimo dostřel šípu. A další, ještě výše nad první.

Kdepak stínoví pomocníci. Mrchovrány. A kde jsou dvě, bude jich mnohem více. Mrchovrány byly vždycky vytvářeny po celých hejnech, do obyčejných rituálně a obřadně zabitých vran byly vdechovány částičky jediné Mrtvé duše. Tyto rozkládající se kusy shnilého masa a peří, řízené rozptýlenou, nicméně jednotnou inteligencí, létaly silou Volné magie - a vraždily svým počtem.

Když si však Sam podrobně prohlédl obzor, nespátl víc než dvě. Žádný nekromant by rozhodně neplýtval silou na vytvoření pouhého páru mrchovran. Pokud netvořily alespoň hejno, byly příliš snadným terčem. Jednu vránu dokázala zabít jediná rána mečem, ale i skvělého válečníka by dokázala porazit stovka mrchovran soustředěná do jediného útočícího hejna, kdyby ho ostrými zobáky klovaly do očí a krku.

Bylo rovněž nezvyklé, že poletovaly ve slunečním světle. Kouzlo, které je oživovalo, působením horka a světla rychle sláblo a jejich fyzická těla se ve větru rozpadala na kusy.

Pokud to ovšem nejsou opravdu jen dvě mrchovrány, napadlo najednou Sama, sdílející životaschopnost Mrtvé bytosti, která by se za běžných okolností rozdělila mezi stovky vraních těl. Jestli je to tak, vydrží mnohem déle a i na

slunci budou silnější. Mohly by být také využity jiným způsobem než pouze k útoku.

Jako by nás jen pozorovaly, pomyslel si pochmurně, když se ani jeden z Mrtvých ptáků nesnažil přiblížit. Vznášeli se nad ním, pomalu kroužili a nejspíš na něho upírali pozornost, aby ho s nastávajícím soumrakem mohli napadnout další Mrtví.

Jakoby na potvrzení jeho myšlenek jedna z mrchovran - ta výše na obloze - výsměšně skřehotavě zakrákala a stočila se k jihu, za letu za sebou trousila shnilé peří; v pohybu jí pomáhala spíše kouzla než občasné máchnutí křídly.

Vývolávala až příliš silný dojem posla a její společnice, stopařka, zůstávala vysoko na obloze, aby Sama následovala, kamkoli se vydá.

Sam chvíli uvažoval, zda za ní nemá vyslat kouzlo ničení, ale pták už byl příliš daleko a očividně získal výtečné pokyny, s jakou ostrážitostí se má pohybovat. Samovi navíc pořád odčerpávala síly zraněná noha. Věděl, že si je musí uchovat na noc.

S očima obezřele upřenými na černou tečku nad hlavou pobídl Ratolest k další cestě. Bystřina v něm nevzbuzovala žádné velké naděje, ale jistou ochranu mu poskytne. Po krátkém váhání vytáhl i bandalír se zvonci a připjal si jej. Tíha zvonců a jejich moc mu těžce doléhaly na hrud' a zkracovaly mu dech. Ale kdyby došlo k nejhoršímu, pokusí se použít menší zvonky a rozpomene si na lekce, udělené matkou. Ty však tvořily jen úvod ke studiu, kterého zanechal.

Přinejmenším s Rannou by mohl manipulovat, aniž by se musel bát, že bude proti své vůli zatlačen do Smrti.

Dotěrný hlas kdesi v hlavě mu pořád opakoval, že ještě není pozdě, aby si vzal Knihu mrtvých a dozvěděl se něco o svém dědičném právu, jenž by ho mohlo zachránit. Ale ani strach z útoku Mrtvých nestačil na to, aby v něm zadusil strach z knihy. Při jejím čtení by mohl zjistit, že se ocitl ve Smrti. Lepší bude, když se s Mrtvými utká v Životě i s tím málem vědomostí, které má, než kdyby se jim musel postavit přímo ve Smrti.

Zdálo se mu, že za sebou zaslechl chichot, potlačovaný smích, jakoby Mackův. Otočil se, rukou instinktivně sklouzl k meči, ale nic neopozoroval. Jen spící kočku v jedné jezdecké brašně a Knihu mrtvých ve druhé. Pustil jílec, na němž už ulpěl pot z jeho rozechvělých prstů, a zadíval se opět na bystřinu. Pokud bude mít rovné dno, vydá se vodou, co nejdál to bude možné. Když bude mít štěstí, mohla by ho dovést na západ až k Ratterlinu. Tak mohutnou řeku nepřekročí ani žádný z vyšších Mrtvých.

A odtamtud, ozval se mu v hlavě tajný a ustrašený hlásek, by mohl na loďce zajet do Abhorsenova domu. Tam bude v bezpečí. V bezpečí před Mrtvými, v bezpečí úplně před vším. Ale co se stane s Nickem, zeptal se další hlas, s rodiči, s celým královstvím? Potom se oba hlasy ztratily, když soustředěně naváděl Ratolest dolů z kopce k příslibu bezpečí v bystřině.

* * *

Když stíny stromů a snášející se tma pohltily poslední zbytky denního světla, ztratil mrchovránu z dohledu. Mrtvou duši nad sebou však pořád cítil. Vznášela se níž; příkrov noci jí dodával odvahy.

Nebyla ale natolik odvážná, aby se snesla příliš nízko nad tekoucí vodou, která zurčela po obou stranách Samova dočasného tábora. Bystřina ho poněkud zklamala, byla jasným důkazem, že jarní záplavy už ustupují. Měla na šířku jen třicet stop a byla natolik mělká, že se dala přebrodit. Ale určitou službu vykoná, a navíc narazil na ostrůvek, pouhý úzký písečný pás, který voda omývala přece jen rychleji.

Už rozdělal i oheň, protože nemělo cenu ukrývat se, když přímo nad ním krouží mrchovrána. Jediné, co musí udělat, aby tábor co nejlépe zabezpečil, bylo vykreslit ochranný kosočtverec, který by pojal jeho, koně i ohniště.

Pokud na to budu mít dostatek sil, pomyslel si, když přinutil Ratolest, aby zůstala nehybně stát. Ještě ho napadlo, že by si mohl odepnout bandalír se zvonci, při nošení ho pořád tížil na hrudi. Potom odkulhal, aby před Ratolestí zaujal náležitý postoj pro kouzlení, tasil meč a podržel jej v napjaté ruce. V této pozici se čtyřikrát pomalu a s rozmyslem nadechl a nabral do svého unaveného těla co nejvíc kyslíku.

Zapátral po čtyřech hlavních Výsadních symbolech, které budou tvořit vrcholy ochranného kosočtverce. Symboly, vytržené vytrhl z proudění nekonečné Výsady, se mu zformovaly v myslí.

Se šípáním a hekáním si je podržel v hlavě a v písku před sebou vykreslil obrys prvního symbolu - Východního znaku. Když skončil, Východní znak mu z hlavy sklouzl do čepele jako zlatý oheň. Světlem naplnil obrys, vykreslený do písku.

Pak kolem ohně odkulhal za Ratolest a vykreslil Jižní znak. Jakmile se rozzářil, z Východního znaku se k němu rozlila čára žlutého ohně a vytvořila bariéru, kterou nemohli překonat Mrtví ani žádné nebezpečí, jež by jim mohlo způsobit tělesnou újmu. Při soustředění na dokončení práce se ani nerozhlížel. Kdyby teď zaváhal, kosočtverec by zůstal otevřený.

V minulosti jich vykreslil už celou řadu, ale nikdy se o ně nepokoušel, když byl zraněný a tolik vysílený. Když se nakonec rozzářil i poslední, Severní znak, upustil meč a s úpěním se zhroutil na vlhký písek.

Ratolest zvědavě otočila hlavu, aby se na něho podívala, ale jinak se ani nepohnula. Myslel si, že ji bude muset pomocí kouzla znehybnit, aby se náhodou nevzdálila z kosočtverce, ale stála jako přimražená. Možná cítila mrchovránu.

"Jestli to dobře chápu, tak nám hrozí nebezpečí," ozval se zívající hlas nedaleko Samova ucha. Sam vstal a uviděl Macka, jak se souká z jezdecké brašny ležící hned vedle ohně a pravděpodobně nedostatečné hromady dosti provlhlého dřeva.

Sam přikývl, dočasně neschopen slova. Ukázal nahoru. Na obloze se právě začínaly objevovat jednotlivé hvězdy a velký bílý pás Kobyliho ocasu. Vysoko na jihu po ní plula i černá mračna sršící vzdálenými blesky, ale po dešti nebylo ani stopy.

Mrchovrána nebyla vidět, ale zdálo se, že Macek ví, na co Sam ukazuje. Kocour se postavil na zadní nohy, začenal a jednou tlapkou roztržitě zaplácl obrovského komára, který právě nejspíš povečeřel na Samovi.

"Mrchovrána," řekl. "Jenom jedna. Zvláštní."

"Sleduje nás," upozornil ho Sam a ohnal se, další komáři se mu totiž chystali přistát na čele. "Byly dvě, ale ta druhá odletěla pryč. Nejspíš pro rozkazy. K čertu s tím hmyzem!"

"To je práce nekromanta nebo nekromantky," souhlasil Macek a ještě jednou natáhl vzduch. "Rád bych věděl, jestli pátrá konkrétně po tobě. Nebo že bys měl jako zbloudilý tulák takovou smůlu?"

"Mohl by to být ten, co mě chytil už předtím, ne?" zeptal se Sam. "Vždyť přece věděl, kde jsem s celým kriketovým mužstvem..."

"Možná," odpověděl Macek, aniž spouštěl oči z noční oblohy. "Není moc pravděpodobné, že by tady jen tak poletovaly mrchovrány nebo že by se proti tobě odvážil vystoupit nějaký méně významný nekromant, pokud ho nenavádí větší síla. Tyhle mrchovrány jsou rozhodně troufalejší, než mají nárok být. Chytils mi nějakou rybu?"

"Ne," opáčil Sam vyvedený z míry náhlou změnou tématu.

"Nebereš na mě žádné ohledy," posteskl si Macek s odfrknutím. "Myslím, že si ji budu muset chytit sám."

"Ne!" vykřikl Sam a ztěžka se zvedl. "Porušíš ochranu! Nemám dost sil, abych ji znovu vytvořil. Au! Ať jdou tihle komáři k čertu!"

"Neporuším ji," namítl Macek, přešel k Západnímu znaku a opatrně vyplázl jazyk. Znak se do běla rozzářil a Sama zcela oslepl. Když se mu opět projasnil zrak, Macek už stál vzpřímeně na druhé straně, soustředil se na vodu a jednu tlapku měl zvednutou jako rybařící medvěď.

"Předvádí se," zamumlal Sam. Přemýšlel, jak to kocour dokázal. Kosočtverec byl neporušený; čáry kouzelného ohně bez přestání proudily mezi jasnými body hlavních znaků.

Kdyby tak nepouštěl dovnitř ani ty komáry, pomyslel si, když několik dalších poslal spát věčným spánkem. Bylo jasné, že jejich štipance nevyhovují určení kouzla, které je mělo ochránit před tělesnými újmami. Najednou se usmál, vzpomněl si na něco, co si přibalil na cestu.

Už dotyčnou věc vytahoval z brašny, tu se opět rozzářil Západní znak, který zareagoval na Mackův návrat. Kocour držel v tlamě dva malé pstruhy a jejich šupiny hrály ve směsici plamenů a Výsadní záře duhovými barvami.

"Tohoto můžeš upéct," pronesl Macek, jakmile upustil menšího pstruha vedle ohně. "Co je to?"

"To je dárek pro mou matku," odpověděl Sam pyšně a postavil na zem mechanickou žabu, honosila se vedle šperků i podivuhodným anatomickým přídatkem v podobě křídel z křehké mosazi. "Létající žába."

Macek se zájmem přihlížel, jak Sam zlehka položil prst žábě na hřbet a ta zaplála Výsadní magií, v jejím mechanickém těle se probudil vyslanec. Žába nadzvedla víčka z tenoučkého zlata a otevřela jedno tyrkysové oko, potom druhé. Nato zamávala křídly, až se jí rozřinčela mosazná pírká.

"Opravdu hezké," řekl Macek. "Umí taky něco?"

Létající žába mu sama odpověděla, když se znenadání vymrštila do vzduchu, vystřelila dlouhý chvějící se jazyk a lapila jím několik polekaných komárů. Se zběsile tlukoucími křídly se hlava nehlava hnala za dalšími, pozřela je a potom se opět snesla dolů, aby spokojeně přistála Samovi u nohou.

"Chytá hmyz," pronesl Sam se značným uspokojením. "Myslel jsem si, že se bude matce hodit, když tráví tolik času v močálech zneškodňováním Mrtvých."

"To se ti podařilo," podotkl Macek, zatímco sledoval, jak létající žába opět vyskočila, aby se v piruetách vydala za kořistí. "Je to tvůj vynález?"

"Ano," odpověděl Sam a pořád očekával, že se jeho práce dočká nějaké kritiky. Ale Macek mlčel a zelenýma očima pozoroval každý akrobatický kousek lovící žáby. Potom spočinul pohledem na Samovi, až ho uvedl do rozpaků. Sam se pokusil pohled jeho zelených očí opřevzat, ale musel se odvrátit - a najednou si uvědomil, že jsou poblíž Mrtví. Spousta Mrtvých, a každou vteřinou se stále přibližují.

Macek je zjevně vycítil také, protože vyskočil, zasyčel a zjezily se mu chlupy na hřbetě. Vycítila je i Ratolest a otrásla se. Létající žába zamířila k brašně a vlezla si dovnitř.

Sam upíral zrak do tmy a rukou si stínil oči před světlem z ohně. Měsíc nyní zahalil mrak, ale ve vodě se odrážel svit hvězd. Cítil Mrtvé, někde v lese, ale pod starými pokroucenými stromy se příliš hustě rozlévala tma. Nic neviděl.

Na pozadí neutuchajícího zurčení bystřiny však slyšel praskání větviček a svištění větví a občas i těžké kročeje. Ať už se k nim blížilo cokoliv, muselo to mít alespoň částečně fyzickou podobu. Mohli se tam pohybovat také stínovní pomocníci. Nebo ghlimové nebo Mordaut nebo kdokoli z nižších Mrtvých. Prozatím necítil nic mocnějšího.

Po obou stranách bystřiny se blížilo nejméně dvanáct tvorů. Sam zapomněl na únavu a kulhání, procházel se po vnitřní straně kosočtverce a kontroloval znaky. Tekoucí voda nebyla ani hluboká, ani rychlá a Mrtvé mohla nanejvýš odradit. Skutečnou ochranu měl představovat až kosočtverec.

"Možná bude třeba, abys ještě před úsvitem znaky obnovil," poznamenal Macek, zatímco sledoval Samovo počínání. "Nevytvořil jsi je příliš dobře. Než se o to zase pokusíš, měl by ses ale vyspat."

"Jak můžu jít spát?" zašeptal Sam. Instinktivně nemluvil nahlas, jako by záleželo na tom, zda ho Mrtví uslyší. Už vědí, kde je. Teď už dokonce cítil jejich zápach - odporný puch zahnívajícího masa a plesniviny.

"Jsou to jenom pomocníci," řekl Macek a vyhlédl ven. "Dokud zůstane kosočtverec neporušený, pravděpodobně nezaútočí."

"Jak to víš?" zeptal se Sam a otřel si z čela pot společně s několika zamáčkнутými komáry.

Měl dojem, že Mrtvé už i vidí: vysoké siluety mezi temnějšími kmeny stromů. Uděsné, polámané postavy vehnané do Života, aby vykonaly nekromantovu vůli. Byly zbaveny rozumu i lidskosti a uchovávaly si jen nelidskou sílu a neukojitelnou žízeň po životě, na který už nemohly dosáhnout.

Po jeho životě.

"Mohl bys mezi ně vstoupit a poslat je všechny zpátky do Smrti," navrhl Macek. Od okasu se pouštěl do druhé ryby. Sam si ani nevšiml, kdy snědl tu první.

"Tvoje matka by to udělala," dodal Macek jízlivě, když Sam nic neřekl.

"Já nejsem moje matka," opáčil Sam s vyprahlým hrdlem. Neudělal jediný pohyb, aby zvedl zvonce, i když cítil, jak leží vedle něho na písku a volají na něho. Chtějí, aby byly opět použity proti Mrtvým. Ale většina z nich mohla být pro uživatele nebezpečná, či alespoň nevypočitatelná. Aby poslal Mrtvé na cestu zpátky do Smrti, musel by použít Kibet a Kibet by mohl snadno poručit jemu samému.

"Volí si stezku chodce, nebo stezka chodce?" zeptal se Macek znenadání a opět upřel oči na Samovu zpocenou tvář.

"Cože?" vyhrkl princ celý rozrušený. Tuto větu slyšel už jednou od matky, ale tehdy ani teď mu nedávala žádný smysl. "Co to znamená?"

"Znamená to, žeš ještě nedočetl Knihu mrtvých," odpověděl Macek zvláštním hlasem.

"No, zatím ještě ne," přiznal se Sam zkroušeně. "Chystám se, akorát že já..."

"A taky to znamená, že jsme opravdu v pěkné kaši," přerušil ho Macek a sklouzl pohledem do okolní tmy. "Myslel jsem, že už budeš vědět dost na to, aby ses dokázal ochránit!"

"Co tam vidíš?" zeptal se Sam. Proti proudu slyšel šramot, lámající se stromy a kameny řítící se do vody.

"Přišli stínoví pomocníci," řekl Macek bezútesně. "Jsou dva, kus od nás mezi stromy. Navádějí pomocníky, aby přehradili bystřinu. Počítám, že zaútočí, až přestane téct voda."

"Kdybych... kdybych tak byl opravdový Abhorsen," posteskl si šeptem Sam.

"V tvém věku už bys jím měl být!" zvolal Macek. "Ale myslím, že nám nezbyvá, než si vystačit s tím, co víš. Mimochodem kde máš svůj meč? Neočarovaný meč stínovým pomocníkům neuškodí."

"Nechal jsem ho v Belisaere," přiznal se Sam za chvíli. "Nenapadlo mě, že by... nechápal jsem, co dělám. Myslel jsem si, že Nickovi nejspíš hrozí nebezpečí, ale ne tak velké."

"V tom je ta potíž, když vyrůstáš jako princ," zavrčel Macek. "Vždycky si myslíš, že za tebe někdo všechno udělá. Nebo skončíš jako tvoje sestra a budeš si myslet, že se nic neudělá, pokud to neuděláš ty. Je s podivem, že z vás vůbec někdy něco je."

"Co teď můžu dělat?" zeptal se Sam poníženě.

"Ještě nám zbývá nějaký čas, než se zpomalí voda," odpověděl Macek. "Měl by ses pokusit vložit do meče nějaké kouzlo. Když jsi dokázal zhotovit tu žábu, věřím, že to nebude nad tvé síly."

"Ano," přitakal Sam sklesle. "Vím, jak se to dělá."

Soustředil se na meč a opět se ponořil do Výsady, zapátral po symbolech ostrosti a rozplétání, kouzel, která zničí Mrtvou tkáň či přízračnou hmotu.

S vynaložením velkého úsilí vehnal symboly do čepele a díval se, jak se pomalu pohybují jako olej na kovu a vsakují do oceli.

"Jsi šikovný," podotkl kocour. "Překvapuješ mě. Skoro mi připomínáš..."

To, co se chystal říci, zůstalo nevyřčeno, neboť noc pročísl strašlivý výkřik a za ním následovalo zbesilé šplíchání.

"Co to bylo?" vyhrkl Sam a s čerstvě očarovaným mečem v napřažené ruce postoupil k Severnímu znaku.

"Pomocník," opáčil Macek a zachichotal se. "Spadl do vody. Ten, kdo tyto Mrtvé řídí, je odsud pěkně daleko, můj princ. Dokonce i stínoví pomocníci jsou slabí a hloupí."

"Takže možná máme šanci," zašeptal Sam. Připadalo mu, že na tok bystřiny má stavba přehrady proti proudu jen pramalý vliv, a kosočtverec pořád jasně žhnul. Možná před úsvitem k něčemu nedojde.

"Máme velkou šanci," souhlasil Macek. "Dnes v noci. Ale než se dostaneme k Ratterlinu, nastane noc i zítra a možná i pozítří. Co si počneme pak?"

Sam se pořád pokoušel přijít na nějakou odpověď, tu se s vřeštěním prohnal vodou první Mrtvý pomocník - a se vši prudkostí narazil do kosočtverce, až se okolní noc prozářila létajícími stříbrnými jiskrami.

Kapitola 33.

Úprk k řece

Úsvit dospěl k okraji Sindleského lesa jen pomalu; světlo se rozlévalo nad korunami stromů dávno předtím, než proniklo do tmavších hlubin. Když konečně zalilo i nižší partie, už to nebylo spalující horko, nýbrž nazelenalý, rozpitý přísvit, který jen odtlačel stíny, místo aby je rozptyloval.

Sluneční paprsky dospěly k Samethovu kouzlu obehnanému ostrůvku mnohem později, než by se mu zamlouvalo.

Oheň už dávno dohořel a jak předvídal Macek, dlouho před prvními náznaky úsvitu musel obnovit ochranný kosočtverec, čerpal přitom ze zásob energie, třebaže zapochyboval, zda ještě nějaké má.

Se světlem se mohli plně přesvědčit o následcích nočních událostí. Koryto bystřiny bylo skoro suché; přehrada, kterou postavili Mrtví na jejím horním toku, pořád odolávala. Kolem ostrůvku se kupilo šest Výsadou sežehnutých mrtvol: těl, která Mrtví opustili, když jim ochranná kouzla kosočtverce propálila příliš mnoho nervů a šlach a nechala je zcela nepoužitelná.

Sam si je bedlivě prohlížel zarudlýma, oteklýma očima, sledoval, jak se přes tyto zapáchající pozůstatky plíží sluneční světlo. Cítil, jak Mrtvé duše shazují svá těla, jako se hadi svlékají z kůže, ale ve zmatku jejich sebevražedných útoků si nebyl jistý, zda se vzdálily všechny. Některá mohla pořád číhat poblíž, šetřila síly, odolávala slunečním paprskům a doufala, že Sama ukolébá sebejistota a vykročí z kosočtverce.

Princ v okolí pořád cítil Mrtvé, ale byli to pravděpodobně Mrtví pomocníci, kteří přecházeli den ukryti v zaječích

nebo vydřích norách nebo zalézali do tmavé hlíny pod kameny, kam patřili.

Nakonec se sluneční světlo do celého koryta bystřiny prudce opřelo a Sam Mrtvé přestal vnímat, pouze mrchovrána mu nepřestávala kroužit nad hlavou. Úlevně si oddechl a protáhl se ve snaze zbavit se křeče v ruce s mečem a bolesti ve zraněné noze. Byl vyčerpaný, ale byl naživu. Přinejmenším až do večera.

"Měli bychom se vydat na cestu," pronesl Macek, většinu noci prospal, aniž věnoval pozornost nárazům a syčení Mrtvých pomocníků, pokoušejících se probít ochranou. Tvářil se, že je připraven okamžitě se opět poddat spánku.

"Kdyby byla ta mrchovrána natolik hloupá a přiblížila se nadosah, zabij ji," dodal se zívnutím. "Budeme mít pak možnost utéct."

"Čím ji mám asi tak zabít?" zeptal se Sam unaveně. I kdyby se mrchovrána přiblížila, byl příliš vysílený, aby vyvolal další Výsadní kouzlo, a neměl luk.

Od Macka se už odpovědi nedočkal. Kocour zase usnul schoulený v jezdecké brašně, přichystané, až ji Sam zavěsí na Ratolest. Princ si povzdychl a přinutil se dokončit osedlávání klisny. Ale v myšlenkách, byť zpomalených vyčerpaním, se neustále potýkal s otázkou, jak se vypořádat s mrchovránou. Jak řekl Macek, dokud je bude sledovat, ostatní Mrtví je budou moci snadno najít. Možná to bude příště některý z vyšších Mrtvých nebo Mordikant nebo jen větší množství nižších Mrtvých. Sam bude muset strávit v lese přinejmenším dvě následující noci a s každou uplynulou hodinou bude slabší a vysílenější. Třeba nebude ani schopen vytvořit ochranný kosočtverec...

Když se podíval do vyschlého koryta na stovky nádherně zakulacených oblázků, napadlo ho: pořád mám sílu vložit do kamene znak přesnosti a udělat si z náhradní košile prak. Dokonce věděl, jak se s ním zachází. Jali Oren nadšeně učil královské děti zacházení se všemi druhy zbraní.

Poprvé za několik dnů Samovu tvář zkřivil úsměv a vypudil z ní veškerou únavu. Vzhlédl. Jak očekával, mrchovrána kroužila níže než včera. Nepřítomnost luku a jeho zjevná neschopnost něco podniknout ji naplňovaly přílišnou sebezjistotou. Bude to střela na velkou dálku, ale Výsadou očarovaný kámen by ji měl urazit.

Sam, pořád s úsměvem na rtech, poklekl, pokradmu sebral několik vhodných kamenů a odtrhal rukávy z náhradní košile. Rozhodl se, že mrchovránu chvíli nechá, aby je sledovala a získala ještě větší jistotu. Potom ji přinutí zaplatit cenu za špehování potomka Starého království.

Vedl Ratolest na západ korytem bystřiny, až se spojilo s jiným, větším řečištěm, kde si mohl vybrat, kudy se vydá. Proti proudu na severovýchod, nebo po proudu na jihozápad.

Na křižovatce zaváhal a využil Ratolestina těla jako štítu, za ním vyvolal v kameni znak a zasadil jej do provizorního praku. Když mrchovrána spatřila, jak zakolísal, slétla níže, aby jí neuniklo, kterou cestou se vydá. Očividně ji odstrašovala tekoucí voda širší říčky a možná doufala, že se obrátí nazpět.

Sam vyčkával, až ji spirála přivede co nejbližší. Potom poodstoupil od Ratolesti a zatočil prakem nad hlavou. Ve správném okamžiku vykřikl "jupí!" a kámen vypustil.

Mrchovrána měla jen okamžik, aby zareagovala, a protože byla hloupá, Mrtvá a měla úžeh, vletěla přímo do dráhy řitiho se kamene a srazila se s ním ve spršce peří, vyschlých kostí a rozkládajících se chuchvalců masa.

Sam s nesmírným uspokojením a poté i s nelíbenou radostí sledoval, jak se odporná stvůra řítí k zemi. Rozdrcená masa peří dopadla se šplouchnutím do bystřiny a kousek Mrtvé duše, který v ní přebýval, byl okamžitě zapuzen na místo, odkud přišel. Ještě lepší bylo, že měl s sebou zpátky do Smrti strhnout všechny další zbytky stejné duše. Všechny mrchovrány, které se o ni dělily, se tudíž právě teď nevysvětlitelně řítily k zemi, ať už byly kdekoliv.

Po pádu mrchovrány už necítil poblíž žádného Mrtvého. Stínovní pomocníci byli dávno ukrytí, stejně jako všichni Mrtví pomocníci, kteří zůstali v okolí. Mysl, ovládající je na dálku, sice mohla vytušit, že se Sam vydá jihovýchodním řečištěm k Ratterlinu, ale nemohla to vědět s jistotou, a třeba rozptýlí své síly, čímž by zvýšila jeho naději na únik.

"Ještě to není ztraceno, věrná klisničko," zvolal Sam zvesela a odvedl Ratolest k pěšině vyšlapané lesní zvěří, ubíhající podél vody. "Ještě to vůbec není ztraceno."

Ale postupem času, když šli stále pomaleji a se stále většími obtížemi, až na Ratolesti nemohl ani jet, ho naděje pozvolna opouštěly. Bystřina byla najednou mnohem hlubší a rychlejší, ale také mnohem užší - měla nyní stěží tři nebo čtyři kroky napříč -, takže v ní nemohli už ani stát a nemohli ani rozbít tábor, který by byl střežen z obou stran.

I pěšina se zúžila a zarostla. Sam se musel prosekávat nízkou visícími větvemi, vysokým křovím a trnitými bariérami ostružin. Měl doškrábané ruce a ke šrámům se zasychající krvi se slétala hejna much. Ta měla později vábit i Mrtvé. Mrtví cítili krev na sto honů, ačkoli k čerstvé krvi se vždy hrnuli rychleji.

Pozdě odpoledne si Sam začal zoufat. Už padal únavou. Vytvoření ochranného kosočtverce této noci nepřípadlo v úvahu. Cítil, že omdlí jen při snaze představit si znaky v mysli, a Mrtví naleznou jeho bezbranné tělo zhroucené na zemi.

Vyčerpaní mu otupovalo i smysly, uzavíralo mu pohled, jako by měl na očích klapky, a sluch mu omezovalo na přidušené vnímání Ratolestiných kopyt, tupě dopadajících na měkkou, poddajnou lesní půdu.

V tomto stavu mu trvalo několik vteřin, než si uvědomil, že kopyta najednou vydávají jasnější zvuk a že syté zelené světlo lesa nahradilo něco mnohem výraznějšího a jasnějšího. Vzhlédl a zamrkal, ocitli se na rozlehlé mýtině. Mýtina měla více než sto kroků napříč, táhla se lesem z jihovýchodu na severozápad a pokračovala, kam oko dohlédlo. Na jejích okrajích rostly mladé stromky, ale střed byl prázdný a holý - a ubíhala jím dlážděná silnice.

Sam na ni hleděl a potom se zadíval na slunce, pod stinnou klenbou lesa jej už dlouho skoro nezahlédl.

"Do soumraku zbývají dvě, možná tři hodiny," zamumlal Ratolesti do ucha, zatímco se potýkal s tmenem, a vydrápal se jí na hřbet. "Dneska sis pěkně pochutnala na zrní, co, Ratolesti? A to nemluví o tom, jak se ti lehce šlo, když jsi mě nemusela nést. Teď se mi můžeš odvděčit, protože se pěkně projedeme."

Pak se zachichotal, když si vzpomněl na výraz z biografu, který často navštěvoval v Somersby.

"Pěkně se projedeme, Ratolesti!" zopakoval. "Projedeme se s větrem o závod!"

O hodinu a půl později Ratolest už neběžela s větrem o závod, naopak opět kráčela; chvěly se jí nohy, po bocích jí

stékal pot a u tlamy se jí tvořila pěna. Sam na tom nebyl o mnoho lépe, zase šel po svých a dával Ratolesti možnost nabrat síly. Nedokázal říci, co ho bolí víc - noha nebo zadek.

Ale i tak díky silnici urazili šest nebo sedm mil. Nyní už to nebyla královská cesta, ale kdysi dávno byla kvalitně postavena a odvodněna, takže pořád dostatečně vyhovovala svému účelu.

Právě vycházeli do nepříliš prudkého svahu; silnice se kolem něj nevinula, ale zaútočila na něj zpřímá. Když se blížili k vrcholu, Sam zvedl hlavu, neboť doufal, že ještě před soumrakem spatří odlesk Ratterlinu. Podle jeho výpočtů jim jízda - a silnice - ušetřily více než den cesty pěšky lesem, takže feka by neměla být příliš daleko. Už musí být blízko řeky...

Chvilku stál na špičkách, ale pořád ji neviděl.

Byl to nepřijemný výstup, plný falešných vršků a otravných klesání. Ale za chvilku už Ratterlin určitě zahlédne.

Klapy, klap, klapala kopyta hlasitě na silnici, stejně hlasitě jako Samovo tlukoucí srdce, ale mnohem, mnohem pomaleji. Srdce mu bušilo o sto šest směsící naděje a strachu.

Před nimi se zvedal poslední hřeben. Sam se ploužil kupředu, snažil se něco zahlédnout, ale slunce mu zapadalo přímo před nose; obrovský rudý oslepující kotouč, klesající za západní obzor.

Privřel oči, zastínil si je rukou a ještě jednou se podíval - a tam, přímo pod sluncem, se táhla široká modrá stužka, z níž se zpátky na oblohu odrážely oranžovorudé pásy.

"Ratterlin! Au!" vykřikl Sam, když si ukopl palec, jen co překlopýtal přes hřeben. Ale krátkodobé bolesti nevěnoval pozornost. Našli rychle proudící řeku, jejíž voda zastaví všechny Mrtvé. Řeku, která ho zachrání!

Až na to, pomyslel si v náhlém děsu, že jsem pořád půl míle daleko a už skoro přišla noc. A s ní, jak si uvědomil, i Mrtví. Mrtví tvorové nejsou příliš daleko - jsou dokonce možná přímo před ním. Tato silnice - a místo, kde se napojuje na potahovou stezku u Ratterlinu - budou bezpochyby bedlivě stráženy.

A co je horší, napadlo ho, když shlédl k řece, ani jsem si vlastně nerozmyslel, co udělám, až k ní dojdou. Co kdybych u ní nenašel žádný čln nebo vor?

"Pospěš si," pobídl ho Macek z brašny za jeho zády, až Sam vyskočil překvapením, a opět začal táhnout Ratolest.

"Musíme se vydat k mlýnu a tam se ukrýt."

"Já žádný mlýn nevidím," opáčil Sam nejistě a ještě jednou si zastínil oči. U řeky nerozeznával žádný konkrétní objekt. Oči měl zastřené nedostatkem spánku a připadal si zpitomělý jako Mrtvý pomocník.

"Ale ovšem že tam je mlýn," odsekl Macek a vyskočil z brašny Samovi na rameno, čímž ho zase řádně vylekal. "Kolo se netočí, takže můžeme doufat, že je opuštěný."

"Proč?" zeptal se Sam přihloupě. "Nebylo by lepší, kdyby v něm žili lidé? Mohli bychom sehnat jídlo, pití..."

"Chtěl bys k mlynářovi a jeho rodině zavléct Mrtvé?" přerušil ho Macek. "Zanedlouho nás vypátrají - pokud se to už nestalo."

Sam neodpověděl, jen zlehka pobídl Ratolest mírným plesknutím přes šiji. Možná bych ji tak neunavil, kdybych se jí pověsil na třmen, pomyslel si. Doufal, že klisna vzdálenost urazí, protože měl za to, že on sám bez pomoci tak daleko nedorazí.

Macek měl jako obvykle pravdu. Sam už cítil Mrtvé nedaleko, a když vzhlédl, spatřil, jak z noci, ženoucí se od východu, vylétají dvě černé tečky. Bylo jasné, že nekromant ovládající mrchovrány jich má dostatečnou zásobu. A kde letí dvě vrány, budou záhy následovat další, vyhnány ze Smrti, aby pátraly po kořisti.

Mrchovrány zahlédl i Macek a zašeptal Samovi do ucha.

"Už o tom nemůže být pochyb. Toto je práce nekromanta, který k tobě cítí obzvláštní zášť, princ Samethe. Jeho sluhové tě vyčenichají všude, kam před nimi budeš utíkat, a použije všechny netvory Smrti, aby tě dohnal ke zkáze."

Sam polkl. Strašlivá předpověď mu doznívala v hlavě prostoupená slabým náznakem moci Volné magie, která byla spoutána v kocourovi na jeho rameni. Plácl Ratolest po zadku, aby ji přiměl k chůzi; potom řekl první věc, která mu přišla na mysl:

"Macku. Mlč už."

* * *

Ratolest se zhroutil sto yardů od mlýna, vyčerpaná předcházejícím cvalem a váhou Sama, který jí visel na třmenu. Stačil se pustit, aby pod ní nezůstal přimáčkнутý. Macek mu seskočil z ramena, aby se vzdálil ještě víc.

"Zchvátí se," konstatoval suše, aniž se na ni podíval, protože zelené oči už soustředěně upíral do noci. "Blíží se."

"Já vím!" zvolal Sam, spěšně uvolnil jezdecké brašny a přehodil si je přes rameno. Sklonil se, aby pohladil Ratolest po hlavě, ale ta nereagovala. V očích jí bylo vidět jen bělmo a pak se propadali do černi. Vzal otěže a pokusil se ji vytáhnout na nohy, ale klisna mu nepomohla jediným pohybem a on byl příliš zsláblý, aby ji dál nutil.

"Pospěš!" naléhal na něho Macek a nedočkavě obcházel kolem. "Víš, co máš dělat."

Sam přikývl a ohlédl se na Mrtvé. Bylo jich něco přes dvacet, nezřetelné, vrávorající siluety v houstnoucí tmě. Jejich vládci je očividně vyhnali z nějakého vzdáleného hřbitova či kostnice a nutili je kráčet i na slunci. Proto se pohybovali pomalu, ale neúprosně. Kdyby otálel třeba jen minutku, vrhli by se na něho jako krysy na vysíleného psa.

Vytáhl dýku a prohmatával Ratolesti krk. Pod prsty cítil, že tep v hlavní tepně je slabý a nepravidelný. Položil na ni dýku, ale ještě ji do ní nevrazil.

"Nemůžu," zašeptal. "Mohla by se z toho dostat."

"Mrtví jí vypijí krev a nacpou se jejím masem!" vykřikl Macek. "Dlužíš jí lepší osud. Bodni!"

"Nemůžu vzít život. Ani koni, ani z milosrdenství," řekl Sam a vrátce se postavil. "Uvědomil jsem si to po těch... po těch strážnících. Počkáme spolu."

Macek zasyčel, potom vyskočil Ratolesti na krk a jednou tlapkou jí na šiji vykreslil čáru bílého ohně. Chvilku se nic nedělo. Potom z rány v úděsné spršce vytryskla krev, horkými kapkami potřísnila Samovi boty i tvář. Ratolest se jedinkrát prudce otřásla - a umřela.

Sam vycítil její smrt a odvrátil hlavu, neboť se nebyl schopen dívat na temnou kaluž, která se pod ní rozlévala.

Něco ho štouchnulo do holeně. To ho Macek pobízel k pohybu. Netečně se otočil a pustil se na plahočivou cestu k mlýnu. Ratolest byla mrtvá a on věděl, že Macek udělal jedinou možnou věc. Ale přesto mu to nepřipadalo správné.

"Honem!" ponoukl ho ještě jednou kocour, motal se mu kolem nohou jako bílá šmouha ve tmě. Sam už za zády slyšel Mrtvé, slyšel cvakání jejich kostí, vrzání suchých kolen ohnutých v úhlech, které jsou v Životě nemyslitelné. Strach v něm zápolil s vyčerpáním, nutil ho k pohybu, ale mlýn mu připadal tak daleko.

Zakopl a málem upadl, ale podařilo se mu udržet rovnováhu. Bolest v noze mu opět projela hlavou a trochu ji pročistila. Jeho klisna je sice mrtvá, ale neexistuje žádný důvod, proč by se k ní měl ve Smrti přidat. Pouze vysílení mu tuto možnost vykreslilo v přitažlivých barvách, ovšem jen na okamžik.

Vpředu stál mlýn, zasazený do mohutného toku Ratterlinu, spolu s náhonem, stavidlem a kolem zabudovaným do břehu. Stačí, aby se dostal k náhonu, otevřel stavidlo a mlýn bude chránit rychlá voda odvedená z řeky.

Odvážil se letmo pohlédnout přes rameno a opět klopýtl úlekem, jaká je tma, jak jsou Mrtví blízko a v jakém počtu. Bylo jich nyní mnohem víc než dvacet, pohybovali se v řadách ze všech směrů, ti nejbližší od něho nebyli dál než čtyřicet kroků. Jejich mrtvolně bílé tváře vypadaly jako hejna poletujících mūr zářících bělobou na pozadí hvězdného nebe.

Řada Mrtvých na sobě měla zbytky modrých šátků a modrých klobouků. Sam z nich nespouštěl zrak. Byli to mrtví Jižané! Nejspíš někteří z těch, které se pokoušel najít jeho otec.

"Utíkej, ty pitomče!" vykřikl Macek a vyrazil dopředu, když si Mrtví podle všeho konečně uvědomili, že by jim jejich kořist mohla uprchnout. Mrtvé svalstvo, náhle přinucené do běhu, zaúpělo a z Mrtvých hrdel se vydral podivný, vyschlý válečný pokřik.

Sam se už nedíval. Slyšel jejich dusot, pleskání shnilých tkání dohnaných mimo jejich magicky rozšířené možnosti. Zaťal zuby a vyrazil. Dech ho pátil v krku a plicích, ze svalů mu do celého těla vystřelovala bodavá bolest.

K náhonu - hlubokému a úzkému kanálu - doběhl těsně před Mrtvými. Čtyři kroky a ocitl se na druhé straně jednoduché lávky. Rychle ji skopl dolů. Ale kanál byl vyschlý, takže první Mrtví pomocníci se jednoduše spustili dolů a začali se škrábat na druhou stranu. Za nimi přibíhali další, jedna řada za druhou, vlna Mrtvých, kterou nemohlo nic zastavit.

Sam se zuřivě vrhl ke stavidlu a kolu, které je mělo zvednout, aby do náhonu a na šplhající Mrtvé vpustil burácející vody Ratterlinu.

Ale kolo bylo zrezivělé a stavidlo zaklesnuté. Celou svou vahou se opřel do železného kola, to však pod tlakem puklo a v ruce mu zůstal jen kus rezavého okraje.

Potom se z náhonu vydrápál první Mrtvý pomocník a obrátil se k němu. Už byla tma, opravdová tma, ale Sam příznak ještě rozeznal. Kdysi to byl člověk, ale kouzla, jež ho přivedla zpátky do Života, tělo pokroutila, jako by je řídily vrtochy šíleného umělce. Paže táhl pod kolena, hlava mu už nespočívala na krku, ale klesla mu mezi ramena, ústa se rozštěpila směrem vzhůru a obsadila místo, které kdysi zaujímal nos. Za ním se škrábali další, pokroucené postavy nyní stoupaly po lopatkách mlýnského kola jako po schodech, aby se vyšplhaly z kanálu.

"Tudy!" zavelel Macek a škuhl ocasem poté, co proskočil dvěma přímo do mlýna. Sam se ho pokusil následovat, ale Mrtvý pomocník se mu postavil do cesty; zajekal před ním kostnatými ústy s příliš mnoha zuby a natáhl k němu dlouhé ruce se zaťatými obnaženými prsty.

Sam vytáhl meč a sekl po něm, vše jedním pohybem. Na čepeli se rozzářily Výsadní znaky a tmu pročísila fontána stříbrných jisker, když se očarováný meč zakousl do Mrtvého masa.

Pomocník se zapotácel, rozseknutý, ale neudolaný, jedna ruka se mu klímala na jediném úponku šlachy. Sam ho pak ještě odrazil hruškou meče a strčil ho do další dvojice Mrtvých, která se pokoušela nahnout dopředu. Potom se napřáhl, aby ťal do stěvy, která mu přiskočila za záda, a zacouval do mlýna.

"Dveře!" vyprskl Macek odněkud mezi jeho nohama, Sam natáhl ruku a ucítil dřevo. Zběsile sevřel okraj dveří a praskl jimi do zubících se tváří Mrtvých. Macek vyskočil a oťel se srstí Samovi o ruku; hlasité bouchnutí mu sdělilo, že kocour zasunul závoru. Dveře, alespoň pro tuto chvíli, zůstaly zavřené.

Nebylo vidět na krok. V mlýně panovala naprostá, dusivá tma. Sam neviděl ani jasně bílý Mackův kožich.

"Macku!" zavolal poplašeně. Slovo okamžitě zaniklo v prudkém nárazu, když se Mrtví pomocníci vrhli proti dvěřím. Byli příliš hloupí na to, aby si našli trám, jenž by se dal použít jako beranidlo.

"Tady," ozval se kocour, stále svým klidným hlasem. "Natáhni se dolů."

Sam zašmátral rukou, dychtivěji, než by chtěl kdy připustit, a prsty sevřel Macka za Výsadou očarováný obojek. Děsivou chvíli si myslel, že obojek bezděčně stáhl. Potom se kocour pohnul, drobounká Ranna zacinkala a to už věděl, že zůstal na místě. Při Rannině cinkotu ho zaplavila vlna ospalosti, ale ta byla zanedbatelná v srovnání s úlevou, kterou ucítil, když zjistil, že kocourův krk pořádně pevně objímá obojek. Uváží-li, že jsou Mrtví tak blízko a dveře už praskají pod jejich nápořem, potřeboval by k jeho opětovnému usnutí něco mnohem silnějšího než miniaturní Rannu.

"Tudy," řekl Macek, nehmotný hlas ve tmě. Sam ucítil, jak se znovu pohnul, a rychle se vydal za ním. Veškeré smysly soustředil na dveře, které nechával za zády.

Potom kocour najednou odbočil, ale Sam dál natahoval nohu, aby udělal krok, a přitom mečem narazil do něčeho tvrdého a pružného, až ho meč málem udeřil do obličeje. Meč zase zasunul do pochvy, málem se píchl, a napřáhl ruku, aby zjistil, před čím stanul.

Prsty rozpoznal další dveře - tyto musí vést přímo do řeky. Zaslechl, jak kolem protéká, i když její hučení bylo sotva patrné na pozadí lomozu Mrtvých pomocníků, vrhajících se proti druhým dveřím. Rámus se nesl do vyšších částí mlýna. Ani navzdory lomození se však dovnitř nedostali a Sam v duchu poděkoval mlynáři, že odvedl tak poctivou

práci.

Chvějící se rukou nahnatal závoru a nadzvedl ji, potom našel kruh, který otvíral zámek. Otočil kruhem, ucítil odpor, potom jej otočil znovu a projel jím strach. Nebudou ty dveře přece jen zamčené zvenku?

Za sebou uslyšel, jak vrzající závěsy nakonec povolily, a druhé dveře vletly dovnitř. Mrtví pomocníci jimi začali proskakovat za skřehotavého řevu, nelidské ozvěny vítězoslavného křiku živých.

Sam otočil kruhem na druhou stranu a dveře se najednou prudce otevřely. Vzaly ho s sebou a on se vykutálel ven a dolů po několika schodech vedoucích na úzké odpočívadlo. Dopadl se žuchnutím. Nohou mu proběhla paralyzující bolest, ale nevěnoval jí pozornost. Konečně dospěl k Ratterlinu!

Opět viděl, alespoň částečně, díky světlu hvězd a jejich odrazu ve vodě. Řeka byla na dosah, hnala se před ním přibližně ve vzdálenosti jednoho sáhu. Stála tu i dost velká cínová kád', taková, ve které se koupávalo najednou hned několik dětí, dostatečně velká na to, aby se v ní mohl pohodlně rozvalit dospělý člověk. Sam ji chytil, zatlačil ji do řeky a jednou rukou ji přidržoval v proudu, zatímco do ní házel meč a jezdecké brašny.

"Odvolávám to," ozval se Macek, když skočil dovnitř. "Nejsi tak hloupý, jak vypadáš."

Sam se mu pokusil odpovědět, ale nemohl pohnout tváří ani ústy. Vlezl si do kádě a chytil se posledního schodu plošiny. Kád' se nebezpečně ponořila, ale i když byl celý uvnitř, její okraje pořád zůstávaly několik palců nad hladinou.

Odrazil se, právě když se Mrtví vrátili dovnitř. První z nich v blízkosti tak velkého množství tekoucí vody ucukl. Ale další se na něho natlačili, pomocník ztratil rovnováhu a zřít se dolů - přímo na Samovu provizorní loďku.

Když Mrtvý narazil do schodů, zaječel a na zlomek vteřiny to vypadalo, skoro jako by byl živý. Při pádu šmátral rukama, snažil se něčeho zachytit, ale podařilo se mu pouze změnit směr dopadu. Za chvíli vletěl do Ratterlinu a jakot se rozplynul ve fontáně stříbrných jisker a zlatavého ohně.

Loďku minul jen o několik stop. Vlna, která se zvedla po jeho pádu, kád' skoro zalila. Sam sledoval netvorovy poslední chvíle, stejně jako Mrtví stojící ve dveřích nahoře, a cítil, jak se v něm vzdouvá obrovská vlna úlevy.

"Úžasné," prohodil Macek. "Opravdu se nám podařilo uniknout. Co to děláš?"

Sam se přestal ošívát a potichu natáhl ruku s hrudkou vysušeného, sluncem spečeného mýdla, na níž seděl. Potom zaklonil hlavu a přehodil ruce přes boky kádě, aby se na líbezně řece, která je právě zachránila, oddal odpočinku.

"Tak mě napadá," dodal Macek, "že můžu dokonce říct 'bravo'."

Sam neodpovídal, protože právě ztratil vědomí.

Část třetí

Staré království

Osmnáctý rok po restauraci krále Prubíře I.

Kapitola 34.

Pátračka

Loďka byla přivázána v podzemním přístavišti, o němž Lirael sice věděla, ale dříve ho navštívila pouze jednou, před několika lety. Bylo postaveno podél jednoho konce obrovské jeskyně. Druhý konec, kde se jeskyně otvírala světu, zalévalo slunce. Pod přístavištěm vyvěral pěnivý a zurčící pramen Ratterlinu. Řada rampouchů vroubíci ústí skalního prostoru připomínala, že se nahoře táhne ledovec, svědčil o tom i občasný pád kusů ledu a sněhu.

Pohupovalo se tu hned několik loďek, ale Lirael instinktivně poznala, že jí bude patřit úzké, oblé plavidlo s jedním stěžněm. Loďka se honosila vyřezávanou prodlouženou záďí a klenutou figurínou na přídi - ženskou postavou s doširoka otevřenými očima. Lirael se zdálo, že se na ni tyto oči upřeně dívají, jako by loďka věděla, kdo bude jejím dalším pasažérem. V jednom okamžiku měla dokonce pocit, že na ni postava zamrkala.

Sanar na loďku ukázala a řekla: "To je Pátračka. Odveze tě bezpečně do Qyrre. Tuto cestu, tam a zpátky, po proudu nebo proti němu, už absolvovala více než tisíckrát. Řeku zná opravdu dobře."

"Já se na ní ale neumím plavit," přiznala se Lirael rozpačitě a všimla si, jak se trup, stěžně a lana loďky potichu hemží výsadními znaky. Cítila se malá a hloupá. Pohled na svět za ústím jeskyně v ní spolu s vyčerpáním vyvolával touhu někde se ukrýt a usnout. "Co budu muset dělat?"

"Nebudeš se muset starat skoro o nic," odpověděla Sanar. "Pátračka udělá takřka všechno sama. Budeš muset jen vytahovat a spouštět plachtu a trochu kormidlovat. Ukážu ti, jak na to."

"Děkuji," hlesla Lirael. Vstoupila za Sanar do loďky a hned se musela chytit okraje, když se pod ní Pátračka rozkývala. Ryelle položila na palubu její tornu, luk a meč a Sanar jí ukázala, kam si má ve výběžku přidělit ukrýt balíček uložený v krabici zabalené do nepromokavého plátna. Meč a luk umístila do zvláštních nepromokavých pouzder po stranách stěžně, aby byly lépe po ruce.

Potom Sanar Lirael předvedla, jak se napíná a spouští Pátračina trojúhelníková plachta a jak se pohybuje ráhnem. Vysvětlila jí, že Pátračka bude plachtu sama natáčet a povede jí ruku na kormidlo. V případě nutnosti může Lirael dokonce loďku nechat, aby se řídila sama, ale plavidlo dává přednost lidskému dotyku.

"Doufáme, že vás na cestě nepotká žádné nebezpečí," dodala Ryelle, až skončily s instrukcemi. "Obvykle je cesta do Qyrre zcela bezpečná. Ale teď si nemůžeme být ničím jisti. Neznáme povahu ani moc toho, co jsi uzběhla v té jámě. Pro jistotu bude lepší, když v noci nebudeš vystupovat na břeh, ale někde zakotvíš - nebo loď uvážeš u nějakého ostrova. Po proudu jich naleznáš celou řadu. V Qyrre a dál bys měla žádat o veškerou pomoc, kterou budeš potřebovat, královské strážníky. Tady máš pro ně dopis od nás jakožto Hlasu Hlídky. Když budeme mít štěstí, setkáš se i s gardisty a zpátky z Ancelstierre už bude i Abhorsenka. Ať se budeš pouštět do čehokoliv, nezapomeň z Qyrre do Okraje

cestovat s početnou a dobře vyzbrojenou skupinou. Obávám se však, že už ti neporadíme, co dělat poté. Budoucnost je zastřená a zříme tě pouze na Rudém jezeře; před tím ani za tím nic není."

"Krátko řečeno to znamená ,dávej si pozor'," podotkla Sanar. Usmála se, ale na čele a u koutků očí nedovedla skrýt stopy zasmušilosti. "Nezapomeň, že zříme jen jednu možnou budoucnost."

"Budu opatrná," slíbila jim Lirael. Když už seděla v loďce a chystala se k odplutí, přepadla ji velká úzkost. Poprvé se vydá do světa, který není obklopen kamením či ledem, bude se muset setkat se spoustou cizích lidí a mluvit s nimi. Navíc se vydává do nebezpečí, proti nepříteli, o němž nic neví, a na setkání s ním je jen chabě připravena. Ani její úkol není příliš zřejmý. Má se setkat s nějakým mladíkem, kdesi na jezeře, někdy v létě. Co kdyby se s tímto Nicholasem opravdu setkala a nějakým způsobem přežila všechna hrozící nebezpečí? Přijmou ji Clayry zpátky na Ledovec? Co kdyby se nemohla vrátit?

Zároveň však cítila, jak se v ní probouzí vzrušení, a dokonce nadšení, že unikne ze života, kterým se zalyká, i když si to nepřipouští. Je tu Pátračka a sluneční světlo a Ratterlin zurčivě odtéká do země, o nichž ví jen ze stránek knih. Odváží si s sebou sošku fenky a naději, že se její psi kamarádka ještě vrátí. A vydává se na oficiální cestu, vykonat důležitý úkol. Skoro jako skutečná dcera Clayrů.

"Možná budeš potřebovat i toto," dodala ještě Ryelle a podala jí kožený váček napěchovaný mincemi. "Pokladní by po tobě chtěla stvrzenky, ale já myslím, že i bez nich budeš mít starosti až nad hlavu."

"A teď nám ukaž, jak sama napneš plachtu, a už se s tebou rozloučíme," pokračovala Sanar. Modrýma očima jako by pronikala Lirael přímo do duše a vnímala v ní všechny nepřiznané obavy. "Zrak mi to sice nesdělil, ale jsem si jistá, že se ještě setkáme. A musíš si pamatovat, že ať už máš Zrak či nikoliv, jsi dcera Clayrů. Nezapomeň na to! Nechť tě provází štěstí, Lirael."

Lirael neschopna slova přikývla a zatáhla za lano, aby zvedla plachtu. Ta však zůstala volně viset, protože přistaviště v jeskyni bylo chráněno před větrem.

Ryelle a Sanar se jí uklonily a potom odhodily lana, která pevně poutala Pátračku. Rychlý proud Ratterlinu loďku popadl, Lirael se pod rukou pohnulo kormidlo a ponouklo ji, aby nasměrovala dychtivé plavidlo ke sluncem prozářenému světu otevřené řeky.

Lirael se ještě jednou otočila, když vypluly ze stínu jeskyně a sluneční záře se blyštěla na rampouchích vysoko nad její hlavou. Sanar s Ryelle pořád stály v přistavišti. Zamávaly jí, pak zadul vítr, naplnil Pátrače plachtu a Lirael zčechlal vlasy.

Odplovám, pomyslela si Lirael. Teď už není cesty zpět, určitě ne proti proudu. Loďku svíral proud řeky a ji věznil proud osudu. Oba ji unášely na místa, o nichž nic nevěděla.

Tam, kde se do řeky vléval podzemní pramen, který napájela jezera roztátého sněhu a stovky malých potůčků, táhnoucích se Clayrským ledovcem a kolem něj jako kapiláry, už byla řeka dostatečně široká. Splavný byl však vzhledem ke své hloubce pouze prostřední kanál, široký přibližně padesát yardů. Po jeho obou stranách byl Ratterlin mělký a spokojoval se s tím, že zlehka omýval miliony čistoučkých oblázků.

Lirael vdechovala teplý, řekou provoněný vzduch a usmívala se, slunce jí příjemně hřálo na kůži. Jak jí bylo přislíbeno, Pátračka si to namířila do nejrychlejšího proudu řeky; plachta se sotva znatelně popustila a nadmula se, až je začal hnát vítr ze severu. Rozpaky z plavby se v Lirael rozptýlily, když si uvědomila, že Pátračka se o sebe opravdu dokáže postarat. Dokonce jí připadlo zábavné uhánět takto s větrem v zádech a sledovat před, jak kolem sebe vystřikuje jemné spršky vodní tříště, když vráží do vlnek. Jediné, co Lirael ještě scházelo, aby se teď cítila úplně šťastná, byla přítomnost její nejlepší kamarádky, Nezbedné Fenky.

Sáhla do kapsy na vestě, aby maskovou sošku vytáhla. Dodá si odvahy, jen když se jí bude dotýkat, třebaže přivolat ji se pokusí, až se dostane do Qyrre a obstará si stříbrný drát a další pomůcky.

Ale místo chladivého hladkého kamene ucítila teplou psí srst - a to, co vytáhla, bylo dobře známé špičaté ucho, pak se vynořila oblina kulaté lebky a další ucho. Hned potom vykoukla celá hlava Nezbedné Fenky, sama příliš velká na to, aby se vešla do kapsy - a co potom zbytek.

"Au! Je tu pěkně těsně!" zavrčela Fenka, vysoukala ven jednu přední tlapku a divoce se zavržela. Po první noze přišla na řadu druhá a potom vyskočila ven celá Fenka; nechala Lirael na nohavicích hromadu chlupů a radostně ji olízla.

"Takže konečně vyrážíme!" zaštěkala celá šťastná, otevřela tlamu a vyplázla jazyk, aby zachytila vítr. "Už je načase. Kam odplováme?"

Lirael jí hned neodpověděla. Fenku jen pevně objala a několikrát se rychle a rozechvěle nadechla, aby v sobě zadusila pláč. Fenka trpělivě čekala, a dokonce Lirael ani neolízla ucho, které se jí nabízelo jako příhodný terč. Když se zdálo, že Lirael zase normálně dýchá, zopakovala Fenka svou otázku.

"Spíš se zeptej, proč odplováme," opravila ji Lirael a prohmatala si kapsu u vesty, aby si ověřila, zda se při Fenčině příchodu nedostalo ven i Temné zrcadlo. Kupodivu kapsa nebyla ani roztažená.

"Záleží na tom?" zeptala se Fenka. "Jsou tu nové vůně, nové zvuky, nová místa, která se dají očůrávat... s vaším dovolením, paní kapitánko."

"Fenko! Přestaň šaškovat," přikázala Lirael. Fenka ji částečně poslechla a posadila se jí k nohám, ale nepřestávala vrtět ocasem a každou chvilku rafla po něčem ve vzduchu.

"Nevyrážíme na žádnou z našich obvyklých výprav, jak tomu bylo v Ledovci," vysvětlovala Lirael. "Musím najít jednoho mladíka..."

"Výborně!" přerušila ji Fenka a vyskočila, aby ji pořádně olízla. "Je načase, abys měla mladé."

"Fenko!" ohradila se Lirael a posadila Fenku zpátky na zem. "S tím to nemá nic společného! Ten mladík je z Ancelstierre a pokouší se... vykopat, myslím... nějakou starobylou věc. Poblíž Rudého jezera. Někakou volnomagickou věc, která je tak mocná, že se mi z ní udělalo špatně, jen když mi ji Ryelle se Sanar ukázaly prostřednictvím výjevu. A

přítomně uviděl nekromant a do jámy v zemi se střefoval jeden blesk za druhým..."

"To se mi vůbec nelíbí," řekla Fenka zničehonic vážným hlasem. Přestala vrtět ocasem i čenichat a upřela oči na Lirael. "Radši mi to řekni celé. Pěkně po pořádku od chvíle, kdy za tebou přišly Clayry dolů do podzemí."

Lirael přikývla a zopakovala všechno, co jí řekla dvojčata, a popsala výjev, o němž se s ní podělila.

Když skončila, z Ratterlinu už byla široká řeka, jak jej znala většina obyvatel království. Měla víc než půl míle na šířku a byla velmi hluboká. Tady uprostřed proudu byla voda tmavá, průzračná a modrá a bylo vidět spoustu ryb, jak se stříbřitě lesknou v hloubce.

Fenka ležela s hlavou na předních packách a tonula v hlubokém zamyšlení. Lirael ji pozorovala; nespouštěla zrak z hnědých očí, které jako by se upíraly na daleké, nedosažitelné věci.

"Nelíbí se mi to," prohlásila Fenka nakonec. "Vysílají tě do nebezpečí a nikdo pořádně neví, co se vlastně děje. Clayry nic jasně nezří, král s královnou ani nejsou v království. Tahle díra v zemi, která požírá blesky, mi připomíná něco opravdu strašného... a taky je tu ten nekromant."

"No, myslím, že bychom mohly jet i někam jinam," podotkla Lirael nejistě, zaražená Fenčinou reakcí.

Ta se na ni překvapeně zadívala. "Ne, to nemůžeme! Máš úkol. Nelíbí se mi, ale byl nám svěřen. Neřekla jsem nic o tom, že bychom to měly vzdát."

"Ne," souhlasila Lirael. Chtěla ještě dodat, že něco takového vůbec nenaznačovala. Uvedla jen možnost. Ale rozhodně by bylo lepší, kdyby nic neřikala.

Fenka chvíli mlčela. Pak řekla: "Ty věci, které pro tebe nechali v té místnosti... víš, jak se používají?"

"Možná nebyly vůbec určené pro mě," namítla Lirael. "Prostě jsem je náhodou našla. Stejně je nechci."

"Darovanému koni na zuby nehleď, když se v zubech nevyznáš," pravila Fenka.

"Co to znamená?"

"Nemám ponětí," odpověděla Fenka. "Víš tedy, jak zacházet s těmi věcmi, co ti tam nechali?"

"No, přečetla jsem Knihu vzpomínek a zapomnění," řekla Lirael váhavě. "Takže myslím, že znám teorii..."

"Měla bys cvičit," prohlásila Fenka. "Možná se časem neobejdeš bez opravdových znalostí."

"Ale to bych se musela vydat do Smrti," ohradila se Lirael. "To jsem zatím nedělala. Ani nevím, jestli bych vůbec měla. Jsem Clayra. Měla bych zřít budoucnost, ne minulost."

"Měla bys využít dary, které jsi dostala," řekla Fenka. "Představ si, jak by ses cítila, kdybys mi dala kost a já bych ji nesnědla."

"Překvapilo by mě to," Lirael na to. "Ale i ty si kosti někdy zahrabeš. Do ledu."

"Nakonec je ale vždycky sním," opáčila Fenka. "Až přijde čas."

"Jak víš, že přišel můj čas?" zeptala se Lirael podezřívavě. "Jak vlastně vůbec víš, k čemu ty mé dary jsou? Přece jsem ti to neřekla, ne?"

"Hodně čtu. To už tak bývá, když žiješ v knihovně," dodala Fenka a tím odpověděla napřed na druhou otázku. "A před námi je spousta ostrovů. Takový ostrov by byl skvělé místo pro zastávku. Mohla bys na něm použít Temné zrcadlo. Kdyby tě něco pronásledovalo ze Smrti, mohly bychom nasednout do loďky a prostě odplout."

"Chceš říct, kdyby na mě zaútočilo něco Mrtvého," opravila ji Lirael. V tom spočívalo opravdové nebezpečí. Do minulosti se koneckonců podívat chtěla. Ale nechtěla kvůli tomu jít do Smrti. Kniha vzpomínek a zapomnění jí vysvětlovala, jak na to, a ujišťovala ji, že se může vrátit. Ale co když se mylí?

A pišťaly svým způsobem taky nebyly k zahoezení, jako zbraň a ochrana před Mrtvými. Sedm pišťal, pojmenovaných po sedmi zvoncích, které používají nekromanti. I když nejsou tak mocné jako ony, a navíc se kdesi v knize psalo, že "ačkoli jsou pišťaly obvykle nástrojem Pamětníka, dosti často je používají i nástupci Abhorsenů, než přejdou ke zvoncům". V tomto ohledu pišťaly nepůsobily až tak úžasně.

Ale i kdyby nebyly pišťaly tak mocné jako zvonce, kniha podle všeho předpokládala, že jsou dost mocné na to, aby jí zajistily bezpečnost. Samozřejmě v případě, že s nimi bude správně zacházet, ačkoli se mohla spoléhat pouze na vědomosti načerpané z knihy. Přesto tu bylo něco, na co by se chtěla opravdu ráda podívat... "Do Okraje se sice musíme dostat co nejrychleji," řekla po delší úvaze. "Ale myslím, že několik hodin ztratit můžeme. Jenom si potřebuji napřed trochu zděnímout. Až se vzbudím, zastavíme u nějakého ostrova, pokud tedy bude nějaký nablízku. Potom... potom se vydám do Smrti a nahlédnu do minulosti."

"Výborně," souhlasila Fenka. "Mně postačí, když se vyvenčím."

Kapitola 35.

Pamětnice

Lirael stanula spolu s Fenkou uprostřed malého ostrůvku, mezi zakrslými stromky a křovím, které na kamenité půdě už nemohly růst výše. Ani ne třicet kroků za nimi se tyčil stěžen Pátráčky a označoval tak bezpečné místo, kam se mohou uchýlit, kdyby musely utéct před něčím, co by se za nimi přihnalo ze Smrti.

V rámci příprav na vstup do říše chladu si Lirael připjala meč, který jí svěřily Clayry. Zbraň jí zvláště tížila na boku. Široký kožený opasek jí pevně obepínal dolní část břicha a meč, třebaže byl delší a těžší než její vlastní cvičební nástroj, jí připadal jaksi důvěrně známý, i když jej ještě nikdy neviděla. Na jeho zvláštní jílec z propletených stříbrných drátků a hrušku tvořenou jediným zeleným kamenem zasazeným v mosazi by si dozajista vzpomněla.

V levé ruce držela pišťaly; sledovala, jak se jejich stříbrné trubky hemží Výsadními znaky, jak se proplétají s Volnou magií, kterou byly také prostoupeny. Pohlédla na každou pišťalu a vzpomínala, co se o ní psalo v knize. Na znalostech, jak použít tu či onu pišťalu, by mohl záviset i její život. Vyslovila potají jejich jména, aby si je pevně uložila do mysli, a ještě na chvíli oddálila vstup do Smrti.

"První a nejmenší je Ranna," odříkávala Lirael a jasně před očima viděla patřičnou stránku z Knihy vzpomínek a zapomnění. Ranna, uspávačka, uklábá všechny, kdož ji uslyší, do hlubokého spánku.

Druhá je Mosrael, jež probouzí. Jedna z nejnebezpečnějších píšťal, a to v jakékoli podobě. Její zvuk je houpačka, která pištěnce vrhá dále do Smrti, zatímco posluchače přivádí k Životu.

Třetí je Kibet, společnice na cestě. Může udělit svobodu pohybu Mrtvým nebo Mrtvé nutí, aby kráčeli, jak se pištěnci zlíbí. Ale Kibet je i vzpurná a může přinutit pištěnce jít tam, kam by jít ani nechtěl.

Čtvrtá je Dyrim, jež promlouvá melodickým tónem. Dyrim může poskytnout řeč němým Mrtvým, těm, kteří ztratili jazyk, nebo může navrátit zapomenutým slovům jejich význam. Dyrim dokáže i zklidnit jazyk, jenž se pohybuje příliš volně.

Pátá je Belgaer, myslitelka, jež může obnovit nezávislé myšlení a vzpomínky a všechny struktury toho, co kdysi existovalo v Životě. Nebo je v nedbalé ruce dokáže vymazat. Belgaer je také záludná, neboť se snaží znít o své vůli.

Šestá je Saranet, také známá jako spoutávačka. Saranet hovoří hlubokým hlasem moci a připoutá Mrtvé k vůli toho, kdo ji třímá."

Lirael se odmlčela, než odříkala jméno sedmé a poslední píšťaly, té nejdelší, jejíž stříbrný povrch byl na dotek neustále studený a děsivý.

"Astarael Tesklivá," zašeptala Lirael. "Když se správně rozezná, uvrhne každého, kdo ji uslyší, daleko do Smrti. Každého včetně pištěnce. Zapište si na Astarael, jen když vám nezbyvá nic jiného."

"Uspávačka, probouzečka, společnice na cestě, promlouváčka, myslitelka, spoutávačka a plačka," opakovala Fenka, když si udělala pauzu od důrazného drbání ucha. "Ale zvonky by byly lepší. Ty píšťaly jsou dobré leda tak pro děti, aby se na nich cvičily."

"Pst," ozvala se Lirael. "Soustředím se."

Už dobře věděla, že by bylo zbytečné ptát se Fenky, odkud zná jména všech píšťal. Když spala, to neuvěřitelné psisko si nejspíš samo přečetlo Knihu vzpomínek a zapomnění.

Jakmile se duševně připravila na použití píšťal - nebo na použití pouze několika z nich -, tasila meč a prohlížela si, jak se po stříbrné čepeli pohybují Výsadní symboly. Uviděla na ní nápis. Přidržela meč u světla a nahlas četla.

"Zřel mne Clayr, stvořil mne Tvůrce Zdi, pamatují mne mí nepřátelé."

"Sesterský meč Spoutávačky," poznamenala Fenka a očíchala jej. "Ani jsem nevěděla, že takový mají. Jak se jmenuje?"

Lirael otočila čepel, aby se podívala, jestli je na ní něco napsané, ale jakmile tak učinila, první nápis se změnil a písmena se přeskupila do nové podoby.

"Nehima," četla Lirael. "Co to znamená?"

"Je to jméno," odpověděla Fenka lakonicky. Když si všimla Liraelina výrazu, naklonila hlavu na stranu a pokračovala: "Dalo by se říct, že to znamená ,pomněnka'. Ironií je, že Nehima je dávno zapomenutá. Ale myslím, že meč je pořád lepší než kus kamene. Rozhodně jde o cennost, která se v rodu předává z generace na generaci," dodala Fenka. "Překvapuje mě, že ti byla svěřena."

Lirael přikývla, neschopna slova, neboť se v myšlenkách opět vrátila k Ledovci a Clayrámu. Ryelle a Sanar jí meč jen tak lehkovážně předaly. Pokud jej vytvořili přímo Tvůrci Zdi, musí to být jeden z největších pokladů v clayrském držení.

DLoubnutí do nohy jí připomnělo nastávající úkol, takže se mrknutím zbavila rodící se slzy a soustředila veškeré myšlenky, jak ji nabádala Kniha vzpomínek a zapomnění. Podle ní měla ucítit Smrt a potom se do ní nějak natáhnout. Snadnější to je na místech, kde umřelo nebo je pohřbeno velké množství lidí, ale teoreticky to je možné úplně všude.

Lirael zavřela oči, aby se soustředila ještě usilovněji, až se jí na čele vytvořily vrásky. Ucítila Smrt, jako studený tlak na tváři. Zatlačila proti ní a vnímala, jak jí chlad vniká do lícních kostí a rtů, jak jí vsakuje do roztažených rukou. Byl to podivný pocit, když jí do obnaženého krku žhnulo ještě stále teplé slunce.

Bylo stále chladněji a chladněji a mráz jí vnikal do nohou a chodidel. Ucítila tlak u kolenou, neměl nic společného s Fenčinými jemnými připomínkami. Jako by se jí zmocňoval proud, silný proud, který ji chtěl strhnout pryč a stáhnout pod hladinu.

Otevřela oči. Nohy jí obtékala řeka, ale nebyl to Ratterlin. Byla černá a kalná a nebyla na ní patrná ani stopa po ostrově, modré obloze nebo slunci. Rozlévalo se tu šedé světlo, šed' a mat, kam oko dosáhlo, až k naprosto plochému obzoru.

Lirael se zachvěla, nejen zimou, právě totiž úspěšně vstoupila do Smrti. Někde v dálce zaslechla vodopád. První brána, napadlo ji, když si vybavila popisy z knihy.

Řeka s ní opět zacloumala a Lirael s ní bezmyšlenkovitě udělala několik kroků. Opět ucítila tlak, teď ještě silnější, a chlad jí vnikl přímo do kostí. Bylo by snadné nechat se tímto chladem prostoupit, lehnout si a dovolit proudu, aby ji odnesl, kam bude chtít...

"Ne!" vyjekla a přinutila se udělat krok zpátky. Před tímto ji kniha varovala. Síla řeky nespočívá pouze v proudění. Musí také odolat nutkání vcházet hlouběji do Smrti nebo ulehnout a nechat se odnést pryč.

Naštěstí měla kniha pravdu i v něčem příznivějším. Cítila cestu zpátky do Života a instinktivně poznala, kam má jít a jak se do něj zase vrátit, to přinášelo velkou úlevu.

Kromě vzdáleného burácení První brány neslyšela v řece žádný pohyb. Nastražila uši, nervy napjaté k prasknutí, svaly připravené k okamžitému útěku. Pořád se nic neozývalo, ani šplouchnutí vlnky.

Potom jí v těle zacukaly nervy vyladěné na Smrt a rychle si prohlédla řeku po obou stranách. Chvilíčku si myslela, že spatřila na hladině pohyb, tenkou tmavou linku těsně pod hladinou, odplovající hlouběji do Smrti. Ale ta rázem zmizela a Lirael zase nic neviděla ani neslyšela. Za minutu už pochybovala, jestli ve vodě vůbec něco bylo.

S povzdychem vrátila meč do pochvy, vsunula píšťaly do kapsy u vesty a vytáhla Temné zrcadlo. Tady, v První

oblasti Smrti, mohla do minulosti nahlédnout jen kousek. Aby se mohla podívat dále, musela by se přesunout hlouběji, za První bránu nebo možná ještě daleko za ni. Ale dnes se hodlala podívat zpátky na vzdálenost jen asi dvaceti let.

Klapnutí, které se ozvalo při otevření Zrcadla, jí připadlo až příliš hlasité a neslo se v ozvěnách nad temnými vodami. Lirael sebou při zvuku trhla - a potom vykřikla, protože jej následovalo hlasité šplouchnutí přímo za jejími zády!

Bezděčně uskočila - dále do Smrti - přehodila si Zrcadlo do levé ruky a tasila meč; to všechno dříve, než si uvědomila, co se vůbec děje.

"To jsem jenom já," řekla Fenka a pleskala do vody vrtícím se ocasem. "Přestalo mě bavit čekání."

"Jak ses sem dostala?" zašeptala Lirael, když rozřesenou rukou vrátila meč zase do pochvy. "Vyděsila jsi mě k smrti!"

"Šla jsem za tebou," odpověděla Fenka. "Chce to jen jiný druh chůze."

Lirael se už poněkolkáté zamyslela, co je Fenka vlastně zač a jakými schopnostmi vládne. Ale teď nebyl čas na dohady. Kniha vzpomínek a zapomnění ji varovala, aby ve Smrti nezůstávala stát příliš dlouho na jednom místě, protože by se na ni mohl přijít někdo podívat. Někdo, koho by nechtěla vůbec potkat.

"Kdo mi bude střežit tělo, když jsi tady?" zeptala se vyčítavě. Kdyby se jejímu tělu v Životě něco stalo, nezbyvala by jí jiná možnost, než se dál ubírat řekou nebo se změnit na nějakou Mrtvou duši, která se bude věčně pokoušet uloupit někomu tělo, aby se mohla vrátit do Života. Nebo se stane stínem a bude vysávat krev a život, aby se udržela mimo sféru Smrti.

"Poznám, když se někdo přiblíží," řekla Fenka a očíhala řeku. "Zajdeme trochu dál?"

"Ne!" odsekla Lirael. "Temné zrcadlo použiju tady. Ale ty se okamžitě vrať zpátky! Toto je Smrt, Fenko, ne Ledovec."

"To je pravda," zamručela Fenka. Upřela na Lirael žadonivý pohled a dodala: "Ale vždyť jsme jenom na okraji..."

"Zpátky! Mazej!" poručila jí Lirael a ukázala prstem. Fence se z obličeje rázem vytratil úpěnlivý výraz, nesouhlasně obrátila oči v sloup a odplížila se se svěšeným orionem. Za vteřinu už byla pryč - zpátky v Životě.

Lirael si jí už nevšimla, otevřela zrcadlo a přidržela si je těsně před pravým okem. "Zaostří jedno oko na zrcadlo," psalo se v knize, "a druhým pohlížej do Smrti, abys v ní nedošla žádné újmy."

Dobrá rada, ale jen sotva proveditelná, pomyslela si Lirael, když se usilovně pokoušela zaměřit zrak na dvě věci najednou. Ale za chvíli se matný povrch zrcadla začal vyjasňovat a tma z něj ustupovala. Liraelin odraz přestával být zřetelný, zjistila, že se dívá skrze zrcadlo a za ním nevidí studenou řeku Smrti. Zahlédla vířící světla a záhy si uvědomila, že představují pohyb slunce po obloze, ale tak rychlý, že se slévá do nezřetelné šmouhy. Slunce se vracelo nazpět.

Strhlo ji vzrušení, když jí došlo, že se probouzejí kouzla. Teď si musí uvědomit, co chce spatřit. Začala si v mysli vytvářet obraz své matky, i když čerpala spíše z uhlokresby, kterou jí před lety věnovala teta Kirrith, než z vlastní paměti, v níž utkvěly jen zašmodrchané dětské vzpomínky: pouhé pocity a rozmazané výjevy.

Podržela si obraz matky v mysli a nahlas promluvila; do hlasu vmísila Výsadní symboly, které se naučila v knize, symboly moci a příkazů, jež přinutí Temné zrcadlo, aby jí ukázalo, co chce vidět.

"Svou matku jsem znala, trochu," řekla Lirael a její slova se hlasitě rozezněla na pozadí šumící řeky. "Svého otce jsem nepoznala a chtěla bych ho vidět závojem času. Staň se."

Rychlý pohyb pozpátku ubíhajících sluncí se při jejich slovech zpomalil a Lirael ucítila, jak je přitahována k obrazu v zrcadle, až jí zorné pole vyplnilo jedině slunce a oslepilo ji svou září. Pak zmizelo a rozprostřelo se tma.

Tma se pomalu rozplynula a Lirael spatřila místnost podivně překrývající řeku Smrti, tu viděla druhým okem. Oba obrazy byly rozmazané, jako by měla oči zalité slzami, ale nebylo tomu tak. Několikrát zamrkala, ale výjev se neprojasnil.

Uviděla velkou místnost - či spíše síň -, na jednom konci dominovalo velké okno a v něm se místo čírého skla táhla směsice různých barev. Vycítila, že v okně působí nějaké kouzlo, protože barvy i jejich uskupení se měnily, ačkoli neviděla natolik jasně, aby je jednoznačně určila.

Po celé délce síně ubíhal dlouhý, nádherně vyleštěný stůl z nějakého světlého a třpytivého dřeva. Přetékal všemožným stříbrným nádobím: svícny se svíčkami ze včelího vosku, hořícími jasně žlutými plameny, solničkami a mlýnky na pepř, omáčníky a polévkovými mísami a mnoha ozdobami, jaké Lirael nikdy neviděla. Na podnose trůnila částečně nakrájená pečená husa, obklopená talíři s drobnějšími pokrmy.

U stolu seděli jen dva lidé, každý na jednom konci, takže Lirael musela přimhouřit oči, aby na ně lépe viděla. Jeden člověk, muž, seděl v čele stolu na židli s vysokým opěradlem, připomínající trůn. Navzdory své prosté bílé košili a absenci jakýchkoli šperků vystupoval jako vysoce postavený a mocný člověk. Lirael se zamračila a Temné zrcadlo trochu posunula, aby vyzkoušela, jestli se obraz ještě neprojasní. Místností se provlnila duha, ale připadlo jí, že k žádné další změně nedošlo.

K úpravě výjevu existovala kouzla, ale Lirael je zatím nechtěla použít, aby náhodou celý obraz nezmizel. Naopak se zaměřila na druhou osobu. Tu viděla zřetelněji než muže.

Byla to její matka. Arielle, Kirrithina mladší sestra. Ve svitu svíčky vypadala nádherně; dlouhé plavé vlasy se jí ve třpytivé kaskádě vlnily po šatech, skvostném výrobku ledově modré barvy ozdobeném zlatými hvězdami. Žena měla obnažená ramena a kolem krku se jí blyštěl náhrdelník ze safírů a diamantů.

Při soustředěném pohledu se výjev z minulosti zaostřil kolem obou lidí, ale rozmazal se všude jinde, jako by se všechny barvy a světlo shromažďovaly v okolí ohniska. Zároveň se Lirael zamžil výhled na řeku. Začaly se k ní linout zvuky, jako by poslouchala dva blížící se lidi, kteří spolu vedou rozhovor. Promlouvali k sobě v uhlazených větách, jaké byly v Ledovci slyšet jen zřídka. Zjevně se příliš dobře neznali.

"Zaslechl jsem pod touto střešou řadu zvláštních věcí, paní," pravil muž, když si dolil víno a mávnutím poslal pryč sluhu, jenž se chystal obsloužit ho. "Žádná však nebyla tak zvláštní jako tato."

"Nebylo to mým přáním," odpověděla žena a Lirael její hlas připadl podivně známý. Určitě si na něj nepamatovala? Bylo jí jen pět let, když ji Arielle opustila. Potom si uvědomila, že jí připomíná hlas tety Kirrith. Ačkoli v líbeznosti by se

mu Kirrithin hlas nemohl nikdy rovnat.

"A žádná z vašich sester vizionářek neuzřela, co ode mne žádáte?" zeptal se muž. "Nikdo z Devítidenní hlídky?"

"Nikdo," hlesla Arielle, sklonila hlavu a krk se jí zalil ruměncem. Lirael ji vyjeveně sledovala. Její vlastní matka se topí v rozpacích! Ale Arielle, kterou právě viděla, nebyla o mnoho starší než je dnes ona sama. Připadala jí velice mladá.

Muže nejspíš napadaly podobné věci, protože řekl: "Moje žena je už osmnáct let mrtvá, ale mám dceru, je takřka ve vašem věku. Nejsem zcela neobeznámen s... s..."

"Představami mladých žen? Bláznivostí mládí?" přerušila ho Arielle a opět k němu vzhledla, nyní se zlostným výrazem. "Je mi dvacet pět, pane, a nejsem žádná dětinská panna, jež sní o svém princí. Jsem dcera Clayrů a pouze můj Zrak mne sem mohl přivést, abych ulehla s mužem, kterého jsem nikdy předtím neviděla a který je dost starý, aby mohl být mým otcem!"

Muž postavil na stůl pohár a lítostivě se pousmál. Oči však měl unavené a smích se o ně ani neotřel.

"Prosím o prominutí, paní. Mám-li být upřímný, dnes, když jste se mnou poprvé promluvila, uslyšel jsem hlas věštby, vypudil jsem ho však z mysli. Musím odsud zítra odjet, abych čelil mnohým nebezpečím. Nemám čas na řeči o lásce a ukázal jsem se věru jako neuspokojivý rodič. I kdybych zítra neodjížděl a mohl bych zde s vámi setrvat, dítě, které přivedete na svět, by svého otce nejspíš sotva kdy spatřilo."

"To není otázka lásky," namítla Arielle tiše a zadívala se mu do očí. "A během jediné noci se může počít dítě, jako se může počít po roce usilovných snah. Ale stane se tak, neboť jsem ji užřela. Pokud jde o to, zda jí bude chybět otec, obávám se, že zanedlouho nebude mít ani jednoho rodiče."

"Mluvíte o jistotě," pravil muž. "Niméně Clayrové často zří mnoho nitek, které může budoucnost splést tím či oním směrem."

"V této věci zřím pouze jednu nitku, pane," odpověděla Arielle a naklonila se, aby ve snědých prstech sevřela mužovu bledou ruku. "Jsem zde, neboť mne povolaly výjevy, k nimž mi napomáhá moje Krev; i vy se řídíte tou svou. Takto to má být, bratranče. Ale snad si svou jedinou noc i užijeme, zapomeneme-li na vyšší důvody. Odeberme se na lože."

Muž se stále roztaženými prsty váhal. Potom se zasmál a přitáhl si Ariellinu ruku ke rtům, aby ji zlehka políbil.

"Svou noc si užijeme," řekl a vstal ze židle. "Nevím sice, co to znamená ani jakou budoucnost zde zajistíme. Ale tentokrát mám dost odpovědnosti a starostí! Jak říkáš, má milá sestřenko, odeberme se na lože!"

Objali se a Lirael zavřela pravé oko, zachvácená rozpaky a mímým, nepříjemným pocitem studu. Kdyby se dál dívala, třeba by dokonce spatřila okamžik svého vlastního početí a už jen sama tato představa ji uvedla do rozpaků. Ale i když měla zavřené oko, výjev přetrvával, až jej setřela mrkáním, tentokrát i se skutečnou slzou.

Potají od výjevu očekávala víc, nějaký náznak, že její rodiče spojovala zapovězená láska nebo nějaké silné pouto a tímto se zjeví jejich dceři. Ale zdálo se, že je důsledkem spojení jediné noci. Buď to bylo předurčeno, nebo to bylo výplodem šílené představivosti její matky. Netušila, co může být horší. A pořád neměla jasnou představu, kdo byl jejím otcem, ačkoli některé věci, jež spatřila a zaslechla, byly určitě výmluvné a budou si žádat dalšího přemýšlení.

Zrcadlo zavřela a vrátila je zpátky do kapsy na opasku. Teprve tehdy si uvědomila, že utichlo burácení První brány. Něco se blížilo od vodopádu - něco ze vzdálenějších končin Smrti.

Kapitola 36.

Obyvatel Smrti

Několik vteřin poté, co Lirael zaregistrovala ticho linoucí se od První brány, se znovu ozvalo burácení padající vody. To, co ji utišilo, prošlo a stanulo v První oblasti Smrti. Společně s Lirael.

Lirael zamžourala do dálky, nespátřila však nic, co by se hýbalo. V šedém světle a nad monotónně se táhnoucí řekou bylo obtížné rozlišovat vzdálenosti a vůbec netušila, zda je První brána opravdu tak blízko, jako to zní. Věděla, že ji hálí závoj mlhy a ten neviděla.

Aby zbytečně neriskovala, vytáhla si meč i píšťaly a udělala několik kroků směrem k Životu, až byla natolik blízko, že na zádech cítila jeho teplo. Věděla, že by mohla přejít na druhou stranu, ale byla ve spárech vlastní smělé zvědavosti a ta ji udržela na místě - zvědavosti spatřit, byť jen nakrátko, obyvatele Smrti.

Když však poprvé letmo uviděla jeho první náznak, veškerá zvědavost okamžitě vyprchala a nahradil ji strach. Neboť se k ní něco blížilo pod hladinou, a nikoli nad ní, jakýsi klín vlnek, který k ní rychle plul proti proudu. Něco velkého a skrytého, schopného se zastít před jejími smysly. Přítomnost tvora ani v nejmenším nevycítila, vlnky zahlédla jen náhodou, díky vlastní obezřelosti.

Bez meškání zase zašátrala po Životě, ale ve stejném okamžiku se z klínu vlnek prudce vztyčila postava, tvor ohně a temnoty. Třímal zvonec, ten se rázem rozezněl mocí a uvěznil ji na samé hranici Života a Smrti.

Lirael poznala, že to zvoní Saranet, cítila to hluboko v kostech, když se jeho zběsilá síla pustila do souboje s jejím napjatým svalstvem. Byl to však surový Saranet, nebyl spojen s Výsadní magií, jak tomu bylo u jejích píšťal nebo zvonce Abhorsena. Kolovalo v něm více síly a méně umění. Musel to být zvonec volnomagického čaroděje. Nekromanta!

Za zvonce cítila vůli jeho nositele, jak se pokouší spoutat její duši, neúprosnou sílu nenávisti, drtící její ubohý odpor. Teď už čaroděje viděla zcela jasně i navzdory páře, která mu vířila kolem těla, jako by byl kusem horkého železa ponořeného pod hladinu.

Byl to Hráz, nekromant z výjevu, jenž jí ukázala dvojčata. Cítila, jak v něm hořely plameny Volné magie a ubíjely i

chlad Smrti.

"Poklekni před svým pánem!" poručil jí Hráz a přistoupil k ní se zvonce v jedné ruce a mečem žhnoucím tmavými, tekutými plameny ve druhé. Hlas měl ostrý a krutý, slova byla prosycena ohněm a kouřem.

Nekromantův rozkaz Lirael zasáhl jako rána pěstí. Ucítila, jak se jí uvolnila kolena a jak se jí začínají podlamovat nohy. Hráz ji měl ve své moci. V uších jí pořád zněl hluboký panovačný hlas Saranetu, v ozvěnách se jí rozléhal v hlavě, nedokázala ten zvuk vytřást z mysli.

Přicházel stále blíž, s mečem zvednutým nad hlavou a Lirael věděla, že brzy dopadne na její nechráněný krk. Sama třímala v ruce vlastní meč a při Nehimině zuřivé reakci na blížící se volnomagickou hrozbu žhnuly Výsadní znaky jako zlatá slunce. Avšak ruku s mečem jí vůle nepřítele uvěznila ve výšce pasu a držela ji nehnutě na místě strašlivou silou zvonce.

Lirael se zoufale snažila vhnět do paže energii, ale bez úspěchu. Potom se pokusila sáhnout do Výsady, aby z ní vytáhla zaklínadlo a mohla s jeho pomocí zasypat nekromanta stříbrnými šipkami nebo rudozlatým ohněm.

"Poklekni!" nakázal jí opět nekromant a ona poklekla, studená řeka jí sevřela břicho a hrud' a přivítala ji ve svém objetí, které mělo být zakrátko trvalé. Odolávala nutkání sklonit hlavu, na krku se jí zaškubaly svaly a vyvstaly v napjatých provázcích.

Potom si uvědomila, že když se poddá, jenom trochu, dokáže sklonit hlavu dostatečně nízko na to, aby se rty dotkla píšťal, které držela ve ztuhlé levé ruce. Takže se podfídila, byť příliš rychle, a rty s děsivou silou přitiskla ke stříbru, aniž věděla, do které trubky foukne. Přinejhorším to bude Astarael, to by s sebou vzala nekromanta hlouběji do Smrti.

Zadula, co nejsilněji mohla, a přinutila poslední zbytky své vůle, aby nasměrovaly jasný tón a ten se zařezal do doznívající ozvěny nekromantova zvonce.

Zvuk pocházel z Kibet a zasáhl Hráze v okamžiku, kdy se napřáhl, aby jí utnul hlavu. S radostnou dovádivostí ho popadl za nohy a celého jej roztočil. Rána šla mimo, vysoko nad Liraelinu hlavu, a poté Kibet nekromanta popadla, roztančila ho jako opilého blázna a s hopsáním ho vyprovázela k První bráně.

Ale třebaže ho Kibet překvapila, svou vůli a s pomocí Saranetu se všemožně snažil nepustit Lirael zpátky do Života. Ruce a nohy jí připadaly jako nemotorné pytle s hlinou, řeka jako tekoucí písek, který se jí snaží vtáhnout do hlubin. Zoufale sebou cloumala, aby se uvolnila, natahovala se k Životu, natahovala se ke dni, k Fence, ke všemu, co milovala.

Nakonec, jako by se přetrhl provaz, který ji poutal, Lirael vyletěla do slunečního světla a studeného vánku, ale ještě předtím za ní nekromant stačil zařvat slova na rozloučenou, slova studená a hrozná jako byla řeka Smrti.

"Já tě znám! Nemůžeš se skrýt! Já tě..."

Zbytek výhružky už Lirael nezaslechla, protože se zcela vrátila do svého těla, kde se jí smysly přeskupily, aby mohly vnímat svět živých. Jak už ji varovala kniha, všude na sobě měla led a jinovatku, lemovaly ji každý záhyb oblečení. U nosu jí dokonce visel rampouch. Odlomila jej, zabolelo to a kýchla.

"Co, co to bylo?!" vyštěkla Fenka. Ocítila se jí přímo pod nohama. Zjevně vycítila, že Lirael byla napadena.

"N-nekromant," odpověděla Lirael celá roztřesená. "Ten z toho... výjevu... jak mi ho ukázaly Clayry. Hráz. Skoro... skoro... mě zabil!"

Fenka zavrčela a Lirael si náhle všimla, že jí vyrostla skoro po ramena a mohla se nyní pochlubit mnohem většími a ostřejšími zuby. "Vím, že jsem s tebou měla zůstat, paní!"

"Ano, ano," blekotala Lirael. Byla sotva schopna slova. Dech z ní vycházel v krátkých ustrašených heknutích. Věděla, že sem ji nekromant následovat nemůže - musel by se vrátit do vlastního těla v Životě. Její malá Kibet ho bohužel nevypovedila příliš daleko. Vládl takovou mocí, aby se vrátil a vyslal za ní Mrtvé duše. Nehmotné duše.

"Něco za mnou pošle. Musíme rychle odsud!"

Fenka opět zavrčela, ale nic nenamítala, zatímco Lirael klopýtavě přecházela kamenitý ostrov, aby se co nejrychleji dostala zpátky do Pátračky. Kroužila za ní, takže pokaždé, když se dívka úzkostlivě otočila, uviděla Fenku, jak stojí mezi ní a nebezpečím.

Za několik minut, už v bezpečí rychlého proudu Ratterlinu, se Lirael zhroutila a zůstala ležet v loďce pouze s jednou rukou na kormidle. Mohla důvěřovat Pátračce, že si najde vlastní cestu.

"Byla bych tomu nekromantovi vyrvala hrdlo," řekla Fenka, když nechala Lirael, aby několik minut jen lapala po dechu a třásla se. "Na moje zuby by nezapomněl!"

"Myslím, že kdybys mu to hrdlo vyrvala, ani by si toho nevšiml," namítla Lirael s dalším zachvěním. "Připadal mi víc Mrtvý než Živý. Řekl mi: 'Já tě znám'," pokračovala pomalu, vzhledla k obloze a nastavila tvář tak, aby na ni dopadalo více slunečních paprsků. Těšila se z jejich požehnaného tepla, zalévalo jí stále ojiněné rty a nos. "Jak mě mohl znát?"

"Volná magie všechny nekromanty požirá," poznamenala Fenka a vrátila se k méně agresivní a přívětivější velikosti. "Moc, kterou se snaží získat - Volná magie, kterou podle svých slov vládnou -, je v konečném důsledku stráví. Ta moc poznává tvou Krev. To nejsiáš myslel, když tvrdil, že tě zná."

"Představa, že mě zná někdo mimo Ledovec, se mi vůbec nelíbí," pronesla Lirael a otřásla se. "Že ví, kdo jsem. A ten nekromant je teď v Životě nejsiáš s Nicholasem. Takže až se setkám s Nicholasem, setkám se taky s nekromantem. Jsem jako brouk, který jde k pavoukovi, aby našel mušku."

"S tím si budeme lámat hlavu až zítra," prohlásila Fenka a nepříliš přesvědčivě se jí pokusila ukonejšit. "Alespoň dneska máme pokoj. Jsme v bezpečí na řece."

Lirael zamyšleně přikývla. Potom vstala, podržela Fenku pod bradou a všude kolem uší.

"Fenko," řekla váhavě, "i v tobě koluje Volná magie, možná je jí dokonce víc než Výsadní magie, co máš v obojku. Proč se nechováš... proč nejsi... proč nejsi jako ten nekromant?"

Fenka si povzddechla pořádným "uf", při němž Lirael musela pokrčit nos. Zvíře naklonilo hlavu na stranu, protože si odpověď náležitě rozmýšlelo.

"Na začátku byla všechna magie Volná - nespoutaná, surová, nezaměřená. Potom byla stvořena Výsada, ta pohltila většinu Volné magie a uspořádala ji, dodala jí řád, uvěznila ji do symbolů. Volná magie, která pořád existuje odděleně od Výsady, je Volnou magií nekromantie, stilkenu, Margruů a hišů, Analemů a Gorgerů a všemožných dalších vražedných bytostí, výtvorů a fámulů. Jde o nahodilou magii, přetrvávající mimo rámec Výsady.

Existuje však i Volná magie, která pomohla stvořit Výsadu, ale která jí nebyla pohlcena," pokračovala Fenka. "Ta se od Volné magie, jež se nechtěla spolupodílet na vytváření Výsady, radikálně liší."

"Mluvíš o Začátku," řekla Lirael, ale ani zdaleka si nebyla jistá, že jí rozumí. "Ale mohl být před Výsadou? Ta nemá ani Začátek - ani Konec."

"Všechno má Začátek," odpověděla Fenka. "Včetně Výsady. Měla bych to vědět, protože jsem byla u jejího stvoření, když se Sedm rozhodlo vytvořit Výsadu a Pět se pustilo do její tvorby. V jistém smyslu jsi u toho byla i ty, paní. Jsi potomkem oněch Pěti."

"Pěti Velkých Výsad?" zeptala se Lirael ohromená tímto sdělením. "Vzpomínám si na tu říkanku. Musela to být jedna z prvních věcí, které jsme se jako děti naučily."

V sedu se napřímila a sepjala si ruce za zády, nevědomky tak zaujala recitační pózu, již se naučila jako malá holčička.

Pět Velkých Výsad poutá zem
Pevným svazkem, v duchu společném
Jedna u lidí, co moc mají
Dvě u těch, co Mrtvé uspávají
Tři a Pět se staly kameny a zdívem
Čtyři zří všechno v ledu čirém.

"Přesně tak," řekla Fenka. "Dobrá říkanka pro štěňata. Velké Výsady jsou základní kameny Výsady. Pokrevní rody, Zed' a Výsadní kameny vycházejí z původní oběti Pěti, vlily svou sílu do mužů a žen, tvých předků. Někteří z nich zase přenesli tuto sílu do kamení a zdíva, když se domnívali, že krev samu lze snadno zředit nebo zavést na scestí."

"Takže když se těch Pět jaksi... rozplynulo ve Výsadě, co se stalo s těmi dvěma zbývajících?" zeptala se Lirael, zatímco se svraštělým čelem stravovala tyto informace. Všechno, co kdy četla, ji ubezpečovalo, že Výsada existovala vždycky a vždycky i bude. "Řeklas mi přece, že se Výsadu rozhodla vytvořit Sedma."

"Začalo to u Devíti," odpověděla Fenka potichu. "U Devíti, které byly nejmocnější, které vládly myšlením a předvídavostí, díky nimž se vyvyšovaly nad všechny ty desítky tisíc volnomagických bytostí, hlasitě se dožadujících možnosti existovat na zemi. Nicméně z této Devítky jen Sedm souhlasilo s vytvořením Výsady. Jedna se rozhodla práci Sedmi ignorovat, ale nakonec byla přinucena Výsadě sloužit. Devátá bojovala a ani zdaleka nebyla poražena."

"To jsou čísla osm a devět," poznamenala Lirael odpočítávajíc na prstech. "Chápalo by se to mnohem snadněji, kdyby měly místo čísel jména. No ale pořád jsi mi nevysvětlila, co se stalo... se... ehm... šestkou a sedmičkou. Proč se nestaly součástí Velkých Výsad?"

"Ty sice vložily do pokrevních rodů značnou část své moci, ale ne veškeré své bytí," řekla Fenka. "Ale mám takové tušení, že je možná méně navojovala vědomá, individuální existence. Prály si dál existovat, v té či oné podobě. Myslím, že chtěly vidět, co se stane. A těch Sedm mělo jména. Připomínají se ve zvonicích a píšťalách, které nosíš za opaskem. V každém z těch zvonců přetrvává něco z původní síly Sedmi, síly, jež existovala před Výsadou."

"Ty nejsi... ty nejsi jednou z těch Sedmi, že ne?" otázala se Lirael po krátké odmlce prostoupené úzkostí. Nedokázala si představit, že jedna z tvůrkyň Výsady, bez ohledu na to, kolik síly na ni musela vynaložit, by souhlasila, že se stane její kamarádkou. Nebo by v tom pokračovala, jakmile vyjde najevo její skutečná velikost.

"Já jsem Nezbedná Fenka," odpověděla Fenka a olízla Lirael tvář. "Já jsem jen pozůstatek ze Začátku, svobodně oddaná Výsadě. A vždycky budu tvoje kamarádka, Lirael. To přece víš."

"Myslím, že ano," odtušila Lirael nejistě. Pevně Fenku objala a obličej jí vtlačila do záhybů teplého krku. "Já budu taky vždycky tvoje kamarádka."

Fenka ji nechala, aby ji dál objímala, ale uši už měla nastražené a naslouchala okolnímu světu. Čumákem nepřestávala čenichat a pokoušela se nasát ještě další zbytky zápachu, který se s Lirael vyvalil ze Smrti. Doufala, že ten znepokojivý pach je pouze výplodem její představivosti a dlouhé paměti, protože to nebyl jen zápach jednoho lidského nekromanta, jakkoli mocného. Byl mnohem, mnohem starší a mnohem děsivější.

Lirael Fenku pustila, když už nemohla déle snášet její vlhký pach, a přesunula se zpátky ke kormidlu. Pátračka se i nadále řídila sama, ale Lirael pocítila nával radostného poznání, když jí pod rukou rozkvetly Výsadní znaky, po chladu Smrti působily teple a konejšivě.

"Pravděpodobně ještě dnes uvidíme Sindleský přívoz," poznamenala Lirael a sražená čelo při vzpomínce na všechny mapy, které smotávala, rozmotávala, zapisovala a opravovala v knihovně. "Máme dobrý čas - už jsme musely urazit tak dvacet mil!"

"Na cestě do nebezpečí," řekla Fenka a přešla na zád', kde seskočila Lirael k nohám. "Na to nesmíme zapomínat, paní."

Lirael přikývla a vzpomněla si na nekromanta a Smrt. Teď na slunci, v loďce plavící se zvesela po řece, jí připadli neskuteční. Ale ještě přednedávnem byli skuteční až běda. A pokud nekromant říkal pravdu, nejenže ji zná, mohl by také vědět, kam má namířeno. Jakmile opustí Ratterlin, stane se pro jeho Mrtvé služebníky poměrně snadnou kořistí.

"Možná bych si měla vytvořit Výsadní podobu," řekla. "Puštíka. Jen tak pro jistotu."

"To je dobrý nápad," přitakala Fenka přidušeně. Bradu měla položenou na Liraelině noze a byla celá zaslínaná. "Mimochodem, spatřila jsi něco v tom Temném zrcadle?"

Lirael zaváhala. Na chvíli na ně zapomněla. Výjev z minulosti jí vypudil z mysli nekromantův útok.

"Ano." Fenka čekala, až bude pokračovat, ale Lirael mlčela. Nakonec zvíře zvedlo hlavu a pravilo: "Takže teď jsi Pamětnice. Pokud se nemýlím, tak první za posledních pět set let."

"Myslím, že jsem," souhlasila Lirael, aniž se Fence podívala do očí. Pamětnicí, jak se v knize nazývala ta, kdo zří do minulosti, být nechtěla. Chtěla žít do budoucnosti.

"A co jsi užřela?" naléhala Fenka.

"Svoje rodiče." Lirael se opět začervenala při představě, jak málo chybělo, aby uviděla své rodiče při milování. "Svého otce."

"Kdo to byl?"

"To nevím," odpověděla Lirael a zakabonila se. "Myslím, že bych ho poznala na portrétu. Nebo tu místnost, kterou jsem viděla. Stejně na tom ale vlastně nezáleží."

Fenka si odfrkla, čímž Lirael dala najevo, že ji ani v nejmenším neobelstila. Zjevně na tom záleželo, ale Lirael se o tom nechtěla mluvit.

"Ty jsi moje rodina," dodala Lirael rychle a Fenku honem objala. Potom úmyslně upřela pozornost na třpytící se vody Ratterlinu. Fenka byla opravdu její jediná rodina, dokonce víc než Clayry, s nimiž žila celý život.

Ukázaly mi, že nikdy nebudu doopravdy jednou z nich, pomyslela si, když si utáhla šátek na hlavě, a vzpomněla si, jaké to bylo cítit jeho hedvábi na očích. Rodiny svým dětem oči nezavazují.

Kapitola 37.

Koupel v řece

Na Sanařinu a Ryellinu radu strávila Lirael první noc mimo Clayrský ledovec v loďce ukotvené v zátvě dlouhého úzkého ostrova přímo uprostřed Ratterlinu, řeka je z obou stran obklopovala více než čtyřmi sty yardy rychle tekoucí, hluboké vody.

Krátko po úsvitu, po snídani sestávající z ovesné kaše, jablka, poněkud tuhého skořicového koláče a několika loků čisté říční vody, Lirael vytáhla kotvu, uložila ji na místo a zahvízdala na Fenku. Ta k ní připlavala z ostrůvku, kde vykonala svou psí povinnost pro další psy, kteří by ostrůvek chtěli jednoho dne navštívit.

Zrovna vypjaly plachtu a už chtěly vklouznout do bočního větru, když tu náhle Fenka strnula a s varovným štěknutím ukázala přes příď.

Lirael sklonila hlavu, aby viděla pod ráhmem, a očima sklouzla z Fenčiny přední packy na nějaký předmět vzdálený asi dvě stě nebo tři sta yardů po proudu. Zpočátku nebyla schopna rozeznat, co je zač - něco kovového na hladině řeky, co odráželo paprsky ranního slunce. Když to poznala, musela oči upřít ještě bedlivěji, aby se utvrdila ve svém původním úsudku.

"To vypadá jako plechová kád'," pronesla pomalu. "A je v ní muž."

"Je to kád'," souhlasila Fenka. "A mladík. A je tam ještě něco... měla bys radši nasadit šíp na tětivu, paní."

"Vypadá, že je v bezvědomí. Nebo mrtvý," odpověděla Lirael. "Neměly bychom ho třeba jen obeplout?"

Ale kormidlo přenechala Pátračce, vytáhla luk a rychle uvázala tětivu. Potom z pochvy vysunula Nehimu a z toulce vytáhla šíp.

Zdalo se jí, že Pátračka sdílí Fenčinu opatrnost, protože se odklonila od trasy směřující přímo ke kádi. Ta se pohybovala mnohem pomaleji než ony, neboť ji hnál pouze proud řeky. S větrem, který ji vál kolmo na kýl, byla Pátračka znatelně rychlejší, mohla se stočit v oblouku, kád' obeplout a pokračovat dál.

Lirael chtěla pokračovat v cestě. S cizinci nechtěla mít nic společného, dokud to nebude bezvýhradně nutné. Ale s lidmi do kontaktu dříve či později stejně přijde a tento člověk vypadal, jako by se mu něco stalo. Přece by se nerozhodl vydat na Ratterlin v tak nejistém plavidle, jakým je plechová kád'.

Lirael se zachmuřila a stáhla si do čela šátek, aby jí zakrýval obličej. Když je od kádě dělilo jen asi padesát yardů a už se ji chystaly minout, nasadila na tětivu šíp, ale nenatáhla ji. Mladík si Pátraččinu příjezdu zjevně nevšiml, protože sebou ani necukl. V kádi ležel na zádech, ruce mu visely přes okraj a kolena měl zvednutá. Lirael si všimla, že má u boku meč a také něco na hrudi...

"Zvonce! Je to nekromant!" zvolala Lirael a natáhla luk. Nevypadal sice jako Hráz, ale každý nekromant představoval nebezpečí. Šíp do něho vpálil jen pro jistotu. Nekromantům nebyla na rozdíl od jejich Mrtvých služebníků tekoucí voda vůbec na obtíž. Tento nespíš předstírá, že je zraněný, aby ji vlákal do pasti.

Lirael se už chystala šíp vystřelit, když tu Fenka zničehonic zaštěkala: "Počkej! On nesmrdí jako nekromant!"

Lirael sebou překvapením trhla, šíp vypustila - a ten prosvístěl vzduchem, necelou stopu nad mladíkovou hlavou. Kdyby se posadil, proklál by mu hrdlo nebo oko a na místě by ho zabil.

Zatímco se šíp obloukem snášel dolů, aby daleko za kádi dopadl do vody, muži se pod nohama propletla malá bílá kočka, vylezla mu na hruď a zívla.

To ve Fence vyvolalo okamžitou reakci: zuřivě se rozštěkala a vrhla se k okraji loďky. Lirael jen taktak stačila odhodit luk a popadnout ji za chvost, než se vrhla přes okraj.

Fenka vrtěla ocasem spokojeně, ale tak rychle, že Lirael měla potíže vůbec jej udržet. Vůbec netušila, zda tak vyjadřuje přátelství, nebo vzrušení z představy, že bude honit kočku.

Všechno toto rámusení nakonec probudilo i mladíka v kádi. Pomalu, ještě zjevně omráčený, se posadil, kočka mu vyšplhala na rameno a nebezpečně tam balancovala. Mladík napřed pátral po zdroji štekotu na opačné straně; pak se ale otočil, spatřil loďku - a okamžitě sáhl po meči.

Lirael rychle popadla luk a nasadila na tětivu další šíp. Pátračka se natočila proti větru, takže zpomalily a Lirael získala poměrně stabilní pozici, aby mohla vystřelit.

Kočka promluvila, slovy potlačila další zívnutí.

"Co tady děláš?"

Lirael překvapeně vyskočila, ale podařilo se jí neupustit šíp.

Už se chystala odpovědět a vtom si uvědomila, že kočka promlouvá k Fence.

"Hm," opáčila Fenka. "Myslela bych, že někdo tak úskočný jako ty na to bude znát odpověď. Jak ti teď říkají? A kdo je ten ubohý pobuda, co s tebou cestuje?"

"Říkají mi Macek," řekl. "Většinou. Jaké jméno..."

"Ten ubohý pobuda umí taky mluvit," přerušil je vztekle mladík. "Kdo nebo co jsi zač? A vy taky, paní! To je clayrská loďka, co? Ukradla jste ji?"

Pátračka sebou při této urážce trhla; Lirael ještě pevněji sevřela luk a pravou rukou nahmatala tětívu. Je to rozhodně nesmírně drzý pobuda, a navíc je mladší než ona. A má na sobě zvonce nekromanta! Mimoto je dost pohledný, což podle ní bylo jeho další minus. Právě pohlední muži k ní vždycky přicházeli v jídelně s jistotou, že neodmítne jejich pozornost.

"Já jsem Nezbedná Fenka," odpověděla Fenka zcela klidně. "Společnice Lirael, dcery Clayrů."

"Takže ukradli i tebe," poznamenal Sam podrážděně, aniž domýšlel, co vlastně říká. Bolelo ho celé tělo a Macek na rameni ho znervózňoval.

"Jsem Lirael, dcera Clayrů," prohlásila Lirael. Rozhořčený tón v ní přehlušil i jí dobře známý pocit, že neříká tak úplně pravdu. "A co jste zač vy? Kromě toho, že jste nesnesitelně drzí?"

Mladík - vlastně ještě chlapec - na ni upřel oči, až se jí po tváři rozlil ruměnek a musela sklonit hlavu. Skryla se pod vlasy a šátkem. Dobře věděla, co si myslí.

Dcerou Clayrů rozhodně být nemůže. Clayry jsou vysoké, světlolase a elegantní. Tato dívka... žena... má tmavé vlasy a podivné oblečení. Její jasně rudá vesta se vůbec nepodobá hvězdami posetým bílým řízám Clayr, které spatřil v Belisaere. A chyběla jí hrdá sebejistota jasnovidkyň, jež v něm vzbuzovala úzkost pokaždé, když je náhodou potkal na chodbách paláce.

"Nevypadáte jako dcera Clayrů," namítl a připlul s kádí trochu blíž. Proud ho unášel za Pátračku a on s ním musel zápolit, aby se udržel na místě. "Ale myslím, že vám můžu uvěřit."

"Přestaňte!" poručila mu Lirael a částečně napjala tětívu. "Kdo jste? A proč nosíte nekromantské zvonce?"

Sam shlédl na svou hruď. Zapomněl, že na sobě bandalír vůbec má. Teď si uvědomil, jak je studený, jak ho tíží na prsou a jak se mu s ním špatně dýchá.

Odepjal si jej a pokoušel se vymyslet, co by jí mohl říct neprůkazného, ale Macek ho předběhl.

"Rádi vás poznáváme, paní Lirael. Tento pobuda, jak ho výstižně popsala vaše služebná, je Jeho Výsost princ Sameth, nástupce Abhorsenky. Proto má ty zvonce. Ale přejdeme k důležitější věci. Mohly byste nás prosím zachránit? Soukromé plavidlo prince Sametha není tak úplně to, na co jsem zvyklý, a Jeho Výsost teď hoří nedočkavostí, aby mi předtím, než ulehnu k dopolednímu šlofičku, mohla chytit rybu."

Lirael vrhla na Fenku tázavý pohled. Věděla, kdo je princ Sameth. Ale proč by měl u všech všudy druhý potomek krále Prubíře a Abhorsenky Sabriel plout v kádí uprostřed Ratterlinu, na míle od veškeré civilizace?

"Je to královský syn, o tom není pochyb," řekla Fenka, když potichu začenalala. "Cítím jeho Krev. Je navíc zraněný - proto je tak podrážděný. Je to sotva víc než stěně. Spíš si dávej pozor na toho druhého, Macka. Toho už znám z dřívějšíka. Je to sice sluha Abhorsenů, ale je tvořen Volnou magií, byť spoutanou. Neslouží o své vlastní vůli a nikdy mu nesmíš uvolnit obojek."

"Myslím, že je musíme naložit," konstatovala Lirael pomalu, s nadějí, že jí bude Fenka oponovat. Ale ta se na ni jen dívala s pobaveným výrazem. Záležitost nakonec vyřešila Pátračka, trochu pohnula kormidlem a loďka se začala zvolna blížit ke kádí.

Lirael si povzddechla a odložila luk; opatrně však vytáhla meč pro případ, že by se Fenka spletla. Co kdyby byl tento princ Sameth ve skutečnosti nekromant, a nikoli nástupce Abhorsenky?

"Nechte ležet meč vedle sebe," zavolala Lirael. "A ty, Macku, se posaď princovi pod nohy. Až k nám přirazíte, nehýbejte se, dokud vám neřeknu."

Sam hned neodpověděl. Lirael slyšela, jak něco šeptá kocourovi, a uvědomila si, že s ním vede podobný rozhovor, jaký ona vedla s Fenkou.

"Dobrá!" vykřikl Sam, když si vyslechl kocoura, a zasunul meč obezřele na dno kádě, společně se zvonci. Vypadá, jako by měl horečku, pomyslela si Lirael, když se přiblížili; měl zarudlé tváře a kůži kolem očí.

Macek po něm ladně slezl a zmizel pod okrajem kádě. Provizorní plavidlo pokračovalo v pomalých otáčkách po proudu. Posouvala se i Pátračka, plavila se proti větru, aby k nim připlula bokem.

Loďka a člun do sebe narazily s hlasitým zaduněním. Lirael zarazilo, jak nízko ve vodě kád' vlastně pluje - z dálky se nezdála být tolik potopená. Princ se na ni sice mračil, ale dodržel slovo a ani se nepohnul.

Lirael rychle natáhla levou ruku a dotkla se Výsadního znaku na jeho čele, s mečem připraveným k okamžité ráně, kdyby seznala, že znak je falešný nebo narušený. Ale prstem ucítila dobře známé teplo pravé Výsady, jasné a silné. Navzdory tomu, co jí říkala Fenka, Výsada bezesporu působila dojmem, že plyne věčně, bez Začátku či bez Konce.

Ruku váhavě napřáhl i Sam; zjevně čekal na svolení, když se tak blízko chvěl ostrý hrot meče. Lirael přikývla, a tak se dvěma prsty dotkl jejího čela. Její Výsadní znak se zářivě zableskl, jasněji než se blyštelo slunce na vodě.

"No, myslím, že z té kádě můžete vylézt," přerušila Lirael nastalé ticho. Najednou ji zase přepadla nervozita, bude se přece muset podělit o loďku s cizím člověkem. Co bude dělat, kdyby chtěl pořád mluvit nebo se ji pokusil políbit? Ne že by tedy na něco takového vypadal. Položila meč na dno loďky a natáhla se, aby mu pomohla na palubu. Pokrčila nos. Mladík páchl krví, špínou a strachem a podle všeho se několik dní nemyl.

"Děkuju," zamumlal Sam a přeplazil se přes okraj, nohy mu totiž zachvátila křeč. Lirael si všimla, jak si skousl ret bolestí, ale nevyjekl. Když nohy přehodil, nadechl se a roztřeseně řekl: "Mohla byste... mohla byste mi vzít meč a zvonce a jezdecké brašny? Obávám se, že se pohybuju jen s vypětím sil."

Lirael mu rychle vyhověla. Brašny vytáhla jako poslední. Když je zvedla, kád' se zhoupala a jedna strana se nakrátko ocitla pod vodou. Na chvilku se zase narovнала a pokračovala v plavbě po řece. Potom ale jednu stranu zalila malá vlna, kád' se převrátila a potopila se do čiré vody jako podivná stříbrná ryba.

"Na shledanou, statečný člune," zašeptal Sam, zatímco se díval, jak klesá do tmy hlubin. Posadil se a ze rtů se mu vydral povzdech, částečně bolesti a částečně úlevy.

Macek přeskočil, když se kád' začala plnit, a nyní stál naproti Fence, tak blízko, že se skoro dotýkali čenichy. Oba tak setrvali, zírali na sebe, ale Lirael měla za to, že spolu komunikují nějakým způsobem neznámým jejich "pánům". Nepřipadal jí až tak úplně přátelský. Oba byli nahrbení a Fence se z hrudi linulo tiché a slabé vrčení.

Lirael měla plné ruce práce s natočením Pátračky zpátky po proudu a jednou se musela sehnout, když se nad ní otočilo ráhno. Loďka její pomoc vlastně nepotřebovala, ale bylo to snadnější než mluvení. Když skončila, ticho by se dalo krájet. Obě zvířata stála s čenichy proti sobě. Nakonec Lirael ucítila, že musí něco říci. Přála si, aby byla zpátky v knihovně a mohla napsat jen vzkaz.

"Co se vám... ehm... stalo?" zeptala se Sama, ten se mezitím roztáhl jak široký tak dlouhý na dně člunu. "Proč jste plul v kádi?"

"To je dlouhá historie," odpověděl Sam slabým hlasem. Pokusil se posadit, aby na ni lépe viděl, ale hlava mu spadla nazad a narazila do lavice. "Au! Když to hodně zjednoduším, tak by se dalo říct, že jsem unikal pozornosti Mrtvých a kád' náhodou byla tím nejlepším plavidlem po ruce."

"Mrtvých? Někde poblíž?" vyptávala se Lirael a zachvěla se při vzpomínce na vlastní setkání ve Smrti. S nekromantem Hrázem. Domnívala se, že v Životě bude někde poblíž Rudého jezera, jako byl ve výjevu. Ale k tomu možná ještě nedošlo. Možná je Hráz někde nablízku, přímo teď...

"Několik mil proti proudu, večera večer," vysvětloval Sam a prstem si prohmátával kůži kolem své rány. Byla zcitlivělá a pod nohavici kalhot mu připadala napjatá, to bylo neklamně znamení, že kouzlo, které mělo potlačit infekci, vinou vyčerpání a přílišné námahy nezapůsobilo.

"To nevypadá dobře," podotkla Lirael. Všimla si, jak se mu na látce rozlévá tmavá skvrna staré krve. "To udělal ten nekromant?"

"Cože?" zeptal se Sam, měl dojem, že znovu upadne do bezvědomí. Dotýkat se rány nebyl dobrý nápad. "Žádný nekromant tam našťěstí nebyl. Mrtví plnili jasně určené příkazy a moc chytře na to nešli. Tu bodnou ránu jsem utřil už dřív."

Lirael chvilku uvažovala, protože si nebyla jistá, co mu má říci. Ale byl to královský syn a nástupce Abhorsenky.

"Já jsem se s nekromantem utkala zrovna včera," prohlásila.

"Cože?" vyhrkl Sam a posadil se i navzdory náhlé vlně nevolnosti. "S nekromantem? Tady?"

"Tady úplně ne," Lirael na to. "Byli jsme ve Smrti. Nevím, kde byl fyzicky."

Sam zaúpěl a opět spadl dozadu. Tentokrát Lirael jeho pád očekávala a stačila mu chytit hlavu.

"Díky," zamumlal Sam. "Byl... byl takový vyzábělý a plešatý, s rudými pláty u loktů?"

"Ano," zašeptala Lirael. "Jmenuje se Hráz. Pokoušel se mi useknout hlavu."

Sam zachroptěl, otočil se k okraji loďky a svaly na krku se mu napjaly. Lirael se na poslední chvilku podařilo odtáhnout ruce, než se pozvracel přes hrazení. Několik minut na něm ještě visel, potom si slabě ošplíchl tvář studenou vodou z řeky.

"Promiňte," řekl. "Nervová reakce, řekl bych. Řekla jste, že jste se utkala s tím nekromantem ve Smrti? Ale vždyť jste Clayra. Clayry do Smrti nechodí. Chci říct, že tam nechodí nikdo kromě nekromantů a mé matky."

"Já ano," opáčila sotva zřetelně Lirael. Zase se začervenala. "Já jsem... jsem Pamětnice. Musela jsem tam něco najít, něco v minulosti."

"Co je to Pamětnice? Co má minulost společného se Smrtí?" vyptával se Sam. Připadal si jako ve snách. Buď Lirael mluvila z cesty, nebo nějakým způsobem nebyl schopen porozumět jejím slovům.

"Já si myslím," ozvala se Fenka, když se odvrátila od dotykové komunikace s kocourem, "že moje paní by se měla podívat na tu vaši ránu, principi. Potom to můžeme probrat od začátku."

"To bude chvilku trvat," namítl Macek nevesele, zatímco přes okraj loďky pátral po rybách. Ať s Fenkou komunikoval o čemkoliv, oba řeči těla dávali najevo, že na ni neměl.

"Ten nekromant," zašeptal Sam. "Taky vás popálil?"

"Ne," odpověděla Lirael celá zmatená. "Koho popálil?"

Teď opravdu nevěděla, na čem je. Ale Sam neodpovídal. Víčka se mu opět zachvěla, pak je zavřel.

"Měla bys mu ošetřit tu ránu, paní," připomněla Fenka.

Lirael si podrážděně povzddechla, vytáhla nůž a začala nařezávat Samovu nohavici. Zároveň zapátrala ve Výsadě a vylovila z ní znaky kouzla, které mělo vyčistit ránu a zacelit tkáň.

Vysvětlení bude muset zřejmě ještě počkat.

Kapitola 38.

Kniha mrtvých

Vysvětlení muselo počkat skoro celý den, protože Sam se probudil, až když Pátračka jemně najela na úzkou písčinu a Lirael se pustila do rozbíjení tábora na přilehlém ostrově. Večeřeli pečenou rybu, sušená rajčata a sušenky. Při jídle si

navzájem vylíčili své příběhy. Lirael překvapilo, jak snadno s ním dokáže mluvit. Skoro jako by mluvila s Fenkou. Možná je to tím, že není Clayr.

"Takže jste spatřila Nicholase," pravil Sam ztěžka. "A je určitě s tím nekromantem, Hrázem. A vykopává nějakou strašlivou volnomagickou věc. Myslím, že je v tom Lapači blesků, o kterém mi psal. Doufal jsem - jak hlupák, řekl bych -, že je to všechno jen shoda náhod. Že Nick by si s nepřítelem nikdy nic nezačínal, že opravdu odjíždí k Rudému jezeru, protože se dozvěděl o něčem zajímavém."

"Já sama jsem to nezřela," opáčila Lirael váhavě, neboť chtěla předejít žádostem, aby použila svůj domnělý Zrak ke zjištění podrobností. "Ony mi to ukázaly. Bylo třeba ustavit Hlídku více než patnácti set Clayr, aby bylo možno zřít v blízkosti jámy. Nevěděly však, kdy to bylo... nebo bude. Možná k tomu ještě nedošlo."

"Řekl bych, že v království ještě není tak dlouho," namítl Sam hlasem plným pochyb. "Ale myslím, že touto dobou už k Rudému jezeru musel dorazit. A to kopání, které jste zřela, mohlo začít i bez něho. Ti Mrtví v modrých čepicích a se šátky musí být jižanští uprchlíci, ti, kteří se před více než měsícem dostali na druhou stranu Zdi."

"Podle dalšího clayrského výjevu se někdy v blízké době s Nicholasem u Rudého jezera setkám," pokračovala Lirael. "Nechci tam však jít nepřipravená. Zvlášť pokud je s ním Hráz."

"Každým dnem se to zhoršuje," zasténal Sam a skryl si hlavu do dlaní. "Budeme muset poslat vzkaz Ellimere. A nevim... přivolat rodiče zpátky z Ancelstierre. Ale pak je tu ta nešťastná záležitost s Jižany. Možná by se matka mohla vrátit a táta by tam mohl zůstat..."

"Myslím, že Clayry už poslaly zprávy," podotkla Lirael. "Ale nevěděly toho tolik, co my, takže bychom měli taky nějaké poslat. Jenže my sami budeme muset něco podniknout, ne? Bude trvat pěkně dlouho, než se o tom král s Abhorsenkou vůbec dozví, natožpak než se vrátí."

"Myslím, že ano," souhlasil Sam beze stopy nadšení. "Kdyby tak na mě Nick počkal u té Zdi."

"Nejspíš neměl na výběr," zkusila to Fenka, ležela stočená u Liraeliných nohou a poslouchala. Macek spal opodál, s packami nataženými k dohořívajícím pozůstatkům ohně a s ohlodanými rybími kostmi u hlavy. Jakmile povečeřel, usnul a Samově a Liraelině konverzaci nevěnoval žádnou pozornost.

"Myslím, že ano," přitakal Sam, zatímco se díval roztržitě na jizvy na zápěstí. "Ten nekromant, Hráz... se ho musel zmocnit, když jsme byli u hranice. Nicka jsem od té doby prakticky neviděl. Jenom jsme si vyměňovali dopisy. Myslím, že se toho hlupáka budu muset snažit dál najít."

"Vypadal nemocně," řekla Lirael, překvapená znepokojením, které v ní tato vzpomínka vyvolala. Natáhl k ní ruku a pozdravil ji... "Nemocně a zmateně. Myslím, že na něho působila Volná magie, ale on si neuvědomoval, co to je."

"Nick nikdy nepochopil, jaké to tady vlastně je, ani nepřijímal myšlenku, že magie funguje," vysvětloval Sam s očima upřenými do žhavých uhlíků. Čím byl Nick starší, tím to s ním bylo horší; pořád se ptal proč. Nikdy nepřijímal nic, co by mohlo být v rozporu s jeho chápáním sil přírody a mechaniky fungování světa.

"Já Ancelstierre nerozumím," přiznala se Lirael. "Slyšela jsem o něm, ale jako by to byl úplně jiný svět."

"To taky je," ozvala se Fenka. "Nebo nejlepší je, když se o něm tak uvažuje."

"Vždycky mi připadalo jaksi méně skutečné než království," vyprávěl Sam s pohledem pořád upřeným do ohně a vlastně je ani neposlouchal. Sledoval, jak z něj vyletují jiskry, a pokoušel se spočítat, kolik jich je v každém novém roji. "Je jako nějaký opravdu propracovaný sen, ale zředěný, jako vybledlý akvarel. Jaksi méně výrazný, navzdory těm jejich elektrickým světlům, strojům a všemu ostatnímu. Myslím, že je to tím, že na škole se člověk skoro nesetkal s magií, protože jsme byli příliš daleko ode Zdi. Někdy jsem mohl splétat stíny a pohrávat si se světlem, ale jenom když foukal vítr ze severu. Občas jsem měl pocit, jako by jedna moje část spala, když nebyla schopna dosáhnout do Výsady."

Odmíchl se, stále zahleděný do uhlíků. Po několika minutách promluvila opět Lirael. "Když se vrátím k tomu, co uděláme," spustila váhavě. "Plavila jsem se do Qyrre, kde jsem chtěla sehnat strážníky nebo královskou gardu, aby mě doprovodili do Okraje. Ale zdá se, že Hráz už o mně - o nás - ví, takže to by moc rozumný krok nebyl. Pořád se sice musím dostat k Rudému jezeru, ale už ne tak nepokrytě. Bylo by hloupé, kdybych v Qyrre jen tak přivázala loďku u mola a vystoupila na břeh, co?"

"To ano," souhlasila Fenka a vzhledla k ní s hrdotí, že na to dokázala přijít sama. "Kolem Hráze se linul zápach, zápach moci natolik silný, že jsem ho zachytila, když mu Lirael utekla. Myslím, že je něco víc než nekromant. Ale ať už je cokoli, je chytrý a dlouho se připravoval, než napadne království. Bude mít sluhu jak mezi Mrtvými, tak mezi živými."

Sameth chvíli nereagoval. Odvrátil pohled od ohně a zamračil se, když si všiml Mackova spícího těla. Teď, když bylo jisté, že Nicholas uvízl ve spárech nepřítele, nevěděl, co má dělat. Záchrana Nicholase vypadala doma v bezpečí věžní místnůstky jako dobrý nápad - jednoduchá, nekomplikovaná věc.

"Do Qyrre nemůžeme," řekl nakonec. "Napadá mě, že bychom mohli zajet do Domu - tedy do Abhorsenova domu. Můžu odtamtud poslat zprávu a můžeme si tam... ehm... obstarat věci na cestu. Drátěné košile. Já bych si vzal lepší meč."

"A bylo by to bezpečné," poznamenala Fenka a vrhla na něj pronikavý pohled.

Sam se odvrátil, protože se jí nedokázal podívat do očí. Fenka znala jeho tajné myšlenky. Jedna jeho polovina říkala, že bude muset pokračovat. Druhá polovina namítala, že nemůže. Z napětí mezi nimi mu bylo špatně. Kamkoli se vydá, pořád bude muset být nástupce Abhorsenky a zanedlouho se ukáže, jaký je vlastně podvodník.

"Myslím, že je to dobrý nápad," rozhodla Lirael. "Leží na Dlouhých útesech, že? Můžeme odtamtud vyrazit na západ a držet se mimo cesty. Jsou v Domě nějakí koně? Neumím sice jezdit, ale mohla bych nabýt Výsadní podoby, zatímco vy..."

"Můj kůň je mrtvý," přerušil ji Sam najednou celý pobledlý. "Žádného dalšího už nechci!"

Prudce vstal a odkulhal do tmy. Zadíval se na Ratterlin a na stříbrné vlnky v jeho temném toku. Slyšel, jak za ním mluví Lirael s tím psím stvořením - které se až příliš podobalo Mackovi, aby ho nechávalo v klidu; hovořily však natolik

potichu, že nerozeznával jednotlivá slova. Přesto věděl, že mluví o něm, a styděl se.

"Je to rozmazlený spratek!" zašeptala Lirael rozmrzele. Na takové chování nebyla zvyklá. Při svých výpravách si dělala, co chtěla, a v knihovně existovala přísná disciplína a hierarchie vedení. Sam jí poskytl užitečné informace, ale jinak jí byl spíše na obtíž. "Jenom jsem se pokoušela vymyslet nějaký plán. Možná bychom ho měly nechat tady."

"Trápí se," připustila Fenka. "Taky si ale prošel spoustou těžkých zkoušek nad všechna očekávání - a je zraněný a vyčerpán. Zítřka na tom bude líp, o dalších dnech nemluvě."

"To doufám," řekla Lirael. Teď, když toho věděla více o Nicholasovi, Lapači blesků a útocích Mrtvých na Sama, uvědomila si, že bude pravděpodobně potřebovat veškerou pomoc, kterou bude schopna získat. Celé království bude potřebovat veškerou pomoc, kterou bude schopno získat.

"Nakonec je to jeho práce," dodala. "Když je ten nástupce Abhorsenky. Zatímco se bude potýkat s Hrázem a dalšími přízraky, já už bych měla být zpátky v bezpečí Ledovce!"

"Pokud se Abhorsenka a král nemýlí v Hrázových plánech, bezpečně nebude nikde," pravila Fenka. "A všichni, kterým koluje v těle Krev, musí bránit Výsadu."

"Fenko moje!" zvolala Lirael žalostně a zvíře objala. "Proč je všechno tak obtížné!"

"Prostě to tak je," zamručela jí Fenka do ucha. "Ale ve spánku se bude zdát všechno snazší. Nový den přinese novou podívanou a nové vůně."

"A jak mi to pomůže?" posteskla si Lirael. Ale lehla si na zem a přitáhla si ranec, aby si jej dala pod hlavu. Na pokrývku bylo příliš horko, i když od řeky vanul slabý vánek. Horko a příšerné dusno, a navíc kolem létali komáři a muchničky. Podle kalendáře v království léto ještě nezačalo, ale počasí lidským výpočtům nevěnovalo pražádnou pozornost. A po osvěžující bouřce nebylo ani památky.

Lirael zaplácla komára a potom otočila hlavu, protože se vrátil Sam a začal se přehrabovat v brašně. Něco vytahoval - nějaký jasný, třpytivý předmět. Lirael vstala, jakmile spatřila, že je to žába posázená drahokamy. Žába s křídly.

"Omlouvám se za to, jak jsem se předtím ošklivě choval," zamumlal Sam a létající žabu postavil na zem. "Pomůže nám s komáry."

Lirael se ani nemusela ptát jak. Bylo to okamžitě jasné; žába předvedla přemet dozadu a jazykem stáhla ze vzduchu dva mimořádně velké a krví nasáté komáry.

"Šikovné," ozvala se Fenka ospale a na okamžik zvedla hlavu z pohodlné díry, kterou si vyhrabala na spaní.

"Vytvořil jsem ji pro svou matku," řekl Sam a v jeho hlase jasně zaznívala sebelítost. "To je tak asi to jediné, co by mi opravdu šlo. Vyrábění takových věcíček."

Lirael přikývla a sledovala, jak žába šíří zkázu mezi místní hmyzí populací. Pohybovala se s nenuceností, mosaznými křídélky tloukla jako kolibřík a vydávala slabé zvuky jako pevně zavřené okenice, odolávající náporům větru.

"Macek ji musel zabít," prohlásil Sam znenadáni, když se opět zadíval do ohně. "Moji klisnu, Ratolest. Přiliš jsem ji hnal. Zehvátla se. Nedokázal jsem jí dát ránu z milosti. Macek jí musel podřezat hrdlo, aby ji pak nemohli zabít Mrtví a neposilnili se na ní."

"Řekla bych, že jste neměli moc na výběr," pronesla Lirael rozpačitě. "Chci říct, že nic jiného jste dělat nemohli."

Sam mlčel, hleděl na několik posledních rudých uhlíků a pozoroval měnící se tvary a obrazce oranžové, černé a rudé barvy. Všude kolem slyšel tlumené hučení Ratterlinu a sípavý dech spící Fenky. Cítil, jak Lirael sedí tři nebo čtyři kroky od něho a čeká, až něco řekne.

"Měl jsem to udělat," zašeptal. "Ale bál jsem se. Bál jsem se Smrti. Bojím se jí odjakživa."

Lirael nic neřekla, cítila se ještě víc nesvá. Nikdo se jí zatím nesvěřil s ničím tak osobním, natožpak s něčím takovým! Byl to syn Abhorsenky, budoucí Abhorsen. Nebylo prostě možné, že by se mohl bát Smrti. Byl by jako Clayra, která by se bála Zraku. Taková představa byla nemyslitelná.

"Jste unavený a zraněný," řekla nakonec. "Měl byste si odpočinout. Ráno se budete cítit líp."

Sam se k ní otočil, ale nezvedl hlavu, nepodíval se jí do očí.

"Vydala jste se do Smrti," zašeptal. "Bála jste se?"

"Ano," přiznala Lirael. "Ale držela jsem se toho, co se píše v knize."

"V knize?" zeptal se Sam a navzdory horku se zachvěl. "Knize mrtvých?"

"Ne," Lirael na to. O Knize mrtvých nikdy neslyšela. "V Knize vzpomínek a zapomnění. Pojednává o Smrti jen proto, že právě do ní se musí vydat Pamětník, aby mohl nahlédnout do minulosti."

"O té jsem nikdy neslyšel," zamumlal Sam. Zadíval se na své jezdecké brašny, jako by to byly nalité měchýře jedu.

"Měl bych studovat Knihu mrtvých, ale nesnesu se na ni ani dívat. Snažil jsem se ji nechat doma, ale následuje mě, společně se zvonci. Já... já před ní nedokážu utéct, ale stejně tak se na ni nedokážu podívat. A teď budu nejspíš všechno potřebovat, abych zachránil Nicka. To je zatraceně nespravedlivé. Nikdy jsem nestál o to být budoucím Abhorsenem!"

Já jsem zas nikdy nestála o to, aby mě opustila matka, když mi bylo pět, nebo abych byla Clayrou beze Zraku, pomyslela si Lirael. Tento princ Sameth je na svůj věk tak nedospělý, a jak řekla Fenka, je navíc unavený a zraněný. Dopřeju mu záchvat sebelítosti. Jestli ho zítřka nepřejde, Fenka ho může kousnout. U mě to vždycky fungovalo.

Takže místo aby řekla, co si myslí, natáhla se po bandalíru ležícím vedle Sama.

"Vadilo by vám, kdybych se podívala na zvonce?" zeptala se. Cítila jejich moc, i když tu jen tak nečinně odpočívaly. "Jak je používáte?"

"Použití se vysvětluje v Knize mrtvých," odpověděl zdráhavě. "Ale cvičit s nimi vlastně nemůžete. Mohou se používat jen doopravdy. Ne! Nechte je... nevytahujte je prosím!"

"Dám si pozor," ubezpečovala ho Lirael překvapená jeho reakcí. Sam zbledl, až se mu ve tmě bíle rozzářil obličej, a celý se třásl. "Už o nich něco vím, protože jsou podobné mým písťálám."

Odšoural se o několik kroků zpátky. Narůstala v něm panika. Kdyby nějaký zvonek upustila nebo náhodou některým zacinkala, oba by mohli být vrženi do Smrti. Toho se bál, přímo se toho děsil. Zároveň pocítil náhlé nutkání zvonce jí ponechat, jako by se tak mohla nějakým způsobem přervat vazba, která ho k nim poutala.

"Myslím, že se na ně můžete podívat," pronesl váhavě. "Jestli opravdu chcete."

Lirael zamyšleně přikývla a prsty přejela po hladkých mahagonových rukojetích a nádherné kůži ošetřené včelím voskem. Najednou ji zasáhla prudká touha bandalír si nasadit a odejít do Smrti, kde by je mohla vyzkoušet. Ve srovnání s nimi byly její píšťaly nevinnou hračkou.

Sam se díval, jak se dotýká rukojetí, a zachvěl se, když si vzpomněl, jak studeně a těžce mu doléhaly na hrud'. Lirael sklouzl šátek a uvolnil záplavu dlouhých černých vlasů. Na její tváři ve světle plamenů, na způsobu, jak se jí v očích odráželo světlo, bylo něco, co v něm probudilo zvláštní pocit. Přepadl ho dojem, že ji už někde viděl. Ale to nebylo možné, protože nebyl nikdy v Ledovci a ona jej teď opustila vůbec poprvé.

"Mohla bych se podívat taky na Knihu mrtvých?" zeptala se Lirael, aniž byla schopna zastřít žádostivost ve svém hlase.

Sam na ni hleděl a na chvíli jako by mu strnuly všechny myšlenky. "Kniha mrtvých by vás mohla z-z-zničit," zakoktal. "Nelze si s ní zahrávat."

"Já vím," ujistila ho Lirael. "Nedokážu to vysvětlit, ale mám pocit, že si ji musím přečíst."

Sam uvažoval. Clayry jsou sestřenice královského rodu a Abhorsenů, takže Lirael by na ni měla mít dědičné právo. Natolik, aby ji kniha okamžitě nezabila. Studovala také Knihu vzpomínek a zapomnění, ať už je to cokoliv, udělala z ní něco na způsob nekromantky, alespoň co se týče schopnosti cestování do Smrti. A Výsadní znak má pravý a čistý.

"Je tam," prohlásil ostře a ukázal na patřičnou jezdeckou brašnu. Zaváhal, potom couvnul, až byl dobrých deset kroků od ohně, blíže řece, a od Lirael - a knihy - ho dělila ještě Fenka s Mackem. Lehl si a úmyslně odvrátil od Lirael zrak. Knihu nechtěl ani vidět. Dostávala za ním jen létající žába a okolí jeho provizorního lůžka okamžitě vyčistila od komárů.

Slyšel, jak Lirael za jeho zády odepíná popruhy na brašnách. Potom slabě zazářilo Výsadní světlo, cvakly stříbrné přezky - a zašustily stránky. Nedošlo k žádnému výbuchu, k žádnému náhlému ničivému požáru.

Sam vydechl, zavřel oči a přinutil se usnout. Za několik dnů bude v Abhorsenově domě. V bezpečí. Tam může zůstat. Lirael může pokračovat v cestě sama.

Až na to, připomnělo mu jeho svědomí, když se poddával spánku, že Nicholas je tvůj kamarád. Potýkat se s nekromanty je tvoje práce. A tvoji rodiče by očekávali, že se postavíš nepříteli.

Kapitola 39.

Vysoký Most

Nazítí ráno se Sam cítil mnohem lépe, alespoň po tělesné stránce. Působením Liraeliných kouzel se mu hojila noha. Ale svazovala ho nervozita ze zodpovědnosti, která na něho opět dolehla.

Lirael byla naopak tělesně vyčerpaná, ale duševně nesmírně posílená. Zůstala celou noc vzhůru, aby mohla číst Knihu mrtvých, a poslední stránku přečetla s prvními ranními paprsky, jejichž teplo rychle zapudilo několik posledních chladných hodin noci.

Většinu knihy si už nevybavovala. Věděla sice, že ji celou přečetla, nebo alespoň že přečetla všechny stránky, které otočila. Ale unikala jí celistvost textu. Uvědomila si, že Kniha mrtvých bude vyžadovat řadu dalších čtení, neboť bude pokaždé moci nabídnout něco nového. V mnoha ohledech cítila, že kniha rozpoznala její nevědomost a poskytla jí jen základní minimum, jemuž byla schopna porozumět. Kniha také přinesla více otázek o Smrti a Mrtvých, než na kolik odpovéděla. Nebo na ně možná odpovéděla, ale Lirael si na ně vzpomene, až je bude třeba znát.

Do paměti se jí vryla pouze poslední stránka, poslední stránka s jediným řádkem.

Volí si stezku chodec, nebo stezka chodce?

O této otázce přemýšlela, když ponořila hlavu do vody, aby se pokusila probrat, a uvažovala o ní také, zatímco si uvazovala šátek a vypínala vestu. Se zvonce a Knihou mrtvých se loučila jen neochotně, ale nakonec je přece vrátila do Samových brašen, když skončil s vlastní ranní koupelí kus po proudu, skryt za řídkou ostrovní vegetací.

Během nakládání loďky spolu nemluvili, o knize či zvoncích nepadlo jediné slovo, stejně jako o Samově přiznání z předešlé noci. Když Lirael nasadila Pátrače plachtu a opět se pustili po proudu, bylo slyšet pouze pleskání napínajícího se plátna doprovázené šploucháním vody pod kýlem. Jako by se všichni shodli, že na konverzaci je ještě příliš brzy. Zvláště pak Macek. Ten se neobtěžoval probudit a Sam ho musel na rukou přenést do loďky.

Urazili řádný kus cesty, než se Lirael pustila do rozdávání svých skořicových koláčů. Jelikož byly velké jako talíře, musela je nalámat na přijatelné díly. Fenka svůj kus zhltl na jedno a půl kousnutí, zatímco Sam na svůj díl hleděl s nedůvěrou.

"Mám na něm riskovat zuby, nebo ho mám sát, dokud mi budou stačit síly?" zeptal se s pokusem o úsměv. Lirael napadlo, že se zjevně cítí lépe. Bylo to lepší než skličující sebelítost z předcházejícího večera.

"Můžeš ho dát mně," navrhla Fenka, aniž sklouzla pohledem z ruky třímající koláč.

"To snad ani ne," opáčil Sam, zakousl se a snažil se žvýkat. Potom natáhl ruku s nedojedenou polovinou a s plnou pusou řekl: "Ale vyměním tuhle polovinu za pohled na tvůj obojek."

Než domluvil, Fenka vyskočila, zhltna koláč a položila bradu Samovi na stehno, aby měl blízko její krk.

"Proč se chceš dívat Fence na obojek?" zeptala se Lirael.

"Jsou na něm Výsadní znaky, které jsem nikdy neviděl," odpověděl Sam a sklonil se, aby se jej dotkl. Vypadal jako kůže, do níž jsou zasazeny Výsadní znaky. Ale když se dotkl povrchu, došlo mu, že to žádná kůže není. Tvořily jej pouze Výsadní znaky, nesmírná záplava znaků, táhnoucích se do věčnosti. Měl pocit, jako by do obojku mohl strčit celou ruku nebo se do něj zanořit celý. A v obrovském moři kouzel nacházel jen velice málo Výsadních znaků, které by skutečně znal.

Zdráhavě ruku odtáhl a potom z náhlého popudu podrbal Fenku mezi ušima. Připadala mu jako úplně obyčejný pes, stejně jako mu Macek připadal jako kocour. Přesto byli oba magické bytosti. Mackův obojek byl však velice silným nástrojem spoutání, zatímco Fenčin obojek byl něčím zcela jiným, působil takřka jako součást Výsady samé. Vyvolával částečně dojem Výsadního kamene.

"Nádhera," vzdychala Fenka při drbání. "Ale poškrábej mě i na hřbetě, prosím."

Sam jí vyhověl, Fenka se mu protáhla pod prsty a jeho pozornost si maximálně užívala. Lirael se dívala a najednou si s úlekem uvědomila, že dosud nikdy neviděla Fenku s jiným člověkem. Zvíře mizelo vždycky, když se v jeho okolí objevili jiní lidé.

"Některé Výsadní symboly v tvém obojku poznávám," pronesl Sam jen tak, zatímco drbal Fenku a sledoval, jak se na vodě odráží ranní slunce. Měl to být další horký den, a to přišel o svůj klobouk. Musel mu spadnout, když sletěl ze schodů přístaviště ve mlýně.

Fenka neodpovídala, jen se zavrtěla, aby navedla Samovu ruku do nižších partií hřbetu.

"Jenže si nemůžu vzpomenout, kde jsem je viděl," pokračoval Sam a na chvíli se zamyslel. Nevěděl, k čemu tyto Výsadní znaky slouží, ale už si jich někde všiml. Nebylo to ani v grimoáru, ani na Výsadním kameni, ale na nějakém předmětu nebo něčem masivním. "Určitě ne na Mackově obojku - ty jsou úplně jiné."

"Přiliš mnoho přemýšlíš," zavřela Fenka, ač nijak ztekle. "Nepřestávej s drbáním. Můžeš to zkusit i pod bradou."

"Na to, že máš být služebnou Clayry, jsi hodně náročná Fenka," řekl Sam. Podíval se na Lirael a dodal: "To je vždycky taková?"

"Prosím?" zeptala se Lirael, zase začala uvažovat o Knize mrtvých. Věnovat pozornost Samovi ji stálo dost sil a na chvíli zatoužila být zpátky ve Velké knihovně, kde s ní nikdo nemluvil, pokud nemusel.

Sam svou otázku zopakoval a Lirael upřela na Fenku oči. "Obvykle je to s ní ještě horší," odpověděla. "Jestli zrovna nechce jíst, chce se nechat drbat. Je nenapravitelná."

"Proto jsem přece Nezbedná Fenka," namítla Fenka samolibě a zavrtěla ocasem. "Nejsem jenom Fenka. Ale už mě radši drbat přestaň, princí Samethe."

"Proč?"

"Protože cítím lidi," vysvětlila Fenka a ztěžka se zvedla. "Za dalším zákrutem řeky."

Sam a Lirael se podívali, ale na řece neviděli ani stopu po osídlení či dalším plavidle. Ratterlin se stácel do širokého zákrutu a břehy se zvedaly do vysokých útesů z narůžovělého kamene, a znemožňovaly tak výhled dopředu.

"Slyším taky burácení," dodala Fenka s nastraženými a rozechvělými ušima. Uvelebila se na přídi.

"Jakoby peřejí?" zeptala se Lirael úzkostlivě. Pátrače sice důvěřovala, ale představa, že se v ní prožene vodopádem, se jí vůbec nezamlouvala - vlastně by se jí nezamlouvala v žádné jiné lodi.

Sam se postavil vedle ní, s jednou rukou na ráhnu, aby neztratil rovnováhu, a napínal oči. Ale ať už před nimi leželo cokoli, bylo to za zákrutem. Vrhł další pohled na břehy a všiml si, že se tyčí jako skutečné útesy a že řeka se pořád zužuje a vpředu je široká už jen několik stovek yardů.

"Žádný problém," řekl a potom, když si všiml jejího zmatku nad tímto ancelstierským výrazem, dodal: "Chci říct, že se nic neděje. Blížíme se ke kaňonu u Vysokého Mostu. Řeka se tady hodně zužuje a zrychluje, ale není to tak hrozné, aby tudy nepropluly lodě. A hladina je taky níž, než by měla v tomto období být, takže se vsadím, že řeka nebude ani příliš prudká."

"Ach tak, Vysoký Most," hlesla Lirael se značnou úlevou. O Vysokém Mostě už četla, a dokonce jej viděla na ručně kolorovaném leptu. "Vlastně se budeme plavit pod městem, že?"

Sam zamyšleně přikývl. Ve Vysokém Mostě byl jen jedenkrát, asi před deseti lety, s rodiči. Dorazili sem po silnici, nikoli po řece, ale pamatoval si, jak Prubíř ukazoval na strážné čluny, které hlídkovaly v horní části města a na jezeře za Vysokým Mostem, kde se řeka opět rozšiřovala. Nejenže alespoň z tohoto úseku Ratterlinu hlídky vyháněly říční piráty, ale také zde vybíraly mýtné od obchodních lodí. Ellimere už nejspíš vydala říčním strážím příkaz, aby ho doprovodily na břeh a vrátily ho zpátky do Belisaere.

Což by byla jedna možnost, jak se dostat do bezpečí, napadlo ho, a rovněž by se tak na Ellimere přenesla zodpovědnost za všechno, co by následovalo. Musel by se však zodpovídat z potyčky se strážníky a znamenalo by to také zdržení při pokusu zachránit Nicka. A nepochyboval o tom, že Lirael by se rozhodla pokračovat bez něho.

"Poplujeme tak, co?" zopakovala Lirael. "Poplujeme pod městem?"

"Cože?" vyhrkl Sam, který pořád uvažoval, jaký krok by pro něho byl nejlepší. "Ano... ano, poplavíme, ale než dorazíme na dohled města, asi bych si měl lehnout pod deku."

"Proč?" zeptaly se Lirael s Fenkou zároveň.

"Protože je to uprchlý princ," zívnuł Macek, přišel k nim, protáhl se na zadních tlapkách a zadíval se dopředu. "Utekl z domu a jeho sestra chce, aby byl doma na belisaerské oslavy, aby hrál Letního blázna nebo něco takového."

"Jitřního ptáka," opravil ho Sam rozpačitě, zatímco uléhal mezi lavice, aby se ukryl.

"Když jste říkal, že jste odjel z Belisaere, abyste pátral po Nicholasovi, myslela jsem, že vás vyslali rodiče!" zvolala Lirael. Nevědomky promluvila tónem, ke kterému se uchýlovala, když plísnila Fenku. "Tak jako mě poslaly Clayry."

Chcete říct, že oni ani netuší, co provádíte?"

"No... netuší," přiznal se Sam báživě. "I když tátu by napadlo, že jsem se vydal Nickovi naproti. Kdyby se tedy dozvěděli, že jsem pryč. Záleží, kde přesně v Ancelstierre jsou. Ale vysvětlím jim to, až pošleme vzkazy. Jediná potíž bude asi v tom, že Ellimere nejspíš nařídila všem gardistům a strážníkům, aby mě, budou-li moci, poslali zpátky do Belisaere."

"Skvělé," odfrkla si Lirael. "Počítala jsem s tím, že byste mohl být užitečný, kdybychom cestou potřebovali nějakou pomoc. Myslela jsem, že královský syn..."

"No, užitečný, to bych být pořád mohl..." začal Sam, ale v tom okamžiku zajeli za zákutí a Fenka se varovně rozštěkala. Uprostřed řeky byl k veliké bóji přivázaný strážní člun - dlouhá, úzká loď o třiceti dvou veslech a se čtvercovou plachtou. Jakmile se Pátračka objevila v zatáčce, od bóje odrazil strážník a ostatní vztyčili rudou plachtu s motivem třípytící se zlaté věže královských služebníků.

Sam se ještě více přikrčil a přetáhl si deku přes obličej. Když se uvelebil na dně loďky, něco se dotklo jeho tváře. Polekal se, protože si myslel, že je to krysa. Potom mu došlo, že si pod deku zalézá i Macek.

"Nemá smysl, aby začali přemítat, proč se aristokratický kocour dělí o palubu s prašivým psiskem," zašeptal Macek Samovi do ucha pod neprodyšnou pokrývkou. "Rád bych věděl, jestli se uchýlí k tomu starému triku, který městské hlídky zkoušejí na povozy se senem, když mají podezření, že něco pašují."

"A ten spočívá v čem?" odpověděl mu Sam taky šeptem, třebaže měl pocit, že to vědět ani nechce.

"Bodají do sena vším, co má hroty, aby se ubezpečili, že se v něm nic - nebo nikdo - neskrývá," odpověděl Macek roztržitě. "Bude ti vadit, když si zalezu pod tvou ruku?"

"To neudělají," namítl Sam zatvrzele. "Uvidí, že je to clayrská loď."

"Opravdu? To by mohli - ale Lirael nevypadá jako Clayra, neřekl bys? Ty sám jsi ji podezříval, že loď ukradla."

"Ticho tam dole," štěkla Fenka těsně u Samova druhého ucha. Potom ucítil, jak se usadila u jeho boku na dece. Lirael deku ještě upravila, aby vypadala, že zakrývá spíše zavazadla než lidské tělo.

Nejméně deset minut se nic nedělo. Zdálo se, že Macek zase usnul, a Fenka se opřela o Sama ještě větší vahou. Princ zjistil, že třebaže vidí pouze spodní stranu pokrývky, slyší všemožné zvuky, jichž si předtím vůbec nevšiml: vrzání trupu z překládaných planěk, šplouchání vlnek před přídílí, slabé hučení plachty a rachocení ráhna, když najeli proti větru a zastavili.

Potom zaslechl další zvuk - hlasité šplíchání řady jednotně se pohybujících vesel a hlas určující tempo. "Když se chce, tak to jde, zabereme, povolíme, když se chce, tak to jde... vesla zvednout a uložit do člunu!"

Ozval se výkřik, tak hlasitě a blízko, že sebou Sam cukl.

"Co jste za plavidlo a kam máte namířeno?"

"Clayrská loď Pátračka," odpověděla Lirael, ale hlas se jí utopil v šumění vody. Přinutila se vykřiknout, až ji překvapila síla vlastního hlasu. "Clayrská loď Pátračka. Na cestě do Qyrre."

"Ach tak, Pátračku znám," odpověděl hlas, nyní už s menší formálností. "A ta zjevně ví, kdo ji řídí, paní - můžete tedy plout dál. Přistanete, abyste zašla do města?"

"Ne," odpověděla Lirael. "Cestuji v jedné naléhavé clayrské záležitosti."

"O tom nepochybuji, o tom nepochybuji," přísvedčil velitel strážního člunu a pokýval na Lirael. Obě plavidla dělila vzdálenost čtyřiceti yardů. "Šíří se nepokoje, to bezesporu. Měla byste si dávat pozor na břehy, poněvadž nám byl hlášen výskyt Mrtvých bytostí. Jako za starých časů, před návratem krále."

"Budu opatrná," zakřičela Lirael. "Děkuji za upozornění, kapitáne. Mohu pokračovat?"

"Jedte, moje milá," zvolal kapitán a zamával jí. Při tomto gestu se vesla opět spustila do vody a muži se zapřeli o lavice. Kormidelnice otočila kormidlem a strážní člun se spěšně vydal pryč, s přídílí ženoucí se kolmo na proud řeky. Lirael si všimla, jak se při pohybu loď něco zabyštělo pod hladinou, a uvědomila si, že je to dlouhý ocelový hrot. Člun zjevně disponoval prostředky k potopení každé loď, která by nezastavila na pokyn jeho posádky.

Když je měli, jeden ze strážníků vrhl na Lirael zvláštní pohled a dívka si všimla, jak natahuje ruku k těživě luku. Nikdo s ostatních jí však nevěnoval sebemenší pozornost a za okamžik se odvrátil i onen divný strážník a zanechal v ní jen nepříjemný pocit. Chvilku měla dojem, že ucítila kovovou pachut' Volné magie. Pohlédla na Fenku a spatřila, že se dívá na stejného strážníka; na hřbetě se jí zjezily všechny chlupy.

Sam poslouchal monotónní svištění vesel vzdalující se lodí a slábnoucí hlas kormidelnice. "Už jsou pryč?"

"Ano," odpověděla Lirael pomalu. "Ale radši ještě nevylézejte. Pořád jsou na dohled a teď se blížíme k Vysokému Mostu. A na jednom z nich bylo něco podezřelého. Učila jsem závan Volné magie, jako by to vůbec nebyl člověk."

"To nemohla být Volná magie," namítl Sam. "Řeka tu teče příliš prudce."

"Na rozdíl od Mrtvých se od tekoucí vody neodvracejí všechny volnomagické bytosti," ozval se Macek. "Jen ty, co střízlivě uvažují."

"Kocour říká pravdu," dodala Nezbedná Fenka. "Tekoucí voda nepředstavuje žádnou překážku pro příslušníky Třetího rodu nebo pro ty, kteří jsou prostoupení podstatou Devíti. Sice bych tady takového tvora neočekávala, ale na palubě strážního člunu jsem něco takové ucítila, princí Samethe. Něco, co se jen podobá člověku. Naštěstí před tolika lidmi neupozornil na svou přítomnost. Ale musíme být ve střehu."

Sam si povzdechl a zadusil v sobě pokušení odhrnout deku, byť jen o kousek. Bylo velmi těžké ležet ve tmě na cestě do možného nebezpečí. A nikdy neviděl Vysoký Most z vody, a prý to je jeden z nejúžasnějších pohledů v celém království.

Lirael si to rozhodně myslela. Navzdory stále silícímu proudu byla ráda, že se řízení ujala Pátračka, a sama se raději věnovala pozorování okolí.

Vysoký Most byl původně obrovský přírodní kamenný most spočívající na útesech kaňonu, jimiž se v hloubce čtyř set čtyřiceti stop hnal Ratterlin. V průběhu staletí přirozenou náheru mostu podtrhla lidská sídla, která na něm byla zbudována. První z nich byl hrad, postavený tak, aby využil ochrany, kterou mu poskytovalo tak velké množství tekoucí vody v hloubce. Žádné Mrtvé bytosti se nemohly vrhnout proti jeho zdem, neboť by musely projít nad uhánějící vodou řeky.

Takové uspořádání bylo velice přitažlivé v období mezivládí, kdy byla poničena valná většina Výsadních kamenů v království a byly vypleněny vesnice, které se těšily z jejich ochrany. Mrtví a jejich spojenci tak mohli dělat, co si umanuli. Během několika let byl původní hrad obklopen domy, hostinci, sklady, větrnými mlýny, kovárnami, řemeslnými dílnami, stájemi, křemami a všemožnými dalšími budovami. Řada z nich byla prakticky vystavěna přímo v mostu, neboť jeho kámen byl několik set stop silný. Most měl také více než míli na šířku, ačkoli nebyl příliš dlouhý; vzdálenost mezi východními a západními útesy dokonce jednou slavně překonal jediným výstřelem lučištník Aylward Černovlasý.

Lirael upírala oči vzhůru na tuto podivuhodnou metropoli, když tu zaslechla ženský výkřik, vyšel jakoby z hrdla figuríny na přídi loďky. Ve stejném okamžiku se jí z ruky vysmeklo kormidlo a prudce se stočilo doleva. Zároveň sebou divoce smýklo ráhno a loďka se naklonila doprava. Pravobok se takřka ocitl ve vodě a přes okraj se do plavidla vřítla vodní tříšť a vlny.

Samá pohyb odhodil na pravé hrazení. Macek a Fenka nějakým dočiněním skončili přímo na něm a spolu s nimi patrně i veškeré další vybavení loďky. A zaplavovaly ho další a další vlny.

Vystrčil ruku zpod pokrývky a šmátral po okraji loďky, aby se chytil zábradlí. Rukama však zajel do příválů vody a tu si uvědomil, že Pátračka se naklonila tak prudce, že se musí každou chvíli převrátit. Zoufale se ze sebe snažil setřást Macka, Fenku, zavazadla i pokrývku a zároveň nepřestával křičet: "Lirael! Lirael! Co se stalo?"

Kapitola 40.

Pátračka

Lirael měla plné ruce práce, aby se vytáhla zpátky do loďky, a proto mu nedokázala odpovědět. Ráhno ji udeřilo do ramene a srazilo ji přes hrazení dřív, než vůbec pochopila, co se děje. Naštěstí se jí podařilo chytit okraje a držet se jej, i když se vyděšeně dívala, jak se nad ní tyčí trup Pátračky, tak vysoko, až nabyla jistoty, že se loďka převrátí - přímo na ni.

Potom, stejně rychle jako se naklonila, se Pátračka narovнала a náhlý pohyb pomohl Lirael zapadnout zpátky na palubu, kde skončila na přišerné hromadě s pokrývkou, Samem, Fenkou, Mackem, spoustou nejrůznějších věcí a přelévající se vodou.

Ve stejném okamžiku Pátračka vjela pod Vysoký Most a přesunula se ze slunečního světla do zvláštního chladivého přítmí, to Ratterlin vtékal do ohromného tunelu tvořeného kamenným mostem vysoko nad jejich hlavami.

"Co se stalo?" prskal Sam, když se konečně vymotal z mokré deky. Lirael už celá promočená stála u kormidla a rukou svírala cosi, co vyčnívalo ze zádi.

"Myslela jsem, že se Pátračka zbláznila," odpověděla Lirael. "Dokud jsem nespatriła toto."

Sam se odšoural dozadu, proklínal deku, kterou měl stále omotanou okolo nohou. Pod Vysokým Mostem nebyla úplná tma, protože z obou konců sem vnikalo světlo, ale světlo to bylo prazvláštní, jako by se slunce pomalu prodíralo mlhou a bylo mdlé a rozptýlené vodou. Fenka se přispěchala také podívat, ale Macek si odfrkl a doťapkal k přídi, aby se pustil do dlouhého olizování.

Fenka uviděla, co Lirael drží, ještě dříve než Sam a zavrčela. Na levé straně zádi, kde Lirael seděla předtím, než ji Pátračka srazila ráhnem, zela pod okrajem loďky zubatá díra. V ruce svírala Lirael šíp z kuše, který díru udělal. Tyčka byla natřená na bílo a byla ozdobená havraním peřím.

"Musel vás jen těsně minout!" zvolal Sam, když prostrčil otvorem tři prsty.

"Jenom díky Pátračce," opáčila Lirael a jemně pohladila kormidlo. "Podívejte, co udělal mé ubohé loďce."

"Proletěl by vámi skrz naskrz, i kdybyste na sobě měla zbroj," podotkl Sam zasmušile. "To je válečný šíp - žádná lovecká šipka. A velice dobrá rána. Příliš dobrá, aby byla přirozená."

"Možná to zkusí znovu na druhé straně - nebo ještě předtím," řekla Lirael a vyděšeně vzhledla ke kamenné klenbě vysoko nad jejich hlavami. "Nevíte, jestli jsou nad námi nějaké otvory?"

"To netuším," odpověděl Sam. Sledoval její pohled a viděl jen neporušený žlutý kámen. Ale most se nad nimi klenul ve výšce několika set stop a světlo bylo slabé. Mohlo se nad nimi otevírat hned několik tmavých děr a on je vůbec nemusel vidět.

"Já žádné nevidím, paní," zavrčela Fenka poté, co také zaklonila hlavu. "Ale s tímto proudem budeme za několik minut venku."

"Víte, jak vyvolat ochranu proti šípům?" zeptal se Sam Lirael. Proud je vskutku unášel velice rychle a jasný, sluncem ozářený oblouk, jenž označoval druhý konec mostu, se blížil závratnou rychlostí.

"Ne," odpověděla Lirael úzkostlivě. "Nejspíš bych to vědět měla. Bojová umění jsem dost zanedbávala."

"Tak dobře," rozhodl Sam. "Co kdybychom si vyměnili místa? Já tady budu sedět a kormidlovat, ale s ochranou proti šípům za zády. Vy si přichystejte luk a připravte se střelbu opětovat. Macku, ty máš nejlepší oči, ty Lirael naváděj."

"To může dělat to Přišerné Psisko, nebo jak si vlastně říká," prohlásil Macek z přídě. "Já jdu spát."

"Ale když ochrana nebude fungovat?" namítala Lirael. "Už jste zraněný a..."

"Bude fungovat," opáčil Sam a posunul se, takže Lirael nezbyvalo než mu jít z cesty. "Každý den jsem cvičil s gardou. Prorazí ji jen očarováný šíp nebo šipka."

"Ale právě že očarováný být může," řekla Lirael a rychle opatřila luk suchou třetivou z voskovaného balíčku.

Černobílý šíp sice nenesl žádnou stopu po kouzlech, to však neznamenalo, že ten další očarováný být nemůže.

"Pořád by musel být silnější než ochrana," dodal Sam sebejistě - mnohem sebejistěji, než se ve skutečnosti cítil.

Ochrana před šípem vyvolával už mnohokrát, ale nikdy v opravdovém boji. Prubíř ho kouzlu naučil, když mu bylo teprve šest let, a šíp, kterými je zkoušel, byly pouhé hračky s měkkými hroty, zhotovenými z cárů starých pyžam. Postupem času přešel k tupým šípům. Nikdy na něm nikdo nezkoušel válečný šíp, který by mohl prorazit ocelový plát o šíře jednoho palce.

Sam se posadil ke kormidlu a otočil se čelem k zádi. Potom začal pátrat po Výsadních symbolech, které potřeboval. K vykreslení ochranného kouzla obvykle používal meč, ale v případě potřeby se naučil používat jen holé ruce, které dokázaly odvést stejnou práci.

Lirael se dívala, jak rychle a jistě pohybuje rukama a prsty a jak se ve vzduchu rozsvěcují Výsadní znaky. Rozzářené zůstávaly viset těsně za obloukem vykreslovaným špičkami jeho prstů. Ať už je Sam kdokoli, pomyslela si, je velice mocným Výsadním mágem. A může se sice bát Smrti a Mrtvých, ale není to žádný zbabělec. Nechtěla by jen tak sedět a mít mezi sebou a nabroušeným hrotem šípu z kuše pohybujícím se vražednou rychlostí pouze nějaké kouzlo. Zachvěla se. Kdyby nebylo Pátračky, už by byla nejspíš mrtvá nebo by na dně loďky pomalu krvácela.

Při této představě se jí stáhly břišní svaly, a tak raději věnovala bedlivou pozornost správnému nasazení šípu. Ať se tajemný střelec skrývá kdekoli, vynaloží veškeré úsilí, aby mu znemožnila vystřelit více než jednou.

Sam dokončil vykreslování kruhu ochrany před šípem, ale zůstal na zádi dál přikrčený. Nepřestával pohybovat rukama a vykreslovat Výsadní znaky, vystřelovaly mu z prstů, aby se připojily k žhnoucímu kolu nad jeho hlavou a za ním.

"Musím ho neustále přizívat," zahekal. "Což je jediný nedostatek. Připravte se! Za vteřinu budeme..."

Najednou vyrazili do slunečního světla a Sam se instinktivně přikrčil, aby představoval menší terč.

Lirael, klečící u stěže a vzhlížející vzhůru, zůstala na chvíli oslepena. V tom okamžiku zabíják vystřelil. Šíp letěl neomylně. Lirael vykřikla varování, ale zvuk ještě nestačil opustit její hrdlo, když šíp s černým peřím narazil do ochrany - a zmizel.

"Rychle!" vydechl Sam, na jehož tváři a hrudi bylo patrné vypětí, způsobené úsilím udržet kouzlo v činnosti.

Lirael už pátrala po střelci. Ale nahoře byla spousta oken a otvorů, ať už přímo v kameni mostu, nebo v domech, které na něm byly postaveny. A všude byli nějakí lidé: v oknech, na balkonech, vykláněli se přes zábradlí, houpali se na plošinách přivázaných k omítnutým zdem... Najít střelce bylo jako hledat jehlu v kupce sena.

Potom se k ní přiblížila Fenka, zvedla hlavu - a zavyla. Vyдалa zvláštní vysoký tón, který se v ozvěnách nesl nad vodou, stoupal po stěnách říční soutěsky a všude po celém městě. Zněl, jako by se na řece, ve městě a všude v okolí znenadání objevily desítky vlků.

Lidé se zastavovali a rozhlíželi. Všichni kromě postavy v jednom okně, asi v polovině mostu. Lirael si všimla, jak v něm někdo najednou rozrazil okenice a v jedné ruce stále držel kuši.

Natáhla třetivu a vystřelila, ale šíp byl zachycen nenadálým poryvem větru, byl stržen pryč a nakonec narazil do zdi nad útočnickovou hlavou. Zatímco Lirael nasazovala další šíp, zabíják se postavil do okna a nebezpečně balancoval na římse.

Fenka se nadechla a ještě jednou zavyla. Střelec kuši upustil, aby si mohl vrazit prsty do uší. Ale ani tak se strašlivému zvuku neubráníl, nohy se mu roztančily o vlastní vůli a muž vykročil do prázdna. Zoufale se pokoušel strhnout tělo zpátky do místnosti, ale zdálo se, že od pasu dolů nad ním nemá žádnou moc. Za okamžik se začal řídit k zemi a následoval kuši z výšky čtyři sta stop do řeky. Celou dobu měl v uších prsty a nepřestával kopat nohama, třebaže pod nimi nebylo nic než vzduch.

Fenka zmlkla, jakmile zabíjákovo tělo dopadlo do vody, a Sam i Lirael sebou trhli, když ucítili, jak zemřel. Dívali se, jak se z místa dopadu šíří vlnky, až se setkaly se šploucháním Pátračky a zmizely.

"Cos s ním udělala?" zeptala se Lirael, když opatrně odložila kuši. Nikdy předtím nespátřila ani neucítila, že by před ní někdo skutečně zemřel. Účastnila se jen Rozloučení, kde byla smrt vzdálená, zahalená do obřadnosti a tradic.

"Přinutila jsem ho k pohybu," zavrčela Fenka a posadila se na zadní. Na hřbetě se jí zvedal hřeben zježených chlupů. "Kdyby mohl, tak tě zabije, paní."

Lirael přikývla a Fenku rychle objala. Sam je ostražitě pozoroval. To zavytí byla čistá Volná magie; nebyla v ní ani špetka Výsady. Fenka se zdála být přátelská a oddaná Lirael, ale nemohl zapomenout, jak nebezpečná je. Zavytí mu cosi připomnělo, jakési kouzlo, kterého byl kdysi svědkem a které nedokázal nikam zařadit.

Alespoň Mackův případ byl jasný. Kocour je volnomagická bytost, spoutaná a bezpečná, dokud má nasazený obojek. Fenka se zdála být směsicí obou magií, obdařenou svobodnou vůlí, což byla kombinace, o níž Sam nikdy ani náznakem neslyšel. Už poněkolkáté zatoužil, aby tu s ním byla jeho matka. Byl si jistý, že Sabriel by poznala, co je Fenka zač.

"Měli bychom si zase vyměnit místa," řekla Lirael s naléhavostí v hlase. "Před námi je další strážní člun."

Sam se rychle přikrčil ke dnu, naproti Fence, ta se na něho podívala, zazubila se a ukázala mu velmi ostré, velmi bílé a velmi velké zuby. Sam se přinutil úsměv opětovat, neboť si vzpomněl na radu ohledně psů, kterou dostal když byl ještě malý chlapec. Nikdy jim nedávej najevo, že se bojíš...

"Uf! Tady je vody," posteskl si, když ulehl na dno a se šplíchnutím si přes sebe přetáhl deku. "Měl jsem ji ještě v tunelu vylít."

Už se chystal, že si pokrývku přetáhne přes hlavu, když spatřil Macka, který se pořád slunil a olizoval na přídí.

"Macku!" zvolal zoztra. "Měl by ses taky schovat."

Macek se upřeně zadíval na vodu, šplouchající Samovi kolem nohou, a vystrčil malý růžový jazýček.

"Je tady na mě moc mokro," řekl. "Navíc nás ten strážní člun určitě zastaví. Potom co tahle psí vejta předvedla svoje hlasové nadání, dostali varování z města - i když můžeme doufat, že nikdo nepozná, co bylo vlastně slyšet. Takže se můžeš klidně posadit."

Sam zaúpěl a se šplichnutím se posadil. "Mohl jsi mi to taky říct, než jsem si lehl," poznamenal hoře, popadl plecháč a začal vyléval vodu.

"Nejlepší by bylo, kdybychom propluli, aniž by nás někdo zastavil," pronesla Fenka, když nasála vzduch do čenichu. "V tom člunu se bude ukrývat ještě víc nepřátel."

"Vpředu je víc prostoru k manévrování," ozvala se Lirael. "Ale nevím, jestli stačí na to, abychom se vyhnuli té strážní lodi."

Východní strana řeky tvořila hlavní vysokomostský přístav. Do řeky vyčnívalo dvanáct mol různé délky. U většiny z nich se neuspořádaně houpaly kupecké čluny a jejich stěžně vytvářely les holých kmenů. Za moly bylo do kamene soutěsky vytesáno přístaviště, dlouhá řada domků zastavěných náklady, přichystanými k transportu na paluby lodí nebo do města. Za přístavištěm se po útesech táhlo do města několik strmých schodišť, mezi nimiž byla patrná lana jeřábů. Po nich se dopravovala záplava krabic, beden, sudů a žoků.

Západní strana řeky však byla volná. Pouze několik kupeckých lodí před nimi odplouvalo po proudu. Posádka strážního člunu už uvolňovala uvazovací lana. Kdyby se jim podařilo projet kolem člunu a pokračovat v cestě dopředu, nic by je nemohlo zastavit.

"Na tom člunu je nejmíň dvacet lučištníků," podotkl Sam nejistě. "Myslíte, že kolem nich jen tak projedeme?"

"Myslím, že záleží na tom, kolik z nich - jestli vůbec někdo - pracuje pro nepřítele," odpověděla Lirael, když přitáhla plachtu a nastavila ji, aby loďka nabrala větší rychlost. "Jestli jsou to skuteční strážníci, nebudou přece střílet po princů a dcerách Clayrů. Neřekl byste?"

"Myslím, že za pokus to stojí," zamumlal Sam, nenapadala ho žádná jiná varianta. Pokud jsou strážníci praví, v nejhorším bude navrácen do Belisaere. Pokud nejsou, bude nejlepší, když se budou zdržovat co možná nejdále. "Co když zeslábné vítr?"

"Tak si ho přivoláme," řekla Lirael. "Umíte ovlivňovat počasí?"

"Podle měřitek mé matky neumím," opáčil Sam. Kouzla spjatá s počasím se většinou vyvolávala hvízdáními Výsadními symboly a jemu hvízdání příliš nešlo. "Ale vítr nejspíš přivolat dovedu."

"To není dobrý plán, ani podle měřitek tvé matky," ozval se Macek, díval se, jak posádka člunu vypíná plachtu a očividně se je chystá zastavit. "Lirael nevypadá jako dcera Clayrů, Sameth vypadá jako strašák do zeli, ne jako královský syn. A velitel toho člunu nemusí Pátračku vůbec poznat. Takže i kdyby to byli skuteční strážníci, když se kolem nich pokusíme proplout, nejspíš nás zasypou šípy. Já osobně nechci, aby se ze mě stal jehelníček."

"Myslím, že nemáme na výběr," rozhodl Sam pomalu. "Kdyby jen dva nebo tři z nich patřili k nepříteli, zaútočí na nás. Jestli se nám podaří přivolat dostatečně silný vítr, mohli bychom se udržet mimo dostřel jejich šípů."

"Skvělé!" zvolal Macek. "Budeme mokři, ochladlí a proděravělí. Další nádherný den na řece."

Lirael a Sam se na sebe podívali. Lirael se zhluboka nadechla. V mysli jí vykvetly Výsadní symboly. Nasměrovala je do plíc a do hrdla, kde se nedočkavě hemžily. Potom zahvízdala a čisté tóny se vznesly k obloze.

V odpověď na zahvízdání za nimi potemněla řeka. Přes vodu se přehnalý vlnky s bílými chocholkami a zamířily si to k Pátračce a její připravené plachtě.

O několik vteřin později do nich udeřil poryv větru. Loďka se naklonila a zrychlila; ráhno se v nenadálém tlaku připojilo se svým vlastním skřípěním. Macek dal prskáním najevo, jak se mu tyto kroky nelíbí, a spěšně seskočil z přídě, když se na místo, kde ještě před chvilkou stál, snesla sprška vodní tříště.

Lirael neustávala ve hvízdání a zakrátko se k ní přidal i Sam. Jejich společné kouzlo manipulující počasím spletlo vítr za Pátraččinou zádi a zároveň jej strhlo pryč od strážního člunu, jehož plachty zůstaly ochable viset.

Ale člun měl vesla a zkušené veslaře. Kormidelník zrychlil udávání tempa a vesla se začala zanořovat s větší rychlostí. Loď vyrazila, aby se postavila do cesty Pátračce. Kolem přídě se jí náhle zpěnila voda a na slunci se jasně zablýštl zanořený kovový hrot.

Kapitola 41.

Volná magie a prasečí maso

"Za několik minut budou na dostřel šípu," varoval je Macek nevesele a zažloutlým okem změřil vzdálenost od člunu a potom vzdálenost od západního břehu. "Myslím, že nakonec si budeme muset zachránit své ubohé životy plaváním."

Lirael a Sam si vyměnili znepokojené pohledy a zaváhali, zda mají s kocourovým názorem vyjádřit hlasitý souhlas. Navzdory kouzlem ovlivněnému větru a nynějšímu úprku přes vodní hladinu byl člun pořád příliš rychlý. Pluli tak těsně u břehu, jak se odvážili, a rychle se jim zmenšoval manévrovací prostor na řece.

"Myslím, že bychom měli zastavit a riskovat přítomnost nepřátel mezi strážníky," ozval se Sam, palčivě si vědomý skutečnosti, že už dva strážníky zranil. "Nechci, aby někoho z nás zastřelili jen proto, že nás považují za pašeráky nebo něco podobného, a rozhodně nechci ublížit nikomu ze strážníků. Jakmile zjistí, že jsem to, co jsem, přikážu jim, aby vás nechali jet. A kdo ví? Třeba budu mít štěstí. Možná Ellimere moje zatčení nakonec vůbec nenařídila."

"Já nevím..." začala Lirael hlasem plným úzkosti. Pořád existovala jistá šance, že by mohli uniknout. Ale sotva stačila něco říci, už ji svým štekáním přerušila Fenka.

"Ne! Na palubě toho člunu jsou nejmíň tři nebo čtyři volnomagické bytosti! Zastavit nesmíme!"

"Já teda nic necítím," namítl Macek a otřepal se, když ho přes příď zasáhla další sprška. "Ale já taky nemám ten tvůj úžasný čenich. Nicméně jelikož vidím, že se ke stělbě připravuje asi šest lukostřelců, možná nakonec přece jenom něco cítíš."

Sam viděl, že Macek má naprostou pravdu. Strážní člun najížděl, aby jim zkřížil cestu, ale na přední palubě už se seřadila šestice lukostřelců s napjatými tětivy. Očividně hodlali napřed střílet a teprve potom začít se zdvořilým vypyřádáváním.

"Jsou ti střelci lidé?" zeptal se Sam rychle.

Než Fenka odpověděla, ještě jednou nasála vzduch. "To nedokážu poznat. Řekla bych, že většina z nich ano. Ale kapitán - ten s tím chocholem na čepici - se člověku jenom podobá. Je vytvořený z Volné magie a prasečího masa. Ten puch si s ničím nespletu."

"Musíme dát lidským střelcům najevo, na co vlastně střílejí!" zvolal Sam. "Měl jsem si vzít štít s královským erbem nebo něco takového. Pak by se na nás pálit neodvážili, ani kdyby dostali rozkaz."

"No ovšem!" vyjekla Lirael a najednou se plácla do čela. "Nate, vezměte si tohle!"

"Co?" vykřikl Sam a vrhl se dozadu, aby popadl kormidlo, které Lirael opustila. "Co mám dělat? Já nevím, jak se řídí tahle loďka!"

"Žádné strachy, řídí se sama," odpověděla mu Lirael, zatímco se soukala do skladovacího prostoru ve špici příďe. Měl na délku dvanáct stop, ale Lirael se do něj lezlo těžko, protože Pátračka byla v ostrém úhlu nakloněná na bok, neustále se hnala vzhůru a potom opět po několika yardech prudce dopadala na hladinu.

"Jste si jistá?" zařval Sam ještě jednou. Cítil tlak v kormidle a měl dojem, že pouze díky jeho ocelovému sevření loďka zatím ostře nenajela na břeh. Zkusil na vteřinu uvolnit prsty, připravený zase je okamžitě sevřit. Ale nic se nestalo. Pátračka držela směr a kormidlo se sotva pohnulo. Sam si úlevou oddychl, ale oddechnutí se rázem změnilo na dávivý kašel, spatřil totiž, jak ze strážního člunu vystřelilo hejno šípů - a mířilo přímo na něho.

"Pořád jsou moc daleko," hlásila Fenka, když odborným okem posoudila blízkost se hejno, a opravdu, šípy popadaly do vody dobrých padesát yardů od nich.

"Ale už ne nadlouho," zamručel Macek. Ještě jednou vyskočil, aby se pokusil najít sušší místo. Zdálo se, že je našel těsně u stěže, když tu loďka jemným trhnutím kormidla - bez Samova přičinění - zachytila malou vlnku a ladně mu ji stříkla přímo na hřbet.

"Nenávidím tě!" sykl Macek někam ve směru figuríny na přídi, jakmile mu z tlapek stekly poslední čůrky vody. "Alespoň ta veslice vypadá docela suše. Nenecháme se prostě zajmout? Domníváme-li se, že kapitán je výtvar, vycházíme jen z dojmu psího čunáku."

"Vždyť po nás stílí, Macku!" vykřikl Sam, nebyl si vůbec jistý, zda kocour žertuje.

"Kromě kapitána jsou na palubě další dva výtvary," zavřela Fenka, čenichem pořád prudce hodnotila ovzduší. Sam si všiml, že se zvětšuje a vypadá stále divočeji. Zjevně očekávala souboj a nebrala v potaz Liraelino usilovné snažení na přídi.

"Mám to!" zvolala Lirael, jakmile k nim vyrazil další roj šípů. Tentokrát popadaly do vody ve vzdálenosti necelého jednoho sáhu. Sam by se nejbližšího z nich nejspíš mohl i dotknout.

"Co?" zařval. Zároveň zapátral ve Výsadě, aby se pustil do vytváření další ochrany proti šípům. Proti šesti lukostřelcům však nejspíš nebude mít velký vliv. Zvláště když není úplně ve formě.

Lirael zvedla velký čtverec černé látky a nechala jej plápolat ve větru. Uprostřed něj se rozzářila jasná stříbrná hvězda. Vítr jí látku málem vyrval z prstů, ale přitiskla si ji k hrudi a začala se plížit zpátky ke stěži.

"Pátraččina vlajka," vykřikla, vytáhla lano a začala odšroubovávat kolík v upínáku, aby jej mohla protáhnout dírkou v korouhvi. "Za minutku je nahoře."

"Žádnou minutku už nemáme!" zařval Sam. Spatřil, jak se lukostřelci chystají k dalšímu výstřelu. "Prostě ji podržte!"

Lirael si ho nevšímala. Rychle na obou koncích uvolnila upínáky a zašroubovala kolíky, i když Samovi připadalo, že s tím schválně vůbec nespíchá. Už se chystal vyskočit a tu zatracenou vlajku popadnout, když ji Lirael náhle pustila a zatáhla za lano - zatímco k nim ze člunu vystřelilo pět dalších šípů.

Pátračka zareagovala jako první a jemně posunula kormidlem, aby natočila příď proti větru. Okamžitě ztratila rychlost a plachta sebou začala plácet jako při ztřeštěném potlesku. Sam se při jejím manévru sehnul a kormidlo ho udeřilo do čelisti dostatečně silně na to, aby si myslel, že byl zasažen šípem - alespoň na okamžik. Potom se kormidlo opět stočilo - Sama jen o vlásek minulo - a loďka se vrátila do původního směru.

Ale těch několik vteřin jim zachránilo život, jak si Sam uvědomil, když šípy, které je měly zasáhnout, popadaly do vody jen několik stop před nimi.

Potom se u stěže zatřepotala velká stříbrná clayrská hvězda a zazářila na slunci. Nyní nebylo pochyb, či loďka skutečně je, neboť vlajka nebyla pouze kusem látky, nýbrž, podobně jako celá Pátračka, byla prostoupena Výsadní magií. Hvězdná vlajka Clayrů svítila i v nejtemnější noci. Za jasného dne byla její zář skoro oslepující.

"Přestali veslovat," oznámila Fenka zvesela, když strážní člun znenadání ztratil směr v nepřehledné změti vesel. Sam se uvolnil a nechal rozplynout první části ochrany proti šípům, aby se mohl pustit do přepočítávání, zda nepřišel o nějaké zuby.

"Ale dva střelci se ještě chystají k výstřelu," pokračovala Fenka. Při jejich slovech Sam záupěl a spěšně sáhl po Výsadních znacích, které právě nechal být.

"Ano... ne... ti další čtyři je přemáhají. Kapitán křičí... ukázal, co je zač!"

Sam a Lirael se ohlédlí na strážní člun. Zmítal se chaosem zápasících postav, bylo slyšet křik, ječení a třeskot zbraní. Uprostřed toho všeho se najednou objevil sloupec bílého ohně, jeho exploze byla natolik silná, že Fenka pokrčila uši a

ostatní museli ucuknout. Sloupec vystřelil do výšky více než dvanácti stop, potom se nahnul na bok a v oblouku přeletěl přes okraj.

Sam s Lirael napadlo, že se potopí a zmizí, ale ohnivý sloupec se jen odrazil od hladiny, jako by řeka byla hebká tráva. Potom se začal pohybovat jejich směrem a měnil se na něco jiného. Zanedlouho už to nebyl vysoký pás bílého ohně, nýbrž obrovitý planoucí kanec, dokonce se kly. Řítil se za Pátračkou mohutnými cákavými přískoky a za běhu kvičel; zvuk v každém, kdo jej zaslechl, probouzel vlnu nevolnosti.

Sam zareagoval jako první. Popadl Liraelin luk a do stvůry, která se k nim divoce hnala, rychle po sobě vyslat čtyři šípy. Všechny ji zasáhly přímo do hlavy, ale neměly jiného účinku, než že na ní vykřísly spršku jisker. Šípy se v okamžiku proměnily na roztavený kov a popel.

Sam už sahal pro další šíp, když tu vedle něho Lirael natáhla ruku a do větru vykřikla zaklínadlo. Z prstů jí vystřelila zlatá síť a za letu se nad vodou roztáhla. Na kance dopadla, zrovna když vyskakoval, obalila ho do provazců žltorudého ohně a ty ihned zdusily jeho jasně bílou zář. Kanec i síť se zřítily do řeky a zmizeli pod hladinou; rázem umlklo i strašlivé kvičení. Jakmile se nad kancem zavřely vody Ratterlinu, do výšky nejméně sta stop vystřelil gigantický gejzír páry. Když zeslábl, po síti ani po volnomagické stvůře nezůstalo ani památky až na řadu drobných kousků čehosi, co se jevilo jako dávno shnilé maso, žďibce, které se rozhodli ignorovat i hladoví raci poletující nad řekou.

"Děkuji," řekl Sam, až bylo jasné, že ze člunu ani z hlubin se už nemusí obávat žádných dalších útoků. Kouzlo se síti, které použila Lirael, znal, ale nenapadlo ho, že by mohlo fungovat proti něčemu, co vypadalo tak mocně.

"Přišel s tím Macek," přiznala se Lirael. Překvapil ji jak tento nevidaný fakt, tak skutečnost, že kouzlo zapůsobilo tak dobře.

"I když se tento druh výtvaru může pohybovat přes tekoucí vodu, zničí ho úplné ponoření," vysvětloval Macek. "Stačilo ho vlastně jen na chvíličku zpomalit."

Podíval se prohnáně na Fenku a dodal: "Tak vidíte, že tohle zvíře není jediné, kdo něco ví o těchto věcech. A teď si opravdu musím trochu zdřímnout. Můžu počítat s tím, že až se vzbudím, budu mít přichystáno několik ryb?"

Sam unaveně přikývl, třebaže netušil, jak je nachytá. Skoro Macka poplácal, jak to dělala často Lirael s Fenkou. Ale něco v kocourových zelených očích ho přimělo ruku odtáhnout ještě předtím, než s pohybem vůbec začal.

"Omlouvám se, že jsem si na tu vlajku nevzpomněla dřív," řekla Lirael, zatímco se dál hnali pryč. Kouzelný vítr sice zeslábl, ale pořád jim dostatečně silně dul do zad. "Je tam celá hromada věcí, při odjezdu z Ledovce jsem je jen přelétla očima."

"Jsem rád, že jste si na ni nakonec vzpomněla," odpověděl Sam poněkud nezřetelným hlasem, zkoušel, jak mu funguje čelist. Zdálo se mu, že je jen naražená, a pořád měl všechny zuby. "A ten vítr se bude hodit. Zítra ráno bychom měli dorazit do Domu."

"Abhorsenův dům," pronesla Lirael zamyšleně. "Je vystavěn na ostrově, je to tak? Těsně před vodopádem, kde se Ratterlin řítí z Dlouhých útesů?"

"Ano," Sam na to. Představil si běsnící kaskádu a jak bude rád, až se uteče za její ochranu. Potom ho napadlo, že Lirael o vodopádu ani zdaleka neuvažuje jako o bezpečném útočišti, ale nejspíš přemýšlí, jak doplují do Domu, aniž se zřítí přes obrovský přepad a dojdou jistojistě zkázy.

"S vodopádem si nedělejte starosti," vysvětloval. "Za ostrovem je něco jako kanál, kde proud není tak silný. Táhne se asi jednu míli, takže pokud do něj vjedete na správném místě a zůstanete v něm, k ničemu nedojde. Vytvořili ho Tvůrci Zdi. Postavili i Dům. Je to úžasná práce - mám na mysli ten kanál. Kdysi jsem chtěl udělat jeho model, když jsem doma - v paláci - využil vodopádu a jezírek na druhé terase. Ale nedokázal jsem proud přimět kouzlem, aby se rozdělil..."

Domluvil, jakmile si všiml, že Lirael neposlouchá. Ve tváři měla nepřítomný výraz a oči zaostřila za jeho rameno, kamsi do dálky.

"Neuvědomil jsem si, že jsem tak nudný," řekl s utrpeným úsměvem. Nebyl zvyklý, že by ho hezké dívky takto ignorovaly. Najednou si uvědomil, že Lirael hezká je, a možná dokonce krásná. Toho si předtím nevšiml.

Lirael sebou trhla, zamrkala a řekla: "Promiňte. Nejsem zvyklá... Lidé se mnou doma moc nemluví."

"Víte, vypadala byste o moc líp bez toho šátku," řekl Sam. Byla skutečně přitažlivá, ačkoli něco v její tváři ho znepokojovalo. Kde už ji viděl? Možná vypadala jako jedna z dívek, které mu vnucovala Ellimere doma v Belisaere.

"Víte, někoho mi připomínáte. Není náhodou možné, abych se setkal s některou z vašich sester? Nevzpomínám si však, že bych někdy viděl tmavovlasou Clayru."

"Já žádné sestry nemám," odpověděla Lirael rozpačitě. "Jenom sestřenice. Spousty a spousty sestřenic. A tetu."

"Mohla byste si v Domě obléct některé z šatů mé sestry. Aspoň byste měla možnost sundat si tu vestu," pokračoval Sam. "Vadilo by vám, kdybych se vás zeptal, jak jste stará, Lirael?"

Lirael se na něho podívala, protože ji jeho otázka poněkud zmátla, a pak uviděla, jak se mu zablesklo v očích. Tento výraz už znala z dolní jídelny. Odvrátila se, přitáhla si šátek a snažila se něco říci. Kdyby tak mohl Sam zůstat jako Fenka, pomyslela si. Příjemný kamarád, bez komplikací milostné povahy. Musí přece existovat něco, jak by ho odradila, když vyloučí to, že by se pozvracela nebo se mu jinak naprosto znechutila.

"Je mi třicet pět," řekla nakonec.

"Třicet pět!" zvolal Sam. "Promiňte, prosím. Nevypadáte... zdáte se mnohem mladší..."

"Mastičky," ozvala se Fenka a koutek tlamy stáhla do šibalského úsměvu, který viděla jen Lirael. "Krémy. Oleje ze severu. Kouzla zdání. Moje paní tvrdě pracuje na tom, aby si uchovala mládí, princí."

"Ach tak," řekl Sam a opřel se o hrazení na zádi. Pokradmu vrhl na Lirael ještě jeden pohled ve snaze spatřit vrásky, kterých si předtím nevšiml. Ale opravdu nevypadala ani o den starší než Ellimere. A určitě se nechovala jako mnohem

starší žena. Nebyla vůbec tak sebejistá nebo otevřená. Možná proto, že pracovala jako knihovnice, napadlo Sama, když se pokoušel rozpoznat pod pytlovitou vestou nejspíš velice vlnadnou postavu.

"Přestaň s těmi řečmi, Fenko!" poručila Lirael a otočila hlavu, aby sama před Samethem skryla úsměv. "Dělej něco užitečnějšího a dívej se, jestli se neblíží nebezpečí. Já budu užitečná tím, že vytvořím Výsadní podobu."

"Dobrá, dobrá, paní," zavrčela Fenka. "Budu na hlídce."

Zvíře se natáhlo a zívlo, potom vyskočilo na před a s dokořán otevřenou tlamou a vyplazeným jazykem se posadilo do cesty vodním sprškám. Lirael přemýšlela, jak může zůstat sedět vzpřímeně a nehnutě, i když ji zaplavil nepříjemný pocit, že Fence nejspíš na zadku narostly přísavky.

"Ta se zbláznila. Naprosto zbláznila," sykl Macek, zatímco se díval, jak se Fenka nechává zalévat vodou. Uvelebil se na svém místě u stěže a začal se opět lízat. "Ale vždyť šílená byla vlastně vždycky."

"Já to slyšela!" štěkla Fenka, aniž se otočila.

"No ovšem," opáčil Macek, povzdychl si a jal se olizovat obojek. Podíval se na Lirael, v zelených očích se mu uličnický zablesklo a dodal: "Nebyla bys třeba tak laskavá a nesundala mi ten obojek, abych se mohl pořádně usušit?" Lirael zavrtěla hlavou.

"No, když to nechtěl udělat tady náš vesnický blázen, nemůžu věřit, že bys to udělala ty," zamručel Macek a trhl hlavou směrem k Samethovi. "Proč jsem se už tehdy dobrovolně nepřihlásil? Potom bych se nebyl nucen pořád účastnit těchto barbarských plaveb."

"K čemu ses dobrovolně nepřihlásil?" zeptala se Lirael zvědavě. Ale kocour se jen pousmál. Úsměvem, v němž je až příliš patrná masožravá šelma, pomyslela si Lirael. Potom trhl hlavou, Ranna zacinkala a on usnul, natažený jak široký tak dlouhý v poledním slunci.

Lirael podlehla pokušení podrbat kocourovi huňaté bílé břicho. "Na Macka si dávej pozor," varoval ji Sam, "ve své nespoutané podobě skoro zabil mou matku. Po dobu, co je Abhorsenka, se to stalo hned třikrát."

Lirael odtáhla ruku, právě když Macek otevřel oko a máchl - zřejmě hravě - packou s vytaženými drápkami.

"Běž spát," ozvala se Fenka z přídě, aniž se otočila. Působila dojmem, že ji Macek poslechne.

Ten mrkl na Lirael a chvíli se jí díval do očí. Potom se pronikavě zelené oko zavřelo, zacinkala Ranna a opravdu se zdálo, jako by zase usnul.

"Nuže," zvolala Lirael. "Je načase, abych vytvořila Výsadní podobu."

"Bude vám vadit, když se budu dívat?" zeptal se Sam dychtivě. "O Výsadních podobách jsem už četl, ale myslel jsem, že je to zaniklé umění. Ani moje matka neví, jak se taková podoba vytváří. Jaké znáte tvary?"

"Umím udělat lední vydru, sivorudého medvěda nebo puštíka," odpověděla Lirael a ulevilo se jí, když si všimla, že Sama přešel záchvat romantického zájmu, jehož byl před chvílí obětí. "Můžete se dívat, jestli chcete, ale nevím, co uvidíte. Jde v podstatě jenom o hodně dlouhé a složité řetězce Výsadních symbolů a spojovacích zaklínadel - a všechny si je naráz musíte udržet v mysli. Takže nebudu moct mluvit ani nic vysvětlovat. A nejspíš mi to bude trvat až do západu slunce. Potom s tím musím skončit ve správném okamžiku, aby se daly použít později."

"Úžasné," pronesl Sam. "Zkusila jste vložit dokončené kouzlo do nějakého předmětu? Aby v něm zůstal celý řetězec symbolů, který by se dal vytáhnout, až bude třeba, ale přitom kouzlo nebylo vyvoláno?"

"Ne," odpověděla Lirael. "Nevěděla jsem, že je to možné."

"No, je to obtížné," vysvětloval Sam horlivě. "Je to, jako byste opravovala Výsadní kámen. K přípravě toho, co kouzlo podrží, musíte si samozřejmě dávat veliký pozor, protože jestli něco pokazíte... No nic, napřed se podíváme na vaši Výsadní podobu. Která to bude?"

"Puštíka," odpověděla Lirael s poněkud neblahou předtuchou. Nepotřebovala Zrak, aby věděla, že Sameth by se jí rád vyptával na strašlivou spoustu otázek. "A bude to trvat asi čtyři hodiny. Bez vyrušování," dodala neochvějně.

Kapitola 42.

Jižané a nekromant

Slunce zapadalo a vrhlo přes širokou řeku rudé světlo. Navzdory Samovu a Liraelinu kouzlu upravujícímu počasí se otočil vítr a nyní prudce vanul od jihu. Avšak i proti němu Pátračka pokračovala v rychlé plavbě, v dlouhých diagonálách křížovala mezi východním a západním břehem.

Jak Lirael očekávala, Sam se nedokázal zdržet otázek. Ale i přes vyrušování se jí podařilo vytvořit Výsadní podobu puštíka a patřičně ji poskládat pro pozdější použití.

"To bylo úžasné," řekl Sam. "Sám bych se to rád naučil."

"Vkůži lva jsem nechala v Ledovci," odpověděla Lirael. "Ale knihu si můžete obstarat, až se tam někdy objevíte. Patří knihovně, ale počítám, že vám dovolí, abyste si ji vypůjčili."

Sam přikývl. Vidina, jak navštěvuje Clayrský ledovec, mu připadala nesmírně vzdálená. Byl to jen další kus budoucnosti, kterou si nedokázal představit. Jediné, na co dokázal myslet, bylo, jak se dostat do bezpečí Domu.

"Můžeme plout i v noci?" zeptal se.

"Ano," řekla Lirael. "Jestli je Fenka připravena zůstat vzhůru na hlídce, aby pomohla Pátračce."

"Zůstanu," zaštěkala Nezbedná Fenka. Na svém místě na přídě se ani nepohnula. "Čím dříve tam budeme, tím lépe. Vítr sem nese odporný zápach a řeka je nezvykle opuštěná."

Sam i Lirael se rozhledli. Tak se soustředili na Výsadní podobu, že si nevšimli naprosté nepřítomnosti dalších lodí, ačkoli jich celá řada kotvila poblíž východního břehu.

"Od Vysokého Mostu nás nikdo nepronásledoval a minuli jsme jen čtyři čluny plavící se od jihu," sdělovala jim

Fenka. "To nemůže být na Ratterlinu normální."

"To ne," souhlasil Sam. "Vždycky, když jsem byl na řece, jen se hemžila loděmi. Dokonce i v zimě. Měli bychom potkat aspoň nějaké čluny se dřevem, co se plaví na sever."

"Za celý den jsem neviděla jediné plavidlo," řekla Fenka. "Což znamená, že se někde zastavila, aby se ukryla. A loď, co jsem viděla ukotvené, byly všechny na molech nebo přivázané k bojím. Co nejdál od břehu."

"Na řece musejí být další Mrtví nebo ty volnomagické výtvary," podotkla Lirael.

"Já jsem věděl, že rodiče nemají nikam odjíždět," posteskl si Sam. "Kdyby věděli..."

"I tak by odjeli," přerušil ho Macek se zívnutím. Natáhl se a jemným růžovým jazýčkem ochutnal vzduch. "Jak je obvyklé, potíže přicházejí najednou z několika směrů. Myslím, že některé se k nám blíží, a i když to nerad říkám, to zvíře má pravdu. Vítr sem opravdu přináší zápach. Probud'te mě, jestli se bude zdát, že se schyluje k nějaké nepříjemnosti."

S těmito slovy se opět stočil do bílého klubíčka.

"Rád bych věděl, co Macek míní tou ‚nějakou nepříjemností‘," zamružel Sam nervózně. Zvedl svůj meč, povytáhl jej z pochvy a ověřil si, zda se hemží Výsadními znaky, které do něj vložil.

Fenka opět nasála vzduch, když se loďka natočila, tentokrát na levou stranu. Zachvěl se jí čumák, a když puch zesílil, jen pozvedla výš hlavu.

"Volná magie," řekla nakonec. "Na západním břehu."

"Kde přesně?" zeptala se Lirael a zastínila si oči rukou. Na západní straně, proti zapadajícímu slunci, nebylo skoro nic vidět. Jediné, co dokázala rozeznat, byly vrbové houštiny mezi prázdnými poli, několik provizorních mol a částečně zanořené kamenné zdi velké pasti na ryby.

"To nevidím," odpověděla Fenka. "Jen to cítím. Po proudu."

"Já taky nic nevidím," dodal Sam. "Ale jestli Volná magie není na řece, můžeme plout dál."

"Cítím i lidi," hlásila Fenka. "Vyděšené lidi."

Sam nic neřikal. Lirael se na něho podívala a uviděla, že si kouše spodní ret.

"Mohl by to být ten nekromant?" zeptala se. "Hráz?"

Fenka nevěděla. "Odsud to nedokážu říct. Zápach Volné magie je silný, takže by to nekromant být mohl. Nebo možná stilkén nebo hiš."

Lirael úzkostlivě polkla. Stilkéna by spoutala, poněvadž měla na pomoc Nehimu. A Sama, Fenku a Macka. Ale nechtěla, aby k tomu došlo.

"Já jsem věděl, že si tu knihu mám přečíst," zamumlal Sam. Neřekl však kterou.

Chvilku mlčky seděli, zatímco Pátračka pokračovala v cestě k západnímu břehu. Slunce rychle zapadalo; více než polovina jeho brunátného kotouče už byla pod obzorem. S nastávající tmou se rozjasňovaly hvězdy.

"Myslím, že bychom... že bychom se tam měli podívat," řekl Sam nakonec se zjevným vypětím sil. Připjal si meč, ale ani pohybem nenaznačil, že by chtěl zvednout i bandalír se zvonci. Lirael se na ně podívala a přála si, aby je mohla vzít, ale nebyly její. Sam měl rozhodnout, jak s nimi naložit.

"Když loďku uvážeme u příštího mola, budeme blízko?" zeptala se Lirael Fenky. Zvíře přikývlo. Pátračka bez jakéhokoliv pokynu zamířila k molu.

"Probud' se, Macku!" řekl Sam, ale nikterak hlasitě. S příchodem soumraku se nad řekou rozhostilo ticho. Nechtěl, aby se jeho hlas nesl nad tichým zurčením proudu.

Macek se ani nepohnul. Sam svá slova zopakoval a podrbl kocoura na hlavě, ale ten spal dál jako zabítý.

"Probudí se, až bude muset," poznamenala Fenka. I ona promluvila potichu. "Připravte se!"

Pátračka zkušeně přirazila k molu a Lirael spustila plachtu. Sam s taseným mečem vyskočil na břeh, Fenku v patách.

Lirael vyskočila hned za nimi s obnaženou Nehimou, na jejíž čepeli v šeru žhnuly Výsadní znaky.

Fenka zase začenicchala a nastražila jedno ucho. Všichni tři zůstali stát. Poslouchali. Čekali.

Vřeštět přestali dokonce i hladoví racci. Nebylo slyšet nic kromě vlastního dechu a ševlení řeky pod molem.

Kdesi v dálce ticho náhle prořal sáhodlouhý výkřik. Potom, jako by šlo o signál k začátku hluku, následoval tlumený řev a další všikot.

Ve stejném okamžiku Lirael se Samem ucítili, jak zemřelo několik lidí. Při šoku z úmrtí, třebaže vzdálených, sebou cukli, a cukli sebou ještě jednou, když se úmrtí rychle zopakovala. Cítili i něco jiného. Jakousi moc nad Smrtí.

"Nekromant!" zakoktal Sam. O krok ustoupil.

"Zvonce," řekla Lirael a podívala se na loďku. Macek už byl vzhůru a ve tmě mu žhnuly oči. Seděl na bandalíru se zvonci.

"Přicházejí sem," oznámila Fenka klidně.

Řev a jakot se blížily. Ale Lirael se Samem za řadou vrb pořád nic neviděli. Potom padesát yardů po proudu vyběhl z řady stromů muž a skočil do vody. Okamžitě se potopil, ale po nějaké době se vynořil nad hladinu. Uplaval několik temp, potom se otočil na záda a nechal se unášet proudem; byl zraněný nebo příliš unavený, aby pokračoval v plavání.

Za ním se na břeh přisouvala spálená a zčernalá mrtvola, a když spatřila, že jí oběť unikla, strašlivě a chroptivě zavřešťala. Mrtvý pomocník, odpuzován rychle tekoucí řekou, se odpotácel zpátky mezi stromy.

"Pojďte," řekla Lirael, ačkoli byla sotva schopna slova. Vytáhla pišťaly a vykročila. Fenka šla hned za ní. Sam s očima upřenýma do tmy zaváhal.

Za stromy řvali a ječeli další lidé. Žádná slova nebyla zřetelně srozumitelná, ale Sam věděl, že jsou nesmírně vyděšení a že křičí o pomoc.

Podíval se na zvonce. Macek mu věnoval upřený pohled. "Na co čekáš?" zeptal se kocour. "Až ti dám svolení?"

Sam zavrtěl hlavou. Byl jako opařený; nebyl schopen ani popadnou zvonce, ani následovat Lirael. Ta byla s Fenkou už skoro na konci mola. Nedaleko cítil Mrtvé, asi sto yardů od sebe, a u nich nekromanta.

Musí něco udělat. Musí se mít k činu. Musí si dokázat, že není žádný zbabělec.

"Já zvonce nepotřebuju!" zařval a za mohutného dusotu vyrazil po molu. Prohnal se kolem překvapené Lirael a Fenky a proběhl mezerou, kde byly vrby prořezány.

Vmžiku byl za stromy a ocitl se na pastvině. Vyrazil k němu Mrtvý pomocník. Sam mu jedním plyným pohybem odsekl nohy a srazil ho na zem. Než stačil pomocník vstát, Sam ho přeskočil a uháněl dál.

Nekromant. Nekromanta musí zabít dříve, než ho stáhne do Smrti. Musí ho zabít co možná nejrychleji.

Vzplanul v něm prudký vztek, zapudil veškerý strach. Sam zavrčel a uháněl dál.

* * *

Lirael s Fenkou vyběhly z vrb a spatřily Samův výpad. Potácel se k nim Mrtvý pomocník, kterého posekal, ale Lirael už měla u rtů píšťaly. Vybrala si Saranet a vyloudila z ní silný, čistý tón, její velitelský hlas přikoval pomocníka na místo. Potom Lirael okamžitě přešla ke Kibet a trylek tanečních tónů poslal mrtvolu v kotrmelcích dozadu; duše, která ji obývala, se byla nucena odebrat zpátky do Smrti.

"Je pryč," prohodila Fenka a vyskočila dopředu. Lirael běžela za ní, ale bez Samovy neohrožené bezhlavosti.

Pořád bylo dost světlo na to, aby viděla, že třicet či čtyřicet Mrtvých pomocníků obklíčilo skupinu mužů, žen a dětí. Zjevně se pokoušeli dorazit do bezpečí řeky, ale v poslední chvíli zůstali na holičkách. Obstoupili děti a vytvořili kolem nich kruh, poslední zoufalou obranu.

Lirael cítila Mrtvé pomocníky... a něco jiného, něco zvláštního a mnohem mocnějšího. Teprve když spatřila, jak se Sam prohnal kolem pomocníků a vyzývavě vykřikl, uvědomila si, že to musí být nekromant.

I lidé křičeli, ječeli a nařikali. Mrtví jim řev opětovali ryčením a vřeštěním, své oběti strhávali na zem a drásali jim hrdla nebo je trhali na kusy. Tloukly je sice neumělé kyje a naostřené větve, ale ti, kdo je drželi, nevěděli, jak je co nejlépe používat, a stáli proti ohromné přesile.

Lirael se podívala stranou a všimla si, jak se nekromant obrátil k Samovi. Pozvedl ruce a vzduch najednou prosytil horký kovový zápach Volné magie. Za okamžik z nich vylétla oslepující modrobílá jiskra a vystřelila proti ženoucímu se chlapci.

Ve stejné chvíli Mrtví pomocníci vítězoslavně zavyli, podařilo se jim prodrat se řadami bránících se mužů a žen a pronikli do střezeneho houfu dětí.

Lirael přešla z nenuceného běhu do bezhlavého úprku. Ať se chystala pomoci komukoliv, zdálo se, že příběhne příliš pozdě.

* * *

Sam sledoval, jak nekromant zvedá ruce, a spatřil bronz na jeho tváři. Zatímco uhýbal do strany, v hlavě se mu rozvířily myšlenky. Bronzová tvář! Takže to není Hráz, nýbrž Chlorr s Maskou, proti této stvůře jeho matka bojovala před tolika lety!

Prosvištěl kolem něho blesk a minul ho o několik palců. Zasáhlo ho horko a hned za ním se vzhála tráva.

Sam se natáhl do Výsady a vylovil z ní čtyři znaky. Přitáhl si je volnou rukou a velice rychle trhl prsty. V ruce se mu znenadání objevila trojúhelníková stříbrná čepel. Než se stačila plně zformovat, Sam už ji odmrští.

Čepel se za letu vzduchem rychle otáčela. Chlorr se jí snadno vyhnula, ale rotující zbraň se několik kroků za ní otočila a vystřelila zpátky.

Sam vyrazil dopředu, jakmile čepel udeřila nekromantku do ruky. Očekával, že by ji mohla třeba useknout, ale dočkal se jen zášlehu zlatého plamene, spršky bílých jisker a doutnajícího rukávu.

"Blázne," pronesla Chlorr a pozvedla meč. Její hlas se mu plazil po kůži jako tisíce drobných mušek. Dech jí páchl Smrtí a Volnou magií. "Nemáš zvonce."

V tom okamžiku si Sam uvědomil, že zvonce nemá ani Chlorr. Za maskou jí ani nežhnuly lidské oči. Hořely tam kaluže ohně a z ústního otvoru se jí linul bílý kouř.

Chlorr už nebyla nekromantka. Stala se jednou z vyšších Mrtvých. Sabriel ji jako živou bytost přece jen zneškodnila.

Ale někdo ji přivedl zpátky.

* * *

"Utíkejte!" vykřikla Lirael. "Utíkejte!"

Stála mezi čtyřmi posledními přeživšími a pomocníky, kteří byli odolní vůči píšťalám. Foukala do Saranet, až jí zmodral obličej, ale bylo jich příliš mnoho, aby se s nimi dokázala vypořádat, a síla píšťal nebyla nijak velká. Zdálo se, že na Mrtvé, kteří tu zbyli, už vůbec nepůsobí.

Ještě horší bylo, že děti nechtěly utíkat. Byly příliš ohromené, nebyly schopny nic udělat, natožpak pochopit, co na ně Lirael křičí.

Jeden Mrtvý pomocník zamířil k ní a Lirael ho srazila k zemi. Fenka skočila na druhého a svalila ho. Ale třetímu, nízkému, plavně poskakujícímu netvorovi s protáhlými čelistmi, se podařilo proklouznout. Uháněl k malému chlapci a ten nepřestával křičet. Čelisti sklaply a řev okamžitě ustal.

Lirael, hekající vztekem a odporem, se otočila a odťala netvorovi hlavu; z Nehimy při ráně jen odletěla záplava stříbrných jisker. Ale ani to Mrtvého pomocníka nezastavilo, neboť duše uvnitř něho zůstávala lhostejná vůči jakémukoli fyzickému poškození. Lirael do něho sekala hlava nehlava, ale Mrtvé prsty pořád svíraly svou oběť a hlava pořád cenila zuby.

* * *

Sam odrazil další ránu stvůry, která kdysi bývala Chlorr. Měla neuvěřitelnou sílu a Sam opět málem přišel o meč. Ruku a zápěstí už ani necítil a Výsadní znaky, tak pracně přivolané do čepele, moc protivnice pomalu ničila. Jakmile zmizí, meč se roztříští...

Zapotácel se dozadu a rychle se rozhlédl po pastvině. V dálce zahlédl Lirael s Fenkou, bily se s nejméně šesti

Mrtvými pomocníky. Už předtím zaslechl píšťaly, hlasy Saranet a Kibet, třebaže zněly podivně jinak než zvonce, které znal. Většinu duší oživujících pomocníky už zahynaly do Smrti, ale na Chlorr neměly žádný vliv.

Chlorr se se zasyčením pustila do dalšího výpadu. Sam uhnul stranou. Zoufale se snažil přijít na to, co by mohl udělat. Musí přece existovat nějaké kouzlo, něco, co by ji alespoň na chvíli pozdrželo, aby se stačil vzdát...

* * *

Lirael a Fenka zaútočily společně a srazily posledního Mrtvého pomocníka na zem. Než stačil vstát, Fenka mu zaštekala do obličeje. Tvor okamžitě ochabl a zbyla z něho pouze příšerná, znetvořená mrtvola, z níž byla vyhnána duše.

"Díky," vydechla Lirael. Rozhlédla se kolem dokola po pitvorných tělech Mrtvých pomocníků a žalostných tělech jejich obětí. Z celého srdce doufala, že spatří alespoň jedno z dětí. Ale na nohou se držela pouze ona s Fenkou. Těla byla všude, poházená po krvi prosáklé zemi. Odvržené pozůstatky Mrtvých pomocníků se kupily společně s povražděnými lidmi.

Lirael zavřela oči. Vnímání Smrti jí skoro vyráželo dech. Nervy vyladěné na Smrt jí potvrdily to, co jí sdělil zrak.

Nikdo nepřežil.

Udělal se jí špatně od žaludku a do krku jí stouply žaludeční šťávy. Ale když se předklonila, aby vrhla, najednou uslyšela Samův křik. Narovnála se, otevřela oči a rozhlédla se. Sama neviděla, v dálce však plápolal zlatý oheň, smíšený s obrovskými fontánami bílých jisker. Mohl to být ohňostroj, ale Lirael věděla své.

I tak jí trvalo několik vteřin, než pochopila, co Sam křičí.

Když se jí smysl jeho slov prodrál do omráčené, ohromené mysli, okamžitě přestala myslet na zvracení. Přeskočila těla Mrtvých pomocníků a jejich obětí a vyrazila do běhu.

Sam křičel: "Pomoc! Lirael! Fenko! Macku! Všichni! Pomoc!"

* * *

Při posledním vzájemném výpadu se Samovi zlomil meč. Odlomil se těsně u jílece a v ruce mu zůstal nepoužitelný, mrtvý kov zbavený veškerých kouzel.

Chlorr se zasmála. Smích se jí pod maskou rozléhal hlasitě a podivně, jako by sem doléhal zevnitř nějaké vzdálené síně.

Chlorr při pronásledování Sama vyrostla. Nebylo pochyb, že pod zahánějícími a roztrhanými kožešinami se ukrývá opravdová stvůra temnot. Byla o dvě hlavy vyšší než on, a když opět pozvedla meč, z úst se jí vyřinul bílý kouř. Po čepeli se jí rozběhl rudý oheň a na trávu dopadly planoucí kapky.

Sam jí mrštil jílec do tváře a s výkřiky "Pomoc! Lirael! Fenko!" uskočil dozadu.

Meč se snesl z výšky. Chlorr také poskočila, rychleji a dále, než Sam očekával. Meč mu zasvištěl u nosu. Opět otřeseně zařval: "Macku! Všichni! Pomoc!"

Lirael uviděla, jak se nekromantčin planoucí meč prudce snesl k zemi. Sam pod ranou upadl a rudé plameny zahálily Lirael výhled.

"Same!" vykřikla.

Nezbedná Fenka s jejím výkřikem vyskočila dopředu a v ohromných přiskocích se hnala k Samovi a nekromantce.

Lirael se na okamžik zděsila, že byl Sam zabít. Potom ho spatřila, jak se nezraněn odvalil na bok. Nekromantka opět pozvedla meč a Lirael s vypětím sil uháněla dopředu, aby stihla něco udělat. Ale nedokázala to. Pořád jí zbývalo čtyřicet nebo padesát yardů a nenapadala ji žádná kouzla, která by mohla překonat vzdálenost a odvést pozornost nepřítele.

* * *

"Zemři!" zašeptala Chlorr a oběma rukama pozvedla nad hlavu meč s hrotem mířícím přímo k zemi. Sam k němu vzhledl a poznal, že nedokáže včas uniknout. Byla příliš rychlá, příliš silná. Nazvedl ruku a pokusil se pronést Výsadní znak, ale na mysl mu přišel pouze bezcenný symbol, který používal při výrobě hraček.

Meč se snesl k zemi.

Sam zaječel.

Nezbedná Fenka zaštekala.

Štěkot byl prostoupen Výsadní magií. Ta zasáhla Chlorr při pohybu meče. Paže se jí zlatě zableskly a zasyčely, z tisíce dírek se z ní vyvalil bílý kouř. Rána, která měla nabodnout Sama, sklouzla stranou a meč se zabořil do země, avšak tak blízko, že plamen Samovi popálil bok.

Chlorr do úderu vložila veškerou svou nepřirozenou sílu. A zatímco se k ní Fenka s vrčením blížila, pokoušela se zbraň vyprostit ze země. Zvíře povyroستlo a nyní bylo velké jako pouštní lev, včetně zubů a drápů. Obojek mu žhnul zlatým ohněm a Výsadní znaky se hemžily a spojovaly v divokém tanci.

Mrtvá stvůra meč pustila a ustoupila. Sam se při nekromantčině ústupu těžce zvedl na nohy. Zaťal pěsti, aby se uklidnil, a připravil se na vyvolání kouzla.

Lirael dorazila o vteřinu později, celá bez dechu. Se šípáním přešla do chůze a postavila se za Fenku.

Chlorr pozvedla jednu tmavou pěst, její nehty se protáhly do úzkých temných čepelí. Kolem těla jí neustále vířil bílý kouř, ale otvory v paži se jí už uzavřely.

Udělal krok dopředu a Fenka opět zaštekala.

Ve štěkotu byla patrná moc Volné magie, kterou posilovala Výsadní kouzla. Obojek se jí rozzářil s ještě větší intenzitou, až Sam s Lirael museli přimhouřit oči.

Chlorr ucukla a zvedla ruce, aby si zakryla obličej. Zpoza masky se jí vyvalila další vlna bílého kouře a pod kožešinami se jí proměnilo tělo. Začala se hroutit, a jak se jí krčily šaty, ztrácelo se pod nimi i její přízračné tělo.

"Proklínám vás!" zavřeštěla.

Kožešiny dopadly na zem a na ně spadla i bronzová maska. Od Fenky a Lirael začal odtékat stín temný a hustý jako inkoust, pohyboval se však mnohem rychleji než jakákoli rozlitá tekutina.

Lirael za ní vykročila, ale Fenka se jí postavila do cesty.

"Ne," řekla Fenka. "Nech ji jít. Pouze jsem ji vypudila z podoby. Je příliš mocná, abych ji sama zahнала zpátky do Smrti nebo zneškodnila."

"Byla to Chlorr," hlesl Sam celý pobledlý a rozechvělý. "Chlorr s Maskou. Nekromantka, se kterou před léty bojovala má matka."

"Teď je jednou z vyšších Mrtvých," podotkl Macek. "Vrátila se zpoza Sedmé nebo Osmé brány."

Sam divoce povyskočil. Když se podíval na zem, Macek seděl naprosto klidně vedle nekromantčina meče, jako by tam strávil celou dobu.

"Kdes byl?" zeptal se.

"Zatímco ses s tím tady vypořádával, byl jsem se porozhlédnout," vysvětloval Macek. "Chlorr utekla, ale vrátí se. Další Mrtví pomocníci nejsou ani dvě míle na západ. Je jich nejmíň stovka a vedou je stínoví pomocníci."

"Stovka!" zvolal Sam, zatímco Lirael vyhrkla: "Stínoví pomocníci!"

"Měli bychom se vrátit na loďku," navrhl Sam. Podíval se na nekromantčin meč, který se pořád chvěl v zemi. Už ho nestravovaly plameny, ale jeho ocel byla tmavá jako eben a svíjely a stahovaly se na ní podivné runy, zvedal se mu z nich žaludek.

"Měli bychom ho zničit," řekl. Cítil, jako by měl před očima vlčí mlhu, a zjistil, že mu dělá potíže přemýšlet. "Ale... ale já nevím, jak to rychle provést."

"Co jsou zač všichni tihle lidé?" zeptala se Lirael. Nedokázala říci těla. Pořád nemohla uvěřit, že jsou všichni mrtví. Stalo se to tak rychle, během několika málo horečnatých minut.

Sam se rozhlédl po pastvině. Vyšlo několik dalších hvězd a objevil se tenoučký srpek měsíce. V jeho studeném světle uviděl, že řada povražděných lidí má na hlavách modré klobouky nebo šátky. V pařátech jednoho Mrtvého, kterého Lirael zahнала s pomocí svých píšťal, zůstal vězet kus modré látky.

"Jižané," pronesl překvapeně.

Přešel k nejbližšímu tělu, aby si je mohl zevrubněji prohlédnout: světlovlasému chlapci nemohlo být více než šestnáct. Samovi se v očích zračilo více zmatku než strachu, jako by nemohl uvěřit, k čemu tady vůbec došlo. "Jižanští uprchlíci. Řekl bych, že se pokoušeli utéct."

"Utéct před čím?" zeptala se Lirael

Než jí stačil někdo odpovědět, v dále zavyla Mrtvá stvůra. Za okamžik se vyty ožývalo už z mnoha dalších vyschlých, hnijících hrdel.

"Chlorr se dostala k pomocníkům," řekl Macek naléhavě. "Musíme okamžitě odejít!"

Kocour se měl rychle k odchodu. Sam se vydal za ním, ale Lirael ho popadla za ruku.

"Nemůžeme jen tak zmizet! Jestli je tu tak necháme, použijí jejich těla k..."

"Nemůžeme tu zůstat!" protestoval Sam. "Slyšela jste Macka. Je jich příliš mnoho, abychom se jim mohli postavit, a Chlorr se vrátí s nimi!"

"Musíme něco udělat!" zvolala Lirael. Zadívala se na Fenku. Ta jí přece určitě pomůže! Musí nad těly provést rituál očištění nebo je spoutat, aby je nemohly obsadit duše přivolané ze Smrti.

Ale Fenka jen zavrtěla hlavou. "Není čas," řekla zkroušeně.

"Sam může vzít zvonce!" namítala Lirael. "Musíme..."

Fenka dloubla Lirael pod koleno, aby ji přiměla k chůzi. Dívka klopýtla dopředu a oči se jí zalily slzami. Sam a Macek už byli kus cesty před nimi. Pospíchali k vrbám.

"Pospěš si!" zavolala Fenka úzkostlivě, ohlížejíc se přes rameno. Slyšela cvakání mnoha kostí a cítila zahnívající maso. Mrtví se rychle přibližovali.

Lirael se potácivě rozběhla a rozplakala se. Kdyby jen mohla utíkat rychleji nebo věděla, jak lépe zacházet s píšťalami. Mohla by zachránit třeba jen jednoho z uprchlíků.

Jednoho z uprchlíků. Jeden ale Mrtvým přece utekl. "Ten muž!" vykřikla a vyrazila tryskem kupředu. "Ten muž v řece! Musíme ho zachránit!"

Kapitola 43.

Rozloučení s Pátračkou

I s pomocí Fenčina vysoce vyvinutého čichu a Mackova jedinečného nočního vidění jim trvalo skoro hodinu, než našli Jižana, kterému se podařilo doběhnout k řece. Pořád se nechával unášet na zádech, ale tvář sotva držel nad hladinou, a navíc se zdálo, že nedýchá. Ale jakmile ho Sam s Lirael přitáhli k loďce, otevřel oči a zasténal bolestí.

"Ne, ne," zašeptal. "Ne."

"Podržte ho," sykla Lirael na Sama. Rychle zapátrala ve Výsadě a vytáhla z ní několik hojivých znaků. Vyslovila jejich jména a sevřela je mezi prsty. Znaky teple a konejšivě zazářily a Lirael hledala zjevná poranění, kam by je mohla umístit, aby co nejlépe začínkovaly. Jen co kouzlo začne působit, budou ho moci vytáhnout z vody.

Na krku se muži rozlévala obrovská krvavá skvrna. Ale když k němu Lirael přiblížila ruku, muž vykřikl a pokusil se ze Samova sevření vyprostit.

"Ne! Je to zlo!"

Lirael ruku celá zmatená odtáhla. Chystala se přece vyvolat kouzlo Výsadní magie. Zlaté světlo žhnulo čistě a jasně a po zápachu Volné magie nebylo ani stopy.

"Je to Jižan," zašeptal Sam. "Ti nevěří na kouzla ani na pověry, kterým věří Ancelstierané, natožpak na naši magii. Když přešli Zeď, muselo to být pro ně strašné."

"Země za Zdí," zavzlykal muž. "Slíbil nám opět zemi. Statky, které bychom si mohli zbudovat, vlastní domov..."

Lirael se znovu pokusila umístit kouzlo, ale muž zavřeštěl a zalomcoval sebou v Samově sevření. Ve vlnách, které kolem sebe šířil, mu několikrát zmizela hlava, až mu Lirael byla nucena ruku pustit a kouzlo uvolnit do noci.

"Umírá," hlesl Sam. Cítil, jak muže opouští život, cítil, jak se k němu blíží studený dotyk Smrti.

"Co můžeme udělat?" zeptala se Lirael. "Co..."

"Všichni mrtví," zakašlal muž. S říční vodou vykašlal i krev a ta se jasně zaleskla v měsíčním přísvitu. "U té jámy. Byli mrtví, ale pořád vykonávali jeho příkazy. Potom ten jed... řekl jsem Hralovi a Mortinovi, aby nepili... čtyři rodiny..."

"Všechno je v pořádku," konejšil ho Sam, ačkoli mu málem přeskočil hlas. "Podařilo... podařilo se jim utéct."

"Utíkali jsme a Mrtví nás pronásledovali," zašeptal Jižan. Oči měl jasné, ale viděl jimi něco jiného než Sama s Lirael.

"Utíkali jsme noc a den. Nemají rádi slunce. Torbel se poranil na kotníku a já jsem ho nemohl... nemohl jsem ho nést."

Lirael se natáhla a pohlédla muže po hlavě. Napřed ucukl, ale uklidnil se, když v jejich rukou nespátřil žádné podivné světlo.

"Statkář říkal řeka," pokračoval umírající. "Řeka."

"Dokázal jste to," chlácholil ho Sam. "Toto je ta řeka. Mrtví nemůžou přejít tekoucí vodu."

"Ach," povzdychl si muž a potom se vytratil, vklouzl do té druhé řeky, té, která ho odnese k Deváté bráně a za ni.

Sam ho pomalu pustil. Lirael zvedla ruku. Nad mužovou tváří se zavřela voda a Pátračka zamířila stranou.

"Nezachránili jsme ani jednoho," zašeptala Lirael. "Ani jednoho."

Sam nic neřikal. Cívil na měsícem ozářenou řeku.

"Pojď sem, Lirael," řekla Fenka potichu ze stanoviště na přídi. "Pojď mi pomoci sem na hlídku."

Lirael s rozechvělým spodním rtem přikývla a snažila se v sobě zadusit vzlyky. Přelezla lavice, ztěžka dosedla vedle Fenky a vši silou ji objala. Fenka její gesto snášela bez jediného slůvka stejně jako slzy, které jí kanuly na kožich.

Liraelino sevření nakonec povolilo a dívka sklouzla dolů. Přemohl ji spánek, spánek, který přichází, jen když tělo vyčerpá všechny síly a bitva je vyhrána či prohrána.

Fenka se trochu posunula, aby Lirael spočinula v pohodlnější poloze, a podívala se za sebe. Žádný pes by se takto otočit nedokázal. Spal i Sam. Schoulil se na zádi a nad hlavou se mu zlehka pohybovalo kormidlo.

Zdálo se, že spí i Macek; na svém obvyklém místě poblíž stěžně. Ale když se Fenka obrátila, kocour otevřel jedno jasné zelené oko.

"I já jsem to spatřil," řekl Macek. "Na tom vyšším Mrtvém, na té Chlorr."

"Ano," přitakala Fenka znepokojeně. "Pevně doufám, že pro tebe nebude těžké rozpomenout se, komu jsi zavázán věrností!"

Macek neodpověděl. Pomalu oko zavřel a tlamičku mu zkrivil slabý a tajuplný úsměv.

Nezbedná Fenka seděla celou noc na přídi, zatímco Lirael vedle ní sebou házela a převalovala se. V časných, tichých ranních hodinách minuli Qyrre, pouze jako bílá plachta v dáli. Ačkoli to byl Liraelin původní cíl, Pátračka se ani nepokusila přistát.

Lirael zachvátila mírná panika, když ji probudilo burácení vodopádu po proudu řeky. Na tuto vzdálenost znělo jako bzučení spousty mušek a chvíli jí trvalo, než si uvědomila, co vlastně slyší. Jakmile vodopád poznala, strávila několik úzkostných minut, než jí došlo, že v porovnání s větvením a listím, které se kolem nich hnaly na řece, pluje Pátračka docela pomalu.

"Jsme v kanálu a blížíme se k Abhorsenovu domu," vysvětlovala Fenka, zatímco si Lirael mmla ospalé oči a protahovala se v marné snaze zbavit se všech bolestí a křečí.

Všechna úmrtí z předcházející noci už se zdála být dávnou minulostí. Ale ani zdaleka se nepodobala snu. Lirael věděla, že tvář posledního Jižana, výraz úlevy, když konečně poznal, že unikl Mrtvým, se jí nesmazatelně vryl do paměti.

Když se natahovala, dívala se na obrovskou masu vodní tříště. Zvedala se v místě, kde se vpředu Ratterlin řítí z Dlouhých útesů. Řeka jako by mizela v mohutném mračnu, které spočívalo na útesech a krajině za nimi jako gigantická zvlněná bílá deka. Potom se na okamžik opar protřhal a ona uviděla věž. Od její kuželovité střechy pokryté červenými taškami se odráželo slunce. Rozechvělá v oblaku vypadala jako fata morgana, ale Lirael poznala, že konečně dorazila do Abhorsenova domu.

Zatímco se přibližovali, Lirael sledovala, jak z mračna vystupují další červené střechy, svědčící o přítomnosti jiných budov uskupených kolem věže. Víc však neviděla, protože celý ostrov, na němž byl Dům vystavěn, obklopovala bíle natřená kamenná zeď, vysoká alespoň čtyřicet stop. Bylo vidět pouze červené tašky a několik korun stromů.

Uslyšela, jak k ní od zádi přichází Sam. Stanul vedle ní a zadíval se dopředu. Na základě nevyslovené dohody se nebavili o tom, co se stalo, ačkoli ticho je nesmírně tížilo.

Nakonec se Sam, v zoufalé snaze něco říci, ujal role průvodce.

"Sice to tak nevypadá, ale ostrov je větší než fotbalové hřiště. Ehm, to je hra, kterou jsem hrával na škole v Ancelstierre. No prostě, ostrov má asi tři sta yardů na délku a sto yardů na šířku. Vedle samotného Domu je na něm zahrada a sad - tam napravo můžete zahlédnout květy na broskvoních. Bohužel je ale ještě moc brzo na ovoce. Místní broskve jsou jedna báseň, Výsada ví proč. Dům se nemůže srovnávat s palácem co do velikosti, ale je větší, než se zdá, a vejde se do něj spousta věcí. Řekl bych, že od vašeho Ledovce se dost liší, je to tak?"

"Už teď se mi líbí," řekla Lirael s úsměvem, oči stále upřené před sebe. V mračnu zahlédla slabý náznak duhy, táhla se

přes bílé zdi a pestrobarevně Dům rámovala.

"To je dobře," zamručel Macek, když se znenadání objevil u Liraelina lokte. "I když bych tě měl upozornit na místní kuchyni."

"Na kuchyni?" zeptala se Fenka a olízla se. "Co je s ní?"

"Nic," odpověděl Sam příkře. "Vyslanci jsou výteční kuchaři."

"Máte vyslance jako sloužící?" přidala se Lirael, zajímaly ji rozdíly mezi životem Abhorsenů a Clayrů. "My v Ledovci vykonáváme většinu práce sami. Všichni se musí střídat, zvláště v kuchyni, i když se najdou lidé, kteří se zaměřují na určitou oblast."

"Sem nepřijíždí nikdo kromě rodiny," řekl Sam. "Mám na mysli širokou rodinu - příslušníky Krve, jako jsou třeba Clayrové. A nikdo nemusí nic dělat, vážně, protože je tu spousta vyslanců, kteří touží po tom, aby mohli pomáhat. Myslím, že když tu nikdo není, mají dlouhou chvíli. Každý Abhorsen několik vyslanců vyrobí, takže se vlastně množí. Někteří jsou stovky let staří."

"Tisíce," opravil ho Macek. "A většina je senilní."

"Kde přistaneme?" zeptala se Lirael, aniž Mackovým připomínkám věnovala pozornost. V severní zdi neviděla žádnou bránu ani přístaviště.

"Na západní straně," odpověděl Sam, už musel zvýšit hlas, aby ho bylo na pozadí silícího buráčení vodopádu slyšet. "Objedeme ostrov skoro až k vodopádu. Tam je přístaviště a nášlapné kameny, které vedou k západnímu tunelu. Tamhle na břehu můžete vidět jeho ústí."

Ukázal na úzkou římsu v polovině západního břehu, výběžek šedého kamene vysoký skoro jako Dům. Lirael oblakem vodní tříště neviděla, zda se v něm otevírá i ústí tunelu, to by však k vodopádu bylo nebezpečně blízko.

"Chcete říct, že nášlapné kameny vedou přes něco takového?" zvolala Lirael a ukázala k okrajům. Proud byl nejméně dvě stě yardů široký, mimořádně hluboký a hnal se rychlostí, kterou se ani neodvažovala odhadnout. Nepovzbudilo ji ani to, když jí Sam řekl, že vodopád je více než tisíc stop hluboký. Kdyby se nějak nechali vytáhnout z kanálu, Pátračka by se během několika vteřin převrátila a cesta dolů by byla opravdu dlouhá.

"Po obou stranách," zakřičel Sam. "Vedou ke břehům a tam jsou potom tunely, které schází k úpatí útesů. Nebo jestli chcete, můžete se ubírat po březích a zůstat na plošině."

Lirael přikývla a polkla. Podívala se na místo, kde se od Domu k západnímu břehu měly táhnout nášlapné kameny. Pod vodní tříští a bouřící vodou je vůbec neviděla. Doufala, že ani nebude muset, a vzpomněla si na Výsadní podobu, která je bezpečně svinutá v brašně s Knihou vzpomínek a zapomnění, připravena k použití. Tu vzdálenost by mohla přeletět v podobě pušťka a celou cestu by prověřtěla.

Za několik minut doplula Pátračka k bílým zdem. Lirael k nim vzhledla a v duchu vedla čaru od stěžně loďky k vrchnímu okraji zdi. Z větší blízkosti zdi vypadaly ještě vyšší a byly na nich podivné stopy, jež nedokázala překrýt ani bílá barva. Jakoby šmouhy po záplavě, která dosáhla až skoro k jejich vrcholu.

Potom se ocitli u dřevěného mola. Pátračka jemně vrazila do těžkých plátěných nárazníků, které u něj visely, ale zvuk nárazu naprosto zanikl v dunivém buráčení vodopádu. Sam s Lirael za němě gestikulace z loďky rychle všechno vyložili. Vodopád byl příliš hlučný, aby uslyšeli třeba i ten nejhlasitější křik, pokud tedy - jak Sam Lirael názorně předvedl - nestanul těsně vedle jejího ucha, ale potom komunikace bolela.

Když všechno nakupili na molu, Macek se uvelebil na Liraelině tlumoku a Fenka spokojeně chytala do tlamy kapky vody, Lirael políbila na tvář Pátraččinu figurínu a odrazila loďku od mola. Měla dojem, že vyřezávaná tvář ženy mrkla a koutky úst se jí roztáhly v úsměvu.

"Děkuji," říkal její pohled. Sam se uklonil u jejího boku a prokázal jí úctu. Pátračka jim odpověděla plácnutím plachtou, potom se otočila a vyplula proti proudu. Sam ji bedlivě pozoroval, všiml si, že se proud v kanálu obrátil a nyní teče na sever, proti proudu řeky. Zase zauvažoval, jak je to možné; jak by se chtěl podívat na Výsadní kameny, které byly zapuštěny hluboko v říčním dnu. Možná ho Lirael naučí, jak se vytváří podoba lední vydry...

Ze zasnění ho vytrhl dotyk na lokti; otočil se a popadl jezdecké brašny a meč. Potom se jako první vydal k brance a otevřel ji. Jakmile jí prošli, buráčení vodopádu téměř utichlo a Lirael musela napínat uši, aby zaslechla byt' jen vzdálené hučení. Místo toho slyšela ptáky na stromech a spoustu včel, poletujících kolem nich na cestě k broskvoňovým květům. Nad Abhorsenovým domem a všude kolem něj se protrhal mlžný příkrov. Sluneční paprsky Lirael rychle vysušily drobné kapky, jež jí dopadly na tvář a na šaty.

Táhla se před nimi pěšina z červených cihel, vroubená trávníkem, a řada keřů s trsy zvláštních žlutých květů připomínajících kolíky. Pěšina vedla ke vstupním dveřím Domu. Jejich veselá azurová barva jasně zářila na pozadí nabílených kamenů po obou jejích stranách. Dům sám vypadal poměrně obyčejně. Vedle věže jej tvořila jedna velká, tří - či čtyřpatrová budova. Patřilo k němu i jakési vnitřní nádvoří, protože Lirael viděla, jak dovnitř a ven létají ptáci. Pyšnil se spoustou velikých oken a působil pohodlně a pohostinně. Abhorsenův dům očividně nebyl žádnou pevností; v případě obrany spolehal na jiné než architektonické prvky.

Lirael natáhla ruce ke slunci a nasávala čistý vzduch a jemnou vůni linoucí se ze zahrad, vůni květů, úrodné půdy a bujně zeleně. Najednou se v ní rozhostil klid a zvláštní pocit domova, třebaže se toto místo značně lišilo od uzavřených tunelů a siní Ledovce.

Ani zahrady, které byly založeny v jeho rozlehlých síních, se svými natřenými stropy a slunci tvořenými Výsadními symboly, se nedokázaly přiblížit nesmírnosti modré oblohy a opravdového slunce.

Pomalu vydechla a už se chystala spustit ruce podél těla, když nad sebou spatřila malou tečku. Za okamžik se k ní

připojilo tmavé mračno řady poněkud větších objektů. Až za několik vteřin si uvědomila, že menší tečka je pták a řítí se přímo na ni. Větší tečky jsou také ptáci - nebo tvorové, kteří létají jako ptáci. Zároveň v ní zacukaly nervy vyladěné na Smrt a hned vedle sebe uslyšela Samův výkřik.

"Mrchovrány! Letí za poštovním jestřábem!"

"Jsou ve skutečnosti pod ním," poznamenala Fenka se zakloněnou hlavou. "Jestřáb se mezi nimi pokouší proletět!"

Plní úzkosti se dívali, jak poštovní jestřáb padá k zemi, jak zlehka kličkuje ve snaze vyhnout se mrchovránám. Ale těch byly stovky a rozprostřely se po velké ploše, takže jestřábovi nezbývalo, než se pokusit prorazit místem, kde jich bylo nejméně. Vybral si místo, přitiskl křídla a spustil se ještě větší rychlostí, téměř volným pádem.

"Jestli se mu mezi nimi podaří proletět, neodvážím se ho pronásledovat," řekl Sam. "Jsou příliš blízko řeky a Domu."

"Leť!" zašeptala Lirael s očima upřenými na jestřába a v duchu ho ponoukala, aby se řítil ještě rychleji. Padal celou věčnost. Uvědomila si, že musel být opravdu velmi vysoko. Potom znenadání vtrhl do černého hejna, vzápětí se z toho místa vznesla hromada peří a mrchovrány se rozletěly do všech stran. Další se ale stále hnaly do středu mračna. Lirael zatajila dech. Jestřáb se neobjevil. Další mrchovrány vlétaly do hejna, až jich bylo na malém prostoru tolik, že do sebe začaly narážet a z oblohy se snášela černá polámaná těla.

"Dostaly ho," hlesl Sam. Potom vykřikl. Z vířící masy mrchovran najednou vystřelil malý hnědý pták. Tentokrát padal zdánlivě nekontrolovaně, chyběl mu jednoznačný směr. Z hejna se oddělilo několik mrchovran, aby ho pronásledovaly, ale neuletěly daleko, musely se zastavit a stočily se pryč, neboť je odpudila síla řeky a ochranná kouzla Domu.

Jestřáb padal stále níž, jako by byl mrtvý nebo omráčený. Až teprve čtyřicet nebo padesát stop nad zahradou najednou roztáhl křídla, aby svůj pád zbrzdil; zhoupł se a přistál Lirael u nohou. Zůstal ležet. Přerývané se mu zvedala opeřená hrud', v poničeném peří a na krvácející hlavě mu byly jasně vidět stopy po útoku mrchovran. Žlutá očka se mu však pořád čile pohybovala a pak docela snadno přihopkal k Samovi. Sam si přidržel a nabídl mu místo na manželé své košile.

"Zpráva pro prince Sametha," řekl jestřáb hlasem, který se nepodobal hlasu žádného ptáka. "Zpráva."

"Ano, ano," uklidnil ho Sam a jemně mu opět uhladil peří. "Já jsem princ Sameth. Pověz mi ji."

Pták naklonil hlavu na stranu a otevřel zobák. Lirael v něm spatřila stopu po Výsadních symbolech a najednou jí došlo, že pták v sobě nese kouzlo, kouzlo, které v něm bylo vyvoláno, dokud byl ještě ve vajíčku, aby rostlo společně s ním.

"Samethe, ty pitomče, doufám, že tě tento vzkaz zastihne v Domě," řekl poštovní jestřáb, jeho hlas prošel další proměnou. Nyní se podobal hlasu ženy. Z jeho tónu a z výrazu na Samově tváři Lirael vytušila, že k němu promlouvá jeho sestra Ellimere.

"Rodiče jsou pořád v Ancelstierre. Jsou tam větší nepokoje, než čekali. Corolini je rozhodně pod vlivem někoho ze Starého království a jeho strana Naše země má ve shromáždění stále větší vliv. Ke Zdi se přesouvá čím dál větší počet uprchlíků. Dostáváme také hlášení o Mrtvých bytostech podél celého západního břehu Ratterlinu. Svolávám vycvičené sbory a spolu s nimi a s gardou se během dvou týdnů vydáme na jih do Barhedrinu, abychom zabránili jakýmkoli dalším přechodům hranice. Nevím, kde jsi, ale otec říká, že je naprosto nutné, abys našel Nicholase Sayra a okamžitě ho poslal zpátky do Ancelstierre, neboť Corolini tvrdí, že jsme ho unesli, abychom ho použili jako rukojmí za účelem ovlivňování vrchního ministra. Pozdravuje tě matka. Doufám, že pro tentokrát dokážeš udělat něco opravdu užitečného..."

Hlas se zničehonic odmlčel, protože vyčerpal kapacitu jestřábovy poměrně malé paměti. Pták zapípal a začal si čechrat peří.

"Tak pojďme dovnitř a trochu se umyjeme," pravil Sam pomalu, ačkoli nespouštěl oči z jestřába, jako by měl ještě něco dodat. "Vyslanci se o vás starají, Lirael. Promluvíme si o všem dnes večer u večeře?"

"Večeře?!" zvolala Lirael. "Měli bychom si o tom promluvit dřív. Vypadá to, že bychom se měli okamžitě vydat na cestu."

"Ale vždyť jsme sem teprve dorazili..."

"Ano," souhlasila Lirael. "Ale jsou tu ti Jižané a vašemu kamarádovi Nicholasovi hrozí nebezpečí. Možná teď záleží na každé hodině."

"Zvlášť pokud ten, kdo řídí Chlorr a ostatní Mrtvé, ví, že jsme tady," zavrčela Fenka. "Musíme se rychle přesunout, než budeme obklíčeni."

Sam chvíli neodpovídal. "Dobře," řekl rychle. "Za hodinu se setkáme u oběda a pak... ehm... vymyslíme, co dál."

Odšoural se pryč - a najednou bylo vidět, jak silně kulhá - a zatlačil na vstupní dveře. Lirael ho následovala pomalejším krokem s rukou volně položenou na Fenčině hřbetě. Macek šel několik kroků vedle nich, potom využil Fenčin hřbet, aby se od něj odrazil na Liraelino rameno. Dívka při jeho dopadu poskočila, ale uklidnila se, když si ověřila, že má zasunuté drápky. Kocour se jí opatrně ovinul kolem krku a pak se zdálo, že usnul.

"Jsem strašně unavená," řekla Lirael, když překročila práh. "Ale čekat opravdu nemůžeme, co?"

"Ne," zavrčela Fenka, začenicchala a rozhledla se po vstupní hale. Po Samovi v ní už nebylo ani stopy, ale jeden vyslanec odcházel s poštovním jestřábem na ruce a další dva vyslanci čekali na úpatí hlavního schodiště. Měli na sobě dlouhé světlé hábity, prostorné kapuce jim zakrývaly hlavy a halily neexistující obličej. Bylo vidět pouze jejich bledé přizračné ruce vytvořené z Výsadních znaků, při pohybu jim občas zajiskřily.

Jeden se přiblížil a hluboko se Lirael poklonil, potom jí pokynul, aby ho následovala. Druhý zamířil přímo k Nezbedné Fence a popadl ji za obojek. Nepadlo jediné slovo, ale Fenka i Macek patrně vytušili jejich úmysly. Macek, navzdory zdánlivému spánku, zareagoval jako první. Seskočil Lirael z krku a tak rychle a hbitě proběhl kočičmí vrátky pod schodištěm, že za ním Lirael zůstala nevěřícně zírat. Fenka buď pomaleji chápala, nebo byla v útěcích před dotěrnými vyslanci v Abhorsenově Domě méně zběhlá.

"Koupel?" vyštěkla rozhořčeně. "Já žádnou koupel nestrpím! Včera jsem si zaplavala v řece. Já žádnou koupel nepotřebuji!"

"Ale potřebuješ," pokrčila Lirael nos. Podívala se na vyslance a dodala: "Prosím vás, postarejte se, aby se vykoukala. A použila mýdlo. A vydrhla se."

"Můžu potom aspoň dostat kost?" zeptala se skličená Fenka a ohlédla se s prosebným výrazem, zatímco ji vyslanec odváděl pryč. Každého by napadlo, že jí odvádějí do vězení nebo ještě na horší místo, pomyslela si Lirael. Ale pak se neovládla a utíkala Fenku políbil na čumák.

"Samozřejmě že dostaneš kost a taky velký oběd. Já se jdu taky vykoupat."

"Pro nás psy je to jiné," odpověděla Fenka žalostně, když vyslanec otevřel dveře vedoucí na nádvoří. "My prostě koupání nemáme rádi!"

"Já ale ano," zašeptala Lirael, podívala se na své propocené oblečení a prohrábla si špinavé vlasy. Poprvé si všimla, že má na sobě dokonce krev. Krev nevinných. "Koupel a čisté oblečení. To teď potřebuji."

Vyslanec se opět uklonil a odvedl ji ke schodišti. Lirael ho poslušně následovala a se zájmem poslouchala, jak každý schod vrže jinak. Následující hodinu vypustím všechno z hlavy, pomyslela si.

Ale při chůzi za vyslancem myslela na Jižany, kteří se tak usilovně snažili uprchnout. Uprchnout z jámy, kde byli vražděni a zotročováni jejich krajané. Z jámy, u níž stál na haldě hlíny Nicholas, zatímco nekromant a jeho mrtvoly ožehlé blesky namáhavě vykopávaly něco, o čem si byla jista, že by nemělo už nikdy spatřit světlo světa.

Kapitola 44.

Abhorsenův dům

Když Lirael opět sešla ze schodů, byla zase krásně čistá. Z vyslance se vyklubal skutečný zastánce drhnutí a užívání spousty vody - kterou do Domu dodávají horké prameny - napadlo Lirael, neboť prvních několik umyvadel doprovázel obludný sirný zápach, přesně jak se někdy stávalo v Ledovci.

Vyslanec jí vybral poměrně okázalé šaty, ale Lirael je odmítla. Oblékla se naopak do náhradního knihovnického úboru. Uniformu nosila už tak dlouho, že se bez ní cítila nesvá. Alespoň ve své rudé vestě se mohla cítit trochu jako skutečná Clayra.

Vyslanec se za ní pořádkem ploužil s pláštěm přehozeným přes ruku. Trval neodbytně na tom, aby si jej vyzkoušela, a Lirael mu jen perně vysvětlovala, že vesty a pláště se k sobě prostě nehodí.

Cestou dolů jí další vyslanec otevřel dvojité dveře vedoucí napravo od schodiště. Jeho bledé přízračné ruce ostře kontrastovaly s tmavými dubovými dveřmi. Vyslanec otočil mosaznými knoflíky, poodstoupil a sklonil hlavu zahalenou v kápi - a Lirael poprvé zahlédla Hlavní síň. Zaujímalá minimálně polovinu přízemí, ale zrovna její velikost Lirael nezarazila. Když se zadívala přes síň k obrovskému oknu z barevného skla, které znázorňovalo stavbu Zdi, zaplavil ji intenzivní pocit děja vu. A stál tady dlouhý, nádherně vyleštěný stůl přetékaný stříbrným nádobím a židle s vysokým opěradlem.

Lirael toto všechno už jednou viděla, v Temném zrcadle. Jenže tehdy na židli seděl muž, její otec.

"Tady vás mám," ozval se Sam za jejími zády. "Omlouvám se, že jdu pozdě. Nemohl jsem přimět vyslance, aby mi obstarali správný plášť - vyhrabali něco podivného. Musí senilnět, jak říkal Macek."

Lirael se otočila a pohlédla na jeho plášť. Byl ozdoben zlatými věžemi královského rodu, ty se však střídaly s nějakým zvláštním nástrojem, který nikdy neviděla - jakousi stříbrnou zednickou lžící nebo rýčem.

"To je lžíce Tvůrců Zdi," vysvětloval Sam. "Ale po těch už není celá staletí ani stopy. Nejméně tisíc let... Poslyšte, líbí se mi vaše vlasy," dodal, když z něho Lirael nespouštěla oči. Neměla na hlavě šátek. Černé vlasy měla učesané a lesklé a vesta nedokázala skrýt její štíhlou postavu. Byla vskutku velice přitažlivá, ale něco na ní Samovi nyní nahnalo hrůzu. Koho mu jenom připomíná?

Protlačil se kolem vyslance, který otevíral dveře, a už byl na půli cestě ke stolu, když si uvědomil, že Lirael se ani nepohnula. Pořád stála ve dveřích a civěla na stůl.

"Co je?" zeptal se.

Lirael se nezmohla na slovo. Pokynula vyslanci, který jí nesl plášť. Vzala si jej a rozbalila jej, aby se mohla podívat na jeho erb.

Potom jej zase poskládala, zavřela oči, v tichosti napočítala do deseti, rozložila jej a opět se na něj zadívala.

"Co se děje?" ptal se dál Sam. "Jste v pořádku?"

"Já... já nevím, jak to mám říct," začala Lirael, když si rozepjala vestu a podala ji vyslanci, jenž se jí zjevil po boku. Sama její náhlé svlékání zarazilo, ale ještě více ho ohromilo, když si oblékla plášť a pomalu jej vyhladila.

Skvěly se na něm zlaté clayrské hvězdy a stříbrné klíče Abhorsenů.

"Musím být z poloviny Abhorsenka," pronesla Lirael hlasem, z něhož bylo zřejmé, že sama svým slovům stěží věří. "Vlastně si myslím, že jsem nevlastní sestra vaší matky. Váš dědeček byl můj otec. Chci říct, že jsem vaše teta. Vzdálená teta. Promiň."

Sam na několik vteřin zavřel oči. Potom je otevřel, jako náměsíčník přešel k židli a posadil se. Lirael se za chvíli posadila naproti němu. Nakonec řekl:

"Moje teta? Nevlastní sestra mojí matky?" Odmlčel se. "Ona to ví?"

"Myslím, že ne," zašeptala Lirael a najednou ji opět přepadla úzkost. Ještě se pořádně nezamýšlela nad všemi důsledky svého původu. Jak bude slavná Sabriel reagovat na nečekané zjevení sestry? "Určitě ne - jinak by mě už

dávno vyhledala. Sama jsem na to přišla jen díky Temnému zrcadlu. Chtěla jsem se podívat, kdo byl můj otec. Podívala jsem se do minulosti a uviděla jsem své rodiče přímo v této místnosti. Můj otec seděl na tamté židli. Strávili spolu jen jednu noc, než musel odjet. Myslím, že to bylo v roce, kdy zemřel."

"To není možné," zavrtěl hlavou Sam. "Stalo se to před dvaceti lety."

"Ach tak," hlesla Lirael s ruměncem na tvářích. "Lhala jsem ti. Je mi teprve devatenáct."

Sam se na ni podíval, jako by se mu po jakémkoli dalším odhalení měla rozskočit hlava. "Jak vyslanci poznali, že ti mají dát ten plášť?" zeptal se.

"Řekl jsem jim to," ozval se Macek a vystrčil hlavu na židli stojící nedaleko. Bylo jasné, že dřímá, protože mu na jednom boku stály všechny chlupy.

"Jak jsi to poznal ty?" ptal se dál Sam.

"Abhorsenům sloužím už řadu staletí," odpověděl Macek a začal se olizovat. "Takže už docela poznám, jak se věci mají. Jakmile mi došlo, že Sam není nástupcem Abhorsenky, měl jsem oči na stopkách, abych poznal toho, kdo jím je, protože zvonce by se neobjevily, kdyby se nepřiblížil jeho příchod. A byl jsem tady, když Liraelina matka přišla navštívit Terciela - tedy předešlého Abhorsena. Takže to nebylo nic složitého. Lirael je očividně jak dcera předchozího Abhorsena, tak nástupkyně Abhorsenky, pro niž jsou určeny zvonce."

"Chceš říct, že já nejsem nástupcem Abhorsenky? Že je jím ona?" zeptal se Sam.

"Ale já to přece být nemůžu!" zvolala Lirael. "Tedy já to být nechci. Já jsem Clayra. Sice jsem nejspíš taky Pamětnice, ale jsem... jsem dcera Clayrů!" vykřikla.

Poslední slova ještě chvíli doznívala v síni.

"Můžeš si stěžovat, jak chceš, ale Krev si říct nedá," poznamenal Macek, když ozvěny utichly. "Jsi nástupkyní Abhorsenky a musíš přijmout zvonce."

"Díky Výsadě!" oddechl si Sama Lirael si všimla, že má v očích slzy. "Chci říct, že mně by to s nimi stejně nikdy nešlo. Ty, Lirael, budeš mnohem lepší nástupkyní. Jen si vzpomeň, jak ses vydala do Smrti pouze se svými pišťalami. A utkala ses s Hrázem a dostala ses ven. Já jsem se dokázal jen popálit a umožnil jsem mu přístup k Nicholasovi."

"Já jsem dcera Clayrů," trvala na svém Lirael, ale i jí samé připadalo, že její hlas zní slabě. Chtěla se jen dozvědět, kdo byl její otec. Přistoupit na to, že se stala nástupkyní Abhorsenky a jednoho dne - doufala, že za dlouhou dobu - se stane přímo Abhorsenkou, pro ni bylo mnohem těžší. Zaslíbila by život pronásledování a zneškodňování či zahánění Mrtvých. Místo života stráveného v ledovci by cestovala po celém království.

"Volí si stezku chodec, nebo stezka chodce?" zašeptala, když jí před očima zazářila poslední stránka z Knihy mrtvých. Potom ji napadla další myšlenka, rázem zbělela.

"Takže nikdy nezískám Zrak, je to tak?" pronesla pomalu. Je sice poloviční Clayra, ale silněji jí v žilách koluje krev Abhorsenů. Dar, po němž toužila celý život, jí měl být s konečnou platností odepřen.

"Ne, nezískáš," prohlásila Fenka potichu, když obešla Lirael a položila jí čenich do klína. "Ale tvoje clayrské dědictví ti poskytuje dar Paměti, neboť pouze dítě Abhorsena a Clayry může nahlížet do minulosti. Musíš nabýt sil - kvůli sobě, kvůli království a kvůli Výsadě."

"Nikdy nebudu mít Zrak," zašeptala Lirael ještě jednou a velice pomalu. "Nikdy nebudu mít Zrak..." Sevrěla ruce kolem krku podivně čisté Fenky a ani si nevšimla, že zvíře poprvé a nejspíš i naposledy krásně voní mýdlem. Ale neplakala. Oči měla suché. Byla jí velká zima a nedokázalo ji zahřát ani konejšivé teplo Fenky.

Sam se díval, jak se chvěje, ale na židli se nepohnul. Měl pocit, že by k ní měl přijít a nějak ji utěšit, ale nevěděl přesně jak. Není to přece mladá žena nebo dívka. Je to teta a on neví, jak se zachovat. Urazila by se, kdyby se ji pokusil obejmout?

"To je ten... ten Zrak pro tebe opravdu tak důležitý?" zeptal se váhavě. "Víš," pokračoval a v prstech mnul lněný ubrousek. "Mně se... mně se strašně ulevilo, že nemusím být nástupcem Abhorsenky. Nikdy jsem nechtěl být vyladěný na Smrt, ani do ní vcházet, nic z toho. A když jsem se v ní ocitl, když mě tehdy chytil... ten nekromant... chtěl jsem umřít, protože pak by bylo po všem. Ale nějak se mi podařilo utéct a to už jsem věděl, že do Smrti už nikdy nebudu moci vstoupit. Jenže všichni ostatní očekávali, že půjdu v matčiných stopách, protože bylo jasné, že z Ellimere se stane královna. Myslel jsem, že ty jsi na tom možná stejně. Víš dobře, že všechny ostatní Clayry mají Zrak, takže ten je ta jediná věc, na které záleží, i když ho nechceš. Jedině tak bys splnila jejich očekávání, jako já, kdybych byl nástupcem Abhorsenky. Jenže já jsem nechtěl být tím, koho ze mě chtěli mít oni, a ty ano... už blábolím, co? Promiň."

"Více než sto slov v řadě," poznamenal Macek. "A většina z nich dává smysl. Ještě to s tebou není beznadějně, princí Samethe. Zvláště když máš naprostou pravdu. Lirael je zřejmě Abhorsenka, takže její touha po Zraku musí být pouze svérázným důsledkem její výchovy v té jejich směšně studené hoře."

"Chtěla jsem někam patřit," přiznala se Lirael potichu a vzprímeně se posadila. Je to jen šok ze ztráty dětského snu, říkala si. Svým způsobem jsem to věděla od chvíle, kdy mi Clayry zavázaly oči, než mi umožnily vstup do observatoře, nebo možná od okamžiku, kdy mi Sanar s Ruelle zamávaly na rozloučenou. Věděla jsem, že se mi změní život, že nikdy nezískám Zrak, že nikdy nebudu doopravdy jednou z Clayr. Alespoň mám teď něco jiného, říkala si ve snaze utišit pocit strašlivé ztráty. Je mnohem lepší být nástupkyní Abhorsenky než Clayrou beze Zraku, zrůdou. Kdyby jen hlava dokázala přesvědčit srdce, že to tak skutečně je.

"Patíš sem," pronesl Macek prostě a jednou bílorůžovou tlapkou se rozmáchl po síni. "Já jsem nejstarší sluha Abhorsenů a cítím to v morku kostí. Vyslanci taktéž. Podívej se, jak se tady hemží, jen aby tě spatřili. Podívej se na Výsadní světla, která nad tebou žhnou jasněji než všude jinde. Celý tento dům - a jeho sloužící - tě vítají, Lirael. Stejně učiní Abhorsenka, král, a dokonce i tvá neteř Ellimere."

Lirael se rozhledla a opravdu, u dveří do kuchyně se shromáždil početný houf vyslanců, zcela zaplnili přilehlou místnost. Byla jich nejméně stovka; někteří tak staří a vybledlí, že jim byly sotva vidět ruce - byly z nich patrně jen

náznaky světla a stínů. Když na ně pohlédla, všichni se uklonili. Lirael jim pozdrav opětovala a ucítila, jak se jí po tvářích valí slzy, které dosud zadržovala.

"Macek má pravdu," zaštekala Fenka s bradou pevně zapřenou o Liraelino stehno. "Tvoje krev z tebe udělala, co teď jsi, ale neměla bys zapomínat, že jsi nezískala jen vysoký úřad nástupkyně Abhorsenky. Našlas i svou rodinu a všichni tě do ní uvítají."

"To rozhodně!" zvolal Sam a náhlým vzrušením vyskočil. "Už se nemůžu dočkat, až uvidím, jak se bude Ellimere tvářit, když uslyší, že jsem nám našel tetu! Matce se to bude taky moc líbit. Myslím, že jsem ji jako její nástupce vždycky trochu zklamával. A táta nemá žádné živé příbuzné, protože byl tak dlouho uvězněn jako figurína ve Svatojámě. Bude to skvělé! Můžeme ti uspořádat slavnost na přivítanou..."

"Nezapomínáš na něco?" přerušil ho Macek velmi sarkastickým zamňoukáním. "Na tu drobnost s tvým kamarádem Nicholasem, s jižanskými uprchlíky, nekromantem Hrázem a s tím, co vykopávají u Rudého jezera?"

Sam zmlkl, jako by mu Macek doslova nasadil roubík, a posadil se. Veškeré jeho nadšení zchladilo několik krátkých slov.

"Ano," řekla Lirael ztěžka. "Tím bychom se teď měli zabývat. Musíme vymyslet, co podnikneme. To je důležitější než všechno ostatní."

"Kromě oběda, protože nikdo nemůže fungovat s prázdným žaludkem," přerušil ji Macek, hladovým zaštekáním se přidala i Fenka.

"Myslím, že se opravdu musíme najíst," souhlasil Sam a pokynul vyslancům, aby začali servírovat oběd.

"Neměli bychom napřed poslat zprávy rodičům a Ellimere?" zeptala se Lirael, ačkoli teď, když ucítila, jaké vábívé vůně se linou z kuchyně, i jí připadlo jídlo mimořádně důležité.

"Ano, to bychom měli," přitakal Sam. "Jenže si nejsem tak úplně jistý, co jim sdělit."

"Řekla bych, že všechno, co musíme," Lirael na to. Jen s vypětím sil dokázala soustředit myšlenky. Nemohla odlepit zrak od stříbrných kličků na svém plášti, točila se jí hlava a bylo jí mdlo. "Musíme se postarat, aby se princezna Ellimere a tvoji rodiče dozvěděli to, co víme my, obzvlášť to, že Hráz vykopává něco, co by mělo radši zůstat pod zemí, něco spjaté s Volnou magií, a že Nicka drží jako zajatce a že Chlorr se vrátila jako duše vyššího Mrtvého. A měli bychom jim říct, že se Nicka chystá najít a zachránit a zabránit všemu, co se chystá udělat nepřítel."

"Myslím, že ano," souhlasil Sam vlažně. Podíval se na talíř, který před něho právě položil vyslanec, ale pozornost na vařeného lososa očividně neupíral. "Jde jenom o to... že když nejsem nástupce Abhorsenky, moc toho vlastně nenadělám. Napadlo mě, jestli bych tady třeba nemohl zůstat."

Po jeho slovech se rozhostilo ticho. Lirael se na něho zadívala, ale on jí pohled opětovat nedokázal. Macek tiše pokračoval v jídle a Lirael prochvělo nohou lehké zavření Fenky. Prohlížela si Sama a přemýšlela, co by měla říct. Zase si přála, aby mohla napsat vzkaz, posunout jej po stole a odejít do své komůrky. Ale už nebyla druhou pomocnou knihovnicí ve Velké clayrské knihovně. Ty dny skončily; zmizely spolu se vším, co určovalo její předešlou existenci a totožnost. Vyslanci jí dokonce tajně odnesli i knihovnickou vestu.

Stala se nástupkyní Abhorsenky. To je teď moje práce, pomyslela si, a musím se jí řádně věnovat. V budoucnu nebudu moci selhat, jako jsem selhala při pomoci Jižanům na březích Ratterlinu.

"To nemůžeš, Samethe. Tady nejde jen o záchranu tvého kamaráda Nicholase. Pomysli na to, o co se pokouší Hráz. Chystá se zabít dvě stě tisíc lidí a vypustit všechny duše ze Smrti do království! To, co vykopává, musí být součástí jeho plánů. Já sama se tomu ani zdaleka nemůžu postavit, Same. Potřebuju tvou pomoc. Království potřebuje tvou pomoc. I když už nejsi nástupce Abhorsenky, pořád jsi královský princ. Nemůžeš tu zůstat jen tak sedět a nic nedělat."

"Já se... já se Smrti bojím," zavzlykal Sam a natáhl ruce s popálenými zápěstími, aby si na nich Lirael všimla jizev, fialových popálenin na pozadí světlejší kůže. "Bojím se Hráze. Já... já už se s ním nemůžu utkat."

"I já se bojím," odpověděla Lirael potichu. "Smrti a Hráze a nejspíš tisíce dalších věcí. Ale radši se budu bát a něco udělám, než abych jen tak seděla a čekala, až se všechny ty strašné věci stanou."

"Ale ale," zvedla Fenka hlavu. "Vždycky je lepší něco dělat, princí. Navíc vůbec není cítit, že bys byl zbabělec - takže jím být nemůžeš."

"Neschoval ses před tím střelcem u Vysokého Mostu," dodala Lirael. "Ani před tou obludou, když se blížila přes vodu. To bylo odvážné. A já jsem si jistá, že ať se budeme muset potýkat s čímkoliv, nebude to tak hrozné, jak si myslíš."

"Nejspíš to bude ještě horší," podotkl Macek zvesela. Ten si podle všeho Samovo ponížení vychutnával. "Ale uvědom si, o kolik horší bude tady sedět a nic nevědět. Čekat, až Mrtví přehradí Ratterlin a Hráz přejde přes suché koryto, aby u tebe zabušil na dveře."

Sam zavrtěl hlavou a zadrmolil něco o svých rodičích. Mackovým předpovědím zkázy zjevně nechtěl uvěřit a pořád se chystal stébel.

"Nepřítel uvedl do pohybu mnoho figurek," dodal Macek. "Král a Abhorsenka se snaží postavit tomu, co se chystá v Ancelstierre. Musí zamezit Jižanům, aby přecházeli Zed', ale to je bezesporu jen část z plánů nepřítele - a protože je nejnápadnější, možná je taky nejméně důležitá."

Sam zíral na stůl. Hlad ho už úplně přešel. Nakonec vzhlédl. "Lirael," řekl, "myslíš si, že jsem zbabělec?"

"Ne."

"Také bych řekl, že nejsem," pronesl Sam silnějším hlasem. "I když se pořád bojím."

"Půjdeš se mnou? Najít Nicholase a Hráze?"

Sam přikývl. Nedůvěřoval si, aby promluvil.

V síni se rozhostilo ticho a všichni přemýšleli nad tím, co je čeká. Všechno se změnilo, proměnilo se historií, osudem a pravdou. Ani Sam, ani Lirael nebyli tím, kým byli teprve nedávno. Teď oba uvažovali, co to všechno znamená a kam je

zavedou jejich nové životy.

A kde - a jak brzy - tyto nové životy třeba skončí.

Epilog

Milý Same,

píši Ti po místním způsobu, brkem a na ohavně tlustý papír, který nasává inkoust jako houba. Moje plnicí pero se nenapravitelně ucpalo a papír, který jsem si s sebou přivezl, podlehl zkáze. Řekl bych, že nějaké hnilobě.

Vaše Staré království působí vůči ancelstierským výrobkům rozhodně nepřátelsky. Není pochyb o tom, že stupeň vlhkosti vzduchu a rozšíření místních hub jsou stejně agresivní jako podmínky v tropech, ačkoli na této zeměpisné šířce bych něco takového neočekával.

Musel jsem zrušit většinu svých plánovaných experimentů vinou potíží s výbavou a jistým naprosto alarmujícím experimentálním chybám z mé strany, jež znehodnotily výsledky. Připisuji je nemoci, již trpím od chvíle, kdy jsem přešel Zed'. Jakési horečce, značně mě oslabuje, dokonce jsem měl halucinace.

Hráz, muž, kterého jsem si najal v Bainu, se ukázal jako šťastná volba. Nejenže mi pomohl přesně určit polohu Lapače blesků na základě všech místních pověstí a pověrečných blábolů, ale s chvályhodným zaujetím rovněž dohlíží na výkopy.

Zpočátku jsme měli dost velké potíže s najímáním místních dělníků, potom však Hráz dostal spásný nápad nabírat je v jakémisi místním lazaretu nebo kolonii malomocných. Dělníci z tohoto místa jsou poměrně schopní, jsou však úděsně znetvoření a strašlivě zapáchají. Za denního světla se pohybují od hlavy k patě zahalení do plášťů a cárů a zdá se, že mnohem lépe je jim po setmění. Hráz jim říká "noční směna" a mně nezbývá než uznat, že je to výstižné označení. Ujišťuje mě, že nemoc není prudce nakažlivá, ale já se pro jistotu vyhýbám jakémukoli tělesnému kontaktu. Je zajímavé, že postižení mají stejnou zálibu v modrých kloboucích a šátcích jako Jižané.

Lapač blesků mě fascinuje tak, jak jsem očekával. Když jsme ho objevili, všiml jsem si, jak v průběhu několika hodin zasáhne blesk více než dvakrát za hodinu jeden nevelký kopec či pahorek, a navíc nám nad hlavami skoro denně běsní bouřka. Teď, když se postupně přibližujeme ke skutečnému objektu, který je pod ním ukryt, jsou blesky ještě častější a bouřka už vůbec neutuchá.

Na základě toho, co jsem četl, a - teď se mi budeš smát, protože je to pro mě nadmíru nezvyklé - toho, o čem jsem snil, věřím, že Lapač blesků tvoří dvě polokoule z prozatím neznámého kovu, uložené asi dvacet či třicet sáhů pod pahorkem. Rozbor určil, že je celý umělého původu, dá se do něj proniknout jen s krajními obtížemi, neboť ho tvoří všemožné druhy stavebního materiálu. Včetně kostí, pokud něčemu takovému jsi schopen vůbec uvěřit. Nyní výkopy probíhají mnohem rychleji a očekávám, že během několika dnů uskutečnime svůj objev.

Měl jsem v úmyslu odebrat se v této fázi za Tebou do Belisaere a experiment na několik týdnů přerušit. Ale můj zdravotní stav je takový, že bude moudřejší, když se z tohoto nevlídného ovzduší vrátím zpátky do Ancelstierre.

Vezmu si polokoule s sebou, neboť jsem si od strýčka Edwarda obstaral náležitá dovozní povolení. Mám za to, že jsou nezvykle hutné a těžké, ale domnívám se, že je budu moci odvézt z Rudého jezera po řece k moři a odtamtud na jedno místo severně od Nohavenu na západním pobřeží. Stojí tam opuštěný dřevěný mlýn, který jsem si zajistil jakožto experimentální stanici. Měl by tam už být Timothy Wallach - jeden z mých spolužáků na Sunbere, i když je ve čtvrtém ročníku - a měl by zřizovat Bleskovou dílnu, kterou jsem navrhl jako zdroj pro polokoule.

Je vskutku příjemné mít soukromé prostředky a vlivné příbuzné, neřekl bys? Bez nich by bylo velmi obtížné něco dokončit. Přesto však očekávám, že se můj otec pořádně rozzlobí, až se dozví, že jsem utratil kapesné na celý čtvrtrok za stovky bleskosvodů a míle příšerně těžkého měděného drátu!

Ale všechno bude stát za to, až přesunu Lapač blesků na svou experimentální stanici. Jsem připraven dokázat, že polokoule jsou schopny pojmout nevyčíslitelné množství elektrické energie načerpané z bouřek. Jakmile vyřeším problém s jejím opětovným získáváním, bude mi stačit, když je překopíruji v menším měřítku, a získáme tak nový zdroj neomezené, levné energie! Sayrovy superbaterie budou pohánět města a průmysl budoucnosti!

Jak vidíš, moje sny jsou tak velké jako moje nebezpečně zvětšená hlava. Potřebuji, Same, abys sem přijel a zmenšil mi ji trochou té kritiky mé osoby či mých schopností!

Opravdu doufám, že budeš moci přijet a spatřit mou Bleskovou dílnu v celé její nádheře. Pokus se o to, prosím, pokud je to alespoň trochu možné, i když vím, jak hodně nerad cestuješ na druhou stranu Zdi. Z posledního rozhovoru se strýčkem Edwardem jsem vyrozuměl, že Tvoji rodiče jsou už v Ancelstierre a debatují o Coroliniho plánech usadit jižanské uprchlíky do pustého kraje poblíž Zdi. Nemohl bys třeba spojit cestu za nimi s odbočkou, během níž by sis prohlédl mé dílo?

Každopádně se těším, až Tě zase zanedlouho uvidím.

Tvůj oddaný přítel,

Nicholas Sayre

Nick položil pero a foukl na papír. Ne že by to bylo potřeba, pomyslel si, když se podíval na nezřetelné řádky, kde se rozpil inkoust a udělal z jeho psaní paskvil.

"Hrázi!" vykřikl a opřel se, aby potlačil vlnu závratě a nevolnosti. Záchvaty ho teď přepadaly často, zvláště poté, co se na něco soustředil. Vypadávaly mu vlasy a bolely ho dásně. Nemohly to však být kurděje, protože stravu měl pestrá a každý den pil čerstvou šťávu z citrusů.

Už se chystal, že na Hráze zavolá ještě jednou, ten se však už objevil u vchodu do stanu. Sice se oblékal jako barbar,

ale jinak byl velice schopný. Jak se dalo očekávat od bývalého seržanta příhraničních zvědů.

"Mám tu dopis pro svého přítele prince Sametha," řekl Nick, když papír několikrát přeložil a zapečetil jej voskem, ukápnutým přímo ze svíčky, a otiskem svého palce. "Postaráš se, aby ho doručil posel nebo něco, co tu máte? Bude-li třeba, pošli někoho do Okraje."

"Nedělejte si starosti, pane," odpověděl Hráz a usmál se na něho jedním ze svých záhadných úsměvů. "Postarám se, aby mu byla věnována patřičná péče."

"Výborně," zamumlal Nick. Už zase bylo horko a přípravek, který si dovezl na ochranu před hmyzem, nepůsobil. Bude muset opět požádat Hráze, aby se uchýlil k těm svým opatřením a udržel ho v patřičných mezích... ale napřed tu je neustále přítomná otázka - situace v jámě.

"Jak jdou výkopy?" zeptal se. "Jak jsme hluboko?"

"Podle mých měření dvacet dva sáhů," řekl Hráz s velikým nadšením. "Brzy tam budeme."

"A loď je připravena?" pokračoval Nick, ale musel se nutit, aby se udržel ve vzpřímeném sedu. Chtěl si lehnout, protože místnost se začala točit a světlo začalo nabývat na podivném rudém odstínu, věděl ale, že jeho oči pouze zachvátil blud.

"Musím naverbovat několik námořníků," opáčil Hráz. "Noční četa se bojí vody, kvůli té své... nemoci. Ale očekávám, že plavci dorazí každým dnem. O všechno je postaráno, můj pane," dodal, když Nick neodpovídal. Ale mladíkovi se díval na hrud', nikoli do očí. Nick mu pohled opětoval nevidoucima očima; z úst mu vyráželo nepravdivé chroptění. Někde uvnitř věděl, že omdlí, jak se mu to před Hrázem stalo už tolikrát. Ztracená slabost, nedokáže ji ovládnout.

Hráz čekal a nervózně si olizoval rty. Nickovi se kolébala hlava ze strany na stranu. Zaúpěl, víčka se mu zachvěla. Potom se na židli prudce narovnal.

Nick opravdu omdlel a za víčky se mu objevilo ještě něco jiného, jakási další dřímající inteligence. Ta se zničehonic rozezpívala, zatímco se Nickovi z nosu a hrdla vyvalil štiplavý bílý kouř.

"Zapěji vám píseň z časů dávných,
Sedm září zářivých, ach achich!
A k čemu těch Sedm tehdy bylo?
No Výsadu přece zhotovilo!
Pět osnovu díla položilo,
Dvě k opravám bylo použito.
To je Sedm, ale Devět má být,
Co ty dvě, co odmítaly zářit?
Osmá se skryla, skryla v dáli,
Sedmá ji našla a ztrestali ji.
Devátá dostatek síly měla,
Leč Orannis sám byl zbaven světla,
Na dvě části zlomen, pod kopec skryt,
Kde naplněn záští má věčně bdít."

Po písni následovalo krátké ticho, potom hlas šeptem zopakoval poslední dva verše.

"Na dvě části zlomen, pod kopec skryt, kde naplněn záští má věčně bdít... Ale to není moje píseň, Hrázi. Svět se dál točí bez mé písně. Život, jenž nezná můj bič, se o své vůli plazí všemi směry. Stvoření se šíří v slepém šílenství, bez rovnováhy destrukce - a mé sny o plamenech jsou pouze sny. Ale svět brzy usne a všichni budou snít můj sen, má píseň se rozezvучí v každém uchu. Není to tak, můj věrný Hrázi?"

To, co promluvilo, na Hrázovu odpověď nečekalo. Okamžitě pokračovalo, jiným, drsnějším hlasem, který už nezpíval. "Znič ten dopis. Pošli Chlorr další Mrtvé a postarej se, aby zabili prince, protože ten sem nesmí přijít. Ty sám zajdi do Smrti a pátrej po té slídliské dceři Clayrů, a jestli ji zase uvidíš, zab ji. Kopejte rychleji, protože já... musím... být... zase... celý!"

Poslední slova bytost zařvala s takovou silou, že Hráze odmrštila na hnijící plachtu stanu, až proletěl do noci. Nekromant se ohlédl zpátky trhlinou, obávaje se něčeho mnohem horšího, ale to, co promluvilo Nickovými ústy, už bylo pryč. Zůstal tu jen bezvládný, zraněný mladík, jemuž z obou nosních dírek vytékala krev.

"Slyšel jsem vás, pane," zašeptal Hráz. "A jako obvykle uposlechnu."

Garth Nix

Australský autor fantasy pro děti a mládež, narodil se 19. 7. 1963 v Melbourne, ale dětství prožil v hlavním městě Canberra; po úspěšném zakončení studia profesionálního psaní pracoval krátce jako knihkupec. V roce 1987 se přestěhoval do Sydney a od té doby se plně věnuje literatuře, ovšem ne pouze jako autor beletrie, ale i jako publicista, knižní redaktor nebo literární agent. Mezi jeho četné koníčky patří rybaření, film či neustále se rozšiřující sbírka knih všech druhů a žánrů. Na cestách po světě navštívil nejen Evropu, ale i Střední východ a Asii. Od roku 2002 je spisovatelem z povolání, ačkoli je přesvědčen, že tato práce je příčinou podivného chování některých jeho kolegů. Stále žije v Sydney, nedaleko Coogee Beach, spolu s manželkou Ann a nedávno narozeným synem.

Do žánru vstoupil povídkou Sam, Cars and the Cuckoo (1984) v málo známém a dnes již neexistujícím magazínu Warlock: The Fighting Fantasy Magazine. Psaní kratších prací se však nadále příliš nevěnoval, i když v posledních letech se zdá, že tento nedostatek hodlá rychle napravit, jak dokazují například tituly Lightning Bringer (Love and Sex,

ed. Michael Cart 2001) a *Under the Lake* (F&SF, 2001). Knižní sérii *Very Clever Baby's First Reader* (1988), *Very Clever Baby's Ben-Hur* (1989), *Very Clever Baby's Guide to the Greenhouse Effect* (1990) a *Very Clever Baby's First Christmas* (1998) napsal pro zábavné poučení zvlášť nadaných dětských čtenářů. Pro nejmenší čtenáře je určena také trojice bohatě ilustrovaných dobrodružství. *Bill the Inventor* (1998) je příběh mimořádně nadaného vynálezce a sirotka hledajícího domov. V románu *Blackbread the Pirate* (1999) se malý Peter zaplete do pronásledování zlodějských krys, které ho za vydatné pomoci přátelských námořníků z lodi Jeho královského Veličenstva Krysy zavede až do jiného světa. Třetí je román *Serena and the Sea Serpent* (1999), v němž nezvykle chytrá dívka Serena ochrání obyvatele přímořského městečka před loupeživými nájezdy mořských hadů.

V další tvorbě se již věnuje dospívající mládeži. Hadrová panenka z fantasy románu *The Ragwitch* (1990) je původcem zla, které ovládne Paulovu starší sestru Julii. Za její záchranou se Paul vydává na nebezpečnou cestu do magického království Yendre, kde si při hledání prostředků k ovládnutí divoké magie musí poprvé ve svém životě poradit bez sestřiny pomoci a povzbuzení. Pomalu se rozpadající ruiny lidmi opuštěného velkoměsta blízké budoucnosti obývá v postkatastrofickém románu *Shade's Children* (1997) různorodá směsice podivných stvoření, před kterými se skrývá osamělá skupinka dětí. Pokud se však některé z nich dočká čtrnáctých narozenin, pak může s jistotou očekávat příchod strašlivého nebezpečí. Postavy populárního televizního seriálu ožívají v románu *The X-Files: The Calusari* (1997, č. Akta X: Calusari / Talpress 1997).

S doposud s největším úspěchem se setkal vydání literárními cenami ověřené trilogie *Sabriel* (1995 Aurealis, č. *Sabriel* / Triton 2004), *Lirael, Daughter of the Clayr* (2001 Ditmar, č. *Lirael* / Triton 2005) a *Abhorsen* (2003 Aurealis, č. *Abhorsenka* / připravuje Triton), což je novými nápady doslova nabitá směs hororu a fantasy s velmi dobře vystavěnou zápletkou a neméně zdařilou charakterizací postav. V úvodním svazku se doposud v poklidu žijící dívka *Sabriel* vydává do Starého království zachránit ztraceného otce. Opouští technicky vyspělý svět, aby ve společnosti nově nalezených přátel čelila nástrahám světa magického, kde se mrtví mohou celkem snadno vrátit zpět k životu. Zbývající části série jsou vlastně jedním příběhem rozděleným do dvou svazků. Setkáváme se v nich s dvojicí přátel, *Lirael* a princem *Samethem*, jejichž osudy se protnou poté, co se oba vzeprou odkazu rodičů. *Lirael* totiž postrádá dědičnou schopnost vidět do budoucnosti, zatímco *Sameth* se nechce stát nástupcem nekromantky *Sabriel*. Oba si tak toužebně přejí nalézt a zvolit svou vlastní cestu životem. Všechny tři romány vyšly později také v jednom svazku pod názvem *The Abhorsen Trilogy* (2003). Další pokračování hodlá autor napsat až ve vzdálenější budoucnosti.

Románová série *The Seventh Tower: The Fall* (2000, č. *Pád* / Egmont 2002), *Castle* (2000, č. *Hrad* / Egmont 2002), *Aenir* (2001, č. *Aenir* / Egmont 2002), *Above the Veil* (2001, č. *Nad Závojem* / Egmont 2003), *Into Battle* (2001, č. *Do boje* / Egmont 2003) a *The Violet Keystone* (2001, č. *Fialový kámen* / Egmont 2003) je nápaditou fantasy se strhujícím dějem. Ve srovnání s trilogií *Abhorsen* však postrádá propracovanost zápletky i prostředí, autorovy schopnosti v rámci fantasy pro mládež tak pouze naznačuje. Jde o příběh dospívajícího mladíka *Tala*, jehož svět byl doposud omezen zdmi neskutečně rozlehlého hradu, aniž by cokoli věděl o životě mimo něj. Netuší tak nic o krajině pokryté Závojem chránícím před průnikem démonů, ale i před slunečními paprsky, jejichž nepřítomnost je příčinou věčné temnoty a ledové zimy. Společné vydání tvoří knihy *The Seventh Tower, Volumes 1-3* (2002) a *The Seventh Tower, Volumes 4-6* (2003).

Romány *Mister Monday* (2003 Aurealis, č. *Pan Pondělí* / připravuje Triton) a *Grim Tuesday* (2003) jsou úvodními částmi celkem sedmidílné série *The Keys to the Kingdom*. Pracovní názvy dalších svazků jsou *Drowned Wednesday*, *Sir Thursday*, *Lady Friday*, *Superior Saturday* a *Lord Sunday*. Jde o jména sedmi stvoření, dříve pracujících pro Architekta, tvůrce všeho známého ve vesmíru. Nyní však Architekt zmizel, jím zanechaná vůle byla rozbita na kusy a ztracena v čase i prostoru. Naděje na obnovení pořádku je vkládána do *Artura Penhaligona*, astmatického, ale velmi odvážného chlapce. Bude však jeho odvaha tvář v tvář nebezpečným obyvatelům cizích světů dostatečná?

Garth Nix je dnes považován za předního autora fantastických příběhů pro děti a mládež, jeho knihy jsou však s oblibou čteny po celém světě i dospělými čtenáři, kteří se nechávají stejně jako jejich potomci spoutat divokou, jiskřivou fantazií a živoucími charaktery, jejichž osudy jistě stojí za to sledovat.

Martin Šust

Garth Nix
Lirael

Vydalo nakladatelství Triton v Praze roku 2005
jako svou 782. publikaci, v edici TRIFID svazek 106.
Vydání 1.

Z anglického originálu *Lirael, Daughter of the Clayr*,
vydaného nakladatelstvím HarperCollins Publishers
v Londýně roku 2003 přeložil Milan Žáček

Ilustrace Marta Macková

Grafická úprava obálky Eva Bystrianská

Sazba a grafická úprava Petr Teichmann

Autorský medailon Martin Šust
Odpovědná redaktorka Miroslava Hudečková
Vytiskla tiskárna Ekon Jihlava

ISBN 80-7254-660-0
www.triton-books.cz

??

??

??

??

2